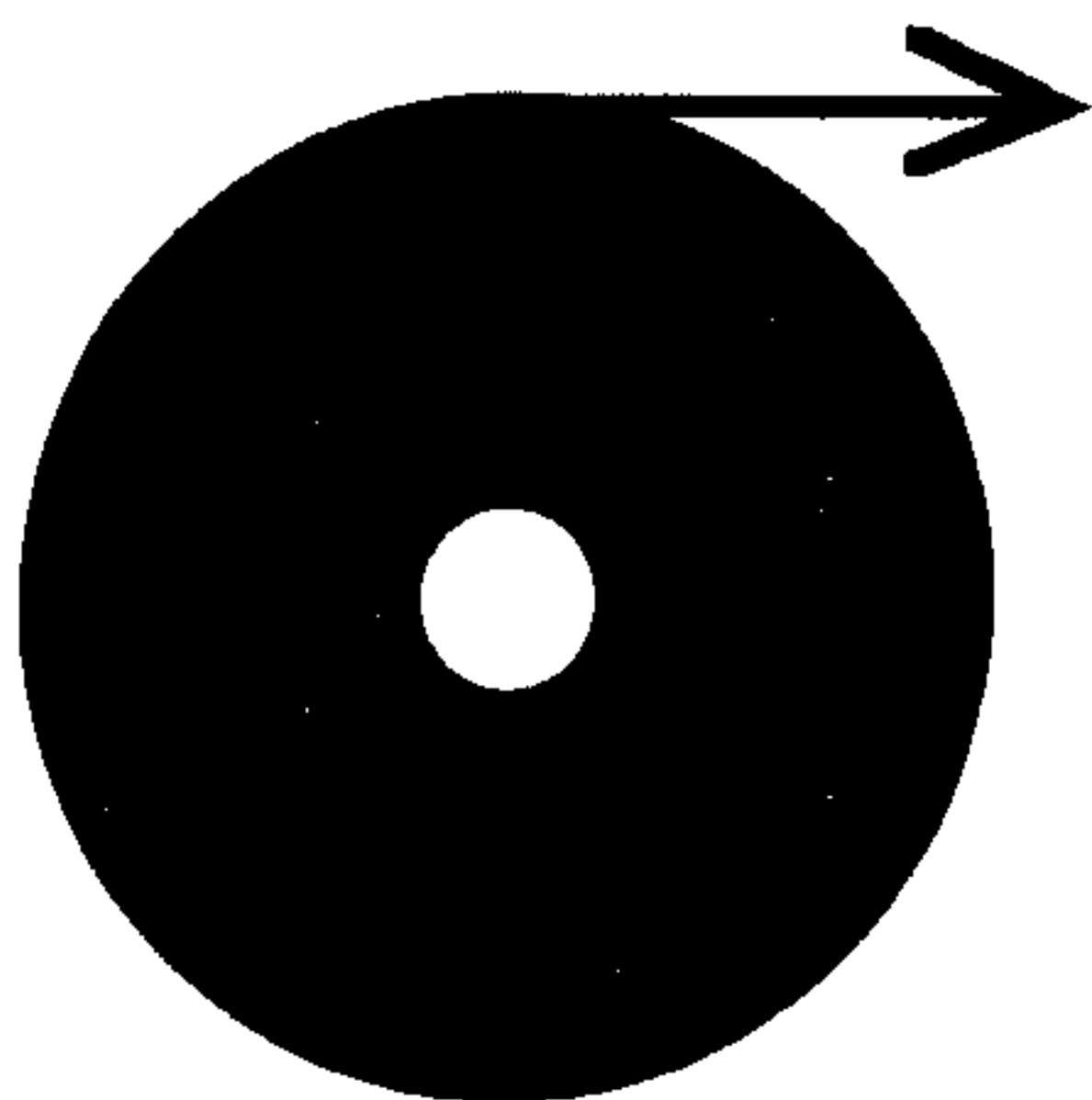

RED: 10 X

Nasjonalbibliotek

Nasjonalbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11   Telefax: +47 75 12 12

LØGTINGS- TIDINDI

1926

LAGTINGSTIDENDE

(Sagreferat)

Den ordinære Samling
1926.

THORSHAVN

Trykt i A/S. „Færø Amtstidende“s Bogtrykkeri
1926.

Føroya Landebókasavn

Lagtingets ordinære Samling aabnedes den 29. juli og afsluttedes den 29. September (64 Møder).

Lagtingets Medlemmer.

For Norderøernes Præstegæld:

Højskolelærer *Rasmus Rasmussen*, sj.,
Købmand *Ole Frederik Joensen*, (R.), sb.

For Østerø Præstegæld:

Sysselmand *Andreas Samuelson*, (R.), sb.,
Pens. Lærer *Joen Poulsen*, (R.), sb.,
Lærer *Johan Martin Frederik Poulsen*, sb.,
Lærer *Simon Pauli år Konoy*, sj.,
Tømrer *Johannes Petersen*, sb.,
Kongsbonde *Joen Jaacob Weihe*, sb.

For Nordstrømø Præstegæld:

Fisker *Michel Samuelson*, (Dbmd.), sb.,
Sejlmager *Johannes Guttessen*, sj.,
Fuldmægtig *Johan Rehnert*, sb.

For Sydstrømø Præstegæld:

Kongsbonde *Johannes Patursson*, (R.), sj.,
Prokurist *Johannes Olaus Joensen*, sb.,
Rørlægger *Christoffer Nyholm Debess*, sj.,
Kongsbonde *Jacob Andreas Wang*, sb.

For Vaagø Præstegæld:

Lærer *Mikkjal Dánjalsson á Ryggi*, sj.,
Fisker *Joen Hans Martin Joensen*, sb.

For Sandø Præstegæld:

Revisor *Gunnar Winther*, sj.,
Lærer *Johan Henrik Poulsen*, sj.,

For Suderø Præstegæld:

Pens. Sysselmand *Oliver Johan Thomas Ludvig Effersøe*, (R., Dbmd.), sb.,
Cand. jur. *Edward Esbern Mitens*, sj.,
Købmand *Joen Jacob Dahl*, (senior) sb.,
Skomager *Thomas Johan Midjord*, sj.

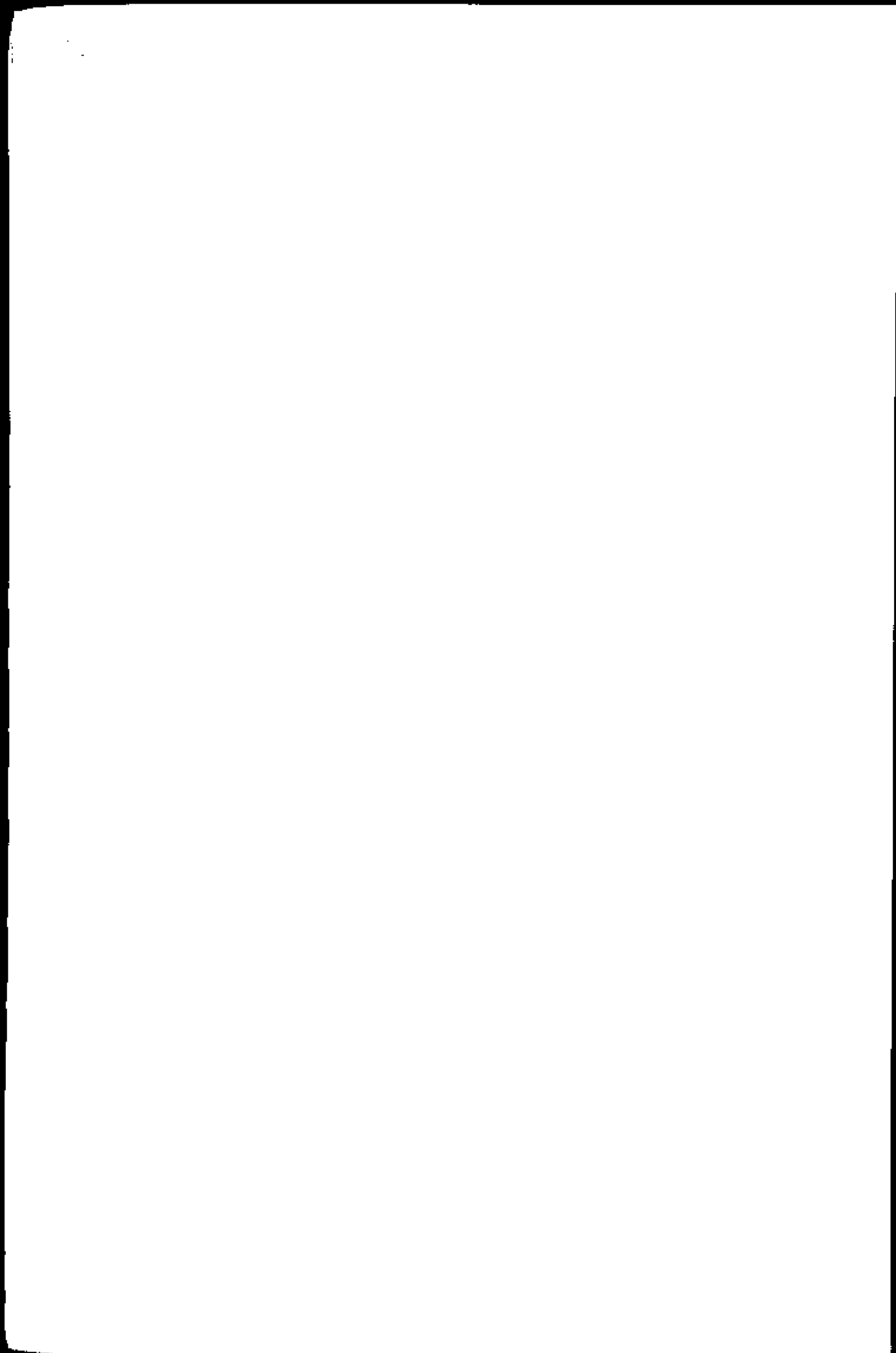
Til Lagtingets Formand og Næstformand valgtes: *Oliver Effersøe*
og *Edward Mitens*.

Til Sekretærer valgtes: *Joen Poulsen* og *Gunnar Winther*.

Indholdsfortegnelse.

Lagtingets Medlemmer. Side.

Lovgivningen vedrørende:

1.	Færøsk Brandforsikring	1
2.	Lov om døvstumme Børns Undervisning	3
3.	Lov om blinde Børns Undervisning	4
4.	Lov om Boligbyggeri	5
5.	Lov om Vandforsyningsanlæg	7
6.	Lov om Afgift af Hundehold	8
7.	Lov om Snekastning	10
8.	Lov om Tinglysning	12
9.	Landbolovene	13
10.	Lov om Fiskeritaan	24
11.	Sønæringsloven	25
12.	Forandring af Sømandsloven	28
13.	Lov om kommunale Ejendomsskatter	29
14.	Lov om Størhvalsfangst	30
15.	Lov om Forligsinstitution	31
16.	Lov om Tilsyn med de af Eksekutorer behandlede Dødsboer	33
17.	Lov om Afløsning af Vintergræsningsretten paa Trøer	34
18.	Lov om Telefoner	34
19.	Lov om Embedslægevæsenets Ordning	35
20.	Færøernes Ulykkesforsikring	37
21.	Ændring i Lov om anerkendte Sygekasser	37
22.	Retsafgifter i Domssager	39
23.	Lov om Anlæg af Havne m. v. paa Færøerne	39

Skolevæsenet vedrørende:

24.	Ændring i Skoleplan for Frodebø Sogn	41
25.	Færøsk som obligatorisk Fag	43
26.	Klage fra Købmand Niclas Niclasen, Sørvaag, over Skoledirektionen	44
27.	Bygningsmaade for Skolebygninger	46
28.	Nyordning af Færøernes Seminarium	48
29.	Pension til Lærerenke Traber	52
30.	Reparationsarbejder ved Kommuneskolen i Sørvaag	54
31.	Skolestue i Øre	55
32.	Skolebygning i Lervig	56
33.	Ombygning af Skolebygning i Porkere	57

	Side.
34. Skolesyn	59
35. Folkeskolelærernes Kundskaber i Færøsk og Undervisningssproget i Folkeskolen paa Færøerne	60
36. Folkeskolelærernes Enkeforsørgelse	60
37. Arbejdernes Skolegang	61
38. Tilskud til Føroya Fólkaháskúla	63

Kirkevæsenet vedrørende:

39. Tilskud til Opførelse af Kirker paa Sellefærø og Glibre, til Hvælving af Loftet i Porkere Kirke samt til Vedligeholdelse af Skaalevig Kirke	65
40. Tilskud til Kirkegaard i Glibre	69
41. Flytning af Vaag Kirke til Hove	70
42. Kirkesyn	71

Sygehuse m. m. vedrørende:

43. Dronning Alexandrines Hospitals Overgang til Statsdrift	73
44. Kassekredit til Dronning Alexandrines Hospital	78
45. Beretning fra Sanatoriets Driftsudvalg	80
46. Kommunelæge i Næs Sogn	85
47. Nyt Epidemibureau	88
48. Tilskud til nyt Sygehus i Klaksvig	89
49. Sygehuset i Klaksvig (Fordeling af Underskud)	90
50. Klaksvig Sogns Kommunes Tilskud til Klaksvig Sogns Sygekasse	92
51. Understøttelse til Læge Jónsson	93
52. Kredslægeembedet i Vestmannaeyri	95
53. Kommunelægenes Lønning	96
54. Veje, Broer og Landingssteder	98
55. Udbedring af Landingsstedet ved Vaags Ejde	107
56. Landingsstedet i Husum	108
57. Vejsagen	109
58. Udvidelse af Vejen Veibstad—Kirkebø	115

Telefonvæsenet vedrørende:

59. Lov for Færøerne om Telefoner	115
60. 1) Poul Poulsens og John Poulsens Lønningsforhold, 2) Telefon til Fuglø, 3) Telefonvæsenet i Klaksvig, 4) Telefonstationen i Skaalevig, 5) Telefonmontør A. Nielsens Lønnings- og Pensionsforhold, 6) Takstudregning for Telefonvæsenet, 7) Høreapparater til Telefonvæsenet, 8) Fritagelse for at betale Telefonabonnement	116
61. 1) Telefonforbuddet i Thorshavn—Norderøerne, 2) Autorisation af Stavemaaden for Telefonstationerne paa Færøerne, 3) Jordkabler ved Telefonvæsenet, 4) Fast Ansættelse af Ingeniør Louis Zachariasen, 5) Beretning fra Driftsudvalget m. m., 6) Traadløs Telefon til Myggenæs, Skuø m. m.	117
62. Betaling for de Telegrammer, som Telefonvæsenet skal indkræve	120
63. Fornyelse af Telegrafvæsenets Koncession	121
64. Havneanlæg paa Færøerne, Motorbaadehavn i Porkere, Hove og Sandevaag, Havne- og Brostakster for Skopen Havn	121

	Side
65. Havneanlæg ved Hestø	122
66. Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse	123
67. Udbetaling af 8012 Kr. 50 Øre vedrørende S/S. „Smiril“	124
68. „Smiril“s Anløb af forskellige Pladser	124
69. Valgklager 1926	125
70. De italienske Trawlere	126
71. Kolportagebevillinger	140
72. Det Hansenske Legats Renter	141
73. Fiskeri ved Grønland	143
74. „Sólarmagn“s staðarnavnasavn	145
75. Findingshval af Grindefangst og Incasso-lionorar for Grindesalg ..	146
76. Grindereglementet	147
77. 1) Udgivelse af Landbolovene paa Færøsk, 2) Lagtingets Dagsorden og Protokollens Førelse paa Færøsk og 3) Udsættelse af Lagtingssamlingen	149
78. Oprettelse af et Lagtingskontor	150
79. Lagtingets 100-Aars Fest	151
80. Ekspedition af Lagtingets Sager	153
81. De af Amtmanden ene afgjorte Sager	153
82. Vedtagelse med Hensyn til de kommunale Anliggender	154
83. Afslaaede Andragender:	
a. Nedsættelse af Jordskat ved Paaligning	178
b. Lukning af Vejen Kvivig—Kollefjord for Motorkørsel	179
c. Tilskud til færøsk Herberg i Studentergaarden i Reykjavik ..	179
d. Fredning af Blaanusling (Krækling)	179
e. Bopæl for Jordemoderen i Husevig	180
84. Udsatte Sager:	
a. Klage over Ekspropriation af Jord paa Nolsø	180
b. Udførsel af færøsk Stenmateriale	180
c. Fredning af Fugl. — Skydning af Likkur	181
d. Motorbaadsførere og Maskinpassere	181
e. „Prýðkan av lögtingshøllini“	182
f. Fordeling af færøske Sager mellem Ministerierne	182
g. Statistik over Ind- og Udførsel paa Færøerne	184
h. Fornyelse af den færøske Fiskerflaade	184
i. Vragning af Fisk	191
j. Deling af Husum Jordemoderdistrikt	192
85. Forskellige Sager:	
a. Færøsk Lottet	193
b. Trawlerne „Grímur Kamban“s og „Magnus Heinason“s fremtidige Drift	195
c. Udvidelse af Søterritoriet	198
d. Fiskerinspektionen	200
e. Merkantil Konsulent	204
f. Kursus i Motorlære	205
g. Vejeinstrument til Jordemødre	206
h. Statstilskud til „Suderø Fiskeriforsikring“	206
i. Tilskud til Motorbaadsforsikringsforeninger	208
j. Navnene „Sorenskriver“ og „Landfoged“	209
k. Tilskud til studerende Færinger	210
l. Tilskud til Sygeophold	210

	Side.
m. Understøttelse til Joon P. Abrahamsen, Strænder	210
n. Tilskud til Udgivelse af et færøsk Atlas	210
o. Klareringshavn paa Svinø	211
p. Kursus i Madlavning	212
q. Regulering af færøske Tjenestemænds Lønninger	214
r. Forbud mod Indførsel af fersk Kød fra Færøerne til Storbritanien	215
s. Afgift af Motorkøretøjer	216
t. Andragende om Tilskud til Tørvebane	216
u. Afhjælpning af Arbejdsløshed	217
v. Olaprediken paa færøsk	217
w. Frågreiðing fra Dyr lægen	218
x. Mund- og Klovesyge	218
y. Færø Amts Bibliotek	219
z. Færøernes Amtskommunes Vareforsyning	220
Ministerielle Skrivelser	222

1. Færøsk Brandforsikring.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra i Fjor udsatte Sag ang. Færøsk Brandforsikring.

Efter Forslag af O. F. Joensen blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 13. August valgtes til Medlemmer af Udvalget:
Eftersøe, Johs. Petersen, Johs. Joensen, Debess og Mitens.

Den 14. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Udvalget henviser med Hensyn til denne Sags tidligere Behandling til Lagtingstidenden for 1925, Side 14-17, idet bemærkes, at der ikke er afgivet nogen Beretning af det i Fjor nedsatte staaende Udvalg.

Nærværende Udvalg mener, at Lagtinget bør fastholde Tanken om Oprettelse af en gensidig Brandforsikring paa Færøerne for Bygninger og Løsøre, men ser ikke, at der for Tiden foreligger Betingelser for at tage Beslutning i Lagtinget om Oprettelse af en saadan alle Øerne omfattende Forsikring eller i det hele taget at tage noget endeligt Skridt i den Retning.

Der er i det Tidsrum, Sagen har været behandlet i Lagtinget, indgaaet en Del Oplysninger, navnlig fra Island, om Spørgsmaalet, men det vil være heldigt, at yderligere Oplysninger indhentes, f. Eks. nede fra Danmark og fra Norge, om hvorledes man dér har ordnet Sagen, bl. a. med Hensyn til Genforsikring.

Man stiller nedenfor Forslag i denne Retning. —

Endvidere har man overvejet Spørgsmaalet om at faa oprettet en gensidig Brandforsikring for de Bygninger, der tilhører Amtskommunen, (Tuberkulosesygehuset, Lagtingsbygningen, Arresthuset i Thorshavn og Detentionsbygningen i Tveraa) samt Thorshavns By og Sognekommunerne,

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 14.
Lagtingstidende 1926.

navnlige Skolebygninger og Lærerboliger. Der er vel allerede dannet en gensidig Brandforsikring, omfattende Kommuneskoler, men denne trænger formentlig til at ordnes nærmere og bør formentlig gaa ind i en mere omfattende Forsikring. Man mener, at det ogsaa bør undersøges og overvejes, selv om en mere omfattende, almindelig Forsikring ikke gennemføres foreløbig, hvorvidt der snarest bør oprettes en gensidig Forsikring, som omfatter alle offentlige Bygninger paa Øerne, derunder indbefattet Embedsboliger, Hospitaler samt maaske ogsaa Kirker.

Ogsaa herom stilles Forslag nedenfor. —

Endvidere har Udvalget under sine Overvejelser inddraget Spørgsmaalet om mere hensigtsmæssige Bestemmelser angaaende Bygnings- og Brandvæsenet samt om Anskaffelse af Brandredskaber.

Forslag:

1. Lagtinget anmoder Amtmanden om at søge de foreliggende Oplysninger angaaende Sagen om Oprettelse af en gensidig, almindelig Brandforsikring paa Færøerne for Bygninger og Løsøre supplerede, jfr. Udvalgsbetænkningen.
2. Lagtinget anmoder Amtmanden om at undersøge og tilrettelægge Spørgsmaalet om en gensidig Forsikring for offentlige Bygninger paa Færøerne, jfr. Udvalgsbetænkningen.
3. Amtmanden anmodes om at affatte Udkast til nye Bestemmelser ang. Bygnings- og Brandvæsen paa Øerne, samt om Brandredskaber samt om at indhente de kommunale Bestyrelses Betænkning herover.
4. Lagtinget nedsætter et Udvalg paa 3 Medlemmer, som Amtmanden anmodes om at forhandle med ang. de foran omhandlede Spørgsmaal, med det Formaal for Øje, at der kan finde en Forhandling Sted mellem Amtmanden og Udvalget angaaende de under 1—3 omhandlede Spørgsmaal.
5. Amtmanden anmodes om næste Aar at forelægge samtlige paagældende Oplysninger og Udkast.
6. Sagen udsættes til næste Aar.

Den 16. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer — 0.

2. Lov om døvstumme Børns Undervisning.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag ang. døvstumme Børns Undervisning.

Den 31. Juli blev Sagen henvist til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 13. August fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Færø Amt har paa Justitsministeriets Foranledning i Skrivelse af 20. Maj d. A. forelagt Lagtinget Spørgsmaalet om, hvorvidt Lov af 31. Marts 1926 om døvstumme Børns Undervisning bør udvides til ogsaa at omfatte Færøerne.

Undertegnede Udvalg, der har faaet Sagen til Betænkning, skal tillade sig at udtale:

Denne Lov indfører ligesom Loven om blinde Børns Undervisning af samme Dato *Undervisningspligt*, der iflg. § 3, 1. Stk. normalt varer 9 Aar. Undervisningen, som skal afholdes af vedkommende Kommune eller private Forsørger, koster 600 Kr. om Aaret. Ifølge Danmarks Statistik, Sammendrag af statistiske Oplysninger om Færøerne, var der i 1911 kun eet døvstumt Individ under 20 Aars Alderen. Ifølge samme Statistik, Folketællingen for 1921, var der paa daværende Tidspunkt kun et saadant Individ (en Kvinde) i Alderen 15—20 Aar. Da det er Folketællingen, der ligger til Grund for denne Statistik, og denne (Folketællingen), saa vidt os bekendt kun omfatter Personer, der har opholdt sig paa Færøerne paa det paagældende Tidspunkt, er den Mulighed ikke udelukket, at der i 1921 godt kan have været flere end dette ene i Statistikken opførte; de har bare ikke opholdt sig paa Færøerne. Da den for os tilgængelige Statistik saaledes ikke kan give noget udtømmende Billede af de faktiske Forhold, har Udvalget henvendt sig til de herværende Embedskonfører for eventuelt at faa supplerende Oplysninger. Disse oplyser, at der for Tiden opholder sig 4 saadanne Personer herfra nede i Danmark i Alderen fra 10 Aar og opefter. Af de foreliggende Oplysninger vil ses, at Forekomsten af døvstumme Individuer her paa Øerne maa siges at være en Sjældenhed, indskrænker sig til enkelt forekommende Tilfælde. Udvalget skal derfor, idet man tillader sig at henvise til den i Betænkning i Sag Nr. 44 (Lov om blinde Børns Undervisning) anførte Motivering fraraade, at Loven udvides til at omfatte Færøerne.

Forslag:

Lov (Nr. 56—1926) om døvstumme Børns Undervisning gøres ikke gældende for Færøerne.

Den 19. August overgik Sagen til 3. Behandling.

Den 24. August foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sættes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 St. — 0. (Fraværende Patursson, Rasmussen, Johs. Joensen, Johan Poulsen, A. Samuelson, Debess, Konoy).

Den 31. August oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

3. Lov om blinde Børns Undervisning.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag ang. blinde Børns Undervisning.

Den 31. Juli henvistes Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 13. August fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Til Udvalget er henvist Lov om blinde Børns Undervisning tilligemed Spørgsmaalet om, hvorvidt Loven bør udvides til at gælde for Færøerne. Ifølge Lovens § 1 skal ethvert Barn, der er blindt, eller hvis Syn er saa nedsat, at det af den Grund ikke kan følge Undervisningen i den almindelige Børneskole eller i særlige for saadanne svagtsynede Børn oprettede Skoler, være pligtigt at modtage Undervisning paa Statens Blindeinstitut eller Blindeforskole. Undervisningspligten varer normalt 10 Aar fra det 8. Aar at regne (Jvfr. § 3). —

Udvalget maa være af den Formening, at Indførelsen af saadanne Bestemmelser som ovenfor anført nødvendigvis maa komme at virke paa en noget anden Maade her end nede i selve Danmark. Ved et færøsk Barns Overførelse til en af de ovenfor nævnte Institutioner vil praktisk talt enhver Forblindelse med Forældre og Hjem være overskaaret. Barnet vil komme til at leve under andre og ukendte Forhold, undergivet fremmed Paavirkning, og den Betæring, det faar, gør det sandsynligvis ofte mindre vel skikket til som voksent at fortsætte Livet som Samfundsborger her paa Øerne. Noget anderledes stiller Forholdet sig med Hensyn til danske Børn. Forbindelsen med Hjem og Forældre vil som Regel nogenlunde kunne opretholdes og Forholdene paa Institutet vil sandsynligvis ogsaa altid i nogen Grad virke hjemlige og tilvante. Udvalget finder det ikke rigtigt ved Lov at fastsætte, at ethvert saadant færøsk Barn skal være pligtigt til at modtage den ovenfor nævnte Undervisning. Den Omstændighed, at blindfødte Børn og Børn med et saa nedsat Syn, som i foreliggende Lov omhandlet, efter alt hvad der foreligger for Udvalget, er en stor Sjældenhed her paa Øerne, bevirker, at man — efter Udvalgets Mening — meget heller maa overlade til paagældende Kom-

mune eller private Forsørger at tage Stilling til hvert enkelt i Fremtiden eventuelt forekommende Tilfælde. Den Omstændighed, at Loven ikke gøres gældende for Færøerne, medfører selvfølgelig ikke, at blinde færøske Børn bliver udelukket fra at komme paa Statens Blindeinstitut — det bliver ganske som hidtil. — Ifølge Danmarks Statistik, Folketællingen for 1921, er der ingen blinde paa Færøerne i den her omhandlede Alder. Dr. R. K. Rasmussen, Ejde, oplyser ligeledes i sin i 1925 udkomne Bog „Fra Lægeboligen paa Ejde“, at „Blindheden paa Færøerne er en udpræget Gammel-Polks-Lidelse“.

I 1890 var der saaledes kun 1 blindt Individ under 60 Aar.

I 1901 kun 1 Individ i Alderen 15—20 Aar.

I 1911 kun 4 Individer i Alderen c. 30—60 Aar, o. s. v.

Fra de herværende Embedskontorer har man faaet oplyst, at der for Tiden ikke opholder sig noget blindt Barn herfra nede i Danmark, Sandsynligheden taler ogsaa for, at der ingen saadanne er.

Udvalget skal derfor tillade sig at foreslaa, at Lov (Nr. 57 — 26) om blinde Børns Undervisning ikke gøres gældende for Færøerne.

Den 19. August overgik Sagen til 3. Behandling.

Ved Sagens 3. Behandling den 24. August blev Udvalgets Forslag vedtaget med 15 Stemmer mod 0. (Fraværende: Patursson, Rasmussen, Johs. Joensen, O. F. Joensen, Johan Poulsen, A. Samuelson, Debess, Konoy).

Den 31. August oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

4. Lov om Støtte af Boligbyggeri.

Den 30. Juli fremlagdes en Sag ang. Støtte af Boligbyggeri.

Den 4. August henvistes Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager, hvilket Udvalg den 15. September afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

Loven tilsigter, som dens Titel viser, ved Statens og Kommunernes Bistand at afhjælpe forhaandenværende Bolignød.

Laanene, der udredes af Statsboligfonden kan ydes til Kommuner og til Private („Byggeforening eller privat Bygherre“), men i sidstnævnte Tilfælde er det en Betingelse for Ydelsen af Laan, at vedkommende Kommune, hvori Ejendommen opføres, paatager sig Garanti for Halvdelen af det Tab, som Boligfonden eventuelt maatte lide med Hensyn til vedkommende Laan.

Laanet ydes med optrykkende sekundær Panteret i vedkommende Ejendom og forrentes samt afdrages med 6 pCt. af Laanets oprindelige Beløb, hvoraf 5 pCt. af den til enhver Tid skyldige Retsgæld er Rente, medens Resten er Afdrag. Som Bidrag til Reserve- og Administrationsfond betaler Laantageren halvaarlig $\frac{1}{10}$ pCt. af Laanets oprindelige Beløb.

De enkelte Laan udbetales i Kasseobligationer, som Laantageren normalt maa realisere til forhaandenværende Børskurs. Denne er for Tiden c. 90 pCt. — Der er tilstaaet Laantagerne forskellige Lempelser m. v., jfr. Lovens §§ 5—8.

Loven er gældende for Færøerne, men der kan ved kgl. Anordning her indføres saadanne Lempelser, som de særlige Forhold maatte gøre ønskelige.

Det maa antages, at der paa nogle Steder paa Øerne hersker Boligmangel, til Dels af større Omfang. I hvorvidt den foreliggende Lov med visse Lempelser kan raade nogen Bod herpaa, er det vanskeligt at danne sig nogen begrundet Mening om. Vi antager, at Loven ikke vil blive benyttet af Kommunerne, og at Private ikke vil faa Adgang til at benytte den, hvis det kræves, jfr. § 2, at vedkommende Kommune, for saa vidt Opførelsen af vedkommende Ejendom iværksættes af en Byggeforening eller en privat Bygherre, skal paatage sig Garanti for Tab. Kommunerne er for Tiden gennemgaaende stillede saa vanskeligt i økonomisk Henseende, at man næppe kan tænke sig, at nogen af dem vil paatage sig Udgifter eller Risiko vedrørende Boligbyggeri.

Det er for øvrigt muligt eller sandsynligt, at Personer, som ønsker at bygge egne Boliger, og ikke ejer de hertil fornødne Pengemidler, vil kunne være bedre tjent med at laane i Henhold til Loven. Det almindelige er, at en Person, som agter at opføre sig en Bolig, og kun ejer en Del, maaske kun en mindre Del, af den Sum, som Boligen vil koste, indgaar Overenskomst med en Forretningsmand om at levere Boligen i færdig Stand paa følgende Vilkaar:

Forretningsmanden faar udbetalt det Laan, som Laantageren kan rejse i Sparekasse eller Bank, imod 1. Prioritets Pantessikkerhed i Ejendommen. Forretningsmanden faar udbetalt et større eller mindre Beløb, som Ejeren kan raade over (som han f. Eks. har opsparet). For Resten af den kontraktmæssige Betaling faar Forretningsmanden 2. Prioritets Panteret i Ejendommen næst efter Sparekasse eller Bank. Det maa antages, at Forretningsmanden i de fleste Tilfælde løber en vis Risiko ved denne Overenskomst, og det ligger da nær at antage, at han lader sig denne Risiko betale ved en højere Betaling end almindeligt for Leverance.

Efter hvad man har erfaret, yder Færø Amts Sparekasse Laan imod 1. Prioritet i Bygninger med Grundstykke paa følgende Vilkaar:

Der laanes indtil $\frac{1}{3}$ af den takserede Værdi af Ejendommen udenfor Thorshavn og indtil $\frac{1}{2}$ af samme Værdi i Thorshavn. Renten er for Tiden 5 pCt. aarlig og Afbetalingstiden 15 Aar i Thorshavn samt 10 Aar udenfor Thorshavn.

De Vilkaar, som bydes ved Laan i Henhold til Loven, synes som Helhed taget ikke at være gunstige. Der er en lang Afbetalingstid, men den aarlige Rente er ikke lavere end den, som Færø Amts Sparekasse kræver.

Meget uheldigt er det, at Laantageren som Følge af Kursen paa de paagældende Obligationer kun faar c. 90 pCt. udbetalt af den Laanesum, han forpligtes til at forrente og tilbagebetale.

Hvis der overhovedet skal være nogen Mulighed for, at Loven skal blive anvendt paa Færøerne, maa Kravet til Kommunegaranti ifølge § 2 bortfalde. Det bemærkes for øvrigt, at dette Krav ikke er ubetinget, idet Indenrigsministeren under særlige Omstændigheder kan frafalde det (§ 6).

Man stiller Forslag herom nedenfor, men finder ikke Anledning til at stille andre Forslag om Ændringer i Loven.

Forslag.

Lagtinget indstiller, at § 2 i Lov Nr. 86 af 31. Marts 1926 om Støtte til Bollgbyggeri bortfalder for Færøernes Vedkommende.

Den 17. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Det vedtoges at lade den overgaa til 3. Behandling.

Ved Sagens 3. Behandling den 22. September sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens, Rasmussen, M. D. á Ryggi, Debess).

Den 24. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

5. Lov om Vandforsyningsanlæg.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Vandforsyningsanlæg.

Den 3. August henvistes Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 6. August fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

Ved Skrivelse af 15. Juli d. A. har Færø Amt efter Justitsministeriets Anmodning forelagt Tinget Lov (Nr. 54—1926) om Vandforsyningsanlæg til Erklæring. Foruden et Eksempplar af Loven er Sagen bilagt med en Betænkning, afgivet af Indenrigsministeriets Udvalg ang. Vandforsyningsanlæg.

Undertegnede Udvalg, der har haft Sagen til Betænkning, skal tillade sig at udtale:

Forholdene her paa Øerne og i det egentlige Kongerige er, hvad det heromhandlede Omraade angaar, saa forskelligartede, at man vanskelig kan tænke sig en fælles Lovgivning. Vandforsyningsanlæg af den Størrelse og Indretning, som man har den næsten ved enhver større dansk Stationsby, eksisterer ikke paa Færøerne, hvor al Forsyning enten sker fra rindende

Vand eller fra Kildevand, altsaa fra Overfladevand, medens man flere Steder i Kongeriget er nødt til at foretage dybe Boringer for at komme til de Vandførende Lag, et Forhold, som blandt mange andre medfører, at den foreliggende Lov indeholder adskillige for os unødvendige Bestemmelser. — Den for Færøerne gældende Lov om Vandledninger er af 1. April 1909 og maa af Udvalget anses for at fyldestgøre alle rimelige Krav. Skulde der ved Oprettelsen af et eventuelt moderne Vandværk — privat eller kommunalt — her paa Øerne blive nødvendigt at indføre lignende som dem i den foreliggende Lov eller andre end dem i Loven af 1. April 1909 gældende Bestemmelser, gives der ifølge den sidste § 5 Kommunerne Hjemmel til ved en særlig Vedtægt at faa saaddanne gjort gældende.

Man skal derfor tillade sig at foreslaa, at Lor (Nr. 54—1926) om Vandforsyningsanlæg ikke gøres gældende for Færøerne.

Den 24. August overgik Sagen til 3. Behandling.

Den 2. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag rattedes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, J. H. Poulsen, Debess, Konoy).

Den 4. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

6. Lov om Afgift af Hundehold.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag ang. Afgift af Hundehold.

Den 13. August henvistes Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 18. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

De for Færøerne gældende Bestemmelser m. H. t. Hold af Hunde findes i Haugeloven, ifølge hvis § 59 der gives Hjemmel til gennem Vedtagelse paa Grandestævne at bestemme, hvor mange Hunde der maa holdes i Bygden; derimod mangler denne Lov bl. a. Bestemmelser om Afgift paa

Hunde; men da disse Bestemmelser ved Amtets Skrivelse af 30. Maj 1919 er erklæret som uanvendelige i Thorshavn, skal det indrømmes, at det er paakrævet, at ogsaa Thorshavn i en nærmere Fremtid kan faa disse Forhold ordnet ved Lov.

Dog skal man om Sagen i Almindelighed tillade sig at bemærke, at det forekommer Udvalget, at det vilde være mere naturligt, om man underkastede de nugældende Bestemmelser en almindelig Revision, hvorved eventuelt forældede Bestemmelser kan gøres tidssvarende og Loven for øvrigt ændres i et saadant Omfang, at den ogsaa kom til at passe paa Forholdene her i Thorshavn end, som foreliggende Udkast tager Sigte paa, at faa vedtaget en særlig Lov for en enkelt Kommune. En saadan Revision af de i Haugeloven heromhandlede Bestemmelser kan formentlig ikke alene motiveres ved en Henvisning til, at disse ikke kan anses for anvendelige i Thorshavn, men ogsaa derved — som overfor anført —, at den mangler Bestemmelser for adskillige Forhold. Paa den Maade fik man en for samtlige Øer gældende Lov, medens det foreliggende Udkast kun tager Sigte paa Forholdene indenfor Thorshavns Kommune. Det foreliggende Udkast, som formentlig bygger paa ældre — delvis forældet — dansk Lovgivning om Hundeafgift, mangler ogsaa forskellige Bestemmelser f. Eks.: Om Ansvar for Skade, forvoldt af Husdyr; om Adgang til Nedsættelse og Fritagelse for Afgift i Tilfælde, hvor Omstændighederne taler derfor; om Afgiftsfrihed for lækede Hunde og Pladshunde; om Afliyning af Hunde, for hvilke Betaling ikke kan erholdes ved Udpantning, ligesom den har enkelte mindre heldige Bestemmelser, som f. Eks. *Anmelderens Andel i Bøder* (jfr. Udkastets § 6).

Skulde man ikke være sindet til at gaa den i foranstaaende paa-pegede Vej, skal man tillade sig at henvise til, at den gældende danske Lov af 18. April 1925 (Nr. 127) ved kgl. Anordning kan gøres gældende for Færøerne (jfr. § 17). En ny Lov behøves saaledes ikke; kun en Tillem্পning af Lovens Bestemmelser med færøske Forhold for Øje er nødvendig.

I Henhold til ovenstaaende skal man tillade sig at foreslaa:

1. Amtmanden anmodes om til næste ordinære Lagtingssamling at fremkomme med Forslag til en saadan Lov.
2. Sagen udsættes til næste Aar.

Den 21. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoget med 17 Stemmer mod 0.

7. Lov om Snekastning.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en saalydende Skrivelse fra Færø Amt ang. Vedligeholdelsen af færøske Køreveje samt nedenforstaaende Forslag til Lov om Snekastning.

Færø Amt.

Thorshavn, d. 9. Septbr. 1926.

I Henhold til Lagtingets Vedtagelse i Samlingen 1925, jfr. Lagtings-tidende 1925, Pag. 4, skal man fremsætte følgende vedrørende Tilsyn med og Vedligeholdelse af de ny anlagte Køreveje paa Færøerne.

Den Ordning, at en Vej, der er beregnet paa gennemgaaende Færd-sel og som fører gennem flere Kommuner, vedligeholdes af disse hver for sin Andel, vil formentlig ikke i Længden vise sig tilfredsstillende og kan heller ikke anses for fuldt retfærdig, idet disse Kommuner kommer til at bære Byrden af en Trafik, som ikke alene kommer Kommunens egne Indbyggere til Gode. Den naturligste Ordning vilde sikkert være den, at Lagtinget vedligeholdt saadanne Veje, saaledes at de Kommuner, hvorigennem Vejen førte, ydede et væsentligt Tilskud til Vedligeholdelsen, medens Lagtinget af en af sine Kasser ydede Resten under Hensyn til, at Vejen ogsaa er til Nytte for andre end de nævnte Kommuners Indbyggere.

En Forudsætning for Lagtingets Overtagelse af Vedligeholdet af saadanne Hovedfærdselsveje maatte naturligvis være, at Vejene af de Kommuner, der i sin Tid havde anlagt dem og paataget sig deres Vedligehold, blev afleveret i forsvarlig Stand.

Der maatte af Lagtinget antages Vejmænd til at udføre Vedligeholdelsesarbejderne, og disse Vejmænd skulde staa under Amtsingeniørens Kontrol, skulle personlig udføre det daglige Tilsyn med Vejbanen, opreense Grøfterne, foretage de mindre Istandsættelsesarbejder, og skulde lede de Arbejder, der maatte kræve større Mandskab.

Imidlertid maa det formentlig anses for saa tvivlsomt, om en saadan Ordning kan gennemføres paa indeværende Tidspunkt, at det maa være nødvendigt at prøve, om den nuværende Ordning skulde være saaledes brugbar, at den ikke kommer til at virke alt for utilfredsstillende, og man skal da i det følgende prøve at skitsere en Maade, hvorpaa de værste Ulemper ved Ordningen maatte kunne afhjælpes.

For det første maa der fra Lagtingets Side indføres et effektivt Tilsyn med, at de respektive Kommuner virkelig opfylder den Forpligtelse, de har paataget sig med Hensyn til de nye Kørevejes Vedligehold. Dette Tilsyn bør udøves af Amtsingeniøren, for hvem der bør opstilles en Instruks om et Vejtilsyn. Denne maa indeholde Bestemmelse om, at han mindst 2 Gange om Aaret skal befare de heromhandlede Veje sammen med de vedkommende Kommuners Repræsentanter og foreskrive, hvilke Arbejder, der bør udføres. Befaringen bør formentlig foretages i April—Maj, naar Sneen er borte, og i Oktober—November, inden Vinterens Komme. Under Befaringen skal han nøje efterse Grøfter og Gennemløb og give Forskrifter for deres Rensning; endvidere skal han give Vejledning med Hensyn til

Oprensning af Huller og Hjulspor og til det Materiale, der skal anvendes til deres Udfyldning. Skal der endelig foretages mere vidtgaaende Reparationsarbejder ved en Vej, bør Amtsingeniøren ikke blot anvise, hvorledes det skal udføres, men ogsaa føre Tilsyn med Udførelsen og sikre sig, at denne er forsvarlig.

Udgifterne ved Amtsingeniørens Rejser og hans Dagpenge maatte vel rettest afholdes af økonomisk Fond og falde ind under samme Konto, hvoraf Udgifterne til Lagtingets Tillidsmænd afholdes.

Imidlertid vil det formentlig være heldigt, om der kunde være et Beløb, som Amtsingeniøren kan disponere over til Udførelsen af Arbejder, som han enten mener ikke at kunne paalægge Kommunen eller som dennes Repræsentanter ikke mener bør paalægges Kommunen eller som Kommunen maaske har forsømt at udføre trods Paalæg. Og hertil vil formentlig Automobilafgiften passende kunne anvendes. Denne indbetales jo til Amtsrepartitionsfonden og skal anvendes til Vejvedligeholdelse. Muligvis vil den Affattelse, som § 27 i Lov for Færøerne om Motorkøretøjer af 28. Marts 1923 har faaet, ikke ganske være i Overensstemmelse med foranstaaende, jfr. særlig Ordene „naar begrundet Ansøgning derom fremkommer“, og det vil da maaske være rettest at foranledige, at Paragraffen ændres, saaledes at den foreslaaede Ordning kan gennemføres.

Endelig bør der formentlig af Lagtinget gives Kommunerne Paalæg om Ansættelse af Vejmænd, hvis Arbejde skal være som foran fremstillet. Der kan nemlig ingen Tvivl være om, at det for Kommunerne vil vise sig at være en yderst slet Økonomi at ordne Vejvedligeholdelsen saaledes, at der af og til, naar Vejen er blevet opkørt, sendes en Skare Arbejdere ud, der er uden virkelig Ledelse og uden Uddannelse i Arbejdet. Hvis Vejen derimod stadig tilses og istandsættes af en Mand, der ved, hvorledes Arbejdet skal udføres, vil den for en rimelig Bekostning kunne holdes i farbar Stand, idet de store Omkostninger, der følger af, at Vejbanen bliver gennemkørt, i saa Fald vil kunne undgaas. —

Hvad Spørgsmaalet om Snekastning angaar skal man henvise til det hofølgende Udkast til en Snekastningslov, der i det væsentlige bygger paa den islandske Lovgivning om dette Emne.

Olrik.

§ 1.

Det paahviler Forstanderskaberne at sørge for Udførelse af Snekastning om Vinteren for at holde Hovedvejene aabne for Vognfærdsel.

De hermed forbundne Udgifter kan afholdes af Kommunekassen, men Forstanderskabet kan ogsaa bestemme, at Arbejdet skal udføres som Pligtarbejde af alle arbejdsføre Mandspersoner i Kommunen, dog saaledes, at det staar enhver frit at frlgøre sig for Pligtarbejde ved at betale almindelig Dagløn i Kommunen for hvert Dagsværk eller stille en Mand for sig.

Mænd, der er over 60 Aar eller saa svagelige, at de ikke uden Fare for deres Helbred personlig kan deltage i Snekastningsarbejdet, fritages for Forpligtelsen til Snekastning, naar de efter Forstanderskabets Skøn mangler Evne til at leje en Mand i deres Sted til at udføre Arbejdet.

Den nærmere Udførelse af Snekastningen foreskrives iøvrigt af Forstanderskabet.

§ 2.

Lagtinget afgør, hvilke Veje der skal anses for Hovedveje i den overfor angivne Henseende.

Den 13. September blev Sagen efter Forslag af A. Samuelson henvist til Budgetudvalget.

Den 29. September fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Amtmanden har ved Skrivelse af 9. September d. A. udtalt sig indgaaende om Vedligeholdelsen af de færøske Køreveje og den fremtidige Ordning i saa Henseende samt fremsat Forslag til Lov om Snekastning.

Udvalget har ikke kunnet tilendebringe Behandlingen af denne Sag, som kræver indgaaende Overvejelse. Hele Spørgsmaalet maa derfor udsættes til næste Aar. Ingeniør Jacobsen, som det var Udvalgets Hensigt at forhandle med, har været syg og sengeliggende, siden Udvalget modtog Sagen, og han er senere afrejst til København af Helbredshensyn.

Udvalget gaar ud fra, at Amtmanden, som hidtil, har Indseende med Vejvæsenet og med at Kørevejene holdes forsvarligt vedlige. Amtsingeniøren maa med denne Opgave for Øje staa til Amtmandens Disposition.

Forslag.

1. Amtmanden forudsættes, som hidtil, at have Indseende med Vejvæsenet og Amtsingeniøren vil i saa Henseende være til Amtmandens Raadighed.
2. Sagen i øvrigt udsættes til næste Aar.

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

8. Lov om Tinglysning.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Udvidelse til Færøerne af Lov af 31. Marts 1926 om Tinglysning.

Den 4. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 5. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: A. Samuelsen, Johs. Petersen, J. A. Wang, Mitens og Winther.

Den 11. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (Vedhæftet som Bilag 21).

Den 14. September foretoges 2. Behandling. — Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 18. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

---

9. Landbolovene.¹⁾

I Sagerne: 1) Forslag til Lov for Færøerne om Husmandsbrug, 2) Forslag til Lov for Færøerne om Grundforbedringslaan. (Vedhæftet som Bilag 3), 3) Forslag til Lov om Begunstigelser for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne (Vedhæftet som Bilag 6) afgaves den 2. September Betænkning (Vedhæftet som Bilag 19).

Den 11. September foretoges Sagernes 2. Behandling.
§§ 1—4 i Mindretallets „Uppskot til lóg um lán til jarðarøkt í Føroyum“ sattes samlet under Afstemning, men da kun 9 Medlemmer stemte for og ingen imod, var de nævnte Paragraffer bortfaldet.
Lovforslaget overgik uden Afstemning til 3. Behandling tillige med Mindretallets „Reglir fyri láni til jarðarøkt“.

---

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925 Pag. 35 flg.

Derefter behandledes:

1. Forslag til Lov om Husmandsbrug.

§§ 1—3 vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

§ 4. Ændringsforslaget vedtoges med 13 Stemmer mod 0, hvorefter §§ 4—5 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 6. Ændringsforslaget Nr. 2 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Nr. 3 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Nr. 4 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

§ 6 saaledes ændret, § 7, Punkt 6 og 7 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 9, Punkt 7 vedtoges med 12 Stemmer mod 0.

§§ 10—17 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 18, Punkt 8 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 19 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 20, Punkt 9 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Overgang til 3. Behandling vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Den 18. September fremlagdes i Sagen saalydende Motiverede Ændringsforslag fra Effersøe, M. Samuelsen, Weihe, Johan H. Poulsen og Wang:

Af et Flertal i Udvalget.

Til Lovforslagets Titel.

1. Ordet „Husmandsbrug“ ændres til „mindre Jordbrugere“.

Til §§ 3, 5, 6, 12, 16 og 18.

2. I § 3, e og næstsidste Stykke, sidste Linie, § 5, 3. Stykke, 1. Linie, § 6, 2. Stykke, 2. Linie, § 8, 2. Stykke, 1. og 2. Linie, § 12, 2. Stk., 3. Linie, § 16, 3. Stykke 4. Linie og § 18, 3. Stk. 3. og 4. Linie ændres „Husmandsbrug“ til „mindre Jordbrug“.

Til § 10.

3. I § 10, 2. Stk., 1. og 2. Linie ændres „Husmandsbrugets“ til „vedkommende mindre Jordbrugs“.

Til § 16.

4. I 2. Stk., 3. Linie ændres „Husmandslod“ til „Lod“.

5. I 3. Stk., 4. Linie ændres „Husmandsbrug“ til „Jordbrug efter denne Lov“.

6. I 4. Stk., 1. Linie ændres „Husmandslod“ til „Jordlod efter denne Lov“.

7. I 4. Stk., 3. Linie ændres „Husmandsbrug“ til „Jordbrug“.

Bemærkning.

til foranførte Ændringsforslag. —

Dette er foranlediget ved, at Begrebet „Husmandsbrug“ ikke anvendes paa noget Jordbrug paa Færøerne.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslaget vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Lovforslaget i dets Helhed saaledes ændret saftes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 14 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Miltens, Rasmussen, M. D. á Ryggi, Midjord, Debess, Konoy. Fraværende: Winther, Patursson, Johs. Petersen).

2. Forslag til Lov om Grundforbedringslaan.

§ 1. Ændringsforslagets Punkt 1 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Ændringsforslagets Punkt 2 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Ændringsforslagets Punkt 3 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 1, 2 og 3 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 4, Ændringsforslagets Punkt 4 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

§ 4 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 5 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 6 og 7 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Overgang til 3. Behandling vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Den 18. September fremlagdes i Sagen saalydende Medleverede Ændringsforslag fra Effersøe, M. Samuelson, Weihe, Johan H. Poulsen og Wang:

Som ny § 3 indsættes:

Laan kan ydes til Lejere af Trøer af Embedsjord og beneficeret Jord. I Tilfælde af Lejeforholdets Ophør skal vedkommende Embede overtage Laanets Forrentning og Afdragning.

Laan skal ligeledes kunne ydes til Lejere af Trøer af Fæstegaarden Husegaard ved Thorshavn, forsaavidt Thorshavns Kommune i Tilfælde af Lejeforholdets Ophør vil overtage Laanets Forrentning og Afdrag.

Bemærkninger.

Foranstaaende Ændringsforslag fremkommer under Hensyn til det i Lagtinget fremsatte Ønske om at faa fastslaaet i Loven, at ogsaa Lejere skal kunne faa Adgang til Laan i Henhold til Loven.

Vanskeligheden ved saadanne Laan ligger i, at Lejeforholdet kan ophøre, før Laanet er blevet afdraget, saaledes at Laanets Basis bliver mindre betryggende. Da imidlertid Laanene først udbetales, naar det paagældende Grundforbedringsarbejde er udført, vil der formentlig foreligge en saadan Værdiforøgelse af vedkommende Trø, at det er uden Betænkkelighed at paalægge Embedet — d. v. s. Amtmandsembedet forsaavidt angaar Gaarden Aalekær, Amtslægeembedet forsaavidt angaar Højgaarden i Kollefjord, Syssemandsembedet paa Vaagø forsaavidt angaar den dette Embede tilføjte Jord samt Præsteembederne — Laanets Forrentning og Afdragning.

Bestemmelserne i §§ 1 og 11 i Lov om Afhændelse af Trøer og Grundstykker fra Statens Fæstegods paa Færøerne af 13. April 1894 vil gøre en Regel om Laan til Lejere af Trøer af Fæstegodset mindre paakrævet, da Lejerne gennemgaaende vil have Adgang til at faa deres Trøer til Købs. For Trøerne af Fæstegaarden Husegaard ved Thorshavn har Justitsministe-

riet dog fastsat den Betingelse for Overtagelse, at en Fjerdedel af Trøen skal være opdyrket. Da det imidlertid maa anses for ønskeligt, at Grundforbedringslaan kan ydes ved Opdykningsarbejdets Paabegyndelse, foreslaas det, at der gives Adgang til saadanne Laan under den Forudsætning, at Thorshavns Kommune, der er Fæster af Vestre Husegaardsfæste og maa være meget interesseret i, at Opdykning foregaar, vil paatage sig Forrentning og Afdrag for det Tilfælde, at Lejeforholdet skulde være ophørt, inden Laaneforholdet er afsluttet.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslaget vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Lovforslaget saaledes ændret sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Konoy. Fraværende Patursson, M. D. á Ryggi, Johs. Petersen og Midjord).

3. Lov om Begunstigelser for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne.

§ 1. Ændringsforsl. Punkt 1 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Punkt 2 vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Punkt 3 (Ny § 5) vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

§§ 1, 2 og 5 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3. Behandling sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: M. D. á Ryggi. Fraværende: Patursson, J. H. Poulsen og Debess).

Den 18. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Lovforslaget i dets Helhed sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 14 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Mitens, M. D. á Ryggi, Debess. Fraværende: Patursson, Rasmussen, Johs. Petersen, Midjord, Konoy,

Den 21. September oplæstes og vedtoges i Sagerne 1, 2 og 3 saalydende Indstilling til Regeringen:

Til
Regeringen.

Lagtinget har i indeværende Samling behandlet følgende Sager:

I. Nr. 105 — 1926: Forslag til Lov for Færøerne om Husmandsbrug.

II. Nr. 169 — 1926: Forslag til Lov for Færøerne om Grundforbedringslaan og

III. Forslag til Lov om Begunstigelser for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere.

Disse Sager blev efter stedfunden 1. Behandling henvist til videre Behandling i Tingets Landboudvalg. — Dette har under 2. d. M. afgivet en Betænkning vedrørende alle tre Lovforslag; jfr. Bilag.

At Betænkningen vil fremgaa, at et Mindretal har anset det for rigtigt at behandle samtlige de tre ovennævnte Forslag under eet og har i den Anledning med en nærmere Begrundelse fremsat et Lovforslag, omfattende alle Sagerne. (Uppskot til lóg um lán til jarðarækt i Føroyum) tilligemed Regler for Laanenes Administration (Reglir fyri láni til jarðarækt.)

Flertallet har derimod behandlet hvert Lovforslag for sig, idet Flertallet har anført i Betænkningen sin Begrundelse for, at man har fulgt denne og ikke Mindretallets Fremgangsmaade. — Iøvrigt har Flertallet indstillet alle tre Lovforslag til Fremme med nogle Ændringer, jfr. Betænkningen.

Ved Sagerne 2. Behandling i Tinget blev Paragraferne i Mindretallets Forslag forkastede, medens samtlige Ændringer i Flertallets Betænkning og de herefter ændrede Paragrafer saavel som de uændrede Paragrafer i Lovforslagene blev vedtaget, hvorefter Sagerne overgik til 3. Behandling.

Ad I (Husmandsbrug). Til denne forelaa et motiveret Ændringsforslag (Bilag), der gik ud paa i Lovforslagets Titel at ændre Ordet „Husmandsbrug“ til „mindre Jordbrug“ og som Følge heraf at foretage en Del Redaktionsændringer i Forslagets enkelte Paragrafer. — Dette Ændringsforslag blev vedtaget, hvorefter det ved 2. og 3. Behandling ændrede Lovforslag blev vedtaget paragrafvis samt tillige i sin Helhed. Ved den endelige Afstemning over Lovforslaget afgaves 14 Stemmer for dette, medens 6 undlod at stemme og 3 var fraværende.

Ad II (Grundforbedringslaan). Til denne forelaa ligeledes et motiveret Ændringsforslag, hvortil man tillader sig at henvise. Ændringsforslaget blev vedtaget, og derefter vedtoges Lovforslaget, saaledes som det var ændret ved 2. og 3. Behandling paragrafvis samt i sin Helhed. Ved den endelige Afstemning over Lovforslaget gaves 18 Stemmer for dette, medens 1 Medlem undlod at stemme og 4 var fraværende.

Ad III (Driftslaaneforeninger). Der forelaa intet Ændringsforslag til 3. Behandling og Lovforslaget, saaledes som det var ændret ved 2. Behandling, vedtoges paragrafvis samt i sin Helhed. Ved den endelige Afstemning over Lovforslaget afgaves 14 Stemmer for dette, medens 4 Medlemmer undlod at stemme og 5 var fraværende.

Man tillader sig iøvrigt at henvise til medfølgende Udskrift af Tingets Forhandlingsprotokol samt Oversættelse af en Del af Udvalgets Betænkning.

4. Forslag til Lov for Færøerne om Tilsyn med Husdyrfoder m. m. (Vedhæftet som Bilag 5).

Den 28. August fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning. (Vedhæftet som Bilag 17).

Den 31. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

5. Præmiering af Husmandsbrug og Rejseunderstøttelser til Husmænd.

Den 14. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Sagen er modtaget med en Skrivelse fra Amtet af 28. f. M., der ledsages af en Erklæring af 25. s. M. fra Bestyrelsen for Føroya búnaðarfelag og 2 andre Bilag, hvortil man tillader sig at henvise.

Af Skrivelsen fra Amtet fremgaar, at samme efter Forhandling med Landbrugskonsulenten har forespurgt Landbrugsministeriet, om der kunde være Mulighed for, at en paa Finansloven for indeværende Finansaar opført Bevilling til Præmiering af Husmandsbrug og Rejseunderstøttelser til Husmænd benyttedes ogsaa til Præmiering af færøske Husmandsbrug og i bekræftende Fald, efter hvilke Regler saadan Præmiering finder Sted, m. m.

Paa et Møde i det færøske Landbrugsudvalg den 4. f. M. meddelte Statskonsulent K. Hansen, Lyngby, efter Bemyndigelse fra Landbrugsministeren, at denne overfor ham havde udtalt, at han stillede sig velvilligt overfor Spørgsmaalet, m. m., jfr. Amtets Skrivelse.

Landbrugsudvalget enedes om at forespørge Føroya búnaðarfelag, om samme maatte kunne tænke sig at administrere en eventuel Bevilling til de omhandlede Formaal. Et bekræftende Svar tilligemed en almindelig Udtalelse om Sagen foreligger i medfølgende Skrivelse af 25. f. M. fra Bestyrelsen for Føroya búnaðarfelag, hvortil henvises.

Sagen er blevet forelagt Lagtinget efter Ønske af Tingets Repræsentant i Landbrugsudvalget.

Under Sagens Behandling i nærværende Udvalg udtalte Udvalgets Medlem Hr. Patursson, at de Præmier, som uddeltes nede i Danmark syntes at være meget smaa, samt at han tænkte sig, at et Dyrkningstilskud efter norsk eller islandsk Mønster vilde virke heldigere paa Færøerne end den under nærværende Sag omhandlede Præmiering, hvorfor han anbefalede, at man søgte nærmere Oplysning desangaaende. Udvalgets øvrige Medlemmer kan tilraade at søge de omhandlede Oplysninger fremskaffede, og iøvrigt kan Udvalget, for Paturssons Vedkommende med nogen Betænkelighed, tilraade, at man snarest faar et Præmieringssystem i Gang for mindre Jordbrugere paa Færøerne i Henhold til Amtets Skrivelse samt, at der søges om Statens Støtte hertil og til Iværksættelse af Rejser for mindre færøske Jordbrugere. Man ser sig dog ikke i Stand til, navnlig i Betragtning af den meget korte Tid, som Udvalget har til Raadighed hertil i indeværende Tingssamling, at udtale sig angaaende Reglerne for en eventuel Bevillings Anvendelse udover at man kan anbefale, at Bevillingen stilles til Raadighed for Føroya búnaðarfelag. Spørgsmaalet om Anvendelse af Regler efter islandsk eller norsk Mønster vil senere kunne optages til Behandling i Lagtinget, eventuelt som Supplement til de under denne Sag omhandlede Foranstaltninger.

I Henhold til ovenanførte fremsættes følgende Forslag:

Der svares Amtet:

1. At man anbefaler, at der bliver stillet Pengemidler til Raadighed af Statskassen til Præmiering af mindre Jordbrugere paa Færøerne samt til Rejseunderstøttelser til Fællesrejser for mindre Jordbrugere paa Færøerne.

2. At man tilraader, at Bestyrelsen af de omhandlede Pengemidler overdrages til Føroya búnaðarfelag. Foreningen bør årlig aflægge Beretning om Midlernes Anvendelse, hvilken Beretning tilbødes tilstillet Lagtinget.
3. At man anmoder Amtmanden om til næste ordentlige Lagtingssamling at fremskaffe samt forelægge Tinget Oplysninger om, hvorledes Dyrkningstilskud m. m. til Jordbrugere er ordnet i Island og Norge.

Den 16. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 21. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sættes samlet under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

6. Lov om Husdyravlens og Husdyrbrugets Fremme.

Den 20. September fremlagdes i Sagen saalydende Forslag til Beslutning:

I Henhold til Lagtingets Indstilling er Lov for Færøerne Nr. 129 af 31. Marts 1926 om Husdyravlens og Husdyrbrugets Fremme udkommet, og det er derefter blevet bestemt ved de Regler, som Justitsministeriet har givet i Henhold til Lovens § 2, at Føroya búnaðarfelag (Færøernes Landboforening) skal forvalte Statens Tilskud efter Loven m. m.

Imidlertid er det ikke foreskrevet, at Lagtinget skal have Adgang til at blive bekendt med, hvorledes Loven og de ommeldte Regler bringes ud i Livet. Da man anser det for meget ønskeligt og tillige nødvendigt, at Tinget faar Kundskab herom, skal man foreslaa:

Lagtinget anmoder Føroya búnaðarfelag om for hvert Finansaar at tilstille Tinget Beretning angaaende de Foranstaltninger, som samme har truffet i Henhold til Lov Nr. 129 af 31. Marts 1926.

Den 21. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Forslag til Beslutning vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

7. Udskiftning af Jord.

a. Landinspektør Ewens som Udskiftningsformand.

Den 16. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Der foreligger en Skrivelse af 19. Juli 1926 fra Landbrugsministeriet til Lagtingets Formand med Hensyn til Lov for Færøerne Nr. 125 af 20. April 1926 om Udskiftning, hvori bl. a. meddeles:

A. At Ministeriet er sindet at beskikke Overrevisor i Direktoratet for Matrikulvæsenet Landinspektør Johs. Ewens til indtil videre at være Udskiftningsformand. Herom udbedes Lagtingets Erklæring (jfr. Lovens § 5, 1. Stk.).

B. At der efter Ministeriets Opfattelse ikke vil kunne iværksættes nogen formel Udskiftning i Henhold til Loven før i 1928, og at Ministeriet derimod vil forsøge at iværksætte en Prøveudskiftning (uden bindende Virkning) i det kommende Foraar, ved hvilken man agter at lade Landinspektør Ewens fungere som Formand. Hensigten med en saadan Prøveudskiftning er at indhente Erfaringer. Iøvrigt henvises vedrørende dette Punkt til Ministeriets Skrivelse.

C. At Ministeriet ikke skønner, at der er noget til Hinder for, at Lagtinget allerede i indeværende Samling vælger 24 Personer, blandt hvilke Udskiftningskommissionens Medlemmer og Suppleanter skal udmeldes af Retten, jfr. Lovens § 8, 2. Stk.

Ad A og B. Der blev af nogle af Udvalgets Medlemmer fremført, at det vilde være rigtigst, at der i Foraaret 1927 iværksættes 2 Prøveudskiftninger, i Stedet for, som af Ministeriet foreslaaet, kun 1, og samtidig blev det gjort gældende, at Udskiftningskandidat Elias Husgaard, Gøle, burde være Formand ved den ene Forretning, medens man efter Ministeriets Skrivelse gik ud fra, at Landinspektør Johs. Ewens skulde være Formand ved den anden Udskiftning. Paa denne Maade tænkte man sig, at der bedst kunde indhentes de fornødne Erfaringer, jfr. Ministeriets Skrivelse, næstsidste Stykke.

Paa Foranledning af et Ønske indenfor Udvalget fandt en Konference Sted imellem Udvalget og Hr. Elias Husgaard, og man har derefter fra ham modtaget den hermed følgende Skrivelse af 8. d. M. samt Eksamenbevis m. m., der følger hermed i bekræftede Afskrifter.

Det bemærkes, at man har optattet Hr. Husgaards Skrivelse derhen, at det ikke skal være en Betingelse fra hans Side for at lede en Prøveudskiftning at han derefter skal have den Ret at blive beskikket til Udskiftningsformand.

Ad C. Udvalget anbefaler, at det omhandlede Valg finder Sted.

Forslag.

Af Effersøe, Patursson, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Wang og Weihe.

1. Der bliver i Foraaret 1927 at iværksætte 2 Udskiftningsforretninger, hver i sin særskille Bygd paa Færøerne.
2. Til som Formand at lede disse Forretninger foreslaas henholdsvis Landinspektør Johs. Ewens og Udskiftningskandidat Elias Husgaard.
3. Det er en Forudsætning, at Statskassen afholder de med disse Forretninger forbundne Omkostninger.
4. Spørgsmaalet om Lagtingets Stilling til, hvem der skal beskikkes til Udskiftningsformand, udsættes til næste Aar.

Af M. Samuelson.

5. Lagtinget indstiller, at Landinspektør Johs. Ewens beskikkes til Udskiftningsformand samt til Leder af den i Ministeriets Skrivelse omhandlede Prøveudskiftning.

Af Udvalget.

6. Lagtinget vælger i indeværende Samling 24 Personer, blandt hvilke Ud-

skiftningskommissionens Medlemmer og Suppleanter skal udmeldes af Retten i Henhold til Udskiftningslovens § 8, 2. Stk.

Den 18. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 21. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag saltes punktvis under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald:

Pkt. 5 bortfaldt, idet kun 7 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Punkt 1—4 vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Johan Poulsen, M. Samuelson, Reinert. Fraværende: Mitens).

Punkt 6 vedtoges med 21 Stemmer mod 0.

Den 24. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

b. Andragende fra Hove om Udskiftning.

Den 14. September fremlages i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Andragerne ønsker, at Lagtinget skal fremme Sagen saaledes, at der ved førstkommande Grandestævne i Hove kan blive foretaget Afstemning om Iværksættelse af Udskiftning i Bygden.

Man forudsætter, at der tænkes paa Udskiftning af Indmarken eventuelt i Forbindelse med Udmark, jfr. Lov for Færøerne om Udskiftning, Nr. 125 af 20. April 1926, 2. Afsnit (§ 5—76, jfr. §§ 1—4), og man skal med Hensyn hertil bemærke:

Begæring om Udskiftning, som er i Fællig, rettes til Sysselmanden og maa være underskrevet af Ejere af mindst en Tiendedel af det samlede gamle Marketal i Bygdens Indmark (i Udflytterbygd af mindst en Tiendedel af Indmarkens Ejere), jfr. Lovens § 6, 1. Stk. og § 1.

For at Sagen videre kan fremmes, maa Begæring paa Grandestævnet vedtages af Ejere, som tilsammen ejer mindst en Trediedel af Skattemarketal i Bygdens Indmark, og som repræsenterer mindst en Trediedel af Indmarkens Ejertal. Lige med Ejer regnes Kongsfæster. (Lovens § 6, 2. Stk. og § 4.)

Iøvrigt henvises til Udskiftningsloven, der indeholdes i Lovtidende, som gennem Postvæsenet skal være tilstillet alle kommunale Forstanderskaber.

I Følge Skrivelse af 19. Juli d. A. fra Landbrugsministeriet til Lagtingets Formand vil foreliggende Begæringer om Udskiftning formentlig ikke kunne vedtages med bindende Virkning paa Grandestævne, før disse ordinært afholdes i Begyndelsen af Aaret 1928, og der vil efter Ministeriets Opfattelse ikke kunne iværksættes nogen formel Udskiftning paa Færøerne i Sommeren 1927. Derimod har Ministeriet meddelt, at samme vil forsøge at iværksætte en Prøveudskiftning i det kommende Foraar.

Man tillader sig at foreslaa, at der svares Andragerne:

Man henviser til Udvalgsbetænkningen, af hvilke der tilstilles Andragerne en Afskrift.

Den 16 September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag saftes under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

8. Smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

Den 5. August fremlagdes en Skrivelse med Bemærkninger¹⁾ fra Landstingsmand Effersøe ang. Foranstaltninger mod Indførelse til Færøerne af smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

Den 7. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Udvalget har haft Samraad med Husdyrkommissionen angaaende denne Sag, og man har derefter modtaget Meddelelse om Kommissionens Stilling til det ovennævnte hermed følgende trykte Forslag, nemlig:

Ad A. 1: § 1, 2. Stk. i Lov af 28. Februar 1908 foreslaas affattet saaledes:

„Tilladelse kan nægtes, naar der med Indførelsen menes at være Fare for Indbringelse af Smitte, eller naar andre Hensyn gør sig gældende“.

Ad A. 2: Paragraffens 3. Stykke bibeholdes uforandret.

Ad B, Bekendtgørelse af 31—8—1908:

§ 2, 1. Stk. foreslaas affattet saaledes:

„Kvæg, Faar, Geder, Svin og Hunde, der tillades indført fra de i § 1 nævnte Lande, maa kun indføres over Thorshavn, hvor de, inden de bringes i Land, skal anmeldes for Politiet o. s. v. som foreslaaet.“

Udvalget kan ikke se, at der knytter sig nogen berettiget Interesse til Indførsel af Husdyr, medmindre Indførselen har et almennyttigt Formaal. — Selv om man foreskriver hensigtsmæssige Karantæneforanstaltninger m. m., vil der med enhver Indførsel være forbundet nogen Risiko, større eller mindre, og der er ikke tilstrækkelig Grund til at udsætte Samfundet herfor, medmindre Indførselen har Betydning for det Almene (er paakrævet af Hensyn til Racens Forbedring).

Man kan tilfræde, at alle de omhandlede Husdyr kun maa indføres til Thorshavn, hvor Dyr lægen bor, og hvor de bedste Betingelser maa forudsættes at være tilstede for Oprettelse af den mest betryggende Karantæne. — Bestemmelsen herom kan indsættes i Bekendtgørelsen om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

Ved Loven om Statstilskud til Husdyrbrugets og Husdyravlens Fremme paa Færøerne er der stillet et aarligt Beløb til Raadighed for Føroya Búnaðarfelag. — Man tænker sig, at en Del heraf vil i visse Tilfælde kunne anvendes som Tilskud til Affholdelse af Udgifter ved Karantæne. Dog udkræves formentlig hertil en Ændring i Reglerne for vedkommende Beløbs Anvendelse.

Det er magtpaaliggende, at § 2 i fornævnte Bekendtgørelse affattes mere bestemt og klart, end Tilfældet er for Tiden, jfr. nedenfor.

¹⁾ Vedhæftet som Bilag 16.

Forslag.

A. Til Lov for Færøerne Nr. 36 af 28. Februar 1908 om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene, m. m.

§ 1, 2. Stk. affattes saaledes:

„Tilladelse bliver kun at meddele, naar der ikke med Indførselen kan antages at være forbundet nogen Fare for Indbringelse af Smitte, og det derhos maa antages, at Indførselen af Husdyr eller Nyttefjerkræ er paakrævet af Hensyn til Racens Forbedring.“

B. Til Bekendtgørelse Nr. 186 for Færøerne af 31. Juli 1908 om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene.

§ 2, 1. Stk. affattes saaledes:

„Kvæg, Faar, Geder, Svin og Hunde, som tillades indført fra de i § 1 nævnte Lande, maa kun indføres til Thorshavn og skal, inden de bringes i Land, anmeldes for Politiet, som sørger for, at de, saa vidt det er muligt, bliver undersøgt af Dyr læge snarest, og straks under Politiets Tilsyn underkastes Karantæne, der varer i 3 Uger. Dyrene skal i denne Tid holdes afsondrede og maa ikke frigives uden skriftlig Tilladelse fra Politiet. Tilladelsen maa ikke gives, medmindre de kan antages at være helt sunde. Heromt skal, saa vidt muligt, foreligge Dyr lægeattest.“

Den 9. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 16. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag A til Lovforslaget sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, O. F. Joensen, Debess.)

Derefter sattes Udvalgets Forslag B ad Bekendtgørelsen under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, O. F. Joensen, Debess).

Den 17. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

10. Lov om Fiskerilaan.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse²⁾ fra Færø Amt om Fornyelse efter Udløbet af Finansaaret 1926—27 af Fiskerilaansloven.

Den 3. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget i Sag angaaende Fiskeri ved Grønland.

Den 23. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalgs Behandling har Lagtinget henvist Spørgsmaalet om Fornyelse af Fiskerilaansloven af 30. Januar 1923.

Udvalget kan henholde sig til de Betragtninger, som man har tilladt sig at fremsætte tidligere, bl. a. i Udvalgsbetænkningen i Fjor, om samme Sag. Hertil kommer, at et til Lagtinget i Aar indsendt Andragende fra „Færøya skippara- og navigatørfelag“ om Fornyelse af den færøske Fiskerflaade har givet Udvalget Anledning til i en særlig Betænkning at motivere og foreslaa Nedsættelsen af et Udvalg bestaaende af Lagtingsmænd og Repræsentanter for Erhvervsorganisationer, der er direkte interesserede i Spørgsmaalet, til sammen med Amtmanden at overveje Sagen og fremkomme med Betænkning til næste ordinære Lagtingssamling. Det tør forventes, at det nævnte Udvalg vil fremkomme med Forslag, der tager Sigte ogsaa paa Ændringer i Fiskerilaansloven, og Udvalget vil derfor i Aar indskrænke sig til at foreslaa denne fornyet for et Aar. Man kan ikke se rettere end, at et Beløb af samme Størrelse som i den nugældende Lov, nemlig 150.000 Kr., bør stilles til Disposition for det kommende Finansaar, uanset at der ifølge foreliggende Oplysninger fra Politikontoret ikke er udbetalt ret store Beløb. Til Medlemmer af Udvalget er der fremkommet Beklagelse over, at Ansøgninger om Laan til Anskaffelse og Hovedreparation af gode Fiskefartøjer, allerede hjemmehørende paa Færøerne i stort Antal, er afslaaet i den senere Tid. Dette forklarer muligvis, at et saa forholdsvis ringe Beløb er kommet til Udbetaling.

Forslag.

Lagtinget anbefaler, at Loven om Fiskerilaan for Færøerne uændret fornyes for Finansaaret 1927—28.

Den 24. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 25. September foretoges Sagens 3. Behandling.

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 10.

²⁾ Udelades her.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 20 Stemmer mod 0. (Fraværende: Dahl, Mldjord, Debess).

Den 29. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

11. Søneringsloven.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et fra Ministeriet for Industri, Handel og Søfart modtaget Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Navigationsundervisningen af 28. Februar 1916 med senere Ændringer.

Den 6. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 7. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: A. Samuelson, Dahl, J. H. Joensen, Rasmussen og Guttusen.

Den 28. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Udvalget er henvist et fra Ministeriet for Industri, Handel og Søfart modtaget Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Navigationsundervisningen af 28. Februar 1916 med senere Ændringer. Dette Udkast maa opfattes som et foreløbigt Svar paa Lagtingets Henvendelse til Regeringen senest i Samlingen 1925.

Udvalget finder, at det foreliggende Forslag imødekommer de fra Færøerne fremsatte Ønsker paa dette Omraade, og Udvalget kan som Følge af denne Opfattelse foreslaa, at Forslaget anbefales til Gennemførelse med en enkelt Ændring i § 1, næstsidsste Stykke. Med Hensyn til de enkelte Ser ønsker Udvalget at gøre følgende Bemærkninger:

Ad § 1. Man gaar ud fra, at Kravene til den udvidede Fiskeskippereksamen ikke bliver større end, at en almindelig begavet Mand med Fiskeskippereksamen af 1. Klasse kan tage Prøven efter højst 4 Maaneders Undervisningstid. Indenfor Udvalget mener man, at der maa regnes med, at enkelte Elever, efter Sætteskipperprøven og efter at have faaet Bevis som Fiskeskipper af 1. Klasse, vil fortsætte deres Forberedelse og derefter tage den udvidede Prøve. Dette mener man bør gøres lovligt. At denne Grund og under Hensyn til, at en Fiskeskipper af 1. Klasse altid vil have tilstrækkelig Søfart, naar han er 25 Aar, mener man, at Ordene i §ens næstsidsste

¹⁾ Se Lagtingstidende 1925 Pag. 23.
Lagtingstidende 1926.

Stykke, 2. og 3. Linie: „og derhos . . . . 20 Tons“ bør udgaa. Ministeriet har ganske vist en Dispensationsbestemmelse i § 3, men Udvalget mener, at den ommeldte Bestemmelse i § 1 godt kan udelades, og denne Udvalgets Mening synes ikke at være i ret megen Strid med Ministeriets Opfattelse, jfr. Bemærkningerne til § 3 i Lovforslaget. Med Hensyn til § 1, sidste Stk., har Udvalget ønsket at udtale den Forudsætning, at Ministeriet, naar det ønskes, vil give Tilladelse til, at Prøven aflægges to Gange.

Ad § 2. Udvalget tiltræder Sen. Thorshavns Kommune, som har haft denne Sag til Erklæring, er gaaet ind paa for sit Vedkommende at medvirke til en Styrmandsskole i Thorshavn og at opfylde de Krav, som Loven stiller til Kommunen, idet man med Hensyn til Lokaler stiller til Disposition den nuværende Fiskeskippereskoles Lokaler. Herom har Byraadet truffet Overenskomst med Ejeren, Forstander Jens P. Andreassen. Dette Tilbud fra Kommunen anbefales af Udvalget.

Ad § 3. Udvalget gaar ud fra, at de nuværende Lærere ved Fiskeskippereskolen faar Ansættelse ved Styremandsskolen, saafremt de ønsker det. Man regner med at de i saa Henseende er kvalificerede. Det samme gælder Skolens Forstander. Skulde det være nødvendigt, at denne paa en kortere Studierejse besøger andre Navigationsskoler i Kongeriget for at sætte sig ind i, hvorledes en Styrmandsskole drives, vil dette sikkert med Lethed kunne ske. Udvalget finder det rimeligt, at Lærerne ved Fiskeskippereskolen, saafremt de gaar over som Lærere ved Navigationsskolen, faar deres Anciennitet beregnet fra det Tidspunkt, da de blev ansatte som Lærere ved Fiskeskippereskolen.

Forslag.

Lagtinget anbefaler:

1. Forslag til Lov om Navigationsundervisningen af 28. Februar 1916 gennemføres snarest med følgende Ændringer:
I § 2, næstsidste Stykke, 2. og 3. Linie, udgaar Ordene: „og derhos have faret i mindst et Aar som Fører eller Bedstemand (Styrmand) i Fiskerfartøj af over 20 Tons“.
2. Der oprettes en Styrmandsskole i Thorshavn, og det fra Thorshavn fremsatte Tilbud om Lokaler m. m. modtages som fyldestgørende.
3. Lagtinget andrager om, at der udvirkes en Ændring i Søfæringsloven af 28. Februar 1916 gaaende ud paa, at den, som har bestaaet den i foranmeldte Lovforslags § 1 ommeldte udyldede Fiskeskipperprøve og er fyldt 25 Aar, skal have Ret til at være Fører af Fiskerskib af enhver Størrelse i Fart paa det nordlige Atlanterhav og dertil hørende Have.

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.

Lovforslagets § 1 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Udvalgets Ændringsforslag til Lovforslagets § 2 vedtoges med 20 Stemmer mod 0.

§ 2 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 3 og 4 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Sagen overgik derefter til 3. Behandling.

Den 29. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sættes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 22 Stemmer mod 0. (Fraværende: Effersøe).

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

S. D. fremlagdes saalydende Betænkning fra Sønæringsudvalget:

Til Udvalget er henvist Forslag til Lov om Ændringer i Sønæringsloven af 28. Februar 1916. Samtidig har man faaet tilstillet Genpart af Skrivelser fra Ministeriet for Industri, Handel og Søfart af 5. Marts og 5. Juli d. A. henholdsvis til et Landstingsudvalg og til Amtmanden over Færøerne.

Med Bemærkning, at Udvalget allerede har afgivet Betænkning i Sagen om Ændringer i Loven om Navigationsundervisningen og fremsat Forslag om en Ændring i Loven om Sønæring, samt at Lagtinget allerede har vedtaget Udvalgets Forslag, udtaler man sin sikre Forventning om, at det vedtagne Forslag vil blive gennemført, uden Hensyn om det her foreliggende Forslag om Sønæringen gennemføres i den kommende Rigsdagssamling eller ikke.

Det foreliggende Forslag har man desværre ikke kunnet skænke nogen grundig Behandling. Interessen har samlet sig om det gamle og vigtige Spørgsmaal om den udvidede Fiskeskipperprøve, om Styrmandsskolen og om det, dermed staar i Forbindelse. Om nærværende Forslag ønsker man at bemærke, at de foreslaaede Regler om Maskinbetjening maa betragtes som Fremskridt, at man betragter Ændring Nr. 33 som en Retfærdigheds-handling, der maa anerkendes, og at man ønsker, at Fiskeskipperne af 1. Klasse skal beholde den Ret, de har efter den nugældende Lov. De øvrige Spørgsmaal og Sagen iøvrigt maa udsættes til senere Overvejelse.

Forslag.

Med Henvisning til foranstaaende Motivering udsættes den videre Behandling af Forslaget til Ændringer i Sønæringsloven til næste Aar.

Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

---

12. Forandring af Sømandsloven.

Den 4. August fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Færøernes Rederiforening om Ændringer i Sømandsloven.

Den 14. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelsen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget i Sagen ang. Sønæringsloven.

Den 29. September fremlagdes i Sagen saafdydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Færøernes Rederiforening om Ændringer i Sømandsloven og Bekendtgørelse af 11. November 1923.

Andragerne udtaler, at Bestemmelserne om, at et Rederi skal erstatte en Sømands Ejendele med indtil 400 Kr. ved eventuelt Forlis, er uheldig og byrdefuldt for de færøske Fiskerskibes Rederier, hvem Bestemmelsen ogsaa gælder. Foreningen mener, at Fiskerne, efter angældende Priser, ikke har Ejendele med paa Skibet til en saa stor Værdi. Paa den anden Side er det vanskeligt for Rederierne at bevise dette. Foreningen andrager om, at Beløbet 400 Kr. nedsættes til 200 Kr.

Udvalget erkender, at det er en ny Byrde, Sømandsloven paa dette Punkt har paalagt Rederierne for de færøske Fiskekuttere, som driver Fiskeri paa saadanne Vilkaar, at Mandskabet faktisk selv er Ejer af $\frac{1}{3}$ af Bruttofangsten. Da Udvalget imidlertid maa antage, at det Prisfald, som er foregaaet og stadig foregaar, maa foranledige, at Bestemmelsen om Mandskabets Tøj ogsaa for det øvrige Kongeriges Vedkommende vil blive revideret, mener man at kunne forsvare at udsætte Sagen til næste Aar. Hertil kommer, at der indenfor Udvalget ingentunde er Enighed om, at 400 Kr. er for højt i adskillige Tilfælde, mens man erkender, at der forekommer Tilfælde, hvor Beløbet afgjort er for højt.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

Den 29. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

---

¹⁾ Udelades her.

13. Lov om kommunale Ejendomsskatter.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag ang. Udvidelse til Færøerne af Lov om kommunale Ejendomsskatter.

Den 6. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 11. August fremlagdes i Sagen saalydende **Betænkning**:

Underlegnede Udvalg, som har faaet en gennem Færø Amt til Færøernes Lagting tilstillet Lov af 31. Marts 1926 om kommunale Ejendomsskatter til Betænkning, skal tillade sig at udtale:

Færøerne har sin egen Lovgivning, hvad kommunale Ejendomsskatter angaar, da Forholdene her er vidt forskellige fra de tilsvarende i det egentlige Kongerige. — Den foreliggende Lov, som jo tager Sigte paa specielle danske Forhold, kan som Følge heraf — efter Udvalgets Mening — vanskelig i en ændret og slet ikke i den foreliggende Skikkelse anses for passende for vore Forhold.

Forslag.

Det foreslaas, at Lov af 31. Marts 1926 om kommunale Ejendomsskatter ikke gøres gældende for Færøerne.

Den 24. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Sagen overgik til 3. Behandling.

Ved Sagens 3. Behandling den 2. September saftes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, Patursson, J. H. Poulsen).

Den 4. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

14. Lov om Storchhvalsfangst.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse fra Landbrugsministeriet, bilagt med et Forslag til Lov om Hvalfangst ved Færøerne (Vedhæftet som Bilag 14). —

Den 4. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Effersøe blev det vedtaget at henvise Sagen til et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 5. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Effersøe, J. H. Joensen, Wellie, Debess og Midjord.

Den 14. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (Vedhæftet som Bilag 24).

Den 17. September foretoges Sagens 2. Behandling.

A. Mindretallets Forslag § 1 sattes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 6 stemte for, ingen imod, hvorefter §§ 2 — 6 betragtedes som bortfaldet.

B. Ministeriets Forslag med Ændringsforslag.

Ændringsforsl. til § 1 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Lovforslagets § 1 saaledes ændret vedtoges med 13 St. mod 0.

§ 2 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 3. Ændringsforsl. Punkt 2 og 3 til § 3 vedtoges med 12 St. mod 0, hvorefter § 3 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 4 og 5 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 6. Ændringsforsl. Punkt 4 og 5 vedtoges med 17 St. mod 0, hvorefter § 6 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 7—11 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Sagen overgik derpaa til 3. Behandling.

Den 22. September fremlages saalydende Ændringsforslag fra Oliver Effersøe:

Af Ordføreren.

Til § 6.

I 2. Stk., 3. og 4. Linie udgaar Ordene: „I Opkrævningsgebyr betales der 4 pCt.“

Den 23. September foretoges Sagens 3. Behandling.

§§ 1—2 betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§ 3 med Ændringsforsl. betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

§§ 4—5 ligeledes.

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925 Pag. 29.

§ 6 med Ændringsforslag ligeledes.

§§ 7—11 ligeledes.

Lovforslaget i dets Helhed sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Patursson, Rasmussen, Guffesen, Midjord, Debess, Konoy).

Den 24. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

15. Lov om Forligsinstitution.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Jull fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Sagfører Edw. Mitens, Thorshavn, om Gennemførelse paa Færøerne af en Lov om en Forligsinstitution til Bilæggelse af Arbejdsstridigheder.

Den 31. Jull foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 2. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Effersøe, J. H. Joensen, O. F. Joensen, Mitens og Winther.

Den 16. September fremlagdes Udvalgsbetænkning samt Forslag til Lov om Mægling i Arbejdsstridigheder (Vedhæftet som Bilag 23).

Den 18. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Lovforslagets enkelte §er betragtedes som vedtaget uden Afstemning. Overgang til 3. Behandling ligeledes.

Den 21. September fremlagdes saalydende Motiveret Ændringsforslag fra S. P. af Konoy, R. Rasmussen, Nyholm Debess og Th. J. Midjord.

Da det i Forslag til Lov for Færøerne om Mægling i Arbejdsstridigheder § 1 bestemmes, at Forligsmanden skal udnævnes i November, finder vi Anledning til at fremkomme med den Ændring, at „November“ forandres til „August“, og tillader os at begrunde vort Standpunkt deri, at efter nuværende Ordning finder Forhandling mellem Rederiforeningen og Fiskimannafelag²⁾ normalt Sted i Oktober Kvartal.

Det vil formentlig være uheldigt, at en Forligsmand, der eventuelt er i Virksomhed i Oktober-November, midt under sit Arbejde falder for Valg, idet en anden vælges i hans Sted, dog skal være nødt til at fortsætte sin

¹⁾ Udelades her.

Forligsmægling til Aarets Udgang, da den nyvalgte selvfølgelig maa forudsætte at nyde større Tillid hos sine Udnævnere. Det vil ikke være mindre uheldigt, om han skal fratræde sin Stilling midt under Arbejdet og en ny træde til. Alt dette kan undgaas ved at henlægge Udnævnelsen til August, som er en Tid, hvori der ikke under nuværende Forhold — i hvert Tilfælde for Færøernes Vedkommende — kan indtræde Konflikt.

Da vi anser det for uheldigt, at Dommeren, der ikke til enhver Tid kan forudsættes at være tilstrækkeligt orienteret i færøske Forhold, skal udpege det ene Medlem af Forligsinstitutionen, vil vi foreslaa, at dette Medlem udpeges af Lagtinget.

Ændringsforslag til 3 B.

I § 1, 1. Stykke, foretages følgende Ændringer:

Ordet „November“ i 2. Punktum ændres til „August“, og i sidste Punktum ændres Ordet „Dommeren“ til „Lagtinget“.

Den 23. September fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra Mitens til Udvalgets Lovforslag:

„I § 1, 2. Stk., 4. Linie, indskydes efter Ordet „han“ følgende: „eller den Person, som han maatte udnævne“.

Endvidere fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra Konoy til Udvalgets Lovforslag:

„I § 1, 1. Stk., 4. Linie, ændres:

1) „Nytår“ til „1. Oktober“.

2) „1. December“ i 2. Stk., 3. Linie til „1. September“.

Den 24. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforst. fra Mitens vedtoges med 21 Stemmer mod 0.

— — — Konoy m. fl. Pkt. a. vedt. med 21 Stemmer mod 0.

— — — — — 1 betr. som vedt. uden Afst.

— — — — — 2 Llgeledes.

— — — — — b. sattes under Afstemning, men

bortfaldt, idet kun 5 stemte for, ingen imod.

§ 1 saaledes ændret vedtoges med 20 Stemmer mod 0.

Lovforslaget i dets Helhed sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 21 Stemmer mod 0. (Fraværende: Dahl, Debess).

Den 27. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

16. Lov om Tilsyn med de af Eksekutorer behandlede Dødsboer.

Den 13. August fremlagdes et af Amtmanden over Færøerne udarbejdet Forslag til kgl. Anordning, hvorved Lov af 20. April 1926 om Tilsyn med de af Eksekutorer behandlede Dødsboer sættes i Kraft paa Færøerne (Vedhæftet som Bilag 4).

Den 21. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Formanden foreslog Sagen henvist til Udvalg i Sag om Tinglysning.
Forslaget betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 22. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (Vedhæftet som Bilag 29).

Den 23. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Punkt 1 i Amtmandens Forslag betragtedes som vedt, uden Afstemning.
— 2: Ligeledes.
— 3: Ligeledes.
— 4: Udvalgets Ændringsforslag: Ligeledes.
Punkt 4 saaledes ændret: Ligeledes.
— 5: Ligeledes.
— 6: Udvalgets Forslag: Ligeledes.
Punkt 6 saaledes ændret: Ligeledes.
— 7: Ligeledes.

Sagen overgik derpaa til 3. Behandling.

Den 24. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sættes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 22 Stemmer mod 0. (Fraværende: Dahl.)

Den 25. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

17. Lov om Afløsning af Vintergræsningsretten paa Trøer.

Den 30. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra forskellige Trøejere i Thorshavn ang. Afløsning af Vintergræsningsretten paa træer.

Den 4. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af Johs. O. Joensen blev Sagen henvist til Landbo-udvalget, hvilket Udvalg den 20. September afgav Betænkning (Vedhæftet som Bilag 35).

Den 21. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 23. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgsflertallets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 16 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, J. H. Joensen, M. Samuelson, Reinert, Weihe, Dahl. Fraværende: Wang).

Den 24. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

18. Lov for Færøerne om Telefoner.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Udkast til Lov for Færøerne om Telefoner. (Vedhæftet som Bilag 7).

Den 9. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af Effersøe blev Sagen henvist til Telefonudvalget.

Den 17. September fremlagdes Udvalgsbetænkning (Vedhæftet som Bilag 26.)

---

¹⁾ Udelades her.

Den 20. September foretoges Sagens 2. Behandling.
 Flertallets Ændringsforslag til § 3 vedtoges med 18 Stemmer mod 0.
 Mindretallets Ændringsforslag til § 6 bortfaldt, idet kun 6 stemte
 for, ingen imod.

Flertallets Ændringsforslag til § 6 vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
 §§ 1—6 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.
 Flertallets Forslag til ny § vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
 Flertallets Forslag til § 13 (14) vedtoges med 15 Stemmer mod 0.
 Flertallets Forslag til § 14 betragtedes som vedt. uden Afstemning.
 §§ 7—13 (14) saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden
 Afstemning.

Forslag II vedtoges med 17 Stemmer mod 0.
 Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 22. September foretoges Sagens 3. Behandling.
 Lovforslaget blev med de ved 2. Behandling vedtagne Ændringer
 vedtaget §-vis. Derefter behandledes Lovforslaget saaledes ændret i sin Hel-
 hed. — *Lovforslaget, Punkt I*, sattes derefter under Afstemning ved Navne-
 opdraab og vedtoges med 22 Stemmer mod 0. (Fraværende: Jøen Poulsen).
Punkt II sattes derpaa under Afstemning ved Navneopdraab og ved-
 toges med 22 Stemmer mod 0.

Den 24 September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

19. Lov om Embedslægevæsenets Ordning.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra
 Færø Amt ang. Revision af Anordning, hvorved Lov om Embedslægevæsenets
 Ordning sættes i Kraft paa Færøerne.

Den 4. August foretoges Sagens 1. Behandling.
 Efter Forslag af A. Samuelson blev Sagen henvist til Udvalget for
 forskelligartede Sager.

Den 11. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

¹⁾ Udelades her.

Lov om Embedslægevæsenets Ordning af 21. April 1914 er ved kgl. Anordning af 4. Oktober 1919 sat i Kraft paa Færøerne. Loven skal ifølge § 20, 1. Stk., forelægges Rigsdagen til Revision inden Udgangen af 1925, Anordningen Færøernes Lagting (jfr. Anordningens § 19) inden Udgangen af 1926. — De ved Rigsdagens Behandling af Loven fremkomne Ændringer er ved Lov (Nr. 313—1925) om Ændringer i Lov om Embedslægevæsenets Ordning af 21. April 1914 paa Justitsministeriets Foranledning forelagt Lagtinget, idet dettes Opmærksomhed samtidig henledes paa Revisionen af den for Færøerne gældende Anordning. — Sagen er bilagt med en Erklæring fra Amtslægen, hvori han udtaler, at Øernes geografiske Forhold nødvendig gør et forholdsvis stort Antal Embedslæger i Forhold til Antallet af Embedslægeforretninger. Da disse Embeder kun kan besættes med Læger, der har Embedslægeeksamen, har Bibeholdelsen af de nuværende Embedslægeembeder ogsaa sin store Betydning som medvirkende Faktor til, at disse bliver søgt af vel kvalificerede Folk. Han anbefaler, at man bliver staaende ved det nuværende Antal. Udvalget finder heller ikke Anledning til at foreslaa nogle Ændringer i den for Færøerne gældende Anordning.

Forslag:

1. Lov (Nr. 313—1925) om Ændring i Lov om Embedslægevæsenets Ordning af 21. April 1914 gøres ikke gældende for Færøerne.
2. I § 19 i Anordning af 4. Oktober 1919, hvorved Lov om Embedslægevæsenets Ordning af 21. April 1914 sættes i Kraft paa Færøerne, ændres „1926“ til „1931“.

Den 21. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 7. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Fraværende: J. H. Poulsen, Johan Poulsen, J. H. Joensen, Debess og Konoy).

Den 10. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

20. Færøernes Ulykkesforsikring.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes 2 Skrivelser¹⁾ fra Socialministeriet og Justitsministeriet ang. Ulykkesforsikringslovgivningen.

Den 6. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Johs. Joensen blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 7. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Johs. O. Joensen, Dahl, O. F. Joensen, Mitens og Konoy.

Den 27. August fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning. (Vedhæftet som Bilag 18).

Den 30. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 3. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: M. Samuelson. Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, Rasmussen, Reinert, Guffesen.)

Den 11. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

21. Ændring i Lov om anerkendte Sygekasser.

Den 14. August fremlagdes et Forslag til Lov om Ændringer i Lov om anerkendte Sygekasser.

Den 18. August foretoges Sagens 1. Behandling.

---

¹⁾ Udelades her.

Efter Forslag af Johan Poulsen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 21. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Amtet har i Skrivelse af 14. August d. A. paa Foranledning af Justitsministeriet forelagt Lagtinget Lov af 31. Marts 1926 om Ændringer i Lov Nr. 346 af 20. Juni 1921 om Anerkendte Sygekasser med Anmodning om Lagtingets Udtalelse hvorvidt samme bør udvides til ogsaa at omfatte Færøerne.

De i Loven indeholdte Bestemmelser tager Sigte paa en Udvidelse af Overflytningsbestemmelserne i den nugældende Lov, saaledes at det ikke alene skal være muligt for Medlemmer af anerkendte Sygekasser at flytte fra en Kasse over i en anden overalt i Kongeriget, saaledes som Tilfældet er nu, men at en saadan ogsaa for Fremtiden kan blive mulig for Medlemmer af anerkendte Sygekasser i forskellige Stater. Sagen er belagt med Erklæringer fra Amtslægen og Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne, som begge anbefaler, at Loven gøres gældende for Færøerne. Ogsaa Udvalget skønner, at Ændringen er af praktisk Værdi, og skal derfor anbefale, at Loven udvides til at gælde her paa Øerne.

Forslag:

Lov (Nr. 58—1926) om Ændringer i Lov Nr. 346 af 20. Juni 1921 om anerkendte Sygekasser indstilles til uændret at gælde for Færøerne.

Den 27. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 2. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Debess. Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, J. H. Poulsen, Patursson.

Den 7. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

22. Retsafgifter i Domssager.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Retsafgifter i Domssager.

Den 4. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget i Sagen ang. Tinglysning.

Den 22. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning. (Vedhæftet som Bilag 30.)

Den 23. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 24. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag saftes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 20 Stemmer mod 0. (Fraværende: Rasmussen, Dahl, Debess).

Den 25. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

23. Lov om Anlæg af Havne m. m. paa Færøerne.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Forslag til Lov om Ændringer i Lov om Anlæg af Havne m. m. paa Færøerne.

Den 31. Juli foretoges Sagens 1. Behandling.

A. Samuelson foreslog at henvise Sagen til Udvalget i Sag ang. Motorbaadehavn i Porkere.

Debess foreslog at nedsætte et særligt Udvalg paa 7 Medlemmer.

Debess tog sit Forslag tilbage, hvorefter A. Samuelsons Forslag betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 27. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Ved Skrivelse af 27. Maj d. A. har Amtmanden efter Anmodning fra Ministeriet for offentlige Arbejder i Overensstemmelse med Lagtingslovens § 17 forelagt Tinget det ovennævnte Lovudkast, der bemyndiger Trafikministeren til bl. a. samtidig med Fuldførelsen af Dæknolen i Thorshavn at foretage Bygning af Anlægskaj, Veje m. v. Udkastet indeholder desuden i § 2 Bestemmelser om Tilsyn med de kommunale Havne samt i § 4 lempede Bestemmelser om Udredelsen af den Femtedel af Anlægsomkostningerne, som de færøske Kommuner skal refundere Statskassen for de nu færdigbyggede eller under Udførelse værende Havneanlæg.

Udvalget kan tiltræde Udkastets § 1.

Med Hensyn til § 2 er der indenfor Udvalget et meget stærkt Ønske om, at Lagtinget ikke alene skal føre Tilsyn med de kommunale Havne, paa samme Maade som med Hensyn til andre kommunale Indretninger i Overensstemmelse med Landkommunalloven, men at man ogsaa træffer Bestemmelse om, hvorledes Vedligeholdelsen skal udføres. Herefter skulde Ordene i 2den Linje „samt efter nærmere Bestemmelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder“ udgaa.

Udvalget ønsker Lovforslaget gennemført snarest muligt og vil ikke bringe Forslaget i Fare ved at foreslaa slettet den ommeldte Bestemmelse, som Ministeriet synes at sætte megen Pris paa. Lagtinget har nemlig ogsaa i Fjor udtalt sig imod en saadan Bestemmelse. Man er taknemlig for de lempelige Betalingsvilkkaar i § 4, hvor Lagtingets Andragende af 1925 om afdragsvis Betaling fuldtud imødekommes. — Skulde det under Forhandlingerne i Rigsdagen vise sig muligt at faa den omhandlede Ændring i § 2 gennemført, stoler man paa, at det sker. Lagtingets Ønske herom vil Ministeriet sikkert lade tilflyde Rigsdagen.

Lovudkastet har været forelagt Thorshavns Byraad. Fra dette har man modtaget hoslagte Skrivelse. Udvalget mener, at Byraadets Indstilling i denne Sag bør tiltrædes, idet Ekspropriation derved indskrænkes til det minst mulige.

Udvalget stiller med disse Bemærkninger følgende

Forslag:

1. Det foreliggende Forslag til Lov om Ændringer i Lov om Anlæg af Havne m. v. paa Færøerne tiltrædes med den i Betænkningen nævnte Motivering. Forslaget ønskes snarest gennemført.
2. Kajanlægget i Thorshavn og de dermed i Forbindelse staaende Arbejder ønskes snarest gennemført i Overensstemmelse med Byraadets Ønske.

Den 28. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Der fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra J. Paturson, R. Rasmussen, M. D. á Ryggi og Guttesen:

Til Udvalgets Forslag Punkt 1 sættes:

i Forslag til Lov om Ændringer i Lov om Anlæg af Havne m. v. paa Færøerne § 2, 2den Linje, udgaa Ordene:

„samt efter nærmere Bestemmelse af Ministeren for offentlige Arbejder.“

Ændringsforslaget sattes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 7 stemte for, ingen imod.

Sagen overgik derefter til 3. Behandling.

Den 29. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Lovforslaget Punkt 1 i Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 1. (Nej stemte: Paturs-son. Stemte ikke: Rasmussen, M. D. á Ryggi, Debess og Konoy. Fraværende: Effersøe).

Punkt 2 sattet derefter under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Winther, Rasmussen. Fraværende: Effersøe.)

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

24. Ændring i Skoleplan for Frodebø Sogn.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Husfædre i Frodebø om en Ændring i Frodebø Sogns Skoleplan.

Den 6. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Johan Poulsen blev Sagen henvist til Udvalget i Sagen ang. Folkeskolelærernes Enkeforsørgelse.

Den 13. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Lagtinget er indkommet og til nærværende Udvalg henvist et Andragende fra Husfædre i Bygden Frodebø om en Ændring i den for Frodebø Sogn stadfæstede Skoleplan. Denne bestemmer bl. a., at Tveraa Folkeskole deles i 2 Afdelinger, nemlig:

- a) Grundskolen for Børn fra 7 til 10 Aar;
- b) Folkeskolen for Børn fra 10 til 14 (15) Aar.

Grundskolens Undervisning foregaar i Frodebø, Tveraa og Trangisvaag Skoler med Børnene fra de tilsvarende Bygder.

Undervisningen af Børn fra 10 til 14 (15) Aar finder Sted ved Skolen i Tveraa og foregaar i 4 Klasser.

¹⁾ Udelades her.

Ordentligvis kan intet Barn, der ved et Skoleaars Begyndelse er fyldt 10 Aar, vedblive sin Skolegang i Grundskolen, men henvises til Folkeskolen.

Disse Bestemmelser medfører, at ordentligvis skal ethvert Barn i Frødebø og Trangisvaag, der ved et Skoleaars Begyndelse er fyldt 10 Aar, afbryde sin Skolegang i sin Hjembygds Skole, og henvises til Skolen i Tveraa. —

Det er denne Bestemmelse, Husfædrene i Frødebø nu ønsker ændret saaledes, at det skal være en frivillig Sag, om Barnet efter 10 Aars Alderen fortsætter i Frødebø Skole eller besøger Tveraa Skole. Beboerne af Bygden Trangisvaag har i sin Tid gjort Indsigelse mod den senere gennemførte Ordning med samme Begrundelse som den, Frødebøs Beboere nu anvender.

Lagtinget har i 1913 vedtaget, at Skolerne i Trangisvaag og Frødebø bibeholdes som selvstændige Skoler, idet det dog skal staa Børn fra alle Bygder i Frødebø Sogns Kommune frit at søge Skolen i Tveraa. Ministeriet er imidlertid gaaet imod Lagtinget paa dette Punkt, jfr. Approbation paa Skoleplanen for Frødebø Sogn for 15. September 1925. —

Udvalget mener, at der er Grund til paany at underkaste denne Sag omhyggelig Overvejelse. Det vil derefter være nødvendigt at indhente en Erklæring fra Forstanderskabet for Frødebø Sogn, og man finder det naturligt, at det bliver det af Valgene i Foraaret fremgaaende Forstanderskab, som udtaler sig om Sagen. Forstanderskabets Erklæring bør Skoledirektionen indhente og forelægge for næste Aars Lagting med sine egne Ytringer. Sagens videre Behandling maa som Følge heraf udsættes til næste Aar. —

Forslag:

1. Skoledirektionen anmodes om hos det Forstanderskab for Frødebø Sogn, som er fremgaaet af Valgene i Foraaret, at indhente en Erklæring over Sagen, hvilken Erklæring vil være at forelægge næste ordinære Lagtingssamling med Direktionens egne Ytringer.
2. Sagens videre Behandling udsættes til næste Aar.

Den 15. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes samlet under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

25. Færøsk som obligatorisk Fag.¹⁾

Den 5. August fremlagdes en Skrivelse²⁾ fra Lagtingets Selvstyreparti ang. færøsk Sprog i Realskolen.

Den 6. September foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelsen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget i Sagen ang. Folkeskolelærernes Enkeforsørgelse.

Den 13. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Lagtinget vedtog i 1925 en Indstilling til Regeringen om færøsk Sprog i Realskolen. Lagtingets Ønske paa dette Punkt er endnu ikke imødekommet, og der er ikke fra Ministeriet modtaget Svar i Sagen.

Lagtingets Selvstyreparti har nu ved Skrivelse af 4. August d. A. i en Forespørgsel til Formanden atter rejst Sagen. Under 1ste Behandling i Tinget blev det oplyst, at Sagen er indsendt til Regeringen.

Nærværende Udvalg, til hvem Forespørgslen er henvist, skal — næst at bemærke, at det var en Forudsætning ved Gennemførelsen af den sidste Lagtingslov, at der skulde foreligge i alt Fald et Svar fra Regeringen i de Sager, man fremsendte det ene Aar, inden Lagtinget samledes næste Aar — tilraade, at Selvstyrepartiets Forespørgsel indsendes til Regeringen. Man henleder Opmærksomheden paa, at Undervisningsministeriet, efter de i Fjor foreliggende Skrivelser, maatte siges at stille sig endog meget elskværdigt til Sagen.

Forslag:

Med Henvisning til Lagtingets Indstilling i denne Sag i Samlingen 1925, som fastholdes, indsendes den foreliggende Forespørgsel fra Selvstyrepartiet til Undervisningsministeriets behagelige Besvarelse.

Den 15. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3 Behandling vedtoges.

Den 18. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Johs. Joensen, O. F. Joensen. Fraværende: Effersøe, Johs. Petersen).

Den 22. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925 Pag. 47 flg.

²⁾ Udelades her.

26. Klage fra Købmand Niclas Niclasen, Sørvaag, over Skoledirektionen.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra i Fjor udsatte Sag ang. Klage over Skoledirektionen.

Den 30. Juli foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Joen Poulsen blev Sagen henvist til Udvalget for Kirkefonden.

Den 29. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Nærværende Sag, der var til Behandling i Lagtinget i 1925 og da blev udsat paa Grund af manglende Oplysninger, er i Aar atter fremkommet med en Del Bilag og følgende Skrivelse fra Skoledirektionen:

„Under Henvisning til Lagtingets Vedtagelse i Samlingen 1925, jfr. Lagtingstidende 1925, Pag 50, fremsendes hoslagt Akterne i Sagen om Drengen Edvard Niclasens Fjernelse fra Sørvaag Skole.

Man vedlægger endvidere en Skrivelse fra Førstelæreren for Sørvaag med et Bilag, hvoraf fremgaar, at Edvard Niclasen fylder 16 Aar den 27. Juli d. A.“

Hvad angaar Sagens Indhold skal Udvalget indskrænke sig til at henvise til Udvalgsbetænkningen i Sagen fra forrige Aar (se Tidenden 1925, Pag 50) samt til Sagens Akter.

Efter nøje at have gennemgaaet de Sagen vedlagte Akter og særlig Førstelærer D. Danielsens Skrivelse af 7. Maj 1925 til Undervisningsministeriet, der indeholder en udførlig Beretning om Skoleforholdene i Sørvaag før og nu, maa Udvalget udtale sin højeste Forbavselse over, at saadanne Tilstande i det hele taget har kunnet bestaa, al den Stund der dog findes Overordnede, som Skolekommission, Skoleinspektion og Skoledirektion. Efter hvad Lærer Danielsen oplyser, er Tilstanden i de sidste 8—10 Aar blevet en meget stor Del forbedret. Om Tilstandene for c. 10 Aar siger Lærer Danielsen: „I c. 15 Aar optraadte næsten alle Forældrene i Sørvaag paa samme Maade som Hr. Niclasen har gjort“.

Hr. Lærer Danielsen synes ikke at være opmærksom paa de højere Skoleautoriteters manglende Indgriben, men lægger hele Skylden over paa Forstanderskabet, der undlod at idømme Bøder for de til det utrolige grænsende Skoleforsømmelser. „Af c. 70—100 Børn (dengang) som Regel kun en halv Snes Stykker i Skolen og somme Tider, endda i Maaneder ad Gangen, ikke eet eneste“, skriver nuværende Førstelærer Danielsen, der i en kort Tid var Hjælpe lærer ved Sørvaag Skole.

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 50.

Et yderst sørgeligt Billede af denne forvirrede Tilstands Følger skildrer Lærer Danielsen i følgende Ord: „Forstanderskabet lod bare staa til uden at bryde sig det fjerneste om, hvordan det gik. Da Førstelæreren ikke magtede at bære baade sin og Forstanderskabets Byrder, sank han sammen af Overanstængelse og Modløshed; dernæst indtraadte den frygteligste Uorden, som jeg kun delvis vil omtale her.“

Det er nærværende Udvalg ganske uforstaaeligt, at de højere Skoleautoriteter ikke har grebet ind med kraftig Haand, inden det kom saa vidt, at den daværende Førstelærer brød sammen under Byrderne. Det er forstaaeligt nok, at Eftervirkningerne af den overfor skildrede Tilstand vedbliver at vise sig ogsaa efter at Tilstanden er bleven en hel Del bedre; men Udvalget anser det ikke fuldt ud reffærdigt, naar Skylden herfor udelukkende lægges over paa de enkelte, der endnu er i Konflikt med Skolemyndighederne; de daværende højere Skoleautoriteter maa formentlig bære deres Andel af Skylden. Man kan desaaarsag heller ikke uden videre bifalde Ordlyden af Skoledirektionens Svar til Hr. Købmand N. Niclasen af 12. Juli 1924, hvori Direktionens definitive Afgørelse af Sagen foreligger i følgende Ord:

„I Anledning af Deres Henvendelse til Skoledirektionen af 24. Maj d. A. angaaende Deres Søns Bortvisning af Skolen i Sørvaag skal man meddele, at Direktionen efter det i Sagen oplyste maa give Læreren Medhold i, at Drengens Forbliven i Skole har været en Umulighed paa Grund af Deres egen Optræden.“

Det er ikke Udvalgets Mening at forsvare Hr. Købmand Niclasens Optræden, der efter det foreliggende endnu er den samme som Flertallets for 10 Aar siden, paa nogen Maade, lige saa lidt som det er Meningen at sætte Last paa den nuværende Førstelærer, der efter eget Sigende virkelig har forbedret Tilstanden ved Sørvaag Skole; paa den anden Side kan man ikke i Udvalget tilraade Lagtinget at tage Beslutning vedrørende endelig Afgørelse af de Anker, der fra Lærerens Side fremsættes mod Købmand Niclasen.

I Betragtning af, at en væsentlig Del af det, der er Hr. Førstelærer Danielsen og Hr. Købmand Niclasen imellem, vedrører Beskyldninger for Uvederhæftighed og Paastand paa Erstatningskrav, formener Udvalget, at de Dele af Sagen, der for Tiden egner sig til Afgørelse, ikke henhører under Lagtinget, men under Retten.

Spørgsmaalet om Drengen Edvard Niclasens Genoptagelse i Sørvaag Skole foreligger ikke mere, da Drengen nu er over den skolepligtige og skoleberettigede Alder. Der kan følgelig nu ikke foreligge andet end at tage Stilling til de Følger, som Drengens Udvisning af Skolen har haft, og det er dette, der efter Udvalgets Mening henhører under Rettens Afgørelse.

Forslag:

1. Lagtinget henstiller til Hr. Købmand Niclas Niclasen, Sørvaag, at han, hvis han føler sig brøstholden paa Grund af de Følger, som Drengen Edvard Niclasens Bortvisning af Sørvaag Skole har faaet, henvender sig til Retten med Sagen.
2. Et Eksempplar af nærværende Betænkning med Forslag tilstilles: Hr. Købmand Niclas Niclasen, Sørvaag, Hr. Førstelærer Daniel Danielsen og Færø Amts Skoledirektion.

Den 29. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag saftes under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

27. Bygningsmaade for Skolebygninger.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Bygningsmaaden for Skolebygninger.

Den 2. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Joen Poulsen blev Sagen henvist til Udvalget for Kirkelonden.

Den 21. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg har haft til Behandling en Skrivelse fra Undervisningsministeriet, der gennem Amtet er tilstillet Lagtinget, og hvori Ministeriet, foranlediget ved de herfra til samme indsendte Forslag til nye Skolebygninger, henstiller til Tingets Overvejelse, om ikke arkitektoniske Hensyn kunde varetages paa bedre Maade derved, at man baade hvad Materiale og Bygningsmaade angaar mere søgte at nærme sig de gamle færøske Bygninger. Ligeledes erklærer Ministeriet sig villigt til at yde Medvirkning til, at der kan ydes gratis Tegnehjælp ved Opførelse af offentlige Skolebygninger paa Færøerne.

Udvalget er enigt i, at der trænges til en Reformation vedrørende Materialer og Bygningsmaade for de færøske Skoler, idet de fleste af de nuværende desværre lader en Del tilbage at ønske baade i arkitektonisk Henseende og med Hensyn til Benyttelse af det forhaandenværende Materialie.

Naar der tales om at nærme sig til gammel færøsk Bygningsstil, er det ikke altid let at afgøre, hvortil der sigtes. Af monumentale offentlige Bygninger fra Middelalderen findes her ikke stort udover Domkirkeruinen i Kirkebø og de to Stokkestuer, hvoraf den ene findes i Kirkebø og den anden i Thorshavn. Alt hvad der findes af senere arkitektoniske Ejendommeligheder, opstaaede paa Færøerne, er Træbygninger, Kirker og Bæveises-huse, bortset fra hvad der fandtes før af mindre Huse af Jord og Sten. Alt hvad der fandtes og findes af Træbygninger paa Færøerne, Kirker og Privathuse, fra Tiden efter Middelalderen og op imod Nutiden, bærer, sammenlignet med de gamle Blokkestuer, tydeligt Præget af mindre rigelig Adgang

til Træmateriale, og gør derfor et noget fattigere Indtryk; men dette forhindrer dog ikke, at der ogsaa fra denne Tid kan være værdifulde Motiver, som er anvendelige i mere moderne Byggeskik. Der findes heldigvis endnu tydelige Forbilleder for ejendommelig færøsk Byggeskik baade i gamle Kirker og gamle Beboelseshuse.

Da der imidlertid — hvad Skolebygninger angaar — nødvendigvis maa være Tale om at genskabe nye Bygninger, svarende til moderne Forordringer, i en Stil, der tager sine Udgangspunkter i det gamle, vil det efter Udvalgets Mening være rettest, at der til næste Aars ordinære Tingsamling fremskaffes nogle Tegninger og Beskrivelser til Typer for Skolebygninger i Overensstemmelse med, hvad der ovenfor er anført. Til Opnaaelse af dette Formaal vil Udvalget foreslaa, at der udskrives en Konkurrence med passende Præmier for de indkomne Tegninger, og Udvalget gaar ud fra, at den Støtte til Tegnehjælp, som Ministeriet tilbyder i sin Skrivelse i Forbindelse med den Interesse, Ministeriet har vist denne Sag, vil kunne betyde, at Ministeriet vil yde den nødvendige pekuniære Støtte til den omtalte Tegnekonkurrence.

De indkomne Tegninger bedømmes formentlig bedst af Færø Amts Skoledirektion i Forbindelse med et af Lagtinget nedsat Udvalg.

Det vil formentlig ogsaa være den letteste og bedste Fremgangsmaade til denne Sags Fremme, at det overdrages til Skoledirektionen at ordne det fornødne med Hensyn til Tegnekonkurrencen.

Forslag:

Lagtinget anmoder Færø Amts Skoledirektion om at foretage det nødvendige til, at der til næste Aars ordinære Lagtingssamling maa foreligge for Tinget Tegninger og Beskrivelser til Typer for Skolebygninger for Færøerne, fremkomne ved den i Betænkningen omtalte Konkurrence, og at anmode om Ministeriets pekuniære Støtte hertil.

Den 22. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 24. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 13 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, J. H. Poulsen, Johan Poulsen, A. Samuelson, J. H. Joensen, M. Samuelson, Reinert, Formanden. Fraværende: Dahl, Debess).

Den 25. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

28. Nyordning af Færøernes Seminarium.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes saalydende Skrivelse fra Færø Amts Skoledirektion:

*Færø Amts Skoledirektion.
Thorshavn, den 1. August 1925.*

I Lagtingssamlingen 1923 vedtog Tinget at anmode Skoledirektionen om at fremkomme med et Forslag til en Nyordning af Færøernes Seminarium, jfr. Lagtingstidende 1923, Pag 62. I Skrivelse af 21. August 1924 meddelte Skoledirektionen, at man endnu ikke havde afsluttet sine Overvejelser over Sagen, men at man tænkte sig Muligheden af en Forening af Siflingen som Kaldskapellan i Sydstrøm Præstegæld og Stillingen som Forstander for Færøernes Seminarium, og at man overvejede Muligheden af at skaffe Seminariet særligt Lokale, dog i Forbindelse med Færøernes Mellem- og Realskole.

Siden da har Skoledirektionen haft Lejlighed til at sætte sig ind i den Betænkning med Lovforslag, der er afgivet af Skolekommissionen i Henhold til Lov Nr. 77 af 21. Februar 1919, og det af Undervisningsministeren i Rigsdagssamlingen 1924—25 fremsatte Forslag til Lov om Lærerskoler og har i Tilknytning til de deri fremsatte Synspunkter tænkt sig at foreslaa en mere omfattende Ændring af Seminariet.

Den første „Plan for Uddannelsen af Almueskolelærere paa Færøerne“ findes i en Skrivelse af 9. Februar 1871 fra Kirke- og Undervisningsministeriet (Min. Tid. 1871, A. Nr. 44), hvormed Ministeriet med forskellige Ændringer approberede et af Skoledirektionen indsendt Udkast til en Plan for den Uddannelse af Almueskolelærere i Bygderne paa Færøerne, hvortil der ved Finansloven for Finansaaret 1870—71 var bevilget de fornødne Midler. Angaaende Motiverne til denne Bevilling kan man henvise til Rigsdagstidende 1869—70 Tillæg A pag. 579.

Denne oprindelige Plan blev efterhaanden ændret paa forskellige Punkter, se færøsk Lovsamling pag. 188. Den nugældende Ordning findes i Vedlægt for Færøernes Seminarium af 31. Maj 1907 (Lovtidende 1907 A, pag 480 fl.) med enkelte senere Tilføjelser og Ændringer, saaledes Indførelse af Undervisning i Orgelspil, jfr. Anmærkningerne til Finansloven for Finansaaret 1912—13 § 18 — A — IV — E — 5 (Rigsdagstidende 1911—12, Tillæg B., pag. 1127 under Nr. 203), Udvidelse af Undervisningen i Færøsk og de kvindelige Elevers Fritagelse for Prøve i Sløjd, jfr. Undervisningsministeriets Skrivelse af 28. November 1923 (utrykt) og Lagtingstidende 1923, pag. 59 fig. —

En Gennemlæsning af Skolekommissionens Betænkning og Undervisningsministerens paa Grundlag heraf udarbejdede Lovforslag vil vise, at der fra alle Sider er Enighed om, at Kravene til den Uddannelse, som skal gives Folkeskolens Lærere, bør skærpes. Man er saaledes ikke blot gaact til en Forlængelse af Uddannelsesstiden med 1 Aar, men har desuden opstillet strængere Bestemmelser for Optagelse paa Lærerskolerne. Eleverne skal herefter ved Optagelsen vise, at de er i Besiddelse af en Kundskabs-

mængde og Modenhed, der i det væsentlige svarer til de Krav, der stilles ved Realeksamen. Dette er begrundet i, at det har vist sig, at Seminariernes hidtidige Undervisning i alt for høj Grad har været præget af Nødvendigheden af at bibringe Eleverne et positivt Kundskabsstof i alle Lærerskolens Fag og der derfor ikke har kunnet lægges tilstrækkelig Vægt paa, at Lærerskolerne er Undervisningsanstalter for voksne Mennesker, der skal forberedes til deres Livskald. Møder derimod Eleverne med de fornødne Forkundskaber, vil en Gennemgang af de elementære Begyndelsesgrunde i Lærerskolens Fag kunne undgaas, og en videregaaende Undervisning vil kunne gennemføres.

Med Hensyn til Forlængelsen af Undervisningstiden paa Lærerskolerne er det anført, „at den hidtidige 3-aarige Undervisning ikke har været fyldestgørende, navnlig fordi det ikke har været muligt i det ene Aar, der følger efter Lærerprøvens første Del, at give Lærerne en saadan pædagogisk og praktisk Vejledning, at de er egnede til ved Udgangen fra Lærerskolen selvstændigt at overtage Undervisningen i en Børneskole“. Men derhos har man anset det nødvendigt at ændre hele Formen for Undervisningen, ud fra den Opfattelse, „at det frem for alt gælder om at dygtiggøre Lærerskoleeleverne til deres fremtidige Gerning som Opdragere, og at dette bør dels opnaas ad indirekte Vej ved, at de i saa høj Grad som muligt ved Selvvirksomhed erhverver sig den nødvendige Udvikling, dels ad direkte Vej ved, at der gives dem fornødent Kendskab til teoretisk Pædagogik og omfattende Øvelse i praktisk Skolegerning“.

Lærerprøven er efter Forslaget som hidtil delt i 2 Dele, af hvilke første Del tages efter 2 Aars Forløb. Disse to første Undervisningsaar er beregnet paa at afrunde og udvide Elevernes Kundskaber og derved give dem et godt og solidt Grundlag for deres senere Studier og for deres fremtidige Virksomhed i Skolens Tjeneste.

De to seneste Læreaar bygger i mere fremtrædende Grad paa Nødvendigheden af at give Elevernes personlige Interesse større Raaderum, samtidig med, at man bibringer dem den pædagogiske og faglige Indsigt og praktiske Øvelse, som betinger deres senere Virksomhed som Lærere. Man har derfor anset det for nødvendigt for disse Aar at give Eleverne Lejlighed til at foretage et Valg indenfor flere forskellige Faggrupper.

Man har blandt de obligatoriske Fag optaget to fremmede Sprog, ud fra den Anskuelse, at Kundskab i fremmede Sprog i sig selv er et betydeligt Gode ved den Mulighed, der derved aabnes for Adgang til fremmed Litteratur og Aandsliv, og at Lærerskolen derfor ikke bør undlade at benytte ogsaa dette Middel til den Bibringelse af den Almendannelse hos Eleverne, der er af saa afgørende Betydning for disses fremtidige Skolevirksomhed.

Af Hensyn til den store Betydning, som Elevernes praktiske Uddannelse har, giver Forslaget endelig indgaaende Regler om den Børneskole, som skal være knyttet til enhver Lærerskole. —

De Indvendinger, der efter det foran anførte er rejst imod Seminarieuddannelsen i det øvrige Kongerige, gør sig formentlig i endnu stærkere Grad gældende overfor Færøernes Seminarium, idet der ved Optagelse til dette stilles væsentlig ringere Krav end ved Optagelse til de øvrige Seminarier, hvilket vil fremgaa af en Sammenligning mellem § 15 i Vedtægten for Færøernes Seminarium og Bekendtgørelse af 30. Juni 1913, jfr. Cirkulære af 15. Juni 1914 og Bekendtgørelse af 30. August 1918, hvorfor Hovedvægten ved Undervisningen har maattet lægges paa Kundskabsmeddelelse. Men hertil kommer yderligere, at Undervisningen ved Færøernes Seminarium er blevet ydet af Lærere, hvis Livsgerning fortrinsvis har været Undervisning ved Børneskolen og som saaledes ikke har haft Læreruddannelse til Hovedopgave, tilmed ofte ganske unge Lærere, der netop havde

afsluttet deres egen Seminarieuddannelse, ligesom Seminariet i det hele taget har haft Karakteren af et Anhang til Færøernes Mellem- og Realskole.

En Reform af Seminariet maa saaledes forekomme ønskelig, og man skal i det følgende skitsere en Plan for en saadan Reform.

At stille større Krav til Elevernes Kundskaber ved Optagelsen i Seminariet kunde synes naturligt, men tør dog absolut ikke tilraades. Ved f. Eks. at kræve, at Eleverne skulde møde med en Kundskabsmængde, der svarer til de Krav, der stilles ved Realeksamen, vil man formentlig i alt for høj Grad kunne udelukke iøvrigt kvalificerede Personer fra Bygderne fra at gaa Lærervejen, og selv en mindre Skærpelse af Kravene vil næppe virke heldigt, idet det vil være vanskeligt for Personer fra Bygderne at opnaa stort større Kundskaber end dem, der nu kræves, uden at tage Ophold i Thorshavn, hvor der dog ikke findes dertil egnede Kursus, saaledes at Udbyttel af et saadant Ophold næppe vil staa i Forhold til Ulemperne og Udgifterne derved. Man maa da snarere blive staaende ved den nuværende Ordning, hvorefter Elevernes Uddannelse udover den, de opnaar i Folkeskolen, sker paa selve Seminariet.

Derimod maa det formentlig absolut kræves, at Uddannelsen paa Seminariet udstrækkes over 4 Aar, for at der kan blive Tid til baade at bibringe Eleverne den fornødne Kundskabsmængde og samtidig uddanne dem som Lærere. Det vil maaske være naturligt paa samme Maade som af Kommissionen foreslaaet at lade de to første Undervisningsaar benytte til Kundskabsmeddelelse, medens de to sidste Aar i højere Grad maa anvendes til Uddannelse i egentlig Lærergerning. I denne Forbindelse kan nævnes, at det vel nok vil medføre praktiske Vanskeligheder at indføre den foran omtalte Ordning af lade Eleverne foretage Valg indenfor forskellige Faggrupper, idet der næppe vil være de dertil fornødne Lærerkrafter. Men iøvrigt vil der formentlig paa Sagens nuværende Standpunkt ikke være Anledning til at komme nærmere ind paa Ordningen af Undervisningen. Dog kan det her bemærkes, at det vilde være heldigt, om der kunde meddeles nogen Undervisning i Engelsk, da det for en søfarende Nation som den færøske vilde være en Fordel, om Folkeskolens Lærere var i Stand til at meddele Undervisning i dette Sprog, f. Eks. i Aftenskoler.

En Reform af Færøernes Seminarium bør dog ikke indskrænkes til at forlænge Undervisningen med et Aar. For at der ved Seminariet kan ske en virkelig Uddannelse af Eleverne til Lærere, vilde det utvivlsomt være af stor Betydning, om der til det knyttedes en Lærer, der havde Lærerdannelse som Livskald og som helt kunde hellige sig dette Arbejde. Den paagældende skulde foruden Undervisning i visse almindelige Fag særlig overtage Undervisningen i praktisk Skolegerning og Pædagogik. Det vilde formentlig herved være heldigt, om det kunde ordnes saaledes, at han gav Undervisning ved Kommuneskolen i Thorshavn i et enkelt Fag nogle Timer om Ugen, saaledes at denne Skole til en vis Grad kunde komme til at tjene som Øvelsesskole -- Mellem- og Realskolen vil i denne Henseende formentlig være mindre vel egnet, da det drejer sig om Uddannelse af Folkeskolelærere.

For at kunne uddanne Lærere for den færøske Folkeskole maa den paagældende lære denne og dens Arbejdsskaar at kende, og han maatte følgelig være Deltager i Bygdeskoleinspektionen -- formentlig sammen med de nuværende Inspektører, de to Overlærere ved Skolerne i Thorshavn. At lade ham være ene om Inspektionen vilde nemlig være uheldigt, idet han kun i ringe Grad vil kunne være borte fra sin Gerning ved Seminariet, ligesom et Samarbejde med andre Skoleinspektører vil kunne virke befrugtende.

Det vilde formentlig være naturligt at give en saadan Lærer en Stilling som Seminarieforsøger, idet han vilde blive den, der i første Række

fik med Seminariet at gøre. Da inddeltid den nuværende Overlærer ved Mellem- og Realskolen tillige har Udnævnelse som Forstander for Færøernes Seminarium, vilde det dog indtil videre være den mest praktiske og lettest gennemførlige Ordning blot at oprette en Stilling som Lærer ved Færøernes Seminarium, en Stilling, der dog maatte udstyres med en rundelig Lønning, for at man kunde opnaa at faa knyttet en virkelig kvalificeret Seminarielærer til Stillingen.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om at skaffe Seminariet bedre Lokaleforhold har man, da man i Direktionen ikke raader over Midler til Udarbejdelse af Planer m. m., maatte indskrænke sig til følgende:

Da der i Mellem- og Realskolens Bygning ikke findes noget Lokale, der helt kan staa til Seminariets Disposition, og da der endog er ret daarlig Plads for Mellem- og Realskolens egen Undervisning — navnlig er det til Realklassen beregnede Klasseværelse lille —, maa man finde det naturligt at skride til en Udvidelse af Mellem- og Realskolen. Desværre ligger Skolens Bygninger saaledes i Forhold til hverandre, at en Tilbygning synes umulig, skønt dette vilde have givet mere Samling paa Bygningskomplekset. Endvidere er Bygningerne konstrueret saaledes, at det er udelukket at bygge nogen Etage ovenpaa. Som den bedste Løsning mener man da at burde foreslaa en Bygning, opført paa Pladsen ud til Trøndargata, ovenfor Overlærerboligen, vest for Gymnastiksalens Vestgavl. Bygningen bør rumme 2 Klasseværelser og en Entré. Arealet mellem den og Gymnastiksalen bør planeres saaledes, at der bliver en naturlig Forbindelse med Skolegaarden.

P. D. V.

Olrik.

Den 6. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelsen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget i Sagen ang. Folkeskolelærernes Enkeforsørgelse.

Den 13. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Den fra i Fjor udsatte Sag angaaende Nyordning af Seminariet er overgivet nærværende Udvalg til Betænkning.

Udvalget har faaet oplyst, at der ikke fra Undervisningsministeriet er modtaget noget Svar paa Lagtingets Indstilling i 1925 om en Bevilling af Statskassen til Løn m. m. for en Lærer ved Seminariet. Skoledirektionen har som Følge deraf heller ikke ladet udarbejde Plan og Overslag ved ny Lokaler for Seminariet. —

Nærværende Udvalg mener, at Lagtinget endnu en Gang bør henvende sig til Regeringen med Andragende om Løn til en fast ansat Lærer ved Seminariet. Endvidere bør man atter i Aar gentage Anmodningen til Skoledirektionen om Tilvejebringelse af Plan og Overslag over passende Lokaler til Seminariet. Man gaar ud fra, at det ikke vil vare mange Aar, indtil det vil blive nødvendigt at tilvejebringe nye Lokaler til Seminariet; men det vil tage Tid at skaffe saadanne. Sagen maa derfor formentlig forberedes nu. — Det skal dog bemærkes, at da Prisene paa Bygningsmateriel er faldende og Arbejdslønnen ligeledes er faldende, har det hidtil nu kun været en Vinding at vente med at bygge.

Forslag:

- a) Lagtinget fornyer sin Indstilling af 1925 om, at der af Statskassen bevilges Løn og de sædvanlige Tillæg til en Lærer ved Færøernes

Seminarium, og at denne Lærer lønnes som Overlærer, jfr. Lov Nr. 561 af 4. Oktober 1919.

- b) Lagtinget anmoder Skoledirektionen og Undervisningsministeriet om at have Opmærksomheden henvendt paa, at der ved eventuel Vakance i Overlærerembedet ved Færøernes Mellein- og Realskole tages Forbehold om en Adskillelse af Stillingen som Overlærer ved nævnte Skole og Stillingen som Forstander ved Seminariet.
- c) Skoledirektionen anmodes om til næste ordinære Lagtingssamling at tilvejebringe Plan og Overslag over passende Lokaler til Seminariet. De i Vedtagelsen i 1925 omhandlede 200 Kroner genbevilges.

Den 15. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagens Overgang til 3. Behandling vedtoges.

Den 18. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sættes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Fraværende: Effersøe, Patursson, M. D. á Ryggi, Johs. Petersen, Midjord).

Den 22. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

29. Pension til Lærerenke Traber.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Lærerenke Traber om Pension.

Den 2. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af A. Samuelsen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

Den 20. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg har haft til Behandling et Andragende fra Enkefru Traber, Enke efter afdøde Lærer Traber, som i 24 $\frac{1}{2}$ Aar var Lærer ved Thorshavns Realskole og Færøernes Lærerskole, hvori hun andrager om,

¹⁾ Udelades her.

at der maa blive hende tilstaaende en passende Pension, regnet fra hendes Mands Død den 15. April 1925, enten fra Lagtinget eller af Statskassen, eller om muligt fra baade Lagting og Statskasse.

Hendes Andragende er støttet ved en Skrivelse fra Lagtingsmand A. Samuelsen paa hendes Vegne og bilagt med en Skrivelse fra Færø Amts Skoledirektion, dateret 16. Maj d. A., som oplyser, hvorledes Pensionsforholdet blev ordnet for Lærer O. P. Effersøes Enke, samt nævner de nugældende Regler for Pensionsvæsenet for Lærere og Lærerinder ved Færøernes Mellem- og Realskole. Direktionen bemærker tillige, at da Lærer Traber i 1900 tog sin Afsked som Lærer, var der ikke Tilfredshed med hans Virksomhed; men iøvrigt anbefaler Direktionen Andragendet og henviser til, at afdøde Lærer Traber paa forskellig Maade har udført et nyttigt Arbejde for Samfundet baade som Privatlærer, som Meteorolog og som Bibliotekar.

Det oplyses af de Sagen vedlagte Papirer, at Enkefru Traber efter Andragende til Undervisningsministeriet har faaet bevilget 200 Kr. engang for alle.

Udvalget, der er bekendt med, at Enkefru Traber sidder i yderst ringe økonomiske Omstændigheder, mener at kunne tilraade, at der ydes hende en aarlig Understøttelse dels fra Lagtinget og dels fra Statskassen, saaledes at hun ikke bliver væsentlig ringere stillet, end andre Lærerenker under samme Vilkaar vilde være.

Forslag:

1. Der bevilges Enkefru Sunneva Traber en Understøttelse af 300 Kr. saaledes at Halvdelen bliver at udrede af Færø Amts Repartitionsfond og Halvdelen af Skolefonden.
2. Lagtinget anbefaler, at der af Statskassen ydes Enkefru Sunneva Traber en aarlig Understøttelse af 300 Kr.

Den 22. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 23. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 21 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Wang. Fraværende: M. D. å Ryggi.

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

30. Reparationsarbejder ved Kommuneskolen i Sørvaag.

Den 3. August fremlagdes en Sag ang. Reparationsarbejder ved Kommuneskolen i Sørvaag.

Den 12. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af J. H. Joensen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

Den 9. September fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Undertegnede Udvalg har haft til Behandling et Skrivelse fra Førstelærer Daniel Danielsen, Sørvaag, hvori han fører Klage over, at Forstanderskabet har undladt at udføre de ved Provstesynet krævede Reparationer af Kommuneskolen med tilhørende Udbygninger.

Udvalget har undersøgt Sagen og sammenholdt Førstelærerens Klagepunkter med en Udskrift af Protokollen over et den 11. August 1924 optaget Provstesyn ved Kommuneskolen i Sørvaag. Heraf fremgaar, at der af de ældre Mangler henstaar de under Punkt 2, 5, 6 (sidsle Stykke), 7 og 10 fra Synet i 1917 anførte fremdeles uafhjulpne. — Af de ved Synet i 1921 udsatte Mangler henstaar de under Punkt 3, 5, 6 og 7 anførte uafhjulpne.

	Kr. Ø.
1) Bygningens Ydermure smøres med Cementvand. — Materiale og Arbejds løn anslaaes til.....	30 00
2) Alle Vindskeder er stærkt angrebne af Raaddenskab og maa kasseres; nye Vindskeder og Dækslister maa anbringes, hvorhos de og alt det øvrige Træværk samt Vinduerne udvendig maa males. — Materiale og Arbejds løn anslaaes til.....	120 00
3) I Vinduet i Vestgavlen er Karmen ødelagt af Raaddenskab; ny Karm maa anbringes; ligeledes maa Rammen udbedres. — Materiale og Arbejds løn anslaaes til.....	20 00
4) Taget paa Vestsiden er utæt nogle Steder; maa efterses og udbedres. — Materiale og Arbejds løn anslaaes til.....	70 00
5) I Skoleforstuen er Gulvet slidt og maa kasseres; nyt Gulv maa anbringes. — Materiale og Arbejds løn anslaaes til.....	30 00
6) Et Vindue i den sydlige Skolestue og to Vinduer i den nordlige Skolestue maa forsynes med Beslag, saa at Vinduerne kan være at lukke op. — Materiale og Arbejds løn anslaaes til.....	15 00
7) Gulvene i Skolestuerne maa ferniseres. — Materiale og Arbejds løn anslaaes til.....	15 00
Tilsammen...	300 00

Udvalget maa herefter formene, at det vil være rettest, at Lagtinget anmoder Amtmanden om at paalægge Forstanderskabet for Sørvaag Sogns Kommune at afhjælpe ovennævnte Mangler, baade de ny og de ældre.

Dette maa helst ske snarest muligt, da en yderligere Udsættelse af Mandlerne maa befrygtes at have til Følge, at Vinterstormene ellers kan komme til at gøre alvorlig Skade paa Bygningerne.

Forslag.

Lagtinget anmoder Amtmanden om at paalægge Forstanderskabet for Sørvaag Sogns Kommune snarest muligt at afhjælpe de ved Provstesyn af 11. August 1924 udsatte nye og ældre Mangler ved Kommuneskolen i Sørvaag.

Den 11. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

31. Skolestue i Øre.

Den 30. Juli fremlagdes en Sag ang. Opførelse af en Skolestue i Øre.

Den 7. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Weihe blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

Den 15. September fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning:**

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse af 27. Juli 1926 fra Forstanderskabet fra Ejde Sogns Kommune angaaende et Andragende fra Beboerne i Byden Øre om at faa opført en Skolestue dersteds. Udvalget er enigt med Beboerne i Øre og Forstanderskabet for Ejde Sogns Kommune om Nødvendigheden af, at den omtalte Skolestue opføres snarest muligt; men da Sagen ikke er bilagt med de nødvendige Tegninger og Overslag, kan Udvalget ikke tilraade, at Tinget uden videre indstiller Sagen til videre Fremme hos Ministeriet. Da Udvalget intet har at erindre imod Sagens Realitet og gerne ønsker den fremmet snarest muligt, kan man tilraade, at det overlades til Skoledirektionen at fremskaffe Tegning og Overslag, og paa Grundlag heraf indstille Sagen til Ministeriet.

Forslag.

Lagtinget overdrager til Skoledirektionen at fremskaffe Tegning og Overslag til Skolestue i Øre og dernæst at fremsende Sagen med Andragende om den sædvanlige Statsstøtte til Ministeriet.

Den 17. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 22. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sættes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens, Patursson, Rasmussen, M. D. á Ryggi, Konoy.)

32. Skolebygning i Lervig.

Den 7. August fremlagdes en Sag ang. Opførelse af en Skolebygning i Lervig.

Den 14. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Tilladelse til Sagens Behandling gaves med 20 Stemmer mod 0.
Efter Forslag af Johan Poulsen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

Den 15. September fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Nærværende Udvalg har haft til Behandling en Sag om Skolebygningen i Lervig. I Sagen findes en Skrivelse af 26. Juli 1926 fra Forstanderskabet for Lervig Sogns Kommune til Færø Amts Skoledirektion, hvoraf fremgaar, at Forstanderskabet fremsender de nødvendige Tegninger med Beskrivelse og Overslag med Anmodning om Godkendelse af samme.

Til Lagtinget er Sagen fremsendt af Skoledirektionen, som bemærker, at Forstanderskabet ikke hidtil har været at fornaa til at faa Sagen fremmet i Overensstemmelse med det af Tinget i 1922 vedtagne. Tinget behandlede allerede i 1919 Sagen om Skolebygninger i Lervig; men paa Grund af, at de den Gang foreliggende Tegninger og Overslag ikke var tilfredsstillende, kunde Sagen da ikke fremmes. I 1922 foreslog Lagtinget, at der ydedes Lervig Sogns Kommune et Statslån indtil Halvdelen af i alt 51000 Kr. til Lærerbolig og Skolestuer, hvortil da forelaa Planer, som aldrig kom til Anvendelse, og formodentlig beror hos Skoledirektionen.

Skoledirektionen anbefaler dog i sin Skrivelse af 27. Juli 1926, at Sagen *nu* fremmes, dog at Direktionen maa ønske en Forhandling med Lagtingsudvalget om de foreliggende Planer. Denne Forhandling mellem Udvalget og Skoledirektionen har fundet Sted, og man enedes om, at det var paa-trængende nødvendigt at faa opført de forsvarlige Skolestuer i Lervig, da Forholdene dér med den nuværende Skolestue ikke kan anses for at være forsvarlige.

Udvalget mener imidlertid ikke, at de nu foreliggende Tegninger, som Forstanderskabet har fremskaffet, er egnede til Forbillede for Opførelse af en hensigtsmæssig Skolebygning i Lervig, da Lokalerne efter disse formentlig vil være for smaa i Fremtiden og ikke er bekvemt beliggende.

For at Sagen skal kunne fremmes hurtigst muligt mener Udvalget, at det vil være mest formaalstjenligt, om Lagtinget overdrager til Skoledirektionen at forhandle med Forstanderskabet for Lervig Sogns Kommune om en hensigtsmæssig Omforandring af de foreliggende Planer eller eventuelt Fremskaffelse af en ny, og siden fremsende Sagen til ministeriet med Andragende om den nødvendige Støtte.

Forslag.

Lagtinget bemyndiger Skoledirektionen til, efter at have for-handlet med Forstanderskabet om en Plan med Overslag til en Skolebygning i Lervig, at fremsende samme til Ministeriet med Andragende om den nødvendige Støtte fra Statskassen.

Den 17. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 22. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 20 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens, Rasmussen og M. D. & Ryggi).

33. Ombygning af Skolebygning i Porkere.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune angaaende Ombygning af Skolebygningen i Porkere.

¹⁾ Udelades her.
Lagtingsbladene 1926.

Den 6. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Formanden blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

Den 15. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune ang. en Ombygning af Porkere Skole samt Andragende om Lagtingets Medvirkning til Opnaaelse af Statstilskud til samme.

Af Forstanderskabets Skrivelse fremgaar, at dette for 5 Aar siden, da der blev oprettet et Andenlærerembede, laante Førstelærerens Lejlighed til Skolestue, og at denne nu, efter at der er opført ny Beboelseslejlighed til Førstelæreren, er overgaaet til fast Skolestue.

Forstanderskabet mener det nødvendigt at ombygge Skolebygningen, vel mest for at faa en Bolig til Andenlæreren; thi de to nødvendige Skolestuer forefindes. Ganske vist menes den ene af Stuerne at være mindre heldigt indrettet hvad Vinduerne angaar; men af den Grund alene kan en Ombygning ikke anses for paatrængende nødvendig. Skal der imidlertid være Tale om en Ombygning af mere omfattende Art, maa de nødvendige Tegninger med Overslag foreligge, inden Udvalget kan anbefale Tinget at tage endelig Stilling til Sagen.

For at fremme Sagen hurtigst muligt kan Udvalget tilraade, at Lagtinget anmoder Skoledirektionen om, gennem en Forhandling med Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune, at fremskaffe de nødvendige Tegninger og Overslag til næste Aars ordinære Lagtingssamling.

Herefter kan Udvalget tilraade, at Sagen udsættes til næste Aar.

Forslag.

1. Lagtinget overdrager til Skoledirektionen at forhandle med Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune om en eventuel Ombygning af Porkere Skole, og derefter sørge for, at der fremskaffes de nødvendige Tegninger og Overslag til næste ordinære Lagtingssamling.
2. Sagen udsættes til næste Aar.

Den 17. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

34. Skolesyn.

Den 15. September fremlagdes Udskrift af Protokol over Skolesyn paa Færøerne for 1926.

Den 17. September henvistes Sagen til Udvalget for Kirkelonden.

Den 27. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Provsten har ved Skrivelse af 14. ds. tilsendt Lagtinget Udskrift af Protokol over Skolesyn paa Færøerne for 1926. Synet omfatter samtlige Skoler i Norderøerne og Sydenden af Østerø. Provsten henleder særlig Opmærksomheden paa Skolerne i Skaale, Glibre, Kirke, Viderejde, Kunø og Fuglefjord.

Udvalget har gennemset samtlige Syn og finder intet at bemærke ud over hvad indberettes om Skolen i Klaksvig. Nævnte Skole er opført i 1923. Første Syn er foretaget 26. August i Aar og udviser ret store Mangler og anslaaes til 775 Kr. ud over hvad bemærkes under Punkt 4. Dette Punkt omfatter Mangler, som er af den Beskaffenhed, at Synet ikke ser sig i Stand til at sige, hvorledes Reparationsarbejdet skal udføres. — Udvalget er af den Formening, at Amtet vil forhandle med samtlige Kommuner om de ved Synet forefundne Mangler, og specielt med Klaksvigs Kommune, da den nye Skole dér med det allerførste maa sættes i en saadan Stand, at den anses for forsvarlig.

Forslag.

Lagtinget henstiller til Amtet om at foranledige, at de i Skolesynet for 1926 forefundne Mangler snarest bliver afhjulpne.

Den 28. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag sættes under Afstemning og vedtoges med 21 Stemmer mod 0.

---

35. Folkeskolelærernes Kundskaber i Færøsk og Undervisningssproget i Folkeskolen paa Færøerne.

Den 29. September fremlagdes i ovennævnte Sager saalydende Forslag til Beslutning:

„De foran ommeldte Sager udsættes til næste Aar.“

S. D. vedtoges Forslag til Beslutning med 12 Stemmer mod 0.

---

36 Folkeskolelærernes Enkeforsørgelse.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra 1925 udsatte Sag angaaende Folkeskolelærernes Enkeforsørgelse.¹⁾

Den 6. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 7. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Joen Poulsen, Johan Poulsen, A. Samuelson, Konoy og J. H. Poulsen.

Den 13. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

---

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 55, flg.

Denne Sag er behandlet i Tinget 1925, og man vedtog følgende Beslutning:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Skoledirektionen anmodes om at udarbejde et Forslag til Spørgsmaalets Ordning.

Undertegnede Udvalg, som har faaet Sagen til Behandling i Aar, har haft en Forhandling med Skoledirektionen, under hvilken Forhandling det blev oplyst, at Direktionen har anmodet Undervisningsministeriet om at udarbejde det omhandlede Forslag, men dette er endnu ikke modtaget fra Ministeriet.

Udvalget har modtaget en Henvendelse fra „Foreningen af stats- og kommunalt lønnede Tjeneste- og Bestillingsmænd paa Færøerne“, hvori man anmoder Udvalget om at søge de færøske Folkeskolelæreres Enkeforsørgelse fremmet af al Magt. —

Udvalget er enigt i, at Sagen er af stor Betydning og bør fremmes hurtigst muligt, men saaledes som den nu er kommet til at foreligge, kan dette ikke ske, førend Forslaget er modtaget fra Ministeriet.

Forslag.

Sagen udsættes til næste ordinære Lagtingssamling, til hvilket Tidspunkt Forslag fra Ministeriet ventes at foreligge.

Den 15. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag satles under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

---

37. Argebørnernes Skolegang.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra 1925 udsatte Sag om Argebørnernes Skolegang.¹⁾

Den 30. Juli foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Joen Poulsen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 44.

Den 21. September fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Nærværende Sag, der har været til Behandling i undertegnede Udvalg, blev i Lagtingssamlingen 1925 udsat til næste Aar. Da der imellem Tingsamlingerne ikke er fremkommet noget nyt i Sagen, skal man angaaende dens Forhistorie og nuværende Standpunkt henvise til den i sidste Samling afgivne Udvalgsbetænkning. (Se Lagtingstidende for 1925, Side 44—45.)

Da der siden i Fjor er foretaget en Udvidelse af Lokalerne i Thorshavns Kommuneskole, og da det økonomiske Spørgsmaal ved den nuværende Ordning ikke kan spille nogen nævneværdig Rolle, formener Udvalget at den nuværende Ordning for Argebørnenes Skolegang uden nogen Skade kan have sit Forblivende.

Forslag.

Sagen udsættes indtil videre.

Den 22. September fremlagdes i Sagen saalydende **Ændringsforslag** fra Edw. Milens, Johs. O. Joensen, Nyholm Debess og Gunnar Winther:

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

Lagtinget indstiller til Regeringen følgende Forslag til Ændring i Bekendtgørelse Nr. 95 af 2. Juni 1896 angaaende Thorshavns Kommuneskole:

I § 6 ændres „50 Øre“ til „2 Kr.“

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.

Overdang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 23. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslaget sættes først under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Joen Poulsen, Patursson, Rasmussen, Reinert, Johs. Petersen, Dahl, Konoy. Fraværende: M. D. á Ryggi.)

Den 23. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

38. Tilskud til Føroya Fólkaháskúla.

A. Tilskud fra Statskassen.

Den 2. August blev Sagen henvist til Budgetudvalget, hvilket Udvalg den 27. September afgav saalydende Betænkning:

Til Budgetudvalget er henvist en Skrivelse af 28. Juli d. A. fra Bestyrelsen for Føroya Fólkaháskúla, hvori ansøges om Tingets Anbefaling af et Andragende til Undervisningsministeriet om at yde nævnte Skole paa kommende Finanslov et Beløb af 4000 Kr.

Det fremgaar af Skolens Regnskab, der er forelagt Udvalget, at Skolens økonomiske Stilling for Tiden er meget vanskelig. Foruden den faste Gæld til Færø Amts Sparekasse paa 10,825 Kr. pr. 1. Maj d. A. skyldes et Beløb af 8849 Kr. til Skolens Lærere (2 Lærere, 1 Lærerinde). Skolen vil saaledes næppe kunne fortsætte, medmindre den erholder det omsøgte Statstilskud, iberegnet et forventet Tilskud fra Lagtinget.

Flertallet (Dahl, J. H. Jønsen, Reinert og A. Samuelson skal bemærke, at Udvalget i Fjor intet Forslag stillede og heller ikke kunde stemme for, at Skolen fik et ekstraordinært Statstilskud. Denne Flertallets Stilling har Bevillingsmyndighederne ikke taget Hensyn til og man erkender, at der af Statskassen selvfølgelig kan ydes Tilskud uden Lagtingets Anbefaling, og Ministeriet har heller ikke i Aar forlangt Lagtingets Erklæring over Andragendet. — Det i sidste Rigsdagssamling bevilgede Tilskud paa 2000 Kr. er tilstrækkeligt at vise, at Bevillingsmyndighederne har Sympathi for Højskolen, men det yder ikke nær nok Skolen den økonomiske Støtte, som den trænger til, for at den kan eksistere. Udvalgets Flertal vil i Aar hverken tiltræde eller fraraade, at det i Afskrift vedlagte Andragende bevilges, men overlader ganske Sagens Afgørelse til Statens Bevillingsmyndigheder.

Mindretallet (Midjord, Patursson og Winther) mener, at Skolen har udført — og udfører — en saa fortjenstfuld Gerning blandt Ungdommen i det færøske Samfund, at det bør forebygges, at periodiske økonomiske Vanskeligheder skulde bevirke Skolens Nedlæggelse.

I Henhold til foranstaaende skal Mindretallet foreslaa til Lagtingets Vedtagelse,

Lagtinget giver Andragendet fra Føroya Fólkaháskúla's Bestyrelse om en Bevilling paa 4000 Kr. sin bedste Anbefaling.

Den 28. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 29. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 11 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Den 29. September oplæstes og vedtoges saalydende Mindretalsindstilling i Sagen:

Færøernes Lagting.

Thorshavn, d. 29. Septbr. 1926.

Til

Undervisningsministeriet.

Tinget har i Aar behandlet et Andragende fra Bestyrelsen for Føroya Fólkaháskúla, hvori ansøges om Tingets anbefaling af et Statstilskud paa 4000 Kr. til nævnte Skole.

Sagen er blevet behandlet i Budgetudvalget, der delte sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet stillede intet Forslag, men henviste til sin Stilling til samme Sag forrige Aar.

Mindretallet stillede følgende Forslag:

„Lagtinget giver Andragendet fra Føroya Fólkaháskúla's Bestyrelse om en Bevilling paa 4000 Kr. sin bedste anbefaling.“

Ved Sagens endelige Behandling den 29. September opnaaede Mindretallets Forslag kun 11 Stemmer, idet 11 ikke stemte og 1 var fraværende.

Idet Mindretallet tillader sig at henvise til Udvalgsflertallets Udtalelser i vedlagte Betænkning og den Stilling, det høje Ministerium sidste Aar tog til et tilsvarende Andragende fra samme Skoles Bestyrelse, tillader man sig at indsende Sagen i Forventning om det høje Ministeriums velvil lige Behandling af samme.

B. Tilskud fra økonomisk Fond.

Den 2. August henvistes Sagen til Budgetudvalget.

Den 27. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning

Til flggjarnevndina er flytt eitt bønarbræv frá stjórn Føroya Fólkaháskúla um í staðin fyri tær vanligu árligu 600 kr. at veita skúlanum 2000 kr. í ár, til viðurskiðir skúlans (skúlin fekk ongan ríkisstudnað frá um heystið 1923 til um heystið 1925) hava verið so vánalig í seinastu árum.

Meirilutin (Dahl, J. H. Joensen, Reinert og A. Samuelsen) stillar einki uppskot. Minnilutin (Mikjard, Patursson og Winther) seta fram hettar

uppskot.

Av Økonomisk Fond veitist Føroya Fólkaháskúla 1000 kr. fyri flggjarárið 1926—27.

Den 28. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 29. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 15
Stemmer mod 0.

39. Tilskud til Opførelse af Kirker paa Selletræ og Glibre, til Hvælvning af Loftet i Porkere Kirke samt til Vedligeholdelse af Skaalevig Kirke.

Samtlige disse Sager henvistes til Udvalget for Kirkefonden, hvilket
Udvalg den 17. September afgav saalydende Nevndarålit:

Tingið hefur í ár fingið umsókn frá eftirnevndu stöðum um at veita
studning til nýggjar kirkjur og til umvalingar av gomlum. Studningur er
blíðin til:

- 1) Nýggja kirkju á Glibrum.
- 2) — — — — Selatræ.
- 3) Umvaling av kirkjunum í Porkeri.
- 4) — — — — — Skálavík.

Kirkjufondin eigur ongan pening. Hon skyldaði 31. december 1924:
kr. 56044.80 og 31. december 1925: kr. 53862.27. Skuldin er minkað í 1925
við kr. 2182.53.

Eftir hesum at døma eru líkindini ikki góð fyrri at lata pening í ár.
Men av tí at fjórðingurin av tollpeninginum skal fara í Kirkjufondina og fær
vanlgu inntøkur, fondin hefur, kunnu ætlast at vera nó nógv til rentu og
til avdrottur av skuld, vil nevndin mæla til at styðja nøkur av teim um-
sóknunum, sum til tingið eru komnar. Tollpeningurin, sum fondin fær í tíðar-
skelðinum frá 1. apríl 1925 til 31. december 1925, kann ætlast at vera um
kr. 20000. Í fjør lat fondin ongan pening. Í ár vil nevndin ráða tinginum
tí at lata pening til Glibrar og Selatræ kirkjur.

Lagtingstidende 1926.

a. Kirkja á Glivrum.

Sak nr. 129/1926.

Umsóknin, dagsett 26. Juli, er frá byggjunevnd kirkjurnar. Hon greiður frá, at 8000 kr. — hvat biðið verður um — verður nó nógv til at gera kirkjuna lidna fyri; at kirkjan verður liðug til jóla. Føroya próstur gevur umsóknini sítt viðmæli. Henda sak var á tingi í fjør (sí Løgtingsstíðindi 1925, síða 69). Kirkjan er av steinstoypu og skal verða bróstað innan, peningurin er savnaður frá fólki í sóknini og aðra staðir og við ein bazar, ið hildin var. Stórir partur av arbeiðinum er gjørdur fyri einki av sóknarfólkinum. Tingið kundi ikki í fjør lata pening, men segði, at tað vildi halda kirkjuna í standi eins og aðrar kirkjur í Føroyum. Í ár eru viðurskiptini betri peningaliga sæð. Við tað at soknarfólkið hevur verið so fíngað at fáa kirkjuna bygda, at tað við sínum egna arbeiði og peningi hevur umtrent kunnað fingið hana lidnað, og tá tað áður ikki hevur hent í okkara landi at tingið ikki hevur latið bygt soknakirkju ella givið styrk til hana, vil nevndin ráða tinginum til at veita styrk til hesa kirkju, so hon ikki verður eitt undantak.

Uppskot.

1. Úr Kirkjufondini verður latið til Glivrar kirkju kr. 8000, sum verða at rinda soleiðis:
  - a) 4000 kr. eftir 1. Januar 1927 og
  - b) 4000 kr. eftir 1. Juli 1927.
2. Soknarpresturin hevur at kvitta fyri peningin og bera ábyrgd fyri honum.

b. Kirkja á Selatræ.

Sak nr. 106/1926.

Eins og seinasta ár er bønarbræv frá formanninum í „Kirkesagsudvalget“, hr. Andreas Weihe, Selatræ, um at veita pening til eina kirkju har. Umsóknin gevur onga greiðu um nakað, hvørki um hvussu nógvur peningur er komin, ella hvat arbeiðinum liður. Í fjør varð greitt fyri tinginum (sí Løgtingsstíðini 1925, síðu 69), at kirkjan kundi ætlast at kosta 20.000 kr.; at soknarfólk høvdu leknað seg fyri at lata 5300 kr., at hon skuldi vera fyri bygdinar Selatræ og Morskranes, hvar fólkatalið var sagt at vera 131.

Nevndin er vitandi um at bazarur hevur verið hildin fyri hesa kirkju, og at kirkja er til byggingar og kann ætlast at verða liðug í vetur. Tað er ikki nevndin kunnugt, hvussu nógvur peningur er komin til kirkjuna við bazar og annað.

Nevndin vil ráða tinginum til at styðja hesa kirkju eins og vanligt hevur verið. Men við tað at henda kirkja er bert fyri tvær smáar bygdar, og tessvegna ikki elgir at vera stór og dýr, kann ætlast at ein minni studningur kann vera hóskandi. Nevndin skal tí ráða tinginum til at samtykkja soljóðandi

uppskot.

Úr Kirkjufondini verður at læta til Selatræar kirkju kr. 2000,00, sum verður at rinda eftir 1. Juli 1927.

c. Umvaling av kirkjuni í Porkeri.

Sak nr. 192/1926.

Porkeri sóknar meinigheitsráð biður í brævi, tíðarmerkt 9. maí í ár, um loyvi til at mála kirkjuna innan og gera „hvelving“ í hana. Frá verður greitt, at teir eiga 4000 kr.; at hesin peningur er komin við ein bazar; at kirkjuinspektiónin sigur nei, og at um so verður, at Løgtingið eisini sigur nei, vil verða farið til kirkjuráðharran.

Nevndin hevur gjørt hugsað um hetta mál, og hevur eisini haft samráð við kirkjuinspektiónina um hetta; men kann tó ikki ráða til at fylgja tí, sum biðið verður um. Kirkjan, sum hon er nú, er ein hugnalig eldri trækirkja. Hon er flagtækt, brætt uttan, við hvítari grund. Innan hava kór og skip verið deild við skornum brettum, vindoygur á aðrari síðu, slætt tróður. Hon hevur verið og er at kalla eins og vanligar føroyskar kirkjur, sum enn finnast t. d. í Kalbak, á Strondum og á Nesi. — Nevndin ræður frá at broyta nakað stórvegis. Tað vil neyvan verða kirkjuhúsinum til frama. Men við tað, at kirkjufólkið sýnir ágrýtni og kærleika til sína sóknarkirkju og hevur hug at prýðka hana og gera hana hugnaliga, kann tað hugsast, at hetta kann verða gjørt uttan at broyta kirkjuna stórvegis.

Nevndin vil tessvegna mæla til, at prósturin og amtmaðurin ella kirkjuinspektiónin samráðast við kirkjuráðið í Porkeri um hetta. Allir partar eru á einum máli um at gera sum best fyri kirkjuhúsið og sóknarfólkið.

Uppskot.

Løgtingið biður kirkjuinspektiónina um at samráðast við meinigheitsráðið fyri Porkeri sókn um at prýðka um kirkjuna, uttan tó at broyta kirkjuna so nógv, at hennara upprunaligi stíllur verður avlagður.

d. Umvaling av kirkjuni í Skálavík.

Sak nr. 193/1926.

Meinigheitsráðið í Skálavík biður um styrk til at mála kirkjuna innan við og til aðrar innan umvalingar, áður enn sóknin skal halda hana í standi. Kirkjuinspektiónin greiður frá, at higartil hevur ikki verið latin peningur frá Kirkjufondini til slík mál. Próstasýnið av 14. juni 1924 sigur, at „hele Syd-væggen indvendig og Vindueshvelvingerne trænger til at renses og males“. Tað er alt, hvat sagt verður um hesa kirkju innan.

Nevndin kann ikki ráða til at lata pening úr Kirkjufondini til hesa kirkju, tó at henda sókn harðliga treingir til at fáa styrk, tí tað er kunnugt at fleiri sóknir kundu trængt til at fáa kyrkjurnar gjørdar í stand, áður enn tær sjálvar skulu halda tær í standi innan.

Uppskot.

Svarað verður Skálavíkar sókn, at Løgtingið heldur seg ikki kunna veita hini umsókta styrk úr Kirkjufondini.

Den 20. September foretoges Sagernes 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 18. September fremlagdes af Johan H. Poulsen og Gunnar Winther saalydende *Ændringsforslag* til Udvalgets Forslag i Sagen om Vedligeholdelse af Skaalevig Kirke:

At Kirkefonden bevilges som Hjælp til indvendig Maling af Kirken i Skaalevig $\frac{3}{4}$ af det medgaaede Beløb, indtil 400 Kr., der udbetales til Menighedsraadet i Skaalevig naar Arbejdet er forsvarligt udført og godkendt af Kirkeinspektionen.

Den 21. s. M. fremlagdes saalydende *Broytingaruppskot* til Udvalgets Forslag i Sagen om Opførelse af en Kirke paa Selletræ:

- Sum annað og triðja punkt i uppskotinum verður sett:
- „2. Sóknarpresturin hevur at kvitta fyri peningin og bera ábyrgd fyri honum.
  3. Áðurnevndi studningur verður givin við teimum treytum, at kirkjan verður ogn Kirkjufondarinnar og verður at halda í standi eins og aðrar kirkjur í Føroyum.“

S. D. fremlagdes af Udvalget saalydende *Broytingaruppskop* til Udvalgets Forslag i Sagen om Opførelse af en Kirke i Glibre.

- Sum triðja punkt i uppskotinum verður sett:
- „3. Áðurnevndi studningur verður givin við teim treytum, at kirkjan verður ogn Kirkjufondarinnar og verður at halda í standi eins og aðrar kirkjur í Føroyum.“

Den 23. September foretoges Sagerne 3. Behandling.

Kirke paa Glibre.

Udvalgets Forslag Pkt. 1—2 vedtoges med 18 Stemmer mod 0.
Udvalgets *Ændringsforslag* (3) vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Kirke paa Selletræ.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Ændringsforslaget Punkt 2 sattes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 9 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Punkt 3 vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Kirken i Porkere.

Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Kirken i Skaalevig.

Ændringsforslaget sattes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 7 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

40. Tilskud til Kirkegaard i Glibre.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Skrivelse fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune¹⁾ angaaende Tilskud til Kirkegaard i Glibre.

Den 2. August henviste Formanden Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

Den 10. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Efter Ansøgning fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune i 1915 om Tilskud til Anlæggelse af en Kirkegaard i Glibre bevilgede Lagtinget — se Lagtingstidende for 1915, Pag. 186 — det nødvendige Beløb til Anskaffelse af Grundareal til Kirkefonden samt et Beløb af indtil 400 Kr., som dengang blev anset for at være tilstrækkeligt til Anskaffelse af de nødvendige Materialier samt til Bestridelse af Udgifterne til Formandsløn ved Arbejdets Udførelse. Arbejdet tænkes udført som paalignet Pligt.

Kirkegaarden er nu fuldført; men den viser sig at være en hel Del dyrere, end man i 1915 havde anslaaet den til at blive.

I den nærmeste Tid efter 1915, da Priserne endnu ikke havde naaet en saadan Højde, som de senere naaede, var det umuligt at lade Arbejdet udføre, da der paa den Tid manglede de nødvendige Materialier i Landet. Senere, da Priserne var stegne til deres højeste Punkt, ventede man paa bedre Tider; men det gik kun langtsomt nedad med Priserne, og i Aarene 1923 og 1924 blev Arbejdet udført, da man ikke kunde forsvare at vente længere.

Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune andrager nu ved Skrivelse af 25. Juli d. A. om at maatte erholde et større Tilskud end i 1915 bevilget og angiver som et saadant 2304 Kr. 5 Øre. Andragendet er bilagt med de nødvendige Bilag, hvoraf det fremgaar, at Udgifterne til Materialier og Formandsløn har været nævnte Sum foruden det udførte Pligtarbejde og foruden at Kirkegaarden er bleven større end i 1915 projekteret.

¹⁾ Udelades her.

I Betragtning af de Priser, der var i de Aar, da Arbejdet blev udført, maa Udvalget formene det forsvarligt at bevilge Næs Sogns Kommune et noget større Beløb end i 1915; men paa den anden Side vil man have sine Betænkeligheder ved at gaa med til at bevilge hele det ansøgte Beløb, dels paa Grund af de Konsekvenser, dette vilde kunne medføre, dog mest paa Grund af den mindre gode økonomiske Tilstand i Kirkefonden.

Forslag.

Der udbetales af Kirkefondens Midler 1200 Kr. til Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune som Tilskud til den i Glibre opførte Kirkegaard.

Den 13. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 16. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

41. Flytning af Vaag Kirke til Hove.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Beboerne af Bygden Hove om at faa Vaag Kirke flyttet til Hove.

Den 2. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af Joen Poulsen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

Den 20. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Beboerne af Bygden Hove om at faa den nuværende Vaag Kirke flyttet til førnævnte Bygd, naar den paatænkte nye Kirke i Vaag er opført og færdiggjort. Desuden ansøges der om at faa bevilget 12000 Kr. af Kirkefonden til delvis Dækning af de med Flytningen forbundne Udgifter og til Erhvervelse af

¹⁾ Udelades her.

Grundstykke, Opførelse af Fundament samt til Indkøb af Materialier. Det forudsættes, at Kirken maa forsynes med nyt Tag og udvendig beklædes med sædvanligt Pladejern, naar den er opført i Hove. Alle Udgifter udover de omsøgte 12000 Kr. vil Beboerne selv paatage sig at skaffe til Veje. — Som Motivering for Andragendet anføres, at Beboerne har lang Vej til nærmeste Kirke, og desaaarsag er afskaarne fra at deltage i sædvanlige Søn- og Helligdags-Gudstjenester. — Andragendet er underskrevet af 82 Personer.

Udvalget, som har haft nærværende Sag til Betænkning, har i og for sig intet af erindre imod, at Hove faar sin egen Kirke, men kan ikke paa nærværende Tidspunkt tilraade Tinget at bevilge et større eller mindre Beløb eller give Tilsagn om samme. Man finder det naturligt at udsætte Sagen, til den nye Kirke i Vaag er bygget eller at Arbejdet er saa vidt fremskredet, at man nogenlunde kan bestemme Tidspunktet, da den gamle Kirke er overflødig der. — Det Arbejde, der er forbundet med Flytning og Genopførelse, og de Formaliteter, der skal ordnes med at erhverve Grund etc., vil antagelig kunne udføres saa hurtigt, at Lagtinget til den Tid vil kunne tage bestemt Standpunkt til det foreliggende Andragende.

Endvidere undlader man ikke at bemærke, at Kirkefondens Midler er stærkt begrænsede. Den har for nærværende over 50,000 Kr. i Gæld, som baade bør forrentes og afdrages. Der medgaar aarlig store Summer til Vedligeholdelse af de forhaandenværende Kirker, saa der er meget, som taler for at begrænse Udgifterne, indtil man engang er kommet saa vidt, at nye Kirker opføres for disponible Midler og ikke som hidtil ved Laan.

Forslag.

1. Sagen om Flytning af den gamle Kirke i Vaag udsættes indtil videre.
2. En Afskrift af Betænkningen tilsendes Andragerne.

Den 22. September foretoges Sagens 2 Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

42. Kirkesyn.

Den 15. September fremlagdes Udskrift af Protokol over Kirkesyn paa Færøerne for 1926.

Den 17. September henvistes Sagen til Udvalget for Kirkefonden.

Den 21. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist den af Provsten i Henhold til Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m. v. af 29. Marts 1924 foretagne Udskrift af Protokol over Kirkesyn paa Færøerne for Aaret 1926.

Udvalget har gennemgaaet samtlige i Udskriften nævnte Kirkesyn og har ikke fundet Anledning til Bemærkning udover, hvad der berettes om Kirken i Hattervig paa Fuglø. Der berettes, at „alle de ved Synene i 1919 og 1923 udsatte Mangler henstaar uafhjulpne“. Endvidere bemærkes, „at Kirken er i en saa daarlig Tilstand, særlig Tagbeklædningen, Taarnet og Vinduer, at den maa underkastes en stor og grundig Hovedreparation, hvis den ikke helt skal tørtalde“. Under Henviſning til de store Summer, der aarlig medgaar til Nybygning og vedligeholdelse af de under Lagtingets Styrelse staaende Kirker, finder Udvalget det paakraevet nødvendigt, at ældre Kirker til enhver Tid vedligeholdes, saa at omfattende kostbare Reparationer kan undgaas.

Det foreliggende Tilfælde med Kirken paa Fuglø bør efter Udvalgets Formening paatales. At de ved Synet i 1919 forefundne Mangler endnu er uafhjulpne, grænser til det utilbørlige. Kirkeinspektionen maa fremtidig nøje overvaage, at forefundne Mangler afhjælpes snarest, og i Tilfælde af, at gentagne Paamindelser er frugtesløse, maa Lagtinget skride ind.

Forslag.

1. Lagtinget henstiller til Styret for Fuglø Kirke om snarest muligt at afhjælpe de ved Kirkesynene i 1919 og 1923 forefundne Mangler.
2. Lagtinget henstiller til Kirkeinspektionen at efterse, at de til enhver Tid forefundne Mangler ved Kirkesyn snarest muligt bliver afhjulpne.

Den 22. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

43. Dronning Alexandrines Hospitals Overgang til Statsdrift.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes saalydende Skrivelse fra Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne:

Thorshavn, den 26. Juli 1926.

Til

Færøernes Lagting.

Vedlagte Andragende til Regering og Rigsdag indsendes til det høje Lagtings velvillige anbefaling. Sygekassesagen er i Ordets egentlige Forstand blevet en Folkesag paa Færøerne, idet det samlede Antal voksne Medlemmer ved Udgangen af 1925 var 8880, da desuden alle Børnene følger Forældrene, indtil de er 15 Aar, kan man regne med at c. 90 pCt. af Færøernes Befolkning staar i en statsanerkendt Sygekasse, naar hertil yderlig kommer, at denne store Tilslutning er foregaaet ganske langsomt igennem Aarene. — Medlemsantallet var saaledes i

1918.....	6044
1919.....	6516
1921.....	7181
1922.....	8086
1924.....	8521
1925.....	8880

er denne gradvise Tilslutning selvfølgelig kun kommet, fordi det efterhaanden er gaaet op baade for unge og gamle, hvilken uundværlig Hjælp det er at være Medlem af en statsanerkendt Sygekasse, naar Sygdommen melder sig. Siden Dr. Alexandrines Hospital med dets moderne Indretning og sine nye Afdelinger for Lysbade, Røntgen og Massagebehandling er kommet i fuld Virksomhed, er imidlertid sket det samme som saa mange andre Steder, at Sygehusindlæggelserne er stegne i en foruroligende Grad. Da samtidig Sygehustaksterne, som paavist i Andragendet, er $\frac{1}{3}$ højere end i det øvrige Kongerige, er det ikke underligt at baade Sygekasserne og Kommunen beklager sig højlydt over de store Udgifter til Sygehus og navnlig til Dr. Alexandrines Hospital; der er Steder, hvor Sygekasserne er ved at komme i Miskredit, for de store Udgifter, Sygehusopholdene paafører Kommunerne. Nu er dette jo uretfærdigt, for Sygekasserne kan ikke gøre for de forbedrede sanitære og kliniske Forhold paa Dr. Alexandrines Hospital, det takker vi Lagtinget og Myndighederne for, og desuden er der vel ingen, selv dem der klager stærkest over Udgifterne, der vil vove at foreslaa, at vi gik tilbage til de gamle Forhold igen. Men vil vi Maalet, maa vi ogsaa Midlerne, og vi bliver nødt til at betale for dem, enten det nu er private, Kommunerne eller Sygekasserne, og der synes vi jo nok, at det er fordelagtigst, at det er Sygekasserne, da de igennem Statstilskudet faar en Del af Udgifterne dækket.

Lagtingstidende 1926.

Det er slet ikke Bagateller, det drejer sig om; det samlede Statstilskud for 1925 var 70847 Kr. Men dette hjælper naturligvis ikke, naar det alligevel overstiger vore Kræfter, og det er det det gør mange Steder. Det er jo muligt, at Taksterne kunde sættes noget ned paa Dr. Alexandrines Hospital, endskønt det er et af de billigst drevne Sygehuse i Kongeriget Danmark, men det vil sikkert blive saa lidt, at der ingen betydelig Forskel vil blive for Sygekasser og Kommuner. Den bedste Udvej er efter vor Formening, at Staten overtager Driften af Dr. Alexandrines Hospital, saaledes som det er fremsat i Andragendet, men hvis Lagtinget har den Opfattelse, at denne Vej er ufarbar, og kan anvise en bedre, vil vi selvfølgelig ogsaa være taknemmelige herfor. For os gælder det først og fremmest om at faa Taksterne ned, og at dette sker snarest muligt.

Bestyrelsen for Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne.

P. Jensen.

Anton Andresen.

O. F. Joensen.

D. P. Michelsen.

Poul Johannesen.

J. M. Fr. Poulsen.

Den 7. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af O. F. Joensen blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget i Sag angaaende Kommunalæge i Næs Sogn.

Den 23. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg har faaet til Betænkning Skrivelse af 26. Juli d. A. fra Centralforeningen af Sygekasser paa Færøerne. —

Skrivelsen er bilagt med Ansøgning fra samme til Regering og Rigsdag, gaaende ud paa, at Dr. Alexandrines Hospital i Thorshavn maa overgaa til Statsdrift.

Centralforeningen motiverer sin Skrivelse til Lagtinget med de ganske foruroligende store Udgifter til Sygehuse og navnlig til Dr. Alexandrines Hospital, Udgifter, som er alt for store for mange Sygekassers Vedkommende saavel som for Kommunerne, der som bekendt refunderer Kasserne $\frac{1}{2}$ -Delen af Udgifterne, da Sygekasserne paa Færøerne ikke faar særlig Nedsættelse i Betalingen paa Sygehuse. — Paa enkelte Steder skal Sygekasserne nærmest være komne i Miskredit som Følge af disse store Udgifter.

Centralforeningen formener, at den bedste Udvej vil være, at Staten overtager Driften af Dr. Alexandrines Hospital, men vil være taknemmelig, dersom Lagtinget kan finde en anden Løsning, som kan bevirke, at Taksterne sættes betydeligt ned. —

En Afskrift af Andragendet til Lagtinget har været sendt til samtlige Kommunalforstanderskaber paa Færøerne og er i Sagen indlagt Svar fra 26, som alle tiltræder Andragendet. —

Andragendet til Regering og Rigsdag motiveres saaledes:

„Dr. Alexandrines Hospital, tidligere Færø Amts Hospital, der er en selvejende Institution, er opført med Tilskud fra Stat, Lagting og Kommune og er Distriktssygehus for Strømø med Thorshavn, Vaagø

og Sandø samt store Dele af Østerø, men henligger desuden med et stort Antal Patienter fra samtlige Øer. Da Sygehuset, som ovenfor anført er selvejende, og har i Forhold til Patientantal og Drift kun et ubetydeligt aarligt Tilskud af 1158 Kr. fra Staten og 2000 Kr. fra Lagtinget, maa Taksterne naturligvis være højere i Sammenligning med Taksterne i det øvrige Kongerige; for Tiden er det 6 Kr. om Dagen for Patienter, bosiddende paa Færøerne plus Operation og Assistance ved disse. — Sygekassepatienter maa betale samme Pris, men ifølge den færøske Sygekasseordnings § 14 er Opholdskommunen pligtig at refundere den ene Halvdel af Udgifterne ved Sygehusophold. Sygekassernes endelige Udgift er altsaa 3 Kr. om Dagen plus Halvdelen af Udgifterne ved Operationer, eller godt og vel $\frac{1}{3}$ mere end Sygekassernes i det øvrige Kongerige, men desforuden forværres Sygekassernes Stilling befydeligt derved, at de maa staa i Forskud med Betalingen, og en Del Kommuner enfen ikke har eller er uvillige til at betale deres Andel. Det er jo ikke smaa Beløb, det drejer sig om; Kassernes samlede Udgift til Sygehuse var i 1925 c. 138,000 Kroner. Kommunerne skulde betale c. 69,000 Kr.; — for mindre Kommuner er disse Hospitalsudgifter meget følelige og kan andrage opover 50 % af det samlede Budget; da Forholdet i saadanne Kommuner ofte er dette, at samtlige Skatteydere kan staa som nydende Medlemmer af den statsanerkendte Sygekasse, er det faktisk Sygekassemedlemmerne, som kommer til at bære alle Udgifterne, i det ene Tilfælde som Medlemmer af Sygekassen, i det andet i Egenskab af Skatteyder. Da Sygekasserne sammen med Kommunerne overvejende maa bære Driften af Dr. Alexandrines Hospital, og da disse Udgifter som foran paavist i mange af de smaa færøske Kommuner skal bæres af de samme, som oftest fattige Mennesker, er det forstaaeligt, at disse føles som et ulideligt paa Sygekasserne hvilende økonomisk Tryk, ja, mange Steder true med at blive en Fare for Sygekassernes Eksistens, trods det, at Folk gennemgaaende fuldt ud forsaar, hvilket sociale Gode man har i den.

Derfor henvender vi os til den høje Regering og Rigsdag, om den ikke vil foranledige, at Staten overtager Driften af Dr. Alexandrines Hospital i Lighed med, hvad der har fundet Sted med Sønderborg Hospital i de sønderjydske Landsdele. Der er saa meget mere Grund hertil, eftersom Rigshospitalet, der er fælles for hele Kongeriget, ligger saa fjært og er derfor vanskeligt tilgængeligt for os. Ved Statens Overtagelse af Driften regner vi med, at Taksterne vil blive de samme som paa Rigshospitalet og Sønderborg Hospital, nemlig 2 Kr. pr. Dag for Sygekassepatienter, og at Sygekasserne bliver fri for den besværlige Mellemregning med Kommunerne."

Udvalget er fuldt ud enig med Centralforeningen i, at Taksterne paa Dr. Alexandrines Hospital er for høje og ikke kunne bæres hverken af Sygekasserne eller af de respektive Kommuner og der finder indenfor Udvalget Medlemmer, der anser det for den bedste Ordning, hvis Staten paatog sig Hospitalets Drift. Man vil hurtigt opdage ved at gøre sig bekendt med Oversigten over de danske Sygekassers Centralforeningers Statistik pr. 31. December 1925 over Indtægter og Udgifter for Sygekassemedlemmer, hvor store Udgifter de færøske Kasser særlig har til Sygehuse i Forhold til de øvrige Sygekasser i Kongeriget. —

En betydelig Reduktion af Sygekasseudgifterne maa anses for ganske paakrævet snarest.

Ledelsen af Færø Amts Hospital — nu Dr. Alexandrines Hospital —

maa siges at være i Hænderne paa Statens Administration, hvilket formentlig fremgaar af følgende:

Ifølge Reglementet for Færø Amts Hospital af 3. Februar 1857, som er gældende for Dr. Alexandrines Hospital, skal Hospitalet og dets Anliggender styres af en Inspektion, bestaaende af Landfogden (Politimesteren), Landkirurgen (Amtslægen) som faste Medlemmer og det tredje Medlem udnævnes af Amtmanden. — Dette tredje Medlem fritages ifølge Reglementet for alle andre borgerlige Ombud. Samme Inspektion forestaar Driften af Hospitalet, men der udkræves i visse Tilfælde Amtets, i andre Tilfælde Justitsministeriets Approbation.

Lagtinget har saaledes i Grunden ingen som helst direkte Indflydelse paa Hospitalets Drift. Hospitalet kan maaske siges at være en selvvejende Institution, idet den skal klare sig med de Indtægter, som hidrører fra Patienterne og et Deputat fra Statskassen, som nu er suppleret med et Tilskud paa 2000 Kr. fra Amtsfattiggassen; men Ledelsen udøves faktisk af Statens Embedsmænd, Tilsynet af Statens Embedsmænd og i saa Henseende maa det siges at være et Statshospital.

Lagtinget har i sin Tid henvendt sig til Regeringen med Andragende om, at Staten vilde overtage Driften. Dette Andragende blev ikke bevilget. Udvalget er enigt om, at de Takster, Hospitalet i Øjeblikket maa holde, for at Driften skal kunne bære sig, er for høje. Fra Kommuner og Sygekasser saavel som fra Private fremkommer der Beklagelser over de høje Takster og fra Hospitalet foreligger Oplysninger om, at dets Tilgodehavender ikke indgaar. Betalingsforholdene vil sikkert forværres ganske betydeligt i Løbet af kort Tid. Lagtinget har ikke tilstrækkelige Midler til Raadighed til Overtagelse af Hospitalets Drift og kan ikke yde tilstrækkeligt Tilskud. Et Par Tusinde Kroner, der udgør Lagtingets nuværende Tilskud til Driften, har ingen Betydning for Afljælpning af Nøden. —

For at der skal blive Haab om, at Hospitalet skal arbejde tilfredsstillende, maa Betalingen i det mindste nedsættes til 4 Kr. pr. Dag for Sygekassepatienter og hertil udkræves et offentligt Tilskud paa c. 50,000 Kroner. —

I Udvalget kan der ikke opnaas Enighed om at gentage Andragendet om, at Dr. Alexandrines Hospital skal overgaa til Statsdrift, men da Hospitalets Bestyrelse — som foran vist — sorterer under Statens Ledelse, tør man forvente, at det fornødne Tilskud til Hospitalstaksternes Nedsættelse maa kunne faas fra Staten. I Øjeblikket er Statskassens Tilskud kun 1158 Kroner.

Enkelte Sygekasser har allerede udtalt sig om, at man hellere maa sende alle Patienterne til Rigshospitalet for 2 Kr. pr. Dag, selv om man skal betale den ret kostbare Rejse til København. — I heldigste Tilfælde koster Rejsen 200 Kroner.

Kommunerne ønsker utvivlsomt denne Ordning, da disse derved fritages for Udgifterne i denne Anledning.

Udvalget kan ikke tiltræde en saadan Ordning. Dr. Alexandrines Hospital maa saavidt muligt behandle de Sygdomme eller Lidelser, som ikke kunne behandles paa de mindre Sygehuse her paa Øerne. Indfagterne ved Driften vil til enhver Tid være i nogen Grad afhængig af Belægningen, hvilket atter medfører, at mindre Belægning betyder større Underskud. — Det kan heller ikke være beldigt for meget syge Patienter at rejse den lange Søvej til Rigshospitalet i København og dette forringer ofte Muligheden for Helbredelse.

Staten driver Hospital i København og Sønderborg og man føler sig forvisset om, at Bevillingsmyndighederne ikke vil se smaat paa Forholdet overfor Dr. Alexandrines Hospital, naar Andragendet om et meget større Statstilskud foreligger, thi Øernes og Befolkningens særlige Forhold medfører,

at i de fleste Kommuner er det Sygekassemedlemmer, som kommer til at bære alle Udgifterne, nemlig i det ene Tilfælde som Medlemmer af Sygekassen, i det andet Tilfælde som Skatteydere i Kommunen. —

Amtskommunen har mange Udgifter til Sanatoriet og Sygehusene i Klaksvig og Tveraa. Man tør ikke gaa videre, idet de færøske Kommuner hverken direkte eller gennem Amtsfondspaaligningen vil være i Stand til at bære de forøgede Byrder, som der her maa blive Tale om, hvis det skal forslaa noget.

Sagen har den allerstørste Betydning for det færøske Samfund i sin Helhed og maa løses snarest under en eller anden Form, da Dr. Alexandrines Hospital ingen Midler har hverken til Moderation af Betalingen for sine Patienter eller til overhovedet at give Kommunerne Henstand med Betalingen til bedre økonomiske Tider. —

Der kan, som alt anført, ikke tilvejebringes Enighed i Udvalget om at anbefale, at Staten overtager Driften af Hospitalet. — Derimod er man enig i at andrage om et større Tilskud fra Staten til Hospitalets Drift. Man stiller derfor nedenstaaende

Forslag.

Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at det maa blive udvirket, at der fra Statskassen ydes et aarligt Tilskud til Bestridelse af Udgifterne ved Driften af Dr. Alexandrines Hospital saa stort, at Hospitalets Takster ikke overstiger 4 Kr. pr. Sygedag.

Den 25. September foretoges Sagens 2 Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Guttesen. Fraværende: Patursson, M. D. å Ryggi, Dahl og Debess).

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

44. Kassekredit til Dronning Alexandrines Hospital.

Den 14. August fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital om Lagtingets Garanti for en eventuel Kassekredit i Føroya Banki.

Den 18. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til Budgetudvalget.

Den 20. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Inspektionen for Dronning Alexandrines Hospital har henvendt sig til Lagtinget med Anmodning om, at Lagtinget vil overveje Muligheden af at garantere for en eventuel større Kassekredit til Hospitalets Drift, i Lighed med, hvad der er Tilfældet for Sanatoriets Vedkommende. Ved Hjælp af en saadan Kassekredit vil Hospitalet kunne betale sine Varer kontant, opnaa billigere Pris, og derved sættes i Stand til at nedsætte Hospitalstaksterne, en Nedsættelse, som ogsaa Inspektionen anser for nødvendig af Hensyn til Kommuner og Sygekasser.

Sagen er oversendt Budgetudvalget til Behandling.

Udvalget ser sig ikke i Stand til at foreslaa, at Lagtinget garanterer for en større Kassekredit end den, man nu arbejder med. Hospitalet er en selvejende Institution med saa nær Tilknytning til Statens Administration, at man maa anse det for naturligere, at der om en større Kassekredit eller et større Tilskud sker Henvendelse til Justitsministeriet. Bølge det for Hospitalet gældende Reglement er Landfogden (Politimesteren) og Landkirurgen (Amtslægen) faste Medlemmer af Inspektionen, og dennes tredje Medlem udnævnes af Amtmanden. Dette tredje Medlem fritages ved Reglementet for alle andre borgerlige Ombud. Denne saaledes tilvejebragte Inspektion forestaar Driften af Hospitalet; dog udkræves i visse Tilfælde Amtets, i andre Tilfælde endda Justitsministeriets Approbation. — Heraf fremgaar, at hele Ledelsen er lagt i Hænderne paa Statens Administration, uden at Lagtinget har nogen som helst direkte Indflydelse paa Driften. Derimod driver Lagtinget for Amtskommunens Regning Sanatoriet i Høydal og er som Følge deraf nødt til at tilvejebringe de til Driften nødvendige Midler.

Men er Lagtinget saaledes uden Indflydelse paa Hospitalets Drift, saa er Tinget dog ingenlunde uden Interesse i, hvorledes denne Drift kan foregaa. Udvalget har i sin Tid henvendt sig til Regeringen med Andragende om, at Staten vilde overtage Driften. Dette Andragende er ikke bevilget, og der er indenfor Udvalget ikke Enighed om at gentage Andragendet. Derimod er der Enighed om, at de Takster, Hospitalet i Øjeblikket maa holde for at Driften skal kunne bære sig, er for høje. Fra Kommuner og Sygekasser saa vel som fra Private fremkommer der Beklagelser over de høje Takster, og fra Hospitalet foreligger der Vidnesbyrd om, at dets Tilgodehavende ikke indgaar. Dette Forhold vil sikkert forværres

¹⁾ Udelades her.

meget betydeligt i Løbet af ganske kort Tid. Lagtinget yder nu et Tilskud paa 2000 Kr. aarlig til Hospitalets Drift; men et saadant Tilskud virker nærmest som en Draabe i Havet. For at der skal blive Haab om, at Hospitalet kan arbejde tilfredsstillende, maa Betalingen kunne nedsættes til 4 Kr. pr. Dag, og hertil udkræves et offentligt Tilskud paa 50,000 Kroner. Da Hospitalets Drift — som vist foran — sorterer under Statens Ledelse, tør man forvente, at det Tilskud, som nu ydes fra Statens Side og som udgør 1158 Kr., maa kunne forhøjes klækkeligt. Staten driver Hospital i København og Sønderjylland, og Bevillingsmyndighederne vil sikkert ikke se smaat paa Forholdet overfor Dronning Alexandrines Hospital, naar Andragende om større Tilskud fremkommer. Og det vil der blive Anledning til i Aar, efter at der fra Centralforeningen for de færøske Sygekasser med Tilslutning fra de færøske Kommuner er fremkommet et Andragende, som stiller Krav om Hospitalstaksternes Nedsættelse med offentlig Støtte. Hvis der kan udvirkes et stort Statstilskud til Dritten, vil Kravet om en Kassekredit kunne bortfalde, og som tidligere anført tør Udvalget ikke tilraade, at Lagtinget paatager sig Ansvar for en Kassekredit til Hospitalet. Amtskommunen er mere end tilstrækkelig spændt for under Hensyn til Sanatoriets Udgifter og Udgifterne til Sygehusene i Tveraa og i Klaksvig. Man tør ikke gaa videre, idet de færøske Kommuner hverken direkte eller gennem Amtsfondspaaligningen vil være i Stand til fortsat at bære de Byrder, som der her er Tale om.

Budgetudvalget har ved Forhandling med det Udvalg, som behandler Centralforeningens Andragende, forvissat sig om, at der vil blive fremsat Forslag med Indstilling til Ministeriet om et Tilskud til Hospitalet. Man tillader sig derfor at fremsætte følgende

Forslag.

Lagtinget ser sig ikke i Stand til at garantere for en Kassekredit til Dronning Alexandrines Hospital, men vil henvende sig til Regeringen om yderligere Statsstøtte til Hospitalet.

Den 21. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 25. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

---

45. Beretning fra Sanatoriets Driftsudvalg.

Den 28. September fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

Angaaende Installation af elektrisk Lys paa Sanatoriet, fik det staaende Udvalg i Fjor Bemyndigelse til at genoptage Forhandlingerne med Thorshavns Byraad desangaaende. Der foreligger nu Tilbud fra Byraadet, hvorefter Installationen tilbydes udført for Kr. 7000; heri er indbefattet de to fastbyggede Liggehaller samt Udhuse, derimod er ikke de to frilstaaende Liggehaller medtagne i dette Beløb; saafremt man ogsaa maatte ønske Installation i disse, vil dette koste 350 Kr. Med Hensyn til Forbrugsprisen har Byraadet meddelt, at Prisen for Strømforbrug til Lys er 1 Kr. 30 Øre pr. K. W. T.; naar Forbruget overstiger 800 K. W. T., nedsættes Prisen til 1 Kr. pr. K. W. T. for det overskridende Kvantum.

Udvalget har endvidere indhentet Overslag med Beskrivelse angaaende eget Anlæg for Elektricitetsværk med Motorkraft fra L. Zachariasen. Overslaget lyder paa 10020 sv. Kr. med 2 Penta Motorer.

Endelig har Udvalget ogsaa drøftet Muligheden for Elektrificering af Sanatoriet ved Vandkraftsanlæg, der tænkes taget fra Hoydalselven. Inidertid er man indenfor Udvalget enig om, at et saadant Anlæg vil blive ret bekosteligt ved de Vanskeligheder, der vil fremkomme ved at opbygge samme, og endvidere vil det være tvivlsomt, om der uden ret store Bekosteligheder vil kunne fremskaffes Driftssikkerhed; men herom foreligger der ikke nogen sagkyndig Udtalelse eller Overslag.

Udvalget skal tillade sig at udtale, at man, grundet paa at Gasværket i Brugen har været særdeles dyrt og nu tillige er i en meget forfalden Tilstand, nærmest kassabelt, ikke kan tilraade at fortsætte med Gasbelysningen.

Saaledes som nu Forholdene er, maa man enten gaa tilbage til Brugen af Petroleumslamper eller tilraade Lagtinget at bekoste Installering af elektrisk Lys paa Sanatoriet med Kraft fra Elektricitetsværket i Thorshavn. Man undlader ikke at bemærke, at selv om Sanatoriet overgaar til Brugen af Petroleumslamper, vil dette medføre en Udgift med Hensyn til Anskaffelse af nye Lamper; de, som forfindes, er faa i Antal og daarlige.

Udvalget undlader ikke at gøre opmærksom paa, at Anbringelse af elektrisk Lys paa Sanatoriet vil medføre en betydelig Udgift, særlig vedrørende Installationen.

Ifølge mundtlig Opgave fra Elektricitetsværkets Bestyrer vil det aarlige Strømforbrug andrage c. 1200 Kr.

Udvalget skal i Henhold til foranstaaende foreslaa til Lagtingets vedtagelse følgende

Forslag.

Lagtinget antager det af Thorshavns Byraad givne Tilbud over elektrisk Installation paa Sanatoriet, stort 7000 Kr. Beløbet udredes af Amtsrepartitionstonden.

Den 31. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgik til 3. Behandling.

Den 2. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Den 10. September fremlagdes saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Sag Nr. 160/1926 (Beretning fra Sanatoriets Driftsudvalg).

Udvalget har gennemgaaet Beretningen og finder ikke Anledning til at fremkomme med Bemærkninger.

Udvalget foretog den 20. August en Besigtigelse af Sanatoriet for at efterse eventuelle Mangler, der maatte tiltrænge Udbedring.

Sanatorielægen var til Stede, Amtmanden og Amtslægen var forhindrede i at møde.

Man fandt Anledning til at bemærke:

at Taget paa Hovedbygningens Nordside foruden maa efterses (Lækage);

at Tagrender og Nedløb paa Gashuset og Vognskuret istandsættes eller fornyes;

at Gasværksbygningens Tag tiltrænger Reparation;

at følgende Inventariegenstandes Anskaffelse er paakrævet:

2 Stk.	Sygesenge
22 -	Madratter (heraf ca. 8 Kapok)
10 -	Liggehalsmadratter
10 -	Betræk til do.
10 -	Soveposer
50 -	Lagener (Halvlærred)
20—30 Stk.	Tæpper
35 Stk.	Pudevaar
35 -	Haandklæder
25 -	Viskestykker;

at Hegnet omkring Sanatoriets Arealer tiltrænger Reparation samt delvis Fornyelse.

* * *

Den 30. August holdt Udvalget Møde i Lagtingshuset; samtlige Medlemmer var mødte med Undtagelse af Amtmanden, der var fraværende fra Byen.

Dr. Lynge var til Stede.

Der var indkommet 5 Tilbud paa Vareleverance til Sanatoriet i Høydal for 3 Maaneder fra 1. September d. A., nemlig fra:

Johs. Lambaa.....	1718 Kr. 00 Ø.
Z. Heinesen.....	1735 - 00 -
Thomasla Thomsen, Kollefjord.....	1775 - 00 -
Jacob Lützen.....	1787 - 00 -
Johan C. Johansen.....	1800 - 00 -

Det vedtoges at modtage Tilbudet fra Købmand Johs. Lambaa paa 1718 Kr. under Forudsætning af, at Hvedemel er af bedste Kvalitet og i øvrigt anmode Hr. Lambaa om at sende Prøver af samtlige Varer for at Sanatoriets Økonoma kan besigtige disse, forinden Tilbudet antages.

Man vedtog at udlevere til Levering paa Sanatoriet 20 Slagtelam til en Gennemsnits-Vægt af 14 kg pr. Krop.

Det vedtoges at forsøge anskaffet en Ko til Sanatoriet, og at anmode Landbrugskonsulenten om at være behjælpelig ved Anskaffelsen.

Med Hensyn til Gasværksbygningen drøftede Udvalget Spørgsmaalet om, hvorledes man bedst kunde benytte denne, efter at elektrisk Installation paa Sanatoriet havde fundet Sted. Udvalget mener, at det er en Selvfølge, at Gasværks-Maskinerne fjernes fra Lokalet, og at der forsøges Salg af disse; dog befrygter man, at dette vil blive meget vanskeligt. Dernæst fremkom man med Tanken om at afskære Taarnet i Højde med Tagryggen paa selve Bygningen, til Dels begrundet ved at man maa antage, at Taarnet forårsager den Raaddenskab, der er i Tagværket paa selve Bygningen.

Udvalget mener, at Gasværksrummet vil være velegnet som Værksted for Patienterne, idet der er Centralvarme i Lokalet; det nuværende Rum, der benyttes som Værksted, er i et Udhús, hvori der tillige er Ligrum, og at dette kun er adskilt fra Værkstedet med et tyndt Bræddeskillerum.

Skrivelse fra Dr. Lyngé, hvori han meddeler, at man kan erholde Hospitalets Røntgenapparat til Købs for godt 2000 Kr. Dr. Lyngé fremhævede overfor Udvalget Betydningen samt Nødvendigheden af et saadant Apparats Anskaffelse til Sanatoriet.

Udvalget (i Forstaaelse med Fru Mitens) foreslog at bruge Resten af Olaiblomstpengene Kr. 850.29, at andrage Føroya felag móti tuberklasjuku om et Tilskud paa 150 Kr. og at søge Lagtinget om Bevilling paa de resterende 1000 Kr. fordelt paa 2 Aar.

Amtslæge Heerup oplyste, at man muligvis kunde faa største Delen af de manglende Inventarier indkøbt gennem Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse; efter de Priser, Amtslæge Heerup havde faaet opgivet, vil Udvalget antage, at Anskaffelsen af samtlige Inventariegenstande vil beløbe sig til ca. 2000 Kr.

Udvalget maa formene, at det maa være vel rigeligt, at det overordnede Personale paa Sanatoriet har 6 Værelser til egen Afbenyttelse.

Udvalget skal udtale, at man maa anse det for rigtigst, at nuværende Oversygeplejerske Frk. Flagstad i Fremtiden intet har med Sygeplejen at gøre, men antager, at hun som hidtil vil være i Stand til at udføre noget Arbejde Regnskabsvæsenet vedrørende.

I Henhold til foranstaaende skal Udvalget tillade sig at anbefale til Lagtingets Vedtagelse følgende

Forslag.

1. Der vælges et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden og Amtslægen at forestaa Ledelsen af Sanatoriet.
2. a) Driftsudvalget bemyndiges til at lade foretage de nødvendige Reparationer af Sanatoriet, Udhuse og Hegn.
b) Udvalget er berettiget til at anskaffe de nødvendige Inventariegenstande, anslaaet til ca. 2000 Kr.
3. Til Anskaffelse af Røntgenapparat bevilges der 1000 Kr. af Amtsreparationsfonden, fordelt paa 2 Aar.
4. Driftsudvalget bemyndiges til at foretage det i Henhold til Betænkningen anførte m. H. t. Gasværksbygningen.
5. a) Hidtilværende Oversygeplejerske Frk. Flagstad fritages af Helbreds-hensyn for alle de Forpligtelser, der har paahvilet hende, og at hun i Fremtiden i H. til Lagtingstidende 1925, Side 67, bliver boende paa Sanatoriet og faar Løn og fri Station som hidtil.
b) Frk. Thorkildshøj indtræder herefter som fungerende Oversygeplejerske.

Den 13. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 17. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag Punkt 1—5 satles samlet under Afstemning og vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

Den 23. September fremlagdes af Sanatorieudvalget med Undtagelse af Debess saalydende motiveret Forslag til Bestutning:

Som det vil ses af den Betænkning, der fremkom fra Sanatorieudvalget, har Driften af Sanatoriet i Regnskabsaaret 1925 medført et Underskud paa 18749 Kr. 28 Øre; i Regnskabsperioden 1. Oktober 1923 til 31. December 1924 var Underskudet 10538 Kr. 89 Øre. — Hertil kommer, at man har anset det for uomgængelig nødvendigt at faa indlagt elektrisk Lys i Sanatoriebygningen, og dette medfører en Bekostning paa 7000 Kr. Grunden til, at man paa nærværende Tidspunkt har besluttet at indlægge elektrisk Lys i Sanatoriet er, at det Gasværk, som har været benyttet nu, maatte fornyes eller underkastes en meget kostbar Reparation; og Gasbelysningen har desuden altid været kostbar i Brugen. — Endvidere vil det være nødvendigt at anskaffe et Røntgenapparat, og dette kan man købe hos Dronning Alexandrines Hospital for 2000 Kr. — Ganske nødvendig Komplettering af Inventariet vil koste 2000 Kr.; hertil kommer Reparationer af Bygningerne m. m., som vil koste ikke under 2500 Kr. Alle de her nævnte Udgiftsposter, der tilsammen andrager 42788 Kr. 17 Øre, tynger meget paa Amtskommunens i Forvejen meget stærkt belastede Budget, og Udvalget (undtagen Debess) tilraader derfor, at Lagtinget andrager om ekstraordinært Tilskud af Statskassen i denne Anledning.

Forslag.

Til delvis Dækning af Underskudet paa Sanatoriets Drift i Regnskabsperioden 1. Oktober 1923 til 31. December 1924 og Aaret 1925 samt til Bestridelse af Udgifterne ved Anskaffelse af Inventarium, Installering af elektrisk Lys og Reparationer af Bygningerne andrager Lagtinget om et ekstraordinært Tilskud af Statskassen paa 20000 Kr.

Den 25. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 27. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag satles under Afstemning og vedtoges med 21 Stemmer mod 0.

Den 20. September fremlagdes af samme Udvalg med Undtagelse af Debess saalydende Motiveret Forslag til Bestutning:

I Udvalgets Betænkning af 10. September er der udeladt et Punkt, der skulde omhandle Dækning af Sanatoriets Underskud for 1925, man stiller derfor følgende Forslag til Lagtingets Vedtagelse:

Forslag.

Af Amtsrepartitionsfonden bevilges 7888 Kr. 17 Øre til Dækning af Sanatoriets Underskud for Aaret 1925.

Af N. Debess fremlagdes saalydende *Ændringsforslag*:

I Stedet for Udvalgets Forslag skal jeg tillade mig at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse:

- A. 1. Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Ansøgning om, at der til delvis Dækning af Driftsunderskudet ved Færø Amts Tuberkulose Sygehus i Hoydal for Aaret 1925 bevilges Kr. 9374,64.
- 2. Af Amtsrepartitionsfonden bevilges til delvis Dækning af nævnte Underskud Kr. 9374,64.
- B. 1. Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Ansøgning om, at der til Installering af elektrisk Belysning i Sygehuset i Hoydal bevilges Kr. 3500,00.
- 2. Af Amtsrepartitionsfonden bevilges i samme Øjemed Kr. 3500,00.
- C. 1. Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Ansøgning om, at der til Anskaffelse af et Røntgenapparat til Sygehuset i Hoydal bevilges Kr. 1000,00.
- 2. Af Amtsrepartitionsfonden bevilges til Køb af nævnte Apparat Kr. 1000,00.
- D. Af Amtsrepartitionsfonden bevilges til Komplettering af Inventar Kr. 2000,00 og til Vedligeholdelse af Bygningerne i Hoydal Kr. 2500,00, tilsammen Kr. 4500,00.

Den 22. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 25. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslaget A.- D. sattes, efter at C. 2. var udgaaet som tidligere vedtaget af Tinget, samlet under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 5 stemte for, ingen imod.

Udvalgsflertallets Forslag sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 21 St. mod 0. (Fraværende: Dahl, Debess).

Den 27. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

46. Kommunelæge i Næs Sogn.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune om Ansættelse af en Kommunelæge i Næs Sogn med Bopæl i Saltangeraa.

Den 6. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Johs. Petersen blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 7. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Johs. Petersen, O. F. Joensen, A. Samuelson, Konoy og Midjord.

Den 18. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Underleguende Udvalg er nedsat til at overveje og afgive Betænkning over Andragende fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune om Lagtingets Medvirkning til, at der ansættes en Kommunelæge i Næs Sogn med Bopæl i Saltangeraa.

I Andragendet gøres det gældende, at Befolkningen i Næs Sogn ikke uden Grund er mindre godt tilfreds med den nuværende Lægeordning, som nødvendiggør, at hele Skaalefjorden og deriblandt Næs Sogn maa søge Læge i Thorshavn. Man anfører, at der haves Eksempler paa, at Læger fra Thorshavn ikke har kunnet komme ind til Østerø paa Grund af Uvej, skønt det har været nødvendigt i Lægeøjemed. Endvidere har man Eksempler paa, at de thorshavnske Læger har været saaledes optagne af deres øvrige Lægegerning, at de ikke har haft Tid til at tilse Syge ved Skaalefjorden. Man henviser endelig til de overordentlig store Udgifter, som Sygekasse og Lægebefordringskasse maa udrede paa Grund af, at Lægen skal hentes og søges paa en anden Ø. Fremdeles mener man, at de trykkende Hospitalsudgifter vil kunne reduceres, naar der ansættes en Læge i Skaalefjorden.

Der foreligger en Adresse fra Skatteydere i Næs Sogn om Sagen. I denne Adresse udtaler Borgerne Ønsket om, at Sagen maa blive fremmet.

Man har spurgt Gøte Sogns Kommunalforstanderskab, om denne Kommune vil deltage i Udgifterne ved Lægeansættelsen; men Forstanderskabet har svaret, at man ikke ser sig i Stand til at deltage i Udgifterne ved Ansættelsen af en Læge i Saltangeraa.

Sjov Sogns Kommune vil kun deltage i Udgifterne, hvis Lægen bo-gættes i Strænder. —

Udvalgets *Flertal* (A. Samuelson, Johs. Petersen og O. F. Joensen) maa mene, at det fremkomne Andragende er fuldt ud berettiget. Man anser det for saare naturligt, at Spørgsmaalet om Ansættelse af en Læge i Kongshavn nu atter opstaar — det har været fremme før —, og man kan saa godt forstaa, at Befolkningen i Næs Sogn mener at hurde sætte alt ind paa at faa Lægen ansat. Næs Sogn har ifølge sidste officielle Folketælling et

¹⁾ Udeladen her.

Indbyggerantal af 1199. -- Bortset fra Lamhauge, Ridevig og Avevig ligger alle Sognets Bygder ved Skaalefjorden. — Ikke mindst for de nævnte Bygders Vedkommende vil Ansættelse af en Læge ved Skaalefjord være en god og nødvendig Foranstaltning. Ansættes en Læge i Saltangeraa, vil de nemlig have lige saa let Adgang til Læge som Skaalefjordens øvrige Bygder. Sjøv Sogn, som for Størstedelen naturlig vil søge Læge i Saltangeraa, skønt Forstanderskabet ikke har ment at kunne yde Tilskud til hans Lønning, har et Indbyggerantal paa 815.

Forstanderskabet for Næs Sogn har erklæret sig rede til at betale hvad der sædvanlig plejer at paahvile Kommunerne ved Etablering af Kommunelægestillinger, nemlig fri Bolig, en Del Brændselsgodtgørelse og et kontant Tilskud paa 1000 Kr.

Udvalgets *Flertal* kan give Ansøgningen fra Næs Sogn sin Tilslutning. Man vilde have fundet det heldigere, om Sjøv Sogn ubetinget havde sluttet sig til det fremkomne Andragende. Men Sagen har jo faaet ogsaa Sjøv Sogns indirekte Støtte, idet Forstanderskabet nok vil være med til at støtte en Læge i Skaalefjorden, naar han bosættes i Strænder, som er Hovedbygden i Sjøv Sogn. Det er givet, at de forskellige Bygder ved Skaalefjorden helst saa, at Lægen bosatte sig hos dem. Det har sikkert heller ikke været uden Overvindelse, at Næs Sogns samtlige Kommunalforstandere har forenet sig i Ønsket om, at Lægens Bopæl skal være Saltangeraa. Flere af Forstanderskabets Medlemmer kunde sikkert ønske Lægen bosat i deres Bygd. Men man har forenet sig i Ønsket om, at Lægens Bopæl skal være Saltangeraa, fordi denne Plads ligger midt i Sognet, og fordi den er mest centralt beliggende, naar Hensyn tages ogsaa til Sjøv Sogn. Saltangeraa har sikkert ogsaa store Udviklingsmuligheder, og den stærke Udvikling, denne Del af Næs Sogn har været Genstand for, vil sikkert blive fortsat. Stedet ligger godt, har betydeligt Opland og er begunstiget af meget mere Sol end Bygderne ved Skaalefjordens Vestsider. --

Men til Trods for, at Sjøv Sogn endnu ikke er gaaet ind paa at udrede nogen Del af Omkostningerne ved Lægens Ansættelse i Saltangeraa, tilraader man Lagtinget at indgaa til Regeringen med Andragende om det sædvanlige Statstilskud til Lægen, samtidig med at man stiller Forslag om, at Lagtinget for sit Vedkommende bevilger 1000 Kr. til den omhandlede Læges Løn.

* * *

Mindretallet (S. P. úr Konoy og Th. J. Midjord) tillader sig at fremføre følgende:

Hvis der arbejdes hen til at der skal etableres to Læger paa Sydenden af Østerø, kan det anses for hensigtsmæssigt, at den ene Læge har Bopæl i Saltangeraa og den anden i Fuglefjord. Men det er kostbart. Det er et Spørgsmaal, om man ikke kan komme den forhaanden værende Trang i Møde ved kun at oprette eet Embede, med Bopæl for Lægen paa et mere centralt Sted. Dette lader sig efter vor Formening gøre ved, at Læge kommer til at bo ved Skibenæs. Der er for Tiden Vej til Fuglefjord over Gøte. Der foreligger Andragender om Vej til samtlige Bygder i Næs Sogn og om Vej fra Skibenæs nord efter til Fundingsbotn, med Sidearm til Andefjord og Eldevig. Endvidere foreligger der Andragende fra Sjøv Sogns Kommune om Vej fra Selletræ over samtlige Bygder i Kommunen til det projekterede Vejanlæg i Skaalebotn. Desuden ansøger Lervig Kommune om

Tilskud til Vejanlæg fra Lervig til Fuglefjord—Gøte-Vejen. Man maa haabe, at disse Veje i en nær Fremtid bliver anlagte. Da det er Tilfældet, vil samtlige Kommuner blive interesserede i Lægeembedet, idet Afstanden i en vis Forstand er betydelig forandret, da man med Bil hurtigt og nemt kan søge Lægen. — Indbyggerne ved Skaalefjorden vil ifølge Sagens Natur altid blive heldigst stillede, idet de vil kunne benyttes aavel Søvejen (Skaalefjorden) som Landevejene. Det forekommer os, at der er meget, som taler for — nu da Vejspørgsmaalet nærmer sig sin Løsning —, at forsøge, om ikke samtlige Kommuner, som kan tænkes at komme til at søge Lægen ved Skaalefjorden, kan blive enige om i Fællesskab at ansætte en Læge. Det bliver for dyrt for den enkelte Kommune at udrede Løn og bygge Lægebolig; men for samtlige Kommuner — herved menes Lervig, Andefjord, Gøte, Næs og Sjøv Kommuner — bliver Byrden ikke nævneværdig følelig.

* * *

Forslag fra Mindretallet:

1. Sagen om Ansættelse af en Læge i Næs Sogn med Bopæl i Saltangeraa og af en Læge i Fuglefjord udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om at forhandle med og indhente Udtalelser fra 1) Lervig, 2) Fuglefjord, 3) Andefjord, 4) Gøte, 5) Sjøv og 6) Næs Sogns Kommuner om Ansættelse af en Læge ved Skaalefjorden med Bopæl i Skibenæs.
3. En Afskrift af Betænkningen tilsendes samtlige under Punkt 2 nævnte Kommuner.

Forslag fra Flertallet:

1. Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen bevilges 4000 Kr. aarlig til Lønning af en Læge i Skaalefjorden med Bopæl i Saltangeraa.
2. Af Amtsrepartitionsfonden bevilges et Beløb af 1000 Kr. aarlig som Lagtingets Tilskud til den paagældende Læges Løn.
3. Tinget yder til den paagældende Læge en Rejsegodtgørelse saa stor som den, der tillægges Lægerne paa de øvrige Lægepladser.

Den 21. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 25. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Mindretallets Forslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 8 stemte for, ingen imod.

Flertallets Forslag sattes derefter under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 20 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Guttesen. Fraværende: Dahl, Debess).

Den 29. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

Der fremlagdes af A. Samuelson, Johs. Petersen og O. F. Joensen saalydende Forslag til Beslutning¹⁾:

Samtidig med, at Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om Støtte til Ansættelse af en Læge i Saltangeraa for hele Skaalefjorden, er der formentlig Anledning til at erindre om den i sin Tid fra Lagtinget sendte Sag om Ansættelse af en Læge i Fuglefjord. I denne Sag er der gjort Indstilling til Regeringen, og de Grunde, som i sin Tid er anførte for Lægeansættelsen, er stadig til Stede. Der er Brug for Kommunalæger baade i Fuglefjord og i Kongshavn.

Forslag.

Lagtinget anmoder Regeringen om paany at underkaste Sagen om Ansættelse af en Læge i Fuglefjord en velvillig Overvejelse.

47. Nyt Epidemihus.²⁾

Den 21. August fremlagdes en Skrivelse³⁾ fra Amtslægen paa Færøerne om Lagtingets anbefaling af et Andragende til Regeringen om Statsstøtte til Opførelse af et nyt Epidemihus ved Dronning Alexandrines Hospital.

Den 25. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Tilladelse til Sagens Behandling gaves med 12 Stemmer mod 0.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til Budgetudvalget.

Den 9. September fremlagdes i Sagen saalydende Motiveret Forslag til Beslutning.

I Lagtingssamlingen 1925 vedtog Tinget en Henvendelse til Regeringen, hvori samme anmodedes om at udvirke, at der af Statskassen bevilgedes $\frac{7}{10}$ af Omkostningerne ved Opførelsen af et nyt Epidemi- og Karantænehus, som man antog vilde koste c. 50000 Kr. Samtidig vedtog Tinget at yde $\frac{8}{10}$ af Byggesummen af de under Lagtinget sorterende Kasser. Lagtinget har imidlertid fra Justitsministeriet i Skrivelse af 15. Februar d. A.

¹⁾ Forslaget blev ikke sat under Afstemning.

²⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 62.

³⁾ Udelades her.

modtaget Meddelelse om, at Andragendet ikke kunde bevilges paa Grund af den finansielle Situation og paa Grund af betydelige Bevillinger til andre færøske Formaal.

I Aar er der til Tinget indkommet et nyt Andragende fra Amtslægen, hvori denne Embedsmand anmoder Tinget om atter at optage Sagen til Behandling. Amtslægen fremhæver Vanskeligheden ved at behandle og bekæmpe en alvorlig Epidem i under de nuværende Epidemihusforhold her paa Øerne.

Idet Udvalget henholder sig til sine Udtalelser fra i Fjor — Lagtingstidende 1925, Side 62—63 —, indstiller man, at Amtslægens Andragende fremsendes til Ministeriet med Lagtingets anbefaling.

Forslag.

Idet Lagtinget til Justitsministeriet fremsender et Andragende fra Amtslægen angaaende Sagen om Opførelse af et Epidem- og Karantænehus i Thorshavn, fornyer Tinget sit Andragende af 1925 om Tilskud af Statskassen til en saadan Bygnings Opførelse.

Den 11. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 16. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgsflertallets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 St. mod 0. (Fraværende: John Poulsen, Mitens, O. F. Joensen, Midjord og Debess).

Den 18. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

48. Tilskud til nyt Sygehus i Klaksvig.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Udbetaling af Lagtingets Tilskud til Opførelse af et nyt Sygehus i Klaksvig.

Den 5. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Formanden blev det vedtaget at henvise Sagen til Budgetudvalget.

Lagtingstidende 1926.

Den 18. August fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Ved en Skrivelse fra Justitsministeriet af 7. April 1926 meddeles det Lagtinget, at der af Statskassen til et nyt Sygehus i Klaksvig er bevilget for Finansaarene 1926—27 og 1927—28 ialt 63000 Kroner eller $\frac{2}{10}$ af de Udgifter, som Sygehuset, efter Lagtingets Beregning i Fjor, skulde koste. Lagtinget vedtog ligeledes i Samlingen 1925, at der fra de under Lagtinget sorterende Kasser skulde udredes $\frac{2}{10}$ eller 18000 Kr.; men i Lagtingets Vedtagelse er der ikke truffet nogen Bestemmelse om, af hvilken Kasse Tingets Bevilling skulde afholdes. Dette vil der være at træffe Bestemmelse om i indeværende Lagtingssamling.

Udvalget formener, at der inden Lagtinget samles i 1927 næppe vil være Anledning til at bruge hele det bevilgede Beløb, og man finder det derfor forsvarligt at gaa ud fra, at Lagtingets Bevilling — ligesom Statens — skal være toaarig. Som følge deraf foreslaar Udvalget, at den første Del af Bevillingen eller 9000 Kroner skal udredes af Økonomisk Fond. Om den anden Halvdel vil der være at træffe Bestemmelse i 1927.

Forslag.

1ste Halvdel af den til Opførelse af Sygehuset i Klaksvig bevilgede Sum udredes af Økonomisk Fond med 9000 Kr.

Den 28. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 1. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

49. Sygehuset i Klaksvig (Fordeling af Underskud).

Den 31. Juli fremlagdes en Skrivelse¹⁾ fra Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune angaaende Fordeling af eventuelt Underskud ved Driften af det nye Sygehus i Klaksvig.

Den 11. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter forslag af O. F. Joensen blev Sagen henvist til det kommunale Udvalg.

¹⁾ Udelades her.

Den 18. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune angaaende Fordeling af eventuelt Underskud af Driften af det nye Sygehus i Klaksvig mellem de til Lægedistriktet hørende Kommuner. —

Forstanderskabet oplyser, at man i en længere Aarrække efter Overenskomst, har brugt den Fremgangsmaade ved Fordeling af det aarlige Driftsunderskud, at Klaksvig Sogns Kommune forlods har ydet 10% — medens Resten har været fordelt i Forhold til Folketallet i Lægedistriktet.

Paa det aarlige Repræsentantskabsmøde i indeværende Aar, som afholdtes i Klaksvig den 14. Juli vedtoges at forhøje Klaksvig Sogns Kommune forlods Bidrag af mulig Driftsunderskud ved det nye Sygehus til 20%. — Alle de mødte Repræsentanter udenfor Klaksvig stemte for Forhøjelsen, medens Repræsentanterne for Klaksvig Sogns Kommune stemte imod. —

Forstanderskabet mener, at der er udvist stor Velvilje mod de andre Kommuner i Lægedistriktet ved den stedfundne forlods Ydelse paa 10%, som forresten ogsaa har været tilsagt eventuelt Underskud af den til Lægedistriktet hørende Lægebaad, og protesterer imod den paa Mødet vedtagne Flertalsbeslutning.

Udvalget finder det naturligst, at Klaksvig Kommune yder en vis Sum forlods af Underskudet ved Sygehusets Drift og man bemærker, at dette hidtil har fundet Sted efter gensidig Overenskomst. —

Efter hvad der foreligger i Sagen, er der nu opstaaet Uenighed mellem de interesserede Kommuner om forlods Ydelsen af Klaksvig Sogns Kommune, idet Repræsentanterne for disse vil paalægge Klaksvig Kommune et større Bidrag end denne Kommune finder retfærdig. —

Udvalget maa formene, at en Forsamling af Repræsentanter fra de forskellige Kommuner ikke ved Stemmeflertal kan tage Bestemmelser herom, men at en Overenskomst truffen af disse Repræsentanter maa godkendes af hvert enkelt Kommune Forstanderskab. Man tilraader, at Sagen paany tages under Overvejelse og at Amtmanden anmodes om forsaavidt der ikke opnaas Enighed at mægle mellem Forstanderskaberne. —

Udvalget foreslaar til Vedtagelse:

1. Det henstilles til de interesserede Forstanderskaber at optage Spørgsmaalet til fornyet Overvejelse.
2. Amtmanden anmodes om i Tilfælde af, at almindelig Overenskomst ikke opnaas, at mægle i Sagen.

Den 21. August foretoges Sagens 2. Behandling.

Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

50. Klaksvig Sogns Kommunes Tilskud til Klaksvig Sogns Sygekasse.

Den 24. August fremlagdes en Sag, hvori Bestyrelsen for Klaksvig Sygekasse besværer sig over, at Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune nægter at refundere Halvdelen af Sygekassens Hospitalsudgifter.

Den 26. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af J. A. Wang blev det vedtaget at henvise Sagen til det kommunale Udvalg.

Den 9. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Færø Amt af 24. August d. A. angaaende en Sag, hvori Bestyrelsen for Klaksvig Sogns Sygekasse i Skrivelse af 5. Juni besværer sig over, at Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune nægter at refundere Sygekassen Halvdelen af de Udgifter, som Sygekassen har haft i Aarene 1924 og 1925, tilsammen 2574 Kr. 50 Øre for sine Medlemmers Kur og Pleje paa Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn. - -

Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune begrundet sin Nægtelse med, at de fleste af vedkommende Patienter burde være sendt til Rigshospitalet i København til en Takst af 2 Kr. pr. Dag i Stedet for som sket er til Dronning Alexandrines Hospital for en Takst af 6—6½ Kr. pr. Dag.

Sagen er vedlagt en Skrivelse fra Amtslægen paa Færøerne af 19. August. Amtslægen udtaler, at paagældende Patienter fra Klaksvig Sygekasse alle er indlagte paa Dronning Alexandrines Hospital efter deres Læges (Kredslæge J. Zachariasen)s Skøn og for Lidelser, som ikke kunde behandles paa Klaksvig Sygehus.

Udvalget maa, efter hvad der er oplyst i Sagen, formene, at de paagældende Patienter fra Klaksvig Sogns Sygekasse er indlagte paa Dronning Alexandrines Hospital for Sygdomme eller Lidelser, som ikke har kunnet blive tilfredsstillende behandlet paa Sygehus i Klaksvig, idet der ikke paa nævnte Sygehus forefindes nødvendige Midler til saavel Belysning som Bekæmpelse af forskellige Sygdomme, f. Eks. Røntgenfotografering Lysbehandling m. m. —

Meningen med Opførelsen af det kostbare moderne Dronning Alexandrines Hospital med Tilskud fra Stat og Amtskommune var jo netop den, at meget daarlige Sygepatienter fra alle Øerne, som før sendtes til Rigshospitalet, nu sendes til Thorshavn, naar de ikke kan faa den fornødne Behandling paa det lokale Sygehus, og i de fleste Tilfælde kan behandles paa Dronning Alexandrines Hospital.

Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn maa efter Udvalgets Opfattelse betragtes som et Hospital for hele Færøerne. Den Omstændighed, at Norderøernes og Suderøens Lægekredse har deres kommunale Sygehuse kan formentlig ikke have til Følge, at vedkommende Sygekassemedlemmer

ikke har samme Ret til Refusion af paagældende Kommune for Patienters Indlæggelse paa Dronning Alexandrines Hospital, naar Indlæggelse er sket efter Sygekasselægens (Kredslægens) Ønske.

Ifølge Lagtingstidende 1922, Side 43, Bilag 23 (Sagen om Dronning Alexandrines Hospital) har Udvalget omfakt Hospitalets Ejendoms- og Driftsforhold, nemlig om dette for Fremtiden vil være at drive som Amtshospital eller som en selvejende Institution.

Det synes at fremgaa af Betænkningen, at man har ment det rigtigst at blibeholde Hospitalet som en selvejende Institution.

Imidlertid er det naturligt og rigtigst som sket er, at Taksterne er ens for alle Patienter paa Færøerne og at paagældende Kommune refunderer Sygekasserne $\frac{1}{2}$ -Delen af Hospitalets Udgifter for Kur og Pleje, ogsaa de Kommuner, som har Sygehuse.

Udvalget maa ogsaa opfatte § 14 i Anordningen af 30. December 1921 om anerkendte Sygekasser paa Færøerne saaledes, at det maa paa hvile samtlige færøske Kommuner at refundere Halvdelen af de Udgifter, som de i Kommunen værende Sygekasser har haft ved sine Medlemmers Ophold paa Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn, da dette maa anses for at være bestemt for Færøerne i Almindelighed, ogsaa for Klaksvig Kommune, der har Andel i Sygehuset dér, naar vedkommende Patienter ikke har kunnet behandles paa dette Sygehus.

Klaksvig Sogns Kommune maa anses for pligtig til at refundere Klaksvig Sogns Sygekasse det omhandlede Beløb paa 2574 Kr. 50 Øre.

I Henhold til, hvad man saaledes har anført, skal Udvalget tillade sig at foreslaa til Vedtagelse:

Amtmanden anmodes om at paalægge Klaksvig Sogns Kommune at refundere Klaksvig Sogns Sygekasse 2574 Kr. 50 Øre.

Den 11. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

51. Understøttelse til Læge Jónsson.

Den 6. August fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Læge Jónsson om Understøttelse.

Den 11. August foretoges Sagens 1. Behandling.

¹⁾ Udelades her.

Efter Forslag af Wang blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 29. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Udvalget er henvist et Andragende fra Læge Jonsson, hvori han andrager om Understøttelse.

Andrageren oplyser, at han i 14 Aar har været Læge paa Færøerne, nemlig som Kommunelæge paa Sandø i Tiden 1911 til 1919 med Afbrydelse af Vinteren 1917—18, og Kommunelæge i Thorshavn og Læge ved Tuberkulosesyggehuset i Høydal fra August 1919 indtil Udgangen af 1925 med en Afbrydelse paa 3 Maaneder. For 5 Aar siden led Andrageren af Sovesyge, og denne har efterhaanden udviklet sig til en Eftersygdom, som gør Andrageren ganske uarbejdsdygtig. Efter foreliggende Lægeerklæring er der ingen Grund til at antage, at Andrageren nogen Sinde mere bliver arbejdsdygtig.

Sagen har været sendt Thorshavns Kommune til Erklæring, og Byraadet meddeler nu, at dette vil yde Andrageren en aarlig Understøttelse paa 150 Kr. under Forudsætning af, at han ogsaa faar Understøttelse fra Staten og fra Lagtinget.

Andrageren er ikke pensionsberettiget som Kommunelæge eller Sanatorielæge. Justitsministeriet har afslaaet et Andragende om Understøttelse med den Motivering, at han ikke har været ansat af Staten, men lover paa ny at tage Sagen under Overvejelse, saafremt de Myndigheder, som i sin Tid har ansat ham, giver Tilsagn om Understøttelse.

Byraadet har nu givet et Tilsagn om 150 Kr. aarlig, og Udvalget mener, at Lagtinget i Betragtning af, at Andrageren har været Sanatorielæge og er blevet invalid, mens han var i denne Stilling, bør tilsige ham en tilsvarende Understøttelse under Forudsætning af, at Staten ogsaa vil støtte.

Forslag.

Af Færø Amts Repartitionsfond tillægges der fhv. Sanatorielæge Jonsson en aarlig Understøttelse af 150 Kr. under Forudsætning af, at Staten ogsaa vil yde en Understøttelse.

S. D. foretoget Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

52. Kredslægeembedet i Vestmanhavn.¹⁾

Den 21. August fremlagdes en Sag angaaende Nedlæggelse af Kredslægeembedet i Vestmanhavn.

Den 25. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Reinert blev det vedtaget at henvise Sagen til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 4. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Efter at undertegnede Udvalg har afgivet Betænkning i Sag Nr. 75 angaaende Lov Nr. 313—1925 om Ændringer i Lov om Embedslægevæsenets Ordning af 21. April 1914, har samme Udvalg faaet til Betænkning Sag Nr. 188, en Skrivelse fra Justitsministeriet angaaende Nedlæggelse af Kredslægeembedet i Vestmanhavn. —

Vestmanhavn har 736 Indbyggere, og Kvivig, der efter sin Beliggenhed udelukkende er henvist til at benytte Lægen i Vestmanhavn, 487. Kvivig, der har lettere ved at benytte Lægen i Vestmanhavn end paa Ejde, har 400 Indbyggere. Ifølge Statistik af 1924 har over 33% af samtlige fremmede Fløskerskibe, der har besøgt Færøerne, anløbet Vestmanhavn; desuden har ca. 10% af de Fragtskibe og andre Fartøjer, der kommer her til Øerne, anløbet samme Havn. Der er af Staten for faa Aar siden blevet bygget en Lægebolig, som kostede ca. 60,000 Kr. — Spørgsmaalet om en Kredslæge i Vestmanhavn har adskillige Gange været til Behandling i Lagtinget før. (Se Lagtingstidende for 1907, 1912 og 1915). — Om der end i de fjerne Aar kan have været delte Meninger med Hensyn til Bibeholdelsen af Kredslægeembedet der, saa maa Udvalget være af den Formening, at det, som Forholdene har udviklet sig, er aldeles nødvendigt at opretholde dette Embede. — Folketallet i de mellemliggende Aar har været stærkt stigende, ligesom Antallet af Fartøjer, der anløber Vestmanhavn, og denne Stigning kan forventes at blive endnu større, hvis det der projekterede Kajanlæg kommer til Udførelse. — Da man i sin Tid oprettede Kommunalægeembedet paa Vaagø, motiveredes det blandt andet med, at det var alt for besværligt for Vaagøens Beboere at hente Læge i Vestmanhavn. Det samme gælder naturligvis for Indbyggerne i Vestmanhavn og Kvivig, naar de — ved en eventuel Nedlæggelse af Embedet — bliver henvist til at søge Læge paa Vaagø. — Frem og tilbage er jo som bekendt lige langt. — Beboerne i Kvivig vilde i saa Fald blive særlig daarlig stillet, da der om Vinteren ofte er saa stærk Brænding der, at de først maatte tage over Land til Vestmanhavn, inden de kunde komme over til Vaagøen. — Det er nu over 40 Aar, siden Kredslægeembedet i Vestmanhavn blev oprettet, og Udvalget kan ikke i Henhold til det foran anførte se, at der for Tiden skulde kunne anføres Grund, der talte for en saadan Nedlæggelse. —

Vestmanhavn er almindelig anerkendt som den bedste Naturhavn paa Færøerne (Se Lagtingstidende 1915, Bilag 20, Side 3), hvad foran an-

¹⁾ Jfr. foran, Pag. 35.

førte Statistik formentlig ogsaa bekræfter, et Forhold, som efter Udvalgets Mening paa afgørende vis maa tale for Bibeholdelsen af Embedet. — Udvalget kan derfor i Henhold til det i Betænkningen anførte og i Henhold til, hvad der er foreslaaet i Sag Nr. 75 d. A., tillade sig at foreslaa:

Lagtinget maa i Overensstemmelse med, hvad man tidligere har gjort gældende, fraraade, at Kredslegeembedet i Vestmanhavn nedlægges.

Den 7. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 9. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens, J. H. Poulsen, J. H. Joensen, Weihe, Wang, Debes).

Den 10. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

53. Kommunelægernes Lønning.

Den 3. August fremlagdes en Sag angaaende Nedsættelse af Statskassens Tilskud til de færøske Kommunelæger med 10 %.

Den 12. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af A. Samuelson blev Sagen henvist til Budgetudvalget.

Den 26. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Færø Amt har under 3. August d. A. kommuniceret Lagtinget Justitsministeriets Skrivelse af 24. Juli s. A., hvori Ministeriet meddeler, at samme finder det rettest, at Tilskudene fra Statskassen til de færøske Kommunelæger fra 1. April 1927 nedsættes med 10 % under Hensyn til Pristallet. Ministeriet gør opmærksom paa, at Statens Tilskud til de øvrige Kommunelæger i Riget vil blive foreslaaet nedsatte fra det nævnte Tidspunkt til Trods for, at disse Tilskud er betydeligt lavere end Tilskudet til de færøske Kommunelæger, og at alle af Staten ydede Honorarer er nedsatte under Hensyn til Pristallet.

Udvalget maa gøre opmærksom paa, at Tilskudene fra Stat og Kommune i sin Tid er blevene klækkelig forhøjede for at det overhovedet kunde blive muligt at faa Kommunelægestillingerne besatte. Hvis disse Tilskud nu kan nedsættes uden at medføre den Følge, at bemeldte Stillinger atter kommer til at staa ledige, kan Udvalget kun tilraade, at Nedsættelsen finder Sted. Udvalget maa imidlertid regne med Muligheden af, at de i Øjeblikket ansatte Kommunelæger er antagne paa den nuværende Lønning og har faaet den sikret ved Kontrakt, uden at en Nedgang er forudsat. Hvis denne Mulighed er til Stede, maa deraf følge, at en Nedsættelse af Statens og Lagtingets Tilskud medfører tilsvarende Forhøjelse af Kommunernes Tilskud og en saadan Eventualitet bør Lagtinget ikke udsætte Kommunerne for. Disse har absolut ikke Raad til at bære større Udgifter, og de nuværende Kommunelægepladser maa opretholdes.

Udvalget har ikke haft Lejlighed til nærmere at undersøge, paa hvilke Betingelser de paa Færøerne arbejdende Kommunelæger er ansatte.

Man finder ogsaa at burde henlede Opmærksomheden paa, at det er en almindelig Antagelse, at Pristallet ikke virker retfærdigt for Færøernes Vedkommende. Skulde imidlertid en Nedsættelse af Tilskud fra Stat og Lagting kunne gennemføres uden at det medfører Fare for en Forøgelse af de kommunale Byrder, eller Fare for, at Kommunelægestillingerne kommer til at staa ledige, tilraader Udvalget, at man gaar den af Justitsministeriet anviste Vej og nedskriver Tilskudene.

Forslag.

1. Lagtinget finder intet at indvende imod, at Tilskudet fra Staten til de færøske Kommunelægers Løn fra 1. April 1927 nedsættes med 10% under Forudsætning af, at det ikke medfører en Forøgelse af Kommunernes Tilskud til Lægepladserne eller forringer Muligheden for Lægepladsernes Besættelse med kvalificerede Læger.
2. Lagtingets Tilskud til de paagældende Lægepladser nedsættes med 10% under samme Forudsætning, efterhaanden som der indtræder Vacance i Lægestillingerne.

Den 28. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 1. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag Pkt. 1 sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 13 St. mod 0. (Stemte ikke: Johs. Joensen, Debess. Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, Patursson, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Johs. Petersen, Dahl, Wang).

Derefter sattes Udvalgets Forslag Pkt. 2 under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab og vedtoges med 13 St. mod 0. (Stemte ikke: Johs. Joensen, Debess. Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, Patursson, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Johs. Petersen, Dahl, Wang).

Den 7. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

64. Veje, Broer og Landingssteder.

Den 18. August fremlagdes i Sagerne saalydende Udvalgsbetænkning:

Ifølge den af Færø Amt udarbejdede Oversigt over Lagtingskasser-
nes Status forventes de disponible Midler i Økonomisk Fond pr. 31. Decem-
ber 1926 at ville andrage 34605 Kr. 96 Øre. De forventede Indtægter
for Aaret 1926 er opført med c. 24900 Kr. — Der er allerede vedtaget be-
tydelige Bevillinger af Økonomisk Fond, saaledes 9000 Kr. til Sygehuset i
Klaksvig, 2000 Kr. til Lærernes Pensionsfond, og der fremsættes Forslag om
Tilskud til „Teknisk Skole“, Tilskud til Føroya Adressubók og forskellige
mindre Tilskud — alt i alt er der disponeret over en betydelig Del af Fon-
dens disponible Midler, forinden man gaar over til Behandling af de Sager,
som det er Fondens Formaal at støtte, nemlig Veje, Broer og Landingssteder.

1. Veje.

Lagtinget vil i Aar komme til at disponere over en saa stor Del af
Økonomisk Fonds Midler, at det vil være umuligt at imødekomme de fore-
liggende Andragender om Tilskud til Veje. Vejanlæggene er saa kostbare, at
de Beløb, som haves til Raadighed, slet intet vil forslaa. Foruden en Mæng-
de Andragender om Tilskud til Veje, som foreligger fra Aarene umiddelbart
efter Krigen og som Udvalget i de nærmeste Aar har været nødt til at lade
hvile, foreligger der i Aar for Udvalget følgende Andragender om Tilskud
fra Økonomisk Fond til Vejanlæg:

Norderøernes Sysse.

Overslagssum.

1.	Vejanlæg i Mygledal	5100 Kr.
2.	Do. i Trollethæs	1800 -
3.	Do. i Viderejde	18200 -
4.	Do. i Kvannesund (ikke undersøgt)	
5.	Do. Husum-Sydredal (do. do)	
6.	Do. i Kunø (do. do)	
7.	Do. i Svinø (Vejen udført, andr. om yderl. Tilsk.)	

Vaagø Sysse.

Vejanlæg i Bø	3370 -

Strømø Sysse.

Vejanlæg Kvalvig-Strømø	3800 -
Do. Langesand ved Haldersvig	5600 -

Do.	Skælling-Lejnum.....	Kørevej ikke beregnet	
		Gangsti..... c.	1000 Kr.
Do.	Vestmankhavn		40000 -

Udvalget ser sig nødsaget til at foreslå disse Vejanlæg udsatte. Forhaabentlig vil Tinget til næste Aar kunne tage fat paa Vejene, efter at man i Aar, hvis man følger Udvalgets Forslag, har ydet saa betydelige Tilskud til Landingsstederne.

Forslag.

Samtlige Andragender om Tilskud til Veje udsættes til næste Aar.

II. Broer.

Der foreligger Andragende om en Bro over Kannagil i Haraldsund. Overslaget lyder paa 700 Kr., deraf Materialier og Formandsløn 400 Kr. Udvalget foreslaar, at der bevilges $\frac{2}{3}$ af dette Beløb mod at Forstanderskabet forpligter sig til at vedligeholde Broen som offentlig.

Forslag.

Hvis vedkommende Forstanderskab forpligter sig til at vedligeholde Broen som offentlig, bevilges af Økonomisk Fond til en Bro over Kannagil i Haraldsund $\frac{2}{3}$ af Formandsløn og Materialier indtil 240 Kr.

III. Landingssteder.

Nr. 38 g/1926.

Landingsstedet i Sandvig. Andragende fra Forstanderskabet for Kvalbø Sogns Kommune, bilagt med en Henvendelse fra Beboerne i Sandvig, om Tilskud til Udbedring af Landingsstedet i Sandvig.

En Del ældre Akter vedlægges, hvoraf fremgaar, at Lagtinget i 1907 og 1908 har bevilget Tilskud til Landingsstedet, men at den Gang af Hr. S. Sørensen projekterede Udbedring ikke er udført og Bevillingen ikke anvendt, formentlig paa Grund af det Arbejde og de Omstændigheder, som Sognet skulde udrede. — Der foreligger nu Plan for Udbedringen og Overslag udarbejdet af Hr. Ingeniør Jacobsen. Overslaget lyder paa 4300 Kr. hvoraf almindelig Arbejdsløn 1900 Kr. — Udvalget anser Anlægget for nødvendigt og foreslaar sædvanligt Tilskud.

Forslag.

Under Forudsætning af, at Forstanderskabet for Kvalbø Sogn vil overtage Anlæggets fremtidige Vedligeholdelse, bevilges der af Økonomisk Fond $\frac{2}{3}$ af Materialier og Formandsløn, indtil..... 1800 Kr.

Sag om Udbedring af Landingsstedet paa Svinø.
38 f/1926.

Sagen har været udsat et Par Aar. Man foreslaar, at Sagen udsættes endnu en Gang, idet der i 1924 er givet en Bevilling til Udbedring af Landingsstedet, og man haaber i Henhold til Betænkning fra Jens M. Poulsen, at det Arbejde, som udføres for Bevillingen i 1924, skal kunne afhjælpe de væsentligste Mangler foreløbig.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

Landingssted i Kunø.
38 b/1926.

Andragende fra Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sogne om Genbevilling af den i 1922 omhandlede Bevilling til Udbedring af Kunø Landingssted.

Forstanderskabet indberetter, at Arbejdet er under Udførelse men ikke færdigt.

Forslag.

Den til Udbedring af Landingsstedet i Kunø i 1922 givne Bevilling genbevilles til Olai 1927 med Tilføje, at Genbevilling ikke oftere kan forventes.

Andragende fra Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sogne om Udbedring af Landingsstedet i Mygledal.
38 c/1926.

Sagen, som er udsat fra i Fjor, angaar dels Udbedring af Landingsstedet, dels Udbedring af den særdeles vanskelige Adgang til dette. -- Ifølge et af Ingeniør Jacobsen udarbejdet Overslag vil Omkostningerne andrage

a) Udbedring af Landingsstedet:

Materialier	650 Kr.
Formandsløn	150 -
Arbejds løn	500 -
	----- 1300 Kr.

b) Udbedring af Opgangen fra Landingspladsen:

Materialier	1300 Kr.
Formandsløn	150 -
Arbejds løn	550 -
	----- 2000 Kr.

Udvalget maa formene, at det er nødvendigt at støtte Kommunen i Arbejdet for at udbedre Landingspladsen, og herfor er de under a) og b) nævnte Arbejder begge lige nødvendige.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der til Udbedring af Landingsstedet i Mygledal efter Ingeniør Jacobsens Forslag:

$\frac{3}{4}$ af de under a) og b) nævnte Materialier og
Arbejds løn, indtil..... 1688 Kr.
imod at Forstanderskabet paatager sig at vedligeholde Anlægget.

Udbedring af Landingsstedet i Østvig, Viderejde.

38 h/1926.

Lagtinget vedtog i 1925 at sende et af Jens M. Poulsen udarbejdet Forslag til vedkommende Forstanderskabs Erklæring og udsætte Sagen til i Aar. Da den ommeldte Erklæring endnu ikke foreligger, maa Sagen atter udsættes.

Forslag.

Sagen udsættes til næste Aar.

Udbedring af Landingsstedet i Vikargerði i Frødebø.

38 d/1926.

Sagen er udsat fra forrige Samling. Der foreligger nu Overslag fra Ingeniør Jacobsen og en Erklæring fra Forstanderskabet om, at samme vil vedligeholde Anlægget som offentligt.

Bekostningen anslaaes til

Materialier	800 Kr.
Formandsløn	150 -
Arbejds løn	850 -
	----- 1800 Kr.

Man foreslaar at bevilge $\frac{3}{4}$ af Materialier og Formandsløn.

Forslag.

Der bevilges Frødebø Sogns Kommune til Udbedring af Landingsstedet „Vikargerði“ i Frødebø efter Ingeniør Jacobsens Plan:

$\frac{3}{4}$ af Materialier og Formandsløn, indtil..... 713 Kr.

Udbedring af Landingsstedet ved Sund.

38 a/1926.

Sagen er udsat fra forrige Aar. Der foreligger nu et Overslag med Plan, udarbejdet af Ingeniør Jacobsen. Omkostningerne andrager:

Materialier	600 Kr.
Formandsløn	100 -
Arbejdsløn	300 -
	----- 1000 Kr.

Man foreslaar sædvanligt Tilskud.

Forslag.

Til Udbedring af Landingsstedet ved Sund efter Ingeniør Jacobsens Plan bevilges af Økonomisk Fond $\frac{3}{4}$ af Materialier og Formandsløn, indtil ..... 525 Kr.

Forstanderskabet har paataget sig Vedligeholdelsen.

Udbedring af Landingsstedet i Sydrege. *210/1926.*

Efter at Lagtinget i Fjor havde indstillet til Regeringen, at der af Statskassen ydes Tilskud til Vej gennem Nordregøle og Vej gennem Sydrege samt til Landingsstedet i Sydrege, har Tinget modtaget Meddelelse om, at der af Statskassen vil blive ydet Tilskud til de paagældende Veje for at de to nævnte Bygders Landingssteder kan komme i Forbindelse med Kørevejen, men at Staten ikke yder Tilskud til Udbedring af Landingspladserne, da dette maa blive Sognets og Amlskommunens Opgave. — Forstanderskabet har derefter paany henvendt sig til Lagtinget med Andragende om Tilskud af Lagtingets Kasser til Udbedring af Landingsstedet i Sydrege. —

Ifølge Overslag fra Ingeniør Jacobsen stiller Omkostningerne sig saaledes:

Materialier	4000 Kr.
Formandsløn	600 -
Arbejdsløn	3400 -
	8000 Kr.

Det her omhandlede Arbejde er større og kostbarere end dem, Lagtinget kan paatage sig af støtte med sædvanligt Tilskud, der vilde andrage 3450 Kr. Da Ministeriet har nægtet at betale Tilskud, og da Udvalget maa holde for, at den projekterede Udbedring er nødvendig, stiller man Forslag om et Tilskud paa 2000 Kr., hvis Anlægget udføres efter Ingeniør Jacobsens Plan.

Forslag.

Under Forudsætning af, at Landingsstedet i Gøte udbedres efter Ingeniør Jacobsens Plan, bevilger Lagtinget et Tilskud fra Økonomisk Fond paa ..... 2000 Kr. imod at Kommunen vedligeholder Landingspladsen som offentlig.

Udbedring af Landingsstedet ved Arge.

91 a/1926.

Der foreligger et Andragende fra Behoerne af Arge med Tilslutning fra vedkommende Forstanderskab om Udbedring af Landingsstedet, som Kommunen er villig at vedligeholde. Endvidere foreligger der Plan for Ar-

bejdets Udførelse og et Overslag fra J. A. Arge; Lagtingets Tillidsmand, Jens M. Poulsen, tiltræder Arges Plan og Overslag, hvorefter Udbedringen vil koste:

Materialier	1200 Kr.	
Formandsløn	350 -	
Laan af Kraner	200 -	
		1750 Kr.

Hertil kommer et meget betydeligt Pligtarbejde.

Udvalget foreslaar, at der ydes det sædvanlige Tilskud.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der til Udbedring af Landingsstedet ved Arge $\frac{3}{4}$ af Materialier og Formandsløn, indtil.... 1178 Kr.

Udbedring af Landingsstedet ved Koller.

91 d/1926.

Der foreligger Andragende fra Beboerne af Koller angaaende Udbedring af Landingsstedet sammesteds. Hr. J. M. Poulsen har været paa Koller og undersøgt Forholdene, og han udtaler i en Betænkning af 26. August d. A. at det er nødvendigt at foretage en Del Sprængninger af Undervandsskær, som ligger udfor selve Landingsstedet. Udsprængningen bør være saa omfattende, at Dybden bliver saa stor, at Baade ved Lavvande kan komme ind til selve Landingspladsen. — Endvidere bør der opføres en betydelig Stenmur „à Hålsinum“ som Værn mod Brænding. — Hele dette Anlæg vil blive meget kostbart. Overslaget lyder paa 5230 Kr., hvoraf Arbejds løn 2000 Kr. En saadan Arbejds løn vil falde saa tungt paa Koller, at Udvalget ikke tør tro paa, at Anlægget vil blive udført med det sædvanlige Tilskud fra Lagtinget. Hr. Poulsen har imidlertid udtalt, at Kollersmænd med en Bevilling paa 500 Kr. fra Lagtinget vil kunne foretage den Undervandsprængning, som der i Sagen er Tale om, og derved forbedre Landingspladsen meget væsentlig.

Udvalget stiller Forslag om at yde dette Tilskud, men kan ikke stille Forslag om Tilskud til Opførelse af den Stenmur, der skal tjene som Dækmole mod Brændingen, da denne Dækmole er for kostbar.

Forslag.

Der bevilges af Økonomisk Fond til Udbedring af Landingsstedet ved Koller, Bortsprængning af Undervandsskær m. m. indtil 500 Kr., der udbetales, naar der fra Hr. J. M. Poulsen foreligger Attest for, at Arbejdet er udført i Overensstemmelse med den Del af hans Betænkning af 26. August 1926.

Udbedring af Landingsstedet i Tofte.

91 b/1926.

Der foreligger et Andragende fra Hr. Aksel Skaale m. fl. Beboere af Tofte om en Udbedring af Landingsstedet dersteds samt en Fremsen-

delsesskrivelse fra Forstanderskabet. — Paa Udvalgets Foranledning har Hr. Jens M. Poulsen undersøgt Forholdene paa Stedet og afgivet Betænkning med Plan for Arbejdet samt Overslag.

Omkostningerne vil andrage:

Materialier	2330 Kr.
Formandsløn	400 -
Afm. Arbejdsløn	2240 -
	4970 Kr.

Da Udvalget skønner, at den foreslaaede Udbedring af Landingspladsen er ønskelig og nødvendig og vil være af overordentlig Betydning, stiller man Forslag om sædvanligt Tilskud under Forudsætning af, at Kommunen vil paatage sig at vedligeholde Anlægget.

Forslag.

Der bevilges til Udbedring af Landingsstedet i Tofte efter Jens M. Poulsens Plan $\frac{3}{4}$ af Materialier og Arbejdsløn eller indtil 2047 Kr. imod at Forstanderskabet paatager sig Anlæggets Vedligeholdelse.

Landingsbro i Kirkebø.

114/1926.

Der foreligger et Andragende fra Hr. Sverre Patursson med Anbefaling fra Kirkebø Sognekommision, hvori der ansøges om Tilskud til Opførelse af en Landingsbro i Kirkebø. Andragendet er bilagt med Plan for Arbejdets Udførelse og et Overslag fra Hr. Wenzel Andreassen, Velbestad.

Udvalget har anmodet Tingets Tillidsmand, Hr. Jens M. Poulsen, om at undersøge Forholdene og eventuelt udarbejde Plan og Overslag.

Der foreligger nu en Betænkning fra Hr. Poulsen, indeholdende 2 Forslag, nemlig Forslag til en Bro, som Motorbaade kan lægge til, og Forslag til en Robaadebro. Omkostningerne bliver henholdsvis 18350 Kr. og 3950 Kr.

Med Bemærkning, at selv om man beslutter sig til at støtte Baadebroanlægget, der vil gøre megen Nytte, vil man altid senere kunne udvide Broanlægget saaledes, at Robaadebroen indgaar som et Led i det større Anlæg, hvorfor man kan tilraade Lagtinget at støtte Opførelsen af Robaadebroen efter J. M. Poulsens Plan: 44 m lang, 3 m bred og $1\frac{1}{2}$ m høj.

Overslaget viser følgende Omkostninger:

Materialier	1950 Kr.
Formandsløn	400 -
Afm. Arbejdsløn	1600 -
	3950 Kr.

Forslag.

Under Forudsætning af, at det paagældende Forstanderskab vil paatage sig Anlæggets forsvarlige Vedligeholdelse, bevilges der af Økonomisk Fond til en Baadebro ved Kirkebø, udført efter den af J. M. Poulsen udarbejdede Plan $\frac{3}{4}$ af Materialier og Formandsløn indtil. 1763 Kr.

Udbedring af Landingsstedet ved Hestø.

91 e/1926.

Der foreligger Andragende fra en Forening, „Lítli dagur“ kaldet, om en Udbedring af Landingsforholdene paa Hestø.

Udvalget har anmodet Hr. Jens M. Poulsen om at undersøge Forholdene. Dette er nu sket, og der foreligger en Betænkning af 26. August d. A., hvoraf fremgaar, at Anlægget vil blive saa bekosteligt, at Hr. Poulsen ikke har anset det for nødvendigt for ham at foretage en Beregning. Men han anslaaer Anlægget til mindst 30000 Kr. For saa vidt det omsøgte nødvendige Anlæg skal udføres, mener han, at Statens Støtte er fornøden, og Statens Ingeniører vil i saa Fald alligevel foretage Undersøgelse. — Udvalget er enige i, at der ikke fra Økonomisk Fond kan blive Tale om at yde et passende Tilskud til et saa kostbart Anlæg.

Da ogsaa Udvalget mener, at der bør foretages noget til Udbedring af Landingsstedet paa Hestø, foreslaar man, at der rettes en Anmodning til Vandbygningsvæsenet om at lade Forholdene undersøge og udarbejde Plan og Overslag.

Sagen afgives til Havneudvalget.

Udbedring af Landingsstedet „Eystur undir

Eiði“ paa Nolsø.

38 i/1926.

Der foreligger Andragende fra Beboerne af Nolsø om Udbedring af Landingsstedet. Dette Andragende, som er indsendt til Lagtinget i Fjor, er ikke forelagt dette, men har været sendt Forstanderskabet til Erklæring og beroet dér i Tiden 26/2—25 til 11/10—25. — Medens Andragerne mener, at en mindre bekostelig Udbedring vil kunne gøre god Nytte, synes Forstanderskabet nærmest tilbøjeligt til at holde for, at skal der ske noget, bør man søge gennemført med Statsstøtte det Anlæg, som Prof. Palle Bruun i sin Tid har udarbejdet.

Udvalget har forsøgt paa at lade Forholdene undersøge ved Hr. Jens M. Poulsen. Det viste sig imidlertid, at der var Brænding den Dag, da J. M. Poulsen var paa Øen. Hr. Poulsen mener imidlertid, at det vil være nødvendigt at foretage en Betonstøbning, der vil koste c. 5000 Kr.; men han tør dog ikke udtale sig med Sikkerhed, før en virkelig Undersøgelse foreligger. En saadan foreslaar Udvalget foretaget til næste Aar.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Hr. Jens M. Poulsen anmodes om ved Lejlighed at foretage den fornødne Undersøgelse indtil næste ordinære Lagtingsamling.

Andragende fra Andreas Rasmussen, Strænder, om Istand-sættelse af hans Landingssted i „Garðarstöð“.

91 c/1926.

I Anledning af ovennævnte Andragende har Hr. J. M. Poulsen, som
Lagtingstidende 1926.

i anden Anledning var inde i Skaalefjorden, undersøgt den her omhandlede Landingsplads og som sit Skøn udtalt, at der ikke er Grund til at foretage nogen større Forbedring ved Bortsprængning m. m., idet der ikke kan blive Plads til mere end 3 Baadehuse paa det paagældende Stod, medens der noget længere inde er gode Landingssteder. Andreas Rasmussen vil kunne forbedre sin Landingsplads ved at fastnære nogle løse Sten, og hertil vil der medgaa 2 Tønder Cement eller 32 Kr. — Forstanderskabets Udtalelse foreligger ikke.

Da Anlægget efter det oplyste næppe foreløbig kan siges at have større almen Betydning paa Strænder, og da Lagtinget ikke plejer at yde Tilskud til Anlæg, der kun vedrører Enkeltperson, vil Andragendet ikke kunne bevilges.

En Afskrift af Tillidsmandens Udtalelse vil være at sende Andrageren.

Forslag.

Da det omhandlede Landingssted kun synes at have Betydning for Andrageren og der efter foreliggende Oplysninger ikke kan etableres et større Antal Nøster omkring Landingspladsen, vil Andragendet ikke kunne bevilges. — En Afskrift af denne Vedtagelse og Tillidsmandens Udtalelse sendes Andrageren.

Den 21. September foretoges Sagerne 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 23. September foretoges Sagerne 3. Behandling.

Udvalgets Forsl.	Pkt. I	vedt. med	17	St.	mod	0.
—	—	II	16	—	—	0.
—	—	III (Landingsstedet i Sandvig)	17	—	—	0.
		— (paa Svinø)	16	—	—	0.
		— (i Kunø)	16	—	—	0.
		— (i Mygledal)	17	—	—	0.
		— (i Østvig)	17	—	—	0.
		— (i Vikargerði)	17	—	—	0.
		— (ved Sund)	17	—	—	0.
		— (i Sydregefte)	17	—	—	0.
		— (ved Arge)	16	—	—	0.
		— (ved Kolter)	14	—	—	0.
		— (i Tofte)	14	—	—	0.
		— (i Kirkebø)	14	—	—	0.
		— (ved Hestø)	14	—	—	0.
		— (paa Nolsø)	15	—	—	0.
		— (i Gerðastød)	13	—	—	0.

55. Udbedring af Landingsstedet ved Vaags Ejde.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag ang. Udbedring af Landingsstedet ved Vaags Ejde.

Den 6. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til Budgetudvalget.

Den 10. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Ved Skrivelse af 6. Maj d. A. har Amtet efter Begæring af Ministeriet for offentlige Arbejder forelagt for Tinget Sagen om Udbedring af Landingsstedet ved Vaagsejde paa Suderø, idet Lagtingets Udtalelse begæres.

I Sagen foreligger en skriftlig Henvendelse fra Fisker Joen Jacob Joensen i Vaag paa egne og Vaag Fiskeres Vegne, dels til Folketingsmand Hans Nielsen, dels til Justitsministeren, om Støtte til Forbedring af Landingsstedet.

Samtidig med at Amtet fremsender disse skriftlige Henvendelser har man tilstillet Tinget en Skrivelse fra Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor i Thorshavn med et Bilag. — I denne Skrivelse gives en veltalende og korrekt Skildring af Forholdene ved Vaags Ejde og et Forslag til en Udbedring af Landingsstedet, som nærmere fremgaar af Skrivelsen og den medfølgende Tegning. Omkostningerne ved Udbedringsarbejderne balanceres til 45.000 Kr. — Af en foreliggende Skrivelse fra Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune fremgaar, at Forstanderskabet med Glæde modtager det Tilbud, som man mener foreligger i Sagen. Man erklærer Kommunen rede til at betale $\frac{1}{5}$ af Anlægsomkostningerne og anbefaler, at Vandbygningsvæsenet uden Bistand af Entreprenører lader Anlægget udføre. —

Udvalget kan ganske tiltræde, hvad der er anført i Sagen om Nødvendigheden af en Udbedring af Landingsstedet ved Vaags Ejde og Udvalget skønner ikke rettere, at den af Vandbygningsvæsenets Ingeniørkontor foreslaaede og Vandbygningsdirektøren tiltraadte Form for Landingsstedets Udbedring er heldig. Og da nu Kommunens Forstanderskab anbefaler den projekterede Udbedring og gaar med paa at betale $\frac{1}{5}$ af Omkostningerne kan Udvalget tiltræde Lagtinget at anbefale, at den ommeldte Udbedring udføres. Der foreligger ikke nogen Udtalelse fra Fiskerne i Vaag om Vandbygningsvæsenets Forslag, men Udvalget antager, at Vandbygningsvæsenets Forslag imødekommer Fiskernes Ønske. —

Der foreligger ikke nogen Erklæring om, hvem der skal have Vedligeholdelsespligten. — Det approberes, at Vaag Kommune paatager sig Udredelsen af en Femtedel af Omkostningerne ved Anlægget. —

Udvalget fremsætter til Lagtingets Vedtagelse følgende

Forslag.

- 1) Lagtinget anbefaler, at Landingsstedet Vaagsejde ved Vaag udbedres i Overensstemmelse med den af Vandbygningsvæsenets

Ingeniørkontor i Thorshavn udarbejdede Plan. — Omkostningerne ved Anlægget betales med $\frac{4}{5}$ af Statskassen og $\frac{1}{5}$ af Vaag Kommune.

- 2) Lagtinget approberer, at Vaag Kommune paatager sig den under Punkt 1 omhandlede Forpligtelse.

Den 24. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 1. September foretoges Sagens 2. Behdl.

Udvalgets Forslag sættes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 St. mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, Patursson, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi, Johs. Petersen, Dahl, Wang).

Den 9. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

56. Landingsstedet i Husum.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag ang. Udbedring af Landingsstedet i Husum.

Den 2. August blev Sagen henvist til Budgetudvalget.

Den 29. September fremlagdes i Sagen saalydende Forslag til Beslutning:

En Udbedring af Landingsstedet i Husum er aldeles nødvendig. Et Forslag til Udbedring, udarbejdet af Ingeniør Jacobsen, er beregnet til 7500 Kr. Heraf vil Materialier og Formandsløn være 4000 Kr. og den sædvanlige Bevilling være 3000 Kr. Det lille Husum Sogn ser sig ikke i Stand til at bekoste 4500 Kr. men mener, at et mindre bekosteligt Projekt end Jacobsens kan gøre Fyldest. Udvalget mener, at Jens M. Poulsen vil forestaa Arbejdet ved en forsvarlig Udbedring og man foreslaar bevilget $\frac{2}{3}$ af Materialier og Formandsløn til en saadan, indtil 2000 Kr.

Forslag.

Hr. Jens M. Poulsen anmodes om at forestaa Arbejdet ved en forsvarlig Udbedring af Landingsstedet i Husum og Lagtinget bevilger hertil $\frac{2}{3}$ af Materialier og Formandsløn indtil 2000 Kr.

Forstanderskabet maa vedligeholde Anlægget som offentligt.

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Beh. betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 21 St. mod 0.

---

57. Vejsagen.

Den 22. September fremlagdes saalydende Betænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist forskellige til Tinget indkomne Andragender om Statstilskud til Anlæg af Køreveje paa Færøerne samt en Skrivelse fra Færø Amt af 7. August d. A. indeholdende en Kommunikation af Skrivelse af 30. Juli d. A. fra Ministeriet for offentlige Arbejder, bilagt med den deri omhandlede Skrivelse fra Vandbygningsdirektøren, Betænkning og Kortmateriale vedrørende de af Lagtinget ønskede Køreveje paa Færøerne. Ministeriet erklærer sig enigt med Vandbygningsdirektøren i, at de Veje, der er Tale om, bør inddeles i 3 Grupper, nemlig:

- a) Hovedveje eller Amtsveje,
- b) kommunale Veje af 1. Klasse.
- c) kommunale Veje af 2. Klasse.

og anmoder Amtmanden om at indhente Lagtingets Betænkning over Sagen saaledes som den nu foreligger. —

Efter at Sagen var overgivet Udvalget til Behandling, har man henvendt sig til de forskellige Kommuner og meddelt dem Overslagssummernes Størrelse for de forskellige Veje. Samtidig har man forespurgt Kommunerne om de herefter fastholder deres Andragender om at faa Vejanlæggene udført. Kommunernes Svar vedlægges og behandles senere i Betænkningen.

Af den foreliggende Sag fremgaar, at der er undersøgt ialt 24 Vejanlæg, omfattende 242,03 km nye Veje, som fordeler sig saaledes paa de enkelte Øer:

				Overslagssum.
1.	Vejanlæg paa Suderø.....	41,06 km.....		640,000 Kr.
2.	do. - Sandø	15,79 -		124,000 -
3.	do. - Vaagø	11,01 -		235,000 -
4.	do. - Strømø	32,49 -		502,000 -
5.	do. - Østerø	133,68 -		2,316,700 -
6.	do. - Bordø	4,70 -		81,000 -
Kvivig-Søndregjov, tidligere undersøgt og projekteret som etLed i Kvivig-KollefjordVejen				
		3,30 -		77,000 -
Samlet Vejtlængde....				242,03 km.....
				3,975,000 Kr.

Udvalget skal her bemærke, at der med Statstilskud er bygget følgende Veje paa Færøerne:

Sandø.

Vejen Skopen-Sand-Skaalevig-Husevig.

Strømø.

- 1) Vejen Thorshavn-Velbestad-Kirkebo.
- 2) Vejen Kvivig-Kollefjord.

Vaagø.

Vejen Sørvag-Midvag-Sandevag.

Østerø.

Vejen Solmunde-Gøte-Fuglefjord med Arm til Skibenæs.

Paa Norderøerne er der ikke udført Kørevejsanlæg med direkte Statsstøtte. Dette er heller ikke Tilfældet paa Suderø. Derimod har Statskassen og Færøernes Amtskommune under Krigen støttet Kommunerne ved Tilskud til smaa Vejanlæg af lokal Betydning, som udførtes rundt omkring paa Øerne som Dyrtidsforanstaltninger til Afhjælpning af Arbejdsløshed. —

Som ommeldt i Vandbygningsdirektørens Skrivelse, angaar de nu projekterede Vejanlæg praktisk talt alle de større Øer. Selv om man ikke kan betragte den foreliggende Betænkning som omfattende alle de Kørevejsanlæg, der fremtidig kan blive Spørgsmaal om at udføre med Statsstøtte, saa maa Udvalget dog mene, at Betænkningen tager saa meget med, at det, der staar tilbage — og som kan udføres for overkommelige Pengesummer —, vil være lidet i Sammenligning med, hvad der alt er bygget eller projekteret. —

Vandbygningsdirektørens Skrivelse giver Udvalget Anledning til følgende Bemærkninger:

ad Klassificeringsspørgsmaalet.

De Andragender om Tilskud til Veje, som aarlig indkommer til Lagtinget i stort Antal, plejer Lagtinget at klassificere straks ved Behandlingen i Lagtinget. De Veje, man anser for nødvendige, og hvortil man mener, at offentligt Tilskud bør gives, deltes før Krigen i to Klasser, nemlig:

- a) *Køreveje, som med Tilskud fra Lagtinget skulde udføres af vedkommende Kommune og vedligeholdes af denne.* Hertil regnede man alle Lokalveje, hvis Bygning ikke medførte Anlægsomkostninger, der var uoverkommelige for Kommune og Amtskommune, og
- b) *Køreveje, der havde til Hensigt at sammenbinde Bygderne med hinanden, og som var saa bekostelige, at de Tilskud, som vedkommende Kommune og Amtskommune kunde yde, ikke kunde forslaa noget.* —

Disse Veje har man betragtet som Statsveje, der ikke kunde udføres uden Tilskud fra Statskassen.

Under Krigen havde man som anført en tredje Klasse af Veje, der udførtes som Arbejdsløshedsforanstaltning og bekostedes af Staten, Amtskommunen og vedkommende Sognekommune. Til disse Veje ydede Amtskommunen $\frac{1}{2}$ af Overslagssummen, Staten $\frac{1}{4}$, og vedkommende Kommune $\frac{1}{4}$. — Disse Veje var paa Grund af Dyrtiden ret kostbare, men ellers væsentlig af samme Art som den under a) nævnte Gruppe, nu og da dog maaske endnu mere lokale (Tørvetransportveje, Opdykningsveje og Veje fra den ene Del af en Bygd til en anden). —

Lagtinget behandler for Tiden i sit Budgetudvalg en Mængde Andragender om Tilskud til lokale Veje, som man har sorteret ud, efterhaanden som man indsendte Andragender til Regeringen med Anmodning om Undersøgelse og Statstilskud.

Med dette for Øje ser Udvalget sig ikke i Stand til at foretage en ny Klassificering af de af Vandbygningsvæsenet undersøgte Veje. De har alle deres store Betydning i Samfærdselens Tjeneste. De tager alle Sigte paa at sammenbinde de færøske Bygder og derved lette Forbindelsen, lette Samarbejdet og Samvirken mellem den Befolkning, som bebor Færøerne. Hvert enkelt Sted af Øerne har sine Fordele for den Befolkning, som lever her, og ved Vejforbindelsen letter man Borgerne gensidig Adgang til disse Fordele. Lagtinget har forøvrigt tidligere over for Regeringen udtalt sig om Vejsagens store Betydning, og hvert enkelt af de Vejanlæg, som der under denne Sag er Tale om, maa siges at være vigtige Led i et blot nogenlunde vel ordnet færøsk Vejvæsen. Færøerne har ikke det Gode, som et velordnet Jernbanenet betyder for det øvrige Rige, og indtil for nogle Aar siden havde Øerne ikke andre Veje end dem, som Færinger Generation efter Generation ved egne Midler havde tilvejebragt, og som væsentligst kun kunde benyttes som Gangstier, ofte farlige at befære for den, der ikke var fortrolig med dem. Jernbaner — Statsbaner eller private Baner — vil ikke blive bekostede her, ja der vil ikke engang fremkomme Ansøgning om at faa dem anlagte. Men brugelige Køreveje kan laves, og dem er der i høj Grad Brug for. Paa Grund af, at Vejvæsenet har været i saa høj Grad forsømt, møder Lagtinget nu med et saa stort samlet Krav. — Udvalget finder det selvfølgeligt, at

dette Krav ikke kan opfyldes et enkelt Finansaar, mulig vil det knibe med at faa det hele med indenfor en Femaaersperiode; men intet af de undersøgte Vejanlæg maa afvises eller skydes ud i det uvisse, medmindre vedkommende interesserede Kommune finder, at de Omkostninger, der er forbundne med Anlæggets Udførelse eller Vedligeholdelse, er saa betydelige, at man ikke tør gaa med til at udføre Anlægget. —

Der forelaa atter i Aar ved Lagtingets Sammentræden et stort Antal Andragender om at faa de undersøgte Vejanlæg udførte nu, og den Henvendelse, Udvalget har rettet til Kommunerne, efter at Overslag og Planer er kommet til at foreligge, er besvaret af alle. Man henviser til disse Besvarelser og henleder Opmærksomheden paa, at Forstanderskabene kun ønsker følgende Anlæg udsatte, nemlig:

- 1) Vejanlægget Fuglefjord-Hellerne,
- 2) Vejanlægget Andefjord-Eldevig,
- 3) Vejanlægget Hoydal-Hvidenæs og
- 4) Vejanlægget Thorshavn-ARGE.

Med Hensyn til Udtalelsen fra vedkommende Forstanderskab om Vejen til ARGE bemærkes, at der foreligger en Adresse fra Beboerne af ARGE, hvori de protesterer imod Forstanderskabets Udtalelse, og der udtales Ønsket om, at Vejanlægget Thorshavn-ARGE maa blive udført trods Kommunalforstander Hoydals Skrivelse. Udvalget mener forøvrigt, at det omhandlede Anlæg bør udføres, hvorved ARGE sammenbindes med Thorshavn. Og da Anlægget er billigt, maa det kunne udføres. Men Vejanlægget vil selvfølgelig ikke kunne anbefales til Udførelse, forinden der fra vedkommende Kommune foreligger en Erklæring om, at den Del af Anlægsumkostningerne, som ikke betales af Staten, skal betales af vedkommende Sogn og at Sognet paatager sig for sit Vedkommende Vejanlæggets Vedligeholdelse. Det samme gælder Andragendet fra Beboerne af Hvidenæs om Vejanlægget Hoyvig-Hvidenæs, som Andragerne ønsker udført, men Forstanderskabet ønsker udskudt.

ad Vedligeholdelsesspørgsmaalet.

Med Hensyn til Vedligeholdelsesspørgsmaalet, som herøres i Vandbygningsdirektørens Skrivelse, skal Udvalget bemærke følgende:

Alle de Vejanlæg, som er udført her oppe paa Færøerne med Statsstøtte eller amtskommunal Støtte, er anlagt bl. a. paa den Betingelse, at vedkommende Kommune skal holde Anlægget forsvarligt vedlige. Vandbygningsdirektøren anfører, at Erfaringen allerede har vist, at Kommunerne er tilbøjelige til at forsømme Vedligeholdelsen af de Vejstrækninger mellem Bygderne, som ikke har særlig lokal Betydning. Hertil bemærkes, at man vel næppe paa nuværende Tidspunkt kan tale om Erfaring paa dette Omraade. Lagtinget, som har Tilsynspligten, har endnu ikke faaet organiseret det fornødne Tilsyn, og der er endnu ikke ude i Sognene kommet System i Vedligeholdelsesarbejdet. Derfor kommer, at Tilsynet med selve Anlæggenes Udførelse sikkert har været altfor lidet effektivt, hvilket atter medfører, at Vedligeholdelsesarbejdet straks er blevet noget mere vanskeligt og byrdefuldt end det behøvede at være. Rundt omkring paa Øerne har man derfor med Beklagelse erfaret, at enkelte Kommuner allerede er udpegede som værende tilbøjelige til at tilsidesætte deres Vedligeholdelsespligt. Man mener, at den Dom, som saaledes er fældet over enkelte Kommuner, er forhastet og i ikke

ringe Grad kommer andetsteds end tilsigtet. Udvalget føler sig forvissat om, at Lagtinget vil kunne magte den Opgave at faa vedkommende til at holde Vejene vedlige paa en Maade, som er forsvarlig ogsaa overfor Staten. —

Udvalget mener derfor, at der er alle Betingelser til Stede for at Arbejdet ved Anlæg af Køreveje kan fortsættes, naar Pengene blot kan skaffes. Og dette Arbejde bør fortsættes nu, først og fremmest for Vejsagens egen Skyld. I saa Henseende kan man henvise til, hvad foran er anført, og til, hvad Lagtinget tidligere har anført om Vejsagens Betydning.

Men hertil kommer den uhyggelige Omstændighed, at der rundt omkring paa Færøerne er stor Arbejdsløshed, ikke alene om Vinteren, men ogsaa om Sommeren. Udvalget kan herom til Overflødighed henvise til en Skrivelse fra de samvirkende færøske Arbejderforeninger. Sidsle Vinter prægedes af Arbejdsløsheden og deraf følgende Nød i mange Arbejderhjem, og der er megen Grund til at tro, at den kommende Vinter vil blive endnu sværere at komme igennem, hvis ikke Arbejdet skaffes med offentligt Tilskud. Flere Forretninger her oppe, som tidligere har givet meget Arbejde, har paa Grund af uheldige Konjunkturer været nødt til at standse. Lagtinget vil ikke være i Stand til med amtskommunale Midler at sætte de fornødne Arbejder i Gang, og man maa derfor tilraade en Henvendelse til Staten. Hvis Vejarbejdet sættes i Gang, vil det kunne afhjælpe Arbejdsløsheden i stort Omfang, idet Vejanlæggene er fordelt over et stort Omraade af Øerne. Udvalget maa derfor indstændig tilraade Lagtinget at henvende sig til Regeringen med Andragende om, at der af Statskassen stilles de fornødne Midler til Disposition til Iværksættelse af Vejarbejdet, og at dette sker, selv om de i Vandbygningsdirektørens Skrivelse af 29. Juli d. A. opstillede Synspunkter maa tilsidesættes. Her gælder det, at hurtig Hjælp er dobbelt Hjælp. Den Sum, som stilles til Raadighed — og det maa være en betydelig Sum —, kan fordeles paa et Antal Aar — 3—5 Aar —, men den maa kunne anvendes til Iværksættelse af et under Hensyn til Arbejdsløsheden passende Antal Anlæg samtidig saavidt mulig paa alle de Øer, fra hvilke der foreligger opretholdte Andragender om Statstilskud til Vejanlæg.

Med disse Bemærkninger tillader Udvalget sig at fremsætte nedenstaaende

Forslag.

1. Idet Lagtinget med sin varmeste Anbefaling indsender Skrivelser fra de færøske Kommuner om Fremme af de i Vandbygningsvæsenets Betænkning omhandlede Vejanlæg, andrager man om, at der aarlig maa blive stillet en passende større Bevilling til Raadighed til Vejanlæggenes Udførelse.
2. Lagtinget andrager om, at Vejarbejdet igangsættes paa et saa stort Antal Vejanlæg samtidig som den tilstedeværende Arbejdsløshed nødvendiggør, selv om dette af finansielle Hensyn eller andre praktiske Grunde skulde medføre, at Bevillingen til Anlæggenes Fuldførelse maa fordeles paa et større Antal Aar end det ved tidligere Vejbevillinger til Færøerne er anset for nødvendigt.
3. Lagtinget andrager om, at det udvirkes, at der allerede i den tilhørende Vinter med de interesserede Sogne som Entreprenører kan sættes Vejarbejde i Gang, og at Sagen fremskyndes saaledes, at Arbejdet kan paabegyndes senest ved Juletid.
4. Amtet bemyndiges til, efterhaanden som Andragender derom fremkommer.

mer, at approbere, at de forskellige Sogne paalager de fornødne Forpligtelser i Anledning af Vejanlæggenes Udførelse.

5. Der nedsættes et Udvalg paa 5 Medlemmer til saamen med Amtmanden at foranstalte, hvad der eventuelt maatte være nødvendigt til Sagens videre Gennemførelse og Vejarbejdets Paabegyndelse.

Den 23. September foretoges Sagens 2. Behdl.

Overgang til 3. Behdl. betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 24. September foretoges Sagens 3. Behdl.

Udvalgets Forslag Punkt 1--5 sattes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 22 St. mod 0. (Fraværende: Dahl).

Den 25. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

58. Udvidelse af Vejen Velbestad—Kirkebø.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra de forenede Sognes Kommune i Sydstrømø Præstegæld om Udvidelse af Vejen Velbestad—Kirkebø.

Den 5. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Patursson blev det vedtaget at henvise Sagen til Havneudvalget.

Den 29. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrømø om Udvidelse af Vejen Velbestad—Kirkebø. Vejen, som er anlagt i 2½ Meters Bredde, ønskes udvidet med 1 Meter.

Udvalget anser det for ønskeligt, at Forstanderskabets Andragende — som dog ikke er tiltraadt af hele Forstanderskabet — imødekommes, saa snart Forholdene gør det muligt. Udvalget tilraader derfor, at Andragendet indsendes til Ministeriet med Lagtingets anbefaling.

---

¹⁾ Udelades her.

Forslag.

Andragende fra Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrøm om Udvidelse af Vejen Velbestad—Kirkebø indsendes til Regeringen med anbefaling.

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag satles under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 1. (Nej stemte: Wang. Fraværende: Effersøe, O. F. Joensen og Weihe).

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

59. Lov for Færøerne om Telefoner.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Forslag til Lov for Færøerne om Telefoner (Vedhæftet som Bilag 7).

Sagen henvistes til Telefonudvalget, hvilket Udvalg den 17. September afgav **Udvalgsbetænkning** (Vedhæftet som Bilag 26).

Den 20. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Flertallets Ændringsforslag til § 3 vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Mindretallets Ændringsforslag til § 6 bortfaldt, idet kun 6 stemte for, ingen imod.

Flertallets Ændringsforslag til § 6 vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

§§ 1—6 saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Flertallets Forslag til ny § vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Flertallets Forslag til § 13 (14) vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Flertallets Forslag til § 14 betragtedes som vedt. uden Afstemning.

§§ 1—13 (14) saaledes ændret betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Forslag II vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 22. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Lovforslaget blev med de ved 2. Behandling vedtagne Ændringer vedtaget §-vis. Derefter behandledes Lovforslaget saaledes ændret i sin Helhed. *Lovforslaget, Punkt I* sattes derefter under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 22 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen).

Punkt II sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 22 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen).

Den 24. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

60. 1) Poul Poulsens og Joen Poulsens Lønningsforhold, 2) Telefon til Fuglø, 3) Telefonvæsenet i Klaksvig, 4) Telefonstationen i Skaalevig, 5) Telefonmonter A. Niclasens Lønnings- og Pensionsforhold, 6) Takstudregning for Telefonvæsenet, 7) Høreapparater til Telefonvæsenet, 8) Fritagelse for at betale Telefonabonnement.

Samtlige ovenstaaende Sager henvistes til Telefonudvalget, bestaaende af Joh. M. Fr. Poulsen, O. Effersøe, Joh. Reinert, Nyholm Debess og R. Rasmussen.

Den 28. August fremlagdes i Sagerne Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 15).

Den 31. August foretoges Sagernes 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 4. September foretoges Sagernes 3. Behandling.

Udvalgets Forslag i Nr. 68 sattes under Afstemning og vedtages med 15 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag i Nr. 96 sattes under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag i Nr. 74a sattes under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag i Nr. 74b sattes under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag i Nr. 79 sattes under Afstemning og vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag i Nr. 122 sattes under Afstemning og vedtoges med 15 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag i Nr. 123 sattes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 7 stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forslag i Nr. 124 sattes under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0.

61. 1) Telefonforbindelsen Thorshavn—
Norderøerne, 2) Autorisation af Stave-
maaden for Telefonstationerne paa Fær-
øerne, 3) Jordkabler ved Telefonvæsenet,
4) Fast Ansættelse af Ingeniør Louis
Zachariasen, 5) Beretning fra Driftsud-
valget m. m. 6) Traadløs Telefon til
Myggenæs og Skuø m. m.

Samtlige disse Sager henvises til Telefonudvalget, hvilket Udvalg den 17. September afgav *Udvalgsbetænkning*. (Vedhæftet som Bilag 27).

Den 20. September foretoges Sagerne 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Der fremlagdes: *Ændringsforslag* fra Nyholm Debess og R. Rasmussen i Sag Nr. 118 og 119: Traadløs Telefon til Myggenæs og Skuø m. m.:

I Udvalgets Forslag indsættes mellem Ordene „om“ og „nærmere“:

„i Overensstemmelse med de Sagen vedlagte og i Motiverne omtalte skriftlige Udtalelser fra Driftsbestyrer Jacobsen“

Som nyt Stykke tilføjes til Udvalgets Forslag:

„Driftsbestyreren anmodes om at forelægge for Lagtingets næste ordinære Samling Resultatet af de foretagne Undersøgelser, særlig de interesserede Kommuner Stilling til de Forpligtelser, man mener at maatte paalægge dem, de Udgifter nævnte Anlæg anslaaes at ville medføre samt den formodede Driftssikkerhed med et Overslag over Driftsomkostninger.“

Ændringsforslag fra Nyholm Debess og R. Rasmussen i Sag Nr. 164: Beretning fra Driftsudvalget m. m.:

I Stedet for Punkt 1 i Udvalgets Forslag sættes følgende:

„Der nedsættes et særligt Driftsudvalg paa 3 Medlemmer for Telefonvæsenet til mellem Tingsamlingerne paa Tingets Vegne at fungere Telefondriften vedrørende og indtil der af Lagtinget vælges et nyt Telefonudvalg.“

Motiveret Ændringsforslag fra J. H. M. Joensen, O. F. Joensen, M. D. å Ryggi, Johan H. Poulsen, A. Samuelsen og Gunnar Winther i Sag Nr. 118 og 119: Telefon til Myggenæs, Fuglø og Skuø:

Telefonnettet er nu som bekendt udvidet til samtlige beboede Øer paa Færøerne med Undtagelse af Store Dimon, Kolter, Myggenæs, Fuglø og Skuø. Af disse Øer vil det være nogenlunde let at faa Luftspænd til Kolter, men det vil være overordentlig vanskeligt f. T. at etablere Telefon paa Dimon. Derimod kan Vanskelighederne næppe være særlig store med Hensyn til de tre andre Øer. Erfaringen fra Nolsø, som man ved traadløs Telefon har sat i Forbindelse med Thorshavn, viser, at denne Telefon er overordentlig nyttig, selv omder indtræffer Forstyrrelser. Da man er paa Sporet eller Hovedaarsagen til de mest generende Forstyrrelser, vil Tinget forhaabentlig være i Stand til at udvirke, at denne Aarsag fjernes. Der synes derfor at være al Anledning til allerede nu at gaa i Gang med Etablering af Telefon til Myggenæs, Fuglø og Skuø. Dette mener Telefonudvalget ogsaa; men der mangler formentlig i Udvalgets Forslag en Bemyndigelse for dette til efter de nødvendige Undersøgelser at gaa i Gang med Anlægget. Hvis saadan Bemyndigelse ikke gives i Aar, maa Sagen udsættes til næste Aar, og det synes hverken ønskeligt eller nødvendigt. Ændringsforslagstillerne gaar ud fra, at Staten særlig maa være interesseret i at støtte Lagtinget i Bestræbelserne for at bringe de daarlige stillede Udøer i telefonisk Forbindelse med de andre Øer. Paa Myggenes findes der et Fyretablisement, og fra alle de her omhandlede Øer vil Fiskeriinspektionen kunne faa værdifulde Oplysninger, hvis Telefon etableres.

Telefonforbindelsen tænkes etableret med Thorshavn som Central. Omkostningerne antages ikke at ville overstige 30000 Kr. Sandsynligvis vil de kun komme til at andrage c. 20000 Kr.

Ændringsforslag.

I Stedet for Udvalgets Forslag sættes:

1. For Amtstelefons Regning bemyndiges Driftsudvalget til at anlægge og drive traadløs Telefon mellem Thorshavn og
Myggenæs,
Fuglø,
Skudø,
efter at de fornødne Undersøgelser er foretagne. De paagældende Kommuner udenfor Thorshavn leverer gratis Plads til Master med Tilbehør og iøvrigt hvad Kommuner ellers yder til Driften af en Telefonstation samt hver 150 Kr. ekstra årlig til Driften.
2. Der optages et Laan hos Fonden til Jordhvalens Afløsning paa indtil 30000 Kr. i denne Anledning. Laanet forrentes og afdrages af Telefonanlægget.
3. Lagtinget andrager om, at der af Statskassen maa blive ydet Amtstelefonen som Tilskud Halvdelen af hvad Telefonanlægget til Myggenæs, Fuglø og Skudø maatte koste at anlægge. — Statens Tilskud afbetales straks paa det under 2 ommeldte Laan.
4. Amtmanden anmodes om snarest hos Firmaet Sophus Berendsen, København, eller andre at indhente Tilbud paa det til Anlægget nødvendige, jfr. Tilbudet ved Telefon til Nolsø.

Uppskot til samtykt fra Nyholm Debess, R. Rasmussen, J. Patursson, J. A. Wang og Johs. O. Joensen i Sag Nr. 118 og 119: Telefon til Myggenæs m. m.:

Sum nytt punkt 5 til Motiveret Ændringsforslag i Sag ang. 118 og 119/1926 setist:

Millumtinganevndini verður givið í henda at fyrirreika at roynd verður gjörd við streingi frá Høgoy í Hesti til Lágakoltur. Kostnaðurin verður hlidin av telefonverkinum. Hesum viðvíkjandi gevur millumtinganevndin frágreiðing á ólavsøku 1927.

Den 20. September foretoges Sagerne 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 27. September foretoges Sagerne 3. Behandling.

Nr. 120. Udvalgets Forslag vedtoges med 21 Stemmer mod 0.

- 125. — — — — 21 — — 0.

- 49. — — — — 20 — — 0.

- 164a. Ændringsforslaget til Punkt 1 bortfaldt, idet kun 10 stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forslag Punkt 1 vedt. med 18 Stemmer mod 0.

— — — — 2 — — 18 — — 0.

- 164b. — — — — — — 19 — — 0.

Nr. 118 og 119. Ændringsf. fra Debes m. fl. vedtoges med 19 St. mod 0.
 — — — — — J. H. Joensen m. fl. sættes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0
 (Stemte ikke: Rasmussen, Reinert, Formanden (Mitens), Fraværende: Effersøe).
 Herefter var Udvalgets Forslag bortfaldet.

Den 28. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagerne Nr. 118 og 119.

---

62. Betaling for de Telegrammer som Telefonvæsenet skal indkræve.

I denne Sag fremlagdes den 15. September saalydende Motiveret Forslag til Beslutning:

Efter den Praksis, som i alt Fald har været anvendt i længere Tid, har Telefonvæsenet betalt til Det Store Nordiske Telegraf-Selskab Gebyret for Telegrammer, som er indleveret ved Telefonstationerne, straks efter Udløbet af hver Maaned, og derved inden der har været Lejlighed for Telefonvæsenet til at faa indkasseret Gebyrerne. Man forventer, at Selskabet efter en Henvendelse til samme vil være villigt til at indgaa paa en Ordning, hvorefter Telefonvæsenet først skal yde Betalingen, naar det kan have indkasseret Gebyrerne.

I Henhold hertil foreslaar Udvalget følgende:

Lagtinget anmoder Det Store Nordiske Telegraf-Selskab om for sit Vedkommende at godkende, at Betalingen for de Telegrammer, som Amtskommunens Telefonvæsen skal indkræve, først bliver udredet til Selskabet, naar der er forløbet en Maaned fra den, i hvilken Telegrammerne er indleveret.

Den 17. September foretoges Sagens 2. Behandling.
 Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 23. September foretoges Sagens 3. Behandling.
 Udvalgets Forslag vedtoges med 19 Stemmer mod 0.

---

63. Fornyelse af Telegrafvæsenets Koncession.

Ved Lagtindets Aabning den 29. Juli fremlagdes Beretning fra Riksdagsmændene for Færøerne (Udkast til Koncession og Oplysninger om Radio-telegrafforbindelsen mellem Thorshavn og Tveraa) (vedhæftet som Bilag 34).

Den 4. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Effersøe blev det vedtaget at henvise Sagen til Telefonudvalget.

Den 17. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 25).

Den 20. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 22. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sættes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Rasmussen, Debess, Konoy. Fraværende: Joen Poulsen, Gutfesen).

Den 24. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

64. Havneanlæg paa Færøerne, Motorbaadehavn i Porkere, Hove og Sandevaag, Havne- og Brotakster for Skopen Havn.

Ovenstaaende Sager henvistes til Havneudvalget, bestaaende af A. Samuelsen, M. Samuelsen, Joen J. Dahl, Nyholm Debess, Edw. Mitens, Gunnar Winther og O. F. Joensen.

Lagtingstidende 1926.

Den 28. September fremlagdes i Sagerne Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 32).

S. D. foretoges Sagerne 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 29. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag satte under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 22 Stemmer mod 0. (Fraværende: Effersøe).

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

65. Havneanlæg ved Hestø.

Sagen henvises til Havneudvalget, hvilket Udvalg den 29. September afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

Budgetudvalget har foreslaaet og Lagtinget har vedtaget, at Spørgsmaalet om Forbedring af Havneforholdene i Hestø skal behandles i Havneudvalget. Dette Udvalg skal bemærke, at Anlægget i sin Tid er undersøgt af Ingeniør Palle Bruun, men en ny Beregning af Udgifterne er nødvendig.

Udvalget mener, at en Forbedring af Havneforholdene i Hestø bør behandles sammen med den øvrige Havnesag, idet de paagældende Forhold trænger til Forbedring. Udvalget stiller Forslag i Overensstemmelse hermed.

Forslag.

1. Lagtinget anbefaler, at der udarbejdes et Overslag over Forbedring af Havneforholdene i Hestø efter Ingeniør Bruuns Projekt.
2. Lagtinget anbefaler, at denne Sag behandles sammen med den øvrige Havnesag og at Punkterne 1—3 i Lagtingets Beslutning af D. D. finder Anvendelse ogsaa paa denne Sag.

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 21 Stemmer mod 0. (Fraværende: Effersøe og O. F. Joensen).

S. D. oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

66. Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Fornyelsen af den mellem Justitsministeriet og Lagtinget oprettede Kontrakt om Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse.

Den 3. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Efter Forslag af Johs. O. Joensen blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 4. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Johs. O. Joensen, M. Samuelson, Dahl, Mitens og Winther.

Den 24. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (vedhæftet som Bilag 31).

Den 25. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 27. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 22 Stemmer mod 0. (Fraværende: Effersøe).

Den 28. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

---

67. Udbetaling af 8012 Kr. 50 Øre vedrørende S/S. „Smiril“.

I denne Sag fremlagdes den 29. Septbr. saalydende Forslag til Beslutning:

S/S. „Smiril“s Administrator bemyndiges til at indbetale i Amts-repartitionsfonden et Beløb af 8012 Kr. 50 Øre til Dækning af Renter og Afdrag paa Laan til Indkøb af S/S. „Smiril“. — Beløbet vil være at føre til Udgift i S/S. „Smiril“s Regnskab.

Den 29. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt, uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 19 Stemmer mod 1.

68. „Smiril“s Anløb af forskellige Pladser.

Den 5. August henvises Sagen til Udvalget i Sagen ang. Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse.

Den 23. September fremlagdes i Sagen Udvalgsbetænkning (Vedhæftet som Bilag 28).

Den 24. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Der fremlagdes af O. F. Joensen og R. Rasmussen saalydende Ændringsforslag:

Som nyt Punkt tilføjes Udvalgets Forslag:
„Smiril“ anløber for nordgaaende paa Ruten Thorshavn—Fuglefjord—Klaksvig saavidt muligt Klaksvig først for der at opsætte Passagerer, forinden den anløber Fuglefjord.

Ændringsforslaget sættes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 3 stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forsl. sættes samlet under Afst. og vedt. med 18 St. mod 0.

69. Valgklager 1926.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes der forskellige Klager over Forstanderskabsvalgene i 1926 i a) Vaag, b) Funding, c) Kvivig, d) Næs, e) Klaksvig, f) Kunø, Mygledal og Husum og g) Fuglefjord.

Den 2. August henviste Formanden Sagerne til det kommunale Udvalg.

Den 21. August fremlagdes i Sagerne Udvalgsbetænkning (Vedhæftet som Bilag 13).

Den 27. August fremlagdes af Joen J. Dahl saalydende Motiveret Ændringsforslag til Udvalgets Forslag Punkt 1. Vaag Sogns Kommune:

Da Købmand Johan Nolsø er Skatteyder i Vaag Sogn og findes paa Valglisten til Forstanderskabsvalg i Vaag, uden at Indsigelse herom er fremsat og da Hr. Nolsø gentagne Gange tidligere er indvalgt i Forstanderskabet og for Tiden er Medlem af Forstanderskabet, mener jeg, at der ikke kan være noget til Hinder for, at han nu atter genvælges, naar han selv ikke modsætter sig Valg. Han har stadig boet paa samme Sted som nu.

Forslag.

Punkt 2 i Udvalgets Forslag udgaar.

S. D. foretoges Sagernes 2. Behandling.

I. Vaag Sogns Kommune.

Udvalgets Forslag Punkt 1 vedtoges med	14 St. mod 0.
— — — 2 bortfaldt, idet kun 5 stemte for; ingen imod. —	
Ændringsforslaget fra Dahl bortfaldt, idet kun 10 stemte tør, ingen imod.	
Udvalgets Forslag Punkt 3 vedtoges med	14 St. mod 0.

II. Funding Sogns Kommune.

Udvalgets Forslag Pkt. 1 og 2 sættes samlet under
Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

III. Kvivig Sogns Kommune.

Udvalgets Forslag Pkt. 1 og 2 sættes samlet under
Afstemning og vedtoges med 13 St. mod 0.

IV. Næs Sogns Kommune.

Udvalgets Forslag Pkt. 1 og 2 sættes samlet under
Afstemning og vedtoges med 14 St. mod 0.

V. Klaksvig Sogns Kommune.

Udvalgets Forslag vedtoges med 16 St. mod 0.

VI. Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune.

Udvalgets Forslag vedtoges med 16 St. mod 0.

VII. Fuglefjord Sogns Kommune.

Udvalgets Forslag vedtoges med 16 St. mod 0.

---

70. De italienske Trawlere.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra i Fjor udsatte Sag om de italienske Trawlere.

Den 6. August foretoges Sagens 1 Behandling.

Efter Forslag af Formanden blev det vedtaget at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

---

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 101, flg.

S. D. valgtes til Medlemmer af Udvalget:
Effersøe, J. H. Joensen, Reinert, Mitens og Konoy.

Den 23. September fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Med Hensyn til Sagens tidligere Behandling i Lagtinget henvises til Lagtingstidenden for 1925, S. 101—103 og Bilag 20. Som det vil ses af Tidenden vedtog Lagtinget:

- „1. Lagtinget finder ikke Anledning til at fraraade, at Selskabet oprefter den paatænkte Station, men det er nødvendigt, at der udarbejdes Regler for de nærmere Vilkaar, hvorunder Selskabet skal have Tilladelse til at arbejde her i Landet.
2. Der nedsættes et Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden at overveje disse Forhold og fremkomme med Forslag til næste Tingsamling“.

Siden Sagen behandledes i Tinget i f. A., er foregaaet forskelligt, som vil ses af Sagens Aktstykker. Man finder Anledning til at omtale følgende:

Der foreligger en Skrivelse af 1. Decbr. f. A. fra Udenrigsministeriet om, at Bestyrelsen for „*Industria Pesca E. Sottoprodotti Societa Anonima*“ fornylig var bleven rekonstrueret. I Skrivelsen anføres bl. a.:

„Den ny Bestyrelse har den 12. f. M. i Rom afholdt sit første Møde, for hvilket der blev gjort Rede for den Virksomhed, som Selskabet med sine 18 Trawlere har udført i Havene omkring Island, samt for de Fremskridt, der er sket forsaavidt angaar Fremstillingen af Klipfisk, der som bekendt er Selskabets Hovedformaal.

Med Hensyn til Afsætningen af fersk Fisk, indfanget af Selskabets Trawlere, meddeles det, at denne Afsætning hovedsagelig er sket til Lande udenfor Italien, at de øjeblikkelige Transportforhold for fersk Fisk, og i Særdeleshed Forholdene i Italien lægger Hindringer i Vejen for en tilfredsstillende Fordeling, ligesom ogsaa de nugældende Reglementer vedrørende Fiskemarkederne og den Spekulation, som skal finde Sted, angives at hindre Oparbejdelsen af et stort Marked i Italien for denne Vare, idet Priserne som Følge af Spekulationsmanøvre lader sig holde i en saadan Højde, at frisk Fisk ikke kan indgaa i den almindelige Befolknings Forbrug“.

Lagtinget har modtaget en den 11. December f. A. dateret Skrivelse fra Selskabet (Andragerne), som er saalydende:

„I den Hensigt at give den i det høje Lagtings Meddelelse af 26. September d. A. omtalte Kommission yderligere og nøjagtigere Data til Afgivelse af dens Skøn, tillader vi os at meddele følgende:

- 1) Vort Selskab, der i over et Aar har drevet Fiskeri i Nordhavet og ved Island, ønsker af let forstaaelige økonomiske Grunde at have en egen Flaadebasis, der er nærmere ved Fiskebankerne end Cuxhafen.

- 2) Til Anlæggelse af en saadan Basis har vi netop udset Færøerne, fordi de er nogenlunde i Nærheden baade af de af vore Dampere sædvanlig søgte Fiskebanker og af Aberdeen, som er det normale Afsætningssted for vor Fangst.
- 3) I det af os i Thorshavn den 23. August d. A. fremlagde Promemorla har vi forsøgt at paavise, at den Basis vi paatænker at anlægge i en Fjord paa Færøerne ikke vil kunne være til nogen Ulempe eller Skade for den lokale Handel, men tværtimod vil kunne være til betydelig Fordel for Befolkningen og for selve Handelen.
- 4) Vore Dampere vil vedblive at drive deres Fiskeri paa de Pladser, hvor de har fisket indtil nu, og da de bestandig vil arbejde udenfor de territoriale Farvande, vil de aldrig kunne volde det lokale Fiskeri nogen Forstyrrelse.
- 5) Det af vore Dampere gjorte Fangstudbytte vil fremdeles blive solgt fersk i Aberdeen eller en anden Plads ved Nordhavet; følgelig kan der ikke herved forvoldes den færøske Fiskehandel nogen Forstyrrelse.
- 6) Heller ikke vil den af os senere paatænkte Tilvirkning af Fisken til Klipfisk til Indførsel til Italien volde Færøernes Klipfiskeindustri nogen Skade, men tværtimod sikre den færøske Produktion fuld Afsætning paa det italienske Marked.
- 7) Da vi ikke for Øjeblikket raader over italienske Besætninger, vil de for vore Dampere nødvendige Folk fortrinsvis blive udlagne blandt de søkyndige Elementer paa Færøerne, hvilket vil være til disses store Fordel, idet de paa vore Dampere vil finde Arbejde og Fortjeneste. Ved Sammensætningen af vore Mandskaber vil vi selvfølgelig gaa frem i fuld Overensstemmelse med de derværende Reder- og Fiskerorganisationer og paa en saadan Maade, at vor Antagelse af Personale ikke i mindste Maade vil virke forstyrrende paa det hjemlige Fiskeri. Med Hensyn til Forhyringskontrakten vil vi holde os til den Type, der er gældende for Fiskerifartøjer i Tyskland, England og Island.
- 8) Med Hensyn til Forsikring af Besætningerne og de andre Forretninger for social Forsorg vil vi rette os efter den danske Lovgivnings Bestemmelser.
- 9) Saasnart vi kan formene, at der er givet definitiv Autorisation til Anlæg af vor Basis, vil vi paabegynde Anlæg af en Anløbsbro paa det valgte Sted (der ifald ingen Hindringer indtræder, skulde blive i Bunden paa Skaalefjord) og opføre Bygninger til Kontor, Boelse, Materiallagre og Værksteder samt Indretning af alt fornødent til Fortøjning og Forsyning af Dampere. Saavidt muligt skal disse Arbejder udføres af derværende Entrepriser.

Da alt dette medfører betydelige Udgifter og paakræver adskillige Maaneder, vilde det være ønskeligt, om man afventede Kommissionens nærmere Udformning af Overenskomstens Enkeltheder og under Hensyn til, at selve disse Enkeltheder og Betingelser først kan forelægges Lagtinget ved dets næste Sammentræden, — kunde meddele den ønskede principielle Autorisation, med Garanti for en vis Periode, der ikke maatte være under 15 Aar.

Vi tillader os da nu at stille følgende Spørgsmaal:

- 1) *Er vort Selskab bemyndiget til, og evtl. paa hvilke Betingelser, at paabegynde de her specificerede Anlæg og drive den ovenomtalte Virksomhed med fuld Godkendelse af de færøske Myndigheder og med formelt Tilsagn eller Garanti for ubegrænset Tid eller for et begrænset Tidsrum, dog ikke under 15 Aar?*
- 2) *Kan vort Selskab, og evtl. paa hvilke Betingelser, erholde den fornødne Bemyndigelse eller Koncession til om et Par Aar at paabegynde Tilvirkningen af Klipfisk indenfor Færøernes Territorium?*

I Forventning om det højtærede Lagtings gunstige Svar."

I Anledning af denne Skrivelse har Amtet skrevet til Selskabet under 27. Februar d. A., jfr. Bilag.

Der har i Pressen paa Island fundet en Del Diskussion Sted om den Betydning, som en eventuel Tilladelse til Andragerne til at have Station paa Færøerne vil faa for Islands Erhvervsliv, jfr. Bilag. Om dette Spørgsmaal foreligger derhos Udtalelser i en Skrivelse af 8. Dec. f. A. fra Islands daværende Repræsentant i Danmark Jon Krabbe til Amtmand Olrik, der har følgende Indhold:

"I Henhold til vor Samtale om islandsk og færøsk Fiskerilovgivning skal jeg herved nærmere præcisere de Synspunkter, jeg har fremsat.

De italienske Trawlere, som nu søger Tilladelse til at faa Station paa Færøerne, har tidligere gennem Mellemmænd gjort Forsøg paa at blive stationerede paa Island, men disse Forsøg er meget bestemt afvist fra islandsk Side, idet man med Strenghed haandhæver baade den gamle Regel, om at Udlændinge ikke maa tilvirke Fisk i Island og den ny Bestemmelse i Fiskeriloven af 1922, hvorefter fremmede Fiskerskibe overhovedet ikke maa have fast Station paa Islands Territorium. Ogsaa Forsøg paa at kombinere Virksomheden med islandsk Virksomhed i Aktieselskab — eller Interessentskabsform blev afvist som stridende mod Lovgivningen og fordi man i det hele anser det stridende mod islandske Interesser, at udenlandsk Kapital eller udenlandske Skibe under nogen Form partciperer i islandsk Fiskeri.

Saavidt jeg ved, har den islandske og færøske Fiskerilovgivning i tidligere Tid fulgt ganske ensartede Principper og fra Regeringens Side været hævdet med ret stor Strenghed. Paa Island har vi ogsaa kendt det samme Forhold, som nu fremtræder paa Færøerne, at Befolkningen i et enkelt Distrikt saa sine Interesser i den Virksomhed og Fortjeneste, som et udenlandsk Fiskeriforetagende kan tilføre, og i en Periode for en halv Snes Aar siden var de lokale Myndigheder noget tilbøjelige til at slappe de Principper, som Regeringen hævdede, men man er i de senere Aar kommen til fuld Erkendelse af, at Landet ikke var tjent med at slaa af paa sine Principper for en øjeblikkelig eller lokal Fordels Skyld, og ganske interessant har det været

netop i de sidste islandske Aviser at læse en Paaskønnelse af den Konsekvens, hvormed den danske Regering i gamle Dage hævdede Statsborgernes Fiskerirettigheder imod Forsøg fra Udlandets Side paa at friste til at slaa af paa Principperne, og ved den ny islandske Fiskerilov af 1922 har man ikke blot fuldt oprettet Principperne i den islandske Fiskerilovgivning, men paa væsentlige Punkter ogsaa skærpet Kravene.

Det er min personlige Overbevisning, at man paa Færøerne i det lange Løb vil paaskønne, at Regeringen afviser alle Fristelser til at lade udenlandske Fiskeriforetagender faa Foden indenfor paa Færøerne, men ogsaa bortset fra, at jeg finder dette direkte i Færøernes Interesse, maa man paa Færøerne være klar over, at man i islandske Fiskerikredse med stor Beklagelse vil se paa, at Færinger slaar af paa de Krav, som hidtil har været opretholdt. Selvfølgelig har Island ingen som helst Ret til at blande sig i færøsk Fiskeripolitik, men som Følge af den vidtgaaende Ret, som Færingerne har til Fiskeri ved Island, er begge Parter dog sikkert tjent med, at der ikke opstaar nogen Misstemning som Følge af, at Nationalitetsfordringerne til Fiskeri paa Færøerne skulde blive væsentlig slappere end paa Island, og man vil vel nok med nogen Føje fra Islands Side kunne hævde, at Forudsætningen for den gensidige Fiskeriret har været den, at man ikke ved Fravigelsen af de gamle Nationalitetsprincipper lukker Døren op for Udlændinge. Jeg har allerede fra ledende Side paa Island set Udtalelser i den Retning, hvilke Udtalelser naturligvis vinder Tilslutning, naar man ser saadanne Tilfælde som i Sommer passere, at et færøsk Skib benyttes til Fiskeri for norsk Regning paa islandsk Territorium. Det glædede mig derfor meget at høre af Deres Udtalelser, at Myndighederne paa Færøerne gik bestemt frem mod Proformaværk med saadant Formaal.

Selvom der for de italienske Trawleres Vedkommende ikke bliver Tale om Ret til Fiskeri paa Territoriet, tror jeg, at deres Stationering paa Færøerne vil være et uheldigt Præcedens og bliver modtaget med Beklagelse paa Island, fordi Formaalet øjensynligt er at benytte Fiskeribankerne ved Island og Færøerne, uden at man da kan hindre de Misbrug, som erfaringsmæssig følger med, og jeg tror som sagt ogsaa, at efterhaanden som Udviklingen paa Færøerne fører til, at Øernes egne Indbyggere ligesom paa Island, selv anskaffer sig Trawlere, vil man være meget tilfreds med, at man ikke af Utaalmodighed over at Udviklingen gaar langsomt, har ladet Udlændingerne tage den Plads, som man selv er bedst tjent med at udfylde.

I en Skrivelse af 6. Juli d. A. fra Grosserer Jullus Nielsen, København, til Landstingsmand Effersøe er fremstillet et Moment, som Brevskriveren mener har Betydning for nærværende Sag. Det hedder herom:

„Sagen er nemlig den, at for c. 2 Aar siden blev Tolden i Italien for Klipfisk, Saltfisk og nogle enkelte andre Levnedsmidler paa Grund af særlige Forhold indtil videre ophævet, og da det derfor kan forudses, at der atter før eller senere kan blive genindført Told paa Klipfisk og Saltfisk, saa vil det italienske Trawlerselskab, hvis den hos Lagtinget ansøgte Koncession gives, blive en meget alvorlig Konkurrent for Færøernes egen Export af egen Fangst og Tilvirkning af Fisk til Italien, idet Trawlerselskabet allerede nu hos den italienske Regering

har erholdt Garanti for, at dets Fangst og Produktion fra Færøerne til alle Tider vil kunne indføres *toldfrit* til Italien.

Som Følge heraf fremhæver. . . . ., ikke af personlige Hensyn, men af Interesse for Færøernes Ve og Vel, det nødvendige i, at Lagtinget hos den italienske Regering opnaar for al Fisk af Færøernes egen Fangst og Produktion fuldstændig samme Garanti for toldfri Indførsel, som er tilstaaet Trawlerselskabet, og det er . . . . . fulde og faste Overbevisning, at denne Toldbegunstigelse med Lethed vil kunne opnaas, idet den italienske Regering slaar bag ved Trawlerselskabet, og Garantien vil saa meget lettere kunne opnaas, som Trawlerselskabet er afvist paa Island og nu som sidste Tilflugtssted er prisgivet Lagtingets Afgørelse af Koncessions Ansøgningen."

Lagtinget har modtaget saalydende Telegram af 2. f. M.:

„Forhandler i øjeblikket John M. Larsen Esbjerg om eventuel mulighed indførelse paa færøerne af hans metode og ferskfiskeexportmuligheder i eventuel samarbejde med det italienske trawlerselskab paa færøerne dette mener jeg vil ordne (aabne) store muligheder for Færøerne og har set larsens store køle og frysemetoder virkende meget imponerende et arbejde sammen med John M. Larsen og italienerne vil antageligt sikre en betydelig fersk fiskeeksport paa færøerne derfor afventende s(a)pændt lagtingets endelige stilling snarest.

Knud Iutzen de forenede isværker."

Det bemærkes, at en Deputation af Udvalget har søgt mundtlig Forhandling angaaende Spørgsmaalet om Islands Interesse i den foreliggende Sag med Islands Førsteminister den 9. d. M., da denne ankom til Thorshavn, men Resultatet heraf blev negativt, idet Ministeren erklærede ikke at kunne udtale sig om Islands Regerings Stilling til den foreliggende Sag.

Til Udvalget er henvist en Skrivelse af 7. f. M. fra Føroya Arbejdsarabefag for saa vidt Skrivelsen vedrører nærværende Sag.

I denne Skrivelse hedder det:

„Man vil anmode Lagtinget om snarest muligt at søge en Ordning med det italienske Trawlerselskab, saaledes at Selskabet faar Tilladelse til at etablere den af dem paatænkte Virksomhed paa Færøerne paa de Pladser, som Selskabets Repræsentanter maatte skønne at være bedst egnede til Stationering af Trawlere og den heraf følgende Virksomhed; og vil man tillade sig at bemærke, at Tinget fastsætter forskellige Betingelser — der dog ikke maa være af den Beskaffenhed, at de virker hindrende for en snarlig Iværksættelse af Driften — saasom hvor lang Tid Overenskomsten skal gælde, samt at der ved Trawlerselskabets Stationering paa Færøerne maa pointeres, at færøske Arbejdere og Fiskere i saa stor Udstrækning som muligt vil blive beskæftigede saavel ved Arbejde i Land som ombord i Selskabets Trawlere, samt henstille til Selskabet om at fordele Virksomheden paa saa mange Pladser som muligt.

Vi motiverer vor Anbefaling med, at vi ikke mener, at Færinger ved egen Hjælp er i Stand til økonomisk at rejse det færøske Erhvervsliv.

Vedrørende den Lov, der ikke hjemler en fremmed Nation Ret til at tilvirke Fangsten i Land, vil man henstille til Lagtinget om at søge denne Lov oplævet, da den ikke længer er tidssvarende, men kun er til Hinder for Fremskridt indenfor Erhvervslivet."

Udvalget har i nærværende Lagtingssamling haft Sammenkomster med Repræsentanter for Selskabet, og disse har udtalt:

Selskabet vil ved sin Virksomhed kun gavne Færøerne. Det vil ikke forstyrre de økonomiske Forhold paa Øerne, men ønsker et for begge Parter gavnligt Samarbejde tilvejebragt. Selskabet agter ikke at fiske i Farvandet ved Færøerne. Det vil modtage som Besætning alle kvalificerede Færinger, som der er Brug for, men ønsker Lagtinget, at ingen Færinger skal antages, er Selskabet rede til at indgaa herpaa.

Selskabet vil være villigt til at bortleje til Færøerne 2 af sine Trawlere med 5% Rente p. a. af disses Værdi og iøvrigt paa Betingelser af, at de efter Benyttelsen tilbageleveres i forsvarlig Stand og kun med den Forringelse, som almindelig Slid medfører.

Selskabet har af vedkommende italienske Statsmyndigheder faaet Løfte om Toldfrihed for de Fiskeprodukter, som samme maatte indføre til Italien, uanset om der bliver lagt Told paa Fiskeprodukter fra fremmede Lande.

Det er Hensigten at anlægge een Station paa Færøerne, og denne ønskes anlagt i Skaalefjord, men Spørgsmaalet om Stationens Sted er dog ikke endelig afgjort.

Selskabet agter at begynde sin Virksomhed paa Færøerne om 1 Aar, men Anlæg ønskes paabegyndt snarest. Man er villig til at anvende færøske Haandværkere og andre færøske Arbejdere ved Anlægget.

Selskabet kender ikke det foran i et Telegram omhandlede Spørgsmaal om Forsendelse af fersk Fisk til Italien.

Udvalget har delt sig i et Flertal (Effersøe, Mitens og Reinert) og et Mindretal (Joen Hans Joensen og Konoy).

Flertallet tillader sig at anføre følgende:

Vi mener, at Risikoen med et Foretagende som det omhandlede ikke er bleven mindre siden i Fjor, men at den efter det nu foreliggende maa synes at være større, end man tænkte sig i Lagtingssamlingen 1925.

I Justitsministeriets fornævnte Skrivelse af 1. Decbr. f. A. omtales, at Fremstillingen af Klipfisk, som bekendt, er Selskabets Hovedformaal. Dette stemmer med Selskabets fornævnte Skrivelse af 11. s. M. og med Selskabets Meddelelse til Lagtinget i Fjor. Man tør vel derhos gaa ud fra, at Selskabet tildels vil sende sin Fangst til Italien som Saltfisk. Foranførte maa man have i Erindring som et betydningsfuldt Punkt ved denne Sags Afgørelse. Udbyttet af Færingers Flskerf udføres, bortset fra den ringe Mængde, som sælges i England i fersk Tilstand, i Form af Klipfisk og Saltfisk, fortrinsvis som Klipfisk. Udførselen til Italien har været meget skiftende i Kvantitet og har i det hele taget ikke været betydelig. Den har bestaaet af Saltfisk og smaa Klipfisk. Imidlertid er det ikke udelukket, at Udførselen under normale Forhold kan tiltage. En Del Saltfisk bliver udført til København og til Steder i England, hvor den formentlig bliver virket til Klipfisk og udført. Den store Mængde af færøsk Klipfisk indføres til Spanien enten direkte eller indirekte.

Det tør anses for sikkert, at Faldet i Klipfiskeprisen og den nuværende lave Klipfiskepris hovedsagelig skyldes Overproduktion og man kan ikke vide, hvornaar Priserne vil blive højere. Ved at give de 18 italienske Trawlere, der for Tiden kun afhænder deres Produktion i England i fersk Tilstand, Adgang til med Basis paa Færøerne at gaa over til Klipfiskeproduktion, vil man bidrage til at svække Klipfiskeprisen til Skade for alle, der er interesserede i denne Produktion: i første Række direkte Ejere af Fiskerskibe og mindre Fiskerfartøjer, Besætninger paa Fiskerskibe m. v. og de Personer, som arbejder ved Fisketilvirkning; endvidere indirekte saa godt som alle Færinger.

Paa Island har man hævdet Principet om at afvise Oprettelsen af fremmede Fiskeristationer, og der er kun givet Undtagelse herfra i et enkelt Tilfælde under overordentlige Forhold, til Leje af fremmede Trawlere. Vi har imidlertid af forskellige Oplysninger faaet det bestemte Indtryk, at Undtagelsen ikke vil blive fornyet, og at man i Fremtiden vil hævde den rene Linie, at der overhovedet ikke for Fremtiden vil blive givet Tilladelse til at drive Fiskeri med fremmede Skibe fra Stationer paa Island. Vi mener, at forskellige Grunde gør det tilraadeligt for os at følge Islands Eksempel.

For saa vidt det er blevet hævdet, at de 18 Trawlers Fangst ikke vil kunne faa nogen Betydning for Fiskeprisen, da den vil blive ringe i Forhold til Klipfiskeproduktionen som Helhed, skal vi fremhæve, at 18 Trawlers Fangst dog maa betyde en Del, og hertil kommer, at man ikke har nogen Sikkerhed for, at ikke en Del, maaske en større Del af Andragernes Klipfisk bliver sendt til vort Hovedmarked Spanien. Derhos maa det fremhæves, at det, hvis der gives et Italiensk Selskab Adgang, maa antages at være udelukket, at man kan nægte andre Stater (f. Eks. Storbritannien)s Under-saatter en tilsvarende Ret. Hvad dette kan føre til, er uoverskueligt, men Faren ved en Tilladelse til Andragerne forøges ud fra denne formentlig korrekte Betragtning.

Med Hensyn til Skrivelsen fra Føroya Arbejdsraafelag og i Forbindelse dermed om Spørgsmaalet om denne Sags Betydning vedrørende Arbejdsløshedens Afhjælpning skal vi her anføre:

Man gaar ud fra, at der kun bliver oprettet en Station, og at dens Belliggenhed bliver Skaalefjord paa Østerø. Som Følge heraf vil Stationen selv næppe kunne afhjælpe Arbejdsløshed andre Steder. Hvis dette skal ske, maa en Udvandring af Arbejdere og Arbejdersker fra forskellige Steder paa Øerne til Skaalefjord paaregnes. Følgerne heraf vil blive indgribende og farlige i forskellige Retninger. Der er paa de Steder, hvor man tilvirker Klipfisk, formentlig ingen Overflod paa Arbejdskraft hertil, og man kan da her blive Vidne til, at Klipfisketilvirkningen nedsættes eller standses eller i bedste Fald bliver meget dyrere, hvilket sidste (Produktionsomkostningernes Stigning) vil forringe Fortjenesten for Fiskere og Redere m. v. Sker der virkelig en større Indvandring af Arbejdere til Distriktet ved Stationen i Skaalefjord, og hele Foretagendet (Stationen og Trawlernes Drift) ophører, maaske efter kortere Tid, vil Følgerne heraf være højst uheldige for Arbejderne, eventuelt ogsaa for forskellige Kommuner.

Vi anser i det hele taget en rolig Udvikling af vort Erhvervsliv for særdeles vigtig og kan allerede af Hensyn hertil ikke anbefale Andragendet. Vort Fiskeri har hidtil udviklet sig paa denne Maade samt derhos udelukkende ved Hjælp af færøsk Kapital med nogen Støtte fra Statslaanefonden, og denne Maade betragter vi for den sundeste. Om fornødent maa Staten i større Omfang end hidtil træde til med økonomisk Bistand.

Mindretallet (J. H. Joensen og S. P. úr Konoy) henviser til Tingets Vedtagelse i Fjor, hvorefter man ikke fandt Anledning til at fraraade, at

Selskabet opretter den paatænkte Station; dog skulde der efter Tingets Vedtagelse fastsættes nærmere Vilkaar for Tilladelsen.

Mindretallet tillader sig at fremsætte Forslag til saadanne Betingelser. For at Selskabet kan faa Adgang til at tilvirke sin Fangst kræves Lovændring. Man har overvejet Spørgsmaalet om gennemgribende Ændringer af vor Fiskerilovgivning, men disse Overvejelser har ikke kunnet afsluttes i indeværende Lagtingssamling, hvorfor denne Side af Sagen maa udsættes til næste Aar.

Forslag.

I. Af Flertallet (Ellersøe, Mitens og Rehnert):

1. Lagtinget maa fraraade, at der gives Andragerne Adgang til Oprettelse paa Færøerne af en Fiskeristation.
2. Andragerne samt Regeringen underrettes om Tingets Beslutning.

II. Af Mindretallet (J. H. Joensen og S. P. úr Konoy):

Færøernes Lagting finder ikke Anledning til at fraraade, at Societa Anonima Italiana Industria Pesca E Sottoprodotti, Rom, opretter Station paa Færøerne for derfra at drive Trawlerfiskeri med indtil 18 Trawlere udenfor færøsk Søterritorium, saafremt Selskabet underkaster sig følgende Vilkaar:

1. Selskabet skal inden Paahegyndelsen af Stationeringen tilsende Færøernes Lagting dets Love og Dokumentation for, at Selskabet er hjemmehørende i Italien, og at Aktiekapitalen er italiensk.
Endvidere skal der aarlig inden hvert Nytaar i Kontraktsfiden tilsendes Lagtinget Oplysninger om de ovennævnte Forhold, herunder Regnskab. Saafremt der sker saadanne Ændringer, at over Halvdelen af Aktiekapitalen ikke er italiensk eller Selskabet ikke længere har Hjemsted i Italien, bortfalder Tilladelsen.
2. Stationen og Tilvirkningspladser maa kun anlægges paa det eller de Steder, som Lagtinget godkender, og indenfor Grænser, som ogsaa godkendes af Tinget.
3. Anlægget af Stationen skal være paahegyndt inden 1. Juli næste Aar og fuldendes og Driften paabegyndes inden 2 Aar fra nævnte Dag at regne. Tilladelsen gælder indtil 1. Januar 1938.
Driften maa ikke i saa lang Tid som 1 Aar kontinuerlig standses eller kontinuerlig indskrænkes til mindre end 5 Trawlere. Ved Tidsberegningerne medregnes ikke den Tid, som paa Grund af overordentlige Tildragelser (vls major), har været umulig at udnytte.
4. Ved Opførelsen af Stationen og alt, hvad der staar i Forbindelse dermed, Pakhuse etc. skal kun benyttes Borgere, hjemmehørende paa Færøerne, for saa vidt kvalificerede Personer forefindes her. Det samme er Tilfælde med Hensyn til Mandskab ombord i Selskabets Trawlere.
5. Arbejderne maa ikke paalægges at modtage Varer i Stedet for Penge som Vederlag for Arbejde eller paalægges nogen Forpligtelse med Hensyn til Indkøb af Varer.

6. Selskabet skal være pligtigt til om nødvendigt paa rimelige Vilkaar at skaffe Arbejderne Husrum.

7. Selskabet skal hos Lagtinget deponere 30,000 Kr. som Sikkerhed for det Beløb, som færøske Kommuner maatte komme til at udrede som Fattighjælp eller paa anden Maade under Kontraktstiden til Arbejderne i Selskabets Tjeneste.

Den Del af Beløbet som ikke medgaar til Dækning af Kommunens ovennævnte Udgifter tilbagebetales Selskabet.

8. Ved Tilladelsens Udløb skal Lagtinget være berettiget til at overtage Stationerne med Tilbehør efter Vurdering af Mænd, udmeldte af Retten.

9. Tilladelsen kan ikke overdrages til andre.

10. Selskabet skal efter Lagtingets nærmere Bestemmelse betale de Udgifter til Veje, Broer og lignende, som Selskabets Drift bevirker, og de Veje, Broer eller Kajanlæg, som Selskabet anlægger, skal staa aaben for offentlig Færdsel, forsaavidt og i det Omfang, som Lagtinget anser det foreneligt med Driften.

11. Saafremt Selskabet fremstiller Elektricitet eller Produkter, som der er Brug for her paa Øerne, skal Tinget være berettiget til at forlange saadanne afstaaet forsaavidt de kan fremstilles i større Mængder end Selskabet har Brug for, til Produktionspris med Tillæg af 10⁰/₁₀.

12. Lagtinget er berettiget til at ansætte en Tilsynsmand, der skal have fri Adgang til Selskabets Station og Virksomhed, og til at bestemme Ansættelse af nødvendigt Polit.

Udgifterne ved disse Ansættelser skal Selskabet betale. Dette er iøvrigt pligtigt til at rette sig efter hergældende Bygningslove, Skatte-love etc.

13. Saafremt der indføres Told paa Fisk, eller Fiskeprodukter, som eksporteres fra Færøerne til Italien, garanterer Selskabet Betaling af et tilsvarende Beløb, der erlægges til Lagtinget og refunderes de færøske Eksportører efter nærmere af Tinget fastsatte Regler.

14. For Tilladelsen betaler Selskabet til Lagtinget 18,000 Kr. aarlig, saalænge Tilladelsen varer. Betalingen finder Sted forud, første Gang inden 1. Januar 1927.

15. Selskabet underkaster sig de Regler, som er foreskrevne paa Grundlag af den under 24. Juni 1901 afsluttede Overenskomst mellem Danmark og Storbritannien angaaende Ordningen af Fiskeriet i Havet omkring Færøerne og Island.

16. Afgørelsen af eventuelle Tvistigheder angaaende Forstaaelsen af Tilladelsen træffes af Lagtingets Formand. Overtrædelser medfører en Bod fra 200 til 10,000 Kr. efter Amtmandens Afgørelse.

Den 24. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Der fremlagdes:

Af Udvalgets Mindretal saalydende **Ændringsforslag** til det af samme stillede Forslag:

1. I Stedet for Ordene: „Færøernes Lagting finder ikke Anledning . . . . . Vilkaar:" sættes: „I Fortsættelse af Tingets Vedtagelse i Samlingen 1925 opstilles følgende Vilkaar, som Selskabet skal underkaste sig, forinden den opretter den paatænkte Station:“.
2. Til Punkt 6 føjes: „hvis Størrelse og Indretning bestemmes af Oversundhedskommissionen.“
3. I Punkt 7 ændres Ordene: „deponere 30,000 Kr.“ til: „under hele Kontrakstiden have deponeret 50,000 Kr.“
4. Til Punkt 9 føjes: „uden Lagtingets Samtykke“.
5. Til Punkt 14 føjes: „Yderligere skal Selskabet til Lagtinget betale af sit aarlige Overskud:

5% af de første 100,000 Kr.
10% af de næste 400,000 Kr.
20% af de næste 500,000 Kr.
30% af det overskydende “.

6. Til Punkt 16 føjes: „Beløbet tilfalder Færø Amts Fattigkasse.“

Af A. Samuelson, Nyholm Debess, Johan H. Poulsen, Johs. Olaus Joensen, Mikkjal D. á Ryggi, M. Samuelson, J. J. Weihe og Johannes Petersen saalydende **Ændringsforslag** til Udvalgsmindretallets Forslag:

I Stedet for Udvalgsmindretallets Forslag sættes:

- A. „Amtmanden bemyndiges til, saafremt vedkommende Selskab maatte fremsætte Begæring derom i Henhold til Lagtingets Beslutning af 1925, at oprette Kontrakt med „Industria Pesca Sottoprodotti Societa Anonima“ i Rom paa efterfølgende Vilkaar:“

§ 1. Udvalgets Forslag med følgende Tilføjelse: „medmindre Selskabet forud har indhentet Lagtingets Godkendelse af de foregaaende Ændringer“.

§ 2. Som Udvalgets Forslag.

§ 3. Til 1. Stykke efter „1938“ i 3. Linie føjes: „og kan derefter af Lagtinget eventuelt fornyes for et Femaar ad Gangen“.

§ 4 redigeres saaledes:

Til Arbejdet ved Opførelse af Station eller Stationer og alt hvad hermed staar i Forbindelse, Opførelse af Pakhuse, Fabrikker, Anlæg af Flydedok etc. skal kun benyttes Borgere, hjemmehørende paa Færøerne, undtagen i saadanne Tilfælde, hvor der skal anvendes Personer med speciel Uddannelse, som ikke maatte findes her. Det samme gælder, naar Virksomheden sættes i Drift for det Mandskab, som udtører Arbejdet ved Stationen eller Stationerne eller ved Virksomheder, som staar i Forbindelse med Selskabets Stationer her. Ethvert Byggearbejde eller anden Virksomhed, som Selskabet eller Selskabets Funktionærer maatte udføre eller lade udføre, betragtes i denne Forbindelse som Selskabet vedrørende.

Om Bord i Selskabets Damptrawlere maa kun anvendes færøsk Besætning, saafremt saadan kan skaffes.

Ved Arbejde i Land skal Arbejderne lønnes i Overensstemmelse med de her til enhver Tid gældende Tariffer. Om Bord i Damptrawlerne skal Besætningens Hyre- og Forplejningsvilkår være i Overensstemmelse med de Regler, der gælder for britiske Trawlere."

§ 5. Som Udvalgets Forslag.

§ 6. Som Udvalgets Forslag med følgende Tilføjelse: „hvis Størrelse og Indretning godkendes af vedkommende Læge og Sundhedskommission".

§ 7 formuleres saaledes:

„Selskabet er pligtigt til at refundere de Beløb, som færøske Kommuner eller Amtskommunen maatte komme til at udrede som Fattighjælp eller paa anden Maade til eller for Arbejdere i Selskabets Tjeneste. Til Sikkerhed for denne Forpligtelses Opfyldelse skal Selskabet hos Lagtinget til enhver Tid have deponeret 30,000 danske Kroner. Denne Sum forrentes til Fordel for Selskabet med almindelig Sparekasserente.

Et Aar efter, at Kontraktstiden er udløbet uden at være fornyet, tilbagebetales der Selskabet det Beløb, hvorover der ikke maatte være disponeret".

§ 8. Som Udvalgets Forslag med følgende Tilføjelse:

„For Veje, Broer og Kajanlæg kan Selskabet ikke kræve Erstatning."

§ 9. Udvalgets Forslag med Ændringsforslag.

§ 10. Udvalgets Forslag med følgende Ændring: Imellem Ordet „skal" i 3. Linie og Ordet „staa" i 4. Linie sættes „vederlagsfrit".

§ 11. Som Udvalgets Forslag.

§ 12. *§en formuleres saaledes:*

„Det offentlige skal kunne kræve Ansættelse af det nødvendige Opsyn og det nødvendige Politi paa Stationen eller Stationerne. Udgifterne ved saadan Ansættelse betales af Selskabet. Dette er pligtigt til at underkaste sig den paagældende Lovgivning."

§ 13. „Selskabet skal drage Omsorg for, saa længe Kontraktstiden varer, at færøsk Fisk eller Fiskeriprodukter eller andre færøske Varer ikke belastes med Told eller lign. Afgifter i Italien. Skulde dette Krav ikke kunne gennemføres, skal Selskabet udrede et Beløb, der svarer til den Told, som erlægges. Beløbet fordeles mellem de færøske Eksportører i Forhold til den af dem i Italien erlagte Told."

§ 14. Tallet „18,000" Kr. i Udvalgets Forslag ændres til „50,000" Kr.

§ 15. Som Udvalgets Forslag.

§ 16. „For Skatter, Afgifter, Erstatninger, Bøder eller andre Ydelser med hvad Navn nævnes kan til det Offentlige eller til Private, som Selskabet maatte skyldes paa Færøerne, indestaaer Selskabet med sine Skibe, Stationsbygninger, Pakhuse eller andre Anlæg, som det ikke er pligtigt

til vederlagsfrit at afstaa til Lagtinget ved Kontraktens Udløb. De i denne Paragraf ommeldte Ydelser skal altid gaa forud for anden Prioritetsydelse".

§ 17. „Saafremt den gældende Lovgivning maatte blive saaledes ændret, at der kan gives Selskabet Ret til at tilberede Fangsten i Land paa Færøerne, skal Selskabet være underkastet de Bestemmelser, som Lagtinget maatte vedtage for saadan Virksomhed, baade med Hensyn til den Arbejdskraft, som maa anvendes, og de Lønforhold, som skal gælde".

§ 18. „Selskabet maa med Hensyn til Grunderhvervelser m. m. affinde sig med de paagældende Ejere eller Besiddere."

§ 19. „Hvis Selskabet tilsidesætter foranstaaende Vilkaar eller den for Øerne gældende Lovgivning eller tolererer Tilsidesættelse af Trawlerlovgivningen for Færøerne og for Island, skal Lagtinget være berettiget til at tilbagekalde Tilladelsen. Denne Bestemmelse fritager selvfølgelig ikke Selskabet eller dets Funktionærer for det Strafansvar eller andet Ansvar, som en Lovovertrædelse efter gældende Ret maatte medføre."

§ 20. „Afgørelsen af eventuelle Tvistigheder angaaende Forstaaelsen af foranstaaende Vilkaar træffes af Justitsministeren. Overtrædelser medfører, naar ikke anderledes er bestemt, en Bøde fra 200 til 10,000 Kroner efter Justitsministerens Bestemmelse. Bøderne tilfalder Færø Amts Fattigkasse".

- B. „Der vælges et Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden paa Lagtingets Vegne at meddele den i § 2 ommeldte Godkendelse og ellers foretage, hvad der i øvrigt maatte være nødvendigt i denne Sag. Udvalgets Virksomhed ophører ved Lagtingets Sammentræden i 1927."

Af Johan H. Poulsen og M. Samuelson saalydende **Ændringsforslag** til Udvalgets Forslag:

Til Punkt 5 tilføjes:

Ved Forhyring og Forplejning af Besætning om Bord i Selskabets Trawlere forholdes som i engelske Trawlere.

Af Deboss og M. D. á Ryggi saalydende **Ændringsforslag** til Mindretalsforslaget:

Til Punkt 3. Efter 1. Januar 1938 tilføjes:

„Og kan derefter eventuelt fornyes i en 5-aarig Periode".

I Punkt 4. Første Punktum saaledes ændret:

Ved Stationer og alt, hvad der staar i Forbindelse dermed, skal der saavel under Opførelsen som senere under Driften kun benyttes Borgere, hjemmehørende paa Færøerne, undtagen i Tilfælde, hvor der skal anvendes Personer med speciel Uddannelse, som ikke forefindes her.

Til Punkt 7 føjes som sidste Stykke:

Skulde der medgaa større Beløb end 30,000 Kroner, er Selskabet pligtig til yderligere at udrede det overskydende Beløb.

Til Punkt 10 indsættes imellem Ordene „skal" i 3. Linje og „staa" i 4. Linie Ordet „vederlagsfrit".

Punkt 13 ændres saaledes:

Saaframt der i den Tid, Selskabet har Consession paa Færøerne, indføres Told paa Fisk eller Fiskeriprodukter, som fra Færøerne eksporteres til Italien, bortfalder Consessionen straks, medmindre Selskabet betaler et tilsvarende Beløb, der erlægges til Lagtinget og refunderes de færøske Eksportører eller nærmere af Tinget fastsatte Regler.

I Punkt 14 ændres Tallet „18,000“ til „36,000“.

Til Punkt 8 tilføjes:

For Veje, Broer og Kajanlæg kan ikke kræves Erstatning.

Den 28. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslag fra J. H. Poulsen og M. Samuelson toges tilbage.

— — — — — Debess og M. D. á Ryggi ligeledes.

Flertallets Forslag sattes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 7 Medlemmer stemte for, ingen imod.

A. Samuelsons med fleres Ændringsforslag. Indledningen vedtoges med 14 St. mod 0.

Sammes Forslag ad § 1 vedtoges med 14 St. mod 0.

Sammes Forslag ad § 3 vedtoges med 13 St. mod 0.

Sammes Forslag ad § 4 vedtoges med 14 St. mod 0.

Konoys og Joensens Forslag ad § 6 bortfaldt, idet kun 3 Medlemmer stemte for, ingen imod.

A. Samuelsen med fleres Forslag ad § 6 vedt. med 14 St. mod 0.

— — — — — § 7 — — — — — 14 — — — — — 0.

— — — — — § 8 betr. som vedt. uden Afst.

— — — — — § 10 — — — — — — — — — — —

— — — — — § 12 — — — — — — — — — — —

— — — — — § 13 — — — — — — — — — — —

Konoy og Joensens Forslag — — — — — § 9 — — — — — — — — — —

Sammes Forslag ad § 14 sattes under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 8 Medlemmer stemte for, ingen imod.

A. Samuelsons med fleres Forslag ad § 14 vedt. med 15 St. mod 0.

— — — — — § 16, 17, 18, og 19 betragtedes vedtaget uden Afst.

— — — — — § 20 sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 14 St. mod 2. (Nej stemte: Patursson, Konoy. Stemte ikke: Rasmussen, O. F. Joensen, J. H. Joensen, Reinert, Dahl, Formanden (Mitens). Fraværende Effersøe).

Konoy med fleres Ændringsforslag 1, 3, 6 betragtedes som bortfaldet.

Mindretallets Forslag saaledes ændret sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 St. mod 0. (Stemte ikke: Winter, Patursson, Rasmussen, O. F. Joensen, Reinert, Dahl, Formanden (Mitens). Fraværende: Effersøe).

A. Samuelsen med fleres Forslag Punkt B vedt. med 15 St. mod 0.

71. Kolportagebevillinger.

Der var fremkommet Andragender om Kolportagebevillinger fra:

- 1) Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark,
- 2) Martin Joensen, Vaag og
- 3) Thomas Nicolajsen, Thorshavn.

Sagerne henvistes til Kirkefondsudvalget, hvilket Udvalg den 20. September afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist en af Amtet forelagt Skrivelse fra Justitsministeriet af 8. Februar 1926, hvoraf fremgaar, at Kirkelig Forening for Indre Mission i Danmark har andraget om, at nævnte Forenings Bevilling til at forhandle gudelige Skrifter ved Omførsel paa Færøerne fornyes. Da det af de Sagen vedlagte Erklæringer fra Politimesteren og Sysselmændene fremgaar, at ovennævnte Forening ikke i nogen Maade har misbrugt den givne Bevilling, har Udvalget intet at erindre imod, at samme Bevilling fornyes.

Desuden har Udvalget faaet henvist til Behandling:

- 1) Andragende af 10. August fra Hr. Martin Joensen, Vaag, Suderø, og
- 2) Andragende af 14. August fra Hr. Thomas Nicolajsen, Thorshavn.

Udvalget har ikke kunnet enes om en fælles Indstilling, men delt sig i et *Mindretal* (Konoy og Rasmussen) og et *Flertal* (Joen Poulsen, Johs. Petersen og J. J. Dahl).

Mindretallet anfører følgende Motivering:

Da begge disse sidstnævnte Andragender gaar ud paa at opnaa Bevilling af samme Art som den Kirkelig Forening for Indre Mission har haft, nemlig Omførsel af gudelige Skrifter, og da det ikke kan ses, at Lov for Færøerne om Kolportagebevillinger af 16. December 1910 stiller Enkeltpersoner anderledes end Foreninger, finder Udvalget ingen Anledning til at modsætte sig, at de to foreliggende Andragender bevilges.

Flertallet ønsker at bemærke, at det finder det naturligt, at Kirkelig Forening for den Indre Mission faar sin Bevilling fornyet i samme Omfang som hidtil, medens de nye Ansøgere, der kun optræder paa egne Vegne, faar deres Andragende bevilget paa den Maade, at det tillades dem at sælge Bibler eller Dele af Bibelen, Gamle Testamenter, Nye Testamenter, enkelte Evangelier o. l.

Forslag fra Mindretallet:

Lagtinget anbefaler, at der meddeles 1) Kirkelig Forening for Indre Mission i Danmark, 2) Hr. Martin Joensen af Vaag, Suderø, og

3) Hr. Thomas Nicolajsen af Thorshavn Bevilling til at forhandle gudelige Skrifter ved Omføring paa Færøerne.

Forslag fra Flertallet:

Lagtinget anbefaler:

- 1) at Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark faar sin Bevilling til at forhandle gudelige Skrifter ved Omførsel paa Færøerne fornyet i samme Omfang som hidtil;
- 2) at Dhrr. Martin Joensen, Vaag og Thomas Nicolajsen af Thorshavn faar Bevilling til at forhandle Bibler eller Dele af Bibelen ved Omførsel paa Færøerne.

Den 22. September foretoges Sagernes 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

Den 24. September foretoges Sagernes 3. Behandling.
Mindretallets Forslag satles først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 6 stemte for, ingen imod.

Derefter sattes Flertallets Forslag Punkt 1 under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 10 stemte for, ingen imod.

Endelig sattes Punkt 2 under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 4 stemte for, ingen imod.

Den 25. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagerne.

72. Det Hansenske Legats Renter.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes forskellige Andragender¹⁾ om Tilskud af Det Hansenske Legats Renter.

Sagerne henvises til Budgetudvalget, hvilket Udvalg den 5. August afgav saalydende Betænkning:

Ifølge den foreliggende Statusoversigt har man til Disposition: Beholdning pr. 1. April 1926..... 960 Kr. 59 Øre.

Færø Amt har under 5. Maj d. A. kommuniceret Lagtinget Skrivelse af 24. April s. A. fra Det nye danske Landhusholdningsselskab, hvoraf frem-

¹⁾ Udelades her.

gaar, at Det Hansenske Legats Renter vil tilfalde Færøerne i Tidsrummet 1. April 1926 til 31. Marts 1931 paa Betingelse af, at de tidligere vedtagne almindelige Regler for Midternes Anvendelse følges.

Legatets Renter udgør 420 Kr. aarlig.

Til Tinget er i Aar indkommet følgende Andragender om Støtte til Anskaffelse af Landbrugsredskaber:

- 1) Andragende fra Husmand Thomas Thomsen, ældre, Midvaag, om Tilskud til Anskaffelse af en Vogn. — Forstanderskabets Anbefaling foreligger. — Andrageren har en Trø.

Forslag.

Af Hansenske Legats Renter bevilges der Husmand Thomas Thomsen, ældre, Midvaag, et Tilskud paa 50 Kr. til Anskaffelse af et Par Vognhjul. Bevillingen udbetales, naar Vognhjulene er anskaffede.

- 2) Andragende fra Husmand Johan Ebek Johannesen, Dal, om Tilskud til Anskaffelse af Vognhjul og Seletøj. Forstanderskabet anbefaler Andragendet. — Andrageren, der betegnes som en driftig og indsigtfuld Landbruger, lever saa at sige udelukkende af Landbrug.

Forslag.

Der bevilges Husmand Johannes Ebek Johannesen, Dal, som Tilskud til Anskaffelse af et Par Vognhjul og Seletøj..... 75 Kr. — Bevillingen udbetales, naar Vognhjul og Seletøj er anskaffet. —

- 3) Andragende fra Fisker og Landbruger Johannes Rasmussen Dalsgaard, Skaalevig, om Tilskud til Anskaffelse af Vognhjul, Seletøj, Plov og Harve. — Andragendet er anbefalet af Forstanderskabet.

Forslag.

Der bevilges Fisker og Landbruger Johannes Rasmussen Dalsgaard, Skaalevig, som Tilskud til Anskaffelse af Vognhjul, Seletøj, Plov og Harve, et Beløb af..... 100 Kr., som udbetales, naar de omhandlede Genstande er anskaffede.

- 4) Andragende fra Andreas Nolsøe, Trangisvaag, om Tilskud til Anskaffelse af en Vogn. — Andragendet er anbefalet af Forstanderskabet.

Forslag.

Der bevilges Andreas Nolsøe, Trangisvaag, til Anskaffelse af et Par Vognhjul..... 50 Kr., som udbetales naar Vognhjulene, er anskaffede.

Den 27. August foretoges Sagernes 2. Behandling.
Sagerne overgik til 3. Behandling.

Den 1. September foretoges Sagernes 3. Behandling.
Udvalgets Forslag sattes punktvis under Afstemning med følgende Udfald:

Punkt 1	vedtoges	med	15	St.	mod	0.
— 2	—	—	14	—	—	0.
— 3	—	—	14	—	—	0.
— 4	—	—	14	—	—	0.

73. Fiskeri ved Grønland.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag angaaende Fiskeri ved Grønland.

Den 3. August foretoges Sagens 1. Behandling.
Efter Forslag af A. Samuelson blev det vedtaget at henvise Sagen til et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Den 4. August valgtes til Medlemmer af Udvalget: Dahl, J. H. Jønsen, A. Samuelson, Rasmussen og Mitens.

Den 25. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgshetænkning:

I sin Samling 1925 vedtog Lagtinget angaaende denne Sag følgende Henvendelse til Regeringen:

Lagtinget andrager om,

- at* Færlinger faar Tilladelse til at fiske overalt paa Søterritoriet ved Grønland undtagen inde i Fjordene, der forbeholdes Grønlænderne;
- at* det tillades Færlinger at skaffe sig Angmagset til Agn, eventuelt ved Bistand af Grønlænderne;
- at* der gives færøske Fiskere Støttepunkter i Land paa forskellige Steder, saaledes som i Udvalgsbetænkningen af 1924 ommeldt, og

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 127.

at der arbejdes hen til, at færøske Baadfiskere faar Stationer i Land paa Grønland for at de derfra om Sommeren kan drive Baadfiskeri.

Ved Skrivelse af 11. Februar d. A. har Justitsministeriet oversendt en Skrivelse af samme Dato fra Indenrigsministeriet. I denne Skrivelse fra sidstnævnte Ministerium gives der indtil videre Tilladelse til, at danske og islandske Fiskerskibe, som afgaar fra dansk eller islandsk Havn for at drive Fiskeri paa Fiskebankerne ved Grønlands Vestkyst, efter derom for hvert enkelt Skib indgivet Andragende, kan besejle Havnen paa Sydostsiden af Ravn Storø i Godthaabsdistriktet paa forskellige i Skrivelsen nærmere angivne Vilkaar.

Justitsministeriet, som henholder sig til Indenrigsministeriets Skrivelse, udtaler sluttelig, at der om Adgang til Kortmateriale over Grønland senere vil fremkomme Meddelelse. Saadan Meddelelse har Lagtinget endnu ikke modtaget. En Skibsfører, som har haft Lejlighed til at tale om dette Spørgsmaal, har herom udtalt, at han med Tilladelsen til at anløbe Ravn Storø modtog en Kortskitse over denne Havn og en Beskrivelse af Besejlingsforholdene vedrørende Havnen.

Nærværende Udvalg, som atter i Aar efter Lagtingets Beslutning skal behandle denne Sag, maa udtale, at de Indrømmelser, som der ved ovennævnte Skrivelse er gjort ogsaa færøske Fiskerskibe, har Værdi, men de er langt fra tilstrækkelige. Det er af Værdi, at man har givet ogsaa færøske Fiskere Adgang til at besejle Havnen paa Ravn Storø. Denne Havn ligger ganske vist aaben mod Sydvest, og den ligger mindst 70 Sømil f. Eks. fra „Fyllas Bank“, hvor Fiskeriet særlig drives. Sejladsen fra „Fyllas Bank“ til Havnen paa Ravn Storø skal praktisk talt hele Vejen foregaa over det aabne Hav. Havnen kan let fyldes med Is, og der har i Foraaret været nogen Ængstelse i saa Henseende; men Faren for Is drev over i Aar. — Havnen ved Godthaab ligger derimod kun c. 20 Sømil fra „Fyllas Bank“, og i Halvdelen af denne Distance er der smalt Vand inde i Fjorden. Havnen som kaldes „Hollænderhavn“ eller Falting, ligger kun 10—12 Sømil fra „Fyllas Bank“ og „Trebrødrehavn“ kun c. 20 Sømil fra nys nævnte Bank. Disse Havne er ikke udsatte for Isfare. Af de 13 færøske Fiskerskibe, som i Aar har drevet Fiskeri ved Grønland, har kun 4 anløbet Havnen paa Ravn Storø.

Men indeholder Ministeriets oftnævnte Skrivelse paa visse Punkter Indrømmelser af Betydning — og Udvalget lægger særlig Vægt paa, at det for Regeringen tydeligvis har været Hensigten at gøre ogsaa Færinger Indrømmelser i denne Sag, som Lagtinget har rejst —, saa har man med Beklagelse modtaget Afslag paa Hovedønsket, nemlig om Ret for danske Statsborgere til at fiske paa dansk Søterritorium ved Grønland. Ønsket om flere Støttepunkter i Land er heller ikke imødekommet. Kortmaterialet over Grønland er der heller ikke givet færøske Fiskere Adgang til. Færøske Baadfiskere har faaet Afslag paa Andragende om fra Station i Land paa Grønland at drive Baadfiskeri om Sommeren. —

Fiskeriet ved Grønland har i Aar — trods Landets store Afstand fra Færøerne og trods de haarde Vilkaar, som Fiskerne har naaet underkaste sig ved praktisk talt uden Støttepunkt i Land at drive Fiskeri med smaa Fartøjer — givet godt Udbytte. Af de 13 Fartøjer er de 12 hjemkommet med fuld Last. Af Pengeudbyttet i Aar ikke bliver stort paa Grund af lave Fiskepriser, er et andet Spørgsmaal.

Udvalget anser det for nødvendigt, at Lagtinget endnu en Gang henvender sig til Regeringen fastholdende de tidligere fremsatte Ønsker, og man stiller Forslag derom nedenfor. Man henviser til de i Sagen afgivne Betænkninger, saavel i 1924 som i 1925, som man henholder sig til.

Forslag.

1. Idet Lagtinget anerkender de Indrømmelser, som ved Indenrigsministeriets Skrivelse af 11. Februar d. A. gives færøske Fiskere paa Fiskeri ved Grønland, maa Tinget fastholde sin Beslutning af 1924 og 1925, og man udtaler Ønsket og Haabet om, at Regeringen efter nye Overvejelser fuldt ud vil inødekomme Lagtingets og dermed den færøske Befolknings Ønsker.
2. Lagtinget andrager Ministeriet om, at Tinget maa blive gjort bekendt med de Udtalelser, som i Fjor er fremsatte af de grønlandske Landsraad i Anledning af de fra Færøerne i denne Sag fremsatte Ønsker.

Den 27. September foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 22 St. mod 0. (Fraværende: Effersøe).

Den 29. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

74. „Sólarmagn“s staðarnavnasavn.¹⁾

Den 15. September fremlagdes en Sag ang. Tilskud til Foreningen „Sólarmagn“ til Samlerarbejde vedrørende færøske Stednavne.

Sagen henvistes til Budgetudvalget, hvilket Udvalg den 29. September afgav saalydende Forslag til Beslutning:

Lagtinget har i 1922 bevilget Foreningen „Sólarmagn“ 600 Kr. som Støtte til det Samlerarbejde vedrørende færøske Stednavne, som Foreningen havde sat sig i Spidsen for. 300 Kr. er udbetalt af Bevillingen. Resten ønskes nu anvist.

Forslag.

Der udbetales Foreningen „Sólarmagn“ 300 Kr. som udgørende sidste Del af den i 1922 givne Bevilling til Samling af færøske Stednavne. Beretning afgives til Olajdag 1927.

¹⁾ Sagen ang. Skr. fra Studentafelagið ang. færøske Stednavne blev ikke behandlet. Lagtingstidende 1926.

S. D. foretoges Sagens 2. Behandling.

Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedtaget uden Afstemning.

S. D. foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag vedtoges med 18 St. mod 0.

---

75. Findingshval af Grindefangst og Incasso- Honorar for Grindesalg.

Begge disse Sager henvistes til Budgetudvalget, hvilket Udvalg den 11. August afgav saalydende Betænkning:

1) Sag Nr. 45/1926. (*Findingshval af Grindefangst*).

Til Udvalget er henvist Andragende fra Fisker Heine Heinesen, Sandevaag, om at faa tildelt Findingshval af Grindefangsten i Midvaag 4. November f. A. — Andrageren paastaar, at han har opdaget en Grindeflok, som sammen med andre Flokke blev inddrevet til Midvaag og dræbt der. Imidlertid har Sysselmanen nægtet at udlægge Findingshval til ham, skønt 4 andre Baade fik Findingshval af samme Grind. —

I Sagen er optaget Rapport, men nogen formel Kendelse synes ikke at være afsat. Der er dog truffet en Afgørelse af Stedets Sysselman og denne Afgørelse er ikke appelleret. — Udvalget maa formene, at en Sag som den foreliggende, efter Grindereglementet maa behandles og afgøres af Sysselmanen med Appel til Overpolitiretten. Det er ogsaa den Fremgangsmaade, man gennem Tiderne har brugt. Udvalget kender intet Tilfælde af denne Slags, hvor Lagtingets Indgriben har fundet Sted, og man kan heller ikke tilraade, at Tinget griber ind i det foreliggende Tilfælde. Andrageren maa henvises til den almindelige Fremgangsmaade med Appel til Overpolitiretten og ikke til Lagtinget.

Forslag.

Lagtinget udtaler, at Spørgsmaal om Findingshval af Grindefangster afgøres af vedkommende Sysselman med Appel til Overpolitiretten og Andrageren henvises til eventuelt at indanke Sysselmændens Afgørelse, ifølge hvilken der ikke blev tillagt ham Findingshval eller andet i Findingshval, for Overpolitiretten.

2) Sag Nr. 65/1926 (Inkasso-Honorar for Grindesalg).

Lagtingsrevisor henleder Opmærksomheden paa, at Sysselmandene ved Grindeauktioner anvender en meget forskellig Fremgangsmaade med Hensyn til Beregning af Inkasso-Honorar. — Dette er i sin Tid af Lagtinget fastsat til 4 $\frac{0}{10}$, men anses nu at være for lavt. Ved de forskellige Auktioner over Løssøre beregnes nu altid et meget højere Inkasso-Salær.

Lagtingsrevisor foreslaar under Hensyn til de siden 4 $\frac{0}{10}$ Honorarets Fastsættelse forandrede Forhold, at Inkassationshonoraret ved Grindeauktioner fastsættes til 6 $\frac{0}{10}$ og at dette faar tilbagevirkende Kraft, saaledes at det kommer til at gælde fra 1. Januar 1925 at regne. —

Udvalget kan efter Omstændighederne tiltræde Lagtingsrevisors Forslag, som ogsaa er tilraadet af Færø Amt. —

Forslag.

Fra 1. Januar 1925 at regne fastsættes Inkasso-Honorar ved Grindeauktioner til 6 $\frac{0}{10}$.

a. Findingshval af Grindefangst:

Den 28. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 15 St. mod 0.

b. Inkasso-Honorar for Grindesalg:

Den 28. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Overgang til 3. Behandling betragtedes som vedt. uden Afstemning.

Den 1. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Udvalgets Forslag vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

76. Grindereglementet.

Den 6. August fremlagdes en Sag om Grindebudsafsendelse ved „glaður“.

Den 17. August foretoges Sagens 1. Behandling.

Tilladelse til Sagens Behandling gaves med 18 St. mod 0.

Efter Forslag af Johan Poulsen blev Sagen henvist til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 21. August fremlagdes i Sagen saalydende **Udvalgsbetænkning**:

I Skrivelse af 1. August d. A., som undertegnede Udvalg har faaet til Betænkning, anmoder Hans Bertelsen, Strænder, Tinget om at foranledige, at Grindebud i Fremtiden ikke alene sendes pr. Telefon, men ogsaa som i gamle Dage ved „glæður“. Andrageren anker over, at Telefonstationerne tit indskrænker sig til at underrette deres nærmeste Omgivelser om Grinden, saa store Dele af Bygdens Befolkning mangler Kendskab til den, indtil Nyheden naar den som Rygte. Det kan undgaas ifald man vedbliver med at „glæða“. Hertil kommer ogsaa, at de gamle „roykstøðir“ er ved at gaa den nye Generation af Glemme, saa man i Tilfælde af Telefonbrud vil komme til at staa ret hjælpeløs i Fremtiden. Det anbefales, at Sysselmændene fører Lister over „roykstøðirnar“, hvilke fremlægges paa et for Befolkningen bekvemt Sted.

Med Hensyn til ovenstaaende skal Udvalget tillade sig at udtale:

Ifølge Grindereglementet staa Budsendelse ved „glæður“ stadig ved Magt. Paa de Steder, hvor man har Telefon, har Praksis medført, at man er kommen bort fra den gamle Maade at sende Grindebud paa og benytter udelukkende Telefonen; nægtes kan det heller ikke, at Telefonen baade er hurtigere og mere praktisk. I 1909 vedtog Lagtinget, at Grindebud skulde — hvor det er gørligt — sendes pr. Telefon, og de Udgifter, som var forbundet hermed, udredes af Økonomisk Fond. Derimod sker Budsendelsen ved „glæður“ endnu den Dag i Dag paa de Steder, hvor Telefon mangler. Ja, selv saadan en Plads som Nolsø faar Grindebud ved „glæðu“, da man ikke fuldt ud tør stole paa den traadløse Telefon. Det forekommer Udvalget, at det vilde være forbundet med en Del praktiske Vanskeligheder paa de Steder, hvor Telefon har været benyttet i en længere Aarrække, igen at paa-byde „Grindaglaðu“. Konsekvensen heraf vilde ogsaa være, at man ogsaa paa de Steder, hvor Budsendelsen ikke kan ske ved „glæður“, blev nødt til at sende Mand over Fjældene med Grindebud, et Paabud, som sikkert vil vise sig vanskeligt at realisere, samtidig med at Telefonen kan benyttes. Derimod bør det indskræpes Telefonstationerne, at Grindebud altid bør sendes snarest muligt og i den Udstrækning, Forholdene kræver. Man skal tillade sig at henstille, at Amtet gennem Sysselmændene lader undersøge, om der af Stationerne udvises nogen Forsømmelighed paa det Punkt. Udvalget kan være enigt med Andrageren i, at der bør sørges for — eventuelt som af ham foreslaaet — at de gamle „roykstøðir“ ikke gaar Folk af Glemme. Man tillader sig i Henhold til ovenstaaende at foreslaa, at det henstilles til Amtmanden at tage de i nærværende Betænkning omtalte Forhold — specielt hvorvidt Telefonstationerne forsømmer at sende Grindebud i den nødvendige Udstrækning — under nærmere Overvejelse og foretage det efter hans — og Sysselmændenes — Skøn i nævnte Henseende fornødne.

Forslag.

Med Hensyn til det i Betænkning anførte, anmodes Amtmanden om at foretage det fornødne.

Den 27. August foretoges Sagens 2. Behandling.
Der forelagdes af J. Patursson saalydende Broytingaruppskot:

Amtmaðurinn verður biðin um at lata sýslumennirnar sækja upplýsingar um hvussu hefur verið boðað frá grind áðrenn telefonir var nýttir í teim ymsu bygdum, harundir hvar glaðingapláss ella breiðslupláss vóru og nær fleiri glaður vóru nýttar og framsenda hesar upplýsningar til tingið til næsta ár.

Den 2. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Paturssons Ændringsforslag sattes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 7 stemte for, ingen imod. -- Derefter sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

---

77. 1) Udgivelse af Landbolovene paa Færøsk, 2) Lagtingets Dagsorden og Protokollens Førelse paa Færøsk og 3) Udsættelse af Lagtingssamlingen.

Den 29. September vedtoges med 12. St. mod 0 saalydende Forslag til Bestutning:

„De foran ommeldte Sager udsættes til næste Aar“.

---

78. Oprettelse af et Lagtingskontor.¹⁾

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra i Fjor udsatte Sag om Oprettelse af et Lagtingskontor.

Den 5. August henvistes Sagen til Budgetudvalget, hvilket Udvalg den 13. September afgav saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Lagtinget nedsatte i Fjor et Udvalg til mellem Lagtingssamlingerne at overveje denne Sag. Der forelaa ved Samlingens Begyndelse ingen Betænkning fra Udvalget. Nu foreligger en Skrivelse fra Lagtingsmand Mitens, som har rejst Sagen. I denne Skrivelse gives der Oplysning om forskellige Arbejder ved Administrationen, som Lagtinget betaler, og som ved Oprettelse af et Lagtingskontor naturlig overføres til dette. Endvidere gøres der opmærksom paa, at „Føroya vanlukkutrygging“ betaler c. 500 Kr. i Leje for Kontorlokaler, og man nævner det praktiske i, at der bygges en Tilbygning til Lagtingshuset eller en særlig Bygning, hvor Forsikringen og Lagtinget faar Kontorlokaler. — Hertil kommer, efter Udvalgets Mening, ogsaa Spørgsmaalet om Retslokaler. —

Udvalget foreslaar, at der atter i Aar nedsættes et Udvalg paa 3 Medlemmer til at overveje alle disse Spørgsmaal. Samhandspartiets Medlemmer i Udvalget gaar med til Udvalgets Nedsættelse, men med fornødent Forbehold overfor hele Spørgsmaalet.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Der nedsættes et Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden at overveje de af Lagtingsmand Mitens rejste Spørgsmaal og Spørgsmaalet om Retslokaler og fremkomme med Betænkning til næste ordinære Lagtingssamling.

Den 15. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forsl. sattes under Afstemn. og vedt. med 14 St. mod 0.

---

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1926, Pag. 126.

79. Lagtingets 1000-Aars Fest.

Sagen henvistes til Budgetudvalget.

Den 28. September fremlagdes saalydende **Betænkning**:

Sjálvstýrisflokkur tingsins hefur 4. august h. a. sent tinginum bræv um at veita pening til at kanna lögtingsins søgu og skipa fyr 1000 ára veitslu lögtingsins.

Hettar mál hefur fleiri ár nú í næstum verið umrøtt á tingi, uttan at tingið tó higartil hefur tikið nakra avgerð um tað.

Útvalgsins *meirilutur* (Dahl, J. H. Joensen, Reinert og A. Samuelsen) stillar einki uppskot.

Minniluturin (Midjord, Winther og Patursson) ber fram fylgjandi:

Tá málið nú er uppasturborið av byggjum, vil minniluturin bera fram hettar álit og uppskot:

Tað, sum næst tykist at liggja fyr í hesum viðføri, um nakað skal gerast, tað er tað sum fyrst er nevnt í frammanundan nevnda brævi nemliga at kanna eftir søgu tingsins. Minniluturin hefur hugsa sær til, at hetta starv verður gjørt á henda hátt: Løgtingið velur eina 3 manna millumtinganevnd og letur henni nakrar peningar upp í hendi. Henda nevnd skal hava tað til aðalstarv at finna fram menn, sum hava vilja og dugnaskap til, til næsta Ólavsøkuting at savna tilfar til tingsins søgu.

Minniluturin heldur, at ransóknarstarvið eigir at vera hettar:

1. Næst møguliga ætlan um nær lögtingið var stovnað. Herundir tær fyrstu tingskipanir og tingsiðir.
2. Ransókn av Tinganes-tinginum og bygdar-tingunum og savn um munnligar søgur teirra. Granskan um upprunna bygdartingana, týðning teirra og skipan og viðurskiftir teirra við Tinganes-tingið.
3. Henta saman tær lógir og samtyktir lögtingsins, ið fáast kunna, frá upphav tingsins til 1816.
4. Hvussu viðurskiftini vóru millum tingræði og blskopparæði í miðalöld.
5. Løgmannatal og lögmannna-ævisøgur.
6. Upplýsningar um hvørjir hava verið lögtingsformenn og lögtingsmenn og stutt frágreiðing um ævisøgu teirra frá 1852 til í dag.

Vituligt eru hesar 6 frammanundan standandi greinir settar nakað upp á gjót. Minniluturin hevur skotið fær upp, ikki fyri at fær avgjørt skulu úttinnast, men fyri at millumtinganevndin kann hava nakað at miða seg effir.

Av ymsum atvoldum vil tað vera hentast, um skundað verður so mikið undur hetta starv, at tað mesta av her frammanundan nevnda tilfari kann leggjast fram aftur á lögting á næstu Ólavsøku, soleiðis at tingið tá kann avgera um og tá hvussuleiðis verður at halda fram við hesum verki.

So statti heldur minniluturin seg kunna tilráða, at tingið ger upp til 3500 kr. leysar til hettar verk.

Viðvíkjandi hinum í umsóknarbrævinum nevnda endamáli, at skipa fyri 1000 ára veitslu lögtingsins, so heldur minniluturin ikki at tingið kann gera nakað við hettar í ár.

Harínmóti vil minniluturin skjóta upp, at tingið hiður hesa tilætlaðu millumtinganevnd umbugsa hettar mál og um tilber herum seta fram uppskot til næsta ting.

Uppskot.

Tingið kjósar eina 3 manna millumtinganevnd til at fremja hesi endamál:

1. at savna tilfar til lögtingsins søgu og søgu bygdatingana.
2. um tilber, at seta fram uppskot til 1000 ára veitslu lögtingsins.
3. Nevndin gevur lögtinginum á næsta Ólavsøku frágreiðing um starv sítt og nýtslu av peninginum.
4. Nevndin hevur atgongd til at nýta upp til 3500 kr. av Økonomisk Fond til tað í grein 1 nevnda endamáls frama.

Den 28. September foretoges Sagens 2. Behandling.
Sagen overgik til 3. Behandling.

Den 29. September foretoges Sagens 3. Behandling.
Mindretallets Forslag Punkt 1 og 2 vedtoges med 17 St. mod 0.

— — — 3 - 4 sattes under Afstemning ved
Navneopraab, men bortfaldt, Idet kun 11 Medlemmer stemte for, ingen imod.

80. Ekspedition af Lagtingets Sager.

Den 23. September fremlagdes saalydende Skrivelse fra Lagtingsformanden til Budgetudvalget:

Det maa anbefales, at Tinget vedrørende indeværende Samling anlager Revisor Gunnar Winther til at være behjælpelig med Ekspeditionen af de af Tinget vedtagne Beslutninger og med ham aftaler et passende Vederlag herfor.

Det tilføjes, at Hr. Winther allerede har ydet Hjælp i den omhandlede Henseende, idet jeg har forudsat, at Tinget vil godkende dette.

Oliver Effersøe.

Den 29. September afgav Budgetudvalget saalydende **Beslutning**:

Udvalget tiltræder Formandens foranstaaende Forslag og tilraader, at Lagtinget træffer følgende

Beslutning.

Der tillægges Hr. Revisor G. Winther et Honorar af 150 Kr. for i 1926 at assistere Formanden ved Ekspedition af Lagtingssager.

S. D. sattes Forslaget under Afstemning og vedt. med 17 St. mod 0.

---

81. De af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes Tingets Journal, Kopibog og Regningsjournal som Regnskab for de af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Lagtingstidende 1926.

Sagen henvistes til Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager, hvilket Udvalg den 2. September afgav saalydende Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist:

Lagtingets Regningsjournal, Journal, Kopibog og Kopier af Breve, hvilke Bøger og Kopier Udvalget har gennemgaaet for Tidsrummet fra 29. Juli 1925 til 29. Juli 1926.

Udvalget har opholdt sig ved enkelte Poster i Regningsjournalen; men efter at have fremskaffet Oplysninger desangaaende, finder man ikke Anledning til at fremkomme med nogen særlige Bemærkninger.

Den 6. September behandledes Sagen. — Formanden foreslog et under Diskussionen rejst Spørgsmaal om „Benævnelsen for færøsk Klipfisk i Udlandet“ udtaget til særlig Behandling og henvist til Udvalget angaaende Fiskevragning.

Forslaget vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

---

82. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Den 30. Juli valgtes til de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 12:

1. *For de Kirkefonden vedkommende Sager:*
Dahl, Joen Poulsen, Johs. Petersen, Rasmussen og Konoy.
2. *For de Landkommunerne i Almindelighed vedkommende Sager:*
O. F. Joensen, Joen Poulsen og J. H. Poulsen.
3. *Budgetudvalget for de Sager, som vedkommer:*
  - a. *Amtsrepartitionsfonden,*
  - b. *Amtsfattiggassen,*
  - c. *Den økonomiske Fond, Grindegarnet i Vestmanhavn samt Renterne af det Hansenske Legat:*

A. Samuelson, J. H. Joensen, Dahl, Reinerf, Midjord, Patursson og Winther.

4. *For forskelligartede Sager:*

Johan Poulsen, Wang og Guttusen.

5. *For de af Amtmanden ene afgjorte Sager:*

Johs. Joensen, Weihe og M. D. á Ryggi.

1. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

1. Afstemningssteder paa Kalsø og i Tofte.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes en Sag om Afstemningssteder paa Kalsø og i Tofte.

Den 13. September vedtog Lagtinget med 17 Stemmer mod 0 at svare:

„De foreliggende Forslag til Vedtægter for Oprettelsen af Valgsteder i Næs Sogns Kommune og Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune godkendes.“

2. Sognegrænsen mellem Kvivig og Vestmanhavn.

Der var fremkommet et Andragende om Forandring af Sognegrænsen mellem Kvivig og Vestmanhavn.

Sagen henvistes til det kommunale Udvalg, hvilket Udvalg den 9. September stillede følgende Forslag:

„Sagen udsættes indtil videre.“

Ved Sagens 2. Behandling bortfaldt Udvalgets Forslag, idet kun 8 Medlemmer stemte for, ingen imod.

3. Tingsleder paa Vaagø og Norderøerne.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes Andragender om Oprettelse af Tingsteder paa Vaagø og i Klaksvig.
Sagen henvistes til Udvalget angaaende Tinglysning.

Den 11. September afgav Udvalget **Betænkning** (vedhæftet som Bilag 22).

Den 14. Septbr. vedt. Udvalgets Forslag med 16 Stemmer mod 0.

---

4. Approbation paa Laan til Frodebø Sogns Kommune.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende fra Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune om Approbation paa et Laan paa 10,000 Kr.

Det kommunale Udvalg, hvortil Sagen var blevet henvist, afgav den 16. August **Udvalgsbetænkning** (vedhæftet som Bilag 10).

Den 19. August vedt. Udvalgets Forslag med 17 Stemmer mod 0.

---

5. Andragende om Alderdomsunderstøttelse.

Der var indkommet Andragende fra Jens Jacob Ellendersen, Kvalbø, om Alderdomsunderstøttelse.

Den 13. August vedtoges med 14 Stemmer mod 0 saalydende Protokollation:

„Lagtinget kan ikke imødekomme Andragendet, men maa henvise Andrageren til at gaa frem efter Alderdomsunderstøttelsesloven af 9. April 1891.“

---

6. Hvalfanger A/S. „Suderø“s Skat.

Der var fremlagt en Skrivelse ang. Hvalfangeraktieselskabets Skat til Sumbø Sogns Kommune.

Sagen henvistes til et Udvalg paa 5 Medlemmer, bestaaende af Effersøe, O. F. Joensen, Joen Poulsen, Mitens og Winther, hvilket Udvalg den 21. September afgav saalydende **Betænkning**:

Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune har ved Skrivelse af 29. f. M. til Lagtinget forelagt Tinget til Behandling en Sag ang. en Skat til Kommunen til Beløb 4000 Kr., som Forstanderskabet har paalignet Hvalfangteraktieselskabet „Suderø“ af Trangisvaag. Med Skrivelsen følger forskellige Bilag, af hvilke fremgaar:

Der foreligger en Regning af 1. September 1925 fra Sumbø Sogns Kommune til Hvalstationen i Lobra for Skat efter Formue og Lejlighed for Aaret 1925 til Beløb 4000 Kr. med en Skrivelse af 2. Juli 1926 fra Hvalfangeraktieselskabet „Suderø“, hvorved Forstanderskabet for den nævnte Kommune henvises til at faa Skatten refunderet af Frodebø Sogns Kommune, idet der tillige henvises til Lagtingets Skatteudvalgs Skrivelse af 12. Februar s. A. om, at sidstnævnte Kommune er „pligtig at refundere Skatten betalt til Sumbø Sogns Kommune, da Hvalfangeraktieselskabet „Suderø“ allerede havde betalt den fulde kommunale Skat til Frodebø Sogn for 1925 og denne saaledes er pligtig at tilsvare Erhvervsskatten til Sumbø Sogn.“

Endvidere foreligger der to lignende Skatteregninger af 20. August d. A. fra Sumbø Sogns Kommune henholdsvis til „Hvalstationen i Lobra for Driften af Hvalfangst“ for 1926: 1000 Kr. og til „Hvalstationen i Lobra (Lejemaalet)“ for 1926: 3000 Kr. — Disse Regningskrav er tilbagevist, jfr. nærmere medfølgende to Breve, henholdsvis fra Johan Mortensen, Vaag, og fra Hvalfangeraktieselskabet „Suderø“. I en Skrivelse af 24. d. A. fra Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune til Sumbø Sogns Kommune hedder det, at Forstanderskabet har sendt saalydende Skrivelse til Amtet:

„Mellem Sumbø Sogns og Frodebø Sogns Kommuner har der aldrig været Uenighed om Skat paa Aktieselskabet „Suderø“. Hver Kommune har lignet for sig og faaet betalt for sig. Sumbø Sogn har ikke fremsat noget Krav paa Andel i Skatten for Aaret 1925, og det er derfor ganske uberettiget at anmode Amtet om at „paaminde“ Frodebø Sogns Kommune om nogen Betaling. Allerede af den Grund, at man først nu bliver bekendt med, at der eksisterer et saadant Krav, vil dette være fuldstændig at afvise.“

Hele denne Sag er af Udvalget tilstillet Lagtingets Skatteudvalg til Erklæring.

En saadan foreligger i medfølgende Skrivelse af 15. d. M. fra Skatteudvalget. Den er saalydende:

„Tilbagesendes med Bemærkning, at Skatteudvalget under 24. Februar d. A. tilskrev Hvalfangerselskabet A/S. Suderø saaledes i Anledning af den Selskabet paalignede Erhvervsskat for 1925 til Sumbø Sogns Kommune:

„I Anledning af Selskabets Klage over den Selskabet paalignede Skat til Sumbø Sogns Kommune for Aaret 1925 skal man meddele, at Skatteudvalget paa Møde den 23. d. M. har vedtaget at udtale, at der ikke findes Anledning til at nedsætte den Selskabet paalignede Erhvervsskat til Sumbø Sogns Kommune.

Man skal derfor henvise Selskabet til at gaa frem efter § 28 i Skatteloven af 12. Marts 1923.“

Herefter maatte Forstanderskabet for at faa Erhvervsskatten henvende sig til Selskabets Opholdskommune, Frodebø Sogns Kom-

mune, til hvilken Selskabet havde betalt fuld Skat for 1925, 8864 Kr. 76 Øre. Forstanderskabet havde imidlertid ved Paaligningen af Erhvervsskatten undladt at meddele Opholdskommunen bevislig Underretning om Skattens Fastsættelse, jfr. Skattelovens § 25, og Forstanderskabet for Frødebø afviste derfor at betale. En Overretsdøm af 1912, Ugeskrift for Retsvæsen 1913 Pag. 68—69, vedrørende den til den færøske Skattelov svarende danske Skattelov synes imidlertid at maatte forstaas saaledes, at Undladelse af at have givet Meddelelse ikke berøver Erhvervskommunen Retten til Skatten, da der intet nærmere er udtalt angaaende Tidspunktet for Meddelelsen til Opholdskommunen udover Ordene „snarest muligt“.

Angaaende Spørgsmaalet om Aktieselskabets Skat til Sumbø Sogns Kommune bemærkes, at Udvalget endnu ikke har kunnet tage Stilling hertil.

Idet Udvalget giver Tinget foranførte Fremstilling, skal man bemærke, at det efter Lov for Færøerne Nr. 76 af 12 Marts 1923 om den kommunale Beskatning ikke tilkommer Lagtinget, men Lagtingets Skatteudvalg at træffe Afgørelse i den foreliggende Tvist.

Forslag.

1. Sagen i sin Helhed tilstilles Lagtingets Skatteudvalg med Henvisning til Udvalgsbetænkningen.
2. Der tilstilles Andrageren et Eksempplar af nærværende Udvalgsbetænkning.

Den 22. Septbr. vedt. Udvalgets Forslag med 16 Stemmer mod 0.

2. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

Sagen om Ligning til Amtsrepartitionen kom til endelig Behandling den 27. September.

Udvalgsbetænkningen var saalydende:

Ifølge den af Amtet i indeværende Samling fremlagte Oversigt over Amtskommunens økonomiske Status skulde der for Aaret 1927 tiltrænges en Paaligning af ca. 116,000 Kr., heri ikke medregnet det paa Jordegodset forlods faldende Beløb af 2 Kr. pr. Skattemark med 8517 Kr. 48 Øre. — Amtsfondspaaligningen skulde herefter blive ca. 3500 Kr. mindre end forrige Aar.

Udvalget har ingen Indvendinger at gøre til Amtets Oversigt, men skal anføre, at forskellige Forhold ved Sanatoriet vil paadrage Amtsfonden Udgifter, som ikke er medtagne i Amtets Status. — Man stiller derfor Forslag om, at Paaligningen paa Kommunerne for Aaret 1927 sættes til 119,783 Kr. 20 Øre, og at Fordelingen sker i Overensstemmelse med hoslagte Forslag til Repartition.

Forslag.

Tinget beslutter at udskrive i Skat til Amtsfonden for Aaret 1927 119,783 Kr. 20 Øre foruden det forlods paa Jordegodset faldende Beløb 8518 Kr. 47 Øre og godkender den foreslaaede Repartition.

Betænkningen vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

I Henhold hertil vil det for Aaret 1927 paahvile de enkelte Kommuner at udrede de Beløb, som er angivne paa den som Bilag Nr. 33 vedhæftede Repartition.

3. Vedkommende Amtsfattigkassen.

Den 21. September fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning:

Beholdningen af disponible Midler i Amtsfattigkassen kan, ifølge den af Amtet udarbejdede økonomiske Status, ansættes ved Udgangen af 1926 at blive ca. 18,500 Kr.

Udvalget vil stille Forslag om, at der for Aaret 1927 ydes Tilskud til Sygehusene i Thorshavn, Tveraa og Klaksvig af samme Størrelse som bevilget for indeværende Aar.

Der foreligger Andragende fra Porkere Sogns Kommune, at der i Aar i Lighed med tidligere Aar ydes Tilskud til Oplærelse af den døvstumme Daniel Johannes Müller.

Efter de foreliggende Forsørgelsesplaner og Kommuneregnskaberne for 1925 er der nogle Sogne, som har ret trykkende Fattigbyrde.

Udvalget tillader sig at stille følgende

Forslag.

- I. Af Amtsfattigkassen bevilges for 1927 Tilskud til følgende Kommuner:

a. Til Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune:		
1. Kunø Sogn	100 Kr.	
2. Mygledal Sogn	400 —	
		500 Kr.
b. Funding Sogns Kommune	150 —	
c. Sjøv Sogns Kommune	100 —	
d. Næs Sogns Kommune	450 —	
e. Nolsø Sogns Kommune	300 —	
f. Porkere Sogns Kommune til en Døvstums Oplærelse....	200 —	

1700 Kr.

II. Til Sygehusene bevilges af Amtsfattigkassen for 1927:

1. Dronning Alexandrines Hospital	2000 Kr.
2. Sygehuset i Tveraa	1000 —
3. Sygehuset i Klaksvig	1000 —
	4000 Kr.

Den 22. September fremlagdes af Amtmanden saalydende Motiveret
Ændringsforslag:

Da Porkere Kommune har haft en større Udgift til Oplærelsen af den døvstumme Daniel Johannes Müller, idet dennes Fader paa Grund af Sygdom har været ude af Stand til at betale den Andel af Oplærelsesudgifterne, som han havde paadraget sig, tillader man sig at foreslaa, at Lagtinget hjælper Porkere Kommune med at betale denne Andel, der for den forløbne Tid andrager 500 Kr.

Forslag.

Punkt I f affattes saaledes.

Porkere Sogns Kommune til en Døvstums Oplærelse 450 Kr.

Den 23. September foretoges Sagens endelige Behandling.

Ændringsforslaget sættes først under Afstemning og vedtoges med 18 Stemmer mod 0.

Udvalgets Forslag Punkt I saaledes ændret vedt. med 17 St. mod 0.

— — — II — — — 19 - - 0.

4. Vedkommende den økonomiske Fond.

1. Sysselmændenes Indberetninger om Veje, Broer og Landingssteder.

Den 26. August fremlagdes saalydende Betænkning:

1. Norderøernes Syssel.

Ingen Indberetning foreligger.

2. Østerø Syssel.

Der foreligger Indberetning fra Sysselet om, at Kørevejen mellem Kongshavn og Fuglefjord ikke er i forsvarlig vedligeholdt Stand. Sysselet

oplyser, at der er udført er meget betydeligt Arbejde paa Vejens Vedligeholdelse, men at Vedligeholdelsen desuagtet ikke er fyldestgørende. Det oplyses, at der foregaar saa at sige daglig og til Tider meget betydelig Vognkørsel paa Vejen, og Sysselet tænker sig Muligheden af, at denne Vognkørsel maa standse, medens en Hovedstandsættelse af Vejen udføres. Denne Hovedstandsættelse anses for paatrængende nødvendig inden Vinteren. Enkelte af Udvalgets Medlemmer har sammen med Amtmanden og andre Medlemmer af Lagtinget befaret Vejen. Udvalget har ønsket at befare denne Vej, navnlig fordi den offentlig er udpeget som den slettest vedligeholdte af de færøske Køreveje.

Den omhandlede Vej kan ikke siges at være i forsvarlig Stand, skønt der tydeligvis er ofret meget Arbejde paa dens Vedligeholdelse. Udvalget skønner, at der ved Vejens Bygning er anvendt mindre godt Vejmateriale og Adgangen til saadant har ikke været let paa store Dele af Vejstrækningen. Den opmærksomme og kyndige lagttager vil se, at Vejens Bygning saavel som dens Vedligeholdelse er forsvarlig paa de Steder, hvor Vejmateriale er godt. Paa andre Steder vil man kun gennem et besværligt og langvarigt Arbejde kunne bringe Vejen i forsvarlig Stand, idet det her ikke alene drejer sig om almindeligt Vedligeholdelsesarbejde, men ogsaa om at afbøde de Fejl og Mangler, som ere begaaede ved Vejens Bygning. Fra Kommunernes Side gøres det gældende, at Vejen er udført efter Forskrifter fra Tilsynet, som tydeligvis har været meget liberalt.

Udvalget skal ikke her komme nærmere ind paa Vejens Projektering og Anlæg.

Forslag.

Kørevejen Kongshavn—Fuglefjord maa sættes i forsvarlig Stand. Dette søges opnaaet inden kommende Vinter. Saaframt det i en kortere Periode skulde være nødvendigt at standse Vogntrafikken paa Vejen under Vedligeholdelsesarbejdets Udførelse, vil dette kunne lade sig gøre efter Forhandling mellem de interesserede Kommuner og Amtet.

Sysselemanden anmodes om umiddelbart efter 1. Januar 1927 at indberette til Færø Amt om Vejens Tilstand.

Samme Syssele indberetter, at der er Trang til en ny Bro over Blåhamarskarðsá i Fundingsbotn. Vejen mellem Eldevig og Fundingsbotn fører over denne Elv, og Beboerne af Fundingsbotn maa passere Elven til og fra Nøster og Trøer. Der findes en primitiv Træbro over Elven, som Beboerne selv har bekostet; men denne er nu kassabel.

Endvidere mangler der Rækværk ved Broen over Fjarðará i Fundingsbotn. Medens sidstnævnte Bro vedrører baade Andefjord og Funding Sogn, vedrører førstnævnte kun Andefjord Sogn.

Der bør formentlig gives de vedkommende Forstanderskaber Paalæg om at anbringe Rækværk ved Broen over Fjarðará, da saadant Rækværk tidligere har været anbragt paa Broen og saaledes henhører under almindelig Vedligeholdelsesarbejde. Samtidig bør man formentlig lade en kyndig Mand syne Forholdene ved Blåhamarskarðsá og udarbejde Overslag over en passende Bro sammesteds. Saaframt vedkommende Forstanderskab eller Beboerne af Fundingsbotn andrager om at faa Tilskud til Broens Opførelse og Kommunen paatager sig almindelig Vedligeholdelsespligt, kan det sædvanlige Tilskud fra Lagtinget forventes. Kommunen har Forpligtelse til at drage Omsorg for, at der er forsvarlig Overgang over Elven.

Lagtingstidende 1926.

Forslag.

1. Amtmanden anmodes om at paalægge Andefjord og Funding Sogn at forsyne Broen over Fjarðará i Fundingsbotn med Rækværk paa Siderne og om fremtidig at vedligeholde Broen forsvarligt.
2. Saaremt Behoerne af Fundingsbotn andrager Lagtinget om Tilskud til Opførelse af en Bro over Bláhamarskarðsá samnests og vedkommende Forstanderskab paatager sig Vedligeholdelsen, kan Tilskud fra Lagtinget forventes. Det paalægges Forstanderskabet at drage Omsorg for, at der findes en forsvarlig Overgang over Elven „Bláhamarskarðá“ i Fundingsbotn.

3. Strømø Syssel.

Sysselet indberetter,

at Vejen fra Heygar til Heyganes i Vestmanhavn endnu ikke er i Stand, men Arbejdet er paabegyndt;

at Vejen fra Deild til Bakken ikke er i farbar Stand, og

at Vejen fra Gjoveraa forbi Zachariasens Smedie trænger til Udbedring.

Der foreligger nu Erklæring fra Forstanderskabsformanden om, at Vejen fra Deild til Bakken vil blive udbedret af Kommunen. Denne Vej har det ellers været Meningen at lade falde bort som overflødig. Endvidere foreligger der Erklæring fra Sysselet om, at Vejen fra Gjoveraa er delvis udbedret.

Forslag.

De paagældende Veje maa sættes i forsvarlig Stand inden 1. Januar 1927. Sysselmanden anmodes om straks efter 1. Januar 1927 at indberette til Amtet om Vejenes Tilstand.

4. Vaagø Syssel.

Sysselmanden indberetter, at der med Hensyn til Veje, Broer og Landingssteder intet særligt er at bemærke.

5. Sandø Syssel.

Sysselet udtaler, at der intet særligt er at bemærke. Der er givet Fæsterenken paa Dimon Paalæg om en Strækning af c. 4 Meter ved Opgangen til Øen at anbringe Øjenbolte og Wire. Dette Paalæg har Enken lovet at efterkomme straks. Indberetning fra Sysselmanden om, at dette Løfte er opfyldt, forventes i sin Tid.

Forslag.

Sysselmanden anmodes om snarest belejligt at indberette, om den forlangte Udbedring af Opgangen til Dimon har fundet Sted.

6. Suderø Syssel.

Ifølge Indberetning fra Sysseľmanden er Broen ved Stórá i Sumbø sat i forsvarlig Stand. Gærdet paa Skálamøl i Kvalbø er en Del beskadiget; men Forstanderskabet har erklæret, at man vil udbedre det. Iøvrigt er intet at bemærke.

Forslag.

Sysseľmanden anmodes om i sin Tid at indberette, om Gærdet paa Skálamøl i Kvalbø er sat i forsvarlig Stand.

Den 28. August foretoges Sagens endelige Behandling.

1. Norderøernes Syssel.

Ingen Indberetning.

2. Østerø Syssel.

Kørevejen Kongshavn—Fuglefjord. Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

Bro over Fjardará og Bro over Bláhamarskarðsá. Udvalgets Forslag vedtoges med 17 Stemmer mod 0.

3. Strømø Syssel.

Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

4. Vaagø Syssel.

Intet at bemærke.

5. Sandø Syssel.

Udvalgets Forslag vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

6. Suderø Syssel.

Udvalgets Forslag vedtoges med 13 Stemmer mod 0.

---

 2. Tilskud til Udgivelse af Føroya adressubók.

Der var indkommet Andragende¹⁾ fra Bibliotekar M. A. Jacobsen og Redaktør Poul Niclasen om Tilskud til Udgivelse af Føroya adressubók.

Den 27. August fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

---

¹⁾ Udelades her.

Udgiverne af „Føroya Adressubók“ har henvendt sig til Lagtinget med Andragende om et Tilskud til Udgivelse af en 2den Udgave af bemeldte Bog. Det er Hensigten i denne 2den Udgave at medtage en Afhandling om færøsk Fisk og dens Behandling fra det Tidspunkt, den fiskes, til den sendes fra Øerne som Klipfisk. Denne Afhandling skal skrives paa Spansk, og Afhandlingen tænkes at fylde 48 Sider i Adressebogens Format, og hele Adressebogen vil saa i et Antal af 1000 Eksemplarer blive sendt rundt ikke alene til Danmarks Gesandter og Konsuler i Udlandet, men ogsaa til Fiskekøbere, Fiskehandlere, Erhvervsorganisationer, Blade og andre i Middelhavslandene og de spansktalende Lande i Melleuropen og Sydamerika.

Alt hvad man kan gøre for at henlede Udlandets Opmærksomhed paa vor vigtigste Udførselsartikel, maa formentlig støttes af Lagtinget, navnlig i denne Tid, hvor man med god Grund er besjælet af Ønsket om at finde nye og gode Afsætningssteder for færøsk Fisk. At den Plan, som Adressebogens Udgivere her har udkastet, er formaalistjænklig, gaar Udvalget ud fra. Men Udvalget mener, at ikke alene Lagtinget, men ogsaa Regeringen maa kunne støtte Udgivelsen af det planlagte Værk, og man mener derfor, at et Andragende fra Lagtinget til Regeringen vil være belimeligt. Den paa-tænkte Disposition over 1000 Eksemplarer af 2den Udgave af Adressebogen formenes at komme til at koste Udgiverne c. 5000 Kr. Da Lagtingets Midler er stærkt begrænsede, og da der for Tiden stilles store Krav til Lagtingets Kasser, vil man herfra ikke kunne yde et større Tilskud i omhandlede Øjemed end 1000 Kr. Denne Sum tænkes bevilget i Aarene 1926 og 1927 med 500 Kr. aarlig og udredes af Økonomisk Fond.

Men samtidig med, at Udvalget foreslaar en saadan Bevilling, til-raader man, at Lagtinget andrager Ministeriet om et Tilskud til Udgivelsen.

Udvalget gaar ud fra, at 2den Udgave vil komme til at indeholde samme Stof som 1ste Udgave med Tillæg af den omhandlede Afhandling om færøsk Fisk i det spanske Sprog. Lagtinget har støttet 1ste Udgave af Adressebogen med et Tilskud paa 500 Kr.

Forslag.

1. For hvert af Aarene 1926 og 1927 bevilges der Dhrr. Bibliotekar M. A. Jacobsen og Redaktør Poul Nielsen til Udgivelse af 2den Udgave af „Føroya Adressubók“ 500 Kr. af Økonomisk Fond paa Betingelse af, at denne 2den Udgave redigeres og udsendes i Overensstemmelse med den i Andragendet af 4. August d. A. skitserede Plan.
2. Lagtinget andrager Regeringen om et Tilskud af Statskassen til Udgivelse af den omhandlede Adressebog, der maa kunne blive af uvurderlig Nytte ogsaa for Udenrigsministeriet i dets Arbejde for at aabne nye Markeder for færøske Fiskeriprodukter.

Den 3. September vedt. Udvalgets Forslag med 19 Stemmer mod 0.

Den 6. September oplæstes og vedtoges Indstilling i Sagen.

3. Tilskud til Udgivelse af en færøsk Ordbog¹⁾.

Der var indkommet et Andragende²⁾ fra cand. phil. Chr. Matras om Tilskud til Udgivelse af en færøsk Ordbog.

Den 27. September fremlagdes i Sagen saalydende Betænkning:

Hr. Cand. phil. Chr. Matras har til Lagtinget indgivet Andragende om et Tilskud paa 1000 Kr. aarlig i 5 Aar til Udgivelse af en stor videnskabelig færøsk Ordbog.

Andrageren oplyser, at Carlsbergfondet støtter dette Arbejde, som allerede er i Gang, og har lovet fremtidig Støtte.

Under en Konference, som Udvalget har haft med Andrageren, er det oplyst, at den færøske Ordbog, som saavel Staten som Lagtinget har ydet Tilskud til, nu er saa vidt fremme, at Manuskriptet er færdigt og man venter kun paa, at Trykningsarbejdet skal paabegyndes.

Indenfor Udvalget er der afgjort Flertal for den Anskuelse ikke at bevilge Penge til en ny Ordbog, før den man har bevilget Penge til, foreligger færdig. Derefter ønsker man at faa Lejlighed til at skønne, om man foreløbig bør gaa videre.

Efter de Oplysninger som foreligger, er det Honorar, som Forfatterne til den mindre Ordbog har modtaget for deres Arbejde, uforholdsmæssigt lidet, idet Omkostningerne ved Bogens Trykning m. m. vil blive forholdsvis store. Udvalget er derfor blevet enigt om efter Omstændighederne at bevilge et Forfatterhonorar paa 1000 Kr. af økonomisk Fond og ellers udsætte det foreliggende Andragende indtil videre. For Forfatterhonoraret skal Cand. phil. Chr. Matras kunne kvittere.

Forslag.

1. Der bevilges af Økonomisk Fond som Honorar for Manuskriptet til den til Trykning færdige mindre færøske Ordbog et Beløb af 1000 Kr. mod Kvittering af Chr. Matras paa egne og Medarbejderes Vegne.
2. Sagen om Tilskud til en stor videnskabelig færøsk Ordbog udsættes indtil videre.

Den 29. Septbr. vedt. Udvalgets Forslag med 21 Stemmer mod 0.

4. Oprettelse af en teknisk Skole.

Der var indkommet Andragende³⁾ fra H. C. W.-Tórgarð og Steingrim Winther om Støtte til Oprettelse af en teknisk Skole i Thorshavn.

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 114.

²⁾ Udelades her.

³⁾ Udelades her.

Den 9. September fremlagdes i Sagen saalydende **Betænkning**:

Til Lagtinget er indkommet og til Udvalget er henvist et Andragende fra Dhrr. H. C. W.-Tórgarð og Steingrím Winther, begge af Thorshavn, om Støtte til Oprettelsen af en Teknisk Skole i Thorshavn paa Færøerne.

Andragerne anfører, at færøsk Haandværk længe har lidt under Savnet af en saadan teknisk Skole, hvor de forskellige Fags Lærlinge kan opnaa den fornødne tekniske Basis, der er en Betingelse for en Haandværkeruddannelse paa Højde med andre Samfunds. Forholdet har indtil nu været dette, at den unge Haandværker, der har følt Trang til videre Dygtiggørelse i sit Fag udenfor Færøerne, ikke har kunnet møde med det nødvendige tekniske Grundlag hjemmefra, men ude i det fremmede har været nødt til at begynde paa bar Bund som Lærling. For at bøde paa dette uheldige Forhold er det Andragerenes Hensigt at oprette en teknisk Skole i Thorshavn. Skolen tænkes i første Række at omfatte tekniske Fag, forberedende Tegning og Fagtegning for alle Haandværk, Tegning, Statik og Konstruktion for viderekomne, Komposition og Foredrag særlig for Bygningshaandværkere, samt almindelige Skolefag som Regning, Skrivning og Stil.

Skolen tænkes paabegyndt 15. Oktober og varer til 15. Marts. Der undervises i 4 Dage ugentlig, 2 Timer hver Aften. Det er ogsaa Meningen — særlig af Hensyn til Bygderne — at anlægge Skolen med delvis Dagundervisning. —

Udvalget er enigt med Andragerne om Nyttens og Nødvendigheden af en teknisk Skole paa Færøerne, og man mener, at Lagtinget bør støtte Tanken. Man mener, at Thorshavns Kommune uden særlige Vanskeligheder vil kunne tilstaa Andragerne Lokaler, Lys og Varme i Kommuneskolen, naar det drejer sig om Aftenskoleundervisning, og man tilraader, at Skolen begynder som Aftenskole. Til en saadan Aftenskole har ogsaa unge Mænd fra Bygderne Adgang under deres Ophold i Thorshavn for at uddanne sig praktisk i deres Fag.

Udvalget foreslaar, at der af Økonomisk Fond tillægges den paa-tænkte Skole en Bevilling paa 500 Kr. for Vinteren 1926—27.

Forslag.

1. Under Forudsætning af, at der oprettes en teknisk Skole i Thorshavn i Vinteren 1926—27 ved Dhrr. H. C. W.-Tórgarð og Steingrím Winther med Undervisning som i nærværende Betænkning nævnt, og under Forudsætning af, at Thorshavns Kommune støtter denne Skole med Lokaler, Lys og Varme uden Vederlag, ydes der Skolen for Vinteren 1926—27 et Tilskud fra Økonomisk Fond paa 500 Kr.
2. Tilskudet ydes iøvrigt paa den Betingelse, at der afgives Beretning om Skolens Virksomhed til næste Aars Lagting, bilagt med Prøver paa de af Eleverne opnaaede Resultater.

Den 16. Septbr. vedt. Udvalgets Forslag med 19 Stemmer mod 0.

5. Tilskud til Felagið „Varðin“.

Der var indkommet et Andragende¹⁾ om Tilskud til Felagið „Varðin“.

Den 27. September fremlagdes saalydende Uppskot til avgerð:

Harri M. A. Jacobsen hevur felagið Varðans vegna í brævi, dagsett juni 1926, biðið tingið um at veita felaginum tann styrk, sum tað er ført fyri at lala.

Nevndin hevur skilt seg sundur í eitt fleirtal og eitt minnital. Fleirtalið stillar einki uppskot. Minnitalið skal um sakina frambæra eftirfylgjandi:

Sum upplýst í hesum brævi, gevur nevnda felag út liðarskrifti Varðan og av og á føroyskar bækur, og tá felagið sigur seg ikki at verða ført fyr í hesum starvi utan munagóðan styrk, og nevndarminnitalið heldur, at felagið higartil hevur gjørt eitt hent verk og eitt gott verk føroyskum bókmentum viðvíkjandi, innstillar minnitalið til tingsins samtykt:

Tingið veitir av Økonomisk Fond felaginum Varðanum 500 kr.

Den 29. Septbr. vedt. Udvalgets Forslag med 14 Stemmer mod 0.

6. Svømmebasin i Myggenæs.

Der var indkommet Andragende²⁾ fra Lærer Poul Petersen, Myggenæs, om Lagtingets Tilskud til Opførelse af et Svømmebasin i Myggenæs.

Den 10. September fremlagdes i Sagen saalydende Motiveret Forslag til Beslutning:

Udvalget er af Lærer Poul Petersen gjort opmærksom paa, at man dersteds ved en Komité, hvis Formand Læreren er, arbejder paa et Svømmebasin til Øens Skolebørn. Ved frivillige Bidrag er der indsamlet 200 Kr., og man mener, at en tilsvarende Sum vil komme til at mangle. Man ventter at faa det meste af Arbejdet udført gratis. Det drejer sig om et Ferskvandsbassin. — Læreren andrager om Lagtingets Støtte.

Udvalget tilraader enstemmig Lagtinget at støtte dette Arbejde med en Bevilling af Økonomisk Fond paa 200 Kr.

Forslag.

Af Økonomisk Fond bevilges der 200 Kr. til et Svømmebassin i Myggenæs for Skoleungdommen sammesteds. Beløbet ud-

¹⁾ Udelades her.

²⁾ Udelades her.

betales mod Kvittering af Komiteens Formand, Lærer Poul Petersen, Myggenæs.

Den 16. Septbr. vedt. Udvalgets Forslag med 18 Stemmer mod 0.

---

7. Tilskud til Lærernes Pensionsfond.

Den 17. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Som sædvanlig vil der atter i Aar være at træffe Bestemmelse om, af hvilken Kasse det Tilskud skal afholdes, som Lagtingets Kasser skal udrede til Pensionsfonden.

Dette Beløb er i mange Aar udredet af Færø Amts Fattigkasse. Udvalget finder imidlertid, at man saa snart det er gør ligt bør lade Beløbet afholde af en anden Lagtingskasse, idet Amtsfattigkassens disponible Midler normalt bør bruges i andet Øjemed. Udvalget finder, at Økonomisk Fond nu forhaabentlig kan bære denne Udgiftspost, og man fremsætter derfor Forslag i Overensstemmelse hermed.

Forslag.

For Finansaaret 1926—27 bliver det Tilskud af 2000 Kr., som skal udredes af Lagtingets Kasser til Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne at udbetale af Færø Amts økonomiske Fond.

Den 1. Septbr. vedt. Udvalgets Forslag med 14 Stemmer mod 0.

---

8. Beretning fra Kvæðanevndini.

Der var fremlagt Beretning fra det i Lagtingssamlingen 1925 nedsatte Udvalg angaaende Udgivelse af færøske Kvæder.

Den 17. August fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

I Lagtingssamlingen 1925 blev det besluttet at nedsætte et Udvalg („Kvæðanevnd“) til fortsat at tage sig af Sagen om Udgivelse af færøske

Kvæder. Efter derom indgivet Andragende besluttede Tinget at stille til dette Udvalgs Disposition en Bevilling af Økonomisk Fond paa 500 Kr., der skulde anvendes til Bedste for Sagen om Udgivelse af gamle Salme- og Kvadmelodier, saafremt Udvalget skønnede dermed at kunne træffe praktiske Foranstaltninger til Sagens Fremme.

Udvalget har afgivet Beretning og Regnskab. Med Regnskabet er afleveret en kontant Beholdning paa 51 Kr., som man har indsat i Færø Amts Sparekasse paa Sparekassebog Nr. 7905. Beretningen oplyser, at de omhandlede 500 Kr. ikke er benyttede.

Det er Udvalget bekendt, at Lærer Waagstein har gjort betydelige forberedende Arbejder til Udgivelse af gamle Melodier, og han har tidligere ansøgt om Lagtingets Støtte til Sagens Fremme. Andre Andragender i denne Retning er ikke forelagt Tinget. Udvalget finder det derfor naturligt, at Hr. Waagstein fortsætter dette Arbejde.

I Overensstemmelse hermed stiller man nedenfor Forslag om Anvendelsen af de i Fjor bevilgede 500 Kr. Kvæðanevndin betragtes som et indtil videre uden særlig Beslutning staaende Udvalg.

Forslag.

Den i Fjor givne Bevilling af Økonomisk Fond til Støtte for Arbejdet vedrørende Samling og Udgivelse af gamle færøske Salme- og Kvadmelodier bemyndiges Kvæðanevndin til at hæve og udbetale til Lærer J. Waagstein, Thorshavn, mod hans Kvittering, som Bidrag til Bestridelse af Omkostningerne ved Samling af gamle Salmer og Kvadmelodier.

Den 3. September vedtoges Udvalgets Forslag med 17 St. mod 0.

9. Tilskud til Haandværkerkursus.

Der var indkommet et Andragende¹⁾ fra Snedkermester Peter Poulsen, Thorshavn om Tilskud til Etablering af et Haandværkerkursus i Thorshavn.

Den 9. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Udvalget er afgivet et Andragende fra Snedker P. Poulsen, Thorshavn, hvori han, næst at takke for den i Fjor givne Bevilling paa 500 Kr. til Støtte for det af ham etablerede Haandværkerkursus i Thorshavn, andrager om, at Lagtinget vil anbefale dette Kursus til Støtte af Statskassen.

I Andragendet oplyses, at Thorshavns Kommune i Fjor har støttet Kursuset med en Bevilling paa 500 Kr.; at Kursuset har været afholdt i en Andrageren tilhørende Bygning i Thorshavn, og at det var besøgt af 54 unge Mænd, som paa 4 nær, der gik over til anden Beskæftigelse, holdt ud, indtil man i Marts Maaned maatte standse paa Grund af spansk Syge samtidig med at alle Skoler lukkedes.

¹⁾ Udelades her.
Lagtingstidende 1926.

Andrageren oplyser, at det er hans Hensigt at fortsætte i Efteraaret, og at han med denne Fortsættelse for Øje i Sommer har deltaget i et Kursus paa 6 Uger hos Hr. Folke Jacobsen, Ellekilde.

Udvalget henviser til, at man i Fjor foreslog at bevilge Andrageren en Sum paa 500 Kr. til hans Planers Fremme, at Thorshavns Byraad har støttet Andrageren med et tilsvarende Tilskud og at man finder det naturligt og meget ønskeligt, at Staten lader disse Kursus tilflyde aarlig Støtte, saa længe de fortsættes. Udvalget anser en Fortsættelse for at være af gavnlig Betydning for vor Ungdom.

Forslag.

Lagtinget anbefaler, at der af Statskassen ydes Snedker Peter Poulsen, Thorshavn, et passende Tilskud til Fortsættelse af de af ham paabegyndte Kursus for unge Mænd, som ønsker praktisk Uddannelse i Haandværk.

Den 16. September vedtoges Udvalgets Forslag med 16 St. mod 0.

10. Tilskud til Børnehjem.

Den 16. August fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Samfundsraadet for kirkelig Forening for den indre Mission paa Færøerne om Tilskud til Oprettelse af et Børnehjem i Vestmanhavn.

Den 9. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Til Udvalget er henvist et Andragende fra „Samfundsraadet for kirkelig Forening for den indre Mission paa Færøerne“ om Støtte til Etablering af et Børnehjem i Vestmanhavn.

Andragerne anfører, at det igennem mange Aar har været en følelig Mangel, at der ikke har været noget Børnehjem paa Færøerne, hvor man i gode Omgivelser kan modtage saadanne Børn, som enten intet Hjem have, eller som ikke kan faa forsvarlig Opdragelse, Røgt og Pleje hjemme. Det er nu Meningen, at Andragerne vil etablere et Børnehjem i Vestmanhavn, som kan optage indtil 10 Børn i en Bygning, som Missionær Simonsen lader bygge sammesteds. En Del af Bygningen vil blive indrettet med Børnehjemmet for Øje og man vil sørge for, at Lokalerne blive i Overensstemmelse med Lovgivningens Krav i saa Henseende. Lederen vil blive Frk. Nicoline Højgaard, Ridevig, som længe har syslet med Tanken om Oprettelse af et saadant Børnehjem og med denne Opgave for Øje i et $\frac{1}{2}$ Aar har uddannet sig paa et Børnehjem nede i Danmark og nu vil tage et 3 Maaneders Kursus i Spædbørnspleje.

Udvalgets Medlemmer Dahl, Joensen, A. Samuelson og Winther kan give Andragerne Medhold i, at den omhandlede Opgave bør optages og man mener, at kunne gaa ud fra, at Opgaven her er lagt i gode Hænder

¹⁾ Udelades her.

og vil blive løst tilfredsstillende. Man mener at kunne tilraade Lagtinget at anbefale, at der af Statskassen ydes et Tilskud til Driften af dette Børnehjem, og at der af Økonomisk Fond for 1927 bevilges et Tilskud paa 200 Kr. til Hjemmet.

Udvalgets Medlemmer Patursson, Midjord og Reinert, som ikke deltager i Indstillingen, vil begrunde deres Stilling i Salen. Disse Medlemmer henleder Opmærksomheden paa, at Frelsens Hær uden Tilskud vil oprette et Børnehjem i Thorshavn.

Forslag

fra Daal, Joensen, A. Samuelson og Winther:

1. Lagtinget anbefaler, at der af Statskassen ydes et Tilskud til Driften af det Børnehjem, som Samfundsraadet for den kirkelige Forening for indre Mission paa Færøerne opretter i Vestmanhavn.
2. Af Økonomisk Fond ydes der Børnehjemmet under Punkt 1 en Bevilgning paa 200 Kr. for 1927, der udbetales naar Børnehjemmet træder i Virksomhed, mod Kvittering af Samfundsraadets Kassierer Valdemar Lützen.

Den 16. September vedtoges Udvalgets Forslag med 16 St. mod 0.

5. Decision af Regnskaber.

Til Lagtinget er indkommet efternævnte Regnskaber forsynede med besvarede Revisionsantegnelser samt Revisors Vedtegnelser:

Regnskabet for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret 1925.

- - Færø Amts Fattigkasse for s. A.
- - Færø Amts økonomiske Fond for s. A.
- - Fonden for forulykkedes Efterladte for s. A.
- - Grindegarnet i Vestmanhavn for s. A.
- - Færø Amts Skolefond for s. A.
- - Færøernes Mellem- og Realskoles Pensionsfond for s. A.
- - Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
- - Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkendtligheds Legat for s. A.
- - Dykkerdragten for s. A.
- - den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger paa Færøerne for s. A.
- - de færøske Almueskolelæreres og Lærerinders Pensionsfond for s. A.
- - Færø Amts Bibliotek for s. A.

Regnskabet for Driften af Færøernes Amtskommunes Telefonvæsen for s. A.

— - Telefonvæsenets Pensionsfond for s. A.

— - Driften af Færøernes Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus for s. A.

— - Færøernes Kirkefond for s. A.

Samtlige Kommuneregnskaber for s. A. med Undtagelse af Regnskaberne for Andefjord, Viderø og Sumbø Sognes Kommuner.

Samtlige disse Regnskaber blev deciderede.

6. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

- a. Til Medlemmer af Valgnævnet for Folketingsvalg paa Færøerne i Henhold til Lov Nr. 127 af 28. April 1916 valgtes:

A. Sydstrømø Præstegæld.

a. Faste Medlemmer.

Postmester Johan Danielsen, Thorshavn, Købmand Z. Heinesen, ibd., Købmand B. A. Samuelsen, ibd., Overlærer Poul Jensen, ibd., Tørmester H. C. Andreasen, ibd., Rørlægger Nyholm Debes, ibd., Købmand Peter Alberg, ibd.

b. Suppleanter.

Provisor Poul Johannesen, Thorshavn, Købmand A. E. Djuurhuus, ibd., Købmand Poul Restorff, ibd., Tømrer Hans Jacob Poulsen, ibd., Gartner Trond Hansen, ibd., Lærer H. M. Jacobsen, ibd., Lærer J. Waagstein, ibd.

B. Nordstrømø Præstegæld.

a. Fast Medlem.

Lærer Bernhard Magnussen, Kollefjord.

b. Suppleant.

Købmand Jacob O. Hansen, Vestmanhavn.

C. Østerø Sysse.

a. Fast Medlem.

Pens. Lærer Joen Poulsen, Strænder.

b. Suppleant.

Købmand Absalon Jacobsen, Skaale.

D. Norderøernes Syssel.

a. Fast Medlem.
Bager Peter Samuelson, Klaksvig.

b. Suppleant.
Bager Sofus Larsen, Klaksvig.

E. Vaagø Syssel.

a. Fast Medlem.
Sysselmand Johan Dam, Sørvaag.

b. Suppleant.
Købmand Chr. J. Olsen, Sørvaag.

F. Sandø Syssel.

a. Fast Medlem.
Revisor Gunnar Winther, Sand.

b. Suppleant.
Tømrer Edvard Hjalt, Sand.

G. Suderø Syssel.

a. Fast Medlem.
Bogholder og Student Johan Mortensen, Tveraa.

b. Suppleant.
Postassistent Joen Nolsø, Tveraa.

- b. Til Medlemmer af Valgnævn for Lagtingsvalg i Henhold til Lov Nr. 124 af 28. Marts 1923 om Færøernes Lagting valgtes:

A. Sydstrømø Præstegæld.

a. Faste Medlemmer.
Postmester Johan Danielsen, Thorshavn, Købmand Z. Heinesen ibd.,
Købmand B. A. Samuelson, ibd.

b. Suppleanter.
Overlærer P. Jensen, Thorshavn, Rørlægger Nyholm Debess, ibd.

B. Nordstrømø Præstegæld.

a. Faste Medlemmer.

Lærer B. Magnussen, Kollefjord, Fisker Michel Samuelson, Haldersvig,
Kongsbonde Niclas Jacobsen, Kvivig.

b. Suppleanter.

Kongsbonde Thomas H. S. Egholm, Kvalvig, Købmand Poul Olsen,
Vestmanhavn.

C. Østerø Syssel.

a. Faste Medlemmer.

Flv. Lærer Joen Poulsen, Strænder, Kongsbonde Ole Olsen, Lervig,
Lærer Johan Poulsen, Strænder.

b. Suppleanter.

Niels Kruse, Ejde, Købmand Hans Johansen, Funding.

D. Norderøernes Syssel.

a. Faste Medlemmer.

Købmand Olaf Olsen, Klaksvig, Købmand Absalon Matras, Kvannesund,
Lærer Alexander Enniberg, Klaksvig.

b. Suppleanter.

Fæstebestyrer S. M. Matras, Nordøre, Handelsbetjent Debes Christian-
sen, Norddeble.

E. Vaagø Syssel.

a. Faste Medlemmer.

Købmand Niclas Rasmussen, Sørvaag, Købmand H. N. Niclasen, Mid-
vaag, Odelsbonde Joen Ole Jacobsen, Bø.

b. Suppleanter.

Lærer Michel Danielsen á Ryggi, Bø, Fuldmægtig Th. J. Thomsen,
Sandevaag.

F. Sandø Syssel.

a. Faste Medlemmer.

Revisor Gunnar Winther, Sand, Handelsmand Antonius Sørensen,
Husevig, Købmand J. Kristen Joensen, Sand.

b. Suppleanter.

Tømrer Edvard Hjalte, Sand, Smed Johan Olsen, Sand.

G. Suderø Syssel.

a. Faste Medlemmer.

Købmand Peter Dahl, jun., Vaag, Lærer N. Djuhuus, Sumbø, Post-
assistent Joen Nolsøe, Tveraa.

b. Suppleanter.

Købmand Daniel Oliver Holm, Kvalbø, Tømmermand Joh. Thomsen, Porkere,

- c. Til Medlemmer af Overlandvæsenkommissionen valgtes: Landbrugs-konsulent M. Winther-Lützen, Thorshavn, Kongsbonde Just Jacobsen, ibd., Aftægtsmand J. M. Hentze, Sand, Kongsbonde J. A. Wang, Kalbak, Tømrer Johs. Petersen, Saltæs, Husmand Oliver Haraldsen, Midvaag, Kongsbonde Thomas H. S. Egholm, Kvalvig, Kongsbonde Ole Olsen, Velbestad, Odelsmand Elieser Mortensen, Tveraa, Kongsbonde Andreas Seydberg, Kunø, Fisker Michel Samuelson, Haldersvig, Husmand Peter J. Mittun, Thorshavn.

- d. Til Medlemmer af Landvæsenkommissionerne valgtes:

a. For Norderøernes Sysse.

Pens. Lærer S. J. Jacobsen, Svinø, Kongsbonde Joen Joensen, Gærdum, Handelsmand Joen Joensen, Arnefjord, Kongsbonde Poul Hansen, Svinø, Odelsmand Joen P. Danielsen, Kunø, Husmand Joen Pauli Poulsen, Mygledal.

b. For Østerø Sysse.

Husmand Cornelius Hansen, Ejde, Kongsbonde Joen Jacob Weihe, Nordskaale, Marius Joannesarson, Funding, Odelsmand Peter Joensen, ældre, Gjøv, Kongsbonde Peter Danielsen, Solmundefjord, Kongsbonde Jacob Lamhauge, Lamhauge.

c. For Strømø Sysse.

Kongsbonde Jens Chr. Djurhuus, Kollefjord, Trømand Niels Flemming Olsen, Thorshavn, Joen Christian Poulsen, Flestø, Kongsbonde Niclas Jacobsen, Kvivig, Trømand Marius Rein, Thorshavn, Handelsmand Hans M. Hansen, Nolsø.

d. For Vaagø Sysse.

Odelsmand Ludvig Petersen, Sandevaag, Aftægtsmand Johannes Rasmussen, Midvaag, Odelsmand Jens P. Heinesen, Sandevaag, Husmand Jacob Joensen, Sørvaag, Kongsbonde Joen Jøgvansson, Midvaag, Odelsmand Ole Jacob Guttessen, Bø.

e. For Sandø Sysse.

Tømrer J. H. Poulsen, Skopen, Kaldsmand Joen Nordbø, Sand, Kongsbonde Joen Peter Sandoy, Sand, Købmand Valdemar Dalsgaard, Skaalevig, Smed Johan Frederik Olsen, Sand, Odelsmand Rudolf Poulsen, Skarvenæs.

f. For Suderø Sysse.

Handelsmand Jacob Albinus, Famien, Bogholder D. J. Magnussen, Tveraa, Kongsbonde Ellender Ellendersen, Kvalbø, Odelsmand D. J. F. Danielson, Sumbø, Købmand Joen Jacob Dahl, ældre, Vaag, Odelsmand Jesper O. Jespersen, Hove.

e. Til Retsvidner valgtes:

1. Nordøernes Sysse.

a. Faste Retsvidner.

Kaldsmand Johannes Joensen, Klaksvig, Kongsbonde Samuel Michel Matras, Nordøre.

b. Suppleanter.

Købmand Joen Christiansen, Norddeble, Sejmager Joen Joensen, Vaagshøj.

2. Østerø Sysse.

a. Faste Retsvidner.

Kaldsmand Hans P. Poulsen, Skaale, Kaldsmand Nicolaj Fr. Eliassen, Fuglefjord, Odelsmand Elieser Mohr, Fuglefjord, Kongsbonde S. P. Poulsen, Fuglefjord.

b. Suppleanter.

Tømrer Jens Elias Joensen, Fuglefjord, Odelsmand Hans Johannesen, Funding, Odelsmand Peter Joensen, ældre, Gjøv, Kongsbonde Joen Øre, Sydregøte.

3. Nordstrømø Præstegæld.

a. Faste Retsvidner.

Kaldsmand Simon P. Simonsen, Vestmanhavn, Odelsmand Jacob á Rógvi, Vestmanhavn.

b. Suppleanter.

Købmand Hans Nolsø, Vestmannhavn, Købmand Jacob O. Hansen, Vestmanhavn.

4. Sydstrømø Præstegæld.

a. Faste Retsvidner.

Tømmermand Harald Hansen, Thorshavn, Fisker Elieser Andreassen, ibd.,

b. Suppleanter.

Tømrer Adolf Rubeksen, Thorshavn, Husmand Barent Gregoriussen, ibd.

5. Vaagø Sysse.

a. Faste Retsvidner.

Navigator Joen Hans Joensen, Sørvag, Kaldsmand Hans Simonsen, Sandevaag.

b. Suppleanter.

Smed Jørgen Olsen, Sørvaa, Husmand Joen Napoleon Hansen, Midvaag.

6. Sandø Syssel.

a. Faste Retsvidner.

Kaldsmand Chr. J. Davidsen, Sand, Husmand Joen Nordhø, Sand.

b. Suppleanter.

Aftægtsmand J. M. Hentze, Sand, Smed Johan Frederik Olsen, Sand.

7. Suderø Syssel.

a. Faste Retsvidner.

Købmand Johan P. Skaalum, Kvalbø, Telegrafist Thomas Michael Jacobsen, Tveraa, Uhrmager Sigvald Hansen, Tveraa, Købmand Joen Jacob Dahl, ældre, Vaag.

b. Suppleanter.

Købmand P. H. Hahl, Vaag, Odelsmand Lars Müller, ældre, Porkere, Handelsbetjent William Mortensen, Tveraa, Postekspeditør Johan Andr. Nolsøe, Tveraa.

- f. Til Medlemmer af Udskiftningskommissionen i Henhold til Udskiftningslovens § 8 valgtes: Odelsmand Daniel Hansen, Husum, Lærer Johan Svend Olsen, Kunø, Fæster Hans Biskopstø, Klaksvig, Kongsbonde Joen Carl Høgnesen, Nordøre, Tilr. Fæster Thomas Jac. Thomsen, Nordregøte, Kongsbonde Peter Danielsen, Solmundefjord, Trømand Theodor Weihe, Skaale, Odelsmand Joen Hans Toftegaard, Fuglefjord, Odelsmand Søren Danielsen, Midvaag, Tømrer Joen Heine Joensen, Midvaag, Købmand Elias Joensen, Bø, Fisker Isak Benedictus Jacobsen, Sørvaa, Købmand Poul Johannes Poulsen, Sumbø, Odelsmand Jacob Albinus, Famien, Kongsbonde Hans Nolsøe, Trangisvaag, Kongsbonde Niels Naffestad, Kvalbø, Kongsbonde Joen Peter Hentze, Trødum, Sand, Odelsmand Rasmus Dalsgaard, Skaalevig, Husmand Martin Poulsen, Skopen, Fisker Johannes Joensen, Husevig, Tilr. Fæster Pål Patursson, Kirkébø, Fisker Gregorius Madsen, Kvivig, Handelsmand Hans Iversen, Kvivig, Kongsbonde Magnus Pauli Magnussen, Saksen.
- g. Til Revisorer for Færø Amts Sparekasse genvalgtes Overlærer Poul Jensen og Bogholder Jacob Olsen.
- h. Til Medlem af Kommissionen for Færøernes Mellem- og Realskole valgtes Mitens.
- i. Til Medlemmer af Bestyrelsen for Skipafelagið „Føroyar“ genvalgtes Johs. O. Joensen og Rasmussen.
- j. Til Lagtingets Repræsentant paa Generalforsamling i Skipafelagið „Føroyar“ genvalgtes Amtmanden.
- k. Til Medlemmer af Kirkeinspektionen genvalgtes Johs O. Joensen, Johan Poulsen og Konoy.

- l. Til at tage Bestemmelse ang. Undersøgelse af Landingssteder m. m. valgtes Johan Poulsen og Rasmussen.
- m. Til Bestyrelse for Færøernes Ulykkesforsikring valgtes Johs. O. Joensen, Dahl og Mitens.
- n. Til Suppleanter til Færøernes Ulykkesforsikring valgtes Lagtingsmændene Wang og Reinert samt Købmand A. E. Djurhuus.
- o. Til Medlem af Skoledirektionen genvalgtes Joen Poulsen.
- p. Til Medlemmer af Sanatorierudvalget valgtes Johs O. Joensen, Wang og Debess sammen med Amtmanden og Amtslægen.
- q. Til Medlemmer af Telefonudvalget valgtes Johan Poulsen, M. Samuelson og Nyholm Debess.
- r. Til Medlemmer af Vareudvalget valgtes Johs. O. Joensen, M. Samuelson og Winther.
- s. Til Medlemmer af Udvalget ang. Lagtingets 1000-Aars Fest valgtes Johan Reinert, Wang og Patursson.
- t. Til Medlemmer af Udvalget i Sag ang. italienske Trawlere valgtes Johan Poulsen, J. H. Joensen og Konoy.
- u. Til Medlemmer af Udvalget ang. Fornylse af den færøske Fiskerflaade valgtes O. F. Joensen, J. H. Joensen og Mitens.
- v. Til Medlemmer af Vejudvalget valgtes O. F. Joensen, Johan Poulsen, Konoy, J. H. Joensen, Reinert, J. H. Poulsen og Midjord.
- w. Til Medlemmer af Udvalget i Sag ang. Statistik valgtes Johs. O. Joensen og Mitens.
- x. Til Medlemmer af Udvalget ang. Oprettelse af et Lagtingskontor valgtes Johs. O. Joensen, Wang og Mitens.
- y. Til Medlemmer af Udvalget ang. Brandforsikring valgtes Johs. O. Joensen, Wang og Debess.
- z. Til Medlem af Skolebogsudvalget i Stedet for Símun av Skarði valgtes Johan M. Fr. Poulsen.
- æ. Til Medlem af Nævningegrundlisten for Vaagø Syssel valgtes Købmand J. E. Thomsen, Sandevaag.

---

83. Afslaaede Andragender.

---

1. Andragende fra Forstanderskabet for Porkere Sogns Kommune om Nedsættelse af Jordskat ved Paaligning.

Det kommunale Udvalg havde fremsat et Forslag om at Kommuneskatten skulde paalignes med $\frac{1}{10}$ paa Jordegodset og $\frac{14}{15}$ efter Formue og

Lejlighed fra 1. Januar 1926, men ved Sagens 3. Behandling den 16. September bortfaldt Udvalgets Forslag idet kun 9 stemte for, ingen imod.

2. Lukning af Vejen Kvivig—Kollefjord for Motorkørsel.

Den 21. September vedtog Lagtinget med 19 Stemmer mod 0 saalydende Forslag:

„Lagtinget kan ikke billige, at Kørevejen Kvivig—Kollefjord lukkes for Motorkørsel.“

3. Andragende fra „Hitt føroyska studentafelagið“ om Tilskud til færøsk Herberg i Studentergaarden i Reykjavik.

Et Mindretal af Budgetudvalget havde fremsat et Forslag om af Økonomisk Fond at yde Andragerne et Tilskud paa 2000 Kr., men ved Sagens 3. Behandling den 29. September bortfaldt Mindretallets Forslag, idet kun 10 Medlemmer stemte for, ingen imod.

4. Fredning af Blaamusling (Krækling).

Det kommunale Udvalg afgav Betænkning (vedhæftet som Bilag 11).

Den 19. August fremlagdes af M. Samuelsen, Johan Reinert og J. Guttessen saalydende Ændringsforslag:

I Stedet for Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2 sættes:

„Lagtinget anbefaler den indsendte Vedtægt til Ministeriets Godkendelse med følgende Ændringer:

I § 2 ændres „ $\frac{1}{2}$ Tønde“ til „1 Tønde“.

I § 3 ændres Ordene i første og anden Linie „som maatte vokse“ til „som maatte blive udplantede“.

Den 3. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Ændringsforslaget sættes samlet under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 9 stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forslag Punkt 1 sættes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 11 stemte for, ingen imod.

Udvalgets Forslag Punkt 2 vedtoges med 10 Stemmer mod 2.

Udvalgets Forslag Punkt 3 sættes under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 9 stemte for, ingen imod.

---

5. Bopæl for Jordemoderen i Husevig.

Den 16. August afgav det kommunale Udvalg Betænkning (vedhæftet som Bilag 12).

Den 3. September vedtoges Udvalgets Forslag med 13 St. mod 0.

---

84. Udsatte Sager.

1. Klage over Ekspropriation af Jord paa Nolsø.

Den 22. September afgav det kommunale Udvalg Betænkning (vedhæftet som Bilag 8).

S. D. vedtoges Udvalgets Forslag med 18 St. mod 0.

---

2. Andragende fra Lagtingsmand Johs. O. Joensen om Udførsel af færøsk Stenmateriale¹⁾.

Den 26. August afgav Budgetudvalget saalydende Betænkning:

„Denne Sag er tidligere behandlet i Lagtinget; men Udvalget skøner ikke, at den i Aar kan føres videre af Tinget; saavidt Udvalget bekendt, forberedes Spørgsmaalet for Tiden fra privat Side. Udvalget har den allerstørste Sympati for det Arbejde, som udføres til Gavn for færøsk Stenindu-

---

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 125.

srl, et Arbejde, som kan blive af stor nationaløkonomisk Betydning for Færøerne. — Naar Sagen ved privat Foretagsomhed er ført frem til Virkelighed og det viser sig, at der kan træffes Foranstaltninger fra offentlig Side til Bedste for Sagen, vil denne kunne rejses paany i Lagtinget.

Forslag:

Sagen udsættes Indtil videre.

Sagens endelige Behandling fremgaar ikke af Lagtingets Forhandlingsprotokol.

3. Fredning af Fugl. — Skydning af Likker.

Den 21. September vedtog Lagtinget med 16 Stemmer mod 0 at udsætte Sagerne til næste Aar.

4. Motorbaadsførere og Maskinpassere¹⁾.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes den fra i Fjor udsatte Sag angaaende Spiritusnydelsen ombord i Motorbaade.

Sagen henvistes til Udvalget for forskelligartede Sager, hvilket Udvalg den 18. September afgav saalydende **Betænkning**:

Lagtingssamlingen 1925, der havde denne Sag til Behandling, vedtog at udsætte den til i Aar, idet man anmodede Amtet om til indeværende Samling at fremkomme med Forslag, der tog Sigte paa at begrænse Spiritusnydelsen særlig blandt de Ansvarhavende ombord i Motorbaade og andre Maskinfartøjer, der enten gik i fast Rute eller paa anden Maade beskæftigede sig med Personbefordring mellem vore Øer.

I Skrivelse af 25. August d. A., med hvilken Sagen igen forelægges Tinget, oplyser Amtet, at det for at faa Vejledning til Affattelse af et saadant Forslag har henvendt sig til Erhvervsministeriet, men havde paa daværende Tidspunkt ikke modtaget noget Svar.

Da Udvalget ved personlig Henvendelse til Amtet har bragt i Erfarung, at den af Ministeriet ønskede Vejledning endnu ikke er modtaget, og da man paa Grund af den fremrykkede Tid kan se, at der ikke er nogen Mulighed for i indeværende Samling at fremkomme med det ønskede Forslag skal man, idet man tillader sig at gentage Bestutningen fra i Fjor, foreslaa:

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 127, Nr. 54, 2, Bilag 3.

1. Amtmanden anmodes om ved Henvendelse til Postvæsenet at udvirke, at der i dettes Kontrakter ang. Befordring af Post og Passagerer her mellem Øerne ved Motorfartøjer optages en Bestemmelse om, at saavel Fører som Motorpasser skal være ædru, samt at Føreren skal være forpligtet til at bortvise Rejsende, der er kendelig berusede og forvolder Ulemper eller Fare.
2. Amtmanden anmodes om til næste Aars ordinære Samling at fremkomme med et endeligt Forslag (jfr. Lov for Færøerne om Motorkøretøjer m. m. § 14, Stk. 5).

Den 21. September vedt. Udvalgets Forslag med 14 St. mod 0.

5. „Prýðkan av lögtingshøllini“¹⁾.

Det i 1925 nedsatte Udvalg havde afgivet Beretning om sin Virksomhed.

Den 13. September vedtog Lagtinget med 17 Stemmer mod 0 at udsætte Sagen til næste Aar.

6. Fordeling af færøske Sager mellem Ministerierne.

Udvalget angaaende færøske Sprogsager afgav den 10. September saalydende **Betænkning**:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Lagtingets Selvstyreparti angaaende den kort før Lagtingets Sammentræden gennemførte Omlægning af forskellige færøske Sager fra Justitsministeriet til de andre Ministerier.

I Skrivelsen gøres det gældende, at den indførte Nyordning, som ikke er behandlet i Lagtinget, og hvorom der ikke en Gang er tilgaaet Lagtinget særlig Meddelelse, er unødvendig og uheldig, hvorfor Andragerne anser det for rigtigst, at Sagerne føres tilbage til Justitsministeriet.

Hele Udvalget er enigt om at beklage, at Regeringen uden Samraad med Lagtinget har foretaget en saa omfattende Omlægning af de færøske Sager fra Justitsministeriet til andre Ministerier. At der ved tidligere Lejligheder er overført enkelte Sager fra Justitsministeriet til et andet Ministerium, kan ingenlunde sammenlignes med det, der er sket i nærværende Tilfælde, hvor saa at sige de færøske Sager til Bunds er delt mellem de forskellige Ministerier. Udvalget anser den trufne Foranstaltning for at være saa betydningsfuld og indgribende, at Spørgsmaalet burde være forelagt Lagtinget forinden

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 131, Nr. 54, 11,

Gennemførelsen. Udvalget har den Opfattelse, at en Undladelse af at forelægge en saadan Sag for Lagtinget er i Strid med Lagtingslovens § 17 og dens Forudsætninger. Denne Opfattelse skønnes at være den almindelige heroppe. — Ved ganske paa egen Haand at træffe en saa vidtgaaende Foranstaltning, der i alt Fald ikke har haft paaviselig Hast — saa at sige umiddelbart før Lagtingets Sammentræden — har Regeringen skabt en Usikkerhed og Uro i vide Kredse paa Færøerne, og det ikke uden Grund, at Færinger mener, at den Lagtinget ved Lagtingsloven tillagte raadgivende Myndighed er i Fare.

For Selvstyrepartiet er det en hævdvunden Opfattelse, at de færøske Sager holdes samlede under en Minister. Sambandspartiet har principielt intet imod, at de færøske Sager henlægges under den Minister, hvor de, ifølge deres Art, hører hjemme. Men hele Udvalget er desuagtet enigt om, at en almindelig Fordeling mellem Ministerierne af de indtil 24. Juni d. A. hos Justitsministeriet samlede færøske Sager ikke burde være sket, uden at Lagtinget derom var hørt. Udvalget skal her ikke komme nærmere ind paa Forsvarligheden af den foretagne Fordeling saglig set, men kan bemærke, at det vil være let at fremdrage Eksempler paa, at der ved Fordelingen netop har været Brug for den Indsigt, som Lagtingsloven forudsætter at Lagtinget sidder inde med.

Udvalget kan imidlertid ikke tænke sig, at det kan have været Regeringens Hensigt at reducere Lagtingets raadgivende Myndighed, skønt den faktisk er tilsidesat i det foreliggende Tilfælde. Der mangler en Redegørelse for de Synspunkter og Grunde, som har været afgørende for Regeringen ved Sagens Ordning. En saadan Redegørelse har Lagtinget og det færøske Folk ganske uomtvistelig Krav paa i denne alvorlige Sag. Udvalget maa derfor ved Forslag nedenfor opfordre Regeringen til at redegøre for de Grunde og de Synspunkter, som har været afgørende ved Sagens Ordning.

Forinden en saadan Redegørelse foreligger, vil det være ubetimeligt af Lagtinget at fremsætte Forslag, som karakteriserer det passede eller tager Sigte paa at værgе Tinget mod Gentagelser af samme Art. Det vil være naturligt, at den trufne Ordning forelægges Lagtinget til Betænkning, og at Lagtinget staar lige saa frit overfor denne som overfor et almindeligt Forslag fra Regeringen.

Forslag.

1. Idet Lagtinget udtrykker sin Overraskelse og Uro i Anledning af, at Regeringen uden Samraad med Lagtinget, ifølge kgl. Resolution af 24. Juni d. A. har omlagt færøske Sager fra Justitsministeriet til andre Ministerier, forventer Tinget inden næste ordinære Lagtingssamling fra Regeringen at modtage en Redegørelse for de Grunde og de Synspunkter, der har været afgørende ved Sagens Ordning uden Samraad med Lagtinget.
2. Lagtinget forudsætter, at den trufne Ordning hviler, indtil Regeringen har indhentet Lagtingets Betænkning i Sagen.
3. Denne Sags videre Behandling udsættes til næste Aar.

Den 16. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag Punkt 1 og 3 sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Fraværende: Mitens, O. F. Joensen, Dahl og Debess.)

Punkt 2 vedtoges med 18 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Formanden. Fraværende: Mitens, O. F. Joensen, Dahl og Debess).

7. Statistik over Ind- og Udførsel paa Færøerne.

Ved Lagtingets Aabning den 29. Juli fremlagdes et Andragende¹⁾ fra Føroya Fiskimannafelag om Indførelse af en mere paalidelig Statistik over ind- og udførte Varer.

Der nedsettes i Sagen et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer, hvilket Udvalg den 7. September afgav saalydende Betænkning:

Føroya Fiskimannafelag har henvendt sig til Lagtinget og anmodet dette om at tage under Behandling Spørgsmaalet om Indførelsen af en mere paalidelig og fyldigere Statistik over indførte og udførte Varer. Sagen er henvist til nærværende Udvalg, der har indhentet Oplysninger angaaende de herhenhørende Forhold her paa Øerne, ligesom man fra den danske Minister i Reykjavik har faaet fyldige Oplysninger om, hvorledes man paa Island har ordnet sig paa dette Omraade.

Udvalget maa mene, at der tiltrænges en bedre Ordning af de statistiske Oplysninger vedrørende Færøerne, men der har ikke under Tingsamlingen været levet den tilstrækkelige Tid til at fremsætte detailleret Forslag. De indhentede Oplysninger maa suppleres, og der maa forelægges Tinget et Forslag som Forhandlingsgrundlag. Man mener derfor, at Sagen bør udsættes til næste Aar.

Forslag.

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Amtmanden anmodes om til næste ordinære Tingsamling at fremkomme med Forslag.
3. Lagtinget vælger 2 Mænd til at samarbejde med Amtmanden ved Udarbejdelsen af Forslaget.

Den 11. Septbr. vedtoges Udvalgets Forslag med 19 St. mod 0.

8. Fornyelse af den færøske Fiskerflaade.

Den 30. Juli fremlagdes saalydende Andragende fra Føroya Skipara- og Navigatørfelag:

¹⁾ Udelades her.

Til

Lagtinget.

Føroya skipara- og navigatørfelag tillader sig herved at henvende sig til Lagtinget med Anmodning om, at Tinget vil søge gennemført en snarlig og gennemgribende, rationel Fornyelse af den færøske Fiskerflaade ved Gennemførelse af Regler for Fiskerfartøjers Anskaffelse, Oprettelse af en Laaneinstitution her paa Øerne samtidig med en Nyordning af Assuranceforholdene og eventuelt Oprettelse af en Fiskeribank.

Fiskeriet er blevet Færøernes bærende Indtægtskilde. Det er efterhaanden blevet en kun ringe Del af Befolkningen, som er uafhængig af det lunefulde, altid vanskelige Erhverv, som vel undertiden kan give rigt Udbytte, men dog langt oftere kun skaffer sine Udøvere en kummerlig Fortjeneste. Den allerstørste Del af Befolkningen maa derfor hvert Aar med Spænding afvente, hvorledes Fiskeriet bliver, og til hvilke Priser, det vil lykkes at sælge Fisken.

Den vældige Konkurrence, som (særlig efter Verdenskrigen) finder Sted paa Havfiskeriets Omraade, har Befolkningen her paa Øerne faaet at føle.

Mindre gode Fiskeaar i Forbindelse med ugunstige Afsætningsforhold har medført en Forarmelse af katastrofal Karakter. Der maa derfor ske gennemgribende Forandringer indenfor vor Fiskehandel og Fisketilberedning, hvis et økonomisk Sammenbrud skal kunne undgaas. Der maa skaffes nye Markeder, ansættes en eller flere Salgskonsulenter, oprettes kunstige Tørrerier m. m., til hvilke aldeles nødvendige Forbedringer man nu i flere Aar forgæves har søgt Statens Medvirkning. Efter at ogsaa den af Erhvervsministeriet nedsatte Fiskerikommission i sin i Aar afgivne Betænkning har paavist, at Gennemførelsen hurtigst muligt af forannævnte Forbedringer er en uomgængelig Betingelse for at kunne redde det færøske Erhvervsliv fra en Katastrofe, er der Haab om, at Staten vil træde hjælpende til i nær Fremtid.

Men alle disse Foranstaltninger vil dog være forgæves, hvis der ikke samtidig begyndes paa en planmæssig Fornyelse og Modernisering af den færøske Fiskerflaade, saaledes, at vore forældede Sejlkuttere erstattes med ny tidssvarende Fartøjer. — I flere Aar har Foreningen haft sin Opmærksomhed rettet mod dette Forhold, og efter Samarbejde med det henværende Skibsfilsyn tillader vi os at fremsætte efterfølgende Forslag.

Den nuværende færøske Fiskerflaade staar i enhver Henseende saa langt tilbage for de Nationers, der driver Havfiskeri i samme Farvand som vi, at al Konkurrence er umulig. Sejlkutterne, som for Aar tilbage betegnede et stort Fremskridt hos os paa Havfiskeriets Omraade, er nu i andre Lande afløst af Fartøjer af helt anden Type, og har nu kun én Fordel: at Udrustningen er forholdsvis billig. Ellers er de fleste for smaa og uden Motor; men fremfor alt er de saa gamle og medtagne, at de nødvendige Reparationer i det lange Løb sluger mere, end hvad der kan indvindes ved dem. — Her er Grundskaden i færøsk Erhvervsliv.

Vi har paa Færøerne — foruden 3 Damptrawlere — c. 160 Fiskerfartøjer til en Tonnage af omkring 14000 Br. Rg. T. De fleste af Fartøjerne er mellem 30 og 50 Aar gamle. Over en Tredjedel af Flaaden er indkøbt under og efter Verdenskrigen til Priser, der ligger langt over Fartøjernes virkelige Værdi. Priserne har ofte været 700—800, ja i enkelte Tilfælde 1000 Kr. pr. Ton for c. 30 Aar gamle Skibe.

I Tiaaret 1916—1926 er der til Færøerne indkøbt c. 50 Kuttere og Skonnerter med en samlet Tonnage af c. 4000 Br. Rg. Tons. Fraregnet nogle faa „Dæksbaade“, er kun 8 af disse Fartøjer under 30 Aar, de æld-

sle 50 Aar gamle. Skibenes samlede Købspris er c. 2.000.000 Kr. Skibstilsynet oplyser, at den samlede nuværende Værdi af disse Skibe ikke kan sættes højere end til c. 1.200.000 Kroner. Hvis nogen heroverfor vil hævde, at en Værdiforringelse af 40% er mere end hvad man kan vente efter det almindelige Prisfald efter Verdenskrigen, maa man erindre, at der ogsaa er ofret store Summer i disse 10 Aar til Reparation af nogle af disse Skibe. Af de ældre Skibe har flere været underkastet Reparationer, der i enkelte Tilfælde har ligget omkring 500 Kr. pr. Ton. Og selv om Skibet kan siges „at være blevet som nyt“, saa er det kun lilsyneladende; det er dog et gammelt Skib, og inden mange Aar maa det igen have en større Reparation saa Driften af et saadant Skib maa i det lange Løb give Underskud, — og faar et saadant Skib en Skade, er denne altid langt mere indgribende og dyrere at reparere, end Tilfældet vilde have været med et nyt Skib. — Naar man saa ved, at der kan faas ny Skibe, indrettede efter Tidens Krav og af passende Størrelse (c. 150 Tons) med *fuld Udrustning og Motor* for c. 500 Kr. pr. Ton, maa det absolut synes at være klart for enhver, at der af samfundsmæssige Grunde maa sættes en Stopper for yderligere Indkøb af gamle Fartøjer.

Skibstilsynet oplyser endvidere, at man i en nær Fremtid vil være nødt til at kassere de daarligste af vore Fiskefartøjer, og at i Løbet af 20 Aar vil saa godt som hele Færøernes Kutterflåde (de nyeste Skibe undtagne, være *utjenlig* til Havfiskeri-Drift. Man mener derfor, at det netop nu er det rette Øjeblik til at gennemføre Regler for Anskaffelse af Fiskefartøjer, saaledes at vi for Fremtiden kan undgaa, at der her til Øerne indføres gamle Skibe, hvilket som enhver vil kunne forstaa, uvægerligt maa føre til økonomisk Tab. Man regner derfor med, at Bevillingsmyndighederne vil yde rigelig Støtte til Anskaffelse af ny, hensigtsmæssigt indrettede Fartøjer. Man maa gaa ud fra, at der i de kommende 20 Aar maa skaffes Erstatning for den Tonnage, som man er sikker paa i dette Tidsrum vil blive sat ud af Drift; thi at Fiskeriet i en uoverskuelig Fremtid maa vedblive at være Basis for alt færøsk Erhvervsliv, er vel ganske indlysende.

Spørgsmaalet bliver saa, hvilken Type af Fartøjer der vil være mest hensigtsmæssig, og til hvis Anskaffelse man derfor bør kunne forvente rigelig Støtte af offentlige Midler.

Vi ser helt bort fra den Mulighed at underkaste de nuværende gamle Kuttere en Hovedreparation, idet en saadan i Reglen vil blive dyrere end en Nybygning; og de gamle Skibe er lidet hensigtsmæssige efter den Udvikling, Fiskeriet har taget.

Hvad angaar Havfiskeriet synes Tidens Løsen at være Trawlfiskeri, drevet med store hurtigtsejlende Damptrawlere. Paa Island har man realiseret alle de gamle Sejl- og Motorkuttere, og har nu en fuldt moderne, efter Landets Størrelse særdeles talrig Trawlerflåde. Ogsaa her paa Færøerne er der i vide Kredse Stenning for fra Kutterdrift at gaa over til Trawlerdrift, idet man særlig viser hen til, at der med ret faa Trawlere vil kunne gøres samme Fangst som med hele den nuværende Kutterflåde. — Vi tror dog, at denne Tyrkotto paa Trawlere som de eneste brugelige Fartøjer til Fiskeri mere bunder i Utilfredshed med de nuværende daarlige Fangstfartøjer end i en rolig og klar Vurdering af Trawlerdriftens Fordele og Ulemper.

Ogsaa indenfor Skipperforeningen har der til Tider rejst sig Røster til Fordel for en almindelig Afløsning af Kutterfiskeriet med Trawlfiskeri. Efter grundig Overvejelse mener vi dog at kunne fastslaa, at fra et samfundsökonomisk Synspunkt vil dette ikke være heldigt, men at de Fartøjer, der vil være mest tjenlige til vore Forhold vil, foruden mindre Fartøjer til Sildefiskeri, være større ny Fartøjer (c. 150 Tons) med kraftig Motor, idet saadanne Skibe vil kunne anskaffes for en rimelig Pris og egne sig til al

Slags Fiskeri undtagen det egentlige Trawlfiskeri. Trawlerne er uhyre kostbare, baade hvad angaar Anskaffelsen af saadanne og — særlig — Driften af dem. En moderne Trawler af samme Type, som de der fisker i islandske Farvande, koster c. 300,000 Kr. og den Kapital, som vil kræves til Anskaffelse af kun et ringe Antal, vil løbe op i flere Millioner. Skulde der dog være kapitalstærke Selskaber, der vilde sætte Trawlere i Drift herfra vil det kun være glædeligt, og vi mener, at det vilde være ønskeligt at have et Par Trawlere gaaende ud fra de større Pladser her paa Øerne. Men at hasere alt vort Fiskeri paa Trawlerdrift mener vi vil være absolut farligt. Driften er dyr og kræver stor Fangst med høje Priser for ikke at give Underskud. At England, Tyskland og lignende Lande kan have Fordel af at drive Trawlfiskeri hidtør nok fra følgende: Trawlerne bliver bygget i selve Landet; det skaffer Arbejde til mange Hænder. De bliver repareret i selve Landet; hele Udrustningen, Proviant og — fremfor alt — Kul fremskaffes i selve Landet — atter Arbejde til Tusinder. — Det hænder noksaa ofte, at et Trawlerselskab gaar fallit; men saa tager et andet fat. Forholdene er vel oftest, at det er Bankerne, der faktisk ejer Trawlerne, og som lejer dem ud til Selskaber, der saa prøver, hvorlænge de kan klare den vanskelige Drift. Er det gode Fangstaar, er der god Fortjeneste, ikke saa meget til Aktionærerne som til Bestyrelsen og Tilidsmænd; naar saa de daarlige Aar kommer, gaar Selskabet fallit, og Banken overdrager Skibene til et nyt Selskab. Dette kan gaa i kapitalstærke Lande, hvor Pengene jo bliver i Landet og kun flyttes over paa andre Hænder.

I Danmark synes der for Øjeblikket at være megen Stemning for at oprette Trawlerselskaber; og det kan jo ikke nægtes, at der af de Grunde, som vi har fremhævet, vil være større Mulighed for Trawlerdrift i Danmark end her paa Øerne. Der findes desuden en Mængde danske, i England uddannede Trawlerskipperer, og der vil let her paa Øerne kunne skaffes dygtigt Mandskab.

I de smaa Lande, der skal købe alt udefra, først Trawlerne, saa Udrustning, Proviant o. s. v., bliver Forholdet et helt andet. Her vil et daarlige Aar virke ligefrem lammende paa al Virksomhed. Det ses bedst paa Island, hvor nu hele Trawlerflaaden er lagt op paa Grund af for lave Priser, hvorved Forretningslivet kommer under store Vanskeligheder. Ifald vi her paa Færøerne nu kun havde Trawlere, vilde en saadan Vanskelighed kunne medføre fuldstændig Ruin. En anden Ulempe ved Trawlerdrift er den, at den vil samle Befolkningen paa faa Steder, hvilket sandsynligvis vilde føre til Dannelse af et Proletariat, hvad vi hidtil har undgaaet her paa Øerne og daarlige vilde kunne taales i vort lille Samfund. Kutterdriften derimod kan godt forenes med en mere spredt Bebyggelse, saaledes at Befolkningen som hidtil vil kunne have Adgang til at leve af saavel Fiskeri som af en Smule Jordbrug, hvilket samfundsmæssigt set er langt sundere. Trawlerdriften vil i Tilfælde af gode Aar medføre forøgede Indkomster for nogle faa Personer (Selskabernes Bestyrelse, Skippere o. a.); men for Befolkningen som Helhed er Vindingen tvivlsom; det væsentligste Arbejde paa Landjorden ved Reparationer af Skibene, ja, de maa ogsaa kunne bygges her i Landet, ligesom man kunde tænke sig Fabrikation af de fleste Redskaber her. Vi vil derfor tilraade, at Hovedvægten som hidtil vil blive lagt paa Udviklingen af Kutterfiskeriet i forskellige Former, og at det offentlige ud fra dette Princip maa støtte en planmæssig Fornyelse af Fiskerflaaden.

For at vedligeholde Fiskerflaaden i dens nuværende Størrelse — og samtidig modernisere den uden forøget Udgift ved kun at anskaffe Nybygninger — vil det formentlig blive nødvendigt til det egentlige Havfiskeri i fjernere Farvande at lade bygge c. 14.000 Br. Reg. Tons Nybygninger i de førstkommande 20 Aar. Skibenes Størrelse vil mest passende kunne

sættes til c. 150 Tons, og de bør forsynes med kraftig Motor (omkr. 100 HK). Desuden vil der antagelig blive Brug for en Del mindre Fartøjer (Nybygninger) til Sildefiskeri o. lign. samt Motorbaade til det hjemlige Fiskeri.

Vi vil derfor foreslaa, at Lagtinget opretter en Laaneinstitution for hvilke alle Øerne garanterer. Denne Garanti er nødvendig og selv indlysende, da det her drejer sig om at sikre vort bærende Erhverv.

Det er klart, at Spørgsmaalet om at yde Laan i hvert enkelt Tilfælde, vil kunne afgøres langt sikrere og hurtigere her paa Øerne end andetsteds; den nuværende Ordning af Fiskerilaan har vist sig ikke at være tilfredsstillende. Laan bør ydes saavel til Fiskere som til andre, der menes kvalificerede til at forestaa eller drive Fiskeridrift; ogsaa Interessentskaber skal kunne opnaa Laan. Formaålet er jo at ophjælpe Fiskeriet og ikke en særlig Stand. Laanenes Størrelse maa kunne naa op til 85% af Værdien og være afdragsfri i de 2 første Aar samt derefter afdrages i 15 Aar med $\frac{1}{15}$ aarlig — alt under Forudsætning af, at det er Nybygninger. Det bemærkes at der ogsaa skal kunne ydes Laan til andre Fartøjer, men paa andre Betingelser.

Beløbet, der kræves til 14000 Tons Nybygninger, anslaaes, efter de nu gældende Priser, til c. 500 Kr. pr. Ton iberegnet Motor og Skibsstyr — de mindre Fartøjer er noget dyrere pr. Ton — vil altsaa blive fordelt paa 20 Aar c. 350,000 Kr. pr. Aar, og regner man med gennemsnitlig 80% fra Laanefonden, bliver dette c. 280,000 Kr. aarlig. Anslaaer man dernæst Laan til de mindre Fartøjer til 70,000 Kr. aarlig, bliver det samlede aarlige Laanebeløb altsaa c. 350,000 Kr.

Hvorledes Lagtinget kan tilvejebringe det nødvendige Beløb, har vi tænkt os, kan ske f. Eks. derved, at det nu aarlig af Statslaanefonden bevilgede Beløb til færøske Fiskerifartøjer overdrages til Tinget, og at Beløbet helst forhøjes til 350,000 Kr., der skal afdrages i 20 Aar. Tillige bør man opnaa lavest mulige Renter, saa at de egentlige Laantagere højst kommer til at betale 4% p. a.

Skulde denne Ordning, mod Forventning, ikke kunne gennemføres, maa der gøres de yderste Anstrængelser for at faa Sagen ordnet ad anden fremkommelig Vej, stadig under Hensyntagen til, at der opnaas en for Formaålet passende Afdragstid og Renteydelse.

Lagtinget vil ogsaa helt eller delvis kunne skaffe Penge til en saadan Laaneinstitution ved en mindre Forhøjelse af Satserne paa de toldpligtige Varer, hvilken Forhøjelse til Fordel for dette vigtige Formaal næppe vil kunne vække Modstand her paa Øerne.

Til Afgørelse af Laanespørgsmaalet og til Administration af Laanefondens Midler bør der oprettes et Raad. Dette, der i sin Midte maa have mindst ét skibsbygningskyndigt Medlem, maa desuden altid søge Oplysninger om, hvor der bedst og billigst kan bygges Fartøjer, der er formaalstjenlige til vor Fiskeridrift. Helst bør der søges oprettes et Skibsværft her paa Øerne, eventuelt i Samarbejde med Værft andetsteds.

Denne Ordning vil foruden at ophjælpe Færøerne være langt mere fordelagtig for Staten, idet man vil undgaa de Tab, der følger med Laan i gamle Dage til Formaålet mindre praktiske Skibe.

Samtidig maa selvfølgelig Assuranceforholdene moderniseres, og Assurancesummer og Præmier bringes i Overensstemmelse med de ny Skibes Værdi i Forhold til de nuværende, saaledes, at Beløbene sættes op og der for de ny Skibe betales lavere Præmie end for de gamle. Al Assurance bør være et gensidigt færøsk Foretagende.

Endelig er det vel klart, at alle disse Nyanskaffelser maa fremskyn- de det Tidspunkt, da man maa gøre Alvor af at skaffe en lettere Adgang til Kredit her paa Øerne, som saa længe har været savnet til stor Skade

for færøsk Erhvervsliv. Vi maa derfor meget anbefale, at Tinget tillige undersøger Mulighederne for en snarlig Oprettelse af en Fiskeribank, eventuelt med Lagtingets Garanti.

Fyri felagið
N. Nielsen,
formaður.

Fiskeriudvalget afgav den 24. September saalydende Udvalgsbetænkning:

Til under tegnede Udvalg er henvist et Andragende fra „Føroya skipara og navigatørfelag“, indeholdende en Anmodning til Lagtinget om at søge gennemført en snarlig og gennemgribende rationel Fornyelse af den færøske Fiskerflaade. I saa Henseende paapeger Navigatørforeningen Nødvendigheden af, at der gennemføres nye Regler for Fiskerfartøjernes Anskaffelse; at der oprettes en ny Laanestitution her paa Øerne, som kan financiere Nyanskaffelserne; at der gennemføres en Nyordning med Hensyn til Assuranceforholdene, og endelig at der eventuelt oprettes en Fiskeribank.

De saaledes af Navigatørforeningen rejste Spørgsmaal har længe beskæftiget alle, som Færøernes gode Udvikling ligger paa Sinde, og Lagtinget har ikke sjældent beskæftiget sig med Problemet. Det er givet, at Spørgsmaalet om Fornyelse af den færøske Fiskerflaade for hver Dag bliver mere og mere brændende. Fiskerflaaden bestaar jo, som i Andragendet anført, væsentligst af ældre Sejlkuttere, som efterhaanden bliver meget kostbare at vedligeholde i sødygtig Stand. —

I Andragendet angives det, at Øernes c. 160 Fiskerfartøjer — et Par Hundrede Motorbaade under 20 Tons, som anvendes til Fiskeri her ved Øerne, regner Foreningen ikke med i denne Forbindelse — til en samlet Tonnage af c. 14.000 Br. Reg. Tons for største Delen er mellem 30 og 50 Aar gamle. Andragendet oplyser fremdeles, at Statens Skibstilsyn mener, at man i en nær Fremtid vil være nødt til at kassere de daarligste af Fiskerfartøjerne og i Løbet af 20 Aar vil hele Flaaden — en Del Nybygninger undtagen — være ujenlig til Havfiskeri. Andragerne mener derfor, at det nu er det rette Tidspunkt til at gennemføre Regler for den fremtidige Anskaffelse, Regler, der forhindrer Indførelse af gamle Fartøjer til Øerne, da saadan Indførsel uvægerlig formenes at ville medføre Tab.

Udvalget er enigt med Andragerne i, at Fiskeriet i en overskuelig Fremtid vil vedblive at være Basis for færøsk Erhvervsliv. Man tiltræder fremdeles den Betragtning, at det vil være alt for farligt at basere alt vort Fiskeri paa Trawlerdrift. Fartøjer m. m. er meget kostbare at anskaffe, og Driften er dyr; den kræver derfor stadig stor Fangst og store Priser, og disse Betingelser kan — efter de Erfaringer, man har, ikke til enhver Tid være til Stede.

Færinger maa derfor fremtidig som hidtil søge at opretholde en Kutterflaade, vel egnet til Havfiskeri, som kan beskæftige den heldigvis stærkt voksende Fiskerbefolkning paa Færøerne. Kutterne maa være meget større end dem, man gennemgaaende har nu, og bør helst være forsynede med Motor. I Løbet af en Snes Aar bør Flaaden for største Delen fornyes. Man mener altsaa, at Hovedvægten bør lægges paa Kutterfiskeriet med mere moderne Kuttere, idet disse dog altid vil være billigere at anskaffe og mere økonomiske at drive end Trawlere. Skulde tilstrækkelig Kapital dog kunne skaffes, vil Udviklingen af Trawlerfiskeriet kunne foregaa jævnsides med Udviklingen af Kutterfiskeriet, idet dog stadig Spørgsmaalet om Driftens virkelige Rentabilitet maa have for Øje.

Selv om man imidlertid kan forny Kutterflaaden med betydelig mindre Kapital end hvad der vil være nødvendigt, hvis man vil afløse dem med Damptrawlere, saa udkræves der dog store Summer for at den Opgave, som forestaar, skal kunne løses. Det vil være nødvendigt at give ikke alene driftige Fiskere, og Fiskeskippere Adgang til at anskaffe nye Skibe; men det vil, hvis Opgaven skal kunne løses paa tilstrækkelige effektiv Maade, ogsaa være nødvendigt at give eksisterende Rederier eller nye Selskaber Adgang til eventuelt at laane Kapital for at Nyanskaffelser kan ske for deres Vedkommende. Det vil frendeles være nødvendigt at føre Tilsyn med, at de nye Fartøjer, der anskaffes, er byggede tilstrækkelig stærke, idet Udvalget meget vel kan tænke sig, at nye Fartøjer i Virkeligheden kan være mindre stærke end mange af de gamle Kuttere, som man mener at burde afløse. Hvis man kunde naa saa vidt, at Fartøjerne byggedes heroppe, vilde der være vundet meget i flere Retninger; men denne Side af Sagen skal Udvalget her ikke nærmere komme ind paa. —

Skipperforeningen tænker sig i Løbet af 20 Aar tilvejetragt omkring 14000 Tons Nybygninger. Udvalget mener ikke, at dette er for højt ansat, snarere for lavt. I Virkeligheden er der for Øjeblikket for saa søgaaende Fiskerifartøjer her paa Øerne, og i Løbet af en Snes Aar vil Folketallet forhaabentlig være naaet op imod 30,000 og dette vil fordrø flere Fiskerskibe, hvis Befolkningen skal kunne beskæftiges i samme Omfang som nu. Udvaldet vil imidlertid her holde sig til den af Andragerne angivne Tonnage og kan som Følge deraf tiltræde Betragtningerne med Hensyn til Størrelse af den Sum, som nødvendigvis maa kunne disponeres over, hvis Opgaven skal kunne løses. Om Laanenes Størrelse og om det af Andragerne nævnte store Beløbs Tilvejebringelse skal Udvalget ikke for Tiden udtale sig. Det foreliggende Andragende indeholder Tanker, som det vel er værd nærmere at overveje. Disse Overvejelser bør formentlig netop foregaa upaavirket af de Anskuelser, man mulig allerede maatte have dannet sig i Lagtinget. Udvalget anser det for rigtigst, at Overvejelserne foregaar i et Udvalg, som sammensættes dels af Medlemmer af Lagtinget, dels af Mænd, valgte af de færøske Erhvervsorganisationer og man stiller nedenfor Forslag derom. Lagtinget kan ganske vist ikke svare for Erhvervsorganisationerne; men der kan næppe være Tvivl om, at de i nedenstaaende Forslag nævnte Foreninger vil yde deres Bidrag til denne Sags alsidige og saglige Overvejelse i et Udvalg, bestaaende af Lagtingsmænd og andre interesserede og sagkyndige. Sagen vil, hvis Udvalgets Betragtninger deles af Lagtinget, være at udsætte til næste Aar, medens dog en Kopi af det indkomne Andragende fra Skipperforeningen bør indsendes til Ministeriet med Sagen om Fiskerilaanslovens Fornyelse. Herom vil der blive stillet Forslag under en anden Sag.

Forslag.

1. Lagtinget vælger et Udvalg paa 3 Medlemmer til sammen med Amtmanden og 2 Medlemmer af „Føroya skipara- og navigatørfelag“, 2 Medlemmer af „Føroya Fiskimannafelag“ og 2 Medlemmer af „Færøernes Rederiforening“ at overveje den foreliggende Sag og fremkomme med Betænkning til næste ordinære Lagtingssamling.
2. De nævnte Organisationer anmodes om at vælge Medlemmer til Udvalget.
3. Sagen udsættes til næste Aar.

Den 27. September vedtoges Udvalgets Forslag med 21 St. mod 0.

9. Vragning af Fisk.

Der var fremlagt en Skrivelse fra forskellige Købmænd paa Suderø om Fiskevragningen. (Se Bilag 36).

Der nedsattes et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvilket Udvalg den 25. September afgav saalydende Betænkning:

I Skrivelse af 3. Juni d. A. har forskellige Købmænd paa Suderø oplyst, at i visse Tilfælde købes Saltfisk i Island og føres hertil, og at saadan Fisk maa vrages ifølge Vrageloven, hvilken Vragning er betydningsløs, hvorfor Købmændene foreslaar, at Overvrageren skal hemyndiges til i saadanne Tilfælde at give Dispensation for Vragning. Derved vilde Omkostningerne spares, og Fiskepriserne er nu saa lave, at Omkostningerne ved Tilvirkningen saavidt muligt bør nedsættes.

Købmandsforeningens Formand har i Skrivelse af 27. f. M. fraraadet at foretage den ønskede Ændring i Vrageloven. Overfor denne Skrivelse har Købmændene protesteret og angivet, at Købmandsforeningens Formands Udtalelser ikke er vedtagne paa noget Møde i Foreningen og ikke er Udtryk for Foreningens Anskuelse.

Udvalget mener, at man, saaledes som Sagen foreligger, bør indhente Erklæringer fra Rederiforeningen og Føroya Fiskimannafelag, hvorfor Sagen maa udsættes, indtil saadanne Erklæringer foreligger.

Udvalget anser det nødvendigt, at Omkostningerne ved Fiskevragningen søges nedbragt og mener, at dette maa kunne gøres derved, at Vragernes Løn, der nu er 100% over almindelig Løn, nedsættes til 50% over saadan Løn.

Forslag

- I. a) Spørgsmaalet om Dispensation fra Saltfiskevragning i visse Tilfælde udsættes til næste Aar.
- b) Amtmanden anmodes om at indhente Rederiforeningens og Føroya Fiskimannafelags Erklæringer om Spørgsmaalet.

II.

Forslag

til

Ændring i Arbejdsregulativ for Fiskevragerne paa Færøerne af 30/12--21.

- 1) I § 4 ændres første Punktum til følgende:
„Vragningen af Fisk skal foregaa paa den Maade, at en af Vragerne efterser Fisken, saaledes at en Vragter kan give Attest for hvert enkelt Parti“.
- 2) I § 5 ændres Ordene „til det dobbelte“ til „halvanden Gang“.

Den 27. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag Punkt I vedtoges med 20 St. mod 0.

— — — II saftes under Afst. ved Navneopraab og vedt. med 16 St. mod 0.

(Stemte ikke: Johan Poulsen, A. Samuelson, J. H. Joensen, M. Samuelson, Debess, Konoy. Fraværende: Ellersøe.

10. Deling af Husum Jordemoderdistrikt.

Sagen henvistes til det kommunale Udvalg, hvilket Udvalg den 9. September stillede saalydende Forslag:

„Lagtinget anbefaler, at det nuværende Husum Jordemoderdistrikt deles i tre Distrikter, nemlig:

- a. Husum Jordemoderdistrikt, omfattende Bygden Husum, og Sydredal,
- b. Mygledal Jordemoderdistrikt, omfattende Bygderne Mygledal og Trolleaes,
- c. Kunø Jordemoderdistrikt, omfattende Bygderne Kunø og Skarø.

Den 13. September fremlagdes af Amtmanden saalydende **Ændringsforslag**:

Den af Udvalget foreslaaede Deling af det nuværende Husum Jordemoderdistrikt i 3 Distrikter vil medføre økonomiske Følger for de tre Sogne indenfor Kommunen, Følger, der kan komme til at virke tyngende for Sognenes Budgetter. For Tiden er Kommunens Udgift til Jordemodervæsenet 150 Kr plus eventuelt Boliggodtgørelse til 1 Jordemoder. Indføres den foreslaaede Ordning, maa betales 225 Kr. plus Boliggodtgørelse til 3 Jordemødre.

Der er netop nu i Mygledal Sogn oprettet et selvstændigt Lærereembede, hvorved Skoleudgifterne paa Kalsø er blevet væsentligt forøgede. Der turde derfor være Anledning til at overveje den økonomiske Side af Jordemodersagen lidt nærmere.

Jeg tillader mig derfor at fremsætte følgende

Forslag.

- 1) Sagen udsættes til næste Aar.
- 2) Amtet anmodes om at forhandle med Forstanderskabet om, hvorvidt Kommunens økonomiske Forhold i Øjeblikket maatte tillade Oprettelsen af 2 nye Jordemoderembeder.

Ved Sagens 3. Behandling den 16. September vedtoges Amtmandens Ændringsforslag med 18 St. mod 0, hvorefter Udvalgets Forslag var bortfaldet.

---

85. Forskellige Sager.

1. Færøsk Lotteri.

Budgetudvalget, hvortil Sagen var blevet henvist, afgav den 25. September saalydende **Udvalgsbetænkning**:

Til Lagtinget er indkommet og til Udvalget er henvist et Andragen-
de gaaende ud paa, at der maa blive meddelt et Konsortium, repræsenteret
ved Højesteretssagfører Fr. Winther, København, Bevilling til Oprettelse af
et færøsk Klasselotteri paa Vilkaar, som nærmere angives i et med Andra-
gendet fulgt Lovforslag. Bevillingen skal gælde for et Tidsrum af 15 Aar
fra 1. Januar 1927 at regne. Bevillingshaveren skal erlægge en halvaarlig
Afgift af 84.000 Kr. til en færøsk Kasse og desuden, ligeledes til en færøsk
Kasse, 5% af Indskudssummen for de til hver Serie afsatte Lodder. —

Der er vedlagt Sagen Beregning over Lotteriets Balance, af hvilken
det fremgaar, at Lotteriets halvaarlige Omsætning regnes til . 5,120,000 Kr.
hvoraf Færøernes 5% udgør..... 256,000 —
Naar hertil lægges den halvaarlige Afgift..... 84,000 —

bliver Færøernes halvaarlige Indtægt af Lotteriet ..... 340,000 Kr.
eller for hele Aaret..... 680,000 —
Man mener imidlertid, at der i de første Aar næppe kan regnes med, at
Lotteriet bliver mere end halvt udsolgt. Færøernes Indtægt vil i saa Fald blive:
Afgiften for 1 Aar..... 168,000 Kr.
5% af Indtægten..... 256,000 —

424,000 Kr.

Udvalget har hos Herr Højesteretssagfører Winther begæret forskel-
lige Oplysninger, som er besvarede ved Skrivelse af 2. September d. A., der
vedlægges Sagen.

Af disse Oplysninger anføres følgende:

Højesteretssagføreren mener, at Lovforslagets § 1 maa vedtages
nærmest uforandret, idet han navnlig ikke ønsker sit Navn slettet i Forsla-
get, selv om hans Konsortium ved et særligt Indstillingspunkt anbefales til
at opnaa Bevilling.

Andrageren mener ikke, at Lotteriet er for dyrt. Han udtaler herom
følgende:

„Lodsdelerne er efter min Mening ikke for dyre. Hvis man vil sam-
menligne Prisen med Koloniallotteriets Lodder, er den ganske vist højere,
idet dette Lotteris Lodder koster 24 Kr., medens et Lod i vort Lotteri koster
40 Kr. Men paa den anden Side er vort Lotteri kun paa 20,000 Lodder,
medens Koloniallotteriet er paa 50,000 Lodder, hvorfor det formentlig vil
være lettere at skabe Interesse for vort Lotteri.

Det, der interesserer Folk ved et Lotteri, er jo væsentligt de enkelte
store Gevinster, og det enkelte Lod har jo i vort Lotteri over dobbelt saa

mange Chancer som i det større Koloniallotteri, idet Gevinsten her skal falde paa een af 20,000 Lodder, i Koloniallotteriet paa een af 50.000 Lodder.

Jeg mener derfor ikke, at Prisen er saa høj, at den vil skræmme nogen fra at købe, og det er paa den anden Side nødvendigt at have en saa høj Pris, idet det samlede Gevinstbeløb, der skal udredes af vort Lotteri, er næsten lige saa stort som hele det Gevinstbeløb, Koloniallotteriet fordeler over langt større Antal Lodder. Det samlede Gevinstbeløb efter vort Lotteri er i en Serie 3,500,000 Kr., medens Beløbet i Koloniallotteriet er Kr. 3.726.000 pr. Serie."

Udvalget har derefter forespurgt, om 70% til Spillerne ikke er for lidt, naar Afgiften til Lagtinget oven i Købet skal fradrages. — Hertil bemærker Overretssagføreren:

„Dette Spørgsmaal er allerede delvis besvaret under Spørgsmaal 2, men specielt med Hensyn til Gevinstprocenten skal jeg udtale, at Gevinstprocenten i vort Lotteri i Virkeligheden er større end i Koloniallotteriet; ganske vist er Gevinstprocenten i Loven for Koloniallotteriet fastsat til 75%, men Prisen paa Koloniallotteriets Lodder blev for nogle Aar siden forhøjet fra 22 Kr. til 24 Kr., uden at Gevinstprocenten blev forhøjet paa tilsvarende Maade.

Dette Tillæg — der opkræves som „Skriverpenge“ — bevirker, at Gevinstprocenten forandres fra 75% til 70,14%, altsaa omtrent det samme som Gevinstprocenten i vort Lotteri.

Hertil kommer yderligere, at der i Koloniallotteriet udover Indskudssummen hos Spillerne afkræves en Stempelafgift. Naar dette Stempeltillæg tages i Betragtning, vil det bevirke, at Koloniallotteriets Gevinstprocent i Forhold til Spillerne i Virkeligheden end ikke er 70,14%, men 67,45%.

Hvis man paa samme Maade fradrager den faste Afgift, der skal betales af vort Lotteri, vil den reelle Gevinstprocent hos os være 68,36, altsaa 1% større end Koloniallotteriets.

Jeg skal henlede Opmærksomheden paa, at naar det tillades Koloniallotteriet at lade Spillerne betale forøgede Skriverpenge, maa dette formentlig skyldes, at man har overbevist Ministeriet om, at dette Tillæg er nødvendigt, for at Lotteriet kunde bære sig."

Paa Udvalgets Forespørgsel, om der vil være noget at erindre imod, at Afgiften udredes forud, svarer Højesteretssagføreren:

„Der vil ikke være noget i Vejen for, at man erlægger den faste halvaarlige Afgift forud, men Procentafgiften kan selvfølgelig kun betales bagud, eventuelt saaledes, at Afgiften for hver enkelt Trækning forfalder og betales en Maaned efter hver Træknings Afslutning."

I Anledning af, at Forslagets § 3 bemyndiger Finansministeren til at tillade, at Halvdelen af Lodderne skal kunne afsælles i Danmark udenfor Færøerne, har Udvalget søgt Oplysning om, hvor den anden Halvdel tænkes solgt.

Herpaa har man modtaget det Svar, at den tænkes solgt i Udlandet, hvor en meget betydelig Andel af det kgl. danske Klasselotteris Lodder sælges. —

Udvalget mener at kunne tiltræde Tanken om Oprettelse af et færøsk Klasselotteri i den i Lovforslaget nærmere angivne Form. Man kan tiltræde Forslaget med enkelte mindre, nedenfor angivne, Ændringer, som alle maa siges forud at være godkendte af Bevillingshaveren. De Indtægter, som ifølge Lovforslaget skal tilfalde Færøerne, skal indgaa i *Færø Amts Repartitionsfond*. — Der findes ingen „færøsk Landskasse“. —

Man er enig om at anmode Regeringen om at foranledige, at Forslaget med Lagtingets Ændringer snarest ophøjes til Lov for at Lotteriet kan træde i Virksomhed. De Indtægter, som vil tilflyde Færøerne, er der heroppe rigelig Brug for. Dels vil der blive Brug for en meget væsentlig

Det til Støtte for færøsk Erhvervsliv, Fornyelse af Færøernes Fiskerflaade —
alt dog efter Lagtingets nærmere Bestemmelse. —

Udvalget tillader sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Regeringen andrages om, saafremt det paa nogen Maade er muligt, at gennemføre hoslagte Forslag til Lov om et færøsk Klasselotteri med følgende Ændringer:
  - 1) *ad § 1. D.* Ordene „Medlem af en kollegial Ret“ udgaar og Ordet „Dommer“ indsættes.
  - 2) Overalt hvor der staar „den færøske Landskasse“ sættes „Færø Amts Repartitionsfond“.
  - 3) *ad § 1. F.* I første Linie indføres foran „en halvaarlig Afgift“ Ordet „forud“.
2. Lagtinget andrager om, at Forslaget gennemføres i saa god Tid, at Bevillingen kan Meddeles inden Nytaar 1927.

Ved Sagens 3. Behandling den 29. September vedtoges Udvalgets Forslag med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Rasmussen, M. D. á Ryggi, Konoy. Fraværende: Effersøe).

2. Trawlerne „Grimur Kamban“s og „Magnus Heinasons“ fremtidige Drift.

Der blev nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer, hvilket Udvalg den 21. September afgav saalydende **Belønning**:

Nævnte Selskab har ved Skrivelse af 6. August d. A. henvendt sig til Lagtinget med Anmodning om dettes Bisland og anbefaling. Selskabet har fremsendt Afskrift af et Andragende til Regeringen tilligemed forskellige Bilag, hvoraf det fremgaar, at Selskabet, der ejer de i Trangisvaag hjemmehørende Damptrawlere „Grimur Kamban“ og „Magnus Heinason“ og er kommet i betydelige økonomiske Vanskeligheder, har søgt Regeringen om Hjælp for at det kan blive i Stand til at fortsætte sin Virksomhed.

Af medfølgende Status for den 10. Juli 1926 ses, at Selskabets Aktiekapital da var opført med 136,000 Kr. og Statslaanefonden med et Tilgodehavende af 235,000 Kr. Med Hensyn til de øvrige Fordringshavere samt Status som Helhed henvises iøvrigt til paagældende Dokument.

I Andragendet paapeges de Grunde, som har medført Selskabets slette økonomiske Stilling, hvorhos der anføres hvorledes man mener, at Krisen kan overstaas, og Selskabets Drift kan blive genoptaget og fortsat.

I Overensstemmelse hermed har Selskabet søgt om,
„enten at Statskassen helt sletter sin Panteret og derved aabner Mulighed for Oplagelse af nyt 1ste Prioritets Laan,
eller at samme Hensyn rykker tilbage med sin 1ste Prioritets Panteret i

de Selskabet tilhørende Trawlere til 3de Prioritet, næsteften Føroya Banki og Pickering & Haldane,

eller at Staten yder Selskabet et kontant Laan med Sikkerhed i Trawlerne efter de nu indestaaende Prioriteter."

Selskabet anfører i sin førnævnte Skrivelse til Lagtinget at Regeringen har afvist sammes Andragende med den Motivering, at der ikke findes Lovhjemmel for den af Selskabet foreslaaede Tilbagerykken af Statens 1ste Prioritet i Selskabets Trawlere.

Udvalget har, siden Sagen den 12. f. M. blev henvist til sammes Behandling, haft Samraad med Repræsentanter for Selskabet og tillige med Amtmanden. Man har derhos modtaget Afskrift af en Skrivelse af 12. f. M. fra Selskabet til Folketingsmand Samuelson samt medfølgende Telegram af 27. f. M. til samme fra Hr. R. Thomsen og sidst en Skrivelse til Lagtinget af 15. ds., hvori Andragendet forandres derhen, at Selskabet ansøger om, at Staten enten yder et Laan paa 110,000 Kr. eller sletter sin 1ste Prioritet i „Grimur Kamban“ eller rykker tilbage med sin Prioritet i nævnte Trawler.

Udvalget ser sig ikke i Stand til i den korte Tid, man har til sin Raadighed, at indlade sig paa en nøjere Undersøgelse af, hvorvidt og i hvilken Form Selskabets Rekonstruktion bør foregaa. Dette er et Spørgsmaal, som man maa henstille til Regeringen at tage Stilling til efter nærmere Undersøgelse og Overvejelse.

Udvalget kan imidlertid let se det Tab, som det vil betyde f. Eks. for Arbejdsstanden i Frodebø Sogn, hvis Selskabets Virksomhed indstilles i den tilstundende Vinter, som af mange Grunde truer med at blive endnu haardere for Arbejdsklassen end sidste Vinter.

Den stedfundne Afvisning af Selskabets Andragende vil ikke være til Hinder for, at Regeringen erhverver fornøden Lovhjemmel til Ydelse af Bistand fra Staten ved Tilbagerykning af sammes Prioritet eller paa anden Maade.

For Udvalget vil det være nærliggende at tilraade Lagtinget at udtale sig om denne Sag med største Varsomhed i Tilslutning til de Erklæringer, der foreligger fra 1) Forstanderskabet for Frodebø Sogus Kommune, 2) Færøernes Rederiforening, 3) Tveraa Arbejderforening „Enigheden“ og 4) Føroya Fiskimannafelag.

Paa den anden Side mener Udvalget, at Tinget i denne vigtige Sag bør se at finde de Muligheder for den her omhandlede Virksomheds Bevarelse, som findes kan.

Regeringen har foreløbig ikke kunnet gaa med paa de i Selskabets Andragende af 22. Juli d. A. opstillede Alternativer, men dette udelukker ikke, at ogsaa disse Muligheder medtages under de Overvejelser, som man haaber Regeringen paany vil underkaste Sagen, naar den fremsendes gennem Lagtinget.

Under alle Omstændigheder maa Udvalget tilraade Lagtinget at rette en Henvendelse til Regeringen i Sagen. Udvalget mener ikke, man kan forsvare at lade den heromhandlede betydelige Virksomhed gaa til Grunde uden at have forsøgt paa at faa en Ordning, som sikrer Virksomhedens Fortsættelse. Kan Virksomheden bringes i god Gang igen, vil de i denne interesserede Statsmidler have bedre Kaar end nu. Det kan og skal ikke skjules, at Partøjerne skylder en hel Del Hyre til Mandskaberne, og at der for denne Hyre hele indeværende Aar ud haves Søpanteret i Skibene. Denne Søpanteret forringer Statens 1ste Prioritet meget betydeligt. Hertil kommer selve den øjeblikkelige Situation med den store britiske Trawlerflaade, som uvirksom ligger i Dok paa Grund af Kulstrejken, og de deraf følgende meget lave Skibspriser. Alt dette maner til at undgaa Tvangssalg i Øjeblikket.

Hvis Virksomheden skal kunne fortsættes af Selskabet, som f. T. er

uden Kapital og saaledes ikke ved egne Midler kan sørge for Dampskibenes Assurance, deres Islandsættelse og Udrustning til Fiskeriet, maa der tilvejebringes en Sum af 110,000 Kr. Denne Sum maa anvendes dels til Afvikling af Søpanteret, hvortil der vil medgaa ca. 60,000 Kr., dels til Udførelse af almindeligt Vedligeholdelsesarbejde, og Udrustningsudgifter. Hvis Firmaet Pickering og & Haldane, Hull, kan faa sin løbende Konto, i Øjeblikket ca. 2670 Lstrl., dækket, vil dette Firma, som overfor Udvalget er betegnet som solidt, paatage sig Skibenes Udrustning m. m. gennem den kommende Isfiskesæson og udskyde Betalingsterminen for sine øvrige Tilgodehavender. Og Firmaet vil endvidere ved Saltfiskesæsonens Begyndelse i Februar Maaned 1927 aflevere Skibene fuldstændig udrustede til Saltfiskeriet uden Hensyn til, om den til den Tid eventuelt fremkomne Debetkonto er dækket eller ej. Skulde man ikke ønske at benytte sig af nævnte Firmas Tilbud, vil Selskabet ved Hjælp af de 110,000 Kr. kunne klare Udrustningen, efter at Søpanteretsfordringerne (den i Øjeblikket skyldende Hyre til Skibenes Besætninger) er afviklet.

Det maa antages, at der kan opnaas et Laan paa 110,000 Kr. i et Pengeinstitut, hvis Staten rykker tilbage med sin 1ste Prioritet i begge Skibene eller i „Grmur Kamban“. Selvfølgelig vil det samme ske, hvis Staten sletter sin Prioritet i „Grmur Kamban“.

Udvalget ønsker derhos at gøre opmærksom paa, at vi dog maaske staar overfor en god Fiskerisæson for Trawlerne paa den ene Side og en Vinter med Arbejdsløshed paa den anden Side. For saa vidt det offentlige paa Grund af sin store Interesse i Sagen maatte ønske Indseende med Selskabets Drift, vil det formentlig være forsvareligt at tilraade, at f. Eks. Amtmanden bemyndiges til at have Indseende med Selskabets Rekonstruktion og Drift indtil Statens Tilgodehavende er afviklet.

Den naturligste Form for en Rekonstruktion vilde jo være at tilvejebringe tilstrækkelig ny Aktiekapital; men denne Form kan ikke anvendes for Tiden, idet der selv med den bedste Vilje ikke kan skaffes tilstrækkelig Kapital her paa Øerne, og de Forsøg, man sidste Vinter gjorde for at faa Aktiekapital nede i Kongeriget til nye Trawlerselskaber eller nye Fiskeriselskaber, indbyder ikke til Fortsættelse. —

I Løbet af de sidste 5 Aar er der, som bekendt, her paa Øerne oparbejdet et betydeligt Havfiskeri med Sejlskibe, tildels forsynede med Motor; men i de seneste Aar har der fra Øerne været iværksat nogle faa Forsøg paa at indføre det mere intensive Fiskeri med Damptrawlere, der forlængst er blevet langt de vigtigste Fiskefartøjer i vore Nabolande Storbritannien og Island. Disse Forsøg har været omfattede med betydelig Interesse her paa Øerne, og mange har i Damptrawlerdriften set Muligheden for en Fornyelse og dermed en Fremgang for Befolkningens Fiskeri.

I indeværende Aar er der fra Færøerne af hjemmehørende Selskaber drevet Fiskeri med 3 Damptrawlere, hvoraf de 2 (begge tilhørende Andragerne) har haft Station i Trangisvaag, og den tredje i Vaag. „Tveraa Fiskeriselskab“s 2 Trawlere har allerede henligget fortøjede i Trangisvaag i 4 Maaneder, og det maa bestemt antages, at de ikke vil komme i Drift igen, medmindre Staten under en eller anden Form træder hjælpende til.

Et Sammenbrud af de to sidstnævnte Trawlers Drift vil ulvivlsomt medføre meget ugunstige og skæbnesvangre Følger. — Betingelserne for at oparbejde et færøsk Fiskeri med Damptrawlere vil blive forringede, den i Trawlerne anbragte Kapital vil gaa tabt, og de Indtægter, direkte og indirekte, som Trawlerne har bragt, navnlig til Befolkningen i Frodebo Sogns Kommune (ved Fjorden Trangisvaag), der ifølge Folketællingen i 1925 udgjorde 1786 Indbyggere, vil bortfalde. Dette sidste er saa meget mere beklageligt og alvorligt, som denne Befolknings økonomiske Forhold er særdeles

ugunstige paa Grund af senere Tiders betydelige Tab indenfor det derværende Forretningsliv og af Hensyn til Arbejdsløshed, der kan ventes at blive meget omfattende til den tilstundende Vinter.

Forslag.

Med Henvisning til Udvalgsbetænkningen og de foreliggende Andragender anbefaler Lagtinget, at Regeringen velvillig overvejer, om der ikke ved Statens Bistand, eventuelt under dens Kontrol, kan skabes Mulighed for den i Sagen omhandlede Trawlervirksomheds Fortsættelse, ogsaa under Hensyn til den Skade, et Sammenbrud vil betyde for herværende Fisker- og Arbejderkredse, og den Modløshed og Svækkelse, et Sammenbrud maa medføre for de i moderne færøsk Fiskeridrift interesserede.

Den 23. September vedtoges Udvalgets Forslag med 19 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Patursson, Rasmussen, Guttesen, Debess).

3. Udvidelse af Søterritoriet¹⁾.

Sagen henvistes til Fiskeriudvalget, hvilket Udvalg den 27. August afgav saalydende Betænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Justitsministeriet af 5. Juli d. A., hvori samme redegør for Resultatet af de med den britiske Regering førte Forhandlinger om Fredning for Trawl af visse Fiskefelter ved Færøerne, udenfor Søterritoriet.

Af Ministeriets Skrivelse fremgaar, at Regeringen har forhandlet med de engelske Myndigheder om en Konvention angaaende Fredning af de paagældende Fiskefelter, men Forhandlingen har ført til det Resultat, at enhver Mulighed for at opnaa den engelske Regerings Tilslutning til Gennemførelse af Lagtingets Ønsker maa anses for udelukket.

Der er endvidere paa Foranledning af den danske Gesandt i London forhandlet med Formanden for den britiske Trawlerorganisation angaaende Afslutning af en frivillig Aftale om Fredning af de af Lagtinget udpegede Pladser. Den paagældende Organisation har imidlertid ganske afvist enhver Tanke om en Aftale som den omhandlede.

Udvalget skønner, at der for Tiden ikke kan foretages videre fra Lagtingets Side i denne Sag. Naar Storbritannien efter at være gjort bekendt med den Skade, dets Trawlerflaade afstedkommer ved Færøerne, ikke mener at kunne ændre de bestaaende Forhold, bliver det nødvendigt for Færinger at vente, indtil man i engelske Regerings- og Erhvervskredse skifter Anskuelse. At denne Ventetid vil blive haard for Færinger, føler Udvalget sig

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 127, Nr. 54, 3, Bilag 15.

forvisset om. Man gaar ud fra, at Regeringen stadig har Opmærksomheden henvendt paa dette vigtige Spørgsmaal og paany indleder Forhandlinger om Sagen, saa snart der øjnes Mulighed for et gunstigere Resultat. Fremdeles haaber man, at Regeringen gennem en yderst paapasselig og streng Fiskeriinspektion vil beskytte de færøske Fiskere i det Omfang, som ligger indenfor Mulighedernes Grænse, ogsaa udenfor Søterritoriet.

Forslag.

1. Lagtinget udtaler sin Tak til Regeringen for de førte Forhandlinger om Fredning for Trawl af færøske Fiskefelter, skønt Forhandlingernes Resultat har været negativt.
2. Lagtinget udtaler Haabet om, at Regeringen stadig vil have sin Opmærksomhed henvendt paa Spørgsmaalet og indlede nye Forhandlinger, saasnart der synes nogen Mulighed for et gunstigere Resultat, og at Regeringen gennem en yderst aarvaagen og streng Fiskeriinspektion vil beskytte de færøske Fiskerier mod Overgreb fra Trawlere ogsaa udenfor Søterritoriet.

Justitsministeriets Skrivelse af 5. Juli 1926 var saalydende:

„I den i 1925 afholdte ordentlige Samling har Lagtinget vedtaget en Indstilling, hvori Regeringen anmodes om at indlede Forhandlinger med de paagældende Interesserede Magter om, at to nærmere angivne, udenfor Søterritoriet ved Færøerne beliggende Fiskefelter maa blive fredet saaledes, at Fiskeri med Trawlredskaber ikke skal kunne drives der.

Foranlediget heraf skal man meddele, at der har været forhandlet med de engelske Myndigheder om en Konvention angaaende Fredning af de paagældende Fiskefelter, men at enhver Mulighed for at opnaa den engelske Regerings Tilslutning til Gennemførelse af Lagtingets Ønsker maa anses for udelukket.

Der har endvidere paa Foranledning af den danske Gesandt i London været forhandlet med Formanden for den britiske Trawlerorganisation angaaende Afslutning af en frivillig Aftale med Organisationen om Fredning af de to Pladser. Formanden lovede, skønt han personlig stillede sig afvisende til Tanken, at forelægge Sagen for Bestyrelsen, der imidlertid ganske afviste enhver Tanke om en Aftale som den paagældende.

Man vedlægger et gennem Udenrigsministeriet modtaget Uddrag af de engelske Parlamentsforhandlinger, der Spalte 2402 f. f. indeholder Referat af Underhusets Forhandlinger om forskellige Spørgsmaal vedrørende Søterritoriet, i Anledning af hvilke Forhandlinger den engelske Regerings Repræsentant den 22. Marts 1926 med Hensyn til 3 Milegrænsen udtalte, at den britiske Regering stadig fastholder denne Grænse og vil vedblive at modsætte sig ethvert Krav om en Udvidelse af den ogsaa for Fiskeriets Vedkommende.“

Den 3. September sættes Udvalgets Forslag Punkt 1 under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Debess. Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, Rasmussen, Reinert og Guttesen).

Udvalgets Forslag Punkt 2 sættes derefter under Afstemning, ligeledes ved Navneopraab og vedtoges med 19 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, Reinert, Guttesen).

4. Fiskeriinspektionen¹⁾.

Der nedsattes et Udvalg paa 5 Medlemmer; dette Udvalg afgav den 4. September saalydende Betænkning:

I Lagtingssamlingen 1925 blev der vedtaget følgende Indstilling til Regeringen:

1. Lagtinget andrager om, at der maa blive stationeret et hurtiggaaende Fiskeriinspektionsskib ved Færøerne hele Aaret; at Inspektionen maa foregaa ikke alene om Dagen, men ogsaa om Natten og ikke alene paa Søterritoriet men — navnlig under Foraarsfiskeriet — ogsaa udenfor Søterritoriet for at forhindre Overgreb paa de færøske Fiskere fra udenlandske Damptrawleres Side.
2. Lagtinget lægger den allerstørste Vægt paa denne Sag, hvis gode Ordning er af afgørende Betydning for Færøernes Hovednæringsvej: Fiskeriet.

Denne Indstilling blev eustemmelig vedtaget af Lagtinget med 20 Stemmer.

Udvalget skal ikke i Aar gentage Motiveringen af denne Beslutning. Man kan ganske tiltræde Udvalgets Bemærkninger i Fjor, og disse Bemærkninger fik ogsaa Tilslutning hos det samlede Lagting. De færøske Fiskere er af den Opfattelse, at Fiskeriinspektionen maa etableres hele Aaret.

Udvalget har Følelsen af, at den Anskuelse findes i Regeringskredse, at naar et Inspektionsskib opholder sig ved Færøerne og ikke observerer Overgreb, saa vilde saadanne Overgreb heller ikke foregaa, om Inspektionsskibet savnedes. Man maa atter og atter gentage, at denne Opfattelse maa være og er aldeles urigtig, og den bunder enten i Ukendskab til Forholdene eller i en Undervurdering af Fiskeriinspektionens Betydning.

Udvalget har modtaget:

- a) Skrivelser fra Justitsministeriet af 10. og 20. Maj d. A., indeholdende Svar paa Lagtingets Indstilling af 1925. Med Skrivelserne fremsendes der desuden en Del Bilag, deriblandt nogle Rapporter.
- b) Andragende fra Foreningen „Mótt loysing“, hvori Lagtinget anmodes om: at etablere en Fiskeriinspektion med Motorbaade; at foranledige, at Trawlerbøderne bliver forhøjede, og at de tilægges en Lagtingskasse.

Af Ministeriets førstnævnte Skrivelse fremgaar, at der paa Finansloven 1926—27 er bevilget 165,000 Kr. til Tilsyn med Fiskerierne ved Færøerne, hvilken Sum man anser tilstrækkelig til at bestride Omkostningerne ved den i Justitsministeriets Skrivelse af 22. Juli 1925 omtalte forlængede Inspektionsperiode, nemlig fra Midten af September til sidste Halvdel af Maj og en kortere Periode om Sommeren paa 1—1½ Maaned.

Justitsministeriet har — uagtet samme har anset den saaledes forlængede Inspektionsperiode for fuldt forsvarlig — overvejet Spørgsmaalet om at udvide Inspektionen til hele Aaret, saaledes som ansøgt af Lagtinget; men Finansministeriet har af finansielle Grunde ikke kunnet tiltræde, at den ovenanførte Bevilling overskrides, og Justitsministeriet beklager derfor ikke at kunne imødekomme Lagtingets Ønske i dets fulde Omfang. Derimod er

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 127, Nr. 54, 4, Bilag 4.

man gaaet ind paa at foranledige, at Inspektionsskibet besejler Fiskepladserne udenfor Søterritoriet saavel paa Vaagøhavet som Nordhavet, ikke alene om Dagen, men ogsaa om Natten. Marineministeriet vil derhos henstille til Inspektionscheferne at drage Omsorg for, at Skibets periodiske Kedelrensninger saavidt muligt ikke henlægges til saadant Tidspunkt, hvor det kan forventes, at dets Tilstedeværelse for at forhindre Overgreb overfor de fremmede Fiskere er mest paakrævet.

Selv om det af det saaledes foreliggende fremgaar, at Regeringen har været besjælet af Ønsket om at imødekomme Lagtingets Krav, hvilke Krav i Virkeligheden først er opstaaet ude i den færøske Befolkning og kun som det sig hør og hør er formet og fremsættes af Lagtinget — Øernes lokale Folkerepresentation — paa Befolkningens Vegne, og selv om det med Glæde erkendes af Udvalget, at Lagtingets Krav er imødekommet paa enkelte Punkter, saa maa man ikke desto mindre med Bekymring modtage Ministeriets Meddelelse om, at Tingets Hovedønske i denne Sag — en Fiskeriinspektion hele Aaret — ikke endnu har kunnet imødekommes af finansielle Grunde. — Udvalget forstaar til Fulde, at Fiskeriinspektionen er kostbar, og Udvalget vilde gerne, hvis det var muligt, foreslaa Besparelser paa dette Punkt; men Besparelser er her ikke mulige i den af Regeringen valgte Form. Udvalget mener ganske vist, at man næppe med Rette kan hentrege alle de Udgifter, som f. Eks. Dampminebaaden „Beskytteren“ medfører, som Udgifter vedrørende Fiskeriinspektionen ved Færøerne, idet Skibet vel ogsaa vilde medføre en Del Udgifter, selv om det ikke var paa Togt ved Færøerne; men man erkender, at Udgifterne er og maa være store. Desuagtet maa Udvalget tilraade, at Lagtingets Krav fra i Fjor opretholdes. Tinget vil ikke kunne forsvare at fratage sit Krav, uden at prisgive Befolkningens dyreste økonomiske Interesser. Det maa være Myndighederne bekendt, at medens Foraarsinspektionen særlig er paakrævet af Hensyn til Vaagøhavs- og Nordhavsfiskeriet, saa er Sommer- og Efteraarsinspektionen nødvendig særlig af Hensyn til Fiskeriet fra de vestlige og sydlige Øer, selv om den selvfølgelig ogsaa er nødvendig af Hensyn til Fiskeriet nord og østen for Øerne. Om Foraaret maa Fiskeriet udenfor Søterritoriet særlig beskyttes; til de andre Aarstider drejer det sig særlig om Beskyttelse af Søterritoriet og Fiskerierne paa dette.

Udvalget mener, at det vilde gøre Fiskeriinspektionen mere praktisk anvendelig og bedre afpasset efter de Krav, som hver enkelt Fiskeperiode maatte stille, om en lokalkendt dygtig færøsk Sømand blev knyttet til Fiskeriinspektionen. Den paagældende skulde ikke alene være Lods om Bord, men en Mand, som Chefen til enhver Tid kunde henvende sig til i lokale Spørgsmaal. Det gælder i meget høj Grad om, at Fiskeriinspektionen er underrettet om alt det, der kan have Betydning for Arbejdets gode Udførelse, herunder ogsaa om de Ønsker og Forventninger, som næres blandt Fiskerne i Forhold til Inspektionen. Selv den alldygtigste Inspektionschef kan ikke være a jour med alt dette ved sin Tiltrædelse, og naar en enkelt Fiskeriinspektionsperiode er forbi, skifter Inspektionsskibet som Regel ikke alene Besætning, men ogsaa Leder.

Udvalget kan derfor ikke se rettere end, at Inspektionen vilde have Nytte af at have en Færing om Bord, som bl. a. kunde danne Bindeledet mellem Inspektionen og de færøske Fiskerikredse. — Under Forudsætning af, at den Forhandling, som i sin Tid er indledet mellem Lagtinget og Regeringen angaaende Fiskeriinspektionens gode Ordning — en Forhandling, som stadig fortsættes, — vil føre til, at man etablerer Fiskeriinspektion hele Aaret for Statens Regning, kan Udvalget ikke gaa med til den Ordning, Foreningen „Móti loysing“ foreslaar. Den af Foreningen ønskede Motorbaadsinspektion er mange Gange bragt paa Bane i Lagtinget ved tidligere Lagtingslidende 1926.

Lejligheder, men har ikke vundet Tilslutning. Man er imod, at Inspektionen udføres for amtskommunal Regning, og man er imod, at den som Regel udføres med Motorbaade, bl. a. ogsaa fordi en saadan Motorbaadsinspektion vilde være saa godt som værdiløs udenfor Søterritoriet. Og naar Staten bekoster Fiskeriinspektionen, kan der intet være at indvende imod, at den ogsaa tager Bøderne, — dog mener man, at Bøderne efter Lov Nr. 59 af 23. April 1881 bør forhøjes. Bødesatserne efter Lov Nr. 90 af 1. April 1925 er ingenlunde lave, og navnlig ikke lave, naar Hensyn tages til Lovgivningen, før sidstnævnte Lov emaneredes, og Udvalget mener derfor, at man bør blive staaende ved de nuværende Satser for de egentlige Trawlerbøder.

Hvis Forholdene skulde gøre det fornødent, vil de færøske Politimyndigheder, saafremt man ønsker det, kunne anvende Motorbaade under Inspektionen af Søterritoriet; men som Regel bør Marinens Skibe anvendes i Fiskeriinspektionens Tjeneste.

Forslag.

1. Lagtinget gentager sin Indstilling fra i Fjor og maa meget indstændig andrage om, at der etableres Fiskeriinspektion ved Færøerne hele Aaret, i alt Fald saaledes, at ingen bestemt Tid af Aaret forud skal kunne udpeges som værende uden Inspektionsskib.
2. Lagtinget henstiller til Regeringen, at der om Bord i Inspektionsskibet ansættes en Færing, som foruden at være Lods med indgaaende Kendskab til de lokale Forhold, tillige har Kendskab til de Krav, der fra færøske Fiskeres Side til enhver Tid stilles til Fiskeriinspektionen.
3. Et Eksempplar af nærværende Udvalgsbetænkning sendes Foreningen „Móti loysing“, samtidig med at man udtaler, at Tinget ikke for Tiden mener at kunne tilraade Regeringen at ordne Fiskeriinspektionen i Overensstemmelse med Foreningens Andragende.

Ministeriets Skrivelse af 10. Maj 1926 findes i Lagtingstidende 1925, Pag. 147.

Mitens fremsatte saalydende Motiveret Ændringsforslag:

I Stedet for Udvalgets Forslag Punkt 1—2 sættes:

Lagtinget indstiller til Regeringen følgende:

1. Staten stiller et Skib til Raadighed til Fiskeriinspektionen ved Færøerne hele Aaret.
2. Dettets Administration henlægges under Justitsministeriet.
3. Skibets Besætning skal kun tælle saa mange Personer, som det efter Sølovens Bestemmelser og efter det Formaal, hvortil Skibet skal anvendes, er nødvendigt.
Mandskabet forhyres. Dog skal Kaptajnen have særlig Udnævnelse.
4. I den Tid, hvor Skibet paa Grund af Kedelrensning eller Eftersyn eller lignende ikke kan fungere, udløres Inspektionen ved Motorbaad.

Motiver.

Et Fiskeriinspektionsskib ved Færøerne har ingen militære Opgaver, men kun politimæssige. Det foreslaas derfor at henlægge Skibets Administration under Justitsministeriet og hemande det som civilt Politiskib. Det meste af Mandskabet vil kunne forhyres her paa Øerne. Besætningen kan

være paa ca. 10—15 Personer, medens den nu vistnok er ca. 40 Personer. Mange af disse er værnepligtige og kun nødvendige i længere Tid fjærmede fra deres Hjem, hvilket kun er uheldigt.

Det vigtigste er, at en Inspektion ordnet som foreslaaet kan udføres hele Aaret indenfor det bevilgede Beløb 165,000 Kr. og sandsynligvis billigere. Dertil kommer, at et saadant fast Søpoliti vil faa langt større Erfaring og kunne løse sine Opgaver bedre end de skiftende Ledere og det skiftende Mandskab, der nu udfører Inspektionen.

Endvidere fremsatte Udvalget saalydende *Ændringsforslag* til sammes Forslag i Betænkningen:

Ved 2. Behandling af Sagen om Fiskerinspektionen fremkom der et *Ændringsforslag* fra Lagtingsmand Milens, som paa det væsentligste Punkt falder sammen med Udvalgets Forslag, nemlig i Kravet om Fiskerinspektionen hele Aaret. Udvalget mener ikke at kunne opgive sit Forslags Punkt 1 og 2 til Fordel for *Ændringsforslaget*, men da man har den Anskuelse, at *Ændringsforslaget* indeholder Punkter, som Regeringen bør overveje, stiller Udvalget følgende

Ændringsforslag til Udvalgets Forslag.

Som nyt Punkt 2 sættes:

Lagtinget henstiller til Regeringens Overvejelse, om Fiskerinspektionen kan ordnes saaledes:

- a. Staten stiller et Skib til Raadighed til Fiskerinspektionen ved Færøerne hele Aaret.
- b. Dettets Administration henlægges under Justitsministeriet.
- c. Skibets Besætning skal kun tælle saa mange Personer, som det efter Sølovens Bestemmelser og efter det Formaal, hvortil Skibet skal anvendes, er nødvendigt.

Mandskabet forhyres. Dog skal Kaptajnen have særlig Udnævnelse.

- d. I den Tid, hvor Skibet paa Grund af Kedelrensning eller Eftersyn eller lignende ikke kan fungere, udføres Inspektionen ved Motorbaade eller andet paassende Fartøj.

Punkt 3 — Udvalgets Punkt 2.

Punkt 4 — Udvalgets Punkt 3.

Det af Mitens fremsatte *Ændringsforslag* sættes først under Afstemning ved Navneopraab, men bortfaldt, idet kun 10 Medlemmer stemte for, ingen imod.

Derefter sættes Udvalgets Forslag med *Ændringsforslag* Punktvís under Afstemning og vedtoges

Punkt 1 med.....	21	Stemmer mod 0.
— 2 -	17	— - 0.
— 3 -	20	— - 0.
— 4 -	17	— - 0.

Endelig sættes Sagen i dens Helhed under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 21 Stemmer mod 0. (Fraværende: Effersøe, Dahl).

5. Merkantil Konsulent¹⁾.

Der nedsættes et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer, hvilket Udvalg den 6. September afgav saalydende Betænkning:

Lagtinget har i sin sidste Samling behandlet Sagen om Ansættelse af en merkantil Konsulent for Færøerne, som særlig skulde have den Op-gave at undersøge Muligheden for nye Markeder til den færøske Klipfisk og knytte Forbindelse mellem de færøske Eksportører og Fiskeimportører i de Lande, hvor færøsk Fisk med Fordel kan sælges. Sagen er i Fjor tilsendt færøske Erhvervsorganisationer til Efterretning og Overvejelse med de Op-lysninger, som paa det Tidspunkt forelaa. Lagtinget har ikke siden hørt nærmere fra Organisationerne.

Medlemmer af Udvalget er bekendt med, at Sagen i sidst afsluttede Rigsdagssamling har været bragt paa Bane i Finansudvalget i Anledning af Spørgsmaalet om den spanske Toldifference, som f. T. betales af Statskassen. Endvidere er man bekendt med, at Konsul D. Thomsen har tilskrevet Finansudvalget og tilbudt at overtage Konsulentsstillingen.

Fremdeles er man bekendt med, at Færøernes Købmandsforening har indgivet Andragende til Justitsministeriet om Bevilling af Statskassen til Lønning af en saadan merkantil Konsulent. Men dette Andragende har Ministeriet ikke tilsendt Lagtinget til Erklæring. Ministeriet er imidlertid be-kendt med, at nærværende Sag er udsat i Fjor, og der er Grund til at an-tage, at man afventer Lagtingets Indstilling inden der tages endelig Stilling til det saaledes foreliggende Spørgsmaal.

Udvalget maa være af den Formening, at en Konsulent som den omhandlede vil kunne faa megen Betydning med Hensyn til Arbejdet for at aabne nye Markeder for vor Fiskeeksport og forbedre vor Stilling paa de Afsætningssteder, Færinger nu fortrinsvis bruger. Meget vil imidlertid komme til at afhænge af Personspørgsmaalet. Den Mand, der vælges, maa nyde Tillid hos de færøske Erhvervsorganisationer, og skønt Udvalget finder det naturligt, at Manden udnævnes af Ministeriet, bør saadan Udnævnelse dog ske efter Indstilling af de færøske Erhvervsorganisationer. Der har været anført, at Lagtinget burde udpege eller indstille Manden. Imidlertid vil Tin-get ikke kunne opslaa Stillingen og indkalde Ansøgninger, saa længe der ikke findes nogen Bevilling til Konsulentens Løn. Der findes sikkert Fæ-ringer bosatte paa Færøerne, eller udenfor Færøerne, som kunde tænkes som Ansøgere; men de er ikke bekendte med, at nogen Stilling er ledig. Der-for foreligger der f. T. kun Ansøgning fra Hr. Konsul D. Thomsen, Køben-havn. Denne har i forrige Maaned opholdt sig her paa Færøerne og har

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 125, Nr. 53, 2, Bilag 32.

ved Skrivelse til Udvalgets Medlemmer udtalt, at han stadig fastholder sin Ansøgning. I Løbet af indeværende Maaned slutter Lagtinget og samles sædvanlig ikke igen før ved Olaitid 1927. Man gaar ud fra, at Lagtinget ikke ønsker at afskære Færinger fra at søge Stillingen, naar det er besluttet, at den skal oprettes. Lagtinget vil derfor ikke kunne indstille nogen Ansøgere i denne Samling, og da man ønsker Spørgsmaalet skudt ud til næste Lagtingssamling, vil Tinget overhovedet ikke kunne gøre Indstilling om Personspørgsmaalet. Indstillingsretten bør derfor formentlig overgaa til de færøske Erhvervsorganisationer som foran nævnt. Udvalget stiller nedenfor Forslag herom.

Forslag.

1. Lagtinget andrager om, at der af Statskassen ydes en Bevilling til Etablering af Stillingen som merkantil Konsulent for Færøerne.
2. Tinget anser det for nødvendigt, at den Person, som ansættes i omhandlede Stilling, er fuldt fortrolig med færøske Forhold, særlig Fiske-tilvirkning og -Handel og er indstillet til Udnævnelse af de færøske Erhvervsorganisationer: Færøernes Rederiforening, Færøernes Købmandsforening, Føroya Fiskimannafelag og Færøernes Skipper- og Navigatørforening.

Den 16. September foretoges Sagens 3. Behandling.

Udvalgets Forslag sattes samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 17 Stemmer mod 0. (Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, M. D. á Ryggi, O. F. Joensen, Midjord, Debess).

6. Kursus i Motorlære.

Der var indkommet Andragende fra George W. Eklund, Thorshavn, om Tilskud til Afholdelse af et Kursus i Motorlære.

Sagen henvistes til Udvalget angaaende Navigationsundervisningen, hvilket Udvalg den 29. September afgav saalydende Betænkning:

Til Lagtinget er indkommet og til nærværende Udvalg er henvist et Andragende fra Herr George W. Eklund af Thorshavn om Tilskud til Afholdelse af et Kursus i Motorlære.

Andrageren, som maa anses for fuldt ud kvalificeret til at afholde det omhandlede Kursus, oplyser i Andragendet, at han er opfordret til at afholde et saadant Kursus i den kommende Vinter. Fremdeles nævner Andrageren, at der nu er en hel Del Kuttere hjemmehørende paa Færøerne, som er forsynede med Motor af omkring 50 H. K. Styrke, og han anser det for nødvendigt af Hensyn til disses gode Pasning at afholde et Kursus som det paatænkte, hvor saavel praktisk som teoretisk Kundskab til Betjening af disse Motorer kan faas.

Udvalget kan tilføje, at det sikkert ogsaa har Betydning for de ca. 200 Motorbaade, som er hjemmehørende paa Færøerne, om et saadant Kursus afholdes.

Udvalget erindrer om, at Lagtinget tidligere paa Foranledning af Jacob Joensen m. fl. har anbefalet et saadant Kursus til Statsstøtte. Maskinmester i Marinen Sørensen har for godt og vel en halv Sned Aar siden afholdt Kursus i Thorshavn i samme Øjemed som her ommeldt.

Udvalget mener at kunne anbefale det foreliggende Andragende til Støtte.

Forslag.

George W. Eklunds Andragende indsendes til Regeringen med Lagtingets Anbefaling. Lagtinget udtaler den Forventning, at Staten vil Støtte et Kursus som det i Andragendet omhandlede paa samme Maade som de af Maskinmester Sørensen ledede Kursus blev støttet.

Ved Sagens 3. Behandling den 29. September sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 15 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Reinert, Midjord, Debess, Formanden (Mitens). Fraværende: Effersøe, Patursson, O. F. Joensen, Weihe.)

7. Vejeinstrument til Jordemødre.

Sagen henvistes til det kommunale Udvalg, hvilket Udvalg den 14. August afgav den som Bilag 9 vedhæftede **Udvalgsbetænkning**.

Den 19. August vedtoges Udvalgets Forslag med 18 St. mod 0.

8. Statstilskud til „Suderø Fiskeriforsikring“ og „Færøernes gensidige Forsikringsforening“.

Sagen henvistes til Fiskerindvalget, hvilket Udvalg den 10. September afgav saalydende **Betænkning**:

Fra de ovennævnte Forsikringsforeninger er til Lagtinget indkommet og til undertegnede Udvalg henvist et Andragende om Statsstøtte.

I Andragendet oplyses, at Foreningerne foruden deres tidligere Virk-

somhedsomraade nu har besluttet at tegne Forsikring for færøske Fiskerskibe og deres Udrustning ogsaa naar de er paa Fiskeri ved Grønland. Man oplyser, at Forsikringspræmien hidtil kun har været 3%, og at man meget nødig vil gaa med til en Præmieforhøjelse overfor Grønlandsfiskeriet. Man andrager derfor om et passende Tilskud fra Statskassen i nogle Aar til Styrkelse af Foreningernes Reservefond (Administration). Derved haaber man at blive i Stand til at kunne bære mulige Tab.

Der foreligger et Regnskab for 1924 fra „Den gensidige Forsikringsforening“ og Regnskab for 1925 fra „Suderø Fiskeriforsikring“.

Ifølge disse Regnskaber, som man henviser til, har „Den gensidige Forsikringsforening“ den 31. December 1924 en Administrationsfond, der virker som Reservefond, paa 20448 Kr. 14 Øre, og „Suderø Fiskeriforsikring“ en tilsvarende Fond, som den 31. December 1925 havde et Underskud paa 2955 Kr. 56 Øre. —

I den førstnævnte Forening er optaget Kuttere til en samlet Forsikringssum af 3,409,600 Kroner. I den sidstnævnte Forening er Forsikringssummen en Del mindre, men den er sikkert omkring 2 Millioner Kroner.

Udvalget regner med, at Foreningerne tilsammen forsikrer 5 Millioner Kroner. Administrationsfonden, sammenlagt for begge Foreninger, udgør ca. 17,000 Kr.

Udvalget maa give Andragerne Ret i, at Reservemidlerne (Administrationsfonden) trænger til at styrkes for begge Foreningerne, navnlig efter at disse har paataget sig forøget Risiko ved at forsikre Kuttere, som anvendes til Grønlandsfiskeri. Udvalget maa ligeledes være enigt med Andragerne i, at det vilde virke meget uheldigt i enhver Henseende, om der krævedes en større Præmie af Grønlandsskibene end af dem, der anvendes til Fiskeri andetsteds, og en almindelig Forhøjelse af Præmierne vilde for Tiden være vanskelig at gennemføre. Fiskeriet arbejder under meget vanskelige Forhold. Der har nu i mange Aar været lagt forøgede Byrder over paa Rederierne: Folkeforsikring m. m., og at spænde Buen yderligere gaar vist ikke an uden at gøre Skade. Hertil kommer, at vor Fiskerflaade trænger til i alt Fald delvis Fornyelse, og de Kuttere, som egner sig dertil, trænger til at forsynes med Motorer. Alt dette medfører, at Rederierne maa gennemføre en sparsommelig Administration for at kunne være i Stand til at fortsætte i disse vanskelige Tider med den fornødne Kapital. — En Præmieforhøjelse vil derfor formentlig ikke kunne gennemføres.

Indtil 1. April 1913 fik de to nævnte Foreninger et Tilskud af Statskassen paa 3500 Kr. til deres Kutterforsikring — Suderø Fiskeriforsikrings Motorbaadsafdeling har endnu et Statstilskud sammen med Forsikringsforeningen for Motorbaade paa Vaagø —, og Udvalget mener, at der er al Anledning til at forsøge paa atter at faa Foreningerne tillagt et Statstilskud. Lagtinget var forøvrigt imod, at Statstilskudet bortfaldt i sin Tid. — I Betragtning af de forandrede Forhold og navnlig under Hensyn til, at Foreningerne nu forsikrer Skibe paa Fiskeri ved Grønland, foreslaar man, at Statstilskudet sættes til 10,000 Kr., der fordeles mellem Foreningerne i Forhold til Forsikringssummen.

Forslag.

Lagtinget anbefaler det foreliggende Andragende fra „Suderø Fiskeriforsikring“ og „Færøernes gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug“, saaledes at der af Statskassen ydes disse Foreninger et Statstilskud paa 10,000 Kr., der fordeles mellem Foreningerne i Forhold til Forsikringssummen.

Den 16. September vedtoges Udvalgets Forslag med 19 St. mod 0.
(Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, O. F. Joensen, Debess.)

9. Tilskud til Motorbaadsforsikringsforeninger.

Sagen henvistes til Fiskeriudvalget, hvilket Udvalg den 13. August afgav saalydende **Betænkning**:

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende fra „Færøernes gensidige Forsikringsforening for Motorbaade“ og „Suderø Fiskeriforsikring“ om Fornyelse af den femaarige Finanslovsbevilling paa 4000 Kr. aarlig, som er tillagt de nævnte Foreninger, men nu udløber med indeværende Finansaar.

Færø Amt forelægger Sagen for Lagtinget efter Justitsministeriets Anmodning. Politimesteren har i en medfulgt Skrivelse anbefalet, at Bevillingen fornyes. Der foreligger ligeledes en Anbefaling fra Sysselmændene for Suderø Syssel og Vaagø Syssel.

Oversigter over Forsikringsforeningernes Status for 1922—25 er fremlagt. Endvidere Foreningernes Love.

Foreningerne er efter Udvalgets Mening endnu ikke saaledes stillet, at de kan undvære Statstilskudet. Om Betydningen af Motorbaadsfiskeriet og dermed ogsaa Betydningen af Motorbaadens Forsikring er der Enighed indenfor Udvalget. Man vil ikke her gentage, hvad Lagtingsudvalget har anført herom saavel i 1910, 1915, 1916 og 1921, men man kan tiltræde det herom udtalte og henvise til Lagtingsberetningerne for de nævnte Aar. — Udvalget skal atter i Aar udtrykkelig pege paa et enkelt Punkt, som Lagtinget altid har lagt særlig Vægt paa, nemlig, at den i sin Tid mellem Forsikringsforeningerne etablerede Reassurance opretholder. Man mener, at alle Grunde taler for, at Statstilskudet fornyes for et Femaar. Da Størrelsen af Tilskudet er fastsat før Krigen, kan Bevillingen formentlig ikke taale Reduktion.

Forslag.

Lagtinget andrager Regeringen om, at den Finanslovsbevilling paa 4000 Kr. aarlig, som hidtil har været bevilget som Tilskud til Forsikring af Motorbaade paa Færøerne, maa blive fornyet for et Tidsrum af 5 Aar paa samme Vilkaar, som hidtil har været gældende for Bevillingen.

Den 2. September vedtoges Udvalgets Forslag med 19 St. mod 0.
(Fraværende: Joen Poulsen, Mitens, Patursson, J. H. Poulsen.)

10. Navnene „Sorenskriver“ og „Landfoged“.)

Sagen henvistes til Budgetudvalget, hvilket Udvalg den 27. September afgav saalydende Betænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist Andragende fra Tingets Selvstyreparti angaaende Genindførelse af Navnene „Sorenskriver“ og „Landfoged“ som Betegnelse for henholdsvis Dommeren og Politimesteren.

Andragerne gør opmærksom paa, at man heroppe i Fjor blev meget overrasket over, at de gamle Navne „Landfoged“ som Betegnelse for den Statstjenestemand, som bl. a. ogsaa er Politimester og „Sorenskriver“ som Betegnelse for den Statstjenestemand, der ogsaa er Dommer, blev fjernet fra det officielle Sprog, medens Navne som Politimester og Dommer autoriseredes i Stedet. Ingen kunde indse, at det var nødvendigt at fjerne de gamle Navne fra det officielle Sprog og Ingen har ønsket dette heroppe. Lagtinget udtalte sig imod det saa snart Forslag i saa Henseende forelaa og naar Lagtingets Opmærksomhed maaske et enkelt Aar ikke har været fæstet paa dette Spørgsmaal skyldes det mange Aarsager. Det er ikke altid saa let for Tinget, naar en Sag flere Gange sendes frem og tilbage mellem Lagtinget og Ministeriet, stadig at have Opmærksomheden henvendt paa, om Regeringen skulde have ændret netop denne eller hin Enkelthed som ikke har større praktisk Betydning, men dog afgørende Værdi for den Befolkning, som Lagtinget repræsenterer. Der var for Lagtinget ingen Grund til at tro, at Ministeriet vilde have svært ved paa dette Punkt at imødekomme Lagtingets Ønske og i Aaret 1921 har man ønsket at bibeholde Navnene „Sorenskriver“ og „Landfoged“.

Under Behandlingen af forskellige Landbolove har Lagtinget i Samlingen 1924 holdt fast paa Navnene „Sorenskriver“ og „Landfoged“ og slettet Betegnelserne „Dommeren“ og „Politimesteren“ og selv om det maaske ikke har saa stor Betydning for den færøske Befolkning, saa kan det heller ikke have praktisk eller principiel Betydning for Lovgivningsmagten eller Administrationen at fjerne disse paa Færøerne i Aarhundreder brugte Navne til Fordel for nye, som aldrig vil blive brugte af Menigmand undtagen naar man lige taler med de paagældende Embedsmænd og ved en saadan Lejlighed af Høfligheds Hensyn skulde føle sig tvungen dertil.

Udvalget mener derfor, at man bør rette en Henvendelse til Ministeriet om at faa de gamle Navne genindførte. Skulde Navnene være fjernede ved kgl. Resolution, maa de kunne genindføres ved en saadan og er Lovændring nødvendig, er der saa vidt vides stadig Lejlighed til at ændre den nye Retsplejelov.

Forslag.

Lagtinget anholder om, at de gamle Navne „Sorenskriver“ og „Landfoged“ maa blive genindførte som officielle Navne for „Dommer“ og „Politimester“ ved Regeringens Foranstaltning.

Den 29. September vedtoges Udvalgets Forslag med 22 St. mod 0. (Fraværende: Effersøe.)

1) Ministeriets Skr. af 8. November 1925 findes i Lagtingstidende 1926 Side 186.

11. Tilskud til studerende Færinger.

Den 29. Septbr. vedtog Lagtinget med 19 St. mod 0 følgende Forslag:

„Tingið biður skúlastjórnina til næstu Ólavsøku at framleggja fyrri tingið greiniligt uppskot um stovnan av einum studentarskúla í Tórshavn.“

12. Tilskud til Sygeophold.

Den 1. Septbr. vedtog Lagtinget med 15 St. mod 0 saalydende Forslag:

„Af Amtsfattigkassen bevilges et Beløb af 100 Kr. — eventuelt 200 Kr. til Forstanderskabet for Myggenæs Sogns Kommune som Bidrag til Nedsendelse til Rigshospitalet af Samuel Elias Joensen, Myggenæs. — Beløbet stilles til Amtets Disposition. — Lagtinget forudsætter, at Behandlingen og Opholdet paa Rigshospitalet kan skaffes for 2 Kr. pr. Dag, saalænge Patienten henligger der for Sygekassens Regning og at han derefter kan faa fri Kur og Pleje paa bemeldte Hospital.“

13. Understøttelse til Joen P. Abrahamsen, Strænder.

Den 29. Septbr. vedtog Lagtinget med 21 St. mod 0 saalydende Forslag:

„Af Færø Amts Fattigkasse bevilges der Fisker Joen Peter Abrahamsen, Strænder, et Tilskud paa 1000 Kr. i Anledning af den ham overgaaede Ildebrand, hvorved han mistede hvad han ejede.“

14. Tilskud til Udgivelse af et færøsk Atlas.

Den 18. Septbr. vedtog Lagtinget med 18 St. mod 0 saalydende Forslag:

„Til Færø Amts Skolebogsudvalg („Bókaneyndin“) bevilges der et rentefrit Laan paa 840 Kr., der anvendes til Udgivelse af et færøsk Atlas. Om Udgivelsen vil Udvalget eventuelt forhandle med Ing. Zachariasen.“

15. Klareringshavn paa Svinø.

Sagen henvistes til Havneudvalget, hvilket Udvalg den 23. September afgav saalydende **Betænkning**:

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse fra Forstanderskabet for Fuglø og Svinø Sognes Kommune af 20. Februar d. A., hvori andrages om, at Bygden Svinø maa blive godkendt som Klareringshavn.

Sagen er af Amtet tilsendt Politimesteren i Thorshavn og Sysseľmanden paa Norderøerne til Erklæring.

Forstanderskabet motiverer sit Andragende med at fremhæve det uheldige i, at Fiskere (Kutterfiskere) som udgaa fra Svinø og Fuglø, ikke kan blive paamønstrede og afmønstrede paa Svinø. - Lignende Andragende har været tilsendt Lagtinget fra Svinø i 1922, men blev dengang af Tinget udsat indtil videre.

Saa vel Sysseľmanden som Politimesteren har anbefalet Sagen og Politimesteren udtaler i sin Skrivelse, at den heldigste Ordning vilde formentlig være den, at der foretages en Ændring i Anordningen af 1916 6 B., hvorved en senere Paamønstring, foruden i Klareringshavne, tillige skal kunne ske i enhver Havn, i hvilken der findes en Karantænebetjent.

Udvalget kan være enigt med Ansøgeren i, at det ofte vil medføre store Besværligheder for Fiskerne at rejse til Klareringshavne for Paamønstring, og at det vil være en stor Fordel, at Kutterne kan afhente Mandskabet i de forskellige Havne, hvor de bor, og der foretage Paamønstringen.

At optage Svinø eller lignende Pladser som Klareringshavn i Henhold til Lov No. 177 af 1. April 1921 formener Udvalget ikke at være tilraadeligt, idet Svinø næppe kan siges at være en Havn. Hvis Svinø skal være Klareringshavn, maa vel alle færøske Pladser blive Klareringshavne. Dette kan Udvalget imidlertid ikke tilraade.

Imidlertid synes der ikke at være noget i Vejen for, at supplerende Paamønstringer skal kunne foregaa overalt, hvor der er Karantænebetjent og dermed ogsaa paa Svinø. For en saadan Paamønstring kan ske som andraget mener Udvalget at burde foreslaa en Ændring i Anordningen af 1916, gaaende ud paa, at der i Havne (som ikke er godkendt Klareringshavn) kan foretages supplerende Paamønstringer af Bygdens Karantænebetjent paa Sysseľmandens An- og Tilsvaer.

Man skal foreslaa Tinget at vedtage følgende

Forslag.

Anordningen No. 47 1916 6 B første Stykke andet Punkt ændres saaledes:

„Dette skal for den første Paamønstrings Vedkommende ske i Overværelse af Landfogden eller udenfor Thorshavn vedkommende Sysseľmand eller Sognefoged, men kan forsaavidt angaar senere Paamønstring tillige i Havne, hvor ingen Sysseľmand eller Sognefoged er bosat, ske i Overværelse af Karantænebetjenten paa Sysseľmandens An- og Tilsvaer.

Den 25. Septbr. vedtoges Udvalgets Forslag med 18 Stemmer mod 0.

16. Kursus i Madlavning.

Der var fremkommet Andragende fra Husholdningslærerinde Frk. Naina Scharla-Nielsen om Tilskud til Oprettelse af en Husholdningsskole i Thorshavn.

Sagen henvises til Budgetudvalget, hvilket Udvalg den 16. Septbr. afgav saalydende Betænkning:

Til Lagtinget er indkommet og til undertegnede Udvalg henvist et Andragende fra Husholdningslærerinde Frk. Naina Scharla-Nielsen, Lyngør pr. Sorø, om, at der ved Lagtingets Foranstaltning maa blive tilstaaet ubemidlede unge Kvinder, som maatte ønske at lære Husholdning ved den Skole, som det er Andragerindens Mening at oprette i Thorshavn, en passende Understøttelse, og at der tillige maatte blive tilstaaet Skolen et Tilskud til Lærerlønninger i Lighed med, hvad der er Tilfældet i det øvrige Kongerige.

Andragerinden oplyser, at hun i Sommer har afholdt korte, velbesøgte Kursus i Madlavning, Hønkogning m. m. paa forskellige Pladser her paa Øerne. Gennem denne Virksomhed har Frøkenen faaet den Opfattelse, at der er betydelig Interesse for og Trang til at faa en Skole i Gang, hvor unge Kvinder kunde faa en noget fyldigere Uddannelse i Husgerning og Madlavning end den, der kan erhverves ved korte Kursus. Ansøgerinden har derfor besluttet at etablere en Husholdningsskole i Thorshavn, hvor der ved 3 Maaneders Kursus bliver undervist i almindelig Husgerning, Madlavning, Linned- og Kjølesyning m. m. samt i Ernæringslære, Kostberegning, Husholdningsregnskab, Sundhedslære og Sygepleje. Frk. Scharla-Nielsen har lejet et Hus i Thorshavn, og det er Meningen at begynde Skolen fra 1. januar 1927. Det er Tanken, at Eleverne skal betale 80 Kr. om Maaneden for Ophold og Undervisning. For saavidt disse 3-Maaneders Kursus, af hvilke det er Meningen at afholde 2 om Aaret, maatte vinde Tilslutning, vil der blive afholdt Kursus for viderekomne den øvrige Del af Aaret.

Skolen faar Plads til 16—20 Elever. I det lejede Hus findes der et meget stort, rummeligt Køkken, 2 Stuer og 4 Elevværelser. Huset er smukt beliggende, med Sol. Have hører til Huset.

Ifølge foreliggende Afskrifter af anbefalinger og Eksamensbeviser er Andragerinden fuldt ud kvalificeret til den Virksomhed, hun ønsker at optage, og flere af Udvalgets Medlemmer har kun hørt Lovord om de Kursus, Andragerinden har afholdt i Sommer i Thorshavn og paa de større færøske Pladser.

Det er meddelt Udvalget, at der er Haab om inden ret længe at faa realiseret Planen om Etablering af en Landbrugsskole ved Forsøgsbruget i Høydal, og i Forbindelse med denne har det altid været Meningen at oprette en Husholdningsskole. Naar denne Plan bliver til Virkelighed, ses der ikke at være Grund for det offentlige med Tilskud at opretholde en Husholdningsskole i Thorshavn. Men indtil dette sker, mener et Flertal af Udvalget (A. Samuelsen, Midjord, Winther, Dahl og J. H. Jørgensen), at der er god Grund til at støtte Andragerinden i hendes Bestræbelser for at afhjælpe den Mangel, som er tilstede paa Færøerne paa dette Omraade. Flertallet ser sig ikke i Stand til at foreslaa Bevilling fra en færøsk Kasse i det omhandlede Øjemed, men man finder den allerstørste Grund til at anbefale, at der af Statskassen ydes Ansøgerinden Støtte.

Flertallet stiller ogsaa Forslag nedenfor i Overensstemmelse hermed.

* * *

Minnilutin (Patursson og Reinert) halda tað ikki vera beint, at lögtingið nú mælir til at stovnaður verður ein húshaldsskúli í Tórshavn.

Sum kunnugt hevur tingið í fjør (sjá tingtíðindi 1925, síðu 36) samtykt at seta húshaldsskúla á stovn saman við tí tilætlaða búnaðarskúla. Eftir øllum vónum vil umsókn verða lögð fram fyrri dansku fíggingarnevndina í heyst um at fáa studning til henda húshaldsskúla á næsti fíggingarlóg.

Minnilutin heldur tað vera væl nógv avgjört á sama ári at søkja ríkisstjórnina um studning til tveir húshaldsskúlar í Føroyum. Eisini má nevndin halda tað vera óneyðugt tyri Føroyingar, tá Føroyar so leingi hava verið uttan nakran húshaldsskúla, nú alt í einum at fáa tveir á fótur í senn, og tá báðar so at siga í sama stað.

So er tó tilætlað við hesum hernevnda skúla, at tá hin fyrrnevndi er komin í gongd, skal hesin leggjast niður aftur. Men tá ikki kann væntast annað, enn at húshaldsskúlin fannu, sum skal vera saman við búnaðarskúlanum, byrjar um eitt ár ella tvey, so tykist tað óneyðugt at stovna ein annan skúla, sum avgjört er frammanundan at taka av aftur um eitt ár ella tvey.

Tá tykist tað, sum at hesin skúli einans skal vera ein royndarskúli fyrri eina serstaka húshaldslærarindu til seinri at kunna stjórna tí fasta skúlanum. Men tilíka royndir kann minnilutin ikki halda vera beinar.

Annars má minnilutin halda fast um at hetta mál, nú tingið hevur givið royndarbrúksnevndini húshaldsskúlamálið um hendi, ikki er í fyrsta lagi eitt lögtingsmál, men harimóti eitt royndarnevndarmál. Ið hvussu er má royndarnevndin, sum nú hevur tað føroyska húshaldsskúlamálið um hendi, fyrst geva sítt álít um hetta uppskot. Síðan kann lögtingið mæla til ella frá.

Heráfturat skuldi tað eisini tókst sjálvsagt, at eisini búnaðarfelagið, sum var tað felagið (fyrrnevnt bóndafelagið), ið reisti tað húshaldsskúlamál, ið nú skal setast á stovn, varð atspurt.

Eitt annað er, um nøkur nýtsla er í yvirhøvur at stovna henda skúla. Tað, føroyskar húsmøðrum nú yvirhøvur mest tørvar, tað er at læra hvussu tær best skulu duga til at gera brúk í sínum húsi burtur úr tí heimliga kostartilfari, og duga at meta tann týðning, heimakosturin hevur bæði fyrri heilsuna og fyrri eitt røkjur húsarhald.

Tað kann einans eitt konufólk, sum uppvaxið er í føroyskum húsarhaldi, og síðani hevur lært seg so mikið, at hon dugur at byggja umbøtinar á heimligari grund, gera.

At handfara tað tilfar, her er fyrri hond, sum tvøst og spik, alskyns fugl, tál, lúvur, turran og ræstan fisk og seið, turt kjøt og ræst, ysting, loyping, fleyfur, drýl o. t., so tað kemur húsinum og heilsuni best til gagns, heldur minnilutin ikki, umsøkjandi duga til.

Hini persónligu evnir, at duga at gera til útlendskan mat og greiða frá um næringsevnið í ymsum matsløgum, gera relt o. t., er eisini hent at læra, og tað kan minnilutin halda, umsøkjanda duga til; men tað er ikki nóg mikið. Í hesum frongu tíðum, ið nú eru í Føroyum, og hesum sjúkligu tíðum, ræður tað meira um enn nakrantíð - tó tað altíð skuldi rátt um - at koma fólki okkara til at virða meiri um tað heimliga kostartilfari, enn nú eina tíð hevur verið gjørt. Tað er einki ivamál at útlendskt kostarhald hevur tikið meira til í føroyskum húsarhaldi, enn bæði húsið og heilsan toir. Sjálvsagt kunnu húsmøðurnar ikki ganga beint aftur í tað gamla kostarhaldið og í øllum førum taka tað sum tað gamla var upprunaliga. Men tað, sum nú umræður, tað er at byggja kostarhaldið á tí gamla botninum og haðani frá taka við tær umbøtur, sum lærdómur kann vísa á til frama fyrri at fáa fólkið í Føroyum frískari og húsarhaldið kostnaðar minni, enn nú eina tíð hevur verið vorðið.

Minnilutin vísur til frammanundan skrivaða álit og biðjur tingið samtykkja niðan fyrri framsettu uppskot.

* * *

Forslag fra Flertallet:

Lagtinget anbefaler, at der af Statskassen ydes Husholdningslærerinde Frk. Naina Scharla-Nielsen, Lyngø pr. Sorø, en aarlig Understøttelse af Statskassen til Oprettelse af en Husholdningsskole i Thorshavn paa Færøerne. Understøttelsen bortfalder, naar der etableres en Husholdningsskole ved Landbrugsskolen i Hoydal.

Forslag fra Mindretallet:

Umsókn frk. Naina Scharla-Nielsens um studning til ein hushaldsskúla í Tórshavn verður beind til royndarstøðunevndina og búnaðarfelagið til ummæli.

Avskrift av álitinum verður tilsent royndarstøðunevndini, búnaðarfelaginum og frk. N. Scharla-Nielsen.

Den 23. September foretoges Sagens endelige Behandling.

Mindretallets Forslag sættes først under Afstemning, men bortfaldt, idet kun 7 stemte for, Ingen imod. — Derefter sættes Flertallets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges med 12 Stemmer mod 0. (Stemte ikke: Winther, Mitens, Patursson, Rasmussen, Reinert, Wang, Guitesen, Debess, Konoy. Fraværende: M. D. á Ryggi, Dahl.)

17. Regulering af færøske Tjenestemænds Lønning.

Sagen henvistes til Udvalget for forskellige Skolesager; dette Udvalg afgav den 13. September saalydende **Betænkning**:

Til Lagtinget er indkommet og til nærværende Udvalg er henvist en Skrivelse fra „Foreningen for stats- og kommunalt lønnede Tjeneste- og Bestillingsmænd paa Færøerne“, hvori Lagtinget anmodes om gennem Indenrigsministeriet at søge gennemført, at der udregnes et særligt Pristal for Færøerne, idet Priserne paa de vigtigste Livsfornødenheder (Mel, Sukker, Kul o. s. v.) grundet paa Øernes afsides Beliggenhed maa være højere end i det øvrige Kongerige. I Tiltælde af, at der udregnes et færøsk Pristal, udtaler Foreningen det Haab, at Finansministeriet vil lade de færøske Tjenestemænds Dyrtids- og Konjunkturtillæg rette sig derefter. Nu retter de færøske Tjenestemænds Dyrtids- og Konjunkturtillæg sig efter det for hele Kongeriget udregnede Pristal. Foreningen oplyser i denne Forbindelse, at

efter det sidste Pristald vil Tjenestemændenes Dyrtidstillæg fra 1. Oktober 1926 falde fra 702 Kr. til 378 Kr. og Konjunkturtillægget falde med 30 %. — Dette betydelige Fald i Tjenestemændenes Indtægter kan efter Foreningens Anskuelse komme til at betyde en Katastrofe for mange Hjem paa Færøerne.

Udvalget maa give Foreningen Ret i, at Pristallet nødvendigvis maa stille sig højere her paa Øerne end i den øvrige Del af Kongeriget, navnlig for saa vidt angaar de Varer, der skal indføres, og disse indtager og maa indtage en dominerende Stilling i færøsk Husholdning. Udvalget har faaet oplyst, at Færø Amt i flere Aar har indsamlet Materiale til et særligt færøsk Pristal og sendt dette Materiale til Statistisk Departement til Bearbejdelse. Derimod er man ubekendt med, om det saaledes for Færøerne udfundne Pristal anvendes ved Tillæggenes Fastsættelse. Det er sikkert Andragerne bekendt, at de færøske Tjenestemand har haft et særligt Tillæg, som oprindelig androg 400 Kr., senere nedsattes til 200 Kr. og endnu for indeværende Finansaar bibeholdes med 180 Kr. Hvorvidt den Forskel, som sikkert maa være mellem det almindelige Pristal og det særlig færøske, kan udlignes med nysnævnte specielt færøske Løntillæg, tør Udvalget ikke have nogen begrundet Mening om; men man antager skønmæssig, at Forskellen maa være større.

Man mener at kunne tilraade Lagtinget at indsende det foreliggende Andragende til Regeringen med anbefaling. Samtidig mener Udvalget, at Lagtinget bør udtale, at for saa vidt der ikke kan tages Hensyn til Foreningens begrundede Ønske om, at et særligt færøsk Pristal bør have Indflydelse paa Dyrtids- og Konjunkturtillæg, at der da ved Fastsættelsen af det særlig færøske Tillæg maa blive taget fornødent Hensyn til det særlig færøske Pristal.

Forslag.

Lagtinget indsender Andragende af 19. August 1926 fra „Foreningen for stats- og kommunalt lønnede Tjeneste- og Bestillingsmænd paa Færøerne“ til Regeringen med sin anbefaling. For saa vidt et særligt færøsk Pristal ikke kan faa afgørende Indflydelse paa færøske Tjenestemænds Dyrtids- og Konjunkturtillæg, anbefaler man, at dettaar Indflydelse paa det særlig færøske Tjenestemands-Dyrtidstillæg.

Den 18. Septbr. vedtoges Udvalgets Forslag med 18 Stemmer mod 0.

18. Forbud mod Indførsel af fersk Kød fra Færøerne til Storbritannien.

Sagen henvistes til Landboudvalget, hvilket Udvalg den 3. September stillede følgende Forslag:

„Regeringen anmodes om at foranledige, at det bestaaende

Forbud mod Indførsel til Storbritannien af fersk Kød bliver ophævet for saa vidt angaar Kød fra Færøerne."

Den 9. Septbr. vedtoges Udvalgets Forslag med 12 Stemmer mod 0.

19. Afgift af Motorkøretøjer.

Sagen henvistes til Budgetudvalget, hvilket Udvalg den 21. September stillede saalydende Forslag:

„Den i Amtsrepartitionsfonden indtil 1. Januar 1926 indbetalte Skat af Motorkøretøjer kan udbetales saaledes:

1. Thorshavns Kommune	921,00 Kr.
2. Sørvaa-gMidvaag-Sandevaag Kommuner	222,00 —
3. Sandø Præstegælds Kommune	277,50 —
4. Klaksvig Sogns Kommune	83,25 —
5. Fuglefjord-Gøte-Næs Kommuner	305,25 —
6. Frødebø Sogns Kommune	194,25 —
7. Vaag Sogns Kommune	27,75 —
	2031,00 Kr.

imod en af vedkommende Forstanderskab udstedt Kvittering, som skal indeholde den vedtagne Fordeling."

Den 23. September vedtoges Forslaget med 19 Stemmer mod 0.

20. Andragende om Tilskud til Tørvebane.

Sagen henvistes til Budgetudvalget; dette Udvalg stillede den 9. September saalydende Forslag:

1. Den af Ingeniør L. Zachariasen udarbejdede Plan med Overslag for en Tørvebane i Sumbø sendes Forstanderskabet for Sumbø Sogns Kommune til Efterretning og eventuel Erklæring med Tilkendegivelse af, at Lagtinget sædvanlig ikke giver Tilskud til Traadbaner, men at det i hvert Fald kun vil dreje sig om et mindre Tilskud. Saafremt Kommunen beslutter sig til at anlægge Traadbanen, udbedes Med-

delelse til næste Aar, navnlig om man ønsker at udføre Anlægget efter Ingeniør Zacharlasens Plan og — i bekræftende Fald — hvilket af Ingeniørens Forslag der vælges.

2. En Afskrift af nærværende Betænkning med Planer og Overslag sendes Forstanderskabet."

Den 11. September vedtoges Udvalgets Forslag med 17 St. mod 0.

21. Afbjælpning af Arbejdsløshed.

Den 20. September fremlagdes i Sagen saalydende Udvalgsbetænkning:

Medfølgende Andragende af 17. f. M. fra Føroya Arbeidrarafelag er for saa vidt angaar det i samme omhandlede Spørgsmaal angaaende Fremme af Forslag til Lov for Færøerne om Husmandsbrug henvist til nærværende Udvalg.

Man skal bemærke, at det nævnte Lovforslag allerede forelaa i forrige Aars Lagtingssamling, men da indkom saa sent, at dets Behandling ikke kunde tilendebringes i Løbet af Samlingen. I indeværende Samling er Sagen straks taget under Behandling og gennemført i Tinget tilligemed andre Foranstaltninger til Landbrugets Fremme, blandt hvilke man skal nævne:

Forslag til Lov for Færøerne om Grundforbedringslaan, Forslag til Lov om Begunstigelser for Driftslaane foreninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne.

Forslag.

Et Eksempplar af nærværende Betænkning tilstilles Andragerne til Efterretning.

Den 21. September vedtoges Forslaget med 19 Stemmer mod 0.

22. Olajprædiken paa Færøsk.

Den 28. September vedtog Lagtinget med 20 Stemmer mod 0 saalydende Forslag:

Lagtingstidende 1926.

„Lagtinget udtaler, at der efter den gældende Lovgivning ikke findes nogen Bestemmelse, som hindrer, at den Præst, som prædiker ved Olajgudstjenesten, selv bestemmer, om han vil tale paa Dansk eller paa Færøsk“.

23. Frågreiðing fra Dyrlægen.

Den 16. September vedtog Lagtinget med 17 Stemmer mod 0 følgende af Budgetudvalget stillede Forslag:

- „1. Fra 1. Januar 1926 indholdes der aarlig et Beløb af 500 Kr. i den Dyrlæge Bech tillagte Rejsegodtgørelse af Amtsrepartitionsfonden, indtil det ham tilstaaede Laan paa 3000 Kr. er betalt.
2. De ommeldte 500 Kr. føres til Indtægt for Økonomisk Fond, efterhaanden som de er disponible, og posteres i Regnskabet som Afdrag paa det Dyrlægen ydede rentefri Laan til Anskaffelse af Motorbaaden „Tusk.““

24. Mund- og Klovesyge.

Sagen henvistes til Landboudvalget, hvilket Udvalg den 7. September afgav saalydende Betænkning:

Mund- og Klovesygen, som er meget farlig for klovbærende Dyr, findes udbredt nede i Danmark og i Sverrige, men forekommer derimod ikke i Island og i Norge samt formentlig heller ikke for Tiden i Storbritannien.

Af de medfølgende Aktstykker vil fremgaa, hvad Amtet og Husdyrkommissionen har foretaget vedrørende Sagen, inden Andragendet fra Lagtingsmand Patursson indkom til Tinget.

Udvalget har haft Samraad med Husdyrkommissionen og har derefter fra Amtet modtaget den hermed følgende Skrivelse af 30. f. M. tilligemed 1 Bilag.

I Betragtning af den overordentlig store Skade, som Sygens Overførelse til Færøerne sikkert vilde medføre, finder Udvalget det paakrævet, at der træffes virkningsfulde Foranstaltninger imod Indførelse til Øerne af Smitte.

Man mener efter det foreliggende, at den medfølgende Bekendtgørelse af 3. Marts 1925 har været og endnu er nødvendig.

I Forbindelse hermed skal man bemærke, at Bekendtgørelsen er suppleret derved, at Husdyrkommissionen overhovedet ikke giver Tilladelse til Indførsel til Øerne nede fra Danmark eller fra Sverige af klovbærende Husdyr.

Der blev under det stedfundne Samraad drøftet, hvorvidt Indførselsforbudet burde udvides til at omfatte usaltet og lutsaltet Kød.

Et saadant Forbud er udstedt ved Amtets hermed følgende Bekendtgørelse af 31. t. M. Dette Forbud anser man for rigtigt som en midlertidig Foranstaltning og i Betragtning af, at Spørgsmaalet om, hvorvidt det vil kunne begrænses, er blevet forelagt Veterinærfysikatet. — Med Hensyn hertil og Spørgsmaalet om Indførsel af Kraftfoder i Sække henvises forøvrigt til fornævnte Skrivelse fra Amtet.

Udvalget mener, at det af Amtet og Husdyrkommissionen hidtil foretagne er tilfredsstillende, og man forventer, at Husdyrkommissionen vedblivende vil have Opmærksomheden henvendt paa det foreliggende Spørgsmaal, bl. a. med Hensyn til, om Sygen maatte brede sig til andre Lande, og at de eventuelt yderligere paakrævede Foranstaltninger bliver truffet, ligesom ogsaa af udstedte Forbud bliver læmpede, hvis saadant efter Veterinærfysikatets Erklæring skønnes forsvarligt.

Forslag.

Udvalgsbetænkningen tilstilles Amtmanden og Husdyrkommissionen.

Den 9. September vedtoges Udvalgets Forslag med 16 St. mod 0.

25. Færø Amts Bibliotek¹⁾

Sagen henvistes til Budgetudvalget, dette Udvalg afgav den 10. September saalydende Forslag til Beslutning:

Under Behandlingen i Tinget af de af Amtmanden ene afgjorte Sager kom man ind paa den i Fjor behandlede Sag om nye Bygninger til Færø Amts Bibliotek m. m. Denne Sag, som førte til en Indstilling til Regeringen, gaaende ud paa, at der af Statskassen androges om en Bevilling paa 40.000 Kr. m. m. er ikke gennemført i sidste Rigsdagssamling og man har ikke fra Regeringen modtaget nogen Meddelelse i Sagen. Udvalget gaar ud fra, at Ministeriets Overvejelser ikke har været tilendebragt og at der er Haab om, at Sagen vil blive fremmet ved Bevilling i den tilstundende Rigsdagssamling.

Udvalget henviser til det i Fjor om Sagen udtalte — Lagtingstidende 1925 Bilag 29. Man kan kun atter i Aar slutte sig til det i Udvalgsbetænkningen 1925 anførte og til det til samme knyttede, af Lagtinget vedtagne Forslag, men vedlægger nu en Indberetning fra Bibliotekaren, hvori Faren ved den nuværende Bygnings Benyttelse endnu en Gang gentages.

Forslag.

Lagtinget indsender til Regeringen en Indberetning fra Bibliote-

¹⁾ Jfr. Lagtingstidende 1925, Pag. 126, Nr. 54, 1, Bilag 20.

karen for Færø Amts Bibliotek, hvori Faren ved Benyttelsen af den nu brugte Bygning endnu en Gang paapeges og henleder Regeringens Opmærksomhed paa, at Tingets Indstilling i Fjor om Bibliotekssagen — som man nu fornyer — er ubesvaret.

Den 16 September vedtoges Udvalgets Forslag med 20 St. mod 0. (Fraværende: Mitens, O. F. Joensen, Debess).

26. Færøernes Amtskommunes Vareforsyning¹⁾

Budgetudvalget, hvortil Sagen var blevet henvist, afgav den 29. September saalydende Betænkning:

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Amtet angaaende Vareforsyningen med Regnskab for denne med Bilag.

Amtmanden har mundtlig givet Udvalget forskellige Oplysninger om denne Sag.

Der udestaar endnu et stort Beløb. Gælden til Statskassen er nu nedbragt til 27999 Kr. 21 Øre. Paa en Bankkonto har Vareforsyningen indestaaende 6224 Kr. 58 Øre. —

Udvalget har forhandlet med enkelte af de opførte Debitorer om Sagen, og der er indløbet en Skrivelse fra Mariane Nielsen, hvori hun andrager om Lettelse og tilbyder under den Forudsætning at ordne Mellemværendet ved afdragsvis Befaling saaledes: 1000 Kr. betales inden 31. Decbr. 1926 og sidste Afdrag inden Nytaar 1928.

Udvalget foreslaar at søge Mellemværendet ordnet saaledes, at Gælden betales inden Nytaar 1927.

Købmand Joen Rasmussen, Sørvaag, hvorom der i 1924 blev truffet den Beslutning, at han skulde frifrages for at betale for det Salt, der burde være aftaget af en Fiskekutter, som han ikke var Ejer af, men kun lønnet Regnskabsfører for, har paany henvendt sig til Udvalget og givet den Oplysning, at han har betalt 2000 Kr. af den Gæld han kræves for, og vil for at faa Sagen ud af Verden inden Nytaar 1927 betale yderligere 100 Kr. Udvalget foreslaar at gaa ind paa denne Ordning for at Sagen kan bringes til Afslutning.

Købmand Carl Johansen, Thorshavn, er opført for en Gæld til Amtskommunen paa 5219 Kr. 49 Øre, men paastaar, at han ikke skylder mere end 4000 Kr. heraf, men samtidig har tilgode 5200 Kr. ved Mellemregning, saaledes at han faktisk har tilgode hos Amtskommunen c. 1200 Kr. Disse 1200 Kr. ønsker han skal komme J. M. Mouritsen tilgode. Denne skylder ifølge foreliggende Restanceliste 6672 Kr. 50 Øre, heri ikke medregnet Renter. Mouritsen vil ikke kunne ordne sit Mellemværende, og hans Ejendele er stærkt prioriterede. Han har en mindre Handelsforretning.

Udvalget bemærker, at C. C. Johansens Mellemværende med Amtskommunen er forældet, men da der ikke fra Udvalgets Side kan anføres noget mod Rigtigheden af C. C. Johansens Anbringende, som tvært imod er

1) Jfr. Lagtugsbladet 1925, pag. 134 Nr. 54, 28.

Ministerielle Skrivelser.

Ad Sag Nr. 27.

Undervisningsministeriet.

Kjøbenhavn, den 22. Juni 1927.

Efter at Ministeriet i Skrivelse til Amtet af 31. Maj f. A. havde henstillet til Overvejelse, om ikke arkitektoniske Hensyn kunde varetages paa bedre Maade ved Planlæggelsen af færøske Skolebygninger, og anmodet om at dette Spørgsmaal forelagdes Lagtinget, har Ministeriet med Amtets Skrivelse af 12. Oktober f. A. (J. 1926 N. 488) modtaget en af Lagtinget tiltraadt Udvalgsbetænkning, i hvilken det blandt andet udtales, at Udvalget er enige i, at der trænges til en Ændring vedrørende Materialer og Bygningsmaade for de færøske Skoler, idet de fleste af de nuværende Skolebygninger lader en hel Del tilbage at ønske baade i arkitektonisk Henseende og med Hensyn til Benyttelse af det forhaandenværende Materiale.

Udvalget har endvidere foreslaaet, at der udskrives en Konkurrence med det Formaal at tilvejebringe Tegninger og Beskrivelser til Typer for færøske Skolebygninger og henstillet, at Udgifterne ved en saadan Konkurrence afholdes af Statskassen.

I Anledning heraf skal Ministeriet udtale, at man nærer nogen Tvivl om, at en Konkurrence vil føre til et tilfredsstillende Resultat, idet det navnlig vil være vanskeligt for uddannede Arkitekter at deltage, naar der ikke stilles Midler til Raadighed til en Rejse til Færøerne.

Ministeriet vil derfor foreslaa, at man foreløbig lader den Arkitekt, der i de senere Aar har bistaaet Ministeriet ved Bedømmelsen af de Planer til Skolelokaler og Lærerboliger paa Færøerne, der har været sendt ned hertil, foretage en Rejse til Færøerne, for at han efter ved Selvsyn at have sat sig ind i de særlige Forhold og gjort sig bekendt med de Bygninger, der hidrører fra ældre Tid, kan fremkomme med Forlag til forskellige Typer af Skoler eenklassede, flerklassede, med og uden Lærerbolig, der da vil kunne forelægges Lagtinget, forinden man foretager videre i Sagen.

Man udbeder sig herefter en Udtalelse om, hvorvidt Amtet og Lagtinget kan tiltræde dette Forslag, hvorved bemærkes, at Ministeriet i bekræftende Fald vil være villig til at stille Forslag om en Bevilling til dette Formaal.

J. Byskov.

Barfoed.

Tilstilles Lagtinget til Udtalelse.

Man henviser til Lagtingstidende 1926, pag. 46.

Færø Amt, den 4. Juli 1927.

Otrik.

Lagtinget.

Ad Sag Nr. 17.

Færø Amt,

Thorshavn, den 11. Juni 1927.

Landbrugsministeriet har under 7. Maj d. A. tilskrevet Amtet saaledes:

»Med Skrivelse af 17. November f. A. (F. A. J. 1926/769) har Amtet fremsendt den hoslagt tilbagefølgende Indstilling fra Lagtinget om en Ændring i Lov Nr. 179 af 1. April 1921 om Afløsning af Vintergræsningsretten paa Trøer, indlagte fra Fæstegaarden Husegaard og fra Embedsgaarden Aalekær, hvorhos Amtet har henstillet, hvorvidt der maatte være Anledning til at følge Lagtingets Indstilling.

Under Henvisning hertil skal man efter den Anledning, hosfølgende Skrivelse af 23. f. M. fra Landstingsmand Efferse dertil giver, anmode Amtet om, at den paagældende Sag, bilagt det i Afskrift følgende Fæstebrev af 3. Marts 1888 for Just Olaus Jacobsen paa 4 Marker Jord af Husegaard samt en Afskrift af den med Landbrugsministeriets Skrivelse af 24. Marts d. A. (F. J. 29) fremsendte Kontrakt mellem fornævnte Fæster og Thorshavns Byraad angaaende Delingen af Husegaardsførsterne, paany maa blive forelagt Lagtinget.

Hvilket herved meddeles under Vedlæggelse af de i Skrivelserne ommeldte Afskrifter.

Man henviser til Lagtingstidende 1926, pag. 34 med Bilag 35.

Olrík.

Lagtinget.

Ad Sag Nr. 18.

Færø Amt,

Thorshavn, den 18. Juni 1927.

Ministeriet for offentlige Arbejder har under 11. d. M. tilskrevet mig saaledes:

»Ved hoslagt at tilstille Hr. Amtmanden nogle Eksemplarer af Lov Nr. 111 af 30. Maj d. A. om Telefoner paa Færøerne skal man til Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse tjenstlig meddele, at Loven er traadt i Kraft den 9. d. M., og at den ved Bekendtgørelse af 23. Juni f. A. indtil 7. September d. A. forhængede Koncession for Anlæg og Drift af Telefoner paa Færøerne herefter er bortfaldet.»

Hvilket herved meddeles til Efterretning, idet man vedlægger 3 Særtryk af den omhandlede Lov.

Olrik.

Lagtinget.

Ad Sag Nr. 25.

Færø Amts Skoledirektion.

Thorshavn, den 18. Juni 1927.

Undervisningsministeriet har under 8. Januar 1927 tilskrevet Skoledirektionen saaledes:

•Med Henviſning til Direktionens Skrivelser af 29. Maj og 24. September f. A. (J. No. 1925/82 og 1926/86) angaaende Indførelſe af Færøſk ſom obligatorisk Fag ved Færøernes Mellem- og Realskole ſkal Ministeriet udbede ſig en Udtalelſe med Hensyn til beſølgende af Underviſningsinspektøren for Mellem- og Realskolerne ſtillede Forſlag til Time- og Fagfordeling for Færøernes Mellem- og Realskole.

I Anledning af, at Lagtingets Skoleudvalg i den hertil indſendte Udvalgsbetænkning af 13. September f. A. har udtalt, at Lagtinget ikke har modtaget Svar fra Ministeriet paa den i 1925 foretagne Indſtilling om denne Sag, men at det ved Gennemførelſen af den ſidſte Lagting-lov var en Forudſætning, at der ſkulde foreligge i alt Fald et Svar fra Regeringen i de Sager, der fremsendes det ene Aar, inden Lagtinget ſamles næſte Aar, ſkal Ministeriet udtale, at den i Betænkningen omhandlede af Lagtinget i 1925 vedtagne Indſtilling forſt er tilſtillet Ministeriet med Skoledirektionens Skrivelse af 29. Maj f. A. og ſelvfølgeſig har maattet give Anledning til Overvejelse her i Ministeriet, ſaaledes at et Svar fra Ministeriet inden Lagtingssamlingen i 1926 ikke kunde foreligge.

Hvilket herved meddeles under Henviſning til Lagtingſtidende 1926, pag. 43.

P. D. V.

Olrik.

Lagtinget.

Ad. Sag Nr. 46.

Justitsministeriet.

København, den 27. April 1927.

I den i 1926 afholdte ordentlige Samling har Lagtinget i Anledning af et Andragende fra Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune vedtaget at andrage Regeringen om, at der af Statskassen maa blive bevilget et aarligt Tilskud af 4000 Kr. til Lønning af en Læge i Næs Sogn med Bopæl i Saltangeraa, idet Lagtinget for sit Vedkommende har vedtaget at yde et aarligt Tilskud af 1000 Kr. af Amtsrepartitionsfonden til den paagældende Læges Løn.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Justitsministeriet vil være sindet at søge bevilget et Statstilskud af indtil 3600 Kr. aarlig til Lønning af en Læge for den sydlige Del af Østerø med Bopæl paa det Sted, som de interesserede Kommuner — Næs, Sjøv og eventuelt Gøte Sogn — maatte blive enige om, paa Vilkaar, at vedkommende Kommuner yder et aarligt Tilskud paa mindst 1000 Kr. samt fri Bolig og Brændsel, og at Amtsrepartitionsfonden ligeledes yder et aarligt Tilskud paa 1000 Kr.

*Svenning Rytter.*Robert Hove.
F.

Formanden for Færøernes Lagting.

Ad. Sag Nr. 20.

Færø Amt.

Thorshavn, den 15. Marts 1927.

Ministeriet for Sundhedsvæsen har tilskrevet Amtet saaledes:

»Efter at man ved Skrivelse af 28. April f. A. havde udtalt, at man vilde være sindet at godkende det med Amtets Skrivelse af 9. Oktober 1925 til Justitsministeriet fremsendte Udkast til Vedtægt for den ved kgl. Anordning af 24. Juli 1925 oprettede »Færøernes Ulykkesforsikring« (Føroya vanlukkutrygging), naar der i dette indføjedes nogle i Ministeriets ovennævnte Skrivelse nærmere angivne Ændringer, har Hr. Amtmanden ved Skrivelse af 14. September f. A. hertil fremsendt en af Lagtinget afgivet Udvalgsbetænkning, hvoraf fremgaar, at Tinget tiltræder de af Ministeriet foreslaaede Ændringer samt foreslaar nogle yderligere Ændringer.

I denne Anledning skal man efter stedfunden Brevveksling med Arbejderforsikrings-Raadet meddele, at Ministeriet herved god-

Lagtingstidende 1926.

kender den nævnte Vedtægt med de af den fornævnte, hoslagt tilbagefølgende Indstilling fra Lagtinget fremgaaende Ændringer.

Naar Vedtægten til sin Tid er rentrykt, forventes et Antal Eksemplarer indsendt hertil.»

Hvilket herved meddeles til Efterretning.

Olrik.

Lagtinget.

Ad Sag Nr. 38, A.

Færø Amt.

Thorshavn, den 17. Januar 1927.

Undervisningsministeriet har under 5. d. M. tilskrevet Amtet saaledes:

»Ministeriet har Dags Dato tilskrevet Bestyrelsen for Færøernes Folkehøjskole, Thorshavn, saaledes:

»I Anledning af Bestyrelsens Andragende i Skrivelse af 24. September f. A. om, at der for indeværende Finansaar maa blive bevilget Færøernes Folkehøjskole et ekstraordinært Statstilskud paa 4000 Kr., skal Ministeriet herved meddele, at man ikke ser sig i Stand til at stille Forslag om et ekstraordinært Statstilskud til nævnte Skole.»

Hvilket tjenstlig meddeles Amtet, idet henvises til sammes Skrivelse af 27. Oktober f. A., hvorhos man i Anledning af en Udtalelse i den med nævnte Skrivelse fulgte Betænkning fra Lagtingets Budgetudvalg om, at »Ministeriet heller ikke i Aar har forlangt Lagtingets Erklæring« skal anmode Amtet om at meddele Lagtinget, at Bestyrelsens Andragende først er indsendt til Ministeriet i Slutningen af September f. A. og vilde være blevet forelagt Lagtinget, hvis man ikke havde modtaget sammes Mindretals-Indstilling af 29. September f. A.»

Hvilket herved meddeles,

Olrik.

Lagtinget.

Ad Sag Nr. 4.

Justitsministeriet.

København, den 12. November 1926.

I Skrivelse af 24. September 1926 har Lagtinget indstillet, at det ved kgl. Anordning i Henhold til § 10 i Lov Nr. 86 af 31. Marts 1926 om Støtte af Boligbyggeri maa blive fastsat, at Bestemmelsen i Lovens § 2, hvorefter det er en Betingelse for Ydelse af Laan af Statsboligfonden til Byggeforeninger eller private Bygherrer, at vedkommende Kommune paatager sig Garanti for Halvdelen af det paagældende Laan, bortfalder for Færøernes Vedkommende.

Foranlediget heraf skal man efter stedfunden Brevveksling med Indenrigsministeriet meddele, at da Kravet om Kommunernes Garanti for Halvdelen af det Tab, som Statens Boligfond eventuelt maatte lide med Hensyn til saadanne Laan, kan frafaldes af Indenrigsministeriet, naar særlige Omstændigheder taler derfor, finder Justitsministeriet ikke Anledning til at søge udfærdiget kgl. Anordning med det af Lagtinget angivne Indhold.

*Steincke.*Th. Frølund,
kst.

Formanden for Færøernes Lagting.

Ad Sag Nr. 85, 8.

Landbrugsministeriet.

København, d. 3. Marts 1927.

I Anledning af den med Amtets Skrivelse af 25. September f. A. (F. A. J. 1926 Nr. 750) til Justitsministeriet indsendte og af samme til Landbrugsministeriet afgivne Sag angaaende Indstilling fra Lagtinget om et til Lagtinget indkommet Andragende fra »Sudergø Fiskeriforsikring« og »Færøernes gensidige Forsikring for Sejlfartøjer til Fiskeribrug« om Tilskud, støtt 10.000 Kr. aarlig, fra Statskassen skal man til Efterretning og videre fornøden Bekendtgørelse tjenstlig meddele, at det ansøgte ikke har kunnet bevilges.

Th. Madsen-Mygdal.

I. P. Larsen.

Til Færø Amt.

Tilstilles Lagtinget til behagelig Efterretning.

Færø Amt, den 15. Marts 1927.

Olrik.

Færøernes Lagting.

Ad Sag Nr. 9, 7.

Landbrugsministeriet

København, den 28. April 1927.

Under D. D. har man tilskrevet Amtmanden over Færøerne saaledes:

»Med Henvisning til Amtets Skrivelse af 6. Oktober f. A., — hvorved fremsendtes Lagtingets Indstilling i Sagen om Gennemførelse af Lov for Færøerne Nr. 125 af 20. April 1926 om Udskiftning, — undlader Ministeriet ikke at udtale, at man ikke mener at kunne paalægge Statskassen Omkostningerne ved to Prøveudskiftninger. Der vil derfor i indeværende Aar i Overensstemmelse med Ministeriets Skrivelse til Lagtingets Formand af 19. Juli 1926 være at foretage ~~en~~ Prøveudskiftning for Statskassens Regning, og Ministeriet skal under Hensyn til det af Lagtinget anførte og til, at Landinspektør Ewens' praktiske Kvalifikationer allerede er Ministeriet bekendt, ikke have noget at indvende imod, at Udskiftningskandidat Elias Husgaard som Formand forestaar Prøveudskiftningen.

Idet man som Ministeriets Anskuelse skal udtale, at Udskiftningen saa vidt muligt bør foretages paa et Omraade, hvor Vanskelighederne hverken er større eller mindre end almindeligt paa Færøerne, skal man anmode Hr. Amtmanden om at foretage det videre fornødne med Hensyn til oftnævnte Prøveudskiftning, navnlig ogsaa at foranledige, at Udskiftningskandidat Husgaard snarest belejligt hertil indsender Forslag om Fremgangsmaaden i Henhold til Udskiftningslovens §§ 5, 6, 8, 14, 18, 68, 69, 72 og 75, i Særdleshed om Fremgangsmaaden i Henhold til Bestemmelserne i § 14, hvorom Lagtingets Erklæring skal indhentes i den kommende Samling, samt endelig Forslag om Betalingsvilkaarene m. v.

Sluttelig skal Ministeriet med Hensyn til Punkt 4 i Lagtingets Vedtagelse bemærke, at man imødeser en Indstilling om, hvem Tinget ønsker beskikket til Udskiftningsformand efter Prøveudskiftningens Foretagelse, i hvilken Henseende man skal tilføje, at der ikke vil være noget til Hinder for, at der beskikkes to Udskiftningsformænd, mellem hvilke Sagerne fordeles, efterhaanden som de foreligger.»

Th. Madsen-Mygdal.

Kaj Hendriksen.

Til Lagtinget.

Ad Sag Nr. 85, 16.

Færø Amts Skoledirektion.
 Thorshavn, den 12. Februar 1927.

Undervisningsministeriet har under 1. d. M. tilskrevet Skoldirektionen saaledes:

»I et med Direktionens Skrivelse af 9. November f. A. hertil indsendt Andragende har Husholdningslærerinde Naina Scharla-Nielsen ansøgt Lagtinget om Tilskud til Oprettelse af en Husholdningsskole i Thorshavn, i hvilken Anledning Lagtinget har fremsendt Indstilling om, at der af Statskassen maa blive ydet Andragerinden Tilskud i det anførte Øjemed.

I Anledning heraf skal Ministeriet tjenstlig melde til Efterretning og videre Bekendtgørelse for Lagtinget og for Andragerinden, at der ikke kan ydes Statstilskud til den Husholdningsskole, Andragerinden paatænker at oprette i Thorshavn, af nogen af de paa Finansloven til Støtte af Husholdningsskoler givne Bevillinger, idet der af disse efter de gældende Regler kun gives Tilskud til anerkendte Husholdningsskoler, og da det for at opnaa Anerkendelse kræves, at vedkommende Skole skal have været i Virksomhed uafbrudt i de 2 sidste Finansaar og i hvert af disse have været besøgt af mindst 10 Aars elever.

Det tilføjes, at man ikke ser sig i Stand til at søge en særlig Bevilling til den omhandlede Skole.

Hvilket herved meddeles til behagelig Efterretning.

P. D. V.

Oirik.

Lagtinget.

Ad Sag Nr. 84, 6.

Justitsministeriet.
 København, den 25. November 1926.

I et til Statsministeriet stilet, af Amtmanden over Færøerne hertil indsendt Andragende af 17. September 1926 har Færøernes Lagting fremsendt en af et Lagtingsudvalg den 10. September 1926 afgivet og af Lagtinget den 16. September 1926 enstemmig vedtaget Betænkning, i hvilken Lagtinget udtrykker sin Overraskelse og Uro i Anledning af, at Regeringen uden Samraad med Lagtinget ved kgl. Resolution af 24. Juni 1926 har omlagt færøske Sager fra Justitsministeriet til andre Ministerier, og udtaler Forventning om inden næste ordinære Lagtingssamling fra Regeringen

ringen at modtage en Redegørelse for de Grunde og de Synspunkter, der har været afgørende ved Sagens Ordning uden Samraad med Lagtinget, hvorhos Lagtinget forudsætter, at den trufne Ordning hviler, indtil Regeringen har indhentet Lagtingets Betænkning i Sagen.

Foranlediget heraf skal man udtale følgende:

Justitsministeriet maa for det første fremhæve, at Justitsministeriet vedblivende er det særlige Ministerium for færøske Sager, idet Forholdet er det, at kun ganske bestemt afgrænsede Grupper af Sager ved den kgl. Resolution af 24. Juni 1926 er henlagt til vedkommende Fagministerier, medens færøske Sager i Almindelighed stadig sorterer under Justitsministeriet.

Det maa dernæst understreges, at den Omlægning, der nu har fundet Sted, kun er en naturlig Videreførelse af den Udviklingslinie, som allerede tidligere var angivet, og hvorefter adskillige specielle Sager — som f. Eks. Skole- og Kirkesager, Vej og Havnesager, visse Søsager og enkelte Landbrugssager, saaledes Forsøgsvirksomheden — var henlagt til vedkommende Fagministerier, der i højere Grad end Justitsministeriet sidder inde med speciel Fagkundskab til de af de paagældende Sager berørte Forhold.

Naar Lagtinget besværer sig over, at Omlægningen af de paagældende Sager blev gennemført, uden at Spørgsmaalet herom forinden havde været forelagt Lagtinget til Erklæring, skal man hertil anføre, at det drejer sig om et Anliggende, der grundlovs-mæssigt er henlagt alene til Kongen, altsaa til Regeringen, saaledes at der ikke foreligger nogen Nødvendighed for, at Sagen forelægges Lagtinget. Særlig skal man bemærke, at en Omlægning som den stedfundne ikke skønnes at høre til de Sager, hvorover Lagtinget efter Lagtingslovens § 17 skal høres, idet man maa anse det for givet, at den skete Omlægning ikke kan anses for at være af indgribende Betydning for Øernes Velfærd, ligesom Lagtinget ikke kan antages at have nærmere Kendskab til, hvilken Sagskundskab de enkelte Ministerier raader over, og allerede af denne Grund ikke kan forudsættes at have særlig Indsigt, hvor det gælder Bedømmelsen af, hvorledes Sagerne heldigst kan fordeles mellem de enkelte Ministerier.

Skønt man saaledes ikke kunde anse det for nogen Pligt for Regeringen at forelægge Spørgsmaalet om de paagældende Sagers Omlægning for Lagtinget, havde det dog været Regeringens Hensigt at gøre dette, saafremt der ikke havde foreligget enkelte vigtige Sager, hvis Gennemførelse gjorde det meget ønskeligt, at Omlægningen skete saa hurtigt som muligt. Herved sigtes dels til Gennemførelsen af Lov for Færøerne Nr. 129 af 31. Marts 1926 om Foranstaltninger til Husdyravlens- og Husdyrbrugets Fremme m. m., dels navnlig til Gennemførelsen af Lov for Færøerne Nr. 125 af 20. April 1926 om Udskifning, som det var naturligt at lade gaa over til Landbrugsministeriet straks fra Begyndelsen, og som krævede en Del forberedende Arbejder med Hensyn til Arbejdets Tilrettelæggelse m. v., der uden Ophold burde sættes i Gang, ligesom det endelig skønnedes ønskeligt, at Erhvervsministeriet, til hvilket Ministerium Fiskeri-Industrialiseringskommissionens Betænkning var afgivet, straks kunde overtage Sagerne vedrørende Erhvervsforhold.

Til disse Grunde kom yderligere, at man mente at kunne gaa ud fra, at en Henlæggelse af Sagerne vedrørende Landboforholdene til Landbrugsministeriet og Sagerne vedrørende Handels-, Haandværks- og Fabriksnæring til Ministeriet for Industri, Handel og Søfart paa Forhaand kunde være sikker paa Tilslutning i hvert Fald fra Flertallet af Befolkningen paa Færøerne. Færøernes Repræsentant i Landstinget udtalte

nemlig i Foraaret ved Behandlingen af Loven om Foranstaltninger til Husdyravlens og Husdyrbrugets Fremme m. m., at hele denne Sag burde efter sin Beskaffenhed have hørt under Landbrugsministeriet, ligesom tilsvarende Foranstaltninger i den øvrige Del af Danmark og føjede serere til:

»Jeg maa sige, at mine Udtalelser ikke var Udtryk for nogen Mistillid til Justitsministeren; jeg mener blot, at det er hensigtsmæssigt, at enhver Sag, der angaar Færøerne, henhører under det Ministerium, som den efter sin Natur bør høre under, og at der ikke er nogen særlig Grund udover den, at det har været Skik, at disse Sager henhørte under Justitsministeriet, til at fastholde, at de vedblivende skal henhøre under dette.«

I denne Anledning udtalte Justitsministeren, efter at et andet Medlem i Landstinget stærkt havde støttet Landstingsmanden for Færøerne, at hele dette Spørgsmaal vilde blive gjort til Genstand for en velvillig Overvejelse, og der blev ikke fra nogen anden Side, heller ikke i Folketinget, udtalt noget som helst, som kunde bibringe Regeringen den Opfattelse, at der ikke var almindelig Enighed om at fortsætte den gennem Aartier fulgte Udvikling, og den skete Omlægning er alene Udtryk for Regeringens Ønske om at tjene færøske Interesser.

Med Hensyn til Lagtingets Ønske om, at Ordningen maa hvile, indtil Lagtingets Betænkning i Sagen er indhentes, bemærkes, at den kgl. Resolution allerede er traadt i Kraft, og at man ikke har anset det for hensigtsmæssigt atter at søge den sat foreløbig ud af Kraft, da dette nødvendigvis vilde medføre en Del Forsinkelse i Ekspeditionen af de færøske Sager, og saaledes kun vilde blive til Skade for Færøerne, hvor man kun kan være interesseret i den hurtigst mulige Behandling af Sagerne.

Endelig skal man i Anledning af, at Amtmanden over Færøerne overfor Ministeriet har udtalt, at det under Forhandlingerne i Lagtinget om denne Sag stærkt blev fremhævet, at Tinget, naar det ikke forud var blevet adspurgt, i det mindste efter den kgl. Resolutions Udfærdigelse burde have været sat i Kundskab om denne, tilføje, at den kgl. Resolution ved Bekendtgørelse Nr. 185 af 26. Juli 1926 har været bekendtgjort i Lovtidende jfr. Lovtidende A Nr. 26, udgivet 26. Juli 1926, ligesom den er kundgjort paa Færøerne paa den i Lov Nr. 51 af 1. April 1896 foreskrevne Maade, og derfor maatte forudsættes at være Lagtinget bekendt, jfr. Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden over Færøerne af 11. Juli 1923.

Steincke.

Th. Frølund.

Formanden for Færøernes Lagting.

Ad Sag Nr. 85, 1.

Justitsministeriet.

København, den 5. Maj 1927.

I den i 1926 afholdte ordentlige Samling har Lagtinget vedtaget

at andrage Regeringen om at søge gennemført en Lov om Oprettelse af et færøsk Klasselotteri.

Under Sagens Behandling i Ministeriet har Repræsentanterne for det Konsortium, der ønsker Lotterikoncessionen meddelt, udtalt, at Konsortiet eventuelt vil være villigt til at underkaste sig følgende Bestemmelser i Koncessionen:

1. Lotteriet maa ikke holde Kollektører eller Agenter i Udlandet.
2. Lotteriet maa hverken selv eller gennem dets her i Landet boende Kollektører reklamere eller søge Salg af Lodsedler i Udlandet.
3. Det skal være saavel Lotteriet som dets Kollektører forbudt at sende Lodsedler fra Danmark til Udlandet.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Finansministeriet, med hvilket man har brevvekslet over Sagen, har udtalt, at da det, efter hvad der foreligger, kan antages, at det planlagte Lotteri ganske vil komme til at svare til Koloniallotteriet, hvis Koncession udløber i 1933, anser Finansministeriet det paa Grund af de med dette Lotteri gjorte Erfaringer med Hensyn til Salg af Lodsedler i Udlandet for ganske utilstedeligt at indlade sig paa et nyt Foretagende af samme Art, hvilket ogsaa vilde stride mod det Standpunkt, Regering og Rigsdag har indtaget til Afviklingen af Koloniallotteriet.

Finansministeriet har derhos henledt Opmærksomheden paa, at den Konkurrence, saavel her i Landet som i Udlandet, der af et Lotteri som det paatænkte kan paaføres alle de her bestaaende Lotterier — hvilken Konkurrence ikke kan antages at blive mindre ved Optagelse i en eventuel Koncession af de fornævnte af Koncessionssøgerne foreslaaede Bestemmelser — vil virke i høj Grad skadeligt.

Endvidere har Udenrigsministeriet i en over Sagen afgiven Erklæring ligeledes henledt Opmærksomheden paa, at det har vist sig, at omfattende Salg i Udlandet af Lodsedler fra Koloniallotterier sker, ikke gennem de autoriserede Kollektører eller Agenter, men gennem Underagenter, hvis Navne og Adresser ikke findes i Vejviser eller Telefonbog, saaledes at de foreslaaede Vilkaar efter dette Ministeriums Formening ikke er tilstrækkelige til at hindre Omgaaelse af Forbudet mod Afsætning af Lodsedler i Udlandet, ligesom Bestemmelsen i Verdenspostkonventionens Artikel 18, 2, g taler imod Meddelelsen af en Koncession som den omhandlede.

Udenrigsministeriet maa derfor ud fra de Erfaringer, som foreligger for dette Ministerium, overhovedet være af den Opfattelse, at en Meddelelse af yderligere Koncessioner, der giver Mulighed for Salg af Lodsedler til Udlandet, ikke anbefaler sig.

Under Hensyn til det saaledes af Finansministeriet og Udenrigsministeriet anførte mener Justitsministeriet ikke at kunne søge Forslaget gennemført.

Svenning Rytter.

Robert Hove,
F.

Formanden for Færøernes Lagting.

Ad Sag Nr. 85, 18.

Landbrugsministeriet.

København, den 22. November 1926.

I en til Justitsministeriet indsendt, af Samme hertil oversendt Skrivelse af 13. September d. A. har Færøernes Lagting indstillet, at der søges udvirket en Ordning, hvorefter fersk Kød fra Færøerne kan indføres til Storbritannien uanset det der bestaaende Forbud mod Indførsel af Kroppe eller Dele deraf af Hornkvæg, Faar, Geder og Svin.

Saaledes foranlediget skal man efter stedfunden Brevveksling med Statskonsulent Harald Faber, London, der underhaanden har rettet en Forespørgsel til det engelske Landbrugsministerium, herved meddele, at man maa regne med, at den engelske Regering af principielle Grunde vil stille sig afvisende overfor Ønsker om yderligere Indskrænkning af Forbudet, navnlig saa lang Tid efter dets Udstedelse. Enhver Indrømmelse overfor et Land vil nemlig let medføre Ønsker fra andre Lande om tilsvarende Indrømmelser og maa navnlig antages at ville vanskeliggøre Forholdet til Holland, der med Henviisning til, at Forbudet maa anses for uberettiget, insisterer paa at faa det ophævet, hvortil der dog ikke er nogen som helst Udsigt. Hertil kommer, at de samme Argumenter, som Færøerne kan anføre for at blive undtaget fra Forbudet, ogsaa kan anføres af andre Lande, f. Eks. Norge, og naar henses til, at Færøernes Udførsel af fersk Kød til Storbritannien, som ogsaa anført i den af Lagtingets Landbrugsudvalg under 3. September d. A. afgivne Betænkning, hidtil har været ringe, vil det formentlig være vanskeligt at bibringe den engelske Regering Forstaaelse af, at Spørgsmaalet er af saa stor Vigtighed, at den af Hensyn dertil skal udsætte sig for at støde andre Lande.

Under disse Omstændigheder maa Landbrugsministeriet nære Betænkkelighed ved at rette en officiel Henvendelse til den engelske Regering, men saafremt Lagtinget desuagtet maatte fastholde Ønsket herom, vil man dog ikke være uvillig hertil, men det vil da være nødvendigt, at en saadan officiel Henvendelse støttes af nøjagtige Oplysninger om de Forholdsregler, der er taget fra Færøernes Side for at undgaa Smitte af Mund- og Klovesyge, herunder om hvorvidt der foruden Forbud mod Indførsel til Færøerne af Kød fra Danmark, Norge og Sverige ogsaa er udstedt Forbud mod saadan Indførsel fra alle andre Lande, i hvert Fald i Europa, samt om hvorvidt og i hvilket Omfang ogsaa Indførsel af levende Kvæg m. m. er forbudt. Idet man derhos anmoder om at maatte faa oplyst Tidspunktet for Udstedelsen af de paagældende Forbud, skal man endvidere udbede sig Oplysninger om Størrelsen af Færøernes Udførsel af fersk Kød til Storbritannien i de sidste Aar samt et nærmere begrundet Skøn over Størrelsen af den Udførsel, der maa antages at ville finde Sted, hvis der maatte blive givet Tilladelse til Indførsel af fersk Kød til Storbritannien.

*Kr. Bording.*J. Mogensen,
kst.

Til Formanden for Færøernes Lagting.

Ad Sag Nr. 15.

Justitsministeriet.

København, den 4. Marts 1927.

I den i 1926 afholdte ordentlige Samling har Lagtinget vedtaget en Indstilling til Regeringen om Gennemførelse af en Lov for Færøerne om Mægling i Arbejdsstridigheder.

Foranlediget heraf skal man hoslagt fremsende Afskrift af en fra Statens Forligsmænd i Arbejdsstridigheder over Sagen indhentet Erklæring, hvori Forligsmændene dels henleder Opmærksomheden paa, at Lov Nr. 526 af 21. December 1921 om Mægling i Arbejdsstridigheder med senere Forlængelseslove er gældende for Færøerne, jfr. nu ogsaa Lov af 28. Februar 1927 om Ændringer i fornævnte Lov, dels fremsætter nogle Bemærkninger om Forligsinstitutionens Virksomhed under eventuelle fremtidige Konflikter paa Færøerne.

Under Henviisning hertil skal man udhæde sig en Udtalelse fra Lagtinget om, hvorvidt Sagen herefter ønskes fremmet, idet Justitsministeriet i bekræftende Fald skal henstille, at Lovforslaget omarbejdes saaledes, at det vil kunne indgaa som en Paragraf i selve Loven af 21. December 1921, saaledes som denne er ændret ved Lov af 28. Februar 1927, idet der da i denne Paragraf optages de Særregler og Modifikationer, som skønnes ønskelige ved Lovens Anvendelse paa Færøerne.

Svenning Rytter.

Th. Frølund.

Formanden for Færøernes Lagting.

* * *

Afskrift.

Statens Forligsmænd i Arbejdsstridigheder.

København, den 8. Januar 1927.

Idet Forligsinstitutionen vedlagt uilhagesender en fra Ministeriet til Udtalelse fremsendt Skrivelse med Bilag fra Færø Amt angaaende en Indstilling fra Lagtinget om Gennemførelse af et Forslag til en Lov for Færøerne om Mægling i Arbejdsstridigheder, skal man henlede Opmærksomheden paa, at Loven om Mægling i Arbejdsstridigheder af 21. December 1921 (med senere Forlængelseslove) gælder for Færøerne. Af Forhandlingerne om det færøske Lovforslag synes at fremgaa, at der paa Færøerne hersker en Misforstaaelse paa dette Punkt, hvilket kan have sin Forklaring i, at Forligsinstitutionen hidtil ikke har haft Anledning til at beskæftige sig med Arbejdskonflikter paa Færøerne.

Som Resultat af de Forhandlinger mellem Forligsmændene, som den fremsendte Sag har foranlediget, skal man iøvrigt med Hensyn til Forligsinstitutionens Virksomhed under eventuelle fremtidige Konflikter paa Færøerne tilføje, at man maa formene, at forsaavidt Konflikten deroppe er et Led i en landsomfattende Konfliktsituation, maa Forligsmæglingen for denne Landsdels Vedkommende foretages sammen med Mæg-

lingen for det øvrige Land, medens eventuelle Arbejdskonflikter paa Færøerne alene vil kunne behandles enten paa den Maade, at et af Forligsinstitutionens Medlemmer rejser derop, eller ved at Stedets øverste administrative Myndighed paa Forligsinstitutionens Indstilling bemyndiges til at føre de paagældende Forhandlinger paa dennes Vegne.

(sign). J. Bülow. Dalhoff. Michael Koefoed.

Genpartens Rigtighed bekræftes.

Justitsministeriets 2. Ekspeditionskontor, d. 4. Marts 1927.

Th. Frølund.

Til Indenrigsministeriet.

Ad Lagtingstidende 1925, Nr. 54 f.

Justitsministeriet.

København, den 1. Marts 1927.

I den i 1925 afholdte ordentlige Samling har Lagtinget i Anledning af et Andragende fra Færøernes Skipper- og Navigatorforening behandlet Spørgsmaalet om Etablering af flere Fyr paa Færøerne. Lagtinget har vedtaget at indgaa til Regeringen med et Andragende om, at Muligheden for Etablering af nedennævnte Fyranlæg maa blive undersøgt og Overslag udarbejdet:

1. Indsejlingsfyr til Vaag paa Suderø.
2. a. Fyr paa Porkeresnæs.
b. Fyr paa Mjåvanæs for Sejlads gennem Suderøfjord og Øens Østkyst.
3. Fyr paa Kallur.
4. Fyr paa Kalso (nær Blankeskaale) for Sejlads gennem Lervigsfjord og Indsejling til Fuglefjord.
5. Fyr paa Slettenæs for Indsejling til Vestmanhavnsund.
6. Fyr paa Vaagø ved Navagjov for Indsejling til Vestmanhavn sydfra.
7. Fyr i Saltangeraa til Vejledning for Ankerplads i Kongshavn (Glibre).
8. Fyr i Sundelaget for Sejlads gennem «Strømmen».
9. Fyr paa Torvanes ved Ejde for Indsejling fra Nord til Sundet mellem Strøme og Østerø.
10. Fyr «å Múlanum» for Indsejling til Sørvag.

Lagtinget har udtalt, at man maa anse det for nødvendigt, at disse Fyranlæg etableres snarest af hensyn til Skibsfartens Sikkerhed, samt endvidere anbefalet et i fornævnte Andragende fra Færøernes Skipper-

og Navigatørforening rejst Spørgsmaal om Anbringelse af Taagesignalapparater ved de vigtigste færøske Fyr til Regeringens Overvejelse og Foranstaltning.

Foranlediget heraf skal man efter at have brevvekslet med Landbrugsministeriet og Marineministeriet om Sagen meddele, at medens Landbrugsministeriet har udtalt, at der ikke i noget af de i Sagen ommeldte Tilfælde ses at være Tale om Oprettelsen af saadanne særlige, mindre Fyrlygter, til hvis Etablering der gennem Landbrugsministeriet i nogle Tilfælde er ydet Tilskud alene af Hensyn til et lokalt Fiskeri og specielle paa Stedet herskende Forhold, har Marineministeriet meddelt, at dette Ministerium paa Forslag til Finanslov for Finansaaret 1927—28 under § 22 — III — har søgt Bevilling til Etablering samt Pasning af følgende 4 Fyr:

1. Paa Porkerensnæs eller Vigertangr.
2. Ved Mjåvanæs, Nabben eller eventuelt paa Store Dimon.
3. Ved Stettenæs.
4. Paa Nordenden af Kalsø paa Kallur.

Justitsministeriet vil derhos for sit Vedkommende være sindet at søge bevilget et Statstilskud lig $\frac{1}{5}$ af Anlægsudgifterne ved Etablering af et Indsejlingsfyr til Vaag paa Suderø samt et Fyr paa Kalsø for Sejlads gennem Lervigsfjord og Indsejling til Fuglefjord paa Vilkaar, at de respektive Kommuner betaler Resten af Anlægs-Udgifterne og paa-tager sig Driften og Vedligeholdelsen af disse Fyr. Derimod ser man sig i al Fald ikke paa det nuværende Tidspunkt i Stand til at tage Standpunkt til Muligheden for Etablering af de øvrige af Lagtinget nævnte Fyr.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Anbringelse af Taagesignalapparater ved de vigtigste færøske Fyr skal man hoslagt fremsende Ekstrakt-Afskrift af en fra Marineministeriet modtaget Skrivelse af 23. April 1926, hvortil Justitsministeriet for sit Vedkommende kan henholde sig.

Svenning Rytter.

Th. Frølund.

Formanden for Færøernes Lagting.

*   *   *

Ekstrakt-afskrift.

Marineministeriet.

København, den 23. April 1926.

Hermed 19 Bilag.

Til Justitsministeriet.

.....
 .....

Hvad Taagesignaler angaar, skal man — idet der ogsaa i denne Forbindelse henvises til sidstnævnte Skrivelse — udtale, at som almindelig

Regel bør Taagesignaler kun anbringes paa Steder, hvor man med Sikkerhed — eventuelt ved Loddets Hjælp — kan søge ganske nær ind til Signalet; i modsat Fald risikerer man Grundstødning, forinden Signalet høres. Dertil kommer, at Betydningen af Taagesignaler hyppigt overvurderes; særlig er Taagesignaler *paa klippefulde Kyster* ikke til at stole paa. Man finder Anledning til at anføre, hvad der herom er anført i den franske Fyrliste, nemlig:

»Den søfarende maa ikke lade ude af Betragtning, at under visse atmosfæriske Forhold kan Rækkevidden af selv de kraftigste Lufttaagesignaler synke til en Brøkdel af en Sm.

Iøvrigt kan disse Taagesignaler ikke give nogen Anvisning paa, i hvilken Retning man kan gaa frem, naar man hører dem, idet man hverken kan bedømme, i hvilken Retning Taagesignalet befinder sig, eller i hvilken Afstand man er fra det.

Taagesignalet kan kun advare imod, at der er Fare i Nærheden, og at man derfor maa gaa frem med forøget Forsigtighed og anvende Loddet, hvor dette kan give nogen Anvisning, samt holde skarpest muligt Udkig.»

For Færøernes Vedkommende maa det siges, at man ikke vil kunne gøre Regning paa, at et Taagesignal findes i den Retning, hvorfra man synes at høre det, og i Forhold til den store Udgift, som er forbundet med at anlægge og drive et saadant Signal, vil det derfor kun gøre ringe Nytte. — Paa et Sted som Sumbø Fyr vilde det formentlig endog være uforsvarligt at anlægge et Taagesignal, idet Skibe paa Grund af de farlige Skær, Munken og Fløerne, i usigtbart Vejr bør holde sig paa lang Afstand fra Sydspidsen af Syderø altsaa ikke søge ind til Hørevidde af et eventuelt Taagesignal. — Ved Myggenæs Holm vil Udgifterne til et Taagesignal ikke staa i rimeligt Forhold til den Nytte, det kunde gøre, dels fordi Trafikken der forbi er ringe og dels fordi Taagen som oftest indtræder med W.-lige og SW.-lige Vinde, og hvilken Grund Signalet som Regel kun vilde kunne høres paa kort Afstand, og de lokale Forhold (Skær og Strøm) er netop saaledes, at man bør holde sig i god Afstand fra Holmen.

Det Sted paa Færøerne, hvor de lokale Forhold er nogenlunde passende, og hvor der — saafremt økonomiske Hensyn kun i meget ringe Grad tages i Betragtning — kunde være nogen Anledning til at anlægge et Taagesignal, er Borin Fyr ved Indsejlingen til Thorshavn. Som bemærket i Marineministeriets for nævnte Skrivelse af 24/10 1912 er der imidlertid ved dette Fyr intet fast Personale og Maskineriet til et eventuelt Taagesignal maatte derfor anbringes ved Nolsø Fyr, hvorfra Luftledninger eller elektriske Ledninger maatte føres ud til Sirener paa Borinpynten. Efter et løseligt Overslag vilde dette Anlæg med de nuværende Priser komme til at koste ca. 130.000 Kr., hvorhos de aarlige Driftsudgifter vilde andrage ca. 5000 Kr. Marineministeriet maa herefter formene, at der vilde komme til at bestaa et saa udpræget Misforhold mellem Nytten af et saadant Taagesignal og Udgifterne ved dets Oprettelse, at man ikke mener at ville kunne forsvare at søge Bevilling til disses Afholdelse.

.....

.....

Underskrift.

.....

Genpartens Rigtighed bekræftes.

Justitsministeriets 2. Ekspeditionskontor, den 1. Marts 1927.

Th. Frølund.

Ad. Sag Nr. 85 d.

Justitsministeriet.

København, den 23. Februar 1927.

I den i 1926 afholdte ordentlige Samling har Laget vedtaget at gentage sin i Samlingen 1925 vedtagne Indstilling om, at der etableres Fiskeriinspektion ved Færøerne hele Aaret, i alt Fald saaledes, at ingen bestemt Tid af Aaret forud skal kunne udpeges som værende uden Inspektion. Lagtinget har derhos henstillet, om Fiskeriinspektionen kan ordnes saaledes, at Staten stiller et Skib til Raadighed for Fiskeriinspektionen, at Administrationen af dette Skib henlægges under Justitsministeriet, at Skibets Besætning kun skal tælle saa mange Personer, som det efter Sølovens Bestemmelser og efter det Formaål, hvortil Skibet skal anvendes, er nødvendigt, og saaledes at Mandskabet forhyres, medens Kaptajnen faar særlig Udnævnelse, at Inspektionen i den Tid, hvor Skibet paa Grund af Kedelrensning, Eftersyn eller lignende ikke kan fungere, udføres ved Motorbaade eller andet passende Fartøj, samt at der om Bord i Inspektionsskibet ansættes en Færing, som foruden at være Lods med indgaaende Kendskab til de lokale Forhold, tillige har Kendskab til de Krav, der fra færøske Fiskeres Side til enhver Tid stilles til Fiskeriinspektionen.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Marineministeriet, med hvilket man har brevvekslet over Sagen, har udtalt, at en Udvidelse af Inspektionen til hele Aaret vil medføre en årlig Merudgift for Staten af 80,000 Kr., og at Justitsministeriet under Statens nuværende vanskelige økonomiske Forhold maa nære Betænkkelighed ved at søge den til Fiskeriinspektionen søgte Bevilling forøget med dette Beløb.

Med Hensyn til Lagtingets Indstilling iøvrigt har Marineministeriet udtalt, at naar Lagtinget indstiller, at Staten stiller et Skib til Raadighed til Fiskeriinspektionen, maa man gaa ud fra, at dette Forslag tager Sigte paa, at der til Inspektionstjenesten ønskes et særligt Skib, der ikke er Orlogsskib. Marineministeriet gør i saa Henseende opmærksom paa, at Gennemførelsen af Anholdelse af fremmede Trawlere for ulovligt Fiskeri m. v. nødvendigvis forudsætter, at vedkommende Inspektionsskib er armeret og dets Besætning fortrolig med Brugen af den artilleristiske Armering, og at det allerede af den Grund vil være en yderst betænkelig Sag at imødekomme Forslaget, der kunde paadrage den danske Stat Konsekvenser af vidtrækkende Betydning.

Med Hensyn til Henlæggelsen af Administrationen af et saadant Skib til Justitsministeriet, henleder Marineministeriet Opmærksomheden paa, at foruden Inspektionen ved Færøerne, endvidere Inspektionen ved Grønland,

Island og i de danske Farvande henhører under Ministeriets Forretningsomraade, og at det allerede af Hensyn til den ensartede Behandling af stedfundne Overtrædelser, og af Hensyn til Instruktionerne til Skibscheferne maa anses for at være af en ikke helt ringe Betydning, at Inspektionstjenesten ikke henlægges under forskellige Ministerier, men forbliver samlet under et enkelt Ministeriums Overtilsyn.

Angaaende Indstillingen vedrørende Skibets Besætning udtaler Marineministeriet, at det, da det utvivlsomt er af Betydning ved fremmede Trawleres Anholdelse, at dette foregaar fra Orlogsskibe med militær Besætning, og da tilmed forhyret Mandskab er adskillig mere bekosteligt end værnepligtigt Mandskab, ikke kan tilfræde Lagtingets Forslag, samt at en Besætning efter Sølovens Fordringer iøvrigt ikke vil være tilstrækkelig, da det ved Anholdelser ofte drejer sig om Afgivelse af bevæbnet Vagtmandskab til anholdte Skibe, ligesom Kanonbesætninger og Fartøjsbesætninger til samme Tid skal være til Raadighed.

At lade Inspektionen udføre ved Motorbaade eller andet passende Fartøj under Inspektionsskibets Kedelfrensning eller Eftersyn finder Marineministeriet næppe praktisk gennemførligt paa Grund af de færøske Farvandes særlige Karakter. Ministeriet henviser saaledes til, at der i visse mindre Farvande ved Island for nogle Aar siden anvendtes saadanne Motorbaade, men disse er saavidt vides ikke mere i Brug, da Erfaringerne med Hensyn til deres Anvendelighed formentlig ikke var særlig gode, og Marineministeriet henleder i denne Forbindelse Opmærksomheden paa, at Motorbaade kun er lidet anvendelige til Inspektionstjeneste, idet de ikke kan være i Besiddelse af de ved en eventuel Anholdelse fornødne Magtmidler, ligesom deres Fart er for ringe til at indhente en eventuel Lovbryder, der vil unddrage sig en Anholdelse ved Flugt, samt at det i de fleste Tilfælde desuden vil være umuligt for en Motorbaad at foretage de fornødne Observationer til de for en Anholdelse og senere Retsforhandling absolut nødvendige nøjagtige Pladsbestemmelser.

Hvad endelig angaar Spørgsmaalet om Ansættelse af en Færing om Bord i Inspektionsskibet, har Marineministeriet udtalt, at der i en længere Aarrække har været ansat en Færing til som Tolk og kendt Mand at sejle med Marinens Skibe, at Vedkommende har udrettet sin Tjeneste fuldt tilfredsstillende, men at det fra flere Chefer har været gjort gældende, at en saadan fast Lods var overflødig, hvorfor man heller ikke, da han for c. 1½ Aar siden paa Grund af Svagelighed trak sig tilbage, ansatte nogen ny. Desuden har de til Fiskeriinspektionstjenesten udsatte Søofficerer i den sidste Tid været udkommanderet saaledes, at der har været den fornødne Kontinuitet i Tjenesten, saaledes at der altid vil være en Søofficer om Bord, der er kendt med færøske Forhold. Ministeriet vil desuden i Fremtiden træffe Foranstaltning til, at en med Skibet udkommanderet Søofficer er kendt med det færøske Sprog, og er af den Opfattelse, at Chefen for Inspektionsskibet langt bedre vil kunne orientere sig om Forholdene i Fiskeriet ved at søge Oplysning hos Sysselmænd, Vragerformænd, ledende Købmænd og Fiskeriorganisationer, idet han ellers, hvis han holder sig til Lodsen alene, let vil være udsat for en noget ensidig Paavirkning.

Til det saaledes at Marineministeriet fremførte kan Justitsministeriet for sit Vedkommende henholde sig.

Svenning Rytter.

Th. Frølund.

Formanden for Færøernes Lagting.

Ad Sag Nr. 85 q.

Justitsministeriet.

København, den 3. December 1926.

Med Skrivelse af 22. September 1926 har Lagtinget med sin Anbefaling fremsendt et af Foreningen af stats- og kommunaltlønnede Tjeneste- og Bestillingsmænd paa Færøerne indgivet Andragende om, at der maa blive udregnet et særligt Pristal for Færøerne til Brug ved Fastsættelsen af Dyrtds- og Konjunkturtillæg for de der boende Tjenestemænd. For saa vidt et særligt færøsk Pristal ikke kan faa afgørende Indflydelse paa de færøske Tjenestemænds Dyrtds- og Konjunkturtillæg, har Tinget anbefalet, at det nævnte Pristal i hvert Fald faar Indflydelse paa det særlige færøske Tjenestemænds-Dyrtdstillæg.

Foranlediget heraf skal man meddele, at det Statistiske Departement i en over Sagen indhentet Erklæring har udtalt, at Beregningen af et saadant Pristal maatte ske paa Grundlag af et særligt Normalbudget for de paa Færøerne boende Familjer, at Departementet imidlertid ikke har Materiale til at opstille et saadant Normalbudget, men, da der formentlig ikke foreligger Regnskaber egnede til dette Brug, først maatte foranledige saadanne ført af et passende Antal Familjer og derefter lade dem bearbejde med dette Formaal for Øje.

Departementet har endvidere udtalt, at den ved Fastsættelsen af Ekstra-Dyrtdstillæg til Tjenestemænd paa Færøerne hidtil anvendte skønsmæssige Beregning efter Departementets Formening ogsaa vil kunne anvendes ved fremtidige Overvejelser om Lønforholdene for disse Tjenestemænd, idet de hidtil modtagne Indberetninger fra Syssehnænd m. v. eventuelt fremtidig kunde forbedres ved Benyttelse af de sædvanlige Skemaer, der anvendes af Kommunerne til Meddelelse af Prisoplysninger.

Finansministeriet, fra hvilket man ligeledes har indhentet en Erklæring over Andragendet, har sluttet sig til denne Udtalelse og har fraraadet, at der foretages en særlig Pristalsberegning for Færøerne.

Til det saaledes udtalte kan Justitsministeriet henholde sig.

Det tilføjes, at man har tilstillet Amtmanden over Færøerne et Antal af de ovennævnte Skemaer til Brug ved fremtidige Indberetninger.

Steincke.

Th. Frølund.

Formanden for Færøernes Lagting.

Ad Sag Nr. 47.

Justitsministeriet.

København, d. 18. Februar 1927.

I den i 1926 afholdte ordentlige Samling har Lagtinget vedtaget paany at andrage om, at Statskassen vil afholde $\frac{7}{10}$ af Omkostningerne ved Opførelse af et Epidemihus i Tilslutning til Dronning Alexandrines Hospital i Thorshavn, idet Lagtinget samtidig har vedtaget at yde de resterende $\frac{3}{10}$ af Omkostningerne af de under Lagtingets Bestyrelse sorterende Kasser.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Justitsministeriet under Hensyn til Statens vanskelige økonomiske Forhold vedblivende ikke ser sig i Stand til at søge Lagtingets Andragende imødekommet.

Svenning Rytter.

Th. Frølund.

Formanden for Færøernes Lagting.

Ad Sag Nr. 85, j.

Justitsministeriet.

København, den 1. Februar 1927.

I den i 1926 afholdte ordentlige Samling har Lagtinget under Henvi-
sning til Tingets Beslutning i den i 1925 afholdte Samling paany vedtaget
et Forslag om, at Betegnelserne „Sørenskriver“ og „Landfoged“ maa blive
genindført i Stedet for de ved Lov af 4. Juni 1924, hvorved Lov Nr. 90 af
11. April 1916 om Rettens Pleje med dertil hørende Tillægslove udvides til
at gælde for Færøerne, indførte Bestemmelser „Dommer“ og „Politimester“.

Foranlediget heraf skal man meddele, at Justitsministeriet ikke for
Tiden finder Anledning til at forelægge Lovgivningsmagten Forslag om de
ældre Betegnelser Genindførelse paa Færøerne, men at man, saafremt der
senere maatte blive Spørgsmaal om Genindførelse af andre Ændringer i den
færøske Retsplejelov, vil være villig til at tage Spørgsmaalet op til fornyet
Overvejelse.

Svenning Rytter.

Th. Frølund.

Formanden for Færøernes Lagting.

OVERSIGT

over

Færøernes Amtskommunes økonomiske Status

til Brug for Lagtinget

1926.

Regnskab for Færø

for Aaret

Indtægt:

I. Beholdning den 1. Januar 1925:	Kr. Ø.	Kr. Ø.
a. Restancer af Skat m. m.....	64511 82	
b. Kontant hos Kassereren.....	2115 73	
		66627 55
II. Udskrivning i Aaret 1925 paa Jordegodset og Kommunerne.....		124517 48
III. Kendelser for Handelsbeviser.....		1317 50
IV. Statskassens Tilskud.....		3000 00
V. Automobilafgift.....		984 45
VI. Indførselsafgift.....		7883 97
VII. Refusion af Forskud vedr.:	Kr. Ø.	
Smitsomme Sygdomme.....	2925 48	
Delinkventomkostninger.....	62 30	
Alimentationsbidrag.....	7366 48	
Faaresygdom.....	1875 55	
Revisorløn.....	625 00	
Søretsmedlemmer.....	57 00	
		12911 81
VIII. Gæld den 31. December 1925:		
Til Føroya Banki.....		98770 23

316012 99

I Januar 1926 er et Beløb af 8669 Kr. 25 Øre, udgørende Refusion af Statskassens Andel i Udgifterne i Anledning af Faareøjensygdommen paa Østerø og Strømø i 1924, taget til Indtægt.

Amts Repartitionsfond

1925.

Udgift:

A.	Gæld den 1. Januar 1925:	Kr. Ø.
	Til Føroya Banki	66688 91
B.	Udgifter til Lagtingshuset	1580 20
C.	— - Lagtingsmændenes Diæter og Rejsseudgifter	15363 00
D.	— - Lagtingsarbejdet	8157 73
E.	— - Justitsvæsenet	2862 52
F.	— - Valgvæsenet	505 51
G.	— - Lægevæsenet	4634 00
H.	— - Jordemodervæsenet	2044 01
J.	— - Sanatoriets Drift	10538 89
K.	— - Veneriske Sygdommes Behandling	7696 25
L.	— - Offentlig Vaccination	1302 20
M.	— - Forskelligt vedr. Medicinalvæsenet	241 34
N.	— - Sysselmændenes Omrejser	1210 99
O.	— - Dyrlægens Omrejser	2340 00
P.	— - Landbrugskonsulentens Omrejser	375 00
Q.	— - Færø Amts Bibliotek	2000 00
R.	— - Skatteblanketter	749 50
S.	— - Hjemmet for Vamløse	100 00
T.	— - Røntgenlaanet	300 00
U.	— - Revisorløn	114 67
V.	— - Skolevæsenet	1843 75
X.	— - Landbruget	3 48
Y.	— - Renter af Obligationsgæld	39029 20
Z.	— - — - Kassekredit	5220 72
Æ.	— - Afdrag paa Gæld	28619 30
Ø.	— - Kreditforeningens Reservefond	231 50
AA.	— - Forskelligt	629 82
BB.	— - Forskud vedr.: Kr. Ø.	
	Allmentationsbidrag	7271 00
	Deinkventomkostninger	1413 46
	Smitsomme Sygdomme	5119 44
	Faaresygdomme	5630 53
	Revisorløn	625 00
		20059 43
CC.	Beholdning den 31. December 1925: Kr. Ø.	
	1. Restancer af Skat m. m.	84589 48
	2. Kontant hos Kassereren	6981 59
		91571 07
		316012 99

Nr. 1.

Amtsrepartitions

pr. 31. De

Aktiver:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Forskud i Regnskabet	14962 74	
2. Resterende Skat og Leje	7764 72	
3. Resterende Bidrag fra Kommunerne	76824 76	
4. Kassebeholdning	6981 59	
		106533 81
Balance		659045 93

 765579 74

Fonden ejer:

Sanatoriet	(Assurancesum)	Kr. 200000,00
Lagtingshuset med Inventar	—	- 17500,00
Arresthuset	—	- 8400,00
Dampskibet „Smiril“	—	- 60000,00
Aktier i P/f Skipafelagið Føroyar til Paalydende	—	- 70000,00
		Kr. 355900,00

fondens Status

cember 1925.

Passiver:

	Kr. Ø.
1. Restgæld til Bikuben iflg. Obligation af 21. September 1907 pr. 11. December 1925. (Halvaarlig Ydelse 1526 Kr. 75 Ø.)	26932 72
2. Restgæld til Kredittforeningen iflg. Obligation af 17. November 1911 pr. 11 December 1925. (Halvaarlig Ydelse 1086 Kr. 25 Ø.)	23531 65
3. Restgæld til samme iflg. Obligation af 15. November 1919 pr. 11. December 1925. (Halvaarlig Ydelse 3984 Kr. 00 Ø.)	79527 38
4. Restgæld til samme iflg. Obligation af 12. August 1919 pr. 11. December 1925. (Halvaarlig Ydelse 11326 Kr. 00 Ø.)	314462 65
5. Restgæld til Økonomisk Fond pr. 11. December 1925	17514 14
6. Restgæld til Færø Amts Fattigkasse pr. 11. December 1925. (Halvaarlig Ydelse 510 Kr. 00 Ø.)	11176 98
7. Gæld til Fonden for Jordhvalens Afløsning	30000 00
8. Restgæld til Færø Amts Sparekasse pr. 11. December 1925	34400 00
9. Restgæld til samme pr. 11. December 1925. (Halvaarlig Ydelse 1000 Kr. 00 Ø.)	14500 00
10. Restgæld til Kvæsturen for Universitetet og Sorø Akademi pr. 11. December 1925. (Halvaarlig Ydelse 3000 Kr. 00 Ø.)	96419 54
11. Gæld til Føroya Banki, Obligation af 1925 (Dækning af Hospitalets Underskud)	17360 00
12. Gæld til Kommunerne (Automobilskat)	984 45
13. Skyldig til A/S Føroya Banki: Kassekreditkonto pr. 11. December 1925	98770 23
	765579 74

Laanet Nr. 3 angaar D/S „Smiril“, Laanene Nr. 4 og 9 P/f Skipafelagið Føroyar og Laanene Nr. 10 og 11 Dronning Alexandrines Hospital.
 Status udviser en Fremgang paa 8480 Kr. 09 Ø. Fremgangen vilde have været paa 25840 Kr. 09 Ø., hvis Laanet Nr. 11 ikke var blevet optaget.

Overslag over Færø

for Aaret

Indtægt:

	Kr.	Ø.
Paalignes Jordegodset i H. t. Lov af 5. Marts 1920	8517	48
Tilskud fra Statskassen	3000	00
Andre Indtægter (Handelsbevillinger m. v.) ..... c.	1300	00
Automobilskat ..... c.	1000	00
At tilvejebringe	116026	36

129843 84

Amts Repartitionsfond

1927.

Udgift:

		Kr.	Ø.
Udgifter til	Lagtinget	c.	25000 00
—	- Justits-, Politi- og Fattigvæsen	c.	3500 00
—	- Valgvæsenet	c.	1000 00
—	- Medicinalvæsenet	c.	9000 00
—	- Lægestillinger	c.	5000 00
—	- Jordemodervæsenet	c.	2500 00
—	- Skolevæsenet (Understøttelse samt Fripladser)	c.	1800 00
—	- Landbruget	c.	400 00
—	- Renter og Afdrag af Gælden til „Blkuben“		3053 50
—	— — — — — „Kreditforeningen“		2185 84
—	— — — — — Amtsfattigkassen		1020 00
—	— — — — — Økonomisk Fond		1800 00
—	- Renter og Afdrag af Laan fra Færø Amts Sparekasse stort 43000		5960 00
—	- Renter af Laan fra Fonden for Jordehvalsrettighedens Afløsning, stort 30000 Kr.		1050 00
—	- Renter og Afdrag paa Laan fra „Kreditforeningen“ i Anledning af Aktielegning i P/f Skipafelagid Føroyar, opr. stort 350000 Kr.		22827 00
—	- Renter og Afdrag paa Laan fra Færø Amts Sparekasse i samme Anledning, opr. stort 20000 Kr.		1750 00
—	- Renter og Afdrag paa Laan fra „Kreditforeningen“ i Anledning af Køb af Dampskibet „Smiril“, opr. stort 100000 Kr.		8012 50
—	- Renter og Afdrag paa Laan fra Kommunitet i Anledning af Hospitalets Opførelse, stort 100000 Kr.		6000 00
—	- Renter og Afdrag paa Laan fra Føroya Banki i samme Anledning, opr. stort 18600 Kr.		1085 00
—	- Tilskud til Røntgen i H. t. Lagtingsbeslutning 1919		300 00
—	- Dækning af Sanatoriets Underskud	c.	15000 00
—	- Biblioteksvæsenet i H. t. Lagtingsvedtagelse 1919		2000 00
—	- Dyr lægen		1500 00
—	- Tilskud til Hjemmet for Vanføre i H. t. Lagtingets Vedtagelse 1921		100 00
—	- Befordring i offentligt Øjemed		1500 00
—	- Vejvæsen, jfr. Lov om Motorkøretøjer af 28. Marts 1923 § 27.		1000 00
—	- Forskelligt (herunder Renten af Amtsfondens Kassekredit i Føroya Banki samt eventuelle Overskridelser)	c.	5500 00
			129843 84

Sanatoriets Underskud er sat til 15000 Kr., idet der dels er et udækket Underskud fra Regnskabsaaret 1925 paa 7788 Kr. 17 Øre., dels maa forventes at blive et Underskud i indeværende Regnskabsaar paa c. 7000 Kr.

Under Landbruget er medregnet et Tilskud paa 300 Kr. til Landbrugskonsulentens Rejsendgifter i H. t. Lagtingets Vedtagelse 1924.

I Henhold til Lov for Færøerne af 28. Marts 1925 om Forandring i forskellige Skatter og Afgifter tillægges der Amtsrepartitionsfonden 50 pCt. af det indkomne Afgiftsbeløb efter Fradrag af Statskassens Andel til ekstraordinær Afbetaling paa Fondens Obligationsgæld. Indtægten kan beregnes til 35000 Kr.

Nr. 2.

Færø Amts økono

pr. 31. De

Aktiver:

	Kr.	Ø.
A. Grundfonden.....	33306	00
B. Obligationer	3956	42
C. Disponible Midler:	Kr.	Ø.
1. I Færø Amts Sparekasse.....	17607	07
2. Restancer	5863	26
3. Kontant Beholdning	1327	88
	24798	21
	62060	63

Grundfonden henstod i Panteobligationer fra andre Lagtingskasser.
 Restancerne hidrører fra skyldige Renter og Afdrag fra Kirkefonden
 med 800 Kr. samt for Grindefangster paa Strømø og Vaagø med 5053 Kr. 26 Ø.

Formodet Status pr.

over de dispo

Den disponible Beholdning pr. 1. Januar 1926 + forventede Indtægter
 indtil 31. December 1926.

	Kr.	Ø.
A. Beholdning den 1. Januar 1926, jfr. ovenfor	24798	21
B. Forventede Indtægter i Tiden fra 1. Januar til 31. De- cember 1926:	Kr.	Ø.
1. Renter	1400	00
2. Indtægter af Størhvalsfangsten	6000	00
3. Toldindtægt for 1926.....	17500	00
	24900	00

Al overføre... 49698 21

misk Fonds Status

cember 1925.

Fortegnelse

over

de Færø Amts økonomiske Fond tilhørende Panteobligationer den 31. December 1925.

Aktiv Nr.	Debitorernes Navne	Obligationernes Dato	Oprindelig Størrelse	Rest- paalydende
21	a. Obligationer, der forrentes med 4 pCt. p. a.: Grindegarnet i Vestmanhavn.....	3. Novbr. 1888	4400 00	4400 00
44	b. Obligationer, der forrentes og af- drages med 6 pCt. p. a.: Færø Amts Repartitionsfond.....	2. Oktbr. 1906	4000 00	17514 14
49	Samme	24. Novbr. 1908	4000 00	
50	Samme	17. Novbr. 1914	12000 00	
51	Samme	30. Sept. 1919	8467 29	
53	Kirkekasserne (forrentes med 4 pCt. p. a.),.....	23. Sept. 1920	10000 00	10000 00
54	Rentefrit Laan til Dyrlæge Bech at afbetale med 500 Kr. aarlig.....	8. Decbr. 1923	3000 00	3000 00

Kr. 34914 14

31. December 1926

tilgode Midler.

A. Administration:	Kr. Ø.	Kr. Ø.
1. Løn til Regnskabsfører og Revisor, Trykning... c.	300 00	
2. Lagtingets Tillidsmand..... c.	350 00	
		650 00
B. Tilskud til Landingssteder, bevilgede i 1924.....	Kr. Ø. 444 10	
— — — — — i 1925.....	5604 75	
		6048 85
C. Tilskud til Broer, bevilget i 1924.....	Kr. Ø. 1139 00	
— — — — — i 1925.....	1994 40	
		3133 40
D. Tilskud til Veje, bevilget i 1924.....	Kr. Ø. 1365 00	
— — — — — i 1925.....	195 00	
		1560 00
	At overføre...	11392 25

	Kr.	Ø.
Overført...	49698	21

Ialt...	49698	21

a d A. Til disponible Midler er henregnet Økonomisk Fonds Midler med Undtagelse af Grundfonden og del i Obligationer anbragte Beløb paa 3956 Kr. 42 Øre.

Fondens Andel i Hvalfangsten androg i 1920: 10421 Kr. 60 Ø., i 1921: 5640 Kr. 00 Ø., i 1922: 5280 Kr. 00 Ø., i 1923: 6240 Kr. 00 Ø., i 1924: 8340 Kr. 00 Ø., i 1925: 7744 Kr. 50 Ø. og i 1926 anslaaet til 6000 Kr.

Siden 1920 er der fanget 191, 347, 188, 176, 206 og 254 Storhvaler samt 153, 800, 1076, 483, 1047 og 468 Grindehvaler.

	Overført...	Kr. Ø. 11392 25
E. Til Fremme af Oplysning:	Kr. Ø.	
Aftenskoler..... c.	200 00	
Højskolen.....	600 00	
Rejseunderstøttelse til Lærere.....	300 00	
		1100 00
F. Vedkommende Grindfangster:	Kr. Ø.	
1. Erstatning for Skade og andre Udgifter.....	300 00	
2. Henlæggelse til Fonden for Jordhvalsrettighedens Afløsning, jfr. Reglementet 14. Juli 1909.....	300 00	
		600 00
G. Henlæggelse til Grundfonden.....		1000 00
H. Forskelligt:		
Træplantning paa Færøerne (fra 1. Okt. 1922 i 5 Aar).....		1000 00
<i>Formodet Status med Hensyn til disponible Midler 31. December 1926....</i>		34605 96
	Ialt...	49698 21

Overslag over Færø

for Aaret

Indtægter:

A. Beholdning:		Kr. Ø.
Forventet Beholdning af disponible Midler 1. Januar 1927.....		34605 96
B. Forventede Indtægter for Tiden fra 1. Januar til 31. December 1927:		
	Kr. Ø.	
1. Renter.....	1400 00	
2. Storchvalsfangsten for Aaret 1927.....	3000 00	
3. Toldindtægter.....	17500 00	
		21900 00

Samlet Sum... 56505 96

Amts økonomiske Fond

1927.

Udgifter:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
A.	Administration:		
	1. Løn til Regnskabsfører, Revisor, Trykning o. s. v. . . . c.	300 00	
	2. Lagtingets Tillidsmand vedr. Broer og Landingssteder . . . . . c.	350 00	
		— c.	650 00
B.	Landingssteder:		
	Der foreligger Andragender		X
C.	Broer:		
	Der foreligger Andragender		X
D.	Veje:		
	Der foreligger Andragender		X
E.	Til Fremme af Industri og Haandværk		X
F.	Til Fremme af Oplysning:	Kr. Ø.	
	1. Til Aftenskoleundervisning (Beslutning af 13. September 1906. Tid. A. Side 257) indtil videre	200 00	
	2. Til Højskolen ved Thorshavn	600 00	
	3. Rejseunderstøttelse til Lærere	300 00	
		—	1100 00
G.	Forskellige Andragender		X
H.	Vedrørende Grindfangsten:	Kr. Ø.	
	Henlæggelse til Jordafsløsningsfonden	200 00	
	Erstatning for Skade og andre Udgifter	300 00	
		—	500 00
I.	Forskelligt:		
	Tilskud til det danske Hedeselskab: Træplantning paa Færøerne . .		1000 00
K.	Henlæggelse til Grundfonden		1000 00
		Ialt . .	4250 00
		Balance . .	52255 96
		Samlet Sum . .	56505 96

Status har været, for saa vidt angaar

	Grundfonden:	Den øvrige Formue:
1. Oktober 1917:	25056 Kr.	22117 Kr. 15 Ø.
1. — 1918:	26056 —	16278 — 49 —
1. — 1919:	27056 —	10836 — 16 —
1. — 1920:	28056 —	13209 — 98 —
1. — 1921:	29056 —	6562 — 51 —
1. — 1922:	30056 —	20682 — 03 —
1. — 1923:	31056 —	32712 — 77 —
1. januar 1925:	32306 —	19615 — 74 —
1. — 1926:	33306 —	24798 — 21 —
1. — 1927:	34306 —	34605 — 96 — (anslaaet)

Nr. 3.

Færø Amts Fattig

pr. 31. De

Kr. Ø.

A. Grundfonden.....		39125 00
B. Disponible Midler:	Kr. Ø.	
1. Forskud	3504 60	
2. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse.....	3639 99	
3. Kontant Behandling	12391 09	
4. Restancer	1467 26	
		21002 94
	Ialt...	60127 94

Grundfonden bestod i Panteobligationer fra andre Lagtingskasser samt i Sparekassen med 2948 Kr. 02 Ø. Restancerne hidrører fra skyldige Renter fra Kirkefonden 1140 Kr. samt for Grindefangst 327 Kr. 26 Ø.

Formodet Status pr.

over de dispo

Den disponible Beholdning pr. 1. Januar 1926 -+ forventede Indtægter indtil 31. December 1926.

A. Beholdning den 1. Januar 1926, jfr. ovenfor	Kr. Ø.	21002 94
B. Forventede Indtægter for Tiden fra 1. Januar til 31 December 1926:	Kr. Ø.	
1. Renter.....	1200 00	
2. Grindefangster	200 00	
3. Storbvalsfangsten	900 00	
4. Bøder	100 00	
5. Handelsbevillinger ifølge Lov 1855, 1881 og 1913..	1000 00	
6. Afgift ved Skifte af Boer	5000 00	
		8400 00
	Ialt...	29402 94

kasses Status

december 1925.

Fortegnelse

over

de Færø Amts Fattigkasse tilhørende Panteobligationer den 31. December 1925.

Aktiv Nr.	Debitorernes Navne	Obligationernes Dato	Oprindelig Størrelse	Rest- paalydende
	a. Obligationer, der forrentes og af- drages med 6 pCt. p. a.:			
161	Færø Amts Repartitionsfond	25. Sept. 1902	5000 00	3287 36
162	Samme	14. Oktbr. 1902		
163	Samme	29. Maj 1903		
176	Samme	17. Novbr. 1914	12000 00	7889 62
	b. Obligationer à 4 pCt., at afdrage i 10 Aar:			
180	Kirkekasserne		15000 00	15000 00
	Obligationer à 4 pCt., at afdrage i 20 Aar:			
181	Telefonvæsenet	29. Oktbr. 1925	10000 00	10000 00

Kr. 36176 98

31. December 1926

nible Midler.

	<i>Udgifter:</i>	Kr. Ø.
Administration	c.	350 00
Tilskud til Kommuners Fattigvæsen (Lagtingsbeslutning)		1650 00
	Kr. Ø.	
Tilskud til Sygehuse { til Amtshospitalet	2000 00	
	til Klaksvig Sygehus	1000 00
	til Suderø Sygehus	1000 00
		4000 00
Tilskud til Døvstummes Oplærelse	c.	2500 00
Udgifter til Underholdsbidrag	c.	2000 00
Henlæggelse til Grundfonden		500 00
	Ialt...	11000 00
Forventet Status med Hensyn til disponible Midler 31. December 1926		18402 94
	Ialt...	29402 94

Hvis Amtsfattigkassen skal yde et Tilskud til Pensionsfonden paa 2000 Kr., vil de disponible Midler gaa ned med dette Beløb.

Øverslag over Færø

for Aaret

Indtægter:

A. Beholdning:		Kr. Ø.
Forventet Beholdning af disponible Midler 1. Januar 1927		18402 94
B. Forventede Indtægter i Tiden fra 1. Januar til 31. December 1927:	Kr. Ø.	
1. Renter	1200 00	
2. Grindfangster	0 00	
3. Størhvalsfangsten	900 00	
4. Handelsbevillinger ifølge Lov af 1855, jfr. 1881 og 1913	200 00	
Handelsbevilling for Handel fra Skib (Lov 1892)...		
5. Bøder	10 00	
6. Afgifter ved Skifte af Boer	3000 00	
		5310 00
Samlet Sum...		23712 94

Da økonomisk Fond ifølge Lov af 28. Marts 1925 har faaet betydeligt forøgede Indtægter, synes det naturligt at overføre Lagtingets Tilskud til Hospitalerne og til Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder til denne Fond fra Amtsfattigkassen. Man blev derved i Stand til af Amtsfattigkassen at yde Kommunerne Støtte til Foranstaltninger som f. Eks. sindssyges Kur og Pleje paa Sindssygehospitalet, hvilket i Øjeblikket virker meget tyngende for forskellige Kommuner, idet der er 19 Patienter anbragt paa Sindssygehospitalet ved Vordingborg, hvortil aarligt medgaar ca. 13900 Kr.

Amts Fattigkasse

1927.

Udgifter:

		Kr. Ø.	Kr. Ø.
Administration	c.	350 00	
Tilskud til Sygehuse, som foran.....		4000 00	
Tilskud til Døvstummes Oplærelse.....	c.	2500 00	
Udgifter til Underholdsbidrag	c.	2000 00	
Hentæggelse til Grundfonden.....		500 00	
		alt... c.	9350 00
		Balance...	14362 94

Samlet Sum... 23712 94

Status har været, for saavidt angaar

	Grundfonden:	den disponible Formue:
1. Oktober 1915:	34000 Kr.	15907 Kr. 05 Ø.
1. — 1916:	34500 —	16941 — 31 —
1. — 1917:	35000 —	15700 — 91 —
1. — 1918:	35500 —	16054 — 93 —
1. — 1919:	36000 —	16106 — 93 —
1. — 1920:	36500 —	14031 — 27 —
1. — 1921:	37000 —	10148 — 26 —
1. — 1922:	37500 —	15785 — 25 —
1. — 1923:	38000 —	23863 — 41 —
1. januar 1925:	38625 —	13260 — 50 —
1. — 1926:	39125 —	21002 — 94 —
1. — 1927:	39625 —	18402 — 94 — (anslaaet)

Nr. 4.

Sanatoriet

pr. 31. De

(jfr. Beretning og

Aktiver:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Beholdningen den 31. December 1925:		
a. Sanatoriets Tilgodehavende hos Patienter	6548 50	
b. Statskassens Tilskud for Oktober Kvartal 1925	9228 00	
c. Kontant Beholdning samt Forskud	1797 93	
		17574 43
Balance		8980 37
	Ialt...	26554 80

Det bemærkes, at Renter og Afdrag af Anlægssummen afholdes af
Amtsrepartitionsfonden.

	pr. Kostdag:	pr. Patientdag:
Udgifterne til Forplejning var i 1919—20	348,00 Ø.	468,80 Ø.
1920—21	277,00 —	368,80 —
1921—22	193,97 —	254,55 —
1922—23	167,05 —	227,79 —
1. Okt. 1923—31. Dec. 1924	186,94 —	236,19 —
1925	202,53 —	260,60 —

i Høydal

december 1925

Driftsregnskabet).

Passiver:

Gæld den 31. December 1925: Til Føroya Banki	Kr. Ø. 26554 80

Ialt...	26554 80

Hvad Sanatoriets *Anlægssum* angaar, henvises til Oversigten i Lagtingstidende 1914 og 1915.

Driftsregnskabet for den forløbne Tid er, naar bortses fra Forrentning af *Anlægssummen*, saaledes:

i Tiden fra	1. Oktober 1919 til 30. September 1920.....	66858	Kr. 05 Ø.	Underskud
	1. — 1920 - 30. — 1921.....	45383	— 22 —	—
	1. — 1921 - 30. — 1922.....	19098	— 67 —	—
	1. — 1922 - 30. — 1923.....	4195	— 40 —	—
	1. — 1923 - 31. December 1924.....	10538	— 89 —	—
	1. Januar til 31. December 1925	18749	— 28 —	—

Nr. 5.

Telefon

pr. 31. Ds

(jfr. Driftsregnskabet og den

Aktiver:

Beholdning den 31. December 1925:	Kr.	Ø.
1. Kontant Beholdning.....	10284	09
2. Indestaaende i Færø Amts Sparekasse	27774	54
3. Indestaaende i Føroya Bankl.....	13889	16
4. Restancer.....	19461	15
5. Balance pr. 31. December 1925	130394	10

 Ialt... 201803 04

Den bogførte Anlægssum var den 31. December 1925 480000 Kr.
 Balancen er 15796 Kr. 27 Øre bedre end forrige Aar.

For de i 1925 udtørte Nyanlæg vil der fremkomme Regnskab under
 Lagtingssamlingen.

Nr. 6.

Telefonvæsenets Pensionsfond.

Beholdning den 31. December 1925	Kr.	Ø.
	3351	16

væsenet

cember 1925

Regnskabet vedlagte Driftsberetning).

Passiver:

Gæld:

Kr. Ø.

Telefonvæsenets Obligationsgæld pr. 31. December 1925:

1. Til Livsforsikringselskabet „Danmark“ ifølge Obligation af 25. August 1906. (Halvaarlig Rente og Afdrag 4051 Kr. 95 Ø.).....	69521 25
2. Til Forsørgelsesforeningen „Bikuben“ ifølge Obligation af 21. September 1907. (Halvaarlig Rente og Afdrag 880 Kr. 52 Ø.).....	17334 38
3. Til Kreditforeningen af Kommuner i Danmark ifølge Obligation af 23. September 1909. (Halvaarlig Rente og Afdrag 915 Kr.).....	19619 01
4. Til samme ifølge Obligation af 17. November 1911. (Halvaarlig Rente og Afdrag 472 Kr. 50 Ø.).....	10138 06
5. Til Færø Amts Sparekasse.....	24750 00
6. Til samme.....	24375 00
7. Til S/S „Smiril“.....	30000 00
8. Til Føroya Banki.....	6065 34

Ialt. . . 201803 04

Nr. 7.

Kirkefondens Status.

pr. 31. December 1925.

	Aktiver:	Passiver:
	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Kontant Beholdning.....	3853 45	
Gæld til Færø Amts økonomiske Fond ifølge Obligation af 23. September 1920.....		10000 00
Do. til Fonden for Jorhvalsrettighedens Afløsning: Kr. Ø.		
Ifølge Obligation af 26. Februar 1921.....	12000 00	
— 25. April 1922.....	3000 00	
— 9. April 1923.....	3000 00	
— 11. Februar 1924.....	3000 00	
		21000 00
Skyldig Rente paa ovennævnte Laan.....		1622 50
Gæld til Færø Amts Fattigkasse ifølge Obligation af 23. September 1920.....		12000 00
Skyldig Rente og Afdrag paa dette Laan.....		4140 00
Gæld til Thorshavns Kirkes særlige Kasse:		
Rentefrit Laan ifølge Obligation af 6. Marts 1922.....		2500 00
Kontant Gæld til samme Kasse.....		5953 22
Gæld til Vaag (S) Kirkes særlige Kasse:		
Rentefrit Laan ifølge Obligation af 6. Marts 1922.....		500 00
	Balance...	53862 27
	Ialt...	57715 72
		57715 72

Hvalfangsten har i 1925 givet en Indtægt af 2581 Kr. 50 Øre.
 Kirkefonden oppebærer 25 pCt. af Lagtingets Andel af Toldindtægten fra 1. April 1925.
 Status er forbedret med 2182 Kr. 53 Øre.

Nr. 8.

Dampskibet „Smiril“.

Beholdning den 31. Marts 1926:	Kr. Ø.
Indestaaende paa Bankfolio.....	12275 50
Indestaaende paa Kontrabog.....	53101 84
Restancer.....	1245 70
Kassebeholdning.....	825 60
	Ialt... 67448 64

Nr. 9.	Fonden til Jordehvalsrettighedens Aflysning.	
Beholdning pr. 31. December 1925	92007 Kr. 67 Øre	
Laant til Amtsrepartitionsfonden 30000 Kr.		
Laant til Kirkekasserne 21000 Kr.		
Nr. 10.	Grindegarnet i Vestmanhavn.	
Beholdning pr. 31. December 1925	4804 Kr. 89 Øre	
Gæld til Økonomisk Fond 4400 Kr. ifølge Obligation af 3. November 1888.		
Nr. 11.	Hansenske Legat.	
Beholdning den 31. Marts 1926	960 Kr. 59 Øre	
Nr. 12.	Færø Amts Skolefond.	
Beholdning pr. 31. December 1925	47083 Kr. 14 Øre	
Nr. 13.	Den gensidige Forsikring for Skolebygninger.	
Beholdning pr. 31. December 1925	9060 Kr. 08 Øre	
Nr. 14.	Lærernes Pensionsfond.	
Beholdning pr. 31. December 1925	58357 Kr. 25 Øre	
Nr. 15.	Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger.	
Beholdning pr. 31. December 1925	2892 Kr. 94 Øre	
Nr. 16.	Pastor Engelsteds Legater.	
Beholdning pr. 31. December 1925 af Realskolelegatet	1409 Kr. 45 Øre	
Beholdning pr. 31. December 1925 af Pensionslegatet	1680 — 32 —	
Nr. 17.	Færøernes Mellem- og Realskoles Pensionsfond.	
Beholdning pr. 31. December 1925	875 Kr. 16 Øre	
Nr. 18.	Fonden for Forulykkedes Efterladte.	
Beholdning pr. 31. December 1925	11080 Kr. 78 Øre	
Nr. 19.	Færø Amts Bibliotek.	
Beholdning pr. 31. Marts 1926	8203 Kr. 72 Øre	
Nr. 20.	Dykkerdragten.	
Beholdning pr. 31. December 1925	1858 Kr. 42 Øre	

Frágreiðing

til

Føroya lögting frá dýralækjermanum

frá 1. juli 1925 til 1. juli 1926.

Eg havi í hesum árinum vitja fylgjandi bygdir:

Sunnbøur 2. decembir og 19. juni. — Víkarbír 3. decembir og 19. juni. — Akur 3. decembir og 19. juni. — Lopra 2. decembir og 19. juni. — Vágur 4. decembir og 20. juni. — Nes 5. decembir og 20. juni. — Porkeri 15. decembir og 22. juni. — Hovi 22. juni. — Fami 6. decembir, 22. februar og 19. juni. — Ørðavík 6. decembir og 22. juni. — Froðbæ 8. decembir og 22. juni. — Trongisvágur og Tvøroyri 8. decembir, 22. februar og 23. juni. — Hvalbæ 8. decembir og 24. juni. — Sandvík 24. juni. — St. Dímun 25. juni. — Skúoy 11. decembir, 26. juni og 6. juni. — Skopun 30. august, 14. decembir, 8. apríl, 3. juni og 4. juli. — Sandur 12. decembir, 8. apríl, 3. juni, 26. juni og 4. juli. — Skálavík 9. decembir, 26. juni og 28. juni. — Húsavík 9. decembir og 26. juni. — Dalur 9. decembir og 26. juni. — Skarvanes 9. decembir og 26. juni. — Hestur 14. decembir. — Koltur 14. decembir. — Mykjunes 11. septembir. — Sandavágur 13. novembir og 15. mei. — Miðvágur 4. novembir, 14. novembir og 15. mei. — Sørvágur 16. novembir og 16. mei. — Bøur 19. novembir og 16. mei. — Gásadalur 19. novembir og 16. mei. — Nólsoy 23. septembir, 28. novembir, 7. apríl, 15. apríl, 18. apríl og 14. mei. — Kirkjubøur 1. septembir, 15. mei, og 28. juni. — Velbastaður 19. septembir og 19. apríl. — Syðradalur 15. mei. — Norðadalur 12. oktobir og 17. juni. — Skælingur 20. novembir. — Leynar 20. novembir. — Stykkið 20. novembir. — Kvívík 12. novembir og 20. novembir. — Vestmanna 20. novembir. — Saxun 23. apríl. — Tjørnuvík 25. apríl. — Vík 25. apríl. — Langasandur 25. apríl. — Streymnes 23. apríl. — Hvalvík 23. novembir, 13. apríl og 22. apríl. — Áir 17. septembir, 10. mei, 24. mei og 3. juni. — Hósvík 17. septembir og 14. mei. — Kollafjørður 17. apríl, 29. mei og 1. juni. — Á Heyggi 12. novembir. — Oyrareingi 12. novembir. — Signabøur 12. novembir. — Kalbak 12. novembir. — Sund 12. novembir. — Hvítanes 12. oktobir 23. novembir, 12. februar og 2. mei. — Hoyvík 14. septembir og 7. mei. — Nes 29. novembir og 22. apríl. — Tøftir 29. novembir 22. apríl. — Saltangará 27. novembir og 22. apríl. — Rituvík 28. novembir og 22. apríl. — Lamba 27. novembir. — Söldarfjørður 27. novembir, 10. apríl, 22. apríl og 10. juni. — Skipanes 28. novembir. — Skála-

botn 28. novembir. — Skála 28. novembir. — Strendir 17. apríl. — Morskranes 17. apríl. — Selatræ 17. apríl. — Oyri 25. apríl. — Norðskáli 20. októbir, 6. novembir, 13. apríl og 21. apríl. — Svínáir 25. apríl. — Ljósá 25. apríl. — Eiði 20. mars, 25. apríl og 10. mei. — Gjógv 1. októbir, 26. apríl, 3. mei, 22. mei og 30. mei. — Funningur 3. októbir og 27. apríl. — Funningsbotn 3. októbir, 15. októbir, 26. októbir, 6. novembir og 27. apríl. — Elduvík 3. októbir og 27. apríl. — Oyndarfjørður 3. októbir, 27. apríl og 30. juni. — Hellur 3. októbir og 27. apríl. — Fuglafjørður 4. októbir, 8. mars, 9. apríl, 10. apríl, 27. apríl og 30. juni. — Leirvík 4. októbir, 27. apríl og 4. juni. — Norðagøtu 26. novembir og 11. februar. — Syðragøtu 26. novembir og 10. juni. — Syðridalur 5. októbir og 29. apríl. — Húsuni 28. apríl. — Mykildalur 28. apríl. — Trøllanes 28. apríl. — Kunoy 29. apríl. — Haraldssund 5. októbir og 29. apríl. — Klaksvík 5. októbir, 29. apríl og 30. juni. — Múli 1. mei. — Fossá 7. októbir og 1. juni. — Norðdepli 7. októbir og 1. mei. — Depli 7. októbir og 30. apríl. — Norðtoftir 7. októbir og 30. apríl. — Árnafjørður 7. októbir og 30. apríl. — Ánir 5. októbir og 29. apríl. — Viðareiði 9. októbir og 1. mei. — Hvannasund 9. októbir og 30. apríl. — Svínøi 26. septembir og 30. apríl. — Kirkja 25. septembir og 30. apríl. — Hattarvík, 25. septembir og 30. apríl.

Umframt mínar umferðir eri eg heimaður út á bygd til sjúk dýr 36 ferðir.

Eg havi fingist við: 43 ross, 151 neyt, 6 seyðir, 3 grisar, 2 geitir, 9 hundar og 1 keftu. Eg havi undirsøkt mjólk 3 ferðir og skrivað 5 attestir og 140 reseptir; ráð havi eg lagt (konsultationir) 68. Hetta síðsta talið er tó nógv ov lágt við tað, at eg vegna ringu tær tíðir ofta leggi ráð fyri einki og eg plagi tá ikki at skriva tað upp. Mínar inntøkur av hesi praksis hava verið krónur 2061,30.

Eg vil loyva mær at seta upp mínar inntøkur árinum herfyri:

1918 . . . 1044,60. — 1919 — 2918,55. — 1920 — 3581,15. — 1921 — 3655,25. — 1922 — 3900,00. — 1923 — 3283,40. — 1924 — 3073,40. — 1925 . . . 1906,60. — Niðurgongdin hesi seinastu árinum stendur í sambandi við tær ringu tíðirnar, sum eru og hon vil neyvan blíva varandi — tó er hon sum ætlast kann so mikið stór, at eg ikki eru førur fyri at greiða ymiskar peningaútreiðslur. Tað hevur soleiðis verið mær heilt ógjørligt at lata tær kr. 500.00 til 1. januar 1926, sum eg átti av tí láninum á kr. 3000,00, sum eg fekk veitt frá lögtinginum til at keypa bát fyri. Eg vil her við loyva mær at spyrja lögtingið um avdrátturin av láninum í staðin fyri at byrja 1. januar 1926 ikki kann sløðga fyri fyrst til tíðirnar eru bætnaðar eitt sindur. — Um hátin annars er tað at siga, at umframt at lætta mær arbeiðið nógv, er hann av stórum týðningi fyri fólki, sum vil heymta meg. Sjálvt um eg havi undirskot av tí, havi eg tó soverðnar ferðir sigt fyri samla kostnað fyrimanninum, sum hann vildi haft, um eg kom við postbáti ella „Smiril“. Eg ætli at halda á við hesum, so at báturin ikki skal vera nakar kleppur fyri fólki.

Hvat annars eg kundi haft hug at nevnt í míni frágreiðing kemur fyri tað nógva í tí sum verður lagt fram a ting frá Føroya búnaðarfelagi.

Tórshavn, 2. juli 1926.

Hávirðisliga

Carl Johan Bech.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Grundforbedringslaan.

§ 1.

Landbrugsministeriet bemyndiges til for Finansaaret 1927—28 at anvende indtil 10.000 Kr. til Udlaan til Grundforbedring og Opdyrkning af Udmærket og til Grundforbedring af Indmark paa Færøerne.

Ved Grundforbedring forstås i denne Lov Afvanding, Overrisling, Planering og Stensprængning og ved Opdyrkning Kultivering af ikke tidligere dyrket Jord.

Laanene maa ikke overstige 1500 Kr. til hver enkelt Jordbruger og udbetales kontant.

Renten er 4 pCt. p. a.

§ 2.

Laanene kan ydes til enkelte Jordbrugere, naar den vedkommende kommunale Bestyrelse skønner, at Midler til ønskelige Grundforbedringsarbejder ikke paa rimelige Vilkaar kan faas ad anden Vej, og paa Befingelse af, at den vedkommende Kommune overfor Statskassen garanterer for Halvdelen af de med det enkelte Laan eventuelt forbudne Tab.

Naar Laanet er bevilget, skal Laantageren udstede en Obligation for Laanet med Pant i vedkommende Ejendom med Oplykningsret næst tidligere Behæftelser. Obligationen kan udstedes paa ustemplet Papir, og dens Tinglysning og senere Udslettelse sker uden Gebyr.

§ 3.

Andragender om Laan stiles til Landbrugsministeriet og indsendes gennem den vedkommende kommunale Bestyrelse med dennes Paategning i Henhold til § 2 og med dens Erklæring om Ejendommens Jordværdi og om den Sikkerhed, som Ejendommen selv, Anlæggets Rentabilitet og Laantagerens personlige Forhold yder, gennem Færø Amt med dets paa Lagtingets Vegne afgivne Samtykke angaaende Garantien. Med Andragendet maa følge Plan over det paagældende Anlæg samt Bekostningsoverslag og Rentabilitetsberegning og tillige Oplysning om, hvem der skal føre Tilsyn med Ar-

bejdets Udførelse og afgive Erklæring derom, forinden Udbetaling af Laanet kan finde Sted, ligesom ogsaa om Tilsynet med Anlæggets Vedligeholdelse, indtil Laanet er tilbagebetalt.

§ 4.

Naar Obligationen er tinglæst uden præjudicerende Retsanmærkning, og der fra det lokale Tilsyn foreligger Erklæring om, at den stedfundne Grundforbedring er forsvarligt udført efter den godkendte Plan, kan Laanet udbetales efter Regler, der fastsættes af Landbrugsministeren.

§ 5.

Laanene afdrages normalt i 10 Aar med $\frac{1}{10}$ aarlig. Hvor Omstændighederne taler derfor, kan Landbrugsministeren dog indrømme Afdragsfrihed i indtil 5 Aar efter Laanets Stiftelse, hvorefter Laanet afdrages i højst 10 Aar med $\frac{1}{10}$ aarlig. Laanets Løbetid kan altsaa i intet Tilfælde overstige 15 Aar, regnet fra Laanets Stiftelse.

§ 6.

Renter og Afdrag af de i Henhold til denne Lov ydede Grundforbedringslaan indbetales til Færøernes Jordebogskasse. Beløbene kan inddrives ved Udpantning.

§ 7.

Det i § 3 omhandlede Tilsyn er ulønnet, men kan oppebære Befordringsgodtgørelse og Dagpenge efter Landbrugsministeriets nærmere Bestemmelse, og Udgifterne hertil afholdes af Statskassen.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Nærværende Forslag fremtræder som en Slags Supplement til det Lagtinget i 1925 forelagte Forslag til en Husmandslov. Sidstnævnte Forslag indeholder vel Bestemmelser om Laan til Grundforbedringsarbejder, men da disse kun kan komme en bestemt Kategori af Personer til Gavn, har man fundet det rettest samtidig at søge gennemført Regler, hvorefter Laan skal kunne ydes til Grundforbedringsarbejder, der hverken falder ind under Husmandslovforslaget og hvortil ej heller Laan i Henhold til Lov Nr. 63 af 12. April 1892 kan ydes.

Forslaget er holdt i nøje Overensstemmelse med den for det øvrige Kongerige gældende Lov Nr. 73 af 31. Marts 1926. Dog har det været nødvendigt at give en anden, med færøske Forhold stemmende Definition af Begrebet Grundforbedring. Det Beløb der ønskes stillet til Disposition, er skønsmæssigt sat til 10.000 Kr. Endelig foreslaas Rentefoden for de ydede Laan sat til 4%, under Hensyn til den ringere Rentabilitet, som færøsk Jordbrug besidder i Forhold til det øvrige Kongerige.

Forslag

til

kgl. Anordning, hvorved Lov Nr. 119 af 20. April 1926
om Tilsyn med de af Eksekutorer behandlede Dødsboer
sættes i Kraft paa Færøerne.

I Henhold til den Regeringen ved Lov Nr. 119 af 20. April 1926 § 16. givne Bemyndigelse sættes denne Lov med de nedentor anførte Ændringer i Kraft paa Færøerne fra 1. Januar 1927 at regne.

1. I § 2, Linje 2, indføjes efter „16“, „jfr. kgl. Anordning Nr. 30 af 14. Januar 1876“.
2. I § 3, Stykke 2, Linje 5, indføjes efter „1922“, „jfr. kgl. Anordning Nr. 468 af 8. November 1921“.
3. I § 4, Linje 7, indføjes efter „§ 14“, „jfr. kgl. Anordning Nr. 30 af 14. Januar 1876“.
4. I § 10, Linje 2, indføjes efter „§ 24“, „jfr. kgl. Anordning Nr. 468 af 8. November 1921“.
5. I § 12, Nr. 1, Linje 12, ændres „14 Dage“ til „4 Uger“.
I Nr. 2, Linje 3, indføjes efter „§ 89“, „jfr. kgl. Anordning Nr. 30 af 14. Januar 1876“.
6. I § 13, Linje 2, udgaar Ordene „og Repartitionsstempel“.
7. I § 14, Linje 1, ændres Ordene „Denne Lov træder i Kraft den 1. Juli 1926“ til „Denne Anordning træder i Kraft 1. Januar 1927“.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Skiftebehandling ved Eksekutorer er saa godt som ukendt paa Færøerne, men det vil dog formentlig være rettest at gennemføre Loven om Til-

syn med de af Eksekutorer behandlede Dødsboer for det Tilfælde, at Institutet skulde blive anvendt.

Gennemførelsen vil kun nødvendiggøre nogle ganske uvæsentlige Ændringer. Bortset fra Indføjelsen i Loven af de kgl. Anordninger, hvorved Skifteloven og Arveafgiftsloven er blevet gjort gældende paa Færøerne, har man kun ment at burde ændre Fristen for Indkaldelse af Skiftesamling i § 12 fra 14 Dage til 4 Uger.

De i § 15 nævnte Forordninger af 1790 og 1840 ses ikke at være gennemførte paa Færøerne. En Ændring af Paragraffen synes dog upaa-krævet i den Anledning.

Forslag

til

Lov for Færøerne om Tilsyn med Husdyrfoder m. m.

I.

Færøerne inddeles i Kredse, hvis Antal og Størrelse fastsættes af Lagtinget. For hver Kreds vælges to Tilsynsmænd, som skal føre Tilsyn med de Høforraad, Kornforraad og andre Foderforraad, som Beboerne har til deres Raadighed, og føre Tilsyn med Beboernes Behandling af deres Husdyr.

Tilsynsmændene vælges af Lagtinget for 4 Aar ad Gangen. Samtidig vælges tillige Suppleanter for Tilsynsmændene.

II.

Enhver, der er valgbar til Lagtinget, er forpligtet til at overtage Hvervet som Tilsynsmand. De samme Grunde, som medfører Fritagelse for at modtage Valg til Lagtinget, kan gøres gældende til Fritagelse for Hvervet som Tilsynsmand. Begæring om Fritagelse fremsættes for Lagtinget.

III.

Det paaligger Tilsynsmændene 2 Gange om Aaret at besøge de Landbrug, som er blevet henlagt under deres Tilsyn. Første Gang tidlig om Vinteren, anden Gang sent om Vinteren. Desuden skal de om Foraaret, naar alle Dyr er kommet paa Græs, skaffe sig nøjagtige Oplysninger om tilbageværende Høforraad og om Husdyrenes Tilstand hos hver Bruger.

Sysselmandene, Landbrugskonsulenten og Dyr lægen er berettigede til, naar de maatte ønske det, at overvære Tilsynsmændenes Synsforretninger.

I den Instrux, som Lagtinget affatter i Henhold til § 8, skal det bestemmes, naar Inspektionsrejserne skal foregaa, og hvorledes Tilsynsmændene om Foraaret skal skaffe sig Besked om tilbageværende Høforraad og Husdyrenes Tilstand.

Paa hver Rejse skal Tilsynsmændene hos hver Landbruger omhyggelig søge oplyst Husdyrenes Antal og undersøge deres Behand-

ing. De skal derhos paa hver Rejse undersøge Høforraad, Kornvareforraad og andre Foderforraad samt Staldforholdene hos hver enkelt Bruger. Desuden skal Tilsynsmændene, saa ofte det er nødvendigt, foretage Ekstrarejser til de Brug, der lider under Fodermangel.

IV.

I hver Tilsynskreds skal Tilsynsmændene til enhver Tid være fortrolig med Købmændenes Lager af Foderstoffer.

V.

Tilsynsmændene skal indføre alle Synsforretninger i en dertil indrettet Bog.

Efter hvert Tilsyn skal Tilsynsmændene skriftligt gøre vedkommende Sysselmand bekendt med Tilstanden i Kredsen og samtidig fremsende deres Forslag vedrørende nødvendige Foranstaltninger.

Er det nødvendigt at foretage Extrarejser, skal Tilsynsmændene lade Sysselmændene vide, hvilke nye Oplysninger de har faaet, og hvilken Hjælp de mener er nødvendig, om Tilstanden er slet.

VI.

Det paaaligger Tilsynsmændene at give enhver Landbruger gode Raad med Hensyn til Høets Beregning og Husdyrenes Røgt og Pleje.

Hvert Foraar skal de i deres Tilsynsbog give enhver Landbruger Vidnesbyrd om Husdyrenes Udseende og deres Røgt.

Dernæst skal de straks efter 1. Juni indsende til Amtet gennem Sysselmanden en Hovedindberetning om det Tilsynsaar, som da er til Ende, og Amtmanden forelægger den for Lagtinget i den paafølgende Lagtingssamling.

Paa de ordinære Grandestævner skal Tilsynsmændene læse op af Tilsynsbøgerne alt det, som er ført ind i disse siden sidste Grandestævne.

VII.

For deres Virksomhed skal Tilsynsmændene have Betaling, der fastsættes af Lagtinget i Forhold til den gældende Arbejds løn. Udgiften hertil afholdes af Amtsrepartitionsfonden.

VIII.

Lagtinget skal affatte Instrux for Tilsynsmændene. Disse Instruxer skal indeholde udførlige Bestemmelser om Tilsynsmændenes Virksomhed og deres Indberetninger.

Den af Lagtinget affattede Instrux skal godkendes af Landbrugsministeriet.

IX.

Tilsynsbøgernes Blade skal inddeles i Kolonner med trykt Overskrift og skal autoriseres af Amtmanden.

Tilsynsmændenes Indberetninger skal affattes paa trykte Skemaer, der godkendes af Amtmanden.

Udgifterne til Anskaffelse af Tilsynsbøgerne og Indberetningslisterne afholdes af Amtsrepartitionsfonden.

Tilsynsbøgerne er offentlig Ejendom og indsendes, naar de er udskrevet, til Amtet, hvorefter de opbevares som Arkivsager.

X.

Ved Landbruger forstaas i denne Lov enhver, der holder Husdyr af Kvæg, Heste eller Faar.

Hauge, der ligger i fællig, betragtes som samlet Landbrug, og Haugerøgterne betragtes som værende ansvarlige overfor Tilsynet, medens Faarene i Hauger, hvor der er Kending, regnes at tilhøre de Ejere eller Forpagtere, der besidder Haugens Marketal.

XI.

Hvis der bliver Fodermangel hos en Landbruger, og Tilsynsmændene inder, at den paagældendes Husdyr er i daarlig Foderstand og staar i Fare for at sulte eller dø af Fodermangel, skal de opfordre denne Bruger til at skaffe sig mere Foder. Er der ingen Udveje for at skaffe mere Foder, skal Tilsynsmændene vejlede Brugeren om, hvilke af Husdyrene han bør slagte.

XII.

Er der Fodermangel hos en Landbruger, og denne ikke vil tage mod Tilsynsmændenes Raad om at skaffe mere Foder eller slagte nogle af sine Husdyr, skal Tilsynsmændene uopholdelig indberette Sagen til Syssemanden.

Syssemanden skal da efter Forslag fra Tilsynsmændene paalægge Landbrugeren enten skaffe sig en nærmere fastsat Mængde Foder eller at slagte saa mange af sine Husdyr, at de, der derefter er tilbage, har nok Foder i Ilenhold til Tilsynsmændenes Skøn.

Hvis Husdyrene afmagres eller endog dør af Magerhed, og Aarsagen dertil efter Tilsynsmændenes Skøn maa søges i Fodermangel, Ligeegyldighed eller Haardhjertethed hos den, der har Husdyrene, skal Tilsynsmændene øjeblikkelig indberette Sagen til Syssemanden.

XIII.

Den, der lader sine Husdyr sulte eller dø af Magerhed som nævnt i § 12, idømmes Bøder fra 10 til 200 Kr. eller straffes med simpelt Fængsel op til 6 Maaneder.

Andre Overtrædelser af denne Lov eller af Anordninger i Henhold til denne Lov straffes med Bøder fra 5 til 100 Kr., forsaavidt ikke strængere Straf er forskyldt efter den almindelige Lovgivning.

Bøderne indgaar i Amtsrepartitionsfonden

Sager om Overtrædelse af denne Lov behandles ved Syslets Politiret som offentlige Politisager.

Bemærkninger til foranstaaende Forslag.

Indtægten af det færøske Landbrug som af Landbrug i andre Lande fremkommer dels ved Salg og Forbrug af producerede Planter og Plantedele og dels ved Salg og Forbrug af Produkter af Husdyrbruget, levende Dyr, Slagteprodukter og Mælk i naturlig eller forædlet Stand.

Da klimatiske og andre Forhold ret stærkt begrænser de dyrkede Plantearters Antal og saaledes sætter ret trange Grænser for Produktion af Planter, der egner sig til Handelsvare direkte, fremkommer den langt overvejende Del af det færøske Landbrugs Indtægt gennem Husdyrholdet, hvorfor dette maa betragtes som den vigtigste Gren af det færøske Landbrug, og Arbejdet for Landbrugets Udvikling maa derfor i overvejende Grad direkte eller indirekte tage Sigte mod en Udvikling af Husdyrbruget.

Ved at betragte de statistiske Data, der foreligger vedrørende Husbruget paa Færøerne, ser vi, at Besætningen af Faar kan sættes til at være ca. 80000 til 100000 Stykker i alt. Af Kvæg findes en samlet Besætning af noget over 4000 Stykker og af Heste ca. 600 Stykker. Det anses i denne Forbindelse for at være uden Betydning at nævne andre Husdyr.

Af Faarebesætningen kan der regnes med et Udbytte af ca. 30000 Faar og Lam gennemsnitlig hvert Aar, dog saaledes at Udbyttet varierer meget stærkt og kan antages at ligge mellem Yderpunkterne 10000 à 15000 og ca. 60000 Stykker.

Af Kvægbruget kan der efter de Tællinger, der er foretaget i de sidste 10 Aar, ikke regnes med højere Udbytte af Mælk end ca. 1000 l pr. Malkeko aarlig.

Det nævnte Udbytte af Slagtefaar og Lam maa siges at ligge meget lavt i Forhold til Besætningens Størrelse, ligesom den nævnte gennemsnitlige aarlige Mælkemængde maa siges at ligge meget lavt.

Søges der efter Aarsager til disse lave Tal for Udbyttet af Husdyrbruget — Udbyttet eller Indtægten af Hesteholdet holdes udenfor foreløbig — vil man finde forskellige.

Hvad angaar Faarebruget, da er de aarlige og de periodisk indtrædende større eller mindre Antal Dødsfald blandt Besætningen en Hovedårsag til det lille Slagteudbytte. Efter foretagne Optællinger er der for flere Aar konstateret en Dødelighed, der gaar op til 10000, et enkelt Aar endog op til 14000 voksne Faar af Besætningen, samtidig som der af fødte

Lam er død et lignende Antal, saaledes at enkelte Aar kan opvise en Dødelighed af henimod 30000 Faar og Lam. Disse Dødsfald kan skyldes Nedstyrtning, Sneskred, forskellige Sygdomme m. m., der aarlig forarsager Tab, der dog ikke er ret følelige i Almindelighed. De største Antal Dødsfald, der særlig indtræffer i de Aar, i hvilke der falder megen Sne og særlig i Aar, i hvilke der falder Sne om Foraaret, saaledes at Græsvæksten først begynder at komme frem sent hen paa Foraaret, skyldes Mangel paa tilstrækkelig Næring.

Spørgsmaalet om Højnelse af Udbyttet af Faarebruget vil i den nærmeste Fremtid i det væsentlige blive det samme som Spørgsmaalet om Imødegaaelse af de her nævnte Tab, og da de for den langt overvejende Del skyldes Mangel paa tilstrækkelig Næring, vil Ydelse af Foder til Faarene paa visse Tider af Aaret og i de Aar, hvor Faarene lider Mangel, her være den eneste virkelige Hjælp.

Hvad angaar Kvægbruget, da er der ogsaa der forskellige Aarsager til det lille Udbytte. Saaledes kan nævnes, at det færøske Kvægs Malkeevne ikke er udviklet i nævneværdig Grad, ligesom Plejen bortset fra Fodringen ogsaa her spiller en vis Rolle.

Ved Lov for Færøerne om Foranstaltninger til Husdyravlens og Husdyrbrugets Fremme m. m., er der aabnet Betingelser for Paabegyndelse af et systematisk Arbejde for Udvikling af Kvægets Malkeevne.

En Hovedårsag til det lave Gennemsnitsudbytte af Malkekøerne maa imidlertid søges i daarlig Fodring en Fodring som for manges Vedkommende og i mange Aar ofte kun naar lige at holde Liv i Køen, indtil den kan komme ud paa Græs om Foraaret — ligefrem Sultedød blandt Kvæget finder nu kun undtagelsesvis Sted.

Baade for Faarebrugets og for Kvægbrugets Vedkommende maa man derfor sige, at det ringe Udbytte, der for Tiden vindes af disse Næringsgrene, for en væsentlig Del skyldes for knap Fodring, hvilket desværre ogsaa ofte medfører større Lidelser for Dyrene.

Hvad angaar Hesteholdet, da er Forholdet det, at Hestene mange Steder lever ude saa at sige hele Aaret, og vi finder for disse det samme, som er omtalt for Faarene, at der i vanskelige Vintre dør en Del af Sult. Vinteren 1918-19 døde saaledes alene i en Bygd paa Strømø 12 Heste og Vinteren 1923-24 døde baade paa Nordstrømø og Nordøsterø over en halv Snøs Heste paa hvert Sted. Nøjagtige statistiske Oplysninger om Dødelighed blandt Hestene findes ikke.

Selv om disse Heste, der gaar ude hele Aaret, ikke dør af Sult, er de henimod Foraaret saa slappe, at deres Arbejdsevne kun er ganske ringe, hvorfor Ejerne kun kan regne med en meget ringe Arbejdsydelse af Hestene om Foraaret — den Tid, da der er mest Brug for Hestene til Jordarbejde og Transport.

Atter her finder vi, at Mangel paa tilstrækkelig Føde nedsætter Udbyttet i væsentlig Grad.

Alt sammenlagt kan man derfor sige, at Spørgsmaalet om Forøgelse af Udbyttet af Husdyrbruget i væsentlig Grad er et Spørgsmaal om en jævnere og mere rigelig Fodring af Dyrene.

Hvad angaar Fodring af Faarene, da finder saadan ikke jævnlig Sted undtagen for de Faars Vedkommende, der er Særeje, »Kendinge«. Disse Særejefaar fodres for det meste saaledes, at de ikke har nogen Vanskelighed ved at komme igennem Vinteren og Foraaret, og forsaavidt kunde man sige, at Løsningen af Spørgsmaalet om Fodring af

Faarebesætningen bedst kunde ske ved at gennemføre Særeje for hele Faarebesætningen. Af andre Grunde, som det ikke er nødvendigt at berøre her, kan Særeje dog ikke gennemføres, idet det medfører højst uheldige Forhold for Faarebruget i andre Retninger.

Fodring af de Faar, der ikke er Særeje, bruges ikke ret meget, og mange Landbrugere ser med Betænkelighed paa denne Sag.

Saa vel fra Statens Forsøgsvirksomheds Forsøg med Faar i Kvalvig som fra andet Hold foreligger der nu, ganske vist ikke offentliggjorte, Resultater vedrørende en delvis Fodring af Faarene i de strænge Vintre og Foraar, Resultater der med Tydelighed viser Fodringens store Betydning for Udbyttets Forøgelse, samtidig som man ved passende Tilskud af Foder til den Føde, Faarene selv skaffer sig ude, kan blive fri for den inhumane og ikke tidssvarende stærke Afmagring med paafølgende Sultedød af større eller mindre Dele af Besætningen.

Af Befolkningen i sin store Helhed betragtes jo nu ogsaa den stedfindende Behandling af Faarene som en delvis Mishandling, og der har gennem en længere Aarrække været talt og skrevet om, hvordan man bedst skal kunne komme dette Forhold til Livs.

Det er jo utvivlsomt, at et Oplysningsarbejde her vil kunne bære gode Frugter efterhaanden, men der vil dog komme til at hengaa lang Tid ja maaske Menneskealdrer, inden man ved Oplysningsarbejde alene kan opnaa fuldt ud at ændre dette Forhold, idet det her gælder Aarhundreder gammel Sædvane, der skal ændres.

Paa Island, hvor Forholdene har været lignende, som de er hos os nu, dog endnu mere udprægede med mere omfattende Dødsfald indenfor Faarebesætningen og delvis ogsaa indenfor Kvægbesætningen, gik man for ca. 30 Aar siden over til ved Lov at paabyde gennemført Syn af alle Foderforraad til Vinterbrug og Fastsættelse af Besætningens Størrelse i Forhold til Foderbeholdningerne.

Denne Lov, der endnu gælder, kun med enkelte Ændringer, Tiden har krævet, menes af alle fagligt interesserede paa Island at have haft en udmærket og velsignelsesrig Virkning, og det konstateres ved foreliggende statistiske Tal, at Faarebesætningen paa Island siden Lovens Gennemførelse er forøget i betydelig Grad, samtidig som Forholdet mellem Besætningen og Slagteudbytte er forbedret.

Paa samme Tid er Udbyttet af Kvægbesætningen i ganske væsentlig Grad forøget, hvilket menes at skyldes baade den nævnte Lov og det store Oplysningsarbejde, knyttet til Landbrugsskolerne, der har været udført i samme Tidsrum.

Vel kan de Betragtninger, der kunde gøres gældende overfor Forholdene paa Island, ikke ligefrem overføres paa Forholdene her paa Færøerne, men de Grundfaktorer, der har været bestemmende for Gennemførelsen af den islandske Lov, nemlig de idelig tilbagevendende store Dødsfald indenfor Faarebesætningen og Kvægbesætningens ringe Ydeevne sammen med Aarhundreder gammel Sædvane, er dog til Stede her, ligesom de var det paa Island.

Under Hensyn hertil og idet man mener, at der for at komme de omtalte Forhold til Livs tiltrænges noget mere end et Oplysningsarbejde kan yde, et vist Skub udefra, har man ment, at det ikke alene er forsvarligt, men ogsaa berettiget og paakrævet, at der ved Lov tages fat paa en Ændring af det omtalte Forhold til det bedre paa den Maade som foreslaaet i nærværende Udkast, hvor Hovedvægten lægges paa Syn af Foderbeholdningerne sammen med vejledende Virksomhed.

Ved Udarbejdelse af Forslaget har man lagt den gældende Lov for Island om Forraadstilsyn til Grund.

Til de enkelte Paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1 og 2;

Ifølge de islandske Lov om Forraadstilsyn af 10. November 1913 vælges der for hver Repp en eller flere Tilsynsmænd, og svarende hertil skulde man altsaa lade Kommunerne paa Færøerne udgøre Tilsynskredsene. Under Hensyn til Kommunernes ringe Størrelse vil det dog formentligt blive vanskeligt i hver Kommune at finde Mænd, der er egnede til at gennemføre et Tilsyn som det paataente, ligesom det ogsaa kan befrygtes, at Loven vil komme til at virke for uensartet, hvis der bliver lige saa mange Tilsynskredse som Kommuner. Man har derfor foreslaaet at inddele Færøerne i et passende Antal Kredse, hvilket Tal dog ikke er foreslaaet fastsat ved Loven, idet det er muligt, at man, efterhaanden som Loven bliver ført ud i Livet, vil finde det formaalstjenligt at ændre ved Kredsene. Der er som Bilag til Forslaget vedføjet et Udkast til en Inddeling af Færøerne i Tilsynskredse.

Paa Island kan en enkelt Tilsynsmand optræde, men det synes dog at være den bedste Ordning altid at benytte to Tilsynsmænd til at foretage Synsforretningerne, da disse derved vil byde større Garanti og lettere vil blive respekteret.

Medens den islandske Lov har henlagt Valget af Tilsynsmændene til de kommunale Vælgere, foreslaas det her at lade Lagtinget foretage Valget, hvorved dette simplificeres betydeligt.

Til §§ 3 og 4.

Paragrafferne er holdt i nøje Overensstemmelse med den islandske Lov, og der ses ikke at være Grund til at ændre hverken Bestemmelsen om de Tider, paa hvilke Synene skal foretages, ej heller Bestemmelserne om, hvad Synene skal omfatte. Man har imidlertid tilføjet en Bestemmelse om Adgang for Sysselmændene, Landbrugskonsulenten og Dyrlægen til at overvære Synsforretningerne, idet dette vil kunne faa Betydning for Ensartetheden af Tilsynet.

Til § 5.

Da Tilsynskredsene ikke skal falde sammen med Kommunerne, vil det formentlig være upaakrævet at lade Tilsynsmændene afgive Indberetning om Resultatet af deres Syn til Forstanderskaberne, saaledes som det sker efter den islandske Lov. Indberetningerne foreslaas derimod indsendt til Sysselmanden, der jo ogsaa efter § 12 skal gribe ind, naar Tilsynsmændenes Henvendelser ikke tages til Følge.

Til § 6.

Paragraffen svarer til § 6 i den islandske Lov med de Ændringer, som de her paa Færøerne værende Administrationsforhold m. m. nødvendiggør. Muligvis kunde Paragraffens første Stykke føjes til § 3, Bestemmelsen om Vidnesbyrdene i Paragraffens andet Stykke udgaa som ikke absolut paakrævet. Endvidere kunde den i Paragraffens tredje Stykke foreskrevne Hovedberetning undlades, hvorved man vilde lette Tilsynsmændenes Arbejde. De i § 5 foreskrevne Indberetninger kunde da forelægges for Lagtinget og erstatte Hovedberetningerne.

Bestemmelsen i Paragraffens sidste Stykke bør derimod fastholdes, for at Landbrugerne kan blive ansporet til at kappes om at røgte deres Husdyr godt.

Til § 7.

Den islandske Lov sætter som Maximum for Tilsynsmændenes Betaling 2 Kr. om Dagen. Dette har man anset for at være for lidt, idet Hvervet med en saadan Betaling vil blive for byrdefuldt. Det synes nærliggende at sætte Betalingen i Forhold til Arbejdslønnen, saaledes at den kan stige og falde med det til enhver Tid værende Prisniveau. En til Arbejdslønnen svarende Betaling vil ganske vist medføre en ikke ubetydelig aarlig Udgift, men dette menes dog at kunne forsvares under Hensyn til de Fordele, som et Tilsyn vil kunne medføre.

Efter den islandske Lov er det Kommunekasserne, hvorfra Betalingen udredes. Her foreslaas det at lade Amtsrepartitionsfonden bære Udgiften, da Kommunerne ikke direkte har med Tilsynet at gøre.

Til § 8 og 9.

Svarer til den islandske Lovs §§ 8 og 9.

Til § 10.

Paragraffen findes ikke i den islandske Lov, men maa anses for nødvendig til Fastslaaelse af, hvem Loven omfatter.

Til §§ 11 og 12.

Paragrafferne svarer nøje til §§ 10 og 11 i den islandske Lov.

Til § 13.

Straffebestemmelserne er overensstemmende med den islandske Lovs. Sager om Overtrædelser foreslaas behandlet ved Syslernes Politiretter, hvilket vil medføre en hurtigere og lettere Behandling. Bøderne foreslaas tillagt Amtsrepartitionsfonden, der efter §§ 7 og 9 skal afholde de Udgifter, Loven foraarsager.

Forslag

til

Inddeling af Færøerne i Fodertilsynskredse.

Norderøernes Syssel.

- 1) Bygderne øst for Mølen.
- 2) De øvrige Bygder.

Østerø Syssel.

- 1) Gjóv, Funding, Fundingsbotn, Eldevig, Andefjord, Hellerne.
- 2) Fuglefjord, Lervig og Gøte.
- 3) Bygderne langs Sundelaget fra Ejde til Morskranes.
- 4) Bygderne ved Skaalefjord samt Avevig, Rudevig og Lamhauge.

Strømø Syssel.

- 1) Saxen, Tjørnevig, Haldersvig, Langesand, Strømnæs, Kvalvig, Thorsvig og Kollefjord.
- 2) Vestmanhavn, Kvivig, Stykket, Lejnum, Skælling.
- 3) Thorshavn, Arge, Højvig, Hvidenæs, Sund, Kalbak, Nolsö.
- 4) Kirkebö, Velbestad, Nordre og Sydredal, Hestö og Kolter.

Vaagø Syssel.

- 1) Midvaag, Sandevaag, Slettenæs.
- 2) Sörvaag, Bö, Gaasedal, Myggenæs.

Sandø Syssel.

- 1) Sand, Skopen, Skuö.
- 2) Skaalevig, Huscvig, Dal, Skarvenæs.

Suderø Syssel.

- 1) Suderö nordre Præstegæld.
  - 2) Suderö söndre Præstegæld.
-

the first of these is the fact that the
 second of these is the fact that the
 third of these is the fact that the
 fourth of these is the fact that the
 fifth of these is the fact that the
 sixth of these is the fact that the
 seventh of these is the fact that the
 eighth of these is the fact that the
 ninth of these is the fact that the
 tenth of these is the fact that the

the first of these is the fact that the
 the second of these is the fact that the
 the third of these is the fact that the
 the fourth of these is the fact that the
 the fifth of these is the fact that the
 the sixth of these is the fact that the
 the seventh of these is the fact that the
 the eighth of these is the fact that the
 the ninth of these is the fact that the
 the tenth of these is the fact that the

the first of these is the fact that the
 the second of these is the fact that the
 the third of these is the fact that the
 the fourth of these is the fact that the
 the fifth of these is the fact that the
 the sixth of these is the fact that the
 the seventh of these is the fact that the
 the eighth of these is the fact that the
 the ninth of these is the fact that the
 the tenth of these is the fact that the

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes.

The second part of the paper focuses on the methodology used in the study. It describes the selection of participants, the data collection methods, and the analysis techniques. The authors emphasize the importance of using a mixed-methods approach to capture both quantitative and qualitative data.

The third part of the paper presents the findings of the study. It discusses the results of the quantitative analysis, which showed a positive correlation between cultural awareness and academic achievement. The qualitative analysis revealed that students from diverse backgrounds often face additional challenges in the classroom.

The final part of the paper offers conclusions and recommendations for future research. The authors suggest that educators should implement culturally responsive teaching practices to support all students. They also recommend further research on the long-term effects of these practices.

U d k a s t

til

L o v

om

Begunstigelser for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne.

§ 1.

Finansministeren bemyndiges til af Stats-Laanefondens Midler i hvert af Finansaarene 1927—28 til 1934—35 at anvende indtil 20,000 Kr. til Udlaan til Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne. Laan kan kun ydes til Driftslaaneforeninger, hvis Vedtægter stadfæstes af Landbrugsministeren i Henhold til den i § 2 givne Bemyndigelse.

§ 2.

Landbrugsministeren kan meddele Stadfæstelse paa Vedtægter for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne, naar Vedtægterne indeholder følgende Bestemmelser:

- a. Foreningens Formaal skal udelukkende være at yde Foreningens Medlemmer Laan til Indkøb af Heste, Kvæg, Faar, Svin og Geder samt af Arbejdsvogne og Landbrugsredskaber. Laanene skal kunne ydes til Medlemmerne enkeltvis eller til flere Medlemmer i Forening.
- b. Ved Optagelsen som Medlem af Foreningen skal ethvert Medlem tegne en Garanti for Foreningens Forpligtelser paa mindst 25 Kr. og ikke over 500 Kr.
- c. Udlaan maa kun ske til Medlemmer, der er Trøbesiddere eller er Ejere eller Brugere af anden Jord, der anvendes til Landbrug og hvis Værdi ifølge den i Henhold til Lov angaaende en ny Skyldsætning af Jorderne paa Færøerne af 29. Marts 1867 foretagne Taxation ikke overstiger 12,000 Kr. For saa vidt vedkommende Ejers eller Brugers Jord

ikke maatte være taxeret, foretages Taxation paa den i § 6 i Lov for Færøerne af 20. April 1926 om Udskiftning foreskrevne Maade.

Til et Medlem maa ikke udlaanet et større Beløb end 1000 Kr. Laanet skal tilbagebetales i Løbet af 3 Aar. Iøvrigt fastsætter Bestyrelsen Størrelsen af Laanene samt Vilkaarene for disse og for deres Tilbagebetaling.

- d. For saa vidt der som Følge af Udlaan til Medlemmerne ved et Regnskabsaars Slutning fremkommer Underskud, der ikke kan dækkes af Reservefonden, bæres Halvdelen af det Underskud, der hidrører fra Tab paa Udlaan til Medlemmer, af Stats-Laanefonden eller Statskassen og udbetales kontant til Foreningen eller afskrives paa Gælden til Stats-Laanefonden efter Finansministerens nærmere Bestemmelse. Iøvrigt fordeles og indkræves Underskudet hos Medlemmerne efter nærmere i Vedtægterne fastsatte Regler.
- e. Foreningens Tilgodehavende hos Medlemmerne kan inddrives ved Udpantning.
- f. Ingen Forandring maa foretages i Foreningens Vedtægter uden Landbrugsministerens Samtykke.
- g. Foreningen skal hvert Aar til Landbrugsministeren indsende Beretning om Foreningens Virksomhed og er pligtig at meddele Landbrugsministeren alle Oplysninger, som han maatte forlange angaaende Foreningens Virksomhed og Forhold, samt underkaste sig Ministerens Tilsyn med, at Foreningen ledes i Overensstemmelse med denne Lov og Foreningens Vedtægter.
- h. Saafremt Foreningen ved Opløsningen maatte være i Gæld til Stats-Laanefonden, udkræves Finansministerens Godkendelse af den vedtagne Beslutning om Foreningens Opløsning.

§ 3.

Laanet til en Forening maa ikke overstige 80 pCt. af den tegnede Garantikapital, jfr. § 2, Litra b. Laanene, hvis Størrelse iøvrigt fastsættes af Landbrugsministeren, forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt. aarlig, er afdragsfri i et Aar og afdrages derefter med $\frac{1}{10}$ aarlig.

For Laanenes Tilbagebetaling samt Betaling af Renter hæfter overfor Stats-Laanefonden Foreningens Medlemmer hver for sig kun med et Beløb, svarende til den af Medlemmet tegnede Garantikapital, jfr. § 2, Litra b. Beløbene kan inddrives ved Udpantning.

§ 4.

Landbrugsministeren fastsætter de nærmere Regler for det Tilsyn, som vil være at føre med, at Foreningerne anvender Laanene paa vedtægtsmæssig Maade og i det hele virker i Overensstemmelse med de i denne Lov fastsatte Regler og de stadfæstede Vedtægter.

Landbrugsministeren kan efter Forhandling med Finansministeren standse en Forenings Virksomhed, naar Renter og Afdrag til Stats-Laanefonden ikke betales i rette Tid, eller naar Foreningen efter hans Skøn ikke længere opfylder denne Lovs Betingelser, ikke styres paa vedtægtsmæssig Maade eller Misligheder i Styrelsen finder Sted. Finansministeren træffer da Bestemmelse om Afviklingen af Foreningens Forpligtelser, og den beholdne Formue anvendes efter Landbrugsministerens Bestemmelse til Fremme af det mindre Landbrug.

§ 5.

Gældsforordninger for Laan, ydede i Henhold til denne Lov, kan tinglæses uden Gebyr.

Bemærkninger til foranstaaende Udkast.

Ved Lov Nr. 62 af 18. Marts 1925 om Begunstigelser for Drifts-laaneforeninger for mindre Jordbrugere er der i Finansaarene 1925—26 til 1934—35 stillet et Beløb af 1 Million Kr. aarlig til Disposition til Udlaan til saadanne Driftslaaneforeninger, og det foranstaaende Udkast tilsigter at gøre denne Lovs Regler gældende ogsaa paa Færøerne, idet man dog, da Landbrugsministeriet har meddelt, at det ikke ser sig i Stand til at udtale sig om, hvorvidt der vil blive Anvendelse for hele det Beløb af 1 Million Kroner aarlig, der er bevilget til det nævnte Formaal, har udarbejdet et Udkast til en særlig Lov med en særlig Bevilling i Stedet for at foreslaa Loven udvidet til tillige at omfatte Færøerne.

Formaalet med Loven, jfr. Rigsdagstidende 1924—25, Tillæg A, Sp. 4597, er at give det mindre Landbrug Adgang til Laan paa lempelige Vilkaar, idet det ofte vil være nødvendigt særlig for begyndende Landbrugere at skaffe sig Laan til Indkøb af Husdyr og Redskaber, hvilke Laan kan virke meget tyngende, naar der skal svares høje Renter af dem. Dette Hensyn gør sig ogsaa gældende paa Færøerne, og vil sikkert gøre sig endnu stærkere gældende, hvis der særlig som Følge af Udskiftningsloven sker et Opsving i det færøske Landbrug.

Udkastet slutter sig nøje til Loven. Det er saaledes fastholdt, at Laanene af Stats-Laanefonden skal ydes igennem Driftslaaneforeninger, ikke direkte til de enkelte Landbrugere, idet dette vil give en solidere Laanebasis og det desuden maa anses for at være meget heldigt, om de færøske Landbrugere kunde komme ind paa at arbejde sammen og slutte sig sammen om en Række Opgaver, som de, naar de staar alene, er ude af Stand til at løse.

Til § 1.

Det Beløb, der er foreslaaet stillet til Disposition, er rent skønsmæssigt anslaaet til 20,000 Kr. Det vil formentlig ikke kunne ventes, at der straks vil blive gjort større Anvendelse af Loven, idet det drejer sig om et System, der først skal indarbejdes i Befolkningen. Man har derfor foreslaaet et ret begrænset Beløb bevilget.

Til § 2.

Litra a er affattet lidt anderledes end i Loven for at tilpasse Bestemmelsen efter færøsk Landbrugs Tarv. Endvidere har man anset det

praktisk at udtale, at Laan ogsaa skal kunne ydes flere Medlemmer af en Driftslaane forening i Fællesskab.

Da der ikke i færøsk Ret kendes Vurdering til Ejendomsskyld, har man maattet affatte Litra c saaledes, at gældende Regler om Vurdering af Jord kan lægges til Grund ved Fastsættelsen af Jordværdien af de Ejendomme, hvis Ejere eller Brugere skal have Laan. Det kan maaske være tvivlsomt, om man skal blive staaende ved 12,000 Kr. som Maximum eller om Grænsen bør sættes længere ned, idet 12,000 Kr. formentlig er en temmelig høj Grænse for færøsk Landbrugs Vedkommende. Da det dog i alle Tilfælde vil afhænge af et Skøn, hvor Grænsen bør sættes, har man foretrukket at blive staaende ved Lovens Maximum, saa meget mere som selv de efter færøsk Maalestok større Brug sikkert staar overfor de samme Laanvanskeligheder som de mindre Brug.

U d k a s t
til
L o v   f o r   F æ r ø e r n e
om
Telefoner.

Kapitel I.

Om Lagtingets Eneret.

§ 1.

Lagtinget har paa Færøerne Eneret til Anlæg og Drift af Telefoner, herunder ogsaa Radiotelefoner.

§ 2.

Fra Lagtingets Eneret efter § 1 undtages:

- a. Anlæg, der af Kommuner eller af kommunale Institutioner (Brandvæsen, Vandvæsen m. m.) udelukkende benyttes i den indre kommunale Tjeneste;
- b. Anlæg inden for en Ejendoms Grænser eller mellem flere samme Ejer tilhørende eller til en og samme Bedrift forenede Ejendomme, alt dog under Forudsætning af, at det paagældende Anlæg alene benyttes til Ejersens eget Brug;
- c. Anlæg, der iværksættes af indtil 10 Personer udelukkende til eget Brug, for saa vidt Afstandene mellem dets Endepunkter i ingen Retning overstiger 20 km, alt dog under Forudsætning af, at der i Anlægsøjeblikket paa de vedkommende Steder ikke findes et Lagtinget tilhørende Anlæg, som kan komme de paagældende Personer til Nytte.

§ 3.

Anlægges der private Telefonledninger, uden at der dertil er hjemlet Ret ved Bestemmelserne i § 2, straffes dette med Konfiskation af de ulovlige Ledninger med Tilbehør; desuden kan Ejeren eller Ejerne idømmes en Bøde til Lagtinget af indtil 400 Kr. Sager herom behandles som offentlige Politisager, men Paatale finder kun Sted efter Lagtingets Begæring.

§ 4.

Saaframt Lagtinget maatte ønske at erhverve et privat Telefonanlæg, kan dette, i Mangel af mindelig Overenskomst, eksproprieres mod Erstatning, som fastsættes af en Vurderingskommission, bestaaende af en af Kongen udnævnt Formand og 2 af Retten udmeldte Mænd. Samtlige de Ledninger med Tilbehør og Materiel, der tilhøre samme Ejer og ere under samme Bestyrelse, blive at ekspropriere under et, medmindre Ejeren samtykker i delvis Afstaaelse.

Ved Fastsættelse af Erstatningen bliver der at tage Hensyn ikke alene til Værdien af Ledninger med Tilbehør og Materiel, men ogsaa til, om Aubringelsen af Ledningerne er hjemlet ved en af Anlægget dertil erhvervet Rettighed, der ikke vilkaarlig kan tages tilbage; endvidere vil der være at tage Hensyn til det Udbytte, som Anlægget ved forsvarlig Drift og passende Takster kan antages at give, dog saaledes, at der ikke kan tages Hensyn til større Udbytte end det, som Anlægget faktisk har givet.

§ 5.

Ejeren af et privat Telefonanlæg er til enhver Tid forpligtet til paa Forlangende at meddele Lagtinget Oplysninger om det paagældende Anlæg; meddeles Oplysningerne ikke inden en af Lagtinget fastsat Tidsfrist af mindst 4 Uger, kan Forpligtelsens Opfyldelse fremtvinges ved en daglig eller ugentlig Bøde, som tilfalder Lagtinget.

§ 6.

Lagtinget skal være pligtig til, saa vidt og saa længe Ministeren for offentlige Arbejder forlanger det, at overtage Telegrambesørgelsen paa Færøerne overensstemmende med de derom til enhver Tid gældende Love, Reglementer og andre Forskrifter og i øvrigt paa de Vilkaar, som af Ministeren fastsættes. For saa vidt Driften af den af Staten oprettede traadløse Telegrafforbindelse mellem Thorshavn og Suderø i Henhold hertil overgaar til Lagtinget, skal Vedligeholdelsen af de paagældende traadløse Telegrafstationer dog være Lagtinget uvedkommende.

Overgaar Telegrambesørgelsen ikke til Lagtinget, er dette pligtigt til Samarbejde og Samtrafik med Staten eller den, hvem Telegrambesørgelsen overdrages, i det Omfang og paa de Vilkaar, som af Ministeren bestemmes.

Kapitel II.

Om Ledningers Anbringelse og Beskyttelse.

§ 7.

Lagtingets Telefonledninger med Tilbehør maa anbringes paa, over eller under fremmed Grund og Ejendom, være sig offentlig eller privat; saa-

fremt vedkommendes Samtykke til Anbringelsen ikke har kunnet opnaas, skal det dog være godtgjort ved et Skøn, afgivet af uvildige, dertil af Retten udmeldte, sagkyndige Mænd, at Anbringelsen er nødvendig for Anlægget. For øvrigt bliver der ved Udførelsen af Anlægget at tage Hensyn til de Ønsker, som den offentlige Myndighed eller private Ejer, hvis Ejendom berøres af Anlægget, maatte have angaaende Stedet, hvor Ledningerne med Tilbehør skulle anbringes, selv om Bekostningen ved Anlægget derved forøges. Længs offentlige Veje skal Ledningen saa vidt muligt holdes paa en og samme Side af Vejen.

Paa Steder, hvor der alt er anbragt Telegrafledninger eller kommunale eller private Telefonledninger, eller Gas-, Vand-, Kloak-, Elektricitets- eller lignende Ledninger, maa Lagtingets Telefonledninger kun anbringes, for saa vidt det kan ske uden Ulempe for de førstnævnte Ledninger, hvilket om fornødent bliver at godtgøre ved en paa lovlig Maade optagen Skønssforretning.

De i Lagtingets Tjeneste staaende Personer, der ere beskæftigede ved eller føre Tilsyn med Arbejder ved en Lagtinget tilhørende Ledning og legitimere sig som saadanne, have uhindret Adgang til mod Erstatning for den derved bevirkede Ulempe og Skade (jfr. § 12) at færdes saavel paa offentlig som paa privat Ejendom, for saa vidt de paagældende Arbejder gøre det fornødent. Til beboede Huse have de nævnte Personer dog kun Adgang om Dagen, ad anvist Vej, og kun for saa vidt det kan ske uden Ulempe for Beboerne; til Beboelseslejligheder have de ikke Adgang.

§ 8.

Saafernt det til Anlæg af en Lagtinget tilhørende Telefonledning med Tilbehør bliver fornødent at erhverve fremmed Ejendom, vil denne, for saa vidt Afstaaelse ikke opnaas i Mindelighed, og Erhvervens Nødvendighed godtgøres ved lovligt Skøn, være at ekspropriere efter Reglerne i Lov Nr. 69 af 7. Maj 1881 om Forpligtelse til Jords Afgivelse til offentlige Veje, Havne og Landingssteder samt til offentlige Skoler paa Færøerne.

§ 9.

Foranlediger Anlægget af eller Vedligeholdelsesarbejder ved en Lagtinget tilhørende Telefonledning, at den Grund, hvorover Ledningen føres, midlertidig helt eller delvis undrages fra den sædvanlige Benyttelse, eller at saadan Benyttelse besværliggøres, skal der en passende Tid før Arbejdernes Paabegyndelse gives den, der har Raadighed over den paagældende Grund, skriftlig Meddelelse derom. Naar de paagældende Arbejder er nødvendiggjorte ved Beskadigelser af Ledningerne, som ere bevirkede ved pludselige Begivenheder, og som kræve uopholdelig Udbedring, skal det dog være tilstrækkeligt, at skriftlig eller mundtlig Meddelelse gives snarest muligt, senest samtidig med Arbejdernes Paabegyndelse.

§ 10.

Hvor en Lagtinget tilhørende Telefonledning er anbragt, maa der ikke foretages noget Bygnings- eller Jordarbejde eller iværksættes nogen anden Foranstaltning, hvorved Ledningen kan udsættes for Forstyrrelse eller Beskadigelse, uden at der 8 Dage forud eller, for saa vidt en pludselig indtraadt Begivenhed har nødvendiggjort Arbejdets uopholdelige Udførelse, snarest muligt, senest samtidig med dets Paabegyndelse, sker skriftlig eller

mundtlig Anmeldelse derom til den af Lagtinget ansatte Bestyrer af Telefonvæsenet eller til den nærmeste Telefonstation.

En Lagtinget tilhørende Ledning skal paa Begæring af vedkommende Grundejer midlertidig eller for stedse fjernes, naar det godtgøres, at Fjernelsen er nødvendig for Iværksættelsen af Arbejder som de nævnte eller for den Brug, som Ejeren agter at gøre af Grunden. I Mangel af mindelig Overenskomst skal Spørgsmaalet om Nødvendigheden af, at en Lagtinget tilhørende Ledning midlertidig eller for stedse fjernes, afgøres ved en paa lovlig Maade optagen Skønsforretning.

Plantninger og Bevoksninger paa offentlig Gade, Vej eller Plads, der udsætte Lagtingets ved denne Lovs Ikrafttræden bestaaende Telefonledninger, for Forstyrrelse, kunne af Lagtinget fordres beskaarne i saadant Omfang, som det ved lovligt Skøn godtgøres at være nødvendigt for Ledningernes Sikkerhed.

§ 11.

Naar private eller Kommuner ville anlægge Telegraf- eller Telefonledninger eller Ledninger for elektrisk Drivkraft, Elektricitet til Belysning og lignende paa Steder, hvor der all er anbragt Telefonledninger, som tilhører Lagtinget, skal hine Ledninger anbringes saaledes, at de ikke kunne frembyde Fare for at hindre eller forulempe Benyttelsen af Lagtingets Ledninger. Spørgsmaal om, hvorvidt dette er Tilfældet, skal i Mangel af mindelig Overenskomst afgøres ved lovligt Skøn.

Saaframt en privat eller kommunal Ledning skulde falde ned og derved hindre eller forulempe Benyttelsen af en Lagtinget tilhørende Telefonledning, skal Lagtinget være berettiget til henholdsvis for den private Ejers eller Kommunalbestyrelsens Regning at træffe saadanne Foranstaltninger ved den førstnævnte Ledning, som skønnes at være nødvendige til den opstaaede Ulempe's Fjernelse.

§ 12.

Ligesom der for Afstaaelse af Grund til Anlæg af Telefonledninger, jfr. § 8, vil være at yde fuld Erstatning, saaledes vil al Skade og Ulempe, som Anbringelsen, Tilstedeværelsen og Vedligeholdelsen af saadanne Ledninger, jfr. §§ 7, 9 og 10, forvolder paa fremmed, offentlig eller privat, Ejendom, være at erstatte af Lagtinget. Erstatningens Størrelse bliver i Mangel af mindelig Overenskomst at fastsætte af uvildige, paa sædvanlig Maade af Retten dertil udmeldte Mænd.

§ 13.

Overtrædelse af Bestemmelserne i § 10, 1ste og 3dje Stykke, samt § 11, 1ste Stykke, straffes, for saa vidt Handlingen ikke efter sin Beskaffenhed falder ind under almindelig borgerlig Straffelovs § 295, med Bøder indtil 200 Kr. Sager herom behandles som offentlige Politisager, men Paatale finder kun Sted efter Lagtingets Begæring.

Kapitel III.

Om Hemmeligholdelsespligten.

§ 14.

De ved Lagtingets Telefonvæsen ansatte Funktionærer er forpligtede til, ikke alene saa længe de er i Telefonvæsenets Tjeneste, men ogsaa efter

at de er udtraadt af denne, at hemmeligholde for alle uvedkommende saavel Indholdet af Telefonsamtaler samt Navnene paa de gennem Telefonen samtalende Personer, som Indholdet og Tilstedeværelsen af de til Besørgelse gennem Telefonledningerne indleverede Telegrammer, samt Navnene paa Af-sender og Modtager af Telegrammer.

Den, der handler herimod, straffes med Bøder eller simpelt Fængsel.

Bemærkninger til foranstaaende Udkast.

Ministeriet for offentlige Arbejder har i Skrivelse af 29. Juni d. A. anmodet Amtet om at udarbejde og forelægge for Lagtinget til Overvejelse et Udkast til en Lov, hvorved der i Overensstemmelse med Lagtingets Ønske gives Lagtinget Eneraadighed over Telefonvæsenet, idet Ministeriet dog har forbeholdt sig, at alle Spørgsmaal om Samarbejde eller eventuelle Stridigheder med Telegrafvæsenet vil være at forelægge for og afgøre af Ministeren for offentlige Arbejder.

Det foreliggende Udkast, til hvis Udarbejdelse der har været levnet Amtet meget knap Tid, er bygget over Lov om Telegrafer og Telefoner af 11. Maj 1897, sammenholdt med den under 7. September 1906 udfærdigede Koncession for Færøernes Lagting paa Færøernes Amtskommunes Vegne paa Anlæg og Drift af Telefoner paa Færøerne.

Til de enkelte Paragrafer bemærkes følgende:

Til § 1.

Paragrafen fastslaaer Lagtingets Eneraadighed over Telefonvæsenet.

Da der allerede af Lagtinget er iværksat Forsøg paa traadløs Telefonforbindelse med en af de Øer, hvortil Kabel ikke kan lægges, har man anset det for naturligt at medtage Radiotelefoner, hvortil Staten har Eneret i Henhold til Lov No. 166 af 1. Maj 1923, under Lagtingets Eneret til Telefoner.

I Lagtingets Telefonkoncession findes som Post 2 en Bestemmelse, der fastslaaer Lagtingets Pligt til at optage enhver som Abonnent, dog med en Beføjelse for Ministeren for offentlige Arbejder til at dispensere herfra. Denne Dispensationsbestemmelse er formentlig særlig givet med det Forhold for Øje, at det paa flere Steder paa Færøerne vil være uforholdsmæssig kostbart at anlægge Telefon. At optage en Bestemmelse i Udkastet om Pligt for Lagtinget til at optage alle og enhver som Abonnent vil da nødvendiggøre en Begrænsning, der imidlertid vil være vanskelig at formulere. Under Hensyn hertil og til, at der vil kunne tænkes Tilfælde, hvor Abonnenters Forhold er af en saadan Art, at Abonnementet bør kunne fratages dem, har man i Udkastet udeladt Bestemmelsen i Koncessionens Post 2, idet man maa kunne gaa ud fra, at Lagtinget ikke vil misbruge sin Eneret og nægte berettigede Krav om Abonnement.

Til § 2.

Paragrafen svarer til § 3 i Loven af 1897 og § 3 i Koncessionen.

Til § 3.

Jfr. Loven af 1897 § 5, Stk. 1.

Til § 4.

Jfr. Loven af 1897 § 6. Den i Loven foreskrevne Sammensætning af Vurderingskommissionen er forenklet, idet der næppe kan blive Tale om Overtagelse af Telefonanlæg af større Værdi.

Til § 5.

Jfr. Loven af 1897 § 7.

Til § 6.

Jfr. Koncessionen af 1906 Post 6. Ved Bestemmelsen er der formentlig taget tilstrækkelig Hensyn til Ministeriets foran fremstillede Forbehold.

Til § 7.

Jfr. Loven af 1897 § 9.

Til § 8.

Jfr. Loven af 1897 § 10. Man har forsynet Paragrafen med en Henviisning til den færøske Ekspropriationslov.

Til §§ 9—13.

Jfr. Loven af 1897 §§ 11—13.

Til § 14.

Hemmeligholdelsespligt er paalagt Telefonvæsenets Funktionærer ved Koncessionens Post 18.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 28—1926

Klage over Ekspropriation paa Nolsø.

Til undertegnede Udvalg er henvist en Sag, hvori Enke efter Kongsbonde Hans Joensen paa Nolsø klager til Tinget over, at Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune har eksproprieret et til hendes Fæste hørende Bøstykke „Å ytra Botni“ til Skolegrund.

Nævnte Sag har været til Behandling i Lagtingssamlingen 1925, og blev det vedtaget at udsætte Sagen til indeværende Aar, grundet paa manglende Oplysninger.

Da der fremdeles ikke foreligger nogen yderligere Oplysninger, finder Udvalget ikke Anledning til at beskæftige sig med Sagen, og skal foreslaa at Sagen udsættes indtil videre.

Det kommunale Udvalg, den 10. August 1926.

Joen Poulsen.

O. F. Joensen.

J. H. Poulsen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 50—1926:

Vejinstrument til Jordemødre.

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse fra Amtslægen af 14. Oktober 1925 om Anskaffelse af Vægte til Distriktsjordemødre. Med Skrivelsen er vedlagt Skrivelse af 12. September 1925 fra Sundhedsstyrelsen, hvori anføres, at Retslægeraadet har anmodet om at søge indført et mere paalideligt Vejinstrument til den i Jordemoderinstruksens § 19 omhandlede Vejning af nyfødte Børn.

Der foreslaas en justeret Bismar, som er indrettet til højeste Belastning af 6 kg. Bismaren vejer c. 800 Gram, og Prisen ligger omkring 20 Kr. pr. Stk.

Efter Jordemoderloven skal Kommunerne afholde Udgifterne ved de nødvendige Instrumenter.

Udvalget mener dog ikke, at man for Tiden bør paalægge Kommunerne at anskaffe de omhandlede Bismere, men tilraader, at Tinget henstiller til Forstanderskaberne at imødekomme det fremsatte Ønske.

I Henhold til anførte foreslaas til Vedtagelse:

Det henstilles til de respektive Forstanderskaber at anskaffe til hver Jordemoder en Bismar af den af Sundhedsstyrelsen omtalte Konstruktion.

Det kommunale Udvalg, den 10. August 1926.

J. H. Poulsen.

Joan Poulsen.

O. F. Joensen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 85—1926:

Approbation paa Laan til Frodebø Sogns Kommune.

Fra Forstanderskabet for Frodebø Sogns Kommune foreligger en Ansøgning om Approbation paa Optagelse af et Laan paa 10,000 Kr. til Køb af Bogbinder Magnussens Trøstykke paa Tveraa.

Forstanderskabet anfører, at der er stor Trang til Byggegrunde, og at der stadig rettes Anmodninger til Forstanderskabet om at fremskaffe Byggegrunde. Der anføres, at Mangelen paa Byggegrunde er saa følelig, at Forstanderskabet anser det som sin uafviselige Pligt at tilvejebringe saadanne. Behoelsesforholdene er efter Forstanderskabets Opfattelse saadanne, at de er faretruende for Sundheden ved det at flere Familier er sammenlobede i samme Hus under uhygiejniske Forhold. —

Trøstykket er c. 5000 m², og er det Forstanderskabets Mening at udstykke passende Grundstykker, og at man ved Salg af disse forventer at kunne dække Renter og Afdrag af Laanet, eventuelt have en lille Fortjeneste.

I Sagen er vedlagt Skrivelse fra Amtet, som mener det ikke forsvarligt at give den ønskede Approbation, og anfører som Grunde følgende:

Kommunen har temmelig store Laan, bl. a. en stor Kassekredit, paa tilsammen 110,000 Kr., og mener at det vilde være langt bedre, om Kommunen fik nedbragt den kostbare Kassekredit fremfor at stifte ny, ikke paa krævet Gæld, og tilraader at udskyde Købet til bedre Tider. — Endvidere tilføjer Amtet, at det maa anse den stipulerede Pris for høj i Forhold til det stedfundne Prisfald. —

Udvalget skal udtale, at man nærer Betænkkeligheder ved at Kommuner, der i Forvejen er stærkt engagerede, i øjensynlige Nedgangstider stifter yderligere Laan, naar disse ikke er yderst paakrævede. Imidlertid maa man formene, at efter hvad der foreligger i Sagen, kan man næppe forsvare at nægte den ønskede Approbation.

Bilag 10—12, 1926.

Udvalget skal derfor tillade sig at foreslå til Tingets Vedtagelse:

Der gives Frodebø Sogns Kommune Approbation på af optage et Laan på indtil 10,000 Kr. til K   af et H  gbinder Magnussen, Tveraa, tilhørende Tr  stykke, 5085 m², til Udstykning til Byggegrunde. De ved Salg af Byggegrunde indgaaede Beløb vil være at anvende til Afbetaling på Laanet.

Det kommunale Udvalg, den 10. August 1926.

Joen Poulsen,

O. F. Joensen.

J. H. Poulsen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 78--1926:

Fredning af Blaamusling (krækling) i Kvalvig og Thorsvig.

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse af 29. Maj d. A. fra Kvalvig Sogns Kommune om Approbation paa Vedtægt til Beskyttelse af Blaamusling i Kvalvig og Thorsvig. —

Vedtægten er bekendtgjort paa lovbefalel Maade, dog har Forstanderskabet for Sjøv Sogns Kommune undladt at lade Vedtægten opslaa i Sognets Bygder.

Forstanderskabet for Næs Sogns Kommune har protesteret imod, at der lægges Fiskerne Hindringer i Vejen for at optage Muslinger, og særlig imod, at Beboerne i Kvalvig og Thorsvig forbeholder sig en Eneret.

Udvalget har ikke noget at bemærke til den foreslaaede Vedtægts § 1. Vedrørende § 2 maa man stille sig tvivlende, om det er rigtigt at begrænse Mængden af hvad en Baad maa tage ad Gangen, saa stærkt som foreslaaet, og skal henstille til Forstanderskabet at tage dette under fornyet Overvejelse. Bestemmelserne i § 3 om at Beboerne i Kvalvig og Thorsvig forbeholder sig Eneret til Forbrug af Musling paa 2de nærmere betegnede Steder anser men stridende mod § 1 i Lov Nr. 107 af 14. April 1893 for Færøerne om Beskyttelse af Muslinger. —

Udvalget skal derfor foreslaa til Vedtagelse:

1. Tinget kan ikke anbefale den indsendte Vedtægt til Ministeriets Godkendelse.
2. Det tilkendes gives Forstanderskabet for Sjøv Sogns Kommune, at dette var pligtigt at lade den fra Kvalvig Sogns Forstanderskab modtagne Vedtægt opslaa i Sognets Bygder efter § 2 i Lov for Færøerne om Beskyttelse af Muslinger.
3. En Afskrift af denne Betænkning tilstilles Forstanderskabet for Kvalvig Sogns Kommune.

Det kommunale Udvalg, den 10. August 1926.

Joen Poulsen.

O. F. Joensen.

J. H. Poulsen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 62—1926:

Bopæl for Jordemoderen i Husevig.

Til undertegnede Udvalg er henvist Skrivelse fra Beboere i Husevig Sogn dateret Maj 1926 angaaende Jordemoderen, som ved Indgaaelse af Ægteskab er flyttet fra Husevig til Skaalevig. — Med Skrivelsen følger Skrivelse fra Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune af 28. Juni og Færø Amt 2. Juli 1926. —

Samtlige Beboere protesterer imod at Jordemoderen, som altid har haft fast Bopæl i Husevig, flytter til Skaalevig. Som særlig Grund angives, at Husevig er den centrale Bygd i Distriktet, og at Vejlængden er ens fra Husevig til samtlige Bygder i Sognet.

I Forstanderskabets Skrivelse er anført, at det ganske vist maa erkendes, at det er mere bekvemt for Distriktets Beboere, at Jordemoderen bor i Husevig, men at det ikke har nogen større praktisk Betydning, idet Afstanden mellem Husevig og Skaalevig er knapt 3 km. — Amtet har i sin Skrivelse approberet, at Distriktsjordemoderens Bopæl bliver Skaalevig i Stedet for Husevig indtil Lagtinget maatte træffe endelig Bestemmelse desangaaende.

Udvalget mener ikke at kunne paalægge Jordemoderen at flytte tilbage til Husevig. Der er Telefonforbindelse med alle Bygderne i Distriktet. Differencen i Vejlængden kan ikke anses for at være af større Betydning, idet der kun er en Forskel paa c. 3 km mellem Husevig og Skaalevig. Endvidere ventes i en nær Fremtid anlagt Vej mellem Dal og Husevig.

Der foreligger i Sagen ingen Ansøgning fra Jordemoderen om at blive frilagen for Bestillingen.

I Henhold til det anførte skal man tillade sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

Tinget finder ikke der er tilstrækkelig Anledning til for Tiden at foretage noget i Sagen.

Det kommunale Udvalg, den 10. August 1926.

Joen Poulsen.

O. F. Joensen.

J. H. Poulsen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 97—1926:

Klage over Valg til Forstanderskaber i 1926.

1. *Vaag Sogns Kommune.*

Der klages over:

- a. At Brødrene Peter og Magnus Dahl begge er blevet indvalgt i Forstanderskabet.
- b. At Købmand Johan Nolsøe, der har Bopæl udenfor Kommunen, er blevet valgt ind i Forstanderskabet for Vaag Sogns Kommune.
- c. At Lærer E. Skaalum har været Medlem af Valgnævnet i Vaag, skønt han ikke har været valgberettiget i Vaag Kommune.

Medens det første Klagepunkt er uden Betydning, maa der gives Klagerne Medhold med Hensyn til det under b anførte Klagepunkt. Det forholder sig nemlig saaledes, at en Person, der ikke opfylder Valgretsbetingelserne, ikke bliver valgbar, fordi han fejlagtig er blevet opført paa Valglisten, og da Købmand Nolsøe ikke ses at have opfyldt den Betingelse af have Bopæl i Vaag Kommune, vil han ikke kunne være Medlem af Forstanderskabet. Dette medfører dog ikke, at Valget skal forkastes, kun at Købmand Nolsøe efter Valglovens § 18 slettes af Kandidatlisten og at den af de øvrige Kandidater, som under denne Forudsætning vilde have været gyldig valgt, erklæres for Medlem.

Til det under c anførte bemærkes, at Lærer Skaalum, som tilflyttet Kommunen faa Maaneder før Valglisens Affattelse ikke burde have været valgt til Medlem af Valgnævnet, da han ikke efter Loven havde Stemmeret.

Heller ikke dette synes at kunne medføre Valgets Forkastelse.

Forslag:

1. Lagtinget finder ikke Anledning til at forkaste det i Vaag den 20. Februar d. A. stedfundne Valg til Forstanderskab.
2. Lagtinget maa holde for, at Købmand Johan Nolsøe ikke kan være Medlem af Forstanderskabet i Vaag, da han ikke har Bopæl i Sognet, hvorfor der vil være at gaa frem efter § 18 i Valgloven af 1909.
3. Lagtinget maa anse det for urigtigt, at Lærer E. Skaalum har været Medlem af Valgnævnet for Vaag Sogns Kommune ved Valget i Februar d. A.

II. Funding Sogns Kommune.

Der er ikke ved Valget i 1926 gaaet frem efter Valglovens og Valgvedtægtens Regler. Valglisterne er først blevet affattet i Januar Maaned 1926 og har ligget fremme til Eftersyn i Januar Maaned — efter Forstanderskabets Opgivende — i det foreskrevne Antal Dage. Det blev først den 9. Januar kundgjort i Funding, at Valget skulde finde Sted den 8. Februar, altsaa med utilstrækkeligt Varsel jfr. Valglovens § 6. Valgnævnet blev ikke sammensat i Overensstemmelse med § 2 i Valgvedtægten af 1921, idet Valgnævnets Medlemmer ikke har været Medlemmer af de Udvalg, der af Forstanderskabet blev sat til at lede Valghandlingerne ved de to Valgsteder. Valgnævnets medlemmerne havde endelig ikke alle betalt Skat i behørig Tid, og da Valgnævnetsmedlemmer skal være i Sognet hosatte *Vælgere*, er der ogsaa paa dette Punkt begaaet en Fejl.

Der indkom til Valgnævnet 2 Kandidatlistes, af hvilke Valgnævnet dog kasserer Liste B med den Begrundelse, at Nr. 1, 2, 3 og 5 ikke havde betalt Skat inden 1. Januar 1926 og at Nr. 4 var opført paa Liste A som Nr. 3.

Det fremgaar af Sagen, at de nævnte Kandidater med Rette er erklæret for ikke valgbare, idet de ikke ses inden Valglisternes endelige Affattelse at have berigtiget deres Skat.

Paa Liste A blev Kandidat Nr. 5 udslettet paa Grund af manglende Skattebetaling.

Forstanderskabet har delt sig i 2 Partier, hvert paa 2 Medlemmer, af hvilke det ene ønsker Omvalg, medens det andet foreslaar at godkende Valget af de 4 paa Liste A opførte, saaledes at der maa blive nyt Valg af 1 Medlem.

Det fremgaar ligeledes af Sagens Akter, at de 4 Personer, som 2 af Forstanderskabets Medlemmer vil anse som valgte, alle er boende i Bygden Gjøv, og da Beboerne i denne Bygd vil have det i deres Magt, ved eventuelt Valg af eet Medlem, ogsaa at indsætte dette, mener Udvalget det rettest, for at Forholdstalsvalgmaaden kan komme til Anvendelse, at der foretages nyt Valg af alle 5 Medlemmer.

I Henhold hertil foreslaas til Vedtagelse:

1. Der vil være at foretage nyt Valg af 5 Medlemmer til Forstanderskabet for Funding Sogns Kommune.
2. Forstanderskabet vil have at paase, at Valglovens og Valgvedtægtens Regler iagttages ved følgende Forstanderskabsvalg i Sognet.

III. Kvivig Sogns Kommune.

Der klages over, at Kandidaterne, der er blevet valgt, ikke har betalt Kommuneskat. Forstanderskabet oplyser imidlertid, at der hidtil i Kvivig er blevet anvendt den Fremgangsmaade, at de Vælgere, der ved Valgets Foretagelse har betalt Skatten, har været berettigede til at vælge og vælges, og tilføjer, at samtlige de valgte Kandidater havde betalt deres Skat.

Det maa vel indrømmes, at den nævnte Fremgangsmaade er urigtig — Skatten maa være betalt inden det Valgnævnsmøde i December Maaned, i hvilket Valglisterne endelig berigtiges. Der synes dog ikke at være tvungende Grunde til at omstøde det stedfundne Valg.

Forslag:

1. Lagtinget finder ikke Anledning til at forkaste det den 29. Januar 1926 foretagne Forstanderskabsvalg i Kvivig Sogns Kommune.
2. Forstanderskabet opfordres til fremtidig at følge de i Valglovens § 5 foreskrevne Regler om Affattelse af Valglistes.

IV. Næs Sogns Kommune.

Der klages over, at Valglisten har været ført paa lovstridig Maade, idet nogle Personer, der ikke havde betalt Skat før lige inden Valgets Afholdelse, havde faaet Adgang til at stemme. Klagen er ganske vist begrundet, jfr. foran om Kvivig, men det anførte medfører næppe med Nødvendighed Valgets Forkastelse.

To andre Klagepunkter synes betydningsløse, idet den ene bygger paa en urigtig Fortolkning af Valglovens § 7 og det andet overdriver Betydningen af en Skrivefejl paa Valglisten med Hensyn til en Persons Stilling.

Forslag:

Som ovenfor anført vedrørende Kvivig.

V. Klaksvig Sogns Kommune.

Grundlaget for Klagen er den, at en af de valgte Kandidater ikke har været opført paa Valglisten — ifølge Oplysning fra Valgnævnet paa Grund af en Fejlagelse.

Forstanderskabet ønsker Valget kasseret. Valgnævnet protesterer herimod.

I et Cirkulære af 25. Januar 1913 er det udtalt, at den Omstændighed, at en Person ved en Fejlagelse ikke maatte være optaget paa Valglisten og derfor er udelukket fra at udøve sin Valgret, ikke vil kunne komme ham til Skade i Henseende til Valgbarhed.

Forslag:

Lagtinget finder ikke Anledning til at forkaste det den 13. Februar 1926 i Klaksvig Kommune stedfundne Forstanderskabsvalg.

VI. Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune.

Forstanderskabet for Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune anholder om Tilladelse til at lade det Omvalg, som Forstanderskabet har vedtaget at lade afholde, finde Sted til Efteraaret.

Forslag:

Lagtinget tillader, at nyt Forstanderskabsvalg i Kunø, Mygledal og Husum Sognes Kommune først afholdes i Efteraaret 1926.

VII. Fugleffjord Sogns Kommune.

1. Kaldsmand N. F. Eliassen klager over, at en Kandidatliste er blevet kasseret. Klageren anfører, at Stillerne Navne var skrevet af ham selv, men med Stillerne Vidende og Vilje og efter deres Bemyndigelse, og henviser til, at de to andre Lister, som blev godkendt, ikke havde været overensstemmende med Lovens Forskrifter.

Forstanderskabet oplyser, at de to sidstnævnte Lister var affattet som de burde være. Dette bestrides ganske vist af to Personer, der var Medlemmer af Valgnævnet, den ene dog kun en kort Tid, men man maa formentlig lægge Forstanderskabets Erklæring til Grund.

Da den kasserede Liste ikke var underskrevet af Stillerne, saaledes som det kræves i Valglovens § 7, 2. Stk., maa Listen med Rette anses for kasseret, og da de godkendte Lister ikke ses at være godkendte med Urette, findes Klagen ikke at kunne medføre en Forkastelse af Valget den 13. Februar 1926.

2. Lærer Karl Kristiansen klager over, at der ved Valget er benyttet en urigtig Fremgangsmaade, idet en Kandidatliste, der ved et Valgnævns-møde den 29 Januar var blevet godkendt af Valgnævnets Flertal, senere blev forkastet i et nyt Valgnævns-møde, idet Medlem af Valgnævnet, Jens E. Joensen, med Urette af Forstanderskabet er udelukket af Valgnævnet.

Med Hensyn til det sidste Punkt oplyses det, at Jens E. Joensen i Januar 1926 fungerede som Valgnævnsmedlem. Imidlertid oplystes det, at han som Skatterestant ikke var Vælger, hvorfor Forstanderskabet lod ham udtræde af Valgnævnet og lod Suppleanten træde til. Det kan maaske bebrejdes Forstanderskabet, at det ikke lod Jens E. Joensen udtræde straks, da det konstateredes, at han ikke var Vælger, men lod ham fungere ved et Par Valgnævns-møder; men Udelukkelsen maa iøvrigt anses for lovlig.

Naar et Medlem af Valgnævnet var blevet fjernet af Nævnet, maa det anses for rigtigt, at Valgnævnets Formand paany ønskede at samle Udvalget, og der kan derfor ikke gives Klageren Medhold i, at der er blevet begaaet noget ulovligt ved Valgnævnets senere Forkastelse af den ene af de tre Kandidatlistes, idet den tidligere Godkendelse var sket, medens et ikke lovlig valgt Valgnævnemedlem fungerede.

Forslag:

Lagtinget finder ikke Anledning til at forkaste det den 13. Februar 1926 i Fuglefjord foretagne Forstanderskabsvalg.

Det kommunale Udvalg, den 19. August 1926.

Joen Poulsen.

O. F. Joensen.

J. H. Poulsen.

F o r s l a g
til
L o v
om
Hvalfangst ved Færøerne.
(Fra Landbrugsministeriet.)

§ 1.

Ret til med Skib at drive Hvalfangst paa Søterritoriet ved Færøerne eller til at bringe Udbytte af Hvalfangst, selv om den har fundet Sted udenfor Søterritoriet, i Land paa Færøerne for der at tilvirke samme saavel som til at forelage saadan Tilvirkning, skal udelukkende være forbeholdt Personer, som har Indfødsret og ikke er blevet Statsborgere af en fremmed Stat, eller som er og i mindst 5 Aar har været bosiddende i den danske Stat, eller Aktieselskaber, i hvilke mindst Halvdelen af Aktiekapitalen tilhører saadanne Personer, og hvis Bestyrelse bestaar af saadanne og har Sæde i den danske Stat. Landbrugsministeriet kan dispensere fra de her foreskrevne Betingelser for Aktieselskaber.

De paa Færøerne inden 1. April 1902 drevne eller inden 1. Juni 1902 med Justitsministeriets Tilladelse paabegyndte Virksomheder af den ommeldte Art kan uden at opfylde foranstaaende Betingelser ogsaa efter denne Lovs Ikrafttræden fortsættes paa de inden 1. Juni 1902 gældende Betingelser (jfr. dog § 2, 3. Stk.), dog kun for saa vidt de drives af Aktieselskaber. Disses Aktiekapital maa ikke efter denne Lovs Ikrafttræden forøges, og Virksomheden maa ikke drives fra Stationer, der er oprettede efter 1. April 1902 (1. Juni 1902) eller med et større Antal Fangstskibe end det da anskaffede.

Medens de ved Lovens Ikrafttræden bestaaende Virksomheder iøvrigt vedblivende kan drive Hvalfangst i samme Omfang som hidtil paa de i Loven angivne Vilkaar, maa for Fremtiden nye Virksomheder ikke oprettes, og det Antal af Fangstbaade, der findes, maa ikke forøges, uden at Landbrugsministeriet efter indhentet Erklæring fra Lagtinget har meddelt Tilladelse dertil.

§ 2.

Den i § 1, 1. Stk., omhandlede Hvalfangst og Transport maa kun ske ved Skib, som sejler under dansk Flag. Skib, som anvendes til saadant Brug, er undergivet Sønæringslovens Bestemmelser om dansk Skib paa Fiskeri.

§ 3.

Enhver, Enkeltmand eller Selskab, der udøver den i § 1 omhandlede Virksomhed, skal inden hvert Aars 1. Maj for Politimesteren godtgøre, at de i §§ 1 og 2 foreskrevne Betingelser for Udøvelsen er til Stede. Er det et Aktieselskab, skal et Eksempplar af dets Vedtægter afgives til Politimesteren, hvilket ligeledes, inden en Frist af 3 Maaneder, skal ske hver Gang Vedtægterne forandres. Vedtægterne for Aktieselskaber, der falder ind under § 1, 1. Stk., skal blandt andet indeholde den Regel, at samtlige Aktier skal lyde paa Navn, og at ingen Overdragelse af Aktier er gyldig, medmindre den skriftlig er anmeldt for Selskabets Bestyrelse, som til enhver Tid skal føre en Fortegnelse over samtlige Aktionærer med Angivelse af det hver især tilhørende Aktiebeløb. Politimesteren paaser, at Vedtægterne er stemmende med Bestemmelserne i nærværende Paragraf.

§ 4.

Bestemmelser om, hvad der med Hensyn til offentlig Orden og Renlighed skal iagttages ved Hvalfangst, som drives paa Søterritoriet med Skib, samt ved Anlæg og Drift af Stationer for Tilvirkning af Udbyttet af Hvalfangst, kan optages i et Reglement, som fastsættes af Justitsministeren efter Lagtingets Indstilling.

§ 5.

Ethvert Hvalfangerskib skal have Skibets Navn malet midtskibs paa begge Sider og højst 15 Centimeter under Rælingen med hvid Oliefarve paa sort Grund og med Bogstaver af mindst 45 Centimeters Højde og 6 Centimeters Bredde.

§ 6.

Af enhver Bardchval og af enhver Tandhval af mindst 11,3 Meters Længde eller derover, der indbringes til Færøerne, og som er fanget eller fundet fra Skib eller Baad, udsendt fra Skib, svares en Afgift af 500 Kr. Af Dele af en saadan afgiftspligtig Hval svares en Afgift af 6 pCt. — dog ikke over 500 Kr. — af den Værdi, hvortil det indbragte af Syssemanden eller to uvildige Mænd ansættes.

Afgiften er forfaldet til Betaling, saa snart vedkommende Hval eller Del deraf er bragt i Land. Den opkræves af Politimesteren eller vedkommende Syssemand efter Regler, som fastsættes af Landbrugsministeren. I Opkrævningsgebyr betales der 4 pCt.

Afgiften kan af Lagtinget nedsættes til indtil en Tiendedel for de Stationers Vedkommende, der er villige til at afslutte Overenskomst med Lagtinget om Levering af Hvalkød til den færøske Befolkning paa Vlikaar, der af Lagtinget skønnes at være tilfredsstillende.

§ 7.

Af det aarlige Beløb, der indkommer ved Afgiften, tilfalder tre Femtedele Færø Amts økonomiske Fond. De to andre Femtedele tilfalder Færø

øernes Kirkefond, Færø Amts Fattigkasse og Amtets Skolefond, mellem hvilke Beløbet deles efter Lagtingets Skøn.

§ 8.

Storhvalkød maa ikke uden Amtets Tilladelse udføres fra Færøerne.

§ 9.

Overtrædelse af nærværende Lov straffes, for saa vidt strengere Straf ikke er hjemlet i den gældende Lovgivning, med Bøder, hvis Størrelse bestemmes saaledes: Ved Overtrædelse af §§ 1 og 2 fra 2000 Kr. til 8000 Kr.; ved Overtrædelse af § 3 og § 5 fra 40 til 1000 Kr.; ved Overtrædelse af § 6 fra 100 til 1000 Kr.; ved Overtrædelser af § 8 fra 50 til 5000 Kr. Afgift, som vedkommende har søgt at unddrage det offentlige, vil være at erlægge fredobbelt. Overtrædelse af det i § 4 omhandlede Reglement straffes med Bøder indtil 1000 Kr.

Bøder, so nogen ved en Hvalstation eller paa et Fangstskib ansat Person ifalder efter denne Lov, saavel som Sagsomkostninger kan inddrives ved Udlæg i samtlige Etablissementet tilhørende Ejendele.

§ 10.

Bøder efter denne Lov tilfalder Færø Amts Fattigkasse. Sager angaaende Overtrædelse af Loven behandles som offentlige Politisager.

§ 11.

Denne Lov træder i Kraft . . . . . Fra samme Tidspunkt ophæves Lov om Hvalfangst ved Færøerne af 2. Maj 1902, saaledes som denne Lov er ændret ved Lov Nr. 279 af 6. December 1912 og Lov Nr. 42 af 25. Februar 1916.

Udvalgsbetænkning

i

Sagerne Nr. 68, 96, 74 (1-2), 79, 122, 123 og 124.

---

1. *Nr. 68: Poul Poulsens og Joen Poulsens Lønningsforhold.*

I Skrivelse af 23. Juli d. A. andrager Telefonarbejderne Poul Poulsen og Joen Poulsen om fast Ansættelse ved Færø Amtskommunes Telefonvæsen samt udtaler Ønsket om samtidig med denne at faa et af Lagtinget udarbejdet Regulativ, som nærmere bestemmer deres Arbejdsforhold (Ekstra-Godtgørelse for eller Pligt til Nat-, Søn- og Helligdagsarbejde, Ferie m. m.) ved Telefonvæsenet. Idet man henviser til Lagtingstidende for 1924, Bilag 29, Side 7, Pkt. G, skal man udtale, at Lagtinget nævnte Aar efter Forslag fra Driftsbestyrer Jacobsen vedtog at give Andragerne fast Ansættelse ved Telefonvæsenet med en fast, efter en stigende Skala, nærmere angiven Aarsløn fra 1. Januar 1925 at regne. Men denne af Lagtinget vedtagne Ordning blev aldrig ført ud i Praksis, da Andragerne nægtede at modtage den.

Da Konjunkturerne har været og stadig er stærkt faldende, maa en almindelig Regulering af Arbejdslønnen her paa Øerne i en nærmere Fremtid forudses. Udvalget mener derfor, at Tiden som Følge heraf heller ikke er inde til en saadan Fastlæggelse af Lønnen, som af Andragerne ønsket; det bør først ske, naar man kan skønne, at Konjunkturerne er af større Stabilitet end Tilfældet er nu.

Forslag:

1. Der ydes som hidtil hver af Andragerne fra 1. Januar 1927 en Løn af 10 Kr. pr. Arbejdsdag + 25 pCt. Tillæg for Nat- og Helligdagsarbejde.
2. Der gives hver af Andragerne et Eksempplar af Betænkningen.
3. Spørgsmaalet om fast Ansættelse udsættes til næste Aar.

II. Nr. 96: Andreas Niclasens Lønnings- og Pensionsforhold.

I Skrivelse af 27. Juli d. A. andrager Førstereparatør Andreas Niclasen, Thorshavn, om, at Lagtinget vil tage Spørgsmaalet om en Forhøjelse af hans Løn og hans Pensionsforhold under velvillig Overvejelse.

Ifølge Andragerens Angivende har han virket ved Telefonvæsenet i c. 20 Aar; fast Ansættelse siden 1. Oktober 1919.

Af Lagtingstidende for 1920, Side 216, ses, at der mellem det mellem Tingsamlingerne staaende Telefonudvalg og Andrageren er indgaaet en Overenskomst m. H. t. hans Løn, ifølge hvilken han skal have en aarlig Løn paa 3500 Kr. fra 1. Oktober 1919, desuden 3 Kr. pr. Dag som Diæter for den Tid, han arbejder udenfor Thorshavn. Lagtinget stadfæstede den af Udvalget indgaaede Overenskomst. I Samlingen 1921 vedtog Tinget, at Andreas Niclasen foruden sin faste Løn skulde have 100 Kr. aarlig for udført Kabelarbejde paa Søen, og 4 Kr. pr. Dag han arbejdede paa Bygderne. Hans faste Løn er saaledes nu 3600 Kr. om Aaret.

Paa Grund af de faldende Konjunkturer og i Betragtning af de daarlige økonomiske Forhold mener Udvalget ikke at kunne foreslaa Lønnen forhøjet yderligere; men i Betragtning af, at han er saa gammel i Tjenesten og saa vidt Udvalget bekendt dygtig og samvittighedsfuld, finder Udvalget ingen Anledning til at foreslaa den nedsat. Med Hensyn til hans Pension foreligger ingen Vedtagelse fra Lagtinget. Man skal derfor tillade sig at foreslaa:

1. Der ydes Førstereparatør Andreas Niclasen fremdeles en Løn af 3600 Kr. om Aaret, samt
2. Pension efter de i Tjenestemandsløven fastsatte Regler, beregnet fra hans Ansættelse som fast Reparatør (1. Oktober 1919).
3. Der gives Andrageren et Eksempplar af Betænkningen.

III. Nr. 74.

a. Andragende om Telefon til Fuglø.

I Skrivelse af 20. Februar d. A. andrager Forstanderskabet for Svinø og Fuglø Sognes Kommune gennem sin Formand, S. J. Jacobsen, Lagtinget om, at der i indeværende Sommer maa blive etableret telefonisk Forbindelse med Fugløen ved Luftspænd over Fugløfjorden. Spændet tænkes ført fra Kallanes paa Svinø til Skoragjøgv paa Fuglø. Sagen er bilagt med en Erklæring fra Driftsbestyrer Jacobsen. Luftspændet vil faa en Længde paa c. 2500 m, og under Forudsætning af, at Landlinjen føres til Hattervig paa Fuglø, anslaaes den samlede Udgift til c. 6100 Kr. Driftsbestyreren udtaler i ovenfor nævnte Erklæring, at der er *meget ringe* Sandsynlighed for, at et Luftspænd over Fugløfjorden vil kunne holde. Det længste af de nu benyttede Luftspænd, er Spændet over Kvannesund til Mule (1900 m). Dette gik ikke mindre end 2 Gange i Stykker i Fjor, og det er dog c. 600 m kortere end over Fugløfjorden. Hertil kommer, at Strømforholdene i Fugløfjorden vil frembyde saa godt som uovervindelige Vanskeligheder ved en eventuel Overførelse af Traaden.

Udvalget kan være enig med Driftsbestyreren i, at der vist nok vil frembyde sig saa mange praktiske Vanskeligheder ved ad den

Vej at komme Fugløen i telefonisk Forbindelse med de andre Øer, at det paa Forhaand maa opgives som haabløst. Et Forsøg i den Retning maa derfor efter vor Mening betragtes som Spild af Tid og Penge. Sagen bør derimod i Henhold til sin Beskaffenhed behandles sammen med Spørgsmaalet om traadløs Telefon. Telefonforbindelsen med Fuglø vil saa forhaabentlig blive gennemført samtidig med Forbindelsen med de andre Udøer.

Forslag:

1. Lagtinget mener ikke at kunne inødekomme Aadragerne om en Telefonforbindelse med Fugløen ved et Luftspænd over Fugløfjorden.
2. Spørgsmaalet om Telefonforbindelse med Fuglø vil blive behandlet sammen med Spørgsmaalet om traadløs Telefon til de andre Udøer.
3. Der gives Aadragerne et Eksempel af Betænkningen.

*

*

*

- b. Forstanderskabet for Klaksvig Sogns Kommune har i Skrivelse af 1. Mars d. A. andraget Lagtinget om at fritage Landkommunerne for Pligten til at holde Stationer indenfor deres Grænser samtidig med, at der ankes over Telefonforbindelsen Klaksvig—Thorshavn, som siges at virke alt andet end tilfredsstillende.

Aadragerne fremhæver det uretfærdige i, at Thorshavns Kommune ene af samtlige Kommuner skal indlægge en Undtagelsesstilling og være fritaget for at holde Station.

Som Forholdene er nu, paalægges der ogsaa Folk Udgifter til Telefonvæsenet uden at vedkommende nogen Sinde bruge Telefon — det er heller ikke retfærdigt.

Der oplyses, at Klaksvig Kommune for Tiden har en Udgift paa c. 1200 Kr. til de lokale Stationer. Sagen er bilagt med en Erklæring fra Driftsbestyrer Jacobsen, som udtaler, at Thorshavns Kommune ganske vist ikke betaler noget til Telefonvæsenet, men *Abonnenterne* i Thorshavn betaler 20 Kr. mere i Aarsafgift end Abonnenterne i Klaksvig, hvilket for Thorshavns 200 Abonnenter udgør 4000 Kr. om Aaret. Endvidere oplyser han, at Telefonvæsenet i Aaret Oktober 1924—September 1925 for afgaaede og ankomne Telefonsamtaler, for afgaaede og ankomne Telefontelegrammer, for Budsendelser, for Ekstragebyrer og Sammenstillinger til Stationen i Klaksvig ialt har betalt 1330 Kr. 79 Øre. Det maa derfor indrømmes, at selv om Thorshavns Kommune ikke direkte yder noget til Telefonvæsenet, saa er det dog ikke ganske uanselige Beløb, der ad indirekte Vej, fra *Abonnenterne* i Thorshavn, tilflyder Telefonvæsenets Kasse. Ligeledes vil det fremgaa af ovenstaaende, at Klaksvig Kommune — hvad man let kan faa Indtryk af ved Gennemlæsningen af Andragendet —, ikke er ene om samtlige Udgifter til Stationen der, men at Telefonvæsenet yder et endda nok saa klækkeligt Beløb til samme — et Beløb, der vistnok er større end det, Klaksvig Kommune yder. Hermed er ikke sagt, at Thorshavns Kommune ikke har visse Fordele af, at Telefonvæsenet har sin Centralstation i Byen, det har den naturligvis. I 1906, fra hvilket Aar de første Telefonanlæg skriver sig, vedtog Lagtinget, at Udgifterne til Stationerne (Lokale, Lys, Varme og Betjening) skal afholdes af den paagældende Kommune mod at denne erholder en vis Andel af Gebyrerne — et Princip, Lagtinget stadig fastholder. Centralstationen

maa jo være paa eet Sted, og i og for sig er det maaske ikke unaturligt, at man i sin Tid byggede den i Thorshavn. Udvalget maa i Henhold til, hvad Lagtinget stadig har fastholdt, fraraade, at der foretages nogen Ændring i den bestaaende Ordning med Hensyn til Kommunerne's Pligt til at holde Station. Derimod vil Spørgsmaalet om en bedre Telefonforbindelse Klaksvig--Thorshavn blive behandlet under en anden Sag, og der kan næppe være Tvivl om, at Lagtinget vil gøre, hvad det kan, for at Forbindelsen kan blive saa effektiv som mulig.

Forslag:

Lagtinget mener ikke for nærværende Tid at kunne ændre noget i de gældende Bestemmelser med Hensyn til Landkommunernes Pligt til at holde Telefonstation indenfor deres Grænser.

IV. Nr. 79: *Telefonstationen i Skaalevig.*

Ved Nedlæggelsen af den gamle Station i Skaalevig i April 1925 var dens Indehaver, R. Dalsgaard, ifølge en fra Driftsbestyrer Jacobsen Sagen vedlagt Erklæring, Telefonvæsenet skyldig 326,19 Kr. Der er indtil nu ikke indgaaet noget af nævnte Beløb. Udvalget kan i Henhold til Sagens Beskaffenhed efter Forhandling med R. Dalsgaard efter Omstændighederne tilraade, at Hr. Dalsgaards Gæld til Telefonvæsenet betragtes som ordnet, mod at han inden 14 Dage en Gang for alle betaler Telefonvæsenet 170 Kr.

Forslag:

R. Dalsgaards Gæld til Telefonvæsenet afgøres ved, at han inden 1. September d. A. betaler 170 Kr.

V. Nr. 122: *Takstudregning for Telefonvæsenet.*

Under de mundtlige Forhandlinger, Udvalget i Fjor havde med Driftsbestyrer Jacobsen, med Hensyn til Fastsættelsen af Samtaletaksterne for de mange ved Nyanlæggets Fuldførelse oprettede nye Stationer, kom man ogsaa ind paa en almindelig Drøftelse af de forskellige Arter af Takster. Driftsbestyreren har foranlediget, at der til indeværende Samling er foretaget en Takstudregning for samtlige Landstationer paa Færøerne for Aaret fra 1. Oktober 1924 til 30. September 1925. Af denne, der er vedlagt Sagen som Bilag, fremgaar Forskellen i Indtægt for Aaret 1924—25 saavel for hver enkelt Station som for samtlige Stationer, beregnet efter de forskellige Takster. Af den ved Beregningen foretagne Sammenligning, vil man se, hvad det betyder økonomisk for Telefonvæsenet, hvis man fra de nuværende Takster, som nærmest maa betegnes som Afstandstakster, dog ikke ganske bestemte sig til enten at gaa over til rene Afstands- eller Distriktstakster. Overgangen

fra de nuværende til rene Afstandstakster, vil ifølge samme Beregning medføre en Forøgelse af Telefonvæsenets Indtægter paa Kr. 3289,10 eller en Opgang paa c. 5 pCt., medens Overgangen til Distrikstakster betyder en Nedgang paa c. 5 pCt. eller udtrykt i Kr. 4637,90. Da Lagtinget ikke kan undlade at tage Stilling til Taksterne, ihvertfald for de nye Stationers Vedkommende, mener Udvalget, at det vil være heldigst, at man i Fremtiden gaar over til udelukkende at benytte rene Afstandstakster. Derved opnaas dels at der bliver større Ensartethed i Taksterne end nu, dels at Taksterne overalt bliver regnet efter et og samme Princip. Samtidig med, at Driftsbestyrer Jacobsen har forelagt Tinget Materiale til Bedømmelse af de forskellige Taksters Virkninger, henstiller han til Tingets Overvejelse, om Tidspunktet ikke er inde til atter at gaa over til den oprindelige Godtgørelse til Stationerne af 3 Øre pr. Samtale i Stedet for den nugældende Godtgørelse paa $1\frac{1}{2}$ Øre. Som Motivering for sin Henstilling anfører han, at Stationerne jævnlig klager over, at de faar for lidt for at passe disse. Der er i Aaret 1924—25 ført c. 161,500 Gebyrsamtaler, hvilke med $1\frac{1}{2}$ Øres Forhøjelse vil give Stationerne en forøget aarlig Godtgørelse paa 2422 Kr. Hertil kommer, at Arbejdet med Sammenstillinger er vokset betydeligt for adskillige af de gamle Stationer efter den sidste store Udvidelse af Telefonnettet, hvilken Udvidelse ogsaa har medført, at der er kommet flere nye Stationer til med Krav paa Godtgørelse for Sammenstilling af de gennemgaaende Samtaler. Forholdet med Sammenstilling er for de ældre Stationers Vedkommende ordnet derhen, at de faar en fast aarlig Sum.

Man skal tillade sig at foreslaa, at der gives nedennævnte Stationer følgende Godtgørelse for Sammenstillinger om Aaret:

Elði	15 Kr.
Fuglafjörður	400 —
Funningur	105 —
Haldórsvík	50 —
Hvannasund	90 —
Klaksvík	110 —
Kvívik	50 —
Lopra	30 —
Norðskáli	55 —
Oyrareingir	50 —
Saltangará	50 —
Sandur	10 —
Sund	90 —
Syðradalur	90 —
Syðrugöta	55 —
Söldarfjörður	40 —
Sörvágur	40 —
Toftir	30 —
Tvöroyri	70 —
Vágur	70 —
Velbastaður	30 —
Vestmanna	400 —
Viðarciði	10 —
Øravík	60 —
Hvalvík	140 —
Strendur	150 —
Leynar	10 —

De af Udvalget i det efterfølgende foreslaaede Ændringer m. H. t. Forhøjelse af Godtgørelsen til Stationerne udgør:

- a. For hver afg. og ank. Samtale med $1\frac{1}{2}$ Ø.....c. 2420 Kr.
- b. For Sammenstillinger af gennemg. Samtaler .....c. 1115 -

Altsaa en samlet Merudgift paa....c. 3535 Kr.

medens en Regulering af Samtaletaksterne til rene Afstandstakster vil give en forøget Indtægt paa c. 3290 Kr. De foreslaaede Ændringer vil saaledes formindske det aarlige Overskud med 245 Kr. Forudsætningen for de foreslaaede Ændringer m. H. t. Godtgørelsen er, at den saakaldte „úrtid“ — Tiden fra 2—4 Eftermiddag om Søndagene — bortfalder, og Stationerne holder aabent hele Dagen. Telefontiden om Søndagene bliver uforandret.

Forslag:

1. De ved Telefonvæsenet paa Færøerne gældende Samtaletakster beregnes, ud fra de nu gældende som Grundlag, fra 1. Januar 1927 som rene Afstandstakster.
2. Der ydes samtlige Landstationer fra 1. Januar 1927 en Godtgørelse paa 3 Øre for hver ankommen og afgaaet Gebyrsamtale samtidig med at den saakaldte „úrtid“ bortfalder.
3. Samtlige i Betænkningen anførte Sammenstillingsstationer faar den ovennævnte foreslaaede aarlige Godtgørelse for Sammenstillinger.

VI. Nr. 123: Høreapparater til Telefonvæsenet.

I Skrivelse af 26. Juli d. A. oplyser Driftsbestyreren, at Telefonvæsenet i de senere Aar ikke har rekvireret Ekstra-Høretelefon sammen med de egentlige Apparater, saaledes at de Abonnenter, der er kommet til i de sidste 3—4 Aar, ikke har Ekstratelefon. En saadan Ekstratelefon koster 15 Kr. for Tiden. Statstelegrafene medgav tidligere sine Abonnenter en saadan Ekstratelefon gratis, nu kræver den en Ekstraafgift. Københavns Telefonvæsen forlanger 10 Kr. een Gang for alle og desuden en aarlig Afgift paa 1 Kr. I Henhold til foranstaaende skal man tilraade, at der paalægges de Abonnenter, der er forsynet med særligt Høreapparat en Ekstraafgift paa 2 Kr. aarlig.

Forslag:

Der paalægges samtlige gamle og ny Abonnenter, som ønsker et særligt Høreapparat, en Ekstraafgift paa 2 Kr. om Aaret.

VII. Nr. 124: *Fritagelse for at betale Telefonabonnement.*

I Skrivelse af 30. Marts d. A. ansøger Læge Jonsson ved Hr. Sagsfører Mitens Telefonvæsenet om at blive fritaget for at betale Telefonabonnement — 43 Kr. — for Halvaaret 1. Oktober 1925—31. Marts 1926. Der oplyses, at han har Vanskelighed ved at ernære sig og Familie, idet han ikke har nogen Pension og paa Grund af Sygdom er uarbejdsdygtig. Fra en anden Sag ved Udvalget, at der er Udsigt til, at han bliver Invalid for Livstid. Han har ikke benyttet Telefonen i det paagældende Tidsrum og oplyser, at det skyldes en Forglemmelse, naar han ikke har opsagt den forinden sin Afrejse til Danmark. I den Sagen vedlagte Erklæring fra Driftsstyrelsen bekræfter han, at Telefonen ikke er blevet brugt i det paagældende Halvaar. Forøvrigt oplyser han, at Læge Jonsson ifølge Abonnementsbetingelserne er pligtig til at betale, da han har undladt at opsige Telefonen i rette Tid. Udvalget kan i Henhold til ovenstaaende efter Omstændighederne tilraade, at Læge Jonsson fritages for at betale Abonnementet i nævnte Tidsrum.

Forslag:

Læge Jonsson fritages for at betale Telefonabonnement — 43 Kr. — for Halvaaret fra 1. Oktober 1925—31. Marts 1926.

Telefonudvalget, den 25. August 1926.

Joh. M. Fr. Poulsen.
Ordfører.

O. Effersøe.

Joh. Reinert.

Nyholm Debess.

R. Rasmussen.

Lagtingsmand Effersøe.

Thorshavn, den 4. August 1926.

Til
Færøernes Lagting.

Erfaringen har vist, at de nugældende Regler med Hensyn til Foranstaltninger mod Indførsel til Færøerne af smitsomme Sygdomme hos Husdyrene ikke har virket tilfredsstillende. Smitte af Faarøjsyge blev for faa Aar siden indført til Strømsø og paaførte saavel det offentlige som private Personer betydelige Udgifter. Det beroede derhos paa heldige Omstændigheder, at Sygdommen ikke bredte sig til andre Øer. I Betragtning af det, som saaledes er sket, samt under Hensyn til, at den farlige Mund- og Klov-syge har bredt sig stærkt udenfor Færøerne, vil jeg anbefale, at de omhandlede Regler bliver skærpede.

Jeg tillader mig at fremhæve, at der formentlig *ikke knytter sig nogen større*, om overhovedet nogen, *Interesse* for det Almene i at tillade Indførsel af Husdyr eller Fjerkræ. Efter de Sagkyndiges Mening bør der formentlig lægges Vægt paa at forbedre disse Dyr ved en bedre Behandling og andre Foranstaltninger, som kan træffes her paa Øerne, og ikke ved Indførsel af Avlsdyr.

I Henhold hertil skal jeg fremsætte følgende Udkast til Ændringer i de omhandlede Regler:

A. Til Lov for Færøerne, Nr. 36—1908, af 28. Februar 1908 om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene m. m.

Til § 1.

1. Paragrafens 2. Stk. affattes saaledes:

„Tilladelse bliver kun at meddele, naar der ikke med Indførselen kan antages at være forbundet nogen som helst Fare for Indbringelse af Smitte, og det derhos maa antages, at Indførselen af Husdyr eller Nytte-Fjerkræ er paakrævet af Hensyn til Racens Forbedring.“

2. Paragrafens 3. Stk. affattes saaledes:

„Indførselen af Husdyr og Nytte-Fjerkræ maa kun foregaa i Thorshavn, og al Indførsel skal gøres afhængig af, at visse Regler iagttages til Forebyggelse af Smitte.“

B. Til Bekendtgørelse Nr. 186 for Færøerne af 31. Juli 1908 om Foranstaltninger mod smitsomme Sygdomme hos Husdyrene:

Til § 2.

Paragrafens 1. Stk. affattes saaledes:

„Kvæg, Faar, Geder, Svin og Hunde, som tillades indført fra de i § 1 nævnte Lande, skal, inden de bringes i Land, anmeldes for Politiet, som sørger for, at de, saa vidt det er muligt, bliver undersøgt af Dyr læge snarest, og straks under Politets Tilsyn underkastes Karantæne, der varer i 3 Uger. Dyrene skal i denne Tid holdes afsondrede og maa ikke frigives uden skriftlig Tilladelse fra Politiet. Tilladelsen maa ikke gives, medmindre de kan antages at være helt sunde. Herom skal, saa vidt muligt, foreligge Dyr lægeattest.“

Bemærkninger.

Efter at der er blevet ansat en Dyr læge paa Færøerne med Bopæl i Thorshavn, kræver Forsigtighedshensyn, at Indførselen af Husdyr og Nyttedyr kun sker til dette Sted og ikke til noget andet Sted paa Øerne, samt at der, saa vidt muligt, foretages Undersøgelse ved Hjælp af Dyr læge, baade ved Ankomsten og ved Karantænenes Afslutning.

Oliver Effersøe.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 176—1926:

Forslag til Lov for Færøerne om Tilsyn med Husdyr m. m.

.....

Udvalget udtaler sin Tilfredshed med, at den foreliggende Sag er blevet rejst, og mener, at det af Amtmanden med Bistand af Landbrugskonsulenten udarbejdede Lovforslag tilligemed Bemærkninger er af stor Interesse og bør behandles med al mulig Imødekommenthed. — Man er dog fuldkommen paa det rene med, at de her paa Øerne forhaandenværende Forhold kræver, at Sagen tillige behandles meget grundigt og med stor Forsigtighed, saaledes at nye og meget indgribende Foranstaltning ikke iværksættes som tvungne i Henhold til Lov, forinden deres Berettigelse og Gennemførlighed maa anses for fuldt godtgjort.

Lovforslaget gaar i Hovedsagen ud paa, at der skal oprettes et offentligt Tilsyn med, at de fornødne Foderforraad til Husdyrene er til Stede, samt med Behandling af Husdyr i det hele taget (§ I). De paagældende Tilsynsmænd skal derhos have det Hverv at give Landbrugerne gode Raad med Hensyn til Høets Beregning samt Husdyrenes Røgt og Pleje (§ IV).

Systemet har længe været brugt paa Island, og har der virket meget gavnligt; men ved Overvejelsen af Spørgsmaalet om dets Overførelse til Færøerne maa man holde sig for Øje, at der er meget stor Forskel paa det islandske og det færøske Landbrug. Paa Island er Jorden delt i selvstændige Brug, hvert med sin særskilte Besætning af Faar, medens dette meget sjældent er Tilfældet hos os. Navnlig er Forskellen mellem islandsk og færøsk Landbrug betydelig for saa vidt angaar Faarebruget, der begge Steder er af stor Vigtighed. Paa Island er Faaret et virkeligt Husdyr, idet disse holdes i Hus om Vinteren, og da kun lejlighedsvis, naar Vejr forholdene tillader det, slippes ud paa Græs, medens færøske Faar, paa sjældne Undtagelser nær, gaar ude baade Sommer og Vinter i halvild Tilstand, og derfor ikke i egentlig Forstand kan betegnes som Husdyr. Saavel de enkelte Brugs Beskaffenhed som Faareavlens Driftsmaade gør det overmaade vanskeligt at

forsyne Faarene med Foder (Hø), naar de trænger hertil om Vinteren eller Foraaret. Hvorvidt Jordbruget og Faareavl kan og bør omlægges, er et vanskeligt Fremtidsspørgsmaal. Man skal med Hensyn hertil bl. a. henvise til, at der for Tiden bliver drevet Faareavl ved offentlig Foranstaltning i en Gaard i Kvalvig paa Strømø efter nye Principper, samt at Resultaterne heraf ikke endnu er tilstrækkelig belyste. — Ifølge paagældende Kreaturtælling fandtes der tilsammen paa alle Øerne 64,199 Faar efter Slagtetid 1924, hvilket var et udsædvanligt lavt Antal.

Udvalget anser en nærmere Overvejelse paa sin Plads angaaende Spørgsmaalet om, hvorvidt der tiltrænges mere virksomme Bestemmelser til Forebyggelse af for store Besætninger i de enkelte Hauger, end den, der indeholdes i Haugelov af 23. Februar 1866 § 8.

For saa vidt angaar de Kreaturer, som er egentlige Husdyr, nemlig: Køer, Heste, Geder og Svin, stiller Sagen sig væsentlig anderledes end ovennævnt m. H. t. Faarene. Efter Kreaturtællingen i 1924 fandtes der den Gang paa Færøerne: 3831 Køer, 639 Heste, 21 Geder og 30 Svin. Køerne holdes paa Stald om Vinteren og løsgaaende i Udmarken eller tøjrede i Indmarken om Sommeren. Flere Steder holdes de løsgaaende paa Indmarken om Efteraaret, efter at Indhøstningen er forbi. Hestene holdes i Sandø Sysse, men andetsteds meget sjældent, paa Stald om Vinteren. I Vaagø Sysse græsser de hele Aaret i Udmarken, medens de udenfor de to nævnte Sysse, hvor de overhovedet holdes, gerne græsser i Udmarken om Sommeren (naar de ikke bruges) og i Indmarken om Vinteren.

Hvis det anses for paakrævet, vil der formentlig ikke være noget til Hinder for at iværksætte de i Lovforslaget omhandlede Foranstaltninger med Hensyn til de Kreaturer, som holdes paa Stald, navnlig Køer.

Udvalget anser det for rigtigst ikke i indeværende Samling at komme ind paa en nærmere Behandling af denne Sag, være sig i Udvalget eller i Tinget; men man skal tilraade, at der søges fremskaffet Udtalelser om den fra de kommunale Styrelser og derhos fra særlig indsigtfulde Landbrugere indtil næste Tingsamling, da Sagen maa optages til fornyet Overvejelse.

Det bemærkes, at man fra Danmarks Repræsentation i Island har modtaget vedlagte Eksemplar af Anordning for Forraadstilsynsmænd i Kjósarsysse, udstedt den 31. August 1915 i Henhold til vedkommende Lovs § 8.

Forslag:

- A. Sagen (Lovforslaget og Udvalgets Betænkning) tilstilles samtlige kommunale Styrelser, idet man anmoder disse om at drøfte den med indsigtfulde Landbrugere og at fremskaffe disses Udtalelser samt derefter at tilstille Lagtinget Udtalelserne inden Olaidag 1927 tilligemed Styrelsens egen Erklæring.

Man ønsker bl. a. følgende Punkter besvaret:

1. Kan det tilraades, at Lovforslaget bringes til Anvendelse med Hensyn til Faar, som ikke holdes paa Stald, og i bekræftende Fald i hvilket Omfang, og bør det anvendes, hvad enten Faarene er i Fællig eller i Kendingsbrug?
2. Kan det tilraades, at Lovforslaget bringes til Anvendelse med Hensyn til alle Kreaturer, som holdes paa Stald, eller i benægtende Fald paa hvilke?
3. Kan det tilraades, at Lovforslaget anvendes med Hensyn til Heste, som ikke holdes paa Stald, og i bekræftende Fald uden Hensyn til, om de holdes i Indmarken eller i Udmarken om Vinteren?

4. Er der Grund til at fastsætte for hver Hauge Størrelsen af Besætning af Faar, som det skal være forbudt at overskride?
5. Hvilke Bemærkninger giver Sagen iøvrigt Anledning til dels i sin Almindelighed og dels vedrørende Enkeltheder?

B. Sagen tilstilles ligeledes „Føroya Búnaðarfelag“ til Erklæring.

C. Nærværende Sags videre Behandling udsættes til næste Aar.

Lagtingets Landboudvalg, Thorshavn, den 27. August 1926.

O. Effersøe,
Formand og Ordfører.

J. Patursson.

J. H. Poulsen.

M. D. á Ryggi.

M. Samuelsen.

J. A. Wang.

J. J. Weihe.

Udvalgsbetænkning

i

Sag 81—1926 (Ulykkesforsikring).

Justitsministeriet har i Skrivelse af 16. Marts d. A. meddelt Tingets Formand, at der under 9. s. M. er udfærdiget kgl. Anordning, hvorefter ved Lagtingets Forslag af 1925 om Ændring i Ulykkesforsikringsloven er sat i Kraft uden væsentlige Ændringer. I samme Skrivelse meddeles i Anledning af Lagtingets Forespørgsel, at Skibsfiskere, der har betalt Hjemmepræmie, er forsikrede mod alle under Anordningen faldende Ulykkestilfælde.

I Skrivelse af 28. April d. A. til Amtmanden har Justitsministeriet meddelt, at det af Lagtinget vedtagne Udkast til Vedtægt for Færøernes Ulykkesforsikring (Føroya vanlukku trygging) kan stadfæstes, naar der foretages nogle væsentlig formelle Ændringer.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, skal tilraade, at man fra Tingets Side tiltræder de af Ministeriet foreslaaede Ændringer, dog skal Udvalget foreslaa enkelte Forandringer i Ministeriets Forslag.

Man foreslaar først en klarere Affattelse af § 3 Stk. 2.

Naar der i Justitsministeriets Skrivelse udtales, at der maa optages en Bestemmelse om, at Selskabet ikke kan ophæves uden Ministeriets Samtykke, skal oplyses, at man fra Lagtingets Side er gaaet ud fra, at Selskabet ikke kan ophæves uden ved kgl. Anordning, og at dette fulgte af sig selv. Udvalget kan tilraade, at der indføres en saadan Bestemmelse.

Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk m. m. har ønsket, at der optages en Bestemmelse om, at Løroya vanlukku trygging overtager Afviklingen af de Forbundets særlige Afdeling for Færøerne paahvilende Forpligtelser mod at overtage samme Afdelings kontante Midler, Restancer etc. Udvalget har intet mod en saadan Bestemmelse at anføre.

Forslag.

Tinget kan tiltræde Ministeriets Forslag om Ændringer og Tilføjelser til Tingets Forslag til Vedtægt for Ulykkesforsikring dog med følgende Forandringer:

- 1) § 3, Stk. 2 affattes saaledes:

Medlemmer er herefter paa Færøerne hjemmehørende Redere for Skibe, der er indførte eller skal indføres i Skibsregisteret (jfr. Ulykkesforsikringsloven Kap. 7) og Arbejdsgivere, der er hjemmehørende paa Færøerne, og uden at være forsikringspligtige i Medfør af Ulykkesforsikringsloven Kap. 7 med dansk Skib, Baad eller Fartøj m. v. driver Fiskeri, Skibsfart, Baadfart, Færgefart, Pramfart, Bugsering, Stenfiskeri, Lodsgerning eller udfører Sandgravning, Optagning af Vraggods fra Havbunden, Dykker- og Bjærgningsarbejde, eller som Erhverv udfører Fuglefangst eller Fjeldgang efter Faar (jfr. Ulykkesforsikringslovens Kap. 8) samt de andre i Anordningen omhandlede Arbejdsgivere.

- 2) Som § 12 sættes:

Selskabet kan ikke ophæves uden ved kongelig Anordning efter Lagtingets Indstilling.

- 3) Til § 2 føjes:

Selskabet overtager efter 1. Januar 1926 Afviklingen af de Forsikringsforbundet for danske Fiskere og Søfolk m. m. for den færøske Afdelings Vedkommende paahvilende Forpligtelser, mod at Afdelingens kontante Midler, Restancer, særlige Protokoller, Arkivsager og Tryksager o. lign. overdrages Selskabet.

Thorshavn, den 25. August 1926.

J. J. Dahl.

O. F. Joensen.
Formand.

Johs. Joensen.

S. P. úr Konoy.

Edw. Mitens.
Ordfører.

Udvalgsbetænkning

i Sagerne: I. Nr. 105—1926: Forslag til Lov for Færøerne om Husmandsbrug, II. Nr. 169—1926: Forslag til Lov for Færøerne om Grundforbedringslaan og III. Nr. 147—1926: Forslag til Lov om Begunstigelsar for Driftslaane foreninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne.

Om disse Sager i Almindelighed skal Udvalget udtale, at man anser det for meget heldigt, at Amtmanden har forelagt dem for Lagtinget, og man haaber, at Lovforslagene vil yde et godt Bidrag til Udvikling af det færøske Landbrug. — Med Hensyn til Fremgangsmaaden for Sagernes videre Fremme og Formen for Forslagene har Udvalget delt sig i et Flerital paa 5 Medlemmer (Ellersøe, J. H. Poulsen, M. Samuelsen, Wang og Weihe) og et Mindretal paa 2 Medlemmer (Patursson og M. D. á Ryggi).

Minnilutin (J. Patursson og M. D. á Ryggi) ber fram:

Løgtingið hevði í hondum í fleiri ár her frammanundan lóguppskot »om foranstaltninger til husdyravlens og husdyrbrugets fremme m. m.«. Hettar lóguppskot kom í gildi í vetur.

Tá uppskotið til hesa lóg fyrstu ferð kom á ting, var soleiðis ætlað til, at høvuðsstjórnin yvir hesum studnaði til fenaðin í Føroyum skuldi vera hjá búnaðarráðinum í Keypmannahavn. Við og við førkaði tingið seg burtur frá hesi tilætlan, soleiðis at úrslitið endaði við, at stjórnin varð fyriskipað at vera á ástaðinum, í Føroyum, hjá búnaðarfelagi hettar lands. Lógin er nú roynd, og eingin vandi tykist vera hjá Føroyingum at stjórna hesi skipan.

Eingin ivast longur í, at hettar var tann beini vegurin, tingið gekk.

Í ár eru aftur borin 3 uppskot fram á ting, nemliga »Forslag til lov for Færøerne om grundforbedringslaan, udkast til lov om begunstigelser for driftslaansforeninger for mindre jordbrugere paa Færøerne« og tað frá ífjór drýggjaða mál: »Udkast til lov for Færøerne om husdyrbrug«.

Sum upprunaliga tilætlað í frammanundan nevnda uppskoti um lóg til studnað til fenaðin í Føroyum, er eisini í hesum lóguppskotum, sum ætlaði eru til studnað til jarðrøktina í Føroyum tilskilað, at ovarsta stjórn ikki skal vera á ástaðinum, men sita avlendis, sita í Keypmannahavn.

Minnilutin dugur ikki at síggja betur, enn tá tingið ífjór kom til tað úrslit, at studningur til fenað okkara kom búnaði okkara best til gagns, tá stjórnin var stödd her heima, so má tingið eisini halda, at studnaður til jarðrøkt okkara verður okkum hentastir, tá stjórnin yvir hesum máli eisini er við hondina, er heima á ástaðinum.

Minnilutin hevur tessvegna broytt skipanina soleiðis, at meðan ovarsta ráði eftir uppruna uppskotinum ætlast til at vera hjá figgjarráðgevarinum og búnaðarráðgevarinum og fyri ein part hjá Føroya amtmanni, er tað eftir okkara uppskoti lögtingið sjálvt, sum ber ansvar fyri hesi fyrirøktu og letur hana upp í hendi á eini 3-manna jarðrøktarnevnd, sum tingið velur.

Eitt annað er eisini í hesum viðfangi vert at hava í huga: tað er tingsins stöða sum umboð og stjórn fyri Føroya landi og fólki.

Eftir lóg tingsins og gomlunum siði hevur lögtingið øll landsins mál í hondum, summi leysari, summi fastari. So við og við troðka seg nýggj mál fram. Tekur tingið sær nú tann sið at koma sær burtur undan flestum øllum nýggjum landsmálum, ið upp koma, so er tað vituligt, at týdningur tingsins sum stuðul landsins minskar so við og við. Tí tingið fer tá einans at halda eftir um tey gomlu málini, og vituligt minka tey í týdningi, so hvørt sum árin renna; meðan tað so einki ráð fær á teim málum, sum í eftirtíðini vera høvuðsmál landsins. Minnilutin heldur tilíkan lögtingssið vera alt ov mikið hættisligan fyri Føroya fólki og Føroya landi.

Higgja vit nú at landbúnaðarmálum okkara, so hevur tingið higar til dags havt tey flestu um hendi, á einhvønn hátt, hagartil at tingið fyri nøkrum árum síðan slepti sær undan at hava við tvey nýggj búnaðarmál at gera, sum vóru royndarbrúkið og búnaðarskúlamálið. So stutt sum er síðan, at tingið læt hesi mál av hondum, man tingið tó yvirhøvar nú líta soleiðis á hesi mál, at frægari hevði verið avstað farið, um hesir stovnar høvdu staðið undir tingsins óbundna ansvari.

Í hvussu er væntar minnilutin seg at vera í sameining við tingið, tá vit siga, at tað at tingið læt hesar báðar stovnar av hendi, tað elvur ikki lystin til at lata meiri um seg ganga av tilikum, og helst ikki av sovorðnum fyrirøkum, har studnaðurin skal vera peningalívigan.

Tað er einki at undra, um fyrirøktur okkara landbúnaði viðvíkjandi, sum ókunnigur menn skulu fyriskipa, ljóta at roynast minni væl. Landslag okkara og veðurlag er sermerkt, búnaðarøkt okkara til fjalls og fjøru, í bjørgum og til sjós, og búnaðarviðurskiftir okkara viðvíkjandi lógum og reglum, alt er hettar so sermerkt og eyðkent, at ivaleyst duga teir menn best at umfara okkara búnaðarmálum, sum heimakunnugir eru øllum viðurskiftum og líkindum og annars eru hyggjur menn.

Tað bætar einki, at ókunnugir menn, tó teir undir alf øðrum viðurskiftum eru dugnað menn, fara at stýra verkum, sum teir ikki kunna kenna til odd og egg.

Úrslitið av slíkum verður, at peningar oyðast í stórum og verkini koma minni til gagns, enn tey átti, summi kunna enná gera skaða.

Afturat hesum kemur so tað, at um lögtingið framvegis uppi heldur tann sið, ikki at lata Føroyingar sjálvar náða fram at til at starvast við og taka ansvar fyri teim almennu búnaðarviðurskiftum her á landi, so doyvir tingið tað áræði og tað sjálvsálit, sum má vera høvuðshaldið hjá okkara undangongumonnum, um landbúnaði okkara skal vegnast væl í r amtíðini.

Hvat hesum máli, sum henda nevnd nú hevur í hondum, viðvíkur: um at lána peningar út til jarðrøkt, so kann tað ikki vera nakað ivamál, at Føroyingar sjálvir duga betur enn nakar annar at skyna á, at teir peningar, ið útlántir vera, vera lántir væl.

Tað er beint og neyðturviligt, at búmonnum okkara gevist atgongd til lagalig lán. Men lán skulu rindast aftur. Og so er háttað yvirhøvur her á landi, at smámenn, menn sum eiga trøð ella nakrar gyllin í jørð, sum hesi lán mest eru ætlaði til, teir fáa, sum viðurskiftini enn eru, lítið meira og ofta minni enn so, ikki so frægt upp úr sínum gerðum, ella síni ogn, at teir fæða seg og síni við búmat. Til sölis av jørðini verður lítið, oftast einki, teir flestu verða at keypa afturat. Skulu tilkikir menn fáa sær pening til rentur og endurgjald av teim lánnum, teir taka, verða teir, sum enn er státt, at taka peningiu úr sjónum, ella av framíhjá vinnu.

Tílik striggin viðurskiftir hjá lántakarunum, og mong onnur kundi roknað upp, eru óvanlig í Danmark. Danir eru ókunnigur hesum, Føroyingar eru her heimavandir. Eisini av hesum atvoldum; at lánini koma sum mest at gagni og gera sum minstan skaða, má minnilutin fasthalda, at lángevingin verður stjórnað hiðani frá.

So er at taka til uppskotini sjálv, hvussu tey eru gjerd. Tey eru nú í trimum serstøkum lógum. Minnilutanum tykist hettar óhent fyri lánsøkjandar. Tað verður teimum óvmikið fløkt at leita sær um atkomstir og treytir.

Tessvegna hevur minnilutin í hesum viðfangi lagt alt undir eitt og annars gingið sama veg, sum tingið gekk ífjor viðvíkjandi búfenaðslógini: sett saman eina stutta lóg um lánið, og síðani reglir um skipanina.

Enn hevur nevndin tikið sær eitt nýmæli fyri, og tað er at skriva lógina og reglurnar á tí máli, teir menn nýta, ið lógin er gjerd fyri.

Atvoldin hertil er fyri ein part tann, at reglurnar tá verða skiljugar hjá teimum, ið fyriskipanina skulu nýta. Hitt hevur nevndin eisini haft í huga, at koma hesi uppskot út sum lógir í tí formi, tey nú hava, koma nógv óføroysk heitir at sløðast inn í búnaðarmálið og atvolda, at mong góð væl hóskaði orð, sum enn eru til, detta burtur. Tað starv hevur lögtingið, eftir lögtingslógini, at fjálga um øll føroysk viðurskiftir, føroyskt mál ikki undantikið. Heldur nógv hevur hettar starv tingsins ligið á láni higartil. Minnilutin vónar nú, at tingið tekur hettar starv upp og í hesum máli gevur vælvild síni til sjóndar.

Eyðvitað lefur stjórnin umseta lógina og reglurnar á Danskt til nýtslu sína. Minnilutin heldur seg kunna ætla, at tað er henni eingin vandi

Nú kunnu summir halda, at uppskotini, so mikið umsnúgvæði, sum her er frágreitt, atvolda, at tað verður torførari at fáa lógina samtykta, at tað verður stórt spell, um hesi tilætlaði lán ikki verða at fáa í vetur, nú lívuviðurskiftini væntast at fara at vera reiðiliga vánalig, og at tað tí er best at taka við uppskotinum mest sum tey eru, og heldur seta tað í lógina, at hon ikki skal galda meir enn 3 ár, so tingið tá kann broyta hana sær til vildar. Hitt var eisini havt á máli við fyrstu viðgerð, at tingið var illa ført fyri at standa ríkiskassanum til ansvars fyri teir útlántu peningar.

Viðvíkjandi fyrsta ivamáli, so er tað ikki hugsandi, at stjórnin, sum í hesum atvikum hevur til fremsta endamál at lívga búnaðinum í Føroyum, tálmar lógini tess vegna, at lögtingið hevur sett hana í ein form, sum tingið heldur hóska og gagna okkara búnaði best.

Viðvíkjandi tí, at fáa lógina at galda sum skjótast, tí tíðirnar eru ringar, má tó havast í huga, at tað er hættisligt at taka lán sum bráðfingna hjálp í neyðar tíðum. Tá verður maður froystaður til at lána meir, enn hann er førur fyri at svara aftur. Annað mál varð um at røða, um

studningurin til jarðrøkt ikki varð lán, men beinleiðis styrkur. Soleiðis eru ikki hesi uppskot háttaði.

Viðvíkjandi atfinningini at tingið illa er ført fyri at standa ríkiskassanum til svars fyri láninum, kann minnitálið ikki halda slíkt bera til. Ríkiskassin er betur tryggdur fyri útláni sínum, tá lánið undir einum er latið til lögtingið, og lögtingið ber ábyrgsluna fyri ríkiskassanum, enn tá ríkiskassin lånar út í smáum, um til vil, til fleiri hundrað feroyskar smámennt og lánifeløg. Hinsvegni má lögtingið væl kunna tryggja sína ábyrgslu og afturrinden til ríkiskassan, tá tingið, sum broytingaruppskotið sýnir á, hevur slíka skipan og slíkar reglur fyri sínum útláni, at tingsins lán mega eittast at vera vandaleys.

Um so skuldi hent seg, at lögtingið í starvslønir ella annan eyka-kostnað skuldi nýðst at lagt út nakrar túsund kr. árliga til hettar endamáls frama, so má sigast, at teir peningar eru væl farnir, um so er at henda lóg ger tað gagn, sum menn vænta.

Um tær einstøku broytingar loyvur minnilutin sær at sípa til:

A. Reglur fyri lán til jarðrøkt deild I. Har er ásett at tingið kjósar 3-manna nevnd at standa fyri lánsgrunninum. Hettar má so vera, tá tingið bæði tekur og ábyrgist lánið. Tingið hevur tó sjálvsagt loyvi til at velja teir somu menn, sum tilætlaðir eru í tí upprunaliga uppskoti.

B. Lán til ábøtur, deild I. Í staðin fyri uppskotsins 10,000 kr. eru her settar 60,000 kr. Ein part er hettar talið hækkað, tí jarðrøktin má fyrst av øllum fáa studning. So er eisini peninganevndin hækkað, tí grein 10 í »udkast til lov om husmandsbrug« er útgingið har og somuleiðis í »reglum um lán til træðarmenn«, og flutt inn í hesar reglur, tá tað tykist beinast, at jarðrøktarlán til smærri búmenn og træðarmenn er í somu lóg. Yvir høvur tykist tað ónýtt at gera miklan mun inillum teir træðarmenn, sum fingið hava sína trøð til ogn, og teir ognarmenn, sum eiga nakrar gyllin ella fleiri.

Undir somu grein hevur uppskotið tikið við at lata lán við vanligum treytum til grót- og flaggarðar, men lata lán til stíkur gjaldast aftur í 10 ár.

I reglum um lán til træðarmenn deild D. 3 er víddin á trøðini førd niður í eitt vetrakúfóður, og givið jarðrøktnevdini rætt til at lata gerðið vera enn minni, har slíkt tykist hentari. Hettar er sett tessvegni at í sumum bygðum longu er so trøgt um høgliga jørð, at ikki fáast heil kúfóður til innlegg, og so hitt, at mangur maður fegin vil fáa sær eitt lítið byrgi til at velja sær eplir í, og kanska til at halda eina ella tvær geitir á, ella flogfenað, um hann ikki leggur í at fáa ella ikki kann fáa sær heil- ella hálvárskúfóðurs vídd.

Uppskot til lóg *um lán til jarðrøkt í Føroyum.*

§ 1.

I láni til jarðrøkt í Føroyum verður árliga at leggja til úr ríkiskassanum upp til 130,000 kr. Loypa peningar av eitt árið, kann avlopið leggjast afturat næsta árs útláni.

Studningur hesin skal fara til:

- I. Lán til jarðbøtur,
- II. Umsitingalán til smærri búmenn,
- III. Lán til træðarmenn.

§ 2.

Løgtingið tekur við láninum frá ríkiskassanum sum nevnt er í § 1 og rindar 4%. Lánstíðin er 20 ár. Einans rentunar vera goldnar tey fyrstu 5 árin. Síðani verður lánið afturgoldið við $\frac{1}{15}$ um árið.

§ 3.

Reglurnar fyri umsiting og nýtslu av teimum undir § 1 nevndu lánunum verða samtyktar av dómsmálaráðharranum eftir uppskoti løgtingsins.

§ 4.

Henda lóg verður at bera uppáftur á løgtingi til umhugsan 1930 og á ríkisdegi 1930-31.

Reglir fyri láni til jarðrøkt.

A.

1.

Løgtingið stovnar ein lánsgrunn. Harí fara teir peningar, sum ríkiskassin lánir út til jarðrøkt her á landi, samanber lóg um lán til jarðrøkt nr. ...., dagsett ..... 192..

Tingið velur eina 3 manna lánsnevnd, jarðrøktarnevndina, samtíðis vera valdir 3 tiltaksmenn. Tingið velur formannin. Valtíðin er 3 ár.

Henda nevnd hevur lánsgrunnin í umsjón. So hevur nevndin eisini at stíla fyri reglunum í B, C og D og eftirans við at trygdin til grunnin eru í góðum lagi. Á hvørjum ári leggur nevndin fyri løgtingið greiniliga frágreiðing um starv sítt og granskaðan rokniskap av granskarum um tingsins hjálaga ársývirliti yvir ástandin.

Heldir jarðrøktarnevndin tað vera neyðugt, er tað henni heimilt at kjósa sær ein álitismann í hvørjari sókn at ganga sær til handa í teim størvum, henni er flýdd um hendi.

Starv álitismanna og virkislendi teirra setur nevndin reglur fyri.

2.

Nevndarmenninir og álitismenn teirra eiga flutningsútgjöld endurgoldin eftir rokning. Er far fyri hond at fáa, sum annars fer í fólkaflutningsferð, verður endurgjaldið tað sama sum flutningsgjaldið. Annars verður ikki latið meir enn 30 oyr. fyri hvønn kílómetir. Samsýningin er

6 kr. fyrir tíðsspell á ferð og fundi, sum ekki varar longur enn 6 tímar, og 10 kr. tá tíðin dregur her frammyvir. Herumframt fær formaðurin í hverjum rokniskapsári í skrivstovustudnað 20 kr. fyrir hvert mál, hann hefur avrikað eftir reglunum í B og D og 10 kr. eftir reglunum í C. Enntá kann formaðurin taka eitt hóskaði skrivstovugjald fyrir at føra rokniskapin.

Lánsgrunnurin útreiðir útreiðslur jarðrøktarnevndarinnar.

B. Lán til ábøtur.

1.

Løgtingið veitir jarðrøktarnevndini heimild til at nýta 60,000 kr. árliga til útláns til ábøtur í haga og á bæi.

Lánini mega ekki fara hægri enn 2000 kr. uppá hvønn mann. Tey útreiðast í hondina. Rentan er 4%. Endurgjaldstíðin er 10 ár við $\frac{1}{10}$ um árið. Jarðrøktarnevndin gitur tó, har viðurskiftini siga til, loyva endurgjaldsloysi fyrstu 5 árin. Ió loyvist ongum láni at standa longur enn 15 ár.

Lánini verða at lata til hagaskurð og avveiting innansgarðs, til at rudda grót úr bæi ella træð, til at fáa svarðloysir ella skriður at svarða, til at gera grótgardar, flaggardar o. a. tilíkt. Lán til girðingar við stikrum (neti ella tilíkum) skulu afturrindast í 10 ár.

2.

Nú vil maður søkja ábotalán, stílar hann umsóknina til formanns jarðrøktarnevndarinnar. Við umsóknini skal fylgja frágreiðing um verkið, ið gerast skal, ætlanin um kostnaðin og hvussu verkið væntast at loysa seg. Umsóknarbrævið við nevndum upplýsingum verður at senda til sóknarstjórnina. Vil tá sóknarstjórnin mæla til at maðurin fær lánið ábyrgist stjórnin lánsgrunnin at standa í veði fyri helminginum av láninum, um so skuldi verið at maðurin ekki útreiðir skuld sína í rættari tíð.

Við hesi játtan sendur so sóknarstjórnin umsóknina til lánsnevndina við frásøgn um sína ætlan um kostnaðin, hvussu verkið væntast at svara seg og hvussu viðurskiftir lántakarans eru. Afturat hesum letur sóknarstjórnin lánsnevndina vita av, hvønn hon hefur sett til, á sína vegna at hava eftirlit við verkinum meðan tað stendur í gerð og tá ið tað er liðugt.

Heldur nú jarðrøktarnevndin eftir umsóknini og øllum upplýsingum at ætla, at lánið er hent og neyðugt, skal lánið játtast.

3.

Tá skuldarárævið er tinglisið uttan hágandi atfinning, og sýnið á ástaðinum váttar, at verkið er vælgjört og gjört eftir samtyktari ætlan, verður lánið at útlata eftir reglum ásettum av jarðrøktarnevndini. Undir hesum somu treytum kunnu partar av láninum latast út, um verkið ekki er fullgjört.

4.

Rentur og endurgjald av hesum lánum fara í lánsgrunnin. Skuld ið ekki er goldin í tíma, kann heimtast við panting.

C. Umsitingalán til búmenn.

1.

Løgtingið govar jarðrøktarnevndini heimild til at nýta 20,000 kr. árliga til umsitingalánifeløg búmonnum til handar.

Hvørt umsitingalánifelag sum fær lán, verður fyrst at hava uppsettar reglur og tær samtyktar av jarðrøktarnevndini, samanber deild 2.

2.

Jarðræktarnevndin kann samtykkja reglur fyrir umsitingalánifelög, tá hesar treytir galda:

a. Endanál felagsins skal einans vera at veila felagsmonnum lán til at keypa ross, neyt, seyð, svín og geitir og hartil at keypa vagnar og búnaðartól. Lánini kunnu veitast til einstakar felagsmenn ella fleiri í sameining.

b. Hver felagsmaður, sum fer í felag, skal seta seg fyrri minst 25 kr. og ikki meir enn 500 kr. í ábyrgslu.

c. Eingin felagsmaður fær lán, uttan hann er træðarmaður ella hevur jørð um hendi, sum metist minni enn 12000 kr. eftir metingalógini av 29. marts 1867. Høvir maður, sum sækir lán, jørð í hondum, sum ikki er metin, verður henda jørð at meta, sum ásett er í útskiftingalóg (býtislóg) dagsett 20. apríl 1926.

Ikki má lánast størri nøgd í peningi til einstakan mann enn 1000 kr. Lánið skal ikki standa longur enn 5 ár. Annars ásetur jarðræktarnevndin lánsnøgdina og endurgjaldstreytinar.

d. Hendir seg tap, atvøll av útláni til felagsmenn, tá roknskaparárið er úti, og hettar tap ikki kann uppbætast úr tiltaksgrunni felagsins, tá skal lánsgrunnurin bera helvtina av hesum tapi. Hettar uppgjald letur lánsgrunnurin so annaðhvørt beinvegis til lánsfelagið, ella avskrivur tað av teirri skuld, sum felagið kann hava til lánsgrunnin, soleiðis sum jarðræktarnevndin sjálv ásetur. Annars verður skuld hjá felagsmonnum uppkravd eftir reglum ásettum av jarðræktarnevndini.

e. Tað lánsfelagið eigur á hjá felagsmonnum, kann heimtast við panting.

f. Reglur lánsfelagsins mega ikki broytast uttan samtykt jarðræktarnevndarinnar.

g. Hvørt ár sendur umsitingalánsfelagið til jarðræktarnevndina frágreiðing um starv felagsins við øllum teim upplýsingum, nevndin krevur. Nevndin hevur atgongd til at ænsa eftir, at felagið starvar, sum reglurnar í hesi reglugerð og tess sjálvs reglur áseta.

h. Er felagið, tá tað verður slitið í skuld til lánsgrunnin, skal lögtingið samtykkja avgerðina um felagsslit.

3.

Einki umsitingalánsfelag kann fáa meiri lán enn 80% av teknaða trygdarpeningi tess, samanber 2, b. Lánsløgðin verður annars ásett av jarðræktarnevndini. Rentan er 4½%. Endurgjald verður einki at útreiða fyrsta árið, síðani verður tað svarað aftur við ¼% árliga.

Lánsfelagsmenn hefta fyrri rentur og endurgjald á lánum frá lánsgrunninum. Hver felagsmaður stendur einans til svars fyrri tað peningnøgd, hann hevur teknað sum ábyrgastu sína, samanber 2, b. Útistandandi peningar kunnu heimtast við panting.

4.

Jarðræktarnevndin setur sær sjálv reglur fyrri, hvussu hon skal eftiransa, at umsitingalánsfelögin nýta lánini, sum samtyklirnar tilskila.

Hendir tað, at lánsfelag ikki svarar rentur og endurgjald í rættari tíð, kann jarðræktarnevndin stöðga starvi felagsins. Hettar sama kann nevndin gera, um felagið ikki verður stjórnað eftir teim ásettu reglum, ella tá óskil er hjá stjórnini. Á lögtingsins vegna tekur tá antnaðurin avgerð um uppgreiðing á treytum felagsins. Peninganøgd tann, sum lá er til, verður at nýta eftir avgerð jarðræktarnevndarinnar, til búnaðarframa.

D. Lán til trœðarmenn.

I.

1.

Hver tann maður ella ógift kvinna, sum hefur verið í búnaðarstarvi hjá øðrum, annaðhvørt í fastari tænastu ella sum bónafolk, hevur rætt til at vera umboðsaður eftir hesum reglum. Sama rætt hefur tann, sum hefur havt jørð í hondum av slikari stødd, sum í hesum reglum er nevnt. So eisini tann somuleiðis megnarlíga staddi bónamaður, útiróðramaður o. l.

2.

Hesar treytir eru álagdar honum, ið kann fáa jørð eftir hesum reglum, at hann

- a. eigir tegnrættindi
- b. er myndugur, tó yvirhøvar ikki yngri enn 25 ár, og ikki eldri enn 50 ár
- c. ikki er merktur maður
- d. ikki hefur nolið fátækrastrudning, sum ikki er alturgoldin ella eftirgivin, sammanber fátækralógina frá 10 apríl 1895 § 48;
- e. ber fram tveggja álitismanna vitnisburð, ið kunugur eru viðurskiðum hans, um at maður er íðin, síðuligur og sparsamur og hefur dugnaskap til at taka við lílikum trœðarbrúki.
- f. ávisir at eiga tær ognir, sum eftir hesum reglum krevjast til at taka við jørðini, samman § § 5 og 7.
- g. ikki av egnum ognum kann fáa sær atkomst til slíka jørð, sum benda lóg tilskilar.

Umsøkjandi skal fyri jarðræktarnevndina, leggja fullgóðan vitnisburð til skjals, sum vátar at hann útfær hesar framan undan standandi treytir. Herumframt skal hann, við síni undirskrift geva ærisorð stítt fyri at frásøgn hans er satt, sum søgd er. Sóknarstjórnin ella yvirkeldin skal vitna at teir menn umsøkjandi hefur fingið vitnisburð frá, eru álitismenn. Eisini skal umsøkjandi framleggja frásøgu frá sóknarstjórn síni, at hann er dugnaligur til at taka við eini trœð.

Umsøkjandi, sum ávísir at teir hava spart sær saman av vinnu sinni og tí eiga tað at taka til, sum nevnt er í f. gauga unda øðrum, á annan hátt eins staddum, í algongd til at fáa jørð.

3.

Jarðir, sum fáast eftir hesum reglum mega ikki uttan jarðræktarinnar samtykt vera minni enn eitt vetrakúfóður. Tó kann jarðræktarnevndin har, henni tykist tað hentari, minna hesa vídd.

II.

4.

Nú hefur umsøkjandi ætlað sær trœð, sum hann ynskir at fáa sær eftir hesum reglum. Hann sendir tá bónabræv stítt um sóknarstjórnini til formanns jarðræktarnevndinar. Jarðræktarnevndin gevur forskrift til bónabrævini. Tey skulu vera til fals hjá sóknarnevndini. Slíkt bónabræv útlýllir umsøkjandi, og leggur við teir vitnisburðar, sum honum eru álagdir at flyta fram, sammanber deild 1 og 2. Umframt hettar skal bónabrævið greiða frá støddini á jørðini, hvussu hon liggur fyri og hvat hon kostar at fáa til keyps. Eigur umsøkjandi ikki hús frammanundan, skulu viðfylgja tilættanir um neyturvilig hús, og frágreiðing um hvussu miklan pening hann heldur nýtast til tilfar og smíðing Eisini skal greiðast frá ællan

um kostnaðin við at fáa sær húfenað og búnyttur o. a. Byggikostnaðurin skal ekki vera hægri enn hægsti tillkur kostnaður, sum jarðrøktarnevndin ásetur á hvørjum ári. Hús og jørð og fenaður undir einum, má heldur ekki kosla meir enn jarðrøktarnevndin, á sama hátt, hevur uppsett sum mest. Við bønarbrævinum skal fylgja frásøgn sóknarstjórnarinnar, um jørðin er nýtulig til tilætlaða nýtslu, og um prísurin ættast at vera hóskandi.

Tá formaður jarðrøktarnevndarinnar hevur tikið við bønarbrævi og viðfylgjandi upplýsingum, atbyggur hann hesum og fær sær neyðturvuligar frágreiðingar afturat, um hann heldur tað nýtast.

Umsókn um lán til træðarbrúk, kann eisini sendast fram av manni, sum ein ikki hevur verið førur fyri at fingið lyfti um jørð.

Tá tilíkt bønarbræv kemur jarðrøktarnevndini í hendi, skal hon kanna eftir, um at tað er gjørligt at fáa umsøkjanda hóskandi jørð.

5.

Jarðrøktarnevndin eftirbyggur tey innkomnu bønarbræv, og vitar um treytlirnar, sum settar eru í deild 1, 2 og 3 eru í lagi og um ætlanir um húsabyggingingarnar eru hóskandi. Nevndin ansar eftir at jørðin hevur atkomstur til veg og til vatn.

Tá tekur nevndin sýn á staðinum og dæmur, um jørðin dugur til træðarbrúk, og um kostnaðurin á jørðini kan haldast at vera hóskandi. Eigir umsøkjandi jarðaogn og hús sum hann ællar at leggja hesa jørð saman við, skal nevndin herafturat ætla um, um húsini eru lagalig, og áseta tað peninganegd, sum jørð og hús kann metast til.

Nevndin avger so hvørjir umsøkjandir, ið lán skulu fáa, og hvør, ið skal koma eftir aman. Nevndin gevur tá hvørjum umsøkjandi boð um úrslitið honum viðvíkjandi.

6.

Nú hevur lánsekjandi fingið frágreiðing frá jarðrøktarnevndini um at hann er búgvin at fáa lán til at fáa sær jørð fyrí, soleiðis sum hesar reglur tilskila og at ætlanin hans um húsini og kostnað teirra er samtyktur, og at sóknarstjórnin hevur frásagt at húsini eru væl gjørd. Lánsekjandi far tá við at venda sær til jarðrøktarnevndina, út-látið eitt lán, sum er helmingin av lánsvirðinum. Í serstøkum atvikum kann nevndin útlána 75 % av lánsvirðinum.

Lánið má tó ikki fara upp um tað peninganegd, sum goldin er fyrí jørðina og tað, sum útreitt er í byggikostnað. Ei heldur má lánið vera hægri enn tað virði ið ásett er eftir deild 4 fyrí hús tey, ið umsøkjandi eigir. Um so vil til, verður lánið at seta niður so tað samsvarar hesi peninganegd.

Tá umsøkjandi hevur fingið tinglisið skjalsbræv á jørðina kann helmingurin av tí jørðin kostaði, rindast honum. Tá húsini eru komin undir tak, kan nevndin, um hon heldur seg vera óttaleysa, latað nakað út av láninum, tó ikki fram um $\frac{1}{3}$ av tí láni, ið eftir er.

Heimildin til lánið dellur burtur, um lántakarinn ikki áðrenn roknskaparárið er útgingið, hevur skrivað skuldarbræv fyrí lánið. Hesum ásefingi kann jarðrøktarnevndin tó ganga frá, har viðurskiptini hava verið atvoldin.

7.

Jørðin við húsum og húfenaði, skal standa í pandi fyrí lánið.

Verður jørð seld til træðarbrúk, burtur av prestajørð, embætis-jørð ella kongsjørð, skal jarðastjórn hesar jarðir ávaxta peningin fyrí keypið.

Jörðin, ið seld var frá, eigir peningin, i innistæðu. Rentirnar nýtir hann, ið jörðina hefur i höndum. Innistæðuna fær hann goldna, um hann ávisir at hava gjört varanligar jarðabætur, sum samsvara keypinægdini.

Lánið rentar 4 %.

Endurgjaldsleysi er lánið tey fyrstu 5 árin. Síðani verður tað afturgoldið við $\frac{1}{16}$ um árið.

Jarðrøktarnevndin kann ikki uppsiga lánið meðan lántakarin svarar sínar útreiðslur, og ognin verður hildin i lagi eftir teirri ásettu avgerð.

8.

Til tey i deild 7 nevndu lán, kunnu nýtast upp til 50.000 kr. á hvørjum ári.

9.

Útreiðslur lántakarans útreiðast á hvørjum hálvum ári. Ná vil lántakari útreiða meira isenn, lá skal tað vera honum heimilt um hann tá rindar minst 50 kr. i einum. Heimilt er at lata pant, um skuldirnar ikki gjaldast i rættari tíð.

III.

10.

Eingin kann, eftir hesum reglum, fúa lán meira enn i einari jørð. Lántakari, sum einaferð er kendur dugnligur, kann tó av nýggjum taka við lídnum træðarbrúki, um hann framvegis eigur rætt sín eftir hesum reglum óskerðan.

11.

I skuldarbrævinum skal vera ásetingur um, at flytur maður av jørðini, ella leigar hann deildur burlur av jørðini, ella setur hann leigubús á jørðina, soleiðis at jarðarviðurskiftini broytast ella virðisspell atvoldist, skal beinan vegin allur peningin útreiðast skaðaleyst.

12.

Vanligur búskapur skal altíð vera á jørðini, og innistæðan av búfenaði og búnyttum altíð vera til. Húsinu skulu haldast áhótatíri.

Ánarin hefur skyldu tað at lata jarðrøktarnevndina eiga algongd til at eftiransa at allar freytir vera hildnar, og at ein ella fleiri nevndarmenn sýna allar ógnir. Tilíki sýn skal takast minst 3 hvørt ár. Eru tá lýtir at finna skal ánarin vøla um eftir ásettum freysti. Gáar ávari ikki freystinum, avger nevndin, hvussu leiðis berast skal at við lántakarinum i samburði við ásettingarnar i skuldarbrævinum.

13.

Ánarin hefur skyldu ta, at bruna tryggja hús, búfenað og búnyttur. Trygt skal vera fyri fult virði, i bruna tryggingafelagi, sum jarðrøktarnevndin góðkennir. At bruna tryggingin er i lagi verður ansað eftir hvørja ferð sýn verður hildið.

14.

Jørðin skal ikki sundurbýttast, leggjast saman við aðra jørð ella makaskiftast við aðra jørð uttan samtykt jarðnevndarinnar.

Samtykt til sundurbýting loyvist, tá almenn viðurskiftir, bygginga-

viðurskiptir sóknarstjórnarinnar ella tilíkt krevja, at jörðin heilt ella fyrri ein part verður nýtt á annan hátt,

Loyvi til at leggja saman við aðra jörð fæst tá viðurskiptini mæla til at loyva áðaninum at økja bú sítt. Samanleggingin verður tá at vera í eini heild, sum eitt træðarbrúk.

Loyvi til at makaskifta træð ella deild úr træð loyvist, tá úrslitið vrentast at vera eitt betur hóskandi træðarbrúk.

Treytirnar viðvíkjandi umspíðanini av skuldini til lánsgrunsins vegna býting, samlegging og makaskifti ásetast av jarðrøktarnevndini.

15.

Nú ynskir áðari at afhenda jørðina til annan mann. Keyppandi kann tá taka við somu treytum til lánsgrunsins, um hann ferir treytunum í deild 1 og 2. Er tað sonur, dóttur ella versonevni ella einhvønn av teirra børnum hann vil lata jørðina til, tá skulu treytirnar í deild 2, a., b., f., og g., ikki gjalda.

Fer jørðin til mann, ið ikki gongur undur omanfyri nevndar treyting, loyvist tað um øll skuld til jarðrøktargrunsins samstundis verður goldin.

16.

Doyr áðari, situr einkjan, um henni lystir, við somu viðurskiptum til jarðrøktargrunsins.

Giftur einkjan seg uppáftur, verða viðurskiptini til jarðgrunsins áðans tøy somu, um seiurvi maður hennar er treytafóruv fyrri grein 3, e., d. og e.

Ilesum sama verður at eftiransa um onnur kvinna er áðari av tilíkari jørð, og giftist. Fara tvey í hjúmarlag og bæði eiga trúáir fingnar eftir hesi lóg har lán liggja á, avgerðir jarðrøktarnevndin at annað lánið og hvat lánið, skal útróðast alt sum tað er, seinast 2 ár aflaná at hjúmarlagið var festnað.

Nú verður jørðin seld vegna deyða áðarans, hevur jarðrøktarnevndin heimild at játta keyppandi somu viðurskiptir til lánsgrunsins, um hann er treytafóruv, samanber deild 1 og 2.

17.

Nú verður jarðrøktarnevndin at selja jørðina, tá útlaggið ikki hevur rokkið til skuldina, kann ognin seljast treytaleys. Tó skal tá amtmaðurinn á tingsins vegna avgera um, og tá við hvørjum treytum nakað av láninum kann vera verðandi eftir á jørðini.

18.

Reglur hesar vera at bera fram aftur á lögting í 1930. Verða tær ikki samtyktar aftur ella nýggjar reglur ikki verður gjørdar, falla úr glíði ásetningarnir í deild 2--7; 9 og 10.

Flertallet anfører følgende:

Man anser det for meget magtpaaliggende, at Lovforslagene Behandling tilendebringes i indeværende Lagtingssamling, samt at der ikke skabes Vanskeligheder for Forslagene videre Behandling saaledes, at de eventuelt ikke kan naa at blive gennemført i førstkommende Rigsdagssamling. Vi tillægger det stor Betydning, at de Foranstaltninger, som omhandles i Lovforslagene, kan komme til at virke saa snart som muligt. Landbruget trænger hertil, og den almindelige økonomiske Situation paa Øerne opfordrer derhos til at handle hurtigt, jfr. den hermed følgende Afskrift af Andragende (Sag Nr. 162—1926) af 7. f. M. fra Føroya Arbeidsarabefag. Vi er vel paa det Rene med, at Virkningerne af de her omhandlede Reformers først kan vise sig efterhaanden, men jo før man faar begyndt, des snarere kan man vente de gavnlige Resultater.

Lovforslagene er udarbejdet paa Grundlag af Love, som gælder inde i Danmark, med de Ændringer, som Amtmanden efter Samraad med Færøernes Landbrugskonsulent har anset for paakrævet.

Flertallet anser det for bedst tjenligt til Sagerne Fremme, at Lagtinget holder sig til Lovforslagene i den Form, hvori de er forelagt for Tinget, og man befrygter, at en Omforming af dem saaledes, som foreslaet af Mindretallet, vil berede Sagerne Vanskeligheder paa deres videre Vej og maaske vil medføre, at Lovforslagene ikke bliver ophøjet til Lov i første Rigsdagssamling.

Uanset at der indenfor Flertallet er forskellige Anskuelser om de Tanker, som Mindretallet har fremført, er samtlige Flertallets Medlemmer enige om, at det vil være rigtigst at anbefale Lovforslagene til Fremme i den foreliggende Form og kun med de fornødne, lidet indgribende Ændringer.

Samtidig vil vi udtale, at vi er enige om, at de eventuelle Love bør underkastes en samtidig Revision om nogle faa Aar, jfr. Forslag nedenfor. Indtil den Tid vil der blive Lejlighed til at overveje Sagen nærmere — derunder indbefattet Mindretallets Standpunkt.

Flertallet er enigt om, at det vil være rigtigst at fordele den Sum, som efter Lovforslagene skal stilles til Raadighed, noget anderledes til til de forskellige Formaal, jfr. Forslag nedenfor.

Med Hensyn til hvert af Forslagene fremsætter Flertallet følgende Bemærkninger:

Til Punkt I. Forslag til Lov om Husmandtbrug.

Forslaget indeholdes i Lagtingstidenden for 1925 som Bilag 13 og følger derhos hermed i Særtryk. Sagen blev, som det vil fremgaa af den nævnte Tidende Side 35, udsat til i Aar, fordi det ikke i Fjor var tilstrækkelig Tid til at tilendebringe Sagens Behandling.

I Forslagets § 4 hedder det, at de Jordlodder, som erhverves til Husmandsbrug, ikke uden vedk. Ministeriums Tilladelse maa være mindre end 2 Hektar middelgod Jord. Man foretrækker, at Jordens skønsmæssige Værdi som Landbrug i forsvarlig opdyrket Stand skal lægges til Grund, saaledes som det er sket i Lov Nr. 56 af 13. April 1894 (Trorloven) § 10. Ved Tilvejebringelsen af passende Brug er det den nævnte Værdi og ikke Flademaal, som bør være afgørende (Ændringsforslag 1).

I Betragtning af at Forekomsten af bekvemt beliggende Opdykningsjord i Almindelighed er ret begrænset, anser man det for rigtigst, at der fastsættes et passende Maksimum (som Regel 2 Aars Kofoder) for Værdien af det Brug, der i hvert enkelt Tilfælde kan falde ind under Loven (Ændringsforslag 1).

Med de for Tiden meget mangelfulde Vejforhold bør der ikke,

som anført i § 6, 1. Stk., bestemmes, at Jordlodden skal have en med Hensyn til Vejforhold heldig Beliggenhed (Ændringsforslag 2.)

Det vil kunne forekomme, at der er Grund til at tilstaa en Person Laan, selv om de paagældende Bygninger findes udenfor Jordlodden, navnlig naar vedkommende Person, inden han erhverver Jorden, bor udenfor denne. Af Hensyn hertil stilles Ændringsforslag 3.

Ændringsforslagene 4., 5. og 8. er foranlediget ved kongelig Resolution af 24. Juni 1926.

Til Punkt II. Forslag til Lov om Grundforbedringslaan.

Man har overvejet, hvorvidt Forslaget kan ændres saaledes, at Laan ogsaa kan ydes til Lejere af Jord, men har opgivet denne Tanke.

Man anser det for ønskeligt, at Laanel efter Omstændighederne skal kunne udbetales efterhaanden, som visse Afsnit af en Grundforbedringsplan er blevet fuldført. Dette vil mulig kunne ske ogsaa efter den foreliggende Afførelse af § 4, men man vil dog foretrække, at Paragraffen udtrykkelig udtaler saadant, saaledes at der ikke kan opstaa Tvivl om Meningen.

Ændringsforslagene nedenfor under 1 og 4 er indsat, for at Loven skal gælde for samme Tidsrum som de under I og II omhandlede samt skal revideres samtidig med disse, jfr. Flertallets alm. Bemærkning foran.

Til Punkt III. Forslag til Lov om Begunstigelser for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere.

Med Hensyn til Tidsrummet for Lovens Gyldighed og om dens Revision fremsættes tilsvarende Forslag som under I og II. (Ændringsforslagene 1 og 3).

Forslag til Punkt I.

Af Flertallet (Eftersøe, J. H. Poulsen, M. Samuelson, Wang og Weihe).

Lagtinget indstiller, at Forslag til Lov for Færøerne om Husmandsbrug ophøjes til Lov med følgende Ændringer:

Til § 4.

1. Paragraffen affattes saaledes:

„De Jordlodder, der erhverves i det omhandlede Øjemed, maa ikke uden Landbrugsministeriets Samtykke være mindre end, at hver enkelt af dem i forsvarlig opdyrket Stand kan afgive Aarskofoder til 1 Ko, og de maa ikke, medmindre særlige Omstændigheder taler derfor, være større end, at de i forsvarlig opdyrket Stand kan afgive Aarskofoder for 2 Køer.“

Til § 6.

2. Efter „Vejret og“ i 1. Stk. 4., Linie indskydes: „saa vidt muligt“.

3. Til 2. Stk. føjes: „Endvidere skal Kommissionen, hvis Bygningerne findes udenfor Jordlodden, undersøge, om denne med Fordel kan drives fra de paagældende Bygninger.“

4. Ordet „Justitsministeren“ i 3. Stk., 1. Linie, samt i 4. Stk., 1. Linie ændres til „Landbrugsministeren“ (Tilsvarende Ændring foretages i § 7, 5. Stk., 3. og 4. Linie, § 16, 1. Stk., 2. Linie og 5. Stk., 2. og 3. Linie samt i § 18, 4. Stk., 1. og 2. Linie).

Til § 7.

5. Ordet „Justitsministeriet“ i 5. Stk., 3. og 4. Linie ændres til „Landbrugsministeren“.

Til § 9.

6. I Stedet for „1926—27, 1927—28 og 1928—29“ i 1. Stk., 2. Linie sættes: „1927—28, 1928—29 og 1929—30“.

7. I 1. Stk., 3. Linie ændres „100,000 Kr.“ til „85,000 Kr.“

Til § 18.

8. Ordet „Justitsministerens“ i 3. Stk., 2. Linie ændres til „Landbrugsministerens“.

Til § 20.

9. I 1. Linie ændres „1928“ til „1929“ og i 2. Linie ændres „1928—29“ til „1929—30“.

Forslag til Punkt II.

Af Flertallet under Punkt I.

Lagtinget indstiller, at Forslag til Lov for Færøerne om Grundforbedringslaan ophøjes til Lov med følgende Ændringer:

Til § 1.

1. I Stedet for „for Finansaaret 1927—28“, i 1. Stk., 1. Lin. sættes: „for hvert af Finansaarene 1927—28, 1928—29 og 1929—30“.

2. I Stedet for „10.000 Kr.“ i 2. Lin. sættes „35.000 Kr.“.

3. Som nyt 2. Stk. indsættes:

„Det Beløb, som ikke kommer til Anvendelse i et Finansaar, overføres til Brug i det følgende“.

Til § 4.

4. Til Paragrafen føjes som et nyt Stykke:

„Er Planen for Arbejdet lagt saaledes, at dets enkelte Dele faar selvstændig Betydning som Grundforbedring, skat forholdsmæssig Udbetaling af Laanet kunne finde Sted, efterhaanden som de forskellige Dele af Arbejdet er blevet udført“.

Ny §.

5. Efter § 7 tilføjes saalydende § 8:

„Denne Lov underkastes Revision i Lagtingssamlingen 1929 og i Rigsdagssamlingen 1929—30“.

Forslag til Punkt III.

Af Flertallet under Punkt I og II.

Lagtinget indstiller, at Forslag til Lov om Begunstigelser for Driftslaaneforeninger for mindre Jordbrugere paa Færøerne ophøjes til Lov med følgende Ændringer:

Til § 1.

1. I 2. Linie ændres „til 1934—35“ til „1928—29 og 1929—30“.

2. I 2. Linie ændres „20.000 Kr.“ til „10.000 Kr.“

3. Efter § 5 indsættes følgende ny § 6.

„Denne Lov underkastes Revision i Lagtingssamlingen 1929 og i Rigsdagssamlingen 1929–30.

Lagtingets Landboudvalg, d. 2. Septbr. 1926.

Effersøe,
Formand og Ordfører.

Patursson.

J. H. Poulsen.

M. D. á Ryggi.

M. Samuelson.

Wang.

Weihe.

100

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

Beretning

om

Færø Amts Tuberkulosesygehus' Virksomhed

i Regnskabsaaret 1. Januar 1925 til 31. December 1925.

Ved Sanatorielægen.

Ved Regnskabsaarets Begyndelse henlaa paa Sygehuset.....	32
I Periodens Løb indlagdes.....	58
— — — udskrevs 54, overflyttedes 2	56
Tilbage ved Periodens Slutning	31

Klassificering af de behandlede Tilfælde.

Af de udskrevne 54 Patienter var ved Indlæggelsen i:

I	II	III
Stadium	Stadium	Stadium
25	22	7

Komplikationer.

Abscess. perirectalis.....	1	Hysteria.....	1
Achylia gastr.....	1	Hæmoptysis	6
Anæmia	11	Mrb. mentalis	1
Asthma bronch.	1	Nervosismus	5
Bronchitis foetida.....	1	Periostitis mandib. c. ulcere....	1
Cystitis.....	1	Pleurit. exsud	2
Emfysem. pulm.	1	— sicca.....	2
Fistula ad anum.....	1	Rhinitis	1
Gastroptosis	1	Tub. laryng.....	2
Graviditas	2	Ulc. ventr.....	1

Kurens Varighed.

Gennemsnitsvarigheden af Kuropholdet for de enkelte Stadier var:

I
Stadium
213 Dage

II
Stadium
229 Dage

III
Stadium
216 Dage

Kurens Resultater.

	I Stadium	II Stadium	III Stadium	Ialt
Tilsyneladende raske.....	11	3	0	14
Betydeligt bedrede.....	5	5	3	13
Bedrede.....	6	3	0	9
Uforandrede.....	2	6	0	8
Forværrede.....	0	1	0	1
Døde.....	1	4	4	9
Summa...	25	22	7	54

Tuberkelbaciller fandtes ialt hos 19 Patienter:

Af 25 i I Stadium hos 4 Patienter.
 - 22 i II " " 9 " "
 - 7 i III " " 6 " "

Feber: Fandtes ved Indlæggelsen hos..... 8 Patienter
 Tabte sig under Opholdet hos..... 12 —
 Opstod under Opholdet hos..... 4 —
 Tabte sig efter under Opholdet hos..... 2 —

Vægtforøgelsen hos 41 regelmæssig vejede Patienter var i Gennemsnit i:

I Stadium 8,2 kg II Stadium 7,5 kg III Stadium 19,0 kg (Gennemsnit af 3 betydeligt bedrede Patienter.)

Økonomisk Oversigt.

Ved Bogholderen.

Sygedagenes samlede Antal har i Aarets Løb været:

Sanatorieafdelingen.....	9027 Dage
Hospitalsafdelingen.....	3180 —
	Ialt... 12207 Dage

Aarets Middelfælægning har været 33,4.

Oversigt over Sanatoriets Udgifter.

Disse fordele sig saaledes:		
Konto 1.	Lønninger	11108 37
— 2.	Forplejningen	31649 12
— 3.	Vask og Rengøring	1544 30
— 4.	Brændsel og Belysning	11556 22
— 5.	Medicin	1919 55
— 6.	Bygninger	4169 25
— 7.	Maskiner	24 30
— 8.	Inventar	2554 94
— 9.	Assurance	1000 00
— 11.	Frugt, Lusning og Kørsel	481 89
— 12.	Kontorhold m. m.	580 00
— 13.	Husdyrhold	36 86
— 14.	Renter	1269 66
— 15.	Forskellige Udgifter	176 00
		68070 46
Herfra gaar:		
	Have og Anlæg (Indt. Kt. VII).....	376 80
		67693 66

Paa de enkelte Udgiftskonti bemærkes:

ad *Konto 1. Lønninger:*

Løn til 1 Læge.....	2200 00
— - 2 Sygeplejersker, 1 Økonoma og 1 Elev.....	3443 37
— - 1 Fyrpasser.....	2100 00
— - 6 Piger og Ekstrahjælp.....	2690 00
— - 1 Bogholder.....	600 00
— - 1 Revisor.....	75 00
	11108 37

ad *Konto 2. Forplejningen:*

Udgiften har været.....	31811 52
Pragaar:	
For solgte Varer.....	162 40
	31649 12

Forplejningen har kostet Kr. 2,60₀₀ pr. Patientdag (sidste Aar 2,36₁₀)
 — - - - - 2,02₅₀ - Kostdag (— 1,86₀₀)

ad *Konto 3. Vask og Rengøring:*

Sæber og Soda.....	843 28
Gulvklude, Karklude, Koste, Børster etc.....	134 94
Guldbronce, Blaaelse, Skurepulver etc.....	98 98
Tændstikker og Toilet-papir.....	145 10
Ekstrahjælp.....	322 00
	1544 30

ad *Konto 4. Brændsel og Belysning:*

38580 kg Kul.....	2568 20
924 hl Cokes.....	3649 25
3466 kg Gasolin.....	2849 05
2983 l Petroleum.....	1205 33
654,5 kg Benzin.....	599 38
Lampeglass, Glødenæt m. m.....	112 06
Benoidbrændere, Jenarglas m. m.....	457 75
Lampesprill.....	115 20
	11556 22

ad *Konto 5. Medicin:*

Medicin.....	1800 06
Sygeplejeartikler.....	119 49
	1919 55

<i>ad Konto 6. Bygninger:</i>	
Almindelig Vedligeholdelse.....	1156 67
Gulvfernis	447 58
Reparationer	447 00
Malerarbejde	1244 00
I Anledning af Gasanlægget.....	874 00
	4169 25
<i>ad Konto 7. Maskiner:</i>	
Reservedele	0 00
Reparationer	24 30
	24 30
<i>ad Konto 8. Inventar:</i>	
Nyanskaffelser.....	2293 94
Reparationer	261 00
	2554 94
<i>ad Konto 9. Assurance:</i>	
Brandforsikring	1000 00
<i>ad Konto 10. Have og Anlæg:</i>	
Udgiften har været.....	458 20
Fragaar:	
Leveret Kartofler m. m. til Køkkenet	835 00
	376 80
<i>ad Konto 11. Fragt, Losning og Kørsel:</i>	
Udgiften har været	481 89
<i>ad Konto 12. Kontorhold:</i>	
Kontorrekvisitter etc.	75 11
Telefon-Abonnement	208 00
Telefon-Samtaler og Telegrammer	74 66
Tryksager, Avertissement m. m.	67 60
Bladpenge, Frimærker m. m.	120 25
Julegaver	36 00
	581 62
Fragaar:	
Refusion.....	1 62
	580 00

ad *Konto 13. Husdyrhold:*

Indkøbt Foder.....	2995 94
Fragaar:	
Leveret til Køkkenet	2959 08
	36 86

ad *Konto 14. Renter og Afdrag:*

Rente til Føroya Banki	1269 66

ad *Konto 15. Andre Udgifter:*

Udgiften har været.....	180 00
Fragaar:	
Andre Indtægter	4 00
	176 00

Ekstrakt

af

Regnskabet for Driften af Færø Amtskommunes Tuberkulose-Sygehus i Høydal

for

Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr. Ø.	Kr. Ø.
I. Beholdning den 1. Januar 1925:		
1. Restancer.....	5553 50	
2. Statskassens Tilskud for Oktober Kvarter 1924.....	9234 00	
3. Forskud.....	264 00	
4. Kontant.....	607 11	
II. Betaling for Patienter.....		13658 61
III. Statskassens Tilskud.....		12207 00
IV. Forplejningen.....		36621 00
V. Refusion.....		12 40
VI. Tilbagebetalte Forskud.....		1 62
VII. Have og Anlæg.....		270 00
VIII. Husdyrhold.....		835 00
IX. Forskellige Indtægter.....		2959 08
X. Tilskud fra Amtsrepartitionsfonden.....		4 00
XI. Tilskud fra Statskassen.....		10538 89
XII. Indbetalt for Drengen „Baggemann's Ophold“.....		622 00
XIII. Gæld den 31. December 1925:		150 00
Til Føroya Banki.....		26554 80

106434 40

Udgift:

	Kr. Ø.
A. Gæld den 1. Januar 1925:	
Til Føroya Banki.....	17050 59
B. Lønninger.....	11108 37
C. Forplejningen.....	31811 52
D. Vask og Rengøring.....	1544 30
E. Brændsel og Belysning.....	11556 22
F. Medicin.....	1909 55
G. Bygninger.....	4169 25
H. Maskiner.....	24 30
I. Inventar.....	2554 94
K. Assurance.....	1000 00
L. Have og Anlæg.....	458 20
M. Fragt, Losning og Kørsel.....	481 89
N. Kontorhold m. v.....	583 24
O. Husdyrhold.....	2995 94
P. Renter og Afdrag.....	1269 66
Q. Ydede Forskud.....	180 00
R. Forskellige Udgifter.....	162 00
S. Beholdning den 31. December 1925:	
1. Restancer.....	Kr. Ø. 6548 50
2. Statskassens Tilskud for Oktober Kvarter 1925.....	9228 00
3. Forskud.....	174 00
4. Kontant.....	1623 93

17574 43

106434 40

Regnskabet udviser saaledes et Aarsunderskud paa 18749 Kr. 28 Øre. — Rente og Aldrag paa Anlægssummen er betalt af Amtsrepartitionsfonden.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 88—1926 (Lov om Tinglysning).

Lov om Tinglysning af 31. Marts 1926 § 54 udtaler, at Loven ikke gælder for Færøerne, men at det ved særlig Lov vil være at bestemme, i hvilken Udstrækning dens Regler skal gøres anvendelige her paa Øerne. I Skrivelse af 22. f. M. har Amtmanden forelagt Lagtinget Spørgsmaalet om Udvidelse til Færøerne af nævnte Lov, bilagt med Udtalelse fra Dommeren. Paa Grund af Sagens sene Fremkomst har Amtmanden ikke set sig i Stand til at udarbejde noget Udkast og tilraader, at Sagen udsættes til næste Aar, da den ikke er af hastende Karakter, saaledes at der til den Tid kan udarbejdes et Forslag til en færøsk Lov.

I sin Skrivelse af 2. f. M. udtaler Dommeren, at de her paa Øerne herskende særlige Forhold, hvorefter der ikke er gennemført Matrikulering, bevirker, at Lovens Gennemførelse bliver uden praktisk Betydning, forsaavidt angaar faste Ejendomme. Dog rejser Dommeren Spørgsmaalet om Gennemførelse af Reglerne om Tingbogens Førelse, forsaavidt angaar de Bygder, der maatte blive udstykket og matrikuleret i Henhold til Lov af 20. April d. A.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, mener ogsaa, at Sagen af de ovennævnte Grunde maa udsættes til næste Aar. Loven indeholder meget udførlige Regler om Førelse af en Dagbog, hvori alle indkomne Tinglæsningsdokumenter noteres, og om Førelse af en Tingbog, hvori Dokumenterne indskrives. En Tinglæsningsliste skal opslaas, og der skal udgives et Tingblad, ligesom alle Dokumenter skal indsendes med Genpart. I Tingbogen skal hver Ejendom have sit Blad, og med Hensyn til Løsøre skal der føres en særlig Personbog. Paa Grund af Øernes særlige Forhold bør det overvejes, om Reglerne ikke kan simplificeres, hvilket henstilles til Amtmanden.

Forslag:

Sagen udsættes til næste Aar.

Thorshavn, den 28. August 1926.

Edw. Mitens,
Ordfører.

Johannes Petersen.

A. Samuelsen.
Formand.

Gunnar Winther.

I. A. Wang.

Udvalgsbetænkning

Sag Nr. 101—1926 (Tingsteder paa Vaagø og Norderøerne).

I Skrivelse af 14. f. M. har Forstanderskaberne og forskellige Personer paa Vaagø henstillet til Tinget at overveje, om der bør oprettes faste Tingsteder ogsaa udenfor Thorshavn og Tveraa, f. Eks. et paa Vaagø og et i Klaksvig, hvor Vidneforklaringer og Partsforklaringer kan afgives, idet det er bekosteligt og volder Ulejlighed og Tidsspilde for Folk fra fjernere Dele af Øerne at skulle rejse til Thorshavn i Anledning af Retssager.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, er indforstået med, at det ofte er noget bekosteligt og volder Ulejlighed for Parter og Vidner at skulle møde i Thorshavn under Retssager, og for at bøde herpaa blev der netop ved den nye Retsplejelov indført Bestemmelser, hvorefter der ydes Vidner Rejsegodtgørelse og Dagpenge.

Der indeholdes dernæst i Retsplejeloven en Bestemmelse om, at Retten kan sættes udenfor de ordinære Tingsteder, (Thorshavn og Tveraa) hvor Dommeren skønner det nødvendigt bl. a. netop af Hensyn til Vidneforklaringer og Partsforklaringer. Dommeren har overfor Udvalget udtalt, at han er villig til at benytte denne Fremgangsmaade i Tilfælde, hvor det er nødvendigt og gør sig.

Dernæst maa det ogsaa bemærkes, at det vil koste det offentlige en Del Penge til Rejseudgifter og Diæter, saafremt det paalægges Dommeren at holde faste Ting udenfor Thorshavn og Tveraa, ligesom der formentlig undertiden ikke vil være tilstrækkeligt Stof til Afholdelse af saadanne Ting. Udvalget maa derfor mene, at det ikke er gør ligt for Tiden at indføre flere faste Tingsteder, men henstiller til Dommeren i saa vidt Omfang som muligt at sætte Retten udenfor de faste Tingsteder i vigtigere Sager ved Partsforklaringer og Vidneforklaringer.

Forslag.

Der svares Andragerne, at Tinget ikke for Tiden mener det gør ligt at fremsætte Forslag om Oprettelse af nye faste Tingsteder, men hen-

stiller til Dommeren i vigtigere Tilfælde saavidt gørligt at lade Retten sætte ogsaa udenfor de faste Tingsteder, hvor der er Tale om Partsforklaringer og Vidneafhøringer, for derved at spare Befolkningen for Udgifter og Ulejlighed.

Thorshavn, den 28. August 1926.

Edw. Mitens.
Ordfører.

Johs. Petersen,

A. Samuelson.
Formand.

Gunnar Winther.

I. A. Wang.

Udvalgsbetænkning

Sag Nr. 51—1926 (Forligsinstitution).

I Skrivelse af 12. April d. A. har Sagfører Edw. Mitens, Thorsøhavn, rejst Spørgsmaalet om Gennemførelse af en Lov om en Forligsinstitution her paa Øerne til Bilæggelse af Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere.

Sagen er henvist til nærværende Udvalg, der har fremskaffet Oplysninger om den for Danmark og Island gældende herhenhørende Lovgivning. Fra Danmarks Repræsentation i Island har man faaet forskellige Oplysninger om Forholdene der.

Ved Lov Nr. 81 af 12. April 1910 blev der i Danmark oprettet en staaende Voldgiftsret, sammensat af 6 Dommere og en Formand, en Næstformand og en Sekretær. Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samvirkende Fagforbund vælger hver 3 af Medlemmerne for et Aar ad Gangen. Medlemmerne vælger Formand og Næstformand. Kommer dette Valg ikke istand inden 1. December, foretages Valget af Justitiarius i Højesteret i Forening med Formændene for de øvrige københavnske kollegiale Retter, blandt disse Retters juridiske Medlemmer. Honorarer og Diæter for Rettens Medlemmer og Kontorudgifterne betales af Staten, forsaavidt de ikke dækkes gennem paalagte Sagsomkostninger.

For Voldgiftsretten anlægges forskellige Sager, og i forskellige Tilfælde kan Overtrædelser af Overenskomster mellem en Arbejderorganisation og en Arbejdsgiverorganisation eller en Enkeltvirksomhed indklages for Voldgiftsretten, der afgør, hvorvidt Forholdet er i Strid med indgaaede Overenskomster, og kan ikende en Bod. Rettens Sæde er København, men den kan sættes andet Sted. Om Procesmaaden gælder lignende Grundsætninger, som indeholdes i Retsplejeloven.

Ifølge Lov Nr. 526 af 21. Dec. 1921, der ifølge Lov Nr. 59 af 31. Marts d. A. gælder indtil 1. December d. A., udnævner Indenrigsministeren efter Indstilling af Den faste Voldgiftsret 3 Forligsmænd med det Hverv at medvirke til Bilæggelse af Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Udvælgelsen gælder for 3 Aar, og hvis den nødvendige Indstilling ikke foreligger rettidig, foretager Indenrigsministeren Udnævnelsen uden saadan. Forligsmændene vælger deres Formand. De skal holde sig underrettede om Arbejdsforholdene og er berettigede til at forlange sig tilsendt Exemplarer af Overenskomster mellem Organisationerne. Er der Grund til at befrygte Arbejdsstandsning eller saadan er indtraadt,

og den Forligsmand, under hvem Sagen hører, tillægger Stridens Virkning og Omfang større samfundsmæssig Betydning, kan han indkalde Parterne til Forhandling, forsaavidt direkte Forhandling mellem dem er ført og fra en af Siderne erklæret afsluttet uden Resultat. Forligsmanden skal søge at bringe Forhandlingerne til fredelig Afslutning og kan fremsætte Mæglingforslag. I vigtigere Tilfælde kan Mæglingen udføres af alle 3 Forligsmænd i Forening. Udgifterne til Lønninger, Kontorhold m. v. udredes af Staten.

Islands Alting vedtog 15. Maj f. A. en Lov om Forligsmægling i Arbejdsstridigheder. Denne er bygget paa samme Principper som den danske Lov. Erhvervsministeriet udnævner en Forligsmand. Forslag om Udnævnelsen fremsættes af et Udvalg paa 11 Medlemmer, hvoraf 5 Repræsentanter vælges af Islands Arbejdersammenslutning, 5 af Arbejdsgivernes Hovedorganisation, og 1 udpeges af Højesteret, hvilken sidste er Udvalgets Formand. I Tilfælde af, at 7 af Repræsentanterne er enige om, hvem de vil udpege, skal denne udnævnes, ellers foretager Erhvervsministeriet Udnævnelsen, der gælder for 3 Aar.

Nærværende Udvalg har haft Samraad med Formændene for Føroya Fiskimaanafelag, Føroya skipara og navigatørfelag, Føroya arbeidara felag, Færøernes Rederiforening og Færøernes Købmandsförening. Udtalelserne fra disse Repræsentanter for Organisationerne gik i alt væsentlig ud paa, at det var tilraadeligt ogsaa her paa Øerne at faa en lignende Forligsinstitution som i Danmark og Island.

Udvalget maa være af den Mening, at Forholdene har udviklet sig saaledes her paa Øerne, at det er nødvendigt og rigtigt nu at faa en Forligsmand, da der kan komme til at foreligge Tilfælde, hvor Organisationerne ikke kan forhandle sig tilrette, og hvor en Forligsmand kan mægle, saaledes at man kan undgaa Arbejdsstandsninger, som kan være af ødelæggende Virkning.

Udvalget tillader sig derfor at stille nedennævnte Forslag.

Ifølge dette nedsættes der et Nævn paa 11 Medlemmer, hvoraf 5 repræsenterer Arbejderne og 5 Arbejdsgiverne og 1 vælges af Dommeren. Saafremt 7 af Medlemmerne stemmer paa en Person, er denne valgt til Forligsmand. Dette svarer til den islandske Ordning. Opnaas der ikke saadan Enighed, foreslaar man, at Amtmanden skal fungere som Forligsmand for vedkommende Periode, medmindre Nævnet indenfor denne maatte udpege en anden med mindst 7 Stemmer. Dette afviger fra den danske og islandske Ordning, hvor vedkommende Ministerium i dette Tilfælde udpeger Forligsmanden. Paa Grund af at Forholdene her er smaa, sammenlignet med Forholdene i de to andre Lande, og at Ministeriet formentlig normalt vilde udnævne Amtmanden eller i hvert Tilfælde støtte sig paa hans Indstilling som den lokalkendte, foreslaar Udvalget, at Amtmanden i det omhandlede Tilfælde som Repræsentant for Statsmagten skal fungere som Forligsmand.

Løvrigt er de andre Paragraffer i Forslaget af ganske samme Indhold som de tilsvarende i den danske og den islandske Lov.

*Forslag
til
Lov for Færøerne
om
Mægling i Arbejdsstridigheder.*

§ 1.

Paa nedennævnte Maade udnævnes en Forligsmand med det Hverv at medvirke til Bilæggelse af Stridigheder mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Udnævnelsen gælder for 3 Aar, og finder Sted i November Maaned, hvorpaa den regnes at gælde fra Nytaar. Forud for hver Udnævnelse foranlediger Amtmanden nedsat et Nævn, der bestaar af 11 Medlemmer, hvoraf 2 vælges af Føroya Fiskimannafelag, 1 af Føroya skipara og navigatorfelag og 2 af Føroya arbeidarafelag, 2 af Færøernes Rederiforening, 2 af Færøernes Købmandsforening og 1 af Arbejdsgiverforeningerne, og 1 Medlem udpeges af Dommeren. Sidstnævnte er Nævnets Formand.

Er mindst 7 af Nævnets Medlemmer enige om at udpege en Person, betragtes denne som udnævnt. Meddelelse herom skal tilsendes Amtmanden inden 1. December. Hvis ingen saadan Meddelelse tilstilles Amtmanden rettidig, skal han fungere som Forligsmand for den kommende Periode, indtil der maatte fremkomme Meddelelse fra Nævnet om, at dette har udpeget en Forligsmand med mindst 7 Stemmer.

Afgaar Forligsmanden ved Døden, eller fremsætter han for Amtmanden Ønske om Fritagelse, som denne bifalder, vil der straks være at udpege en ny Forligsmand paa den ovenfor fastsatte Maade for den Tid, der er tilbage af den foregaaendes Valgtid.

Der kan ved kongelig Anordning efter Lagtingets Indstilling foretages Ændring i de ovennævnte Regler om, hvilke Organisationer der skal deltage i Valget af Nævnets 10 Medlemmer, og hvor mange de enkelte Organisationer skal vælge, dog skal der altid vælges 5 Repræsentanter for Arbejderorganisationer og 5 for Arbejdsgiverorganisationer.

§ 2.

Forligsmanden bør holde sig underrettet om Arbejdsforholdenes, og da særlig Lønforholdenes almindelige Stilling, til enhver Tid, ligesom han er berettiget til af enhver Arbejdsgiver eller Arbejderorganisation at forlange sig tilsendt Eksemplarer af enhver af en saadan Organisation sluttet kollektiv Overenskomst.

§ 3.

Naar der er Grund til at befrygte Arbejdsstandsning, eller Arbejdsstandsning er indtraadt, og Forligsmanden tillægger Stridens Virkninger og Omfang større samfundsmæssig Betydning, kan han — for saa vidt Forhandlingerne mellem Parterne i Henhold til de mellem dem vedtagne Bestemmelser er ført og fra en af Siderne erklæret afsluttet uden Resultat — af egen Drift eller paa Foranledning af en af Parterne indkalde de stridende Parter til Forhandling. Parterne bestemmer selv, ved hvem de vil lade sig repræsentere, dog maa det ikke være ved nogen udenfor de respektive Organisationer eller Hovedorganisationer staaende Person.

Det er Parternes Pligt at efterkomme Forligsmandens Indkaldelse.

§ 4.

Hvor Forligsmanden har indkaldt til Forhandling, skal han søge at bringe denne til en fredelig Afslutning og er blandt andet beføjet til

under Forhandlingen at gøre Henstillinger til Parterne om de Indrømmelser, som maatte synes hensigtsmæssige for Formaalet. Naar han finder det formaalstjenligt, kan han fremsætte et Mæglingsforslag, som dog ikke uden hans Samtykke maa offentliggøres, saa længe ikke begge Parter svar paa Mæglingsforslaget foreligger. Inden Forligsmanden fremsætter sit Mæglingsforslag, skal han raadføre sig med to Repræsentanter for hver af Parterne.

§ 5.

Naar der under en Strid, som har givet Forligsmanden Anledning til at træde til efter § 3, opstaar Uenighed om Løn, Arbejdstid, Overarbejde og lignende, og den rette Erkendelse af, hvorledes de faktiske Forhold i denne Henseende har været, skønnes at være af Betydning for Stridens Afgørelse, er Forligsmanden berettiget til at aføse Parterne Erklæringer herom. For saa vidt disse Erklæringer synes ham usikre eller ikke tilstrækkelig oplysende, har Forligsmanden Ret til at begære Vidneforklaring optaget ved Retten.

Forligsmanden har under disse Vidneafhøringer Ret til at være tilstede og kan vedrørende de i 1ste Stykke nævnte Forhold begære saadanne yderligere Spørgsmaal stillet til Vidnerne, som disses Udsagn maatte give Anledning til.

§ 6.

Naar et Mæglingsforslag underkastes Afstemning indenfor en Organisation, maa det kun forlægges i Forligsmandens Affattelse, og der kan kun afgives rene Ja eller Nej-Stemmer. Naar Afstemningsresultatet er opgjort, skal Organisationen uden Ophold give Forligsmanden skriftlig Meddelelse om, hvor mange Ja og hvor mange Nej-Stemmer der er afgivet, saavel som om det samlede Antal af stemmeberettigede Medlemmer. Skal Afstemning finde Sted, bør Organisationen drage Omsorg for, at alle stemmeberettigede Medlemmer inden Afstemningen faar Adgang til at gøre sig bekendt med Mæglingsforslaget i dets Helhed.

§ 7.

Det er forbudt at udstede Attester eller føre Vidner om, hvad der af Parterne tilstaas eller foreslaas under de af en Forligsmand ledede Forhandlinger, medmindre det vedtages af begge Parter og udgør Punkter af Forliget.

§ 8.

Udgifter til Lønning, Kontorhold m. v. udredes af Staten ved Bevilling paa de aarlige Finanslove.

§ 9.

Denne Lov træder i Kraft den .....

Færøernes Lagting, Thorshavn, den 12. September 1926.

O. Effersøe.
Formand.

J. H. Joensen.

O. F. Joensen,

Edw. Mitens.
Ordfører.

G. Winther.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 84—1926:

Forslag til Lov om Hvalfangst ved Færøerne.

Med Hensyn til Sagens tidligere Behandling i Lagtinget henvises til Lagtingstidende for 1925, Side 29—30 og Bilag 14. Tinget vedtog i Fjor et Forslag til Ændringer i Lov Nr. 70 af 2. Maj 1902 om Hvalfangst ved Færøerne m. m.

Der foreligger nu en Skrivelse af 14. Juli d. A. fra Landbrugsministeriet. Af denne Skrivelse fremgaar, at dette Ministerium, der i Henhold til kongelig Resolution af 24. Juni d. A. har modtaget Sagen fra Justitsministeriet, nærer Betænkkelighed ved at søge lovfæstet alle de af Lagtinget vedtagne Forslag til Ændringer i fornævnte Lov af 1902.

1) Ministeriet nærer overvejende Betænkkelighed ved Bestemmelsen i § 1 i Tingets Forslag, hvorefter Lagtinget skal være berettiget til ikke alene at forlange Indskrænkninger i Driften af Stationerne, men endog til at forlange Driften af en Station helt standset.

2) Ministeriet nærer endvidere overvejende Betænkkelighed ved Bestemmelsen i Forslagets § 3, b, hvorefter det kan forbydes fra Færøerne at bortflytte Hvalfangerstationer eller noget af det Materiel, som hører til disse, idet der efter de nævnte Bestemmelser, uden at der i Forslaget indeholdes nogen Regel om Fastsættelse af Erstatning for paaførte Tab, vil kunne gøres et efter Ministeriets Formening alt for stort Indgreb i lovlig bestaaende Retigheder.

3) Den i Forslagets § 3, a, indeholdte Bestemmelse om, at Udførsel af Størhvalkød fra Færøerne ubetinget skal være forbudt forekommer endelig Ministeriet at være uheldig, naar henses til, at Befolkningen efter de foreliggende Oplysninger ikke hidtil har aftaget alt det Hvalkød, som indvindes, og Bestemmelsen bør derfor efter Ministeriets Formening erstatte med en Bestemmelse om, at Udførsel, om fornødent, kan forbydes.

Med forommeldte Bemærkninger har Ministeriet tilstillet Lagtinget det hermed følgende Forslag til Revision af Loven af 1902.

Udvalget har delt sig i et Flertal: Effersøe, J. H. Joensen og Weihe samt et Mindretal: Nyholm Debess og Midjord.

Flertallet skal anføre følgende:

Hovedformålet med Lagtingets Forslag i Fjor var at sætte en Stopper for Rovdrift ved Hvalfangst, saaledes at der ikke blot for Øjeblikket blev sikret Færøernes Befolkning Storhvalkød i fornødent Omfang til en rimelig Pris, men at dette, saa vidt muligt, ogsaa kunde blive Tilfældet i Fremtiden. Vi anser Hvalkødet for at være et stort Gode, som særlig i trange Tider kan blive af overordentlig Betydning.

Der burde for længe siden have været skredet ind overfor den Rovdrift, som til Tider har været kolossal, men det maa erkendes, at en virksom Indskriden nu er vanskelig, idet der er forskellige Hensyn at tage, naar man foreslaar indskrænkende Bestemmelser. Det maa indrømmes, at bestaaende Virksomheder har Krav paa et vist Hensyn, men vi kan ikke indse, at disse med Rette kan modsætte sig eller kræve Erstatning af det offentlige, naar der kun træffes saadanne Bestemmelser, som er dikterede af Hensyn til det almene Vel, og ikke krænker Ejendomsretten. De paagældende maa have været klar over, da de oprettede Virksomhederne, at der ikke kunde sikres dem Ret til at drive dem ubegrændset og alene under Hensyn til deres egen økonomiske Interesse, selv om denne kom i Strid med det Almenes. Bl. a. kan Virksomhederne ikke have nogen Ret til at udøve Rovdrift.

En anden Omstændighed, som gør Sagen vanskelig for Tiden, er Storhvalens Aftagen paa Fangstfeltet.

I Aar er Hvalfangst drevet fra 1 Station paa Suderø (Lopra) med 1 Fangstbaad, fra 2 Stationer paa Strømø, henholdsvis ved Thorsvig (Åir) med 5 Fangstbaade og fra Gjánoyri med 2, i Begyndelsen med 1 Fangstbaad. Fangsten, der dog ikke er afsluttet, udgør hidtil ialt 204 Storhvaler.

Naar vi tager alle Forhold i Betragtning, anser vi det for rigtigst foreløbig at stille Sørgsmaalet om Foranstaltninger imod Rovdrift i Bero. Vi vil derfor lægge Ministeriets Forslag til Grund og kun foreslaa enkelte Ændringer heri, jfr. nedenfor.

Med Hensyn til det Standpunkt, som Udvalgets Mindretal hævder, skal vi fremsætte nogle Bemærkninger.

Det er i Strid med Dansk-Islandsk Forbundslov Nr. 619, af 30. November 1918, saaledes som Mindretallet kræver, at Retten til at drive Hvalfangst paa Søterritoriet ved Færøerne samt Retten til at drive Hvalfangstationer paa Øerne skal være forbeholdt Færøerne. Vi skal med Hensyn til Islændernes Ret henvise til Forbundslovens § 6, af hvilken en Atskrift vedlægges. —

Da Lagtinget i 1917 vedtog et Forslag til Lov, der gik i den af Mindretallet hævdede Retning, gjaldt forannævnte Forbundslov ikke, og Situationen var af en helt overordentlig Beskaffenhed. Hvalfangsten, hvoraf i helt overvejende Grad Nordmænd havde haft stor økonomisk Fordel i de for Fangsten gunstige Tider, kunde ikke i 1917, da Dyrtiden var stor og Befolkningens Levnedsmiddelforsyning vanskelig som Følge af Verdenskrigen, bringes i Gang. Hvalfangerselskaberne var helt uvillige hertil. Under disse Omstændigheder er det forstaaeligt, at overordentlige Foranstaltninger bragtes i Forslag, men Situationen har siden da forandret sig væsentlig, allerede derved, at der, som før ommeldt, er 3 Fangststationer og 8 Fangstbaade i Virksomhed.

Vi maa i Henhold til det anførte, og idet forøvrigt bemærkes, at Regeringen har nægtet at gaa ind paa den omhandlede Ordning, tilraade Tinget at gaa imod Mindretallets Forslag.

De faa Ændringer, som vi har stillet nedenfor til Ministeriets Forslag, skal vi ledsage af nogle korte Bemærkninger.

Til Punkterne 2 og 3: Det er nødvendigt at skærpe Sikkerheden for, at Hvalfangst ikke drives uden fornøden Berettigelse.

Til Punkterne 4 og 5: Ændringen udkræves for at sikre Befolkningen Adgang til Hvalkød paa rimelige Vilkaar.

Ændringsforslag

til Landbrugsministeriets Forslag til Lov om Hvalfangst ved Færøerne.

Af Flertallet (Eftersøe, J. H. Joensen og Weihe):

Til § 1.

1. I 1. Stk., 5. Linie, rettes „af en“ til „i en“ (Redaktion).

Til § 3.

2. I 2. Linie efter „godtgøre“ indskydes: „ved skriftlig af vedkommende Enkeltmand eller Aktieselskabs Bestyrelse paa Tro og Love bekræftede Oplysninger“.
3. I 11. Linie efter „Aktiebeløb“ indskydes: „ , hvilken Fortegnelse inden hvert Aars 1. Maj skal forevises for Politimesteren“.

Til § 6.

4. I 1. Stk., 3. og 5. Linie, ændres „500 Kr.“ til „600 Kr.“.
5. I 3. Stk., 1. Linie, ændres „en Tiendedel“ til „en Tolvtedel“.

*

*

*

Mindretallet vil i efterfølgende motivere sin Stilling og fremsætte et Lovforslag i Overensstemmelse dermed.

Af de Grunde, som angives i Mindretallets Betænkning ved Sagens Behandling i Tinget ifjor, kan undertegnede Mindretal ikke tiltræde det af Landbrugsministeriet udarbejdede Forslag til Lov om Hvalfangst ved Færøerne.

Idet Mindretallet endvidere, bortset fra hvad der vedrørende denne Sag ifjor blev vedtaget paa Tinge, kan henvise til Lagtingets Stilling til Spørgsmaalet siden 1917, skal man tillade sig nedenfor at fremsætte vort Forslag samt Bemærkninger til dette.

Forslag til Lov

OM

Hvalfangst ved Færøerne.

§ 1.

Det er forbudt at drive Hvalfangst paa Søterritoriet ved Færøerne eller til at bringe Udbyttet af Hvalfangst, selv om den har fundet Sted uden-

for Søterritoriet, i Land paa Færøerne for der at tilvirke samme, saavel som til at foretage saadan Tilvirkning undtagen med Færøernes Lagtings Samtykke. Naar Fangsten ikke drives for Lagtingets Regning, eller ikke udelukkende ønskes drevet af samme, kan Lagtinget meddele Personer eller Selskaber Ret til at drive Hvalfangst for længere eller kortere Perioder. Dog maa saadan Ret ikke gives for et længere Tidsrum end 10 Aar ad Gangen. En Tilladelse til Hvalfangst kan fornyes.

§ 2.

Lagtinget kan til enhver Tid bestemme, fra hvor mange Stationer der skal drives Hvalfangst, samt ligeledes Antallet af Fangstbaade hørende til hver Station.

§ 3.

Naar Retten til Hvalfangst overdrages til andre, bestemmer Lagtinget de Vilkaar, hvorunder Fangsten kan drives. Navnlig bestemmes den Afgift, der skal svares til Lagtinget, og i hvilket Omfang Salg af Hvalkød skal finde Sted, dets Pris m. m. For saa vidt Hvalfangst samtidig drives fra flere Stationer, bestemmer Lagtinget, i hvilket Omfang hver enkelt Station skal være pligtig at levere Hvalkød til Befolkningen. Intet Selskab eller privat Person kan uden Lagtingets Tilladelse eksportere Hvalkød fra Færøerne.

§ 4.

Den, som i Strid med denne Lov driver nogen af de i § 1 nævnte Virksomheder, straffes med Bøder indtil 20,000 Kr. Eventuelle Stationer eller andre Indretninger, der ulovlig maatte være anbragt paa Land, konfiskeres til Fordel for Færø Amts Fattigkasse.

§ 5.

De Hvalfangerselskaber, som indtil nu har drevet Hvalfangst ved Færøerne, skal fremdeles være berettigede til at fortsætte saadan Fangst indtil Udgangen af Aaret 1928, for saa vidt der aarlig inden 1. Marts for Politimesteren paa Færøerne er sket Anmeldelse om, at Selskabet ønsker at gøre Brug af denne Ret.

§ 6.

Denne Lov træder i Kraft 1. Januar 1927. Fra samme Tidspunkt ophæves Lov om Hvalfangst ved Færøerne af 2. Maj 1902, saaledes som denne Lov er ændret ved Lov Nr. 279 af 6. December 1912 og Lov Nr. 42 af 25. Februar 1916.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

§ 1.

Henvises til Lagtingstidende 1917, Bilag 10, under Bemærkninger til § 1.

§ 2.

Naar man ser hen til, hvorledes Storchvalfangsten, siden Svend Foyns Opfindelse af Granatharpunen i 1868, har været drevet, da vil man blive opmærksom paa, at denne Drift til Tider har taget saa store Dimensioner, at man i forskellige Lande har set sig nødsaget til at indføre særlige Lovbestemmelser, for derigennem at sikre Hvalbestanden imod total Udryddelse. Der kan saaledes henvises til, at man i flere Lande til Tider har set sig nødsaget til at forbyde al Storchvalfangst i en Aarrække, endskønt det for de paagældende Lande, og da særlig for enkelte Landsdeles vedkommende, paa forskellige Maader virkede økonomisk trykkende.

At der ogsaa her ved Færøerne til Tider har været drevet en ufor-svarlig Hvalfangst, er formentlig alle enige om, og om man endog i nogen Grad skal tro de Udtalelser, der fra kompetent Side er fremlørt, da maa man snarest tage Spørgsmaalet om Indskrænkning af Fangstbaade under Overvejelse. For Færøernes Befolkning vil det have sin store Betydning, at Fangsten drives rationelt, saaledes at man ikke ganske pludselig skal komme til at staa saaledes stillet, at Lagtinget, i Lighed med hvad man i andre Lande har set sig nødsaget til, maa forbyde al Fangst af Storchval i en Aarrække. Igennem denne § skal en saadan Regulering kunne foregaa.

§ 3.

Henvises til Lagtingstidende 1917, Bilag 10 under § 2.

Vedrørende Spørgsmaalet om Eksport af Storchvalkød enten i iset, saltet eller henkogt Tilstand, da bør der i hvert foreliggende Tilfælde ansøges om Lagtingets Tilladelse.

§ 4.

Hevises til Lagtingstidende 1917, Bilag 10, under § 3, dog saaledes at Bødestørrelsen er forhøjet fra 10,000 til 20,000 Kr.

§ 5.

Naar der nu siden 1920 af et enkelt Selskab har været drevet Hvalfangst her ved Færøerne, og naar man er vidende om, at der i samme Tidsrum er anvendt en stor Kapital til modernisering af Driften, og naar man samtidig erindrer, at samme Selskab siden 1920 har leveret 1,539,442 kg Hvalkød til Befolkningen, da maa man formentlig i nogen Grad tage Hensyn hertil og igennem Loven indrømme to Fangstaar.

§ 6.

Henvises til Lagtingstidende 1917, Bilag 10, under § 6.

Thorshavn, den 9. September 1926.

O. Effersøe,
Formand og Ordfører.

J. H. Joensen.

Th. J. Midjord.

Nyholm Debess.

J. J. Weihe.

Udvalgsbetænkning

I Sag Nr. 52—1926:

Fornyelse af Telegrafvæsenets Koncession m. m.

Man henviser til medfølgende Beretning af 10. Juli d. A. fra Rigsdagsmændene for Færøerne tilligemed 2 Bilag (Udkast til Koncession og Oplysninger om Radiotelegrafforbindelsen mellem Thorshavn og Tveraa), idet man iøvrigt skal anføre:

A. Angaaende Telefonkoncessionen.

Udvalget anser det foreliggende Udkast til Koncession for Aktieselskabet Det Store Nordiske Telegraf-Selskab paa Anlæg og Drift af et undersøisk Telegrafkabel mellem Shetlandsøerne, Færøerne og Island, som forudsættes nu at være blevet endelig stadfæstet som Koncession, for at være tilfredsstillende for Færøernes Vedkommende.

Man maa gaa ud fra, at en Kabelforbindelse for Færøernes telegrafiske Samkvem med Omverdenen ikke for Tiden vil kunne undværes, og at traadløs Telegraf ikke nu kan erstatte denne. Derimod kan traadløs Telegraf (Radiotelegraf) virke som et Supplement til Kabeltelegrafen, og Koncessionen aabner for Færøernes Vedkommende Adgang hertil, idet der paa Færøerne vil kunne benyttes traadløse Telegrafstationer til forskellig Brug. For det første til Udveksling af Telegrammer med Skibe i Søen, og desuden er der for Færøernes Vedkommende ved Koncession hjemlet Adgang til fra en Radiostation paa Øerne at besørge Pressetelegrammer, herunder traadløse Nyhedstelegrammer uden Enkelthandsadresse og meteorologiske Telegrammer samt Telegrammer til og fra Grønland, ligesom hele Telegrafkorrespondancen kan henlægges til den traadløse Telegrafstation, naar Kablet er

afbrudt og i Krigstilfælde samt under andre ekstraordinære Forhold, hvor Selskabet ikke ser sig i Stand til at befordre Korrespondancen uhindret. Endvidere kan i Undtagelsestilfælde uden økonomisk Betydning ogsaa andre Telegrammer befordres gebyrfrit over Radiotelegrafstationen.

Der findes, som bekendt, kun een Radiotelegrafforbindelse paa Færøerne, og denne ejes samt drives af Staten. Driften udføres af Telegraf-selskabet paa Statens Vegne efter en Overenskomst (Bilag). Hovedstationen findes i Thorshavn. Denne sidste benyttes foruden til Forbindelsen med Suderø ogsaa til Forbindelse med Skiøbe i Søen. Endvidere anvendes den under særlige Omstændigheder ved Telegrafkabel- eller Telegrafflinieafbrydelser til at opretholde Telegrafforbindelsen med Omverdenen. Radiostationen virker formentlig i denne Henseende tilfredsstillende, og den forårsager ikke Forhøjelse af Taksterne.

Medens Koncessionen, som nævnt foran, maa anses for tilfredsstillende, tiltrænges der iværksat visse Foranstaltninger for at gøre nogle af dens Bestemmelser effektive. Dette vil formentlig paa mest hensigtsmæssig Maade kunne ske ved, at den traadløse Telegrafstation i Thorshavn gøres stærkere. Hovedsagelig synes der kun at være Brug for en Foranstaltning, hvorved Pressetelegrammer og maaske ogsaa meteorologiske Telegrammer kan befordres ved Hjælp af Radiotelegrafstationen i Thorshavn. Man foreslaar, at Lagtinget forelægger dette Spørgsmaal for Ministeriet for offentlige Arbejder, og anser det for ønskeligt, at en traadløs Telegrafkorrespondance skal kunne foregaa mellem Thorshavn og København, hvorved den ogsaa vil kunne benyttes til Korrespondance med Stationer, der ligger Færøerne lige saa nær som København, men mulig ikke kan naas af Radiotelegrafen i Thorshavn.

Forslag:

Lagtinget udtaler, at det anser den for Aktieselskabet Det Store Nordiske Telegraf-Selskab udstedte Koncession for fortsat Drift af et undersøisk Telegrafkabel mellem Shetland, Færøerne og Island, der forudsættes at være overensstemmende med et for Tinget foreliggende Udkast til en saadan Koncession, for at være tilfredsstillende for Færøernes Vedkommende, men anmoder samtidig om, at de fornødne Foranstaltninger maa blive foretaget, for at de i Koncessionens § 7 omhandlede Rettigheder med Hensyn til Benyttelse af Radiotelegraf til Forsendelse af Pressetelegrammer og eventuelt tillige af meteorologiske Telegrammer, kan blive til Nytte for Færøerne.

B. Angaaende Overenskomst mellem Staten og Det Store Nordiske Telegraf-Selskab om Radioforbindelsen mellem Strømd (Thorshavn) og Suderø (Tveraa).

Man skal bemærke, at det af Hensyn til Færøernes Telefonvæsen er aldeles nødvendigt, at Gnistsystemet, hvormed Radiotelegrafen arbejder

Telefonudvalget, den 16. September 1926.

Johan Rehnert.

Med Forbehold:
R. Rasmussen.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 66—1926:

Lov for Færøerne om Telefoner.

Udvalget har, særlig m. H. t. § 6-Affattelsen, delt sig i et Flertal paa 3 Medlemmer (Effersøe, Johan Poulsen og Reinert) og et Mindretal paa 2 Medlemmer (Nyholm Debess og Rasmussen).

Flertallet skal anføre følgende:

Man udtaler sin Tilfredshed med, at Ministerlet for offentlige Arbejder har imødekommet Lagtingets Ønske om Henlæggelse af Telefonværket her paa Øerne under Lagtingets Bestyrelse, overensstemmende med Lagtingslovens § 18 og iøvrigt efter nærmere i en Lov fastsatte Regler.

Flertallet kan endvidere udtale sin Tilslutning til det af Amtmanden udarbejdede Udkast til en saadan Lov, og man finder kun Anledning til at foreslå nogle faa, hovedsagelig mindre betydelige, Ændringer i Udkastet (jfr. nedenfor).

Hovedbestemmelsen indeholdes i Udkastets § 1, der er saalydende:

„Lagtinget har paa Færøerne Eneret til Anlæg og Drift af Telefoner, herunder ogsaa Radiotelefoner.“

Man skal her fremhæve det heldige og tillige nødvendige i, at Radiotelefoner ogsaa falder ind under Lagtingets Eneret.

Med de liden indgribende Undtagelser fra Eneretten, som omhandles i § 2, har man intet at indvende.

I en Lov om Telefoner tiltrænges andre Bestemmelser end de for-
nævnte, navnlig:

1. Regler for, hvorledes Forholdet mellem Telefonvæsenet (Lagtinget) og Andenmand, som er Indhaver af særlige Rettigheder, skal afgøres i Tilfælde af Uoverensstemmelse, og endvidere
2. Regler, der hjemler Lagtinget fuld Adgang til at udøve sammes Ret efter § 1 eller beskytter denne Ret mod Angreb.

Ad 1. I de omhandlede Forhold kan Lagtinget ganske naturligt ikke have den bestemmende Myndighed. Tinget kan f. Eks. ikke ensidig fremtvinge Afstaaelse af Jord til Telefonvæsenets Brug, eller bestemme Størrelsen af Godtgørelsen for afstaaet Jord. Afgørelsen skal derfor efter Lovudkastet i forskellige Tilfælde træffes ved Skønsforretning af Personer, som Retten har udmeldt m. v., eller ogsaa er der foreskrevet, at de almindelige Regler for Ekspropriation skal anvendes, jfr. § 4, § 7, 1. og 2. Stk., § 8, § 10, 2. og 3. Stk., § 11, 1. Stk. i Slutningen og § 12. I andre Tilfælde skal Afgørelsen træffes af Ministeriet for offentlige Arbejder, nemlig hvor der opstaar Spørgsmaal om Samarbejde eller forekommer Stridigheder med Telegrafvæsenet, jfr. § 6.

Til § 6 foreslaas en Ændring overensstemmende med den Lagtinget efter Lagtingslovens § 17, 3. Stk., tilkommende Ret (Ændringsforslag 4).

Man anser det derhos for rigtigt, at Skønsforretninger i visse Tilfælde under Hensyn til det paagældende Spørgsmaals muligt større Betydning bør kunne indankes for Ministeriet til endelig Afgørelse (Ændringsforslag 5).

Ad 2. Man skal henvise til § 3, § 7, 3. Stk., § 10, 1. Stk. og § 11, 2. Stk., som man intet finder at indvende imod.

For at Lagtingets Eneret skal kunne blive effektiv, anser man det for paakrævet, at Brugen af traadløs Telegraf her paa Øerne, som virker forstyrrende paa Lagtingets Radiotelefoner, skal være forbudt (Ændringsforslag).

Derfor bør den traadløse Telegrafstation paa Øerne, som gør Brugen af traadløs Telefon her umulig i synderligt Omfang, ændres. Dette vil, efter hvad man har erfaret, kunne ske, uden at Stationen bliver mindre brugelig. Man stiller Forslag herom nedenfor under Punkt II.

Forøvrigt bringer man kun nogle faa Ændringer i Forslag, der, med Undtagelse af Punkt I, kun er af mindre Betydning, og man anbefaler Udkastet til videre Fremme.

Mindretallet skal anløre følgende med Hensyn til Udkastets § 6:

Det er tydeligt, at der i en Telefonlov for Færøerne maa findes Bestemmelse om Pligter og Rettigheder vedrørende Telegrambesørgelsen ad Telefonnættet. Her hvor vi kun har den ene Station for Kabeltelegrafi, Telegrafstationen i Thorshavn, vil det for Forretningstolk og andre ude omkring

i Bygderne være alt for ubekvemt at besørge den nødvendige telegrafiske Korrespondance, uden der findes en saadan fast Ordning; men naar der i Udkastets § 6, I. Stk., staar, at Lagtinget *uden videre Forhandling eller Medbestemmelsesret* skal være pligtigt at indgaa paa de Betingelser, som Ministeren for offentlige Arbejder maatte fastsætte, forekommer det Mindretallet at være noget urimeligt.

Var Ministeren for offentlige Arbejder ansvarlig overfor Lagtinget, kunde en saadan Ordning maaske være naturlig; men saaledes er det jo ikke, og det vil derfor formentlig ikke være for vidtgaaende, om der hjemles Lagtinget i det mindste *en raadgivende Indflydelse paa de Love, Regler, Vilkaar og andre Forskrifter*, som det skal arbejde under, særlig naar Hensyn tages til, at det er Lagtinget, der under alle Omstændigheder kommer til at tage Hovedparten af de økonomiske Følger, som Anordningen vil medføre. Vel er det et Gode, at Færøerne har faaet telegrafisk Forbindelse med Omverdenen, og endda et Gode, man ønsker at beholde, men et Gode kan jo betales dyrere end nødvendigt, og det er ganske naturligt, at den, der skal befale, ser sig om efter billigere og behageligere Vilkaar for samme Godes Opnaaelse og Bevarelse; naar han mener, at han efter en gældende Ordning betaler for dyrt.

Dengang Telegrafkablet blev landet paa Færøerne, var Kabletelegrafen den eneraadende Metode i den praktiske Telegrafi paa lange Afstande; men saaledes er det slet ikke mere. Radiotelegrafen er bleven mere og mere driftssikker, og selv om Kabletelegrafen endnu benyttes meget mere, er det ingenlunde et Bevis for, at den i Fremtiden stadig vil blive saa eneraadende, da Kapitalforhold uden Tvivl her spiller en større Rolle end tekniske Forhold. Det ligger derfor ikke udenfor Mulighedens Grænser, at Lagtinget ved Regeringens velvillige Bistand kunde komme til at staa sig ved at overtage en direkte traadløs Forbindelse med Omverdenen, hvis Koncessionshaveren af Kabletelegrafen til næste Frist for Koncessionens Udløb ikke mente at være tjent med at opretholde Forbindelsen paa Vilkaar, som virkelig svarede til Lagtingets Behov og Evner.

For Telefonvæsenets Budget, som skal tilsvare Telegrambesørgelsen, drejer det sig ingenlunde om ubetydelige Beløb. Ved Hjælp af nogle Oplysninger, hentede fra de gældende Bestemmelser og det foreliggende Driftsregnskab for Telefonvæsenet, skal Mindretallet tillade sig at fremkomme med følgende:

Alle Telegrammer skal af Telefonvæsenet betordres frit ad dettes Linienet, og hvor det kræves af en Abonnent tillige portofrit til samme. Portoudlæggelsen udgør dog kun en mindre Sum, c. 200 Kr. pr. Aar, men selve Telegrambefordringen pr. Telefon spiller en overordentlig stor Rolle, idet den optager Linierne uhyre meget. Vel betaler Telefonvæsenet ikke direkte for disse Samtaler; men da Linierne stadig er meget belastede, særlig ad de Veje Telegrambefordringen foregaar mest, hindres Takstsamtalerne, og da Telegrambesørgelsen vel oftest foretages udenfor den sædvanlige Telefontid, hindrer den desuden Samtaler til *forhøjet* Takst. Det er derfor rigtigt at takser Telegrambesørgelsen i Penge, som betyder en Mindreindtægt for Telefonvæsenet. Desuden maa man ikke glemme, at Telefonvæsenet har været nødt til at dublere baade Landlinier og de dyre Kabler paa de mest trafikerede Strækninger. At den forøgede Trafik paa disse for en Del skyldes Telegrambesørgelsen, er uden Tvivl. — Det er ikke uden Betydning i denne Forbindelse at nævne, at det hidtil har været umuligt at formaa Telegrafstationen i Thorshavn til at betjene mere end en Telefon til Modtagelse og Afsendelse af Telegrammer.

I 1925 befordredes pr. Telefon c. 36,000 Telegrammer. Sættes disse til en Gennemsnitstakst af 50 Øre, hvad i Grunden er meget for lidt, da et

Telegram altid optager mere end een Periode, og meget ofte flere, betyder dette for Telefonvæsenets Budget et Indtægtstab af c. 18,000 Kr. for et Aar.

Hidtil har det været Regelen, at Telefonvæsenet indestaar Telegrafvæsenets Koncessionshaver for Telegrambetalingen paa den Maade, at Telegrafvæsenets Koncessionshaver hver første i Maaneden hæver Beløbet paa Telefonvæsenets Konto i Føroya Banki, medens Telefonvæsenet ikke faar de hævede Penge ind i lgen før om 1 til 1½ Maaned, foruden at enkelte Beløb staar som Restancer meget længere.

At det foreliggende Regnskab fremgaar, at der i 1925 paa denne Maade er hævet godt og vel 90,000 Kr. paa Telefonvæsenets Konto, og at dette paa denne Sum har haft 1 til 1½ Maanedes Rentetab til en Rentefod varierende mellem 6½ til 8 pCt. p. A. Dette Rentetab er vel en Bagatel at regne inod de Tab og Merudlæg, som Telegrambesørgelsen forvolder Telefonvæsenet; men dog værd at tage med.

Til Dækning af de her nævnte Tab og Udlæg har Telefonvæsenet, som det fremgaar af Regnskabet, der foreligger for et Aar, erholdt Netto 4923,04 Kr., idet der efter de gældende Takster for Godtgørelse til Telefonvæsenet i Anledning af Telegrambesørgelsen er indgaaet 6372, 04 Kr., medens Telefonvæsenets Udgift til Telegrafdriften for pligtig Levering af Tryksager og Porto i samme Tidsrum har været 1449 Kr.

Det vil heraf ses, at Telefonvæsenets Tilskud til Telegrafdriften har været over 13,000 Kr. i et Aar foruden respektiv Andel i Udgifterne til Landlinie- og Kabeldublering.

Med alt dette i Betragtning maa Mindretallet mene det at være et billigt Forlangende, naar Lagtinget kræver Medbestemmelsesret ved Fastsættelsen af den Ordning for Telegrambesørgelsen, som det skal leve under.

At Staten, i Tilfælde af, at Driften af den Traadløse mellem Thors-havn og Suderø overgaar til Lagtinget, forbeholder sig Stationernes Vedligeholdelse, ser jo ud som en Fordel for Lagtinget, men man maa ikke være blind for, at det i saa Tilfælde er Staten, og ikke Lagtinget, der raader over Stationerne, og da maa man overveje, om Lagtinget har nogen Fordel af at have Driften.

Det vil under alle Omstændigheder være magtpaaliggende for Lagtinget som Færøernes Folkerepræsentation, at Radiostationen i Thorshavn om nødvendigt gøres saa stærk, at den med Sikkerhed kan korrespondere med Island og Norge.

Heller ikke kan Lagtinget være tjent med, at Radiostationens Af-sender, som nu er Tilfælde, er saaledes indrettet, at den forstyrrer Radiotelefonforbindelsen, thi i saa Fald er den Eneret, der i § 1 hjemles Lagtinget m. H. t. Radiotelefoner, ganske værdiløs.

Paragraffens sidste Stykke, som tager Sigte paa at binde Lagtinget til tvungen Samarbejde med Telegraf-Driftens Koncessionshaver i det Tilfælde, at Lagtinget ikke ser sig i Stand til at overlage Telegrambesørgelsen, eller at Ministeriet ikke træffer en saadan Ordning for Lagtinget, er næppe paakrævet, thi Lagtinget vil formentlig som Færøernes Folkerepræsentation til enhver Tid være i Stand til at ordne sit Samarbejde med Staten eller Koncessionshaveren i et saadant Omfang, som er nødvendigt for Telegrambesørgelsen, under Hensyntagen til Befolkningens Behov.

I Overensstemmelse med foranførte skal Mindretallet tillade sig nedenfor under Punkt 5 at fremsætte Forslag til en ændret Affattelse af § 6.

Flertallet skal med Hensyn til Mindretallets foranførte Motivering bemærke, at samme med Undtagelse af Spørgsmaalet om Lagtingets Adgang til at udtale sig om Sagen, forinden Ministeriet træffer sin Afgørelse i Hen-

hold til § 6, og Spørgsmaalet om, at Lagtingets Radiotelefonstationer ikke bør forstyrres, formentlig ikke angaar Affattelsen af Lovforslaget, men behandles under en særlig Sag, nemlig om Ordning af Samarbejdet eller Afgørelsen af eventuelle Stridigheder med Telegrafvæsenet.

Iøvrigt henviser vi til, hvad vi har anført foran, samt til Ændringsforslagene.

Forslag:

1. Lagtinget indstiller, at Udkast til Lov for Færøerne om Telefoner op-
højes til Lov med følgende Ændringer:

Af Flertallet (Effersøe, Johan Poulsen og Reinert):

Til § 3.

1. Det skal være forbudt paa Færøerne at anlægge eller benytte Radio-
telegraf, som hindrer eller umuliggør Brugen af Telefonvæsenets
Radiotelefoni. Overtrædelse heraf straffes med Bøder fra 100—1000
Kr., der tilfalder Telefonvæsenet. Sagerne behandles som offentlige
Politisager.
2. Efter „Konfiskation“ i 2. Linje tilføjes: „til Fordel for Telefon-
væsenet“.
3. I 4. Linje ændres „Lagtinget“ til „Telefonvæsenet“. Den samme
Ændring foretages i § 5, 5. Linje.

Til § 6.

4. Som nyt (3.) Stk. tilføjes: „Inden Ministeren træffer Afgørelse i
foranførte Tilfælde, skal Lagtingets Erklæring indhentes“.

Af Mindretallet (Nyholm Debess og Rasmussen):

5. Paragraffen affattes saaledes:

„Efter Indstilling fra Lagtinget fastsætter Ministeriet for of-
fentlige Arbejder de nærmere Regler angaaende Besørgelsen af Te-
legrammer ad Telefonvæsenets Ledningsnet.

Forsaavidt Driften af den af Staten oprettede traadløse Tele-
grafforbindelse mellem Thorshavn og Suderø i Henhold hertil over-
gaar til Lagtinget, skal Vedligeholdelsen af de paagældende Stationer
dog paahvile Staten efter Regler, der fastsættes af Regeringen efter
Lagtingets Indstilling.

Overgaar Driften af den traadløse Telegrafforbindelse ikke
til Lagtinget, skal den, der driver denne Forbindelse, indrette sin
Afsender saaledes, at den ikke forulemper Benyttelsen af de Lagtin-
get tilhørende Radiotelefoner.“

Af Flertallet:

Ny §.

6. Efter § 11 indsættes følgende ny §:

„I Tilfælde af at der har været afholdt Skøn i Henhold til
§ 7, 1. Stk., § 8 og § 11, 1. Stk., skal Skønsforretningen senest
3 Uger efter dens Afholdelse kunne indankes for Ministeriet for of-
fentlige Arbejder til endelig Afgørelse.“

Til § 13.

7. I 4. Linje efter „200 Kr.“ tilføjes „til Telefonvæsenet“.

Til § 14.

8. Efter „Bøder“ i 2. Stk. tilføjes: „til Telefonvæsenet“.

Af hele Udvalget:

- II. Lagtinget indstiller, at den fornødne Ændring af den traadløse Telegrafstation paa Øerne bliver foretaget saaledes, at Stationen ikke virker forstyrrende paa Telefonvæsenets Radiotelefonstationer.

Telefonudvalget, den 11. September 1926.

*Johan M. Fr. Poulsen.**O. Effersøe.**Johan Reinert.**Nyholm Debess.**R. Rasmussen.*

Udvalgsbetænkning

i

Sagerne Nr. 120, 121, 125, 49, 164 (a-b), 118 og 119.

Sag Nr. 120—1926: Telefonforbindelsen Thorshavn—Norderøerne.

I Skrivelse af 3. August d. A. har Repræsentanterne for Norderøerne, D'hr. O. F. Joensen og R. Rasmussen, andraget Tinget om, at Linjen Klaksvig—Sydredal—Lervig maa blive doubleret, og at den ene Linje forbeholdes Forbindelsen med Klaksvig. Driftsbestyrer Jacobsen, som har haft Sagen til Erklæring, udtaler, at det efterhaanden er blevet mere og mere vanskeligt at besørge Trafikken til og fra Norderøerne, da denne har udviklet sig meget stærkt i de senere Aar, og der kun findes et Kabel mellem Klaksvig og Lervig. Ved Nyanlæggene i Fjor er der yderligere kommet 3 Stationer til paa Kalsø, hvilket har forværret Forholdet betydeligt. En Forestilling om, hvor stærkt trafikeret Linjen Klaksvig—Sydredal—Lervig er, faar man, naar det anføres, at der sidste Aar over Kablerne i Lervigs- og Kalsøfjord blev ekspederet c. 28,500 Samtaler. Et Forhold, som vanskeliggør Trafikken væsentlig, er den ulige Fordeling af Samtalerne, idet den største Trafik foregaar i Eftermiddagstimerne, ligesom denne er langt større i visse Foraars- og Efteraarsmaaneder end om Sommeren og midt paa Vinteren. Det maa derfor anses for nødvendigt, at et nyt Kabel nedlægges i Lervigs- og Kalsøfjord. Hertil vil der medgaa c. 3,8 km Kabel. Da flere af de andre Kabler efter Driftsbestyrerens Udsagn er i en meget daarlig Portatning, bliver det formentlig nødvendigt samtidig med Anskaffelsen af Kablet til Kalsø-Lervigsfjorden at lade Bestillingen være saa omfattende, at man vil være i Stand til at imødegaa alle Eventualiteter paa det Omraade. Vaagøkablet, der blev nedlagt for c. 10 Aar siden, har vist sig ikke at være ganske tæl, og maa formentlig snart fornyes. Det ene af Kablerne Kollefjord—Morskranæs er meget daarligt og noget utæt; ligeledes et af Kablerne Strønder—Saltuæs. De to sidstnævnte Kabler blev nedlagt i 1915, og bestod af gammelt Kabel

fra Suderøfjord. Telefonvæsenets nuværende Beholdning af Kabel udgør c. 800 m. Alt ialt bliver det nødvendigt at anskaffe c. 8 km nyt Kabel. Regner man, at hver løbende m Kabel staar i en Pris af 5 Kr., naar det er kommet paa Plads i Telefonforbindelsen, bliver det en samlet Udgift paa c. 40,000 Kr. I Sparekassen har Telefonvæsenet indestaaende c. 25,000 Kr. Abonnementsafgiften, der forfalder 1. Oktober, udgør c. 19,000 Kr., saaledes at der til den Tid vil være c. 44,000 Kr. disponible, og et Laan til Kablernes Anskaffelse kan derfor undgaas.

Forslag:

1. Der nedlægges et nyt Kabel over Lervigs- og Kalsøfjord.
2. Det mellem Tingsamlingerne staaende Telefonudvalg sammen med Amtmanden bemyndiges til, naar de dertil nødvendige Midler er til Stede, at købe c. 8 km Telefonkabel.

Sag Nr. 121—1926: Autorisation af Stavemaaden for Telefonstationerne paa Færøerne.

Da Spørgsmaalet om en almindelig Autorisation af de færøske Stednavne har været til Behandling i Tingsamlingerne 1924 og 25 og sandsynligvis vil blive færdigbehandlet i indeværende Tingsamling, forekommer der Udvalget ikke at være nogen Grund til at foretage en særlig Autorisation af Telefonstationernes Navne, da disses Stavemaade jo vil være fastslaaet samtidig med, at Spørgsmaalet bliver afgjort i sin Almindelighed. Udvalget undlader som Følge heraf at stille noget Forslag.

Sag Nr. 125—1926: Jordkabler ved Telefonvæsenet.

Driftsbestyrer Jacobsen paapeger i Skrivelse af 2. August d. A. Ønskeligheden af, at man, specielt for Thorshavns Vedkommende, gaar over til Anvendelsen af Jordkabler, idet han henviser til, at Abonnenterne Antal, særlig i Thorshavn, er vokset saa stærkt i de senere Aar, at det bliver mere og mere vanskeligt at føre nye Luftledninger ud fra Centralstationens Indførselstaarn, dels paa Grund af Krydsning med Lysledningerne, og dels fordi Telefonpælene er blevne for lave, saa Ledningerne kommer for langt ned. De af Driftsbestyreren foreslaaede Jordkabler, kan skønsmæssig antages at medføre en Udgift paa c. 7000 Kr. Udvalget kan ganske tiltræde Ingeniørens Betragtningssmaaede, og er ganske klar over, at Spørgsmaalet maa løses i en nær Fremtid, men i Betragtning af, at Telefonvæsenet har haft og

stadig har store Udgifter til andre formentlig mere nødvendige Formaal (Anskaffelse og Nedlægning af Kabler, eventuelt Erhvervelse af Pakhus m. m.), maa Udvalget fraraade, at der i indeværende Samling foretages noget m. H. t. Anskaffelse af Jordkabler. Sandsynligheden taler ogsaa for, at Tilgangen af Abonnenter i den indeværende økonomiske Nedgangsperiode vil være mere sparsom. Forøvrigt fremgaar det af nedenstaaende, at en Standsning i Tilgangen af Abonnenter allerede er indtraadt, idet Tilgangen

fra April 1922 til April 1923	var	27	Abonnenter
- — 1923 - — 1924	-	19	—
- — 1924 - — 1925	-	19	—
- — 1925 - — 1926	-	5	—

Udvalget tør maaske gaa ud fra, at man kan holde det gaaende i hvert Fald den kommende Vinter over, men finder det dog rettest, at der mellem indeværende og næste ordinære Lagtingssamling foretages de nødvendige Forarbejder, særlig m. H. t. Prisberegning, samt at der med Thorshavns Byraad bliver ført de i Anledning af Kablernes Nedlæggelse nødvendige Forhandlinger.

Forslag:

1. Driftsbestyreren foranlediger, at der til næste Aars Lagtingssamling udarbejdes detaljeret Plan og Oversigt over en saadan paatænkt Nedlæggelse af Jordkabler i Thorshavn.
2. Driftsbestyreren sammen med det staaende Telefonudvalg bemyndiges til at føre de i Anledning af Kablernes Nedlæggelse nødvendige Forhandlinger med Thorshavns Byraad.
3. Sagen udsættes til næste Aar.

Sag Nr. 49—1926: Fast Ansættelse af Ingeniør Louis Zachariasen ved Telefonvæsenet.

Tinget vedtog i Fjor at bemyndige Driftsudvalget til, efter Samraad med Amtsingeniøren, at antage Ingeniør Zachariasen midlertidig til Brug ved Udførelsen af Ingeniørarbejde, som paahviler Amtsingeniøren, og som denne ikke maatte kunne overkomme. Lønnen bestemtes af Driftsudvalget efter Overenskomst. Zachariasen har siden Oktober forrige Aar arbejdet ved Telefonvæsenet for en Løn af 400 Kr. om Maaneden. I Skrivelse af 29. Juni d. A. søger han fast Ansættelse ved Telefonvæsenet, samtidig med at han udtaler Ønsket om at faa sine Arbejdsforhold ved samme nærmere præciseret. Under Forudsætning af, at han faar fast Ansættelse, søger han Tinget om en Rejsegodtgørelse paa 400 Kr., da det er hans Hensigt at tage et kortere Studicophold hos Københavns Telefon-Aktieselskab, der i et Sagen vedlagt Brev lover at staa Ingeniør Zachariasen bi med Oplysninger vedrørende de forskellige Sider af Telefonvæsenet, som han ønsker at sætte sig ind i. Da Udvalget skønner, at Arbejdet ved Telefonvæsenet er stærkt sti-

gende, og da der navnlig i den sidste Tid under Telefonvæsenet er inddraget et nyt og særligt Felt, den traadløse Telefon, der vistnok udkræver en betydelig Specialkendskab, hvilket man formentlig tør forudsætte, at Ingeniør Zachariasen har, kan Udvalget efter Omstændighederne anbefale, at han fra 1. Oktober d. A. antages for et Aar til en Løn af 400 Kr. om Maaneden, men det fremhæves, at Ansættelsen er af fuldstændig midlertidig Karakter, og at Stillingen efter 1 Aars Forløb fra hver af Siderne kan opsiges med 3 Maaneders Varsel, enten til 1. Januar eller 1. Juli 1928. Med Hensyn til hans Studicophold ved Københavns Telefon-Aktieselskab, kan Udvalget anbefale, at der ydes Zachariasen en Rejseunderstøttelse paa 300 Kr., samt at han oppebærer sin Løn ved Telefonvæsenet under sit Ophold i København, dog ikke udover et Tidsrum paa en Maaned. Da Ansættelsen er af midlertidig Karakter, anser Udvalget det ikke for paakrævet at udarbejde et særligt Regulativ for hans Virksomhed ved Telefonvæsenet, men overlader til Driftsbestyrer Jacobsen som hans Overordnede at tage Bestemmelse herom.

Forslag:

1. Fra 1. Oktober d. A. ansættes Ingeniør Louis Zachariasen ved Færø Amtskommunes Telefonvæsen for 1 Aar med en Løn af 400 Kr. om Maaneden, saaledes at Stillingen derefter fra hver Side kan opsiges med 3 Maaneders Varsel til 1. Januar eller 1. Juli.
2. I Tilfælde af at han foretager den i Andragendet anførte Studierejse, ydes der ham en Rejseunderstøttelse paa 300 Kr., samtidig med at han oppebærer sin Løn ved Telefonvæsenet, dog ikke for et længere Tidsrum end een Maaned.
3. Der tilsendes Andrageren et Eksemplar af Betænkningen.

Sag Nr. 164—1926: Beretning fra Driftsudvalget m. m.

a) Det i Henhold til Lagtingslovens § 19 mellem Tingsamlingerne 1925—26 staaende Telefonudvalg har som Beretning afleveret Udvalgets Forhandlingsprotokol med Bilag, til hvilke nærværende Udvalg intel finder at bemærke.

Da Telefonvæsenet i høj Grad føler Savnet af ikke at eje et Skur eller Pakhus til Oplagring af forhaandenværende Materiel, en Mangel som føles mere og mere, efterhaanden som Telefonvæsenet er blevet mere omfattende, idet det er henvist til at lade sine Beholdninger af Kabler, Telefontraad m. m. henligge under aaben Himmel, udsatte for samtlige fra vort omskiftelige Kline hidrørende Paavirkninger, et Forhold som virker i høj Grad forringende paa alt Materiel og navnlig paa Kabler, har Udvalget taget under Overvejelse, da man har bragt i Erfaring, at der engang i Løbet af Efteraaret — efter Tingets Afslutning — vil blive afholdt Auktion over en Række til dette Brug velegnede Pakhuse, tilhørende et her i Byen hjemmehørende Firma, om Tidspunktet ikke skulde være inde til Erhvervelse af et saadant, og hvorom man tillader sig at fremsætte Forslag nedenfor. Det an-

ses for rigtigst, at der nedsættes et Udvalg paa 3 Medlemmer til mellem indværende og næste ordinære Lagtingssamling paa Tingets Vegne at varetage de Sager, Tinget eventuelt maatte overdrage dette.

Forslag:

1. I Henhold til Lagtingslovens § 19 nedsættes et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer til indtil næste Tingsamling sammen med Driftsbestyrer Jacobsen at varetage de Sager, Tinget eventuelt maatte overdrage dette.
2. Lagtinget bemyndiger det mellem Tingsamlingerne staaende Telefonudvalg til at hyde (ogsaa underhaanden) paa det ved Auktionen den 30. Oktober d. A. til Salg stillede, Firmaet M. C. Restorff & Sønner tilhørende, Pakhus, beliggende under Bryggjubakka, kaldet „Carlsborg“, eller eventuelt et af de andre samme Firma tilhørende Pakhuse.

*

*

*

b) Andragende fra Skibsfører Thomas M. Thomassen om Nedsættelse af Abonnementsprisen.

Andrageren anker over, at Abonnementsprisen er ens for Søfarende, der kun har Brug for Telefonen i 3 Maaneder af Aaret, og Forretningsmanden, der bruger sin hver Dag, hvorfor han anmoder om, at Taksten for de Søfarende maa nedsættes med det halve.

Udvalget mener ikke at kunne imødekomme Andrageren paa det omhandlede Punkt, da en saadan Imødekommen for Telefonvæsenet let kan medføre skæbnesvangre økonomiske Konsekvenser. Man kan derimod efter Omstændighederne tilraade, at det overlades til Driftsbestyrer Jacobsen i dette og lignende Tilfælde at fravige de i Telefonhaandbogens § 8 m. H. t. Optagelse af Telefonabonnenter indeholdte Bestemmelser, saaledes at en Person, som har været Abonnent, kan genoptages for $\frac{1}{2}$ Aar i Stedet for som nu foreskrevet for mindst et helt Aar; dog kun paa Betingelse af, at Abonnementet for saadanne sættes til 50 Kr. om Halvaaret.

Forslag:

Driftsbestyreren bemyndiges til, naar Forholdene skønnes at tale der for, at fravige de i Telefonhaandbogens § 8 indeholdte Bestemmelser m. H. t. Optagelse af Telefonabonnenter, saaledes at en forhenværende Abonnent kan genoptages for $\frac{1}{2}$ Aar i Stedet for som nu for mindst et helt Aar; dog kun paa Betingelse af, at Abonnementsprisen for saadanne fastsættes til 50 Kr. pr. Halvaar.

Sag Nr. 118 og 119: Traadløs Telefon til Myggenæs og Skuø m. m.

Den ene af Lagtingsmændene for Vaagø Syssel, nemlig J. H. M. Joensen, har i Skrivelse af 3. August d. A. andraget Lagtinget om traadløs Telefon til Myggenæs, idet han henviser til, at Telefonforbindelsen Thors-havn—Nolsø har godtgjort, at traadløs Telefon er et brugeligt Middel til at komme Folk fra forskellige Øer i Forbindelse med hinanden, samtidig med at han paapeger, at Indbyggerne paa denne Ø maa siges at være særlig daarlig stillede. I Skrivelse af samme Dato ansøger Lagtingsmændene for Sandø Sys-sel, D'hr. J. H. Poulsen og Winther, om traadløs Telefon til Skuø, ligesom der fra Forstanderskabet for Svinø og Fuglø Sognes Kommune for indevæ-rende Samling ogsaa har foreligget Andragende om Telefon til Fuglø ved Luftspænd over Fugløfjord mellem Fuglø og Svinø. Hvad Telefonforbindel-sen med Fuglø ved Luftspænd angaar, saa har Udvalget maattet fraraade en saadan, da de Erfaringer man har gjort, tydelig viser, at en saadan er prak-tisk uliggenemførlig, hvad ogsaa tilfulde fremgaar af en Sagen vedlagt Svar-skrivelse fra A/S Nordisk Kabel- og Traadfabrik paa en herfra i den Anled-ning fremsat Forespørgsel. Det er forstaaeligt, at Spørgsmaalet traadløs Te-lefon er blevet aktuelt, nu efter at denne er prøvet her paa Øerne, og der kan næppe være Tvivl om, at det bliver ved Hjælp af den, at Telefonforbindelsen med Udøerne bliver etableret. I Forstaaelse heraf har Udvalget — efter at have drøftet Spørgsmaalet med Driftsbestyrer Jacobsen og Ingeniør Zacha-riassen — foranlediget, at førstnævnte skriftligt for Udvalget har fremsat, hvad der efter deres Mening maa anses som værende af Betydning at faa oplyst denne Sag vedrørende — en Opgave man har tillænkt Driftsbestyrer Jacob-sen sammen med det mellem Tingsamlingerne staaende Udvalg, da man er klar over, at det ikke kan naas i indeværende Samling. Man har derfor i Betragtning af Sagens særlige Natur anset det for rigtig at give Driftsbesty-reren en Medarbejder, hvortor man under en særlig Sag har fremsat Forslag om, at Ingeniør Zachariasen midlertidig ansættes ved Telefonvæsenet. Idet man henviser til den Sagen vedlagte Skrivelse, hvori de to ovennævnte ved Telefonvæsenet ansatte Ingeniører fremsætter deres Synspunkter m. H. t. hvad der bør fremskaffes af oplysende Materiale, for at Sagen til næste or-dinære Lagtingssamling kan foreligge saa alsidig belyst, at Tinget til den Tid eventuelt kan tage endelig Stilling til den, skal man tillade sig at foreslaa:

Lagtinget anmoder Driftsbestyreren, sammen med det af Lag-tinget nedsatte staaende Telefonudvalg, om nærmere at undersøge Spørgsmaalet om traadløs Telefon, og særlig hvorledes den bedst vil kunne etableres her paa Øerne, for at man kan imødekomme de til Tinget indkomne Krav fra Udøerne om telefonisk Forbindelse.

Telefonudvalget, den 11. September 1926.

Johan Poulsen.

O. Effersøe.

Johan Reinert.

Nyholm Dehess.

Rasmus Rasmussen.

Udvalgsbetænkning

i

Sag. Nr. 70 og 140—1926. (Smirils Anløb
af forskellige Pladser.)

Der foreligger Andragende fra Forstanderskabet for Familien om at lade SMIRIL anløbe Familien 1 à 2 Gange aarlig, fra forskellige Beboere i Kvalbø om at anløb Kvalbø for sydgaaende, fra Beboere i Sandvig om Anløb af Sandvig 6 Gange aarlig, fra Foreningen Glottanum, Ejde, om Anløb af Ejde, og fra Lagtingsmand Samuelson om Anløb af Andefjord, Eldevig, Funding og Gjøv.

Nærværende Udvalg, til hvilket Sagen er henvist, har haft Samraad med SMIRILS Kaptejn, der fraraader at udvide Planen, i hvert Fald i nævneværdig Grad. Samme Standpunkt indtager SMIRILS Administrator og Thorshavns Postkontor.

Udvalget mener ogsaa, at det under de nuværende Forhold er ugørligt at imødekomme Andragenderne fuldtud, men for dog at være saa imødekommende som muligt, foreslaar man næste Aar at gøre et Forsøg med enkelte Ture for at se hvilket Brug de paagældende Pladser gør af Skibet.

Forslag.

- 1). I 1927 anløbes Sandvig 3 bestemte Dage af SMIRIL.
- 2). Det svares Andragerne fra Kvalbø, at det er ugørligt at fastsætte bestemte Dage, hvor SMIRIL skal anløbe Kvalbø for sydgaaende, men det henstilles til Administrationen at lade Skibet anløbe i vigtigere Tilfælde, naar der sker Henvendelse herom.
- 3). Familien og Sunbø anløbes 2 Gange i 1927.
- 4). Andefjord, Eldevig, Funding, Gjøv, Ejde og Haldersvig anløbes 3 Gange i 1927.
- 5). Det overlades til SMIRILS Administrator i god Tid at fastsætte og bekendtgøre Tidspunkterne for de ovennævnte Anløb.

Thorshavn den 11 Sept. 1926.

J. J. Dahl.

Johs. O. Joensen
Formand.

Edw. Milens
Ordfører.

M. Samuelson.

G. Winther.

The first part of the paper discusses the importance of understanding the cultural context of the research. It highlights the need for researchers to be sensitive to the values and beliefs of the communities they are studying. This is particularly important in the field of education, where cultural differences can significantly impact learning outcomes. The paper then moves on to discuss the challenges of conducting research in diverse cultural settings. It notes that researchers often face difficulties in establishing rapport with participants and in interpreting their responses. To address these challenges, the paper suggests several strategies, including the use of local researchers and the development of culturally appropriate research instruments. The final part of the paper discusses the importance of ethical considerations in cross-cultural research. It emphasizes the need for researchers to obtain informed consent from participants and to ensure that the research is conducted in a way that respects the dignity and rights of all individuals involved.

Udvalgsbetænkning

i

Sag 171—1926. (Eksekutorer i Dødsboer).

Lov om Tilsyn med de af Eksekutorer behandlede Dødsboer af 20. April d. A. indeholder i § 16 en Bestemmelse om, at Regeringen bemyndiges til før Lovens Ikrafttræden paa Færøerne ved kgl. Anordning at foretage saadanne Ændringer, som kræves for Øernes vedkommende.

Amtmanden har derefter udarbejdet et Forslag til en saadan kgl. Anordning og forelagt dette for Tinget. Ifølge Loven skal det omtalte Tilsyn føres dels af Skitteretten og dels af Amtmanden. Amtmandens Forslag gaar ud paa at sætte Loven i Kraft uændret, bortset fra nogle formelle Ændringer.

Udvalget kan tiltræde Amtmandens Forslag. Dog skal man foreslaa, at Ordene „og Repartitionsstempel“ udgaar i § 10, ligesom man ud fra Grundsætningerne i den bergældende Arveafgiftslov foreslaar, at den i § 13 omhandlede Afgift deles mellem Statskassen og Færø Amts Fattigkasse.

Forslag

Tinget kan tiltræde Amtmandens Forslag med følgende Ændringer:

- 1). Til Punkt 4 føjes følgende: Ordene „og Repartitionsstempel“ udgaar.
- 2). Til Punkt 6 føjes: „Den i § 13 omhandlede Afgift tilfalder Statskassen med Halvdelen og Færø Amts Fattigkasse med Halvdelen.

Thorshavn, den 28. August 1926.

Edw. Mitens.
Ordfører.

Johs. Petersen,

A. Samuelson.
Formand.

Gunnar Winther.

I. A. Wang.

the 1990s, the number of people in the UK who are aged 65 and over has increased by 1.5 million (1990–1999) and is projected to increase by a further 1.5 million by 2010 (Office of National Statistics 2000).

There is a growing awareness of the need to develop strategies to meet the needs of the ageing population. The Department of Health (1999) has identified the need to develop a new approach to the care of the elderly, one that is based on the concept of 'active ageing'. This approach is based on the idea that older people should be able to live independently, to be active and to participate in society. The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people.

The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people. The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people.

The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people. The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people.

The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people. The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people.

The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people. The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people.

The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people. The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people.

The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people. The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people.

The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people. The Department of Health (1999) has identified a number of key areas for action, including: (1) the need to improve the health of older people; (2) the need to improve the social and economic conditions of older people; and (3) the need to improve the services available to older people.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 76—1926 (Retsafgifter i Domssager).

Justitsministeriet har i Skrivelse til Lagtinget af 21. Januar d. A. meddelt, at det ved Gennemførelsen af Lov af 4. Juni 1924 om Retsplejelovens Udvidelse til Færøerne for Justitsministeriet var en Forudsætning, at der snarest gennemførtes nye færøske Regler om Retsafgifter, og at Justitsministeriet venter, at Tinget i denne Samling undergiver Spørgsmaalet en Realitetsbehandling, idet Ministeriet ellers forbeholder sig at forelægge Spørgsmaalet for Rigsdagen paa Grundlag af det af Amtet udarbejdede Forslag.

Sagen om Udvidelse til Færøerne af Retsplejeloven af 11. April 1916 blev i en Række Aar behandlet i Tinget, og i 1921 forelagde Amtmanden Tinget et Udkast, og i samme Samling blev der af et Lagtingsudvalg fremsat et Forslag, som dog ikke blev færdig behandlet. I 1922 anmodede man Amtmanden om paa Grundlag af dette Forslag at udarbejde et nyt Udkast, hvilket blev fremlagt i Samlingen 1923. Dette Forslag med visse Ændringer blev vedtaget, og Loven blev gennemført i Rigsdagen 1924.

Spørgsmaalet om Forandring i Reglerne om Retsafgifter blev i 1923 udsat. I 1921 havde man udtalt i en Udvalgsbetænkning, at de gældende Bestemmelser vel maatte anses forældede, men at man paa den anden Side ikke mente at kunne forhøje Satserne saa stærkt som de i Lov af 11. April 1916 indeholdte, idet dette vilde være en meget pludselig og stærk Forhøjelse. Ifølge Retsplejeloven oprettedes ikke nye Embeder paa Færøerne, hvorfor der ikke blev Tale om nogen eller i hvert Fald nogen væsentlig Merudgift for Statskassen. I Lagtingssamlingen 1924 blev Spørgsmaalet paany behandlet, og der udtales i Udvalgsbetænkningen, at det er en stor Fordel for Befolkningen, at Retsgebyrene er saa lave som muligt, og at for høje Gebyter let vil bevirke, at ubemidlede vil afskæres fra at faa deres Retsspørgsmaal afgjort ved Domstolen, eller i hvert Fald bevirke, at denne Adgang vanskeliggøres. Udvalget ønskede Oplysninger om Udgifterne ved Retsplejen paa Færøerne, og Sagen blev derfor udsat.

I 1925 forelagde Amtmanden et Udkast, hvori de for det øvrige Kongerige gældende Regler foreslaas saa at sige uændret sat i Kraft. I Bemærkningerne til Udkastet oplyses, at Udgifterne vedrørende Dommer-

embedet andrager ca. 20800 Kr., og Udgifterne vedrørende Politimesterembedet ca. 19800 Kr. Dernæst oplyses, at Udgifterne til Sysselmændenes Lønninger og Kontorhold og til Sognefogden og Betjentene andrager ca. 45800 Kr. Retssportlerne for Finansaaret 1924-25 udgjorde ca. 11400 Kr. Heraf indkom for egentlige Retshandlinger ca. 1000 Kr. Det er disse sidstnævnte Gebyrer, som der er Tale om at ændre. Ifølge Amtets Bemærkninger vilde der, hvis Gebyrloven af 1916 havde været gældende i 1924-25 være indkommet 5000 Kr., hvortil dog bemærkes, at Beløbet maa sættes noget lavere, da de høje Satser vilde have bevirket, at visse Sager ikke blev anlagt, og andre var afgjort forligsmæssigt, hvorved halvdelen af Gebyrerne vilde have været sparet.

Til det af Amtmanden bemærkede skal anføres, at Udgifterne til Politimesterembedet, Sysselmændene, Sognefogden og Politibetjentene, ikke kan medregnes som vedrørende den civile Retspleje, som der her er Tale om. Der kan kun være Tale om Udgifterne ved Dommerembedet, og det vilde være urigtigt, om Gebyrene ved den civile Retspleje skulde betale Udgifterne til Polit, e.t.c.

Det har ikke været en Forudsætning fra Lagtingets Side ved Retsplejelovens Ikrafttræden paa Færøerne, at Retsgebyrerne skulde forhøjes saa meget som til Satserne i Lov Nr. 92 af 11. April 1916. Man har ment, at Retsgebyrerne burde forhøjes noget. Det oplyses nu for Udvalget, at den før den færøske Retsplejelov gældende Regel var, at der for almindelige Sagers Anhängiggørelse betaltes 1 Kr. 50 Øre for at afhøre et Vidne 50 Øre, og for Optagelse 1 Kr. 50 Øre, medens der for Søsager og Extraretssager betaltes Gebyrer med det dobbelte Beløb foruden 1 Kr. 25 Øre for Berømmelse. Efter Retsplejelovens Ikrafttræden er der indført den Praksis, at alle Sager betragtes som Extraretssager, saaledes, at der nu i almindelige Sager betales dobbelt saa meget som før 1. Oktober 1924 hvilken Dag Retsplejeloven traadte i Kraft, foruden Berømmelsesgebyr. Retsgebyrerne er derved faktisk forhøjede med 100%. Dertil kommer, at Retssagernes Antal er steget meget betydeligt og derved Indtægten ved Gebyrerne. Det skal saaledes nævnes, at Retssagernes Antal i 1923 var 137, i 1924 134, i 1925 430 og i 1926 intil Dato allerede er over 500 dog bemærkes, at en Del af Sagerne bortfalder som forligte.

Under Hensyn til det foranførte og til den store sociale Fordel det er, at Retsgebyrene er smaa hvortil skal føjes, at Idealet er, at enhver Borger skal kunne faa sine Retssager afgjort uden Udgift, mener Udvalget, at man for Tiden ikke bør gaa til yderligere Forhøjelser end indført ved den nye Praksis,

Forslag.

Tinget finder det uforment og urigtigt for Tiden, at foreslaa yderligere Forhøjelser af Retsgebyrerne end den, der er indtraadt her paa Øerne ved Retsplejelovens Ikrafttræden.

Thorshavn, den 28. August 1926.

Edw. Mitens,
Ordfører.

Johannes Petersen.

A. Samuelsen.
Formand.

Gunnar Winther.

I. A. Wang.

Udvalgsbetænkning

i

Sag Nr. 67—1926 (Tilskud til den lokale Dampskibsforbindelse).

I Skrivelse af 4 Maj d. A. har Amtmanden efter Justitsministeriets Anmodning henvendt sig til Lagtinget og anmodet dette om at tage til Behandling Spørgsmaalet om Fornyelse af Kontrakten vedrørende den lokale Dampskibsforbindelse efter indeværende Finansaars Udløb.

Sagen er henvist til nærværende Udvalg. I Skrivelse fra Justitsministeriet af 20 Februar d. A. udtales, at Tilskudet for Finansaaret 1926—27 er nedsat til 36000 Kr., og Direktoratet har udtalt, at Tilskudet fra Postvæsenet, der udgør 25000 Kr., bør yderligere nedsættes fra 1 April 1927.

Naar der ydes 25000 Kr. fra Postvæsenets Side, er dette ingenlunde nogen Nettoindtægt for S/S. SMIRIL. For det første har Skibet ifølge Kontrakten Forpligtelse til at hente al Post paa vedkommede Post- eller Brevsamlingssted og aflevere den paa Bestemmelsestedets Posthus. Mange Steder kan dette Arbejde med Transport af Posten fra og til Skibet ikke besørges af SMIRIL's Mandskab, og for Besørgelsen maa der paa disse Pladser betales Godtgørelse. I Regnskabsaaaret 1925—26 har SMIRIL i den Anledning haft Udgifter paa ca. 2000 Kr. Dertil kommer, at Skibet kunde have en Matros mindre, saafremt man ikke havde denne Pligt, og dette omsat i vedkommende Matros' Hyre og Kost udgør ca. 3000 Kr.

Endvidere er Lagtinget ifølge Kontrakten med Postvæsenet pligtigt til at holde Reservefartøj i den Tid, hvor Smiril tænder Kedel, eller hvor Skibet er fraværende i Anledning af Eftersyn. Derved paaføres der Driften en Udgift paa ca. 2000 Kr. aarlig. Endelig kommer, at SMIRIL ifølge Postvæsenets Forlangende anløber forskellige Pladser langt oftere, end Skibet ellers vilde gøre dette, idet de paagældende Anløb ikke er nødvendige af Hensyn til Godstransport og Persontrafik, men kun udføres saa hyppigt af Hensyn til Posten. Ogsaa herved paaføres der Driften en Udgift, hvortil ogsaa kommer, at Tinget bærer en betydelig Risiko, idet Skibet er ansvarligt for Postens Transport, og der kan lides Tab, som maa erstattes, hvilket ogsaa maa tages i Betragtning. Denne Risiko og Udgifter ved Anløb af de ovennævnte Steder kan ansættes

til 2000 Kr. aarlig. Betalingen' fra Postvæsenet udgør.....	25000	Kr.
De direkte Udgifter for SMIRIL er som forannævnt		
Udgift til Posttransport.....	2000	Kr.
Udgifter til en Matros.....	3000	»
Udgifter til Reservefartøj	2000	»
	7000	»
	18000	Kr.
Udgiften ved hyppige Anløb af forskellige Pladser og Risikoen		
ved Postransporten.....	2000	Kr.
	16000	Kr.

Til Dampbaaden Ruth betales aarlig 14000 Kr. fra Postvæsenet. Postbaaden Thorshavn — Trangisvaag Postbaaden Klaksvig — Svinø og Postbaaden Thorshavn — Skopen faar pr. Tur, normalt 1 Dag, henholdsvis 115 Kr., 75 Kr. og 45 Kr., medens Smiril, der sejler alle Ugens Hverdage og maa ligge med Mandskab om Søndagene, kun faar brutto ca. 70 Kr. daglig, naar man medregner alle Aarets Dage og ca. 80 Kr. daglig, naar man fraregner Søndagene. Fradrager man de ovennævnte Udgifter bliver Nettobetalingen fra Postvæsenet til Smiril kun henholdsvis ca. 45 og ca. 55 Kr.

De ovennævnte Postbaade har derhos forholdsvis langt mindre Udgifter end Smiril eller saa at sige ingen Udgifter til Posttransport til og fra Baadene, til Extramandskab eller Reservefartøj og er ogsaa forholdsvis langt mindre og billigere i Drift og transporterer langt mindre Mængder Post, ligesom de sejler paa mere begrænsede Omraader.

Under Hensyn til foranførte mener Udvalget, at Postvæsenets Betaling ikke bør nedsættes.

Forslag.

- 1). Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der ydes et Tilskud fra Justitsministeriet paa 11000 Kr. aarlig i 3 Aar til den lokale Dampskibsfart.
- 2). Amtmanden bemyndiges til at forny Kontrakten mellem Lagtinget og Postvæsenet for 3 Aar uændret.

Thorshavn, den 22 Sept. 1926.

Johs. O. Joensen

M. Samuelsen

Dahl

Mitens.

Winther.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 29—1926:

Havnesagen.

Til undertegnede Udvalg er henvist et Andragende om Motorbaadshavn i Porkere og forskellige andre Havnesager. Endvidere er til Udvalget henvist Skrivelse fra Amtet af 17. August d. A., hvorved en Skrivelse fra Ministeriet for offentlige Arbejder af 10. s. M. kommuniseres Lagtinget. Denne Skrivelse er bilagt med Betænkning fra Vandbygningsdirektøren af 6. August d. A. samt Plan og Overslag vedrørende 10 forskellige Havneanlæg, nemlig:

1. Havneanlæg ved Porkere	108,000 Kr.	(89,000 Kr.)
2. Havneanlæg ved Hove	195,000 —	
3. Gennemsprængning af Sejlløb ved Farnien	121,000 —	
4. Pieranlæg ved Sand	145,000 —	
5. Kajanlæg ved Vestmanhavn	700,000 —	(552,000 —)
6. Pier- og Kajanlæg ved Nordregøte	115,000 —	
7. Havneanlæg ved Lervig	727,000 —	
8. Bortsprængning af Klippegrund ved „Strømmen“		
9. Kaj- og Havneanlæg ved Klaksvig	1,263,000 —	
10. Pieranlæg ved Haldersvig	78,000 —	
	3,452,000 Kr.	
11. Motorbaadshavn ved Sandevaag, tidligere undersøgt og udleveret fhv. Lagtingsmand Poul Joensen til privat Brug	110,000 —	

Med denne sidste Sag følger en Skrivelse fra „Sandavágs sóknarstýrið“ dateret hin 2—9—26.

Der foreligger endelig en Skrivelse til Lagtinget fra Forstanderskabet for Hove Sogns Kommune angaaende Udførelsen af Motorbaadshavnen ved Hove.

I Anledning af det saaledes foreliggende skal Udvalget tillade sig at udtale følgende:

Vandbygningsdirektøren fraraader at gennemgrave et Sejløb ved Famien, idet dette Sejløb efter Direktørens Anskuelse meget hurtigt vil lukkes igen, selv om man kan faa det gennemført. Naar dette er Tilfældet, vil vedkommende Kommune næppe kræve Arbejdet udført. Omkostningsspørgsmaalet er saa betydeligt, at det ingenlunde kan forudsættes, at Kommunen vil ofre c. 30,000 Kr. paa en Gennemgravning, som efter sagkyndigt Skøn „meget hurtigt vil lukkes igen“. Forinden der kan lages endelig Stilling til dette Punkt i Havnesagen, maa der indhentes en Erklæring fra vedkommende Forstanderskab, efter at man har gjort Forstanderskabet bekendt med alt hvad der foreligger i Sagen fra Vandbygningsvæsenet. Hvis Gennemgravningen opgives, maa man formentlig undersøge eller lade undersøge, om der er Mulighed for paa anden Maade at foretage den nødvendige Forbedring af Havneforholdene i Famien.

Angaaende Bortsprængning af Klippegrund ved „Strømmen“ er der ikke udarbejdet Overslag. Vandbygningsdirektøren udtaler om dette Spørgsmaal, at Udgifterne ikke kan angives paa Grund af de meget vanskelige Strømforhold. Dette Synspunkt har Udvalget vanskeligt ved at tiltræde. Strømforholdene er ganske vist meget vanskelige paa det paagældende Sted, naar det forstaas paa den Maade, at der løber en haard Strøm gennem det smalle Bælte, som kaldes „Strømmen“; men Strømfaldet er regelmæssigt. Udgifterne ved Bortsprængningen kan maaske blive uforholdsmæssigt store; men uberegnelige kan de ikke være. Udenlandske Ingeniører har ment, at Omkostningerne kan beregnes, og de danske Ingeniører staar sikkert ikke tilbage for de fremmede. Naar Vandbygningsdirektøren fremdeles skriver, at det ikke kan anses for forsvarligt at anvende betydelige Midler paa en saadan Bortsprængning, idet Besejlingsforholdene ikke vil blive i nogen væsentlig Grad forbedrede ved den foreslaaede (omsøgte) Foranstaltning, saa stiller Sagen sig anderledes. Hvis Bortsprængningen er meget kostbar og Nyttens af denne uvæsentlig, saa mener ogsaa Udvalget, at Sagen maa opgives. Udvalget er bekendt med, at de i Bortsprængningen særlig interesserede saavel som Lagtinget i sin Tid har ønsket Undersøgelsen og Beregning af Omkostningerne for at man kunde skønne, om det, man opnaaede, stod i Forhold til Omkostningerne. Ved den foretagne Undersøgelse har man, saaledes som Sagen nu foreligger, ikke opnaaet at faa tilvejebragt noget Materiale, hvormed man kan overbevise de interesserede Sogne om, at Anlægget maa opgives paa Grund af dets store Bekostelighed. Saaledes som Sagen nu foreligger maa den imidlertid opgives foreløbig, og Vandbygningsvæsenets Skøn maa meddeles de interesserede.

Vandbygningsdirektørens Bemærkninger om, at Havneanlæggene i Vestmanhavn og Klaksvig har væsentlig Betydning for Varetrafikken, er rigtig. Men disse Havneanlæg har ogsaa stor Betydning for Fiskeriet. De andre undersøgte Anlæg skønnes af Direktoratet kun at have Betydning for det lokale Fiskeri, og disse Anlæg foreslaas derfor udskudte under Hensyn til en mulig forestaaende Omlægning eller Nyorganisation af Fiskeriet paa Færøerne. —

Hertil maa Udvalget bemærke, at de omhandlede Anlæg selvfølgelig har stor lokal Interesse. Men en Omlægning af færøsk Fiskeri vil da aldrig medføre, at Fiskerne i Porkere, i Hove, i Famien, i Nordregøte, i Lervig eller i Haldersvig vil ophøre med at fiske med Baad fra deres Hjembygd. Disse Pladsers Beboere vil efter Udvalgets Skøn i en overskuelig Fremtid

væsentligst leve af deres Fiskeri. Hvis man ikke hjælper dem til bedre Havneforhold, maa de for en væsentlig Del fremtidig som hidtil benytte Ro-
baade til Fiskeriet, mens de ellers med større Dristighed kunde anbringe
Pengemidler i Motorfartøjer, hvilket maa være mere betryggende for Fisker-
nes Liv og indeholde større Mulighed for et godt Udbytte. Disse Hensyn
har i sin Tid motiveret Lagtingets Henvendelse til Regeringen om Støtte til
paagældende Anlæg. Selv om Overvejelserne Fiskeriet vedrørende skulde
føre til, at Fiskeriet med Haandline afløses af Dampskibe med Trawlredska-
ber — hvad Udvalget ikke tør forudsætte —, saa vil færøsk Hjemmefiskeri
dermed ikke indstilles. I de paagældende Bygder vil der altid være et An-
tal Mænd hjemme om Sommeren og et større Antal om Vinteren, der dels
er kommet saa højt op i Alder, at de ikke saa godt kan fara til Søs med
Skib, men maa give Plads til yngre Kræfter, dels maa blive tilbage for
at Hjemmearbejdet: Landbrug, Fjældgang, Tørveskær m. m., Fuglefangst
o. s. v., o. s. v. ikke ganske skal forsømmes. Denne Del af det færøske Mand-
skab kan dog drive Hjemmefiskeri, naar Vejret tillader det, og lever af
Hjemmefiskeriet i Forbindelse med Landbrug etc. For disse ønsker man
Havneanlæggene paa de nævnte Fiskepladser. Den Dag, da Færingen op-
giver Hjemmefiskeriet eller maa opgive Hjemmefiskeriet i Forbindelse med
Arbejdet i Indmark og Udmærk, vil en Hovedhensynelse for at Færinger kunne
leve paa Færøerne være fjærnet. Derfor tør Udvalget med ikke ringe Dri-
stighed paastaa, at en hvitken som helst Nyordning med Hensyn til færøsk
Fiskeri maa regne med Haandlinefiskeriet (Hjemmefiskeriet) og med forbed-
rede Havneforhold for dette Fiskeri.

Udvalget har ønsket at udtale sig om Vandbygningsdirektørens Skri-
velse med den Primodighed og Aabenhed, som bør være tilstedt mellem
Mænd, der skal samvirke i en god Sags Tjeneste for at opnaa de bedste
Resultater. Vandbygningsdirektørens Skrivelse, som er formuleret med til-
talende Aabenhed, har givet Udvalget den fornødne Anledning. — Lagtinget har
tidligere udtalt sig om Betydningen af de Anlæg, som der under Sagen er
Spørgsmaal om. Nærværende Udvalg kan tiltræde hvad der er udtalt af
Lagtinget i saa Henseende.

De her omhandlede Anlæg kan kun udføres med stor Støtte fra Stats-
kassen, og da det drejer sig om en meget stor samlet Sum, maa man være
klar over, at ikke altsammen kan udføres paa én Gang eller indenfor en
meget kort Periode. Selv med den største Elskværdighed fra Bevillings-
myndighedernes Side — og at en saadan er til Stede, føler man sig over-
bevist om, — maa Udgifterne fordeles paa flere Aar under Hensyn til den
finansielle Situation. Udvalget argumenterer kun imod, at visse Anlæg ud-
skydes med den Motivering, at de har mindre Betydning eller mulig bliver
overflødige, hvis en Omordning af færøsk Fiskeri gennemføres. Dette vilde
nemlig være i Strid med Udvalgets Opfattelse af det virkelige Forhold og
med Befolkningens Opfattelse.

Med Hensyn til enkelte af de projekterede Anlæg bemærkes:

Det projekterede Anlæg i Porkere er beregnet, dels med Afviser-
værk helt rundt om Havnen, dels med Afviserværk alene med nordøstlig Be-
grænsning. Forskellen i Anlægssummen er 19,000 Kr. Udvalget mener, at
førstnævnte Projekt er at foretrække. — Der er udarbejdet Overslag over
Kajanlæg i Vestmannahavn i forskellig Længde, nemlig et Kajanlæg paa 100
Meters Længde og et Anlæg paa 70 Meters Længde. Udvalget mener, at
man bør give den paagældende Kommune Lejlighed til at udtale sig særlig
om, hvilket af de projekterede Anlæg der bør foretrækkes. Differencen i
Overslagssummen er 148,000 Kr. — Med Hensyn til Vestmannahavn bemær-
kes iøvrigt, at man i Lagtinget altid har anset det for utvivlsomt, at den
eventuelle Kaj vilde blive bygget i Heyganes. Nu foreligger der to forskel-

lige Projekter, men intet med Heyganæs som Udgangspunkt. Det er ikke let at forstaa, at en Anlægskaj i Veshnanhavn nødvendigvis maa være saa kostbar at anlægge som de foreliggende Projekter udviser. — Kajen i Haldersvig er beregnet dels til *fire* Motorbaade, dels til kun *een* Motorbaad. Differencen i Omkostningerne er 28,000 Kr. Man gaar ud fra, at denne Kommune — som de andre Kommuner — faar Sagen til Erklæring fra Amtet, før dens Nedsendelse til Regeringen; men Udvalget mener dog at burde udtale, at Kajen bør bygges til *fire* Motorbaade ogsaa under Hensyn til, at Motorbaade fra den store Flskerbygd Ejde og i det heletaget Bygderne nordenufor „Strømmen“ vil have Brug for Kajen i Haldersvig under Nordhavsfiskeriet.

Vedrørende Havneforholdene i Klaksvig er der først projekteret et Kajanlæg, som længe har været ønsket, og som maa siges at være nødvendigt. Dette Anlæg vil ifølge Overslaget koste 533,000 Kr. Endvidere er der projekteret en Kutterhavn med Overslagssum 713,000 Kr. Denne er af allerstørste Vigtighed. Saaframt man ikke kan faa tilvejebragt den fornødne Bevilling til Udførelse af begge disse Anlæg under ét, mener Udvalget, at Kutterhavnen ikke bør udskydes altfor længe af Hensyn til Kajanlægget, men at hele Anlægget bør udføres i to Tempi: først Kutterhavnen og derefter Kajanlægget. —

I Overensstemmelse med Lagtingets tidligere Stilling mener nærværende Udvalg, at denne Sag, naar der er afæsket de interesserede Kommuner Erklæring i Sagen, efter at de er gjort bekendt med Overslagssummernes Størrelse m. m., bør indsendes til Regeringen med Lagtingets anbefaling. Det maa bero paa Bevillingsmyndighederne, i hvilket Tempo den foreliggende Havneplan — herunder Anlægget i Sandevaag — kan udføres; men samtlige Anlæg har fortjent Støtte og har stor Betydning som Led i Udviklingen af Færøernes Hovednæringsvej: Fiskeriet. Hvis de enkelte Kommuner maatte frafalde deres tidligere Ønske om Havneforholdenes Forbedring, saa sker dette sikkert af pekuniære Grunde eller for Familiens Vedkommende fordi de foreliggende Oplysninger har berøvet Befolkningen og dens kommunale Repræsentation Modet til at gaa i Gang med Gennemgravningen og Troen paa, at denne Foranstaltning kan blive til varlg Nytte.

Med disse Bemærkninger stiller Udvalget følgende

Forslag:

1. Lagtinget anbefaler de i denne Sag omhandlede Havne- og Kajanlæg til Gennemførelse snarest muligt, saaledes, at Staten yder de paagældende Sogne $\frac{1}{3}$ af Anlægsomkostningerne som Tilskud, medens de interesserede Sogne hvert for sig betaler den ene Femtedel, saafremt Laan fra private Pengeinstituter kan optaas. I modsat Fald andrager Tinget om, at denne ene Femtedel betragtes som Laan fra Statskassen, der forrentes og afdrages med højst 7 pCt., hvoraf Renten beregnes med $\frac{1}{2}$ pCt. under Nationalbankens Diskonto — dog højst 6 pCt.
2. Lagtinget forudsætter, at de interesserede Sogne, forinden Sagens Indsendelse til Regeringen, faar Oplysning, hver for sit Anlægs Vedkommende, om Overslagssummens Størrelse m. m.
3. Lagtinget forudsætter, at yderligere Forhandlinger om de her omhandlede Anlægs Udførelse foregaar mellem Ministeriet og de interesserede Forstandskaber.

4. Forstanderskabet i Famen faar særlig Underretning om, hvad der er udtalt af Vandbygningsvæsenet om Gennemgravningen i Famen.
5. Andragerne underrettes om, hvad der af Vandbygningsvæsenet er udtalt om Bortsprængninger ved „Strømmen“ mellem Strømø og Østerø.

Havneudvalget, den 28. September 1926.

A. Samuelson,   *M. Samuelson.*   *Joen J. Duhl.*   *Nyholm Debess.*
Ordfører.

Edw. Mitens.   *Gunnar Winther.*   *O. F. Joensen.*

Repartition.

Sognenes Navne		Folke- tal	Skatteindlægt		Efter Skatte- indtægten (%)		I Henhold til Lagtingets Vedtagelse (%)		Tilsammen.	
			Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Viderø	Sogn . . .	487	164000	„	1476	00	200	„	1676	„
Klaksvig	— . . .	1191	759380	„	6834	42	1400	„	8234	42
Fuglø	— . . .	233	66700	„	600	30	100	„	700	30
Svinø	— . . .	206	80000	„	720	00	100	„	820	„
Kunø	— . . .	184	51259	„	461	33	150	„	611	33
Husum	— . . .	196	64675	„	582	08	250	„	832	08
Mygledal	— . . .	138	54170	„	487	53	100	„	587	53
Fuglefjord	— . . .	738	304524	„	2740	72	500	„	3240	72
Lervig	— . . .	459	184800	„	1663	20	300	„	1963	20
Andefjord	— . . .	383	76613	„	689	52	200	„	889	52
Funding	— . . .	437	157350	„	1416	15	200	„	1616	15
Næs	— . . .	1199	368984	„	3320	86	1000	„	4320	86
Gøte	— . . .	519	232922	„	2096	30	300	„	2396	30
Sjov	— . . .	815	223750	„	2013	75	600	„	2613	75
Ejde	— . . .	791	220250	„	1982	25	350	„	2332	25
Kvivig	— . . .	487	128102	„	1152	92	700	„	1852	92
Kollefjord	— . . .	374	126389	„	1137	50	400	„	1537	50
Kvalvig	— . . .	402	80537	„	724	83	1300	„	2024	83
Haldersvig	— . . .	454	149657	„	1346	91	200	„	1546	91
Saksen	— . . .	40	14750	„	132	75	45	80	178	55
Vestmanhavn	— . . .	736	347045	„	3123	40	1000	„	4123	40
Kirkebø	— . . .	122	45000	„	405	„	150	„	555	„
Hestø	— . . .	127	40000	„	360	„	150	„	510	„
Kalbak	— . . .	112	40000	„	360	„	150	„	510	„
Thvns. udenb. Sogn..		318	75000	„	675	„	350	„	1025	„
Nolsø	Sogn . . .	275	86528	„	778	75	200	„	978	75
Midvaag	— . . .	628	177002	„	1593	02	1200	„	2793	02
Sandevaag	— . . .	548	149320	„	1343	88	1000	„	2343	88
Sørvaag	— . . .	707	152000	„	1368	„	1500	„	2868	„
Bø	— . . .	111	33430	„	300	87	200	„	500	87
Myggenæs	— . . .	183	54695	„	492	26	200	„	692	26
Sand	— . . .	587	221500	„	1993	50	300	„	2293	50
Skopen	— . . .	382	153700	„	1383	30	200	„	1583	30
Skaalevig	— . . .	222	64180	„	577	62	300	„	877	62
Husevig	— . . .	235	76500	„	688	50	150	„	838	50
Skun-Dimon	— . . .	163	60850	„	547	65	200	„	747	65
Kvalbø	— . . .	834	217508	„	1957	57	1000	„	2957	57
Porkere	— . . .	477	144311	„	1298	80	600	„	1898	80
Hove	— . . .	189	82000	„	738	„	100	„	838	„
Famien	— . . .	226	78540	„	706	86	200	„	906	86
Sumbø	— . . .	593	200000	„	1800	„	800	„	2600	„
Vaag	— . . .	1147	848612	„	7637	50	1800	„	9437	50
Frødebø	— . . .	1790	868400	„	7815	60	4000	„	11815	60
Thvns. Kommune . . .		c.2800	2257000	„	20313	„	5800	„	26113	„
Summa . . .		23245	9981933	„	89837	40	29945	80	119783	20

Beretning

angaaende Spørgsmaalet om Fornyelse af den Aktieselskabet Det Store Nordiske Telegraf-Selskab meddelte Koncession paa Anlæg og Drift af et undersøisk Telegrafkabel mellem Shetlandsøerne, Færøerne og Island samt angaaende den traadløse Telegrafforbindelse: Thorshavn—Tveraa.

I. Koncessionen.

Denne findes gengivet i Bekendtgørelse Nr. 23 af 28. Juli 1906 i Tillæg til Lovtidende 1906 B, Side 51—54. — Den udløber 1. September 1926.

Efter stedfundne Forhandlinger blev der i November 1925 opnaaet Enighed mellem den danske Minister for offentlige Arbejder, den islandske Erhvervsminister og Io af Det Store Nordiske Telegraf-Selskabs Direktører om et Udkast til en ny Koncession tilligemed 3 Bilag, hvoraf 1 Ekspl. følger hermed.

Forud for Overenskomstens Indgaaelse forhandlede man med Generaldirektoratet for Telegrafvæsenet om Sagen og søgte samtidig de fornødne Oplysninger, bl. a. ved Henvendelse hos Islands Sendemand i København.

Man erfarede bl. a., at Kabelforbindelsen til og fra Island havde været lønnende for Telegrafselskabet i Koncessionstiden, medens Trafikken til og fra Færøerne ikke havde betalt sig for dette.

Man skal derhos bemærke, at Kabeltelegrafen, uagtet den traadløse Telegrafs stærke Udvikling, siden Koncessionen blev givet i 1906, i alt Fald foreløbig maa være Hovedmidlet for Telegrafforbindelsen, medens den traadløse Telegraf vil kunne anvendes som et betydningsfuldt Supplement til Kabeltelegrafen.

Vedrørende Koncessionsudkastets Indhold skal man fremhæve følgende :

Koncessionen, der gælder fra 1. September 1926, kan tidligst opsiges til den 1. Januar 1930 og gælder, hvis den ikke bliver opsagt, indtil den 31. December 1934, jfr. nærmere Udkastets § 1.

I Koncessionstiden skal der ikke kunne gives nogen anden end Selskabet Koncession paa Kabler eller andre til offentligt Brug bestemte elektriske Forbindelsesmidler mellem Island og Færøerne indbyrdes eller mellem Island og Færøerne og nogen Del af Europa. Derimod skal Koncessionen ikke være til Hinder for, at der paa Færøerne oprettes traadløse Telegrafstationer til Udveksling af Telegrammer med Skiibe i Søen. — Endvidere har Danmark, uanset de fornævnte almindelige Bestemmelser, Ret til ved Hjælp af en af samme anlagt og drevet traadløs Telegrafstation paa Færøerne at befordre til og fra Færøerne Pressetelegrammer, herunder traadløse Nyhedstelegrammer uden Enkeltmandsadresse, meteorologiske Telegrammer samt Telegrammer til og fra Grønland, m. m., jfr. Udkastets § 7.

Ifølge Koncessionsudkastets Bilag 1 og 2 vil Taksterne for Telegrammer til og fra Færøerne ikke blive ændrede ved den nye Koncession. Herved bemærkes, at Taksterne Færøerne—Norge og Sverige skal reguleres saaledes, at den i hvert Fald ikke bliver højere end Taksten Island—Norge og Sverige, jfr. Bilag 2, 2. Stk., og Bilag 1, 2. Stk.

Man har indhentet følgende Oplysninger med Hensyn til Telegrafforbindelsen: Færøerne—Grønland samt angaaende Befordring af Telegrammer til og fra Færøerne, naar Kabelafbrydelse forekommer:

a) Der findes 4 Stationer for traadløs Telegraf (Radiostationer) i Grønland, nemlig Angmagalik, Godhavn, Godthaab og Julianehaab. Sidstnævnte er Centralstation for Trafiken paa Omverdenen.

Radiostationen i Thorshavn har ikke Styrke nok til at danne et Led i Telegrafforbindelsen Færøerne—Grønland, idet den vel kan modtage Telegrammer direkte fra Julianehaab, men ikke afsende saadanne dertil; derfor kan Thorshavn heller ikke meddele direkte til Julianehaab, om et derfra afsendt Radiotelegram er modtaget i Thorshavn. — Som Følge heraf benyttes Radiostationen i Reykjavik som Led i Telegrafforbindelsen: Færøerne—Grønland. Fra Reykjavik beføres Telegrammer fra Julianehaab til Færøerne normalt ved Telegraflinje og Telegrafkablet, og paa samme Maade gaar det i modsat Retning.

b) Naar normal Afsendelse af Telegrammer fra Grønland eller Island umuliggøres ved Afbrydelse af Telegraflinje paa Island eller Telegrafkablet vest for Færøerne, arbejder Reykjavik Radio med Stonehaven Radio i Skotland eller Bergen Radio, hvorfra Telegrammerne videresendes til Færøerne pr. Traad og Kabel eller Radio.

c) Naar Færøernes Kabelforbindelse imod Syd afbrydes, sker Telegrambefordringen pr. Radio ved Samarbejde mellem Thorshavn Radio og Wick Radio i Skotland.

d) Foran ommeldte Radioforbindelser fungerer sikkert, og Forsendelsen foregaar tilfredsstillende hurtigt.

e) Den Telegrambefordring, som foregaar i Tilfælde af Kabelafbrydelse, forhøjer ikke Taksterne.

II. Den traadløse Telegrafforbindelse mellem Thorshavn og Tveraa.

Man vedlægger en Afskrift af den mellem Ministeriet for offentlige Arbejder og Det Store Nordiske Telegraf-Selskab i Maj 1916 indgaaede Overenskomst angaaende denne Telegrafforbindelse, idet bemærkes, at der ikke foreligger noget om, at der udkræves Ændring i denne Overenskomst.

Rigsdagsmændene for Færøerne,

Thorshavn, den 10. Juli 1926.

Oliver Effersøe.

A. Samuelsen.

Til

Lagtinget.

Udvalgsbetænkning

i Sag Nr. 108—1926:

Ændring i Lov om Afløsning af Vintergræsningsretten paa Trøer i Thorshavn.

Lagtinget har i Samlingerne 1918—1920 behandlet Spørgsmaalet om Vinterfredning af Trøer ved Thorshavn, tildels i Forbindelse med Spørgsmaalet om Køb af Trøer samnests; se Lagtingstidenden for 1918, Side 144—146, for 1919 B, Side 60—62 og for 1920 B, Side 81—85. I Henhold til Lagtingets Indstilling udkom Lov Nr. 179 af 1. April 1921 om Afløsning af Vintergræsningsretten paa Trøer, indlagte fra Fæstegaarden Husegaard og fra Embedsgaarden Aalekær ved Thorshavn.

Loven foreskriver, at Retten til Vintergræsning for Faar paa Trøer, indlagte fra nogen af de nævnte to Gaarde, kan, saafremt den ikke maatte blive afløst ved frivillig Overenskomst, af Trøejeren kræves afløst mod et af Landvæsenkommissionen fastsat Pengevederlag, jfr. § 1. Lovens § 2 bestemmer, hvem dette Vederlag skal tilfalde, nemlig, for saa vidt angaar Aalekær, Statskassen og for Husegaards Vedkommende Fæsteren med Halvdelen, medens Resten eller Omstændighederne enten tilfalder ham eller Fæstet, jfr. nærmere bemeldte Paragraf.

Efter hvad der er blevet oplyst for Udvalgets Formand har nogle Trøejere indbragt Spørgsmaalet om Afløsning af Vintergræsningsretten vedrørende visse Trøer af Husegaard for Strømø Syssels Landvæsenkommission, hvor Sagen har været behandlet. Der er mæglet Forlig, men saadant er ikke opnaaet, og Sagen er derefter blevet udsat efter Begæring af Trøjerne, uden at der er kommet Afgørelse ved Kommissionens Kendelse.

Trøjerne og Fæsteren af den halve Husegaard Kongsbonde Just Jacobsen er enige om, at sidstnævnte under Forligsforhandlingerne tilbød at gaa ind paa et Vederlag for Afløsning af Vintergræsningsretten af 500 Kr.

for hvert Aarskofoder Trø, men dette mente vedkommende Trøjere var for højt, og de forklarer, at de ikke har krævet Landvæsenskommissionens Kendelse i Sagen, fordi de mener, at dette vilde være forbundet med alt for stor Risiko for dem. Afgørelsen beror paa et Skøn, siger de, og hvis den falder uheldigt ud for Trøjerne, vil der herved være skabt et Fortilfælde, som maa paaregnes at ville blive fulgt ogsaa i senere Sager af samme Beskaffenhed, og derved vil Afløsningen samt ogsaa et rationelt og lønnende Trøbrug være afskaaret for bestandig.

I Andragendet anføres, at vedkommende Trøjere ikke har nogen Tro til, at Landvæsenskommissionen ved en Afgørelse vilde nedbringe noget væsentlig den Erstatning, som Kongsbonden har villet indgaa paa ifølge Forlig.

I Lov af 19. Januar 1863 om Afhændelse af de Fæstegaarden Husegaard ved Thorshavn tilhørende Trøer § 14 er det foreskrevet, at Fæsterne af Husegaard skal have Ret til hvert Aar at lade deres Faar græsse paa samtlige de i Loven omhandlede Trøer fra 25. Oktober til 14. Maj, samt at denne Fæsternes Ret (Vintergræsningsretten) skal kunne afløses ved frivillig Overenskomst mellem paagældende Trøjere og Fæsterne.

En Afløsning af Vintergræsningsretten er derefter kommet frivillig i Stand ikke blot med Hensyn til adskillige af de til Husegaard hørende Trøer, men i Henhold til Analogien af Lovens § 10 ogsaa for saa vidt angaar flere Trøer af Gaarden Aalekær. Angaaende Afløsningssummens Størrelse er den Anskuelse almindelig, at der er betalt den samme Sum for Afløsning af Vintergræsningsretten som for Køb af Trøen, eller for et Aarskofoder Trø ialt 200 Kr.

Nogle Dokumenter, som er udstedt af Amtmanden og medfølger i bekræftet Afskrift, viser følgende:

1) I 1869 blev Vintergræsningsretten vedr. en Trø af Gaarden Aalekær, hvis Værdi i Kofoder ikke er angivet, afløst med 15 Rd. (30 Kr.).
2) I 1872 blev en Trø af Aalekærs Hauge paa 1 Kofoder solgt og for denne samt for Afløsning af Vintergræsningsretten blev betalt ialt 50 Rd. (100 Kr.).
3) I 1872 blev en Trø af Husegaards Udmark, hvis Værdi i Kofoder ikke er angivet, solgt for 129 Rd. 16 Sk. (258 Kr. 33 Øre) foruden en Betaling af 74 Rd. (148 Kr.) til Fæsteren for Vintergræsningsrettens Afløsning.
4) I 1883 blev et Stykke af Aalekærs Udmark paa 4 Vinterkofoder med Ret til Vinterfredning solgt for 400 Kr.

Et *Flertal*: Patursson, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi og Wang, skal udtale:

I Loven, jfr. § 1 i Slutn., hedder det kun, at Trøjeren kan kræve Vintergræsningsretten afløst mod et af Landvæsenskommissionen fastsat Pengevederlag, men der savnes en Regel for, hvorledes dette Vederlag skal fastsættes. Da vi anse en Bestemmelse herom for nødvendig har vi nedenfor stillet Forslag om Ændring i Loven i denne Henseende.

Et *Mindretal*: M. Samuelson og Weihe, var, da Sagen om Afløsning af Vintergræsningsretten paa Trøerne ved Thorshavn behandledes i Lagtinget i 1920, Modstandere af tvungen Afløsning, idet vi var bange for Konsekvenserne af dette Skridt andetsleds paa Øerne, hvor vi bestemt mener, at en Afløsning af Vintergræsningsretten vilde virke meget fordærvelig. Vi stemte af Hensyn hertil ikke for Forslaget til den nævnte Lov, og vi ønsker heller ikke nu at stemme for en Ændring af Loven i den førnævnte Retning.

Forslag:

Af et *Flertal*: Effersøe, Patursson, J. H. Poulsen, M. D. á Ryggi og Wang:

Forslag til Lov

om

Ændring i Lov Nr. 179 af 1. April 1921 om Afløsning af Vintergræsningsretten paa Trøer, indlagte fra Fæstegaarden Husegaard og fra Embedsgaarden Aalekær.

Til § 1

føjes som nyt Stykke:

Vederlaget bestemmes i Forhold til den Forringelse, som det skønnes, at vedkommende Gaard vilde have lidt, hvis Gaardens Ret til at lade sine Faar græsse og overhovedet komme ind paa Trøen i Tiden fra 25. Oktober til paafølgende 14. Maj var blevet afløst, medens Trøen var i helt uopdyrket Stand.

Lagtingets Landboudvalg, Thorshavn, den 20. September 1926.

Oliver Effersøe.

J. Patursson,
med Forbeh.

J. A. Wang.

Johan H. Poulsen.

Mikkjal D. á Ryggi.

M. Samuelson.

J. J. Weihe.

the 1980s, the number of people in the population aged 65 and over has increased by 1.5 million (19.5%) and the number aged 75 and over by 0.7 million (19.5%).

There is a growing awareness of the need to plan for the needs of the elderly population. The Department of Health (1983) has produced a report on the needs of the elderly population in the United Kingdom. This report is the first of a series of reports which will be published over the next few years.

The report is based on a survey of the needs of the elderly population in the United Kingdom. The survey was carried out by the Department of Health in 1981.

The survey was carried out in four main areas: health, social, economic and housing.

The survey found that the elderly population in the United Kingdom has a number of specific needs which are different from those of the younger population.

These needs are: health, social, economic and housing.

The report identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

The report also identifies the main areas of need for the elderly population in the United Kingdom.

These are: health, social, economic and housing.

Til Lagtinget!

Begrundet paa at Loven om Vragning af Saltfisk i sin nuværende Formulering medfører, at ogsaa Saltfisk, der *købes i Island* og med Fragtskibe føres hertil, maa vrages ved Ilandbringelsen, hvilken Vragning er og maa blive ganske betydningsløs, idet dens eneste „Resultat“ er en Forøgelse af Omkostningerne ved Tilvirkning af Saltfisk til Klipfisk, tillader vi os at foreslaa, at der i Loven indføres følgende Tilføjelse:

„Med Hensyn til Saltfisken, der ilandbringes paa Færøerne, be-
myndiges dog Overvragerne til at give Dispensation for Vragning af
denne Fisk i saadanne Tilfælde, hvor Ejeren af Saltfisken overfører Over-
vrageren har godtgjort, at Fisken er købt andetsteds, og at en Vrag-
ning som Følge heraf vil være uden Betydning.“

Idet vi tillader os at henlede det ærede Lagtings Opmærksomhed
paa, at det sikkert vilde kunne være gavnligt, om hele Loven om Vragning
af Fisk blev drøftet af et Udvalg, repræsenterende Lagtinget og Købmands-
foreningen, ønsker vi til Slut gerne at understrege, at vor Henvendelse paa
ingen Maade er dikteret af et Ønske om at beskære Vragerloven, men tvært-
imod om at bringe den i bedre Overensstemmelse med de praktiske Forhold.

Trangisvaag, den 3. Juni 1926.

N. J. Mortensen.

Aktieselskabet J. Mortensens Eftf.

T. F. Thomsen.

N. P. Mortensen.

Hertuf B. Thomsen.

Vaag, den 5. Juni 1926.

J. Dahl.

A. A. Hjeltn.

P. H. Dahl.

Napoleon Nolsø.

Færøernes Købmandsforening.

I Anledning af tilsendte Andragende til Lagtinget, hvori der søges om at der indføres følgende Tilføjelse i Loven om Vragning af Fisk paa Færøerne:

„Med Hensyn til Saltfisk, der ilandbringes paa Færøerne, be-
myndiges dog Overvragerne til at give Dispensation for Vragning af
denne Fisk, i saadanne Tilfælde, hvor Ejeren af Saltfiskeren overfor Over-
vrageren har godtgjort, at Fisken er købt andetsteds og at Vragningen
som Følge heraf vil være uden Betydning.“

skal man tillade sig at udtale:

I Lov Nr. 69 om Vragning af Fisk paa Færøerne af 1. April 1912,
er der den 1. April 1921 ved Ændring i Loven, indsat et nyt Stk. saalydende:

„Al Fisk, som ilandbringes paa Færøerne som Saltfisk, skal
ved ilandbringelsen vurderes og klassificeres efter Kvalitet. Forsaavidt
Fisken ved ilandbringelsen ikke maatte være fuldsaltet, vil Vragning
være at udsætte til et af vedkommende Vragere fastsat Tidspunkt.
Endvidere skal der ske Vragning af al ikke tidligere vraget Fisk, første
Gang denne sælges paa Færøerne. Vragerne udsteder Attest om den
stedfundne Vragning.“

Motivet til dette nye Stykke var, at man ønskede, at der fra det of-
fentliges Side føres Kontrol med, at Saltfiskeren undergives en omhyggelig
Behandling, for derigennem at opnaa det bedst mulige Raaproduct til Frem-
stilling af Klipfisk.

Hvis der stadig menes at denne Kontrol fra det offentlige Side er
nødvendig, er man meget betænkelig ved at anbefale, at der i Loven gives
Overvrageren Bemyndigelse til at give Dispensation for Vragning af Saltfisk
i saadanne Tilfælde, hvor Ejeren af Saltfiskeren overfor Overvrageren har godt-
gjort, at Fisken er købt andetsteds, f. Eks., hvor Fisken afhentes paa Island
fra de færøske Kuttere og Tredjeparten afkøbes Mandskabet og man skal
tillade sig at foreslaa, at der i saadant Tilfælde medtages Vragere fra Fær-
øerne, der foretager Vragning af Fisken, naar denne afleveres fra Kutterne,
paa samme Maade som af Firmaet J. Dahl længe er praktiseret.

Vil man derimod bort fra den offentlige Kontrol med Saltfisk, for at
spare Omkostningerne ved Tilvirkning af Saltfisk til Klipfisk, kan man for-
uden at bibeholde Bestemmelsen i 1. Stykke i § 1 i Stedet for 2. Stykke i
§ 1, nøjes med at indføre en Bestemmelse om, at Saltfiskeren kun skal vra-
ges, naar Køberen eller Sælgeren forlanger dette og at Omkostningerne skal
bæres af de, der ønsker Vragning foretaget, hvorved Vragerinstitutionen med
Hensyn til Saltfisk ved ilandbringelse og Salg her paa Øerne, kun skal be-
nyttes i Tilfælde, hvor Køber og Sælger er uenige om Kvaliteten.

Da man er ængstelig for, at Følgen af at gaa bort fra den offentlige

Kontrol med Saltfisk efterhaanden skal blive den, at Vragning af Saltfisk igen skal bortfalde, hvis denne for Fremtiden skal opretholdes ad frivillig Vej, skal man fraraade, at der røres ved den bestaaende Bestemmelse, ved at der gives Overvrageren den i Andragendet ønskede Bemyndigelse.

Thorshavn, den 27. August 1926.

Færøernes Købmandsforening.
Valdemar Lützen.

Til Lagtinget!

Undertegnede Købmænd paa Suderøen skal herved udtale vor store Utilfredshed med den Udtalelse, som Købmandsforeningens Formand har indgivet til Lagtinget angaaende det af os indsendte Andragende om Ændring af Loven om Vragning af Saltfisk. Da Udtalelsen *ikke* er bleven vedtaget paa noget Møde i Købmandsforeningen, kan vi ikke anerkende den som Udtryk for Foreningens Mening i denne Sag, og vi skal derfor ærbødigt henstille til Lagtinget, at det, i Overensstemmelse med vort Andragende, nøje undersøger enhver Mulighed for en Ændring af nævnte Lov, saaledes at overflødige og unyttige Vragnings-Udgifter undgaas, og Vragningen i det hele taget bliver billigere, hvilket ikke paa nogen Maade behøver at svække dens Effektivitet.

N. J. Mortensen.

Aktieselskabet J. Mortensens Eff.
J. Mortensen.

T. F. Thomsen.
Herluf B. Thomsen.

*

*

*

Vaag, den 3. August 1926.

Herluf Thomsen, Tveraa.

Undertegnede Købmænd i Vaag slutte os til den Henstilling som Købmændene i Traugisvaag idag har vedtaget at tilsende Lagtinget i Anledning af Andragende om Ændring af Loven om Vragning af Saltfisk.

J. Dahl.

J. A. Hjelm.

P. H. Dahl.

Nofsøe og Sønner.

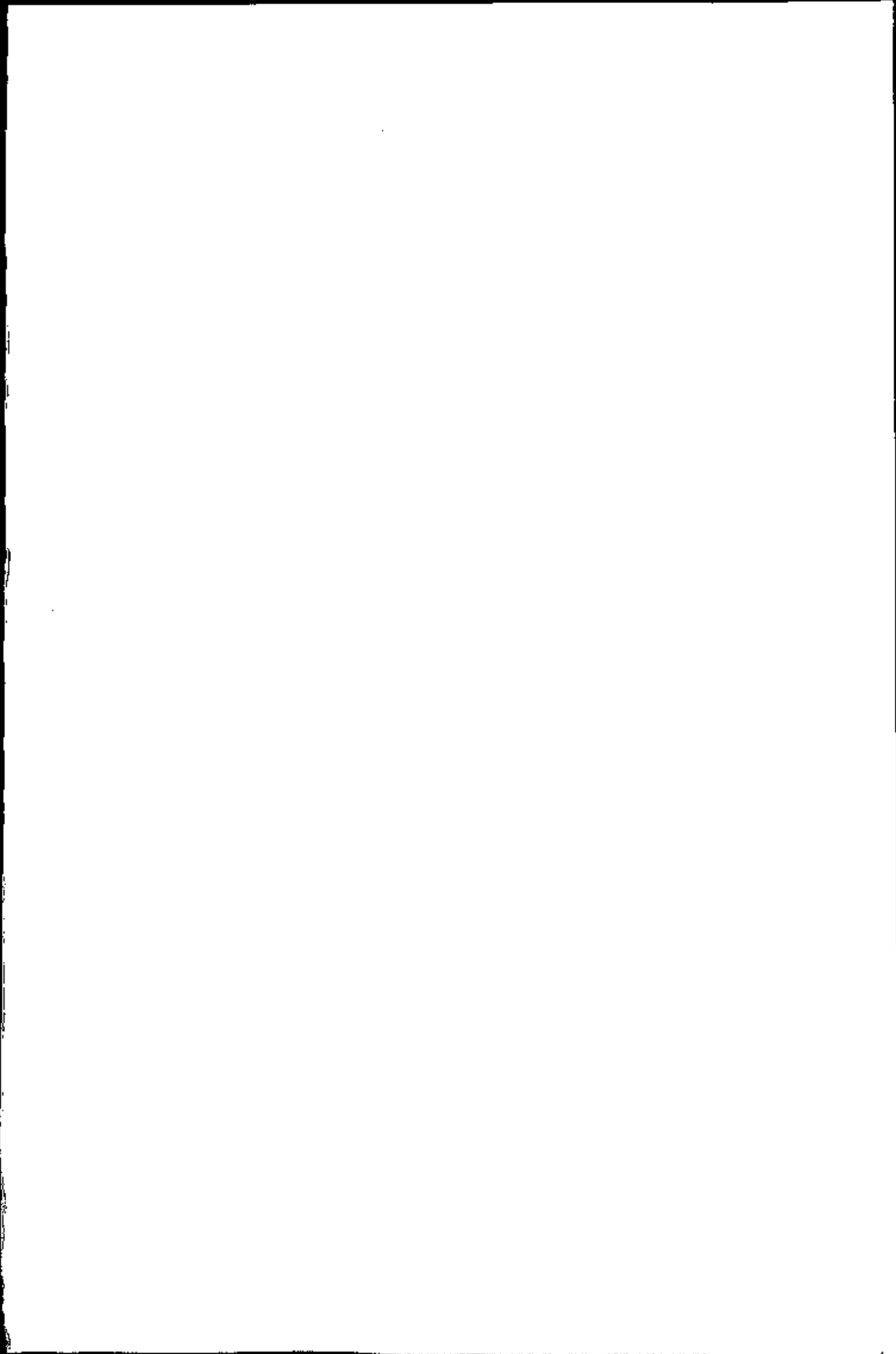

Ekstrakter
af
de af Færøernes Lagting
deciderede Regnskaber

Sessionen 1926.

Meddelt af Færø Amt

Thorshavn
Trykt i A/S. „Færø Amtstidende"s Bogtrykkeri,
1927.

1.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Repartitionsfond

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925.....	66637	55
2 Udskrivning i Aaret 1925 paa Jordgodset og Kommunerne.....	124517	48
3 Kenderler for Handelsbeviser.....	1317	50
4 Statskassens Tilskud.....	3000	00
5 Automobillafgift.....	984	45
6 Indførselsafgift.....	7883	97
7 Refusion af Forskud.....	12911	81
8 Gæld den 31. December 1925.....	98770	23

Summa Indtægt... 316012 99

Udgift:

	Kr	Ør
A Gæld den 1. Januar 1925.....	66688	91
B Udgifter til Lagtingshuset.....	1580	20
C " " Lagtingsmændenes Diæter og Rejsendgifter.....	15363	00
D " " Lagtingsarbejdet.....	8157	73
E " " Justitsvæsenet.....	2863	52
F " " Valgvæsenet.....	505	51
G " " Løgevæsenet.....	4634	00
H " " Jordenindlevæsenet.....	2044	01
J " " Sanatoriets Drift.....	10538	89
K " " Veneriske Sygdommes Behandling.....	7696	25
L " " Offentlig Vaccination.....	1302	20
M " " Forskelligt vedr. Medicinalvæsenet.....	241	31
N " " Sysselmændenes Omrejser.....	1310	99
O " " Dyrlægens Omrejser.....	2340	00
P " " Landbrugskonsulentens Omrejser.....	375	00
Q " " Færø Amts Bibliotek.....	2000	00
R " " Skatteblanketter.....	749	50
S " " Hjemmet for Vanføre.....	100	00
T " " Røntgenlaaset.....	300	00
U " " Revlsorlen.....	114	67
V " " Skolevæsenet.....	1843	75
X " " Landbruget.....	3	48
Y " " Renter af Obligationsgæld.....	39039	20
Z " " " Kassekredit.....	5220	73
Æ " " Afdrag paa Gæld.....	28619	30
Ø " " Kreditforeningens Reservefond.....	231	50
AA " " Forskelligt.....	629	82
BB " " Forskud.....	20059	43
CC " " Beholdning den 31. December 1925.....	91571	07

Summa Udgift... 316012 99

2.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Fattigkasse

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>fl.</i>	<i>sk.</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925.....	55900	50
2 Renter.....	1285	33
3 Arveafgifter.....	11099	48
4 Afgifter af Gavebreve og Testamenter.....	0	00
5 Afgifter af Grindafgifter.....	535	36
6 Bidrag fra Embeds- og Bestillingsmænd i Anledning af deres Ansættelse paa Færøerne.....	50	00
7 Bøder.....	228	70
8 Kendelser for udfærdigede Handelsbevillinger.....	1125	00
9 Kendelser i H. t. Firmaloven.....	36	00
10 Kendelser for udfærdigede Bevillinger til Handelsrejsende.....	192	50
11 Afgifter iflg. Lov af 2. Maj 1902 om Hvalfangst.....	1190	75
Summa Indtægt...	71743	62

Udgift:

	<i>fl.</i>	<i>sk.</i>
1 Tilskud til Kommuner.....	1500	00
2 Tilskud til Sygehuse.....	4000	00
3 Udgifter til Underhold af Børn, avlede udenfor Ægteskab.....	1614	00
4 Kassereiens Løn.....	300	00
5 Andre Udgifter.....	43	35
6 Tilskud til Pensionsfonden.....	2000	00
7 Udgifter ved Dødstummes Oplærelse.....	2158	33
8 Beholdning den 31. December 1925.....	60127	94
Summa Udgift...	71743	62

3.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts økonomiske Fond

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>fl.</i>	<i>sk.</i>
1 Beholdning den 1. Oktober 1925.....	57854	28
2 Renter af Fondens Kapitaler.....	1488	77
3 Indtægter af Grindafgifter.....	4763	26
4 Indtægter i H. t. til Lov om Hvalfangst ved Færøerne af 2. Maj 1902...	7744	50
5 Indtægter af Indførselsafgift.....	7183	84
Summa Indtægt...	79034	65

Udgift:

	Kr	Ør
1 Til Anlæg og Reparation af Brøer, Veje og Landingssteder.....	7338	50
2 Udgifter i Anledning af Grindfangster.....	0	00
3 Tilskud til Fonden for Jordhvalsrettighedens Afløsning 5 % af Storhvalsfangsten 1925, jfr. Reglement 14. Juni 1909.....	387	22
4 Tilskud til Planeringsforsøg.....	1000	00
5 - - - - - Føroya Háskúla.....	2600	00
6 Kassererens Løn.....	250	00
7 Andre Udgifter.....	64	92
8 Tilskud til en færøsk Adressebog.....	500	00
9 - - - - - en færøsk Ordbog.....	1000	00
10 - - - - - Sygehuset i Tórshavn.....	500	00
11 - - - - - Føroya Vanlukknitrygging.....	1500	00
12 - - - - - Tidsskriftet Vædding.....	500	00
13 - - - - - Færøernes Skipperforening.....	500	00
14 - - - - - Haandværksskole.....	500	00
15 - - - - - Udstilling af islandske Haandarbejder.....	200	00
16 - - - - - Trykning af Kvæder.....	233	38
17 - - - - - Beholdning den 31. December 1925.....	63060	63
Summa Udgift....	79034	65

Fonden til Jordhvalsrettighedens Afløsning havde pr. 31. December 1925 en Formue af 92007 Kr. 67 Ør.

4.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færø Amts Skolefond
for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925.....	44491	37
2 Renter af Fondens Kapitaler.....	1644	20
3 Refusion af Reerslev Kirketidende.....	14	33
4 Statskassens Deputat.....	224	00
5 Statskassens faste Tilskud til Realskolen.....	3900	00
6 Statskassens Tilskud til Lærerlønninger.....	22048	09
7 Tilskud til udenbys Elever.....		
a. Statskassen.....	568	75
b. Amtsrepartitionsfonden.....	568	75
8 Tilskud til Fru Eftersøes Pension.....		
a. Statskassen.....	300	00
b. Amtsrepartitionsfonden.....	150	00
c. Thorshavns Kommune.....	100	00
9 Thorshavns Kommunes Tilskud til Realskolen.....	550	00
10 Skolepenge fra Realskolens Elever.....	150	00
11 Lejeindtægt.....	17146	25
12 Seminariet for Brændsel, Relysning og Rengøring.....	529	00
13 Indtægter af Grind og Storhval.....	600	00
14 Indkomne Restaurer.....	1913	61
Summa Indtægt....	94920	85

Udgift:

	<i>kr</i>	<i>Ør</i>
1 Pensioner og Afgift til Pensjonskassen.....	1455	17
2 Lærerlønninger og Vikarudgifter.....	32605	52
3 Understøttelse til udenhys Elever.....	1112	50
4 Revisorløn.....	29	63
5 Kassererløn.....	100	00
6 Porto m. m.....	40	00
7 Skatter og Afgifter.....	990	00
8 Assurance.....	645	00
9 Vedligeholdelse og Nyanskaffelser.....	3134	98
10 Brændsel og Belysning.....	1647	91
11 Renholdelse.....	2268	30
12 Undervisningsmateriel m. m.....	334	50
13 Andre Udgifter.....	195	40
14 Renter og Afdrag.....	2050	00
15 Anvist af Skoledirektionen.....	178	80
16 Restancer.....	850	00
17 Beholdning den 31. December 1925.....	47083	14
Summa Udgift....	94920	85

5.

Ekstrakt

af

*Regnskabet for den gensidige Forsikringsforening for
Skolebygninger paa Færøerne.
for Aaret 1925.*

Indtægt:

	<i>kr</i>	<i>Ør</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925.....	8535	73
2 Forsikringspræmier for indtegnede Skolebygninger.....	255	63
3 Iedvundne Renter.....	337	10
Summa Indtægt....	9128	46

Udgift:

	<i>kr</i>	<i>Ør</i>
1 Løn til Kassereren.....	50	00
2 Revisorløn.....	0	38
3 Trykning-udgifter.....	8	00
4 Porto.....	10	00
5 Beholdning den 31. December 1925.....	9060	08
Summa Udgift....	9128	46

6.

Ekstrakt

af

*Regnskabet for de færøske Almueskole-Læreres og
Lærerinders Pensionsfond.*

for Aaret 1925.

Indtægt:

1 Beholdning den 1. Januar 1925.....		<i>Kr</i> <i>Ø</i>
2 Indbetaling til Fonden i Henhold til Lov af 29. Marts 1893 §§ 2 og 3:		46639 56
I. a. Fra Statskassen.....	<i>Kr</i> <i>Ø</i>	
b. - Kommunerne paa Færøerne.....	7551 18	
	7551 18	
II. a. - Statskassens 7 Tilskud.....	2000 00	15102 36
b. - Amtsfalligkassen.....	2000 00	
		4000 00
3 Indbetaling fra Kommunerne til Kassererens Lønning		19102 36
4 Indvundne Renter.....		200 00
		1612 12
	Summa Indtægt...	67584 04

Udgift:

1 Udbetalte Pensioner.....	<i>Kr</i> <i>Ø</i>	
2 Anvist af Skoledirektionen. — Tilskud til Pensioner.....	7997 93	
3 Løn til Kassereren.....	975 00	
4 Revisorløn	200 00	
5 Trykningsudgifter	13 89	
6 Porto og Papir.....	10 00	
7 Beholdning den 31. December 1925	30 00	
	58357 25	
	Summa Udgift...	67584 04

7.

Ekstrakt

af

*Regnskabet for Færøernes Amtskommunes
Telefonvæsen*

for Aaret fra 1. Oktober 1924 til 31. December 1925.

Indtægt:		kr	ø
1	Beholdning den 1. Oktober 1924.....	19711	21
2	Indtægt af Abonnement.....	55239	25
3	Indtægt af Samtaler, Telefontelegrammer, Budsendelser og Ekstragebyr..	122416	15
4	Indtægt af de til og fra Telefonstationerne ind- og udtелефонerede Tele- grammer	7601	13
5	Forskellige Indtægter	1223	19
6	Laan	30000	00
Summa Indtægt...		236189	93
Udgift:		kr	ø
1	Administration	27278	91
2	Forrentning og Afdrag af Laan	31517	19
3	Stationernes Drift	31264	46
4	Vedligeholdelse og Eftersyn af Anlægget	56249	47
5	Udvidelse af Anlægget	22124	58
6	Forskellige Udgifter	1411	72
7	Beholdning den 31. December 1925.....	65343	60
Summa Udgift...		236189	9

8.

Ekstrakt

af

*Regnskabet for Driften af Færø Amtskommunes Tuberkulose-
Sygehus i Hoydal*

for Aaret 1925.

Indtægt:		kr	ø
I	Beholdning den 1. Januar 1925	15658	61
II	Betaling for Patienter	12207	00
III	Statskassens Tilskud	36621	00
IV	Forplejningen	12	40
V	Refusion	1	62
VI	Tilbagebetalte Forskud	270	00
VII	Have og Anlæg	835	00
VIII	Husdyrhold	2959	08
IX	Forskellige Indtægter	4	00
X	Tilskud fra Amtsrepartitionsfonden	10538	89
XI	Tilskud fra Statskassen	622	00
XII	Indbetalte for Drengen „Baggeman“s Ophold	150	00
XIII	Gæld den 31. December 1925.....	26554	80
Summa Indtægt...		106434	40

Udgift:		Kr	Ør
A	Gæld den 1. Januar 1925:		
	Til Færoya Banki.....	17050	59
B	Lønninger.....	11108	37
C	Forplejningen.....	31811	52
D	Vask og Rengøring.....	1544	30
E	Brændsel og Belysning.....	11556	22
F	Medicin.....	1909	55
G	Bygninger.....	4169	25
H	Maskiner.....	34	30
J	Inventar.....	2554	94
K	Assurance.....	1000	00
L	Have og Anlæg.....	458	20
M	Fragt, Læsning og Kørsel.....	481	89
N	Kontorhold m. v.....	583	24
O	Husdyrhold.....	2995	94
P	Renter og Afdrag.....	1269	66
Q	Ydede Forskud.....	180	00
R	Forskellige Udgifter.....	162	00
S	Beholdning den 31. December 1925.....	17874	43
Summa Udgift...		106434	40

9.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Færøernes Kirkefond

for Aaret 1925.

Indtægt:		Kr	Ør
1	Beholdning den 1. Januar 1925.....	1670	92
2	Erstatning for samtlige Illender.....	7800	00
3	Storhvalfangst.....	2581	50
4	Indvundne Renter.....	40	95
5	Indførselsafgift.....	7183	84
6	Gæld den 31. December 1925.....	57715	72
Summa Indtægt...		77001	93

Udgift:		Kr	Ør
1	Gæld den 1. Januar 1925.....	57715	72
2	Reparation af Kirkerne.....	13501	51
3	Kirkelys m. m.....	182	92
4	Udgift til Kirkegaarde.....	849	02
5	Byggegrund for en Kirke.....	302	37
6	Andre Udgifter.....	59	00
7	Kassereren.....	400	00
8	Revisorløn.....	6	24
9	Bekendtgørelse af Regnskabsekstrakter.....	131	20
10	Beholdning den 31. December 1925.....	3853	45
Summa Udgift...		77001	93

10.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Fuglø Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	321	61
2 Indtægter til Fattigvæsenet	10	00
3 Indtægter i H. 1. Lov om Sønneringen	20	00
4 Indtægter ved Paaligning	2736	90
5 Underskud	264	48
Summa Indtægt...	3352	99

Udgift:

	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
1 Gæld fra forrige Aar	0	00
2 Udgifter til Skolevæsenet	1419	00
3 Udgifter til Jordmøderisvæsenet	95	00
4 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	664	40
5 Bidrag til Skydvæsenet	22	50
6 Ræstytelsesudgifter	28	61
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	578	84
8 Andre Udgifter i Renter og Afdrag paa Laan	491	54
9 Beholdning den 31. December 1925	52	50
Summa Udgift...	3352	99

11.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Svinø Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	480	42
2 Indtægter ved Optagelse af Laan	900	00
3 Indtægter i H. 1. Sønnerings-loven	10	00
4 Indtægter ved Paaligning	3000	00
5 Underskud	68	60
Summa Indtægt...	4450	11

Udgift:

	Kr	Ør
1 Udgifter til Skolevæsenet.....	873	44
2 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse.....	275	00
3 Udgifter til Jordemødervæsenet.....	75	00
4 Tilskud til Sygehus.....	590	10
5 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden.....	605	25
6 Bidrag til Skydsvæsenet.....	22	50
7 Bestyrelsesudgifter.....	69	97
8 Andre Udgifter.....	72	00
9 Udgifter til Veje, Brøer og Landingssteder.....	1249	31
10 Udgifter til Telefonvæsenet.....	91	31
11 Udgifter til Børn af Enker.....	320	00
12 Beholdning den 31. December 1925.....	122	33
Summa Udgift.....	4459	16

12.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Klaksvig Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Oktober 1925.....	14408	11
2 Indtægter til Skolevæsenet.....	501	60
3 Indtægter til Børn af Enker.....	340	00
4 Indtægter af Kapitaler og Ejendomme.....	25	36
5 Indtægter i Fl. t. Sønæringsloven.....	10	00
6 Indtægter ved Realigning.....	52503	53
7 Andre Indtægter.....	40	50
8 Gæld den 31. Decbr. 1925.....	10926	39
Summa Indtægt.....	78755	49

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar.....	4469	95
2 Udgifter til Skolevæsenet.....	17871	95
3 Udgifter til Fattigvæsenet.....	2703	75
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse.....	3140	61
5 Udgifter til Jordemødervæsenet.....	1058	21
6 Udgifter til Veje, Brøer og Landingssteder.....	5558	59
7 Tilskud til Sygehus og Sygekasse.....	2747	94
8 Udgifter til Telefonvæsenet.....	1345	86
9 Understøttelse til Børn af Enker.....	0	00
10 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden.....	7351	50
11 Bestyrelsesudgifter.....	1513	12
12 Rentler og Afdrag.....	9953	76
13 Udgifter til Kirkegaard.....	229	60
14 Beholdning den 31. December 1925.....	20811	65
Summa Udgift.....	78755	49

13.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kunø Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	1627	57
2 Indtægter ved Paaligning.....	3978	00
3 Gæld den 31. Decbr. 1925	1678	14

Summa Indtægt... 7283 71

Udgift:

	Kr	Ør
1 Berigtiget Gæld	335	28
2 Udgifter til Skolevæsenet.....	1180	67
3 Udgifter til Pædagogvæsenet	623	25
4 Udgifter til Jordmødervæsenet	100	57
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	144	55
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1020	75
7 Udgifter til Børn af Enker.....	243	22
8 Udgifter til Telefonvæsenet	209	73
9 Udgifter til Kirker og Kirkegaarde.....	165	50
10 Bidrag til Amtarepartitionsfonden	799	66
11 Bestyrelsesudgifter	116	25
12 Renter og Afdrag paa Laan.....	815	60
13 Beholdning den 31. Decbr. 1925	1522	68

Summa Udgift... 7283 71

14.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Mygledal Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	2518	24
2 Indtægter ved Paaligning.....	3551	03

Summa Indtægt... 6069 27

Udgift:

	<i>kr</i>	<i>ø</i>
1 Gæld fra forrige Aar	166	66
2 Udgifter til Skolevæsenet	594	70
3 Udgifter til Fattigvæsenet	300	00
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	191	39
5 Udgifter til Jordmodervæsenet	79	92
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	765	57
7 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	67	78
8 Tilskud til Hjælpekassen	116	59
9 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	579	59
10 Bestyrelsesudgifter	112	50
11 Renter og Afdrag paa Laan	96	76
12 Udgifter til Telefonvæsenet	109	15
13 Beholdning den 31. Decbr. 1925	2889	36
Summa Udgift...	6069	37

15.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Husum Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>kr</i>	<i>ø</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	181	69
2 Indtægter ved Paalægning	3571	18
3 Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	653	15
Summa Indtægt...	4406	02

Udgift:

	<i>kr</i>	<i>ø</i>
1 Berigtiget Gæld	166	67
2 Udgifter til Skolevæsenet	485	98
3 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	208	61
4 Udgifter til Jordmodervæsenet	113	51
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	75	08
6 Tilskud til Sundhedsvæsenet	1087	29
7 Tilskud til Telefonvæsenet	30	00
8 Udgifter til Børn af Enker	331	38
9 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	953	00
10 Bestyrelsesudgifter	108	69
11 Renter og Afdrag	427	05
12 Beholdning den 1. Januar 1925	365	86
Summa Udgift...	4406	02

16.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Fuglefjord Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	13598	88
2 Indtægter i H. L. Lov om Sønneringen	20	00
3 Indtægter ved Paaligning	22786	98
4 Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	5654	28

Summa Indtægt... 42060 14

Udgift:

	Kr	Ør
1 Berigtiget Gæld	5654	28
2 Udgifter til Skolevæsenet	3978	90
3 Udgifter til Sundhedsvæsenet	3982	62
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	1149	46
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	763	00
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	4478	05
7 Udgifter til Fattigvæsenet	753	02
8 Udgifter til Børn af Enker	962	50
9 Udgifter til Telefonvæsenet	304	59
10 Udgifter til Amtsrepartitions-fonden	3506	90
11 Bestyrelsesudgifter	248	17
12 Renter og Afdrag paa Laan	875	00
13 Beholdning den 31. December 1925	15403	65

Summa Udgift... 42060 14.

17.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Lørvig Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	8241	24
2 Indtægter ved Paaligning	9938	46
3 Indtægter i H. L. Lov om Sønneringen	20	00

Summa Indtægt... 18199 70

Udgift:

	Kr	Ør
1 Berigtiget Gæld	0	00
2 Udgifter til Skolevæsenet	2592	12
3 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	502	50
4 Udgifter til Jordemodervæsenet	278	30
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	164	20
6 Tilskud til Sundhedsvæsenet	1342	07
7 Tilskud til Telefonvæsenet	260	00
8 Tilskud til Amtsrepartitionsfonden	267	50
9 Bestyrelsesudgifter	204	95
10 Beholdning den 31. December 1925	12588	06
Summa Udgift...	18199	70

18.

Ekstrakt af Regnskabet for Næs Sogn for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	1315	40
2 Indtægter i H. t. Senæringsloven	10	00
3 Indtægter ved Paaligning	27301	33
4 Andre Indtægter	12	00
5 Indtægter ved Optagelse af Laan	8000	00

Summa Indtægt... 36728 73

Udgift:

	Kr	Ør
1 Berigtiget Gæld	3333	75
2 Udgifter til Skolevæsenet	5521	63
3 Udgifter til Fattigvæsenet	2414	84
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	35	00
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	4768	90
6 Udgifter til Jordemodervæsenet	689	19
7 Udgifter til Telefonvæsenet	1132	96
8 Understøttelse til Børn af Enker	406	87
9 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	4878	10
10 Bidrag til Sundhedsvæsenet	5286	09
11 Bestyrelsesudgifter	343	43
12 Afdrag og Renter paa Laan	2732	47
13 Udgift til Kirkegaarde	1083	92
14 Beholdning den 31. December 1925	4098	58

Summa Udgift... 36728 73

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sjøv Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:		Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	.....	3917	31
2 Indtægter ved Paaligning	.....	12570	79
3 Andre Indtægter	.....	0	65
4 Indtægter i H. t. Sønæringsloven	.....	40	00
5 Gæld den 31. December 1925	.....	3418	96
Summa Indtægt		19947	71

Udgift:		Kr	Ør
1 Berigtiget Gæld	.....	3106	57
2 Udgifter til Skolevæsenet	.....	4367	89
3 Udgifter til Fattigvæsenet	.....	659	00
4 Udgifter til Alderdomsundersøttelse	.....	1142	25
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	.....	267	81
6 Udgifter til Veje, Bro r og Landingssteder	.....	297	45
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	.....	1061	25
8 Udgifter til Telefonvæsenet	.....	581	60
9 Udgifter til Børn af Enker	.....	1476	00
10 Bidrag til Amsrepartitionsfonden	.....	1354	87
11 Bestyrelsesudgifter	.....	256	03
12 Renter og Afdrag paa Laan	.....	512	16
13 Beholdning den 31. December 1925	.....	4863	83
Summa Udgift		19947	71

Ekstrakt

af

Regnskabet for Funding Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:		Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	.....	3741	59
2 Indtægter til Jordemodervæsenet	.....	857	38
3 Indtægter i H. t. Sønæringsloven	.....	30	00
4 Indtægter ved Optagelse af Laan	.....	3000	00
5 Indtægter ved Paaligning	.....	9166	77
6 Gæld den 31. Decbr. 1925	.....	0	00
Summa Indtægt		16845	74

Udgift:

	Kr	Ør
1 Berigtiget Gæld	0	00
2 Udgifter til Skolevæsenet	2103	48
3 Udgifter til Fattigvæsenet	1067	51
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	262	50
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	800	00
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	21	35
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1885	57
8 Udgifter til Telefonvæsenet	195	00
9 Udgifter til Børn af Enker	106	25
10 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	2759	65
11 Bestyrelsesudgifter	231	80
12 Renter af Afdrag paa Laan m. m.	3147	40
13 Beholdning den 31. December 1925	4165	23

Summa Udgift... 16845 74

21.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Ejde Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	11798	64
2 Indtægter i H. t. Søneringsloven	40	00
3 Indtægter ved Paalægning	17990	24
4 Indtægter ved Oplagelse af Laan	5000	00
5 Gæld den 31. Decbr. 1925	48	00

Summa Indtægt... 34876 88

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	0	00
2 Udgifter til Skolevæsenet	2677	90
3 Udgifter til Fattigvæsenet	811	42
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	1257	75
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	463	90
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	456	40
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1406	84
8 Udgifter til Vandvæsenet	833	92
9 Udgift til Kirker og Kirkegaarde	3	16
10 Udgifter til Telefonvæsenet	220	08
11 Understøttelse til Børn af Enker	737	50
12 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	3149	46
13 Bestyrelsesudgifter	444	19
14 Renter og Afdrag paa Laan	8468	78
15 Beholdning den 31. December 1925	13645	58

Summa Udgift... 34876 88

Ekstrakt

af

Regnskabet for Gøte Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:		Sk	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	.....	15522	30
2 Indtægter af Kapitaler og Ejendomme	.....	473	36
3 Indtægter i H. t. Sønsvingsloven	.....	10	00
4 Andre Indtægter	.....	91	73
5 Indtægter ved Paaligning	.....	13570	10
6 Indtægter ved Optagelse af Laan	.....	30.000	00
Summa Indtægt...		59667	48

Udgift:		Sk	Ør
1 Udgifter til Skolevæsenet	.....	11230	17
2 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	.....	487	50
3 Udgifter til Jordmodervæsenet	.....	252	20
4 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	.....	20300	55
5 Udgifter til Sundhedsvæsenet	.....	1985	40
6 Udgifter til Telefonvæsenet	.....	360	00
7 Udgifter til Børn af Enker	.....	170	70
8 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	.....	1067	05
9 Besyrelsesudgifter	.....	244	43
10 Renter og Afdrag paa Laan	.....	3180	60
11 Beholdning den 31. December 1925	.....	19179	79
Summa Udgift...		59667	48

Ekstrakt

af

Regnskabet for Nolsø Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:		Sk	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	.....	1935	65
2 Indtægter i H. t. Lov om Sønsvingen	.....	10	00
3 Indtægter ved Paaligning	.....	4730	40
4 Indtægter ved Optagelse af Laan	.....	300	00
5 Indtægter af Kapitaler og Ejendomme	.....	6	00
6 Underskud	.....	372	30
Summa Indtægt...		7374	35

Udgift:

	Sk	Ø
1 Berigtiget Gæld	0	00
2 Udgifter til Skolevæsenet	1085	35
3 Udgifter til Fattigvæsenet	418	10
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	600	00
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	117	50
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	542	06
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	983	00
8 Udgifter til Telefonvæsenet	203	21
9 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	1017	40
10 Bestyrelsesudgifter	349	63
11 Renter og Afdrag paa Laan	881	37
12 Tilskud til Hjælpekasser	141	00
13 Beholdning den 31. December 1925	1035	73
Summa Udgift...	7374	35

24.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kirkebo Sogn
for Aaret 1925.

Indtægt:

	Sk	Ø
1 Beholdning den 1. Januar 1925	357	64
2 Indtægter ved Paaligning	2360	30
Summa Indtægt...	2717	94

Udgift:

	Sk	Ø
1 Udgifter til Skolevæsenet	820	90
2 Udgifter til Jordemodervæsenet	67	44
3 Udgifter til Telefonvæsenet	30	00
4 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	38	28
5 Udgifter til Amtsrepartitionsfonden	424	30
6 Bestyrelsesudgifter	65	87
7 Renter og Afdrag paa Laan	30	35
8 Beholdning den 31. December 1925	1240	80
Summa Udgift...	2717	94

25.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Hestø Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kø	Sk
1 Beholdning den 1. Januar 1925	509	23
2 Indtægter ved Paaligning	1734	80
3 Gæld den 31. Decbr. 1925	278	08

Summa Indtægt... 2522 11

Udgift:

	Kø	Sk
1 Gæld fra forrige Aar	479	32
2 Udgifter til Skolevæsenet	934	12
3 Udgifter til Telefonvæsenet	44	16
4 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	97	45
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	96	16
6 Bidrag til Amtsreparationstonden	424	30
7 Bestyrelsesudgifter	72	99
8 Renter og Afdrag paa Laan	34	28
9 Beholdning den 31. Decbr. 1925	349	33

Summa Udgift... 2522 11

26.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Thorshavns udenbys Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kø	Sk
1 Beholdning den 1. Januar 1925	662	23
2 Indtægter ved Paaligning	4285	19
3 Underskud	1455	80

Summa Indtægt... 6403 22

U d g i f t:

	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
1 Berigtiget Gæld	2090	61
2 Udgifter til Skolevæsenet	878	40
3 Udgifter til Sundhedsvæsenet	741	50
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	323	75
5 Udgifter til Jordmodervæsenet	189	54
6 Udgifter til Børn af Enker	14	50
7 Udgifter til Telefonvæsenet	106	97
8 Udgifter til Amtsrepartitionsfonden	863	15
9 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	37	90
10 Bestyrelsesudgifter	76	17
11 Renter og Afdrag paa Laan	224	79
12 Beholdning den 31. December 1925	855	94
Summa Udgift...	6403	22

27.

Ekstrakt
af
Regnskabet for Kalbak Sogn
for Aaret 1925.

I n d t æ g t:

	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	463	96
2 Indtægter ved Paaiegang	1560	55
3 Underskud	147	48
Summa Indtægt...	2171	99

U d g i f t:

	<i>Kr</i>	<i>Ør</i>
1 Udgifter til Skolevæsenet	802	04
2 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	445	00
3 Udgifter til Jordmodervæsenet	66	86
4 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	16	00
5 Udgifter til Sundhedsvæsenet	267	00
6 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	498	55
7 Bestyrelsesudgifter	65	86
8 Renter og Afdrag paa Laan	30	08
9 Beholdning den 31. Decbr. 1925	0	00
Summa Udgift...	2171	99

28.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kollefjord Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>Sk</i>	<i>Ø</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	1354	80
2 Indtægter i H. t. Lov om Søneringen	40	00
3 Indtægter til Fattigvæsenet	200	00
4 Indtægter ved Paaligning	7092	27
5 Andre Indtægter	0	40
6 Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	12	40
Summa Indtægt,...	8699	87

Udgift:

	<i>Sk</i>	<i>Ø</i>
1 Gæld fra forrige Aar	216	19
2 Udgifter til Skolevæsenet	1330	07
3 Udgifter til Fattigvæsenet	48	00
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	253	75
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	204	75
6 Udgifter til Telefonvæsenet	230	00
7 Udgifter til Hjælpekasser	17	00
8 Udgifter til Børn af Enker	350	00
9 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	411	25
10 Bestyrelsesudgifter	201	65
11 Udgifter til Sundhedsvæsenet	108	00
12 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	635	75
13 Renter og Afdrag paa Laan	1259	88
14 Beholdning den 31. Decbr. 1925	3433	58
Summa Udgift,...	8699	87

29.

af

Regnskabet for Kvalvig Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>Sk</i>	<i>Ø</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	2724	61
2 Indtægter ved Paaligning	10607	43
3 Indtægter ved Optagelse af Laan	2000	00
Summa Indtægt,...	15331	44

Udgift:

	Kr	Ør
1 Udgifter til Skolevæsenet.....	2020	99
2 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse.....	239	00
3 Udgifter til Jordemodervæsenet.....	358	24
4 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder.....	6410	03
5 Udgifter til Sundhedsvæsenet.....	638	67
6 Udgifter til Telefonvæsenet.....	432	68
7 Bidrag til Kirkegaarde.....	20	00
8 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden.....	1195	35
9 Bestyrelsesudgifter.....	544	60
10 Renter og Afdrag paa Laan.....	1763	85
11 Beholdning den 31. December 1925.....	2318	03
Summa Udgift...	15337	44

30.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Haldersvig Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925.....	3436	26
2 Indtægter af Kapitaler og Ejendomme.....	39	43
3 Indtægter i H. t. Sømringsloven.....	10	00
4 Indtægter ved Paaligning.....	5832	41
5 Andre Indtægter.....	15	00
Summa Indtægt...	9333	10

Udgift:

	Kr	Ør
1 Udgifter til Skolevæsenet.....	1356	05
2 Udgifter til Fattigvæsenet.....	2	50
3 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse.....	175	00
4 Udgifter til Jordemodervæsenet.....	279	87
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder.....	154	08
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet.....	738	03
7 Udgifter til Telefonvæsenet.....	280	00
8 Udgifter til Kirker og Kirkegaarde.....	17	00
9 Understøttelse til Børn af Tøker.....	1163	65
10 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden.....	1571	85
11 Bestyrelsesudgifter.....	247	48
12 Renter og Afdrag paa Laan.....	1411	18
13 Beholdning den 31. December 1925.....	2036	41
Summa Udgift...	9333	10

31.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Saksen Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:		Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925.....		91	81
2 Indtægter af Kapitaler og Ejendomme.....		0	98
3 Indtægter ved Paaligning.....		596	38
4 Andre Indtægter.....		5	00
5 Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab.....		7	84
Summa Indtægt, ..		703	01
Udgift:		Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar.....		19	52
2 Udgifter til Skolevæsenet.....		268	55
3 Udgifter til Jordmødervæsenet.....		24	72
4 Udgifter til Sundhedsvæsenet.....		51	00
5 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden.....		165	90
6 Bestyrelsesudgifter.....		88	62
7 Beholdning den 31. Decbr. 1925.....		83	70
Summa Udgift, ..		702	01.

32.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kvivig Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:		Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925.....		10105	05
2 Indtægter af Kapitaler og Ejendomme.....		0	61
3 Indtægter ved Paaligning.....		11429	81
4 Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab.....		627	62
Summa Indtægt, ..		22163	12

Udgift:

	<i>kr</i>	<i>sk</i>
1 Gæld fra forrige Aar	617	61
2 Udgifter til Skolevæsenet	1658	15
3 Udgifter til Fattigvæsenet	168	80
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	1429	35
5 Udgifter til Telefonvæsenet	120	00
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	9752	04
7 Udgifter til Jordemodervæsenet	200	00
8 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1565	00
9 Bidrag til Vandvæsenet	2	00
10 Udgifter til Kirker og Kirkegaarde	30	38
11 Udgifter til Børn af Fæker	340	00
12 Udgifter til Amtsrepartitionsfonden	2064	00
13 Bestyrelsesudgifter	236	89
14 Renter og Afdrag paa Laan	1209	13
15 Beholdning den 31 Decbr. 1925	2759	76

Summa Udgift... 22163 12

33.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Vestmanhavn Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>kr</i>	<i>sk</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	7630	99
2 Indtægter ved Optagelse af Laan	11000	00
3 Indtægter ved Paaligning	23279	01
4 Indtægter i H. t. Sønseringsloven	20	00
5 Andre Indtægter	40	79

Summa Indtægt... 41978 79

Udgift:

	<i>kr</i>	<i>sk</i>
1 Udgifter til Skolevæsenet	2638	76
2 Udgifter til Jordemodervæsenet	148	77
3 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	928	10
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	749	41
5 Udgifter til Telefonvæsenet	433	23
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	350	46
7 Udgifter til Kirkegaarde	69	20
8 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	5146	48
9 Bestyrelsesudgifter	763	85
10 Understøttelse til Børn af Fæker	1326	87
11 Renter og Afdrag paa Laan	18511	61
12 Beholdning den 31. December 1925	10922	05

Summa Udgift... 41978 79

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sandevaag Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	2056	82
2 Indtægter til Veje, Broer og Landingssteder	33018	98
3 Indtægter ved Paaligning	13680	00
4 Gæld den 31. Decbr. 1925	130	79

Summa Indtægt... 48895 59

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	3267	20
2 Udgifter til Skulevæsenet	2305	27
3 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	376	50
4 Udgifter til Jordbrugs- og Fiskerivæsenet	295	20
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	30715	71
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1493	13
7 Udgifter til Telefonvæsenet	189	93
8 Udgifter til Fattigvæsenet	213	00
9 Udgifter til Hjælpekasser	44	64
10 Udgifter til Erhvervelse af Ejendomme	16	62
11 Bidrag til Amtsrepartitionsloaden	3367	81
12 Bestyrelsesudgifter	341	53
13 Renter af Afdrag paa Lønn	2640	75
14 Beholdning den 31. December 1925	3589	30

Summa Udgift... 48895 59

Ekstrakt

af

Regnskabet for Midvaag Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	2356	43
2 Indtægter i II, t. Søneringsloven	10	00
3 Indtægter ved Paaligning	16516	15
4 Gæld den 31. December 1925	1942	55

Summa Indtægt... 20825 13

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	1974	94
2 Udgifter til Skolevæsenet	2519	31
3 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	482	50
4 Udgifter til Jordemodervæsenet	103	30
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	3052	21
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1826	33
7 Udgifter til Telefonvæsenet	300	00
8 Udgifter til Børn af Enker	458	52
9 Udgifter til Fattigvæsenet	575	75
10 Udgifter til Havnevæsenet	996	49
11 Udgifter til Amtsrepartitionsfonden	1166	50
12 Bestyrelsesudgifter	287	41
13 Renter og Afdrag paa Laan	464	84
14 Beholdning den 31. December 1925	6417	03
Summa Udgift...	20825	13

36.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sørvaaag Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	7783	55
2 Indtægter af Kapitaler og Ejendomme	21	28
3 Indtægter ved Paaliguing	16695	81
Summa Indtægt...	24500	58

Udgift:

	Kr	Ør
1 Udgifter til Skolevæsenet	2698	90
2 Udgifter til Jordemodervæsenet	561	70
3 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	1572	81
4 Udgifter til Telefonvæsenet	540	00
5 Udgifter til Fattigvæsenet	502	00
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1730	68
7 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	769	40
8 Udgifter til Børn af Enker	340	00
9 Bestyrelsesudgifter	401	70
10 Renter og Afdrag paa Laan	4555	10
11 Beholdning den 31. Decbr. 1925	10828	29
Summa Udgift...	24500	58

37.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Bø Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>kr</i>	<i>Ør</i>
2 Indtægter ved Paaligning	2500	00
3 Gæld den 31. Decbr. 1925	367	04

Summa Indtægt... 2867 04

Udgift:

1 Gæld fra forrige Aar	<i>kr</i>	<i>Ør</i>
2 Udgifter til Skolevæsenet	314	30
3 Udgifter til Jordmodervæsenet	1496	49
4 Udgifter til Telefonvæsenet	91	00
5 Bidrag til Amtsreparationsfonden	30	00
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	417	30
7 Bestyrelsesudgifter	294	39
8 Renter og Afdrag paa Laan	54	36
	139	50

Summa Udgift... 2867 04

38.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Myggenæs Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>kr</i>	<i>Ør</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	415	36
2 Indtægter af Kapitaler og Ejendomme	3	80
3 Indtægter ved Paaligning	2500	00

Summa Indtægt... 2919 16

Udgift:

	<i>kr</i>	<i>Ør</i>
1 Udgifter til Skolevæsenet	1398	23
2 Udgifter til Jordmodervæsenet	213	90
3 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	26	75
4 Udgifter til Sundhedsvæsenet	153	37
5 Bidrag til Amtsreparationsfonden	665	95
6 Bestyrelsesudgifter	87	49
7 Renter og Afdrag paa Laan	71	00
8 Udgifter til Børn af Enker	10	00
9 Beholdning den 31. Decbr. 1925	263	47

Summa Udgift... 2919 16

39.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Husevig Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	113	86
2 Indtægter til Veje, Broer og Landingssteder	500	00
3 Indtægter ved Paaligging	5693	14
4 Indtægter i H. t. Sønseringsloven	10	00
5 Gæld den 31. Decbr. 1925	1496	01
Summa Indtægt...	7813	01

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	1716	91
2 Udgifter til Skolevæsenet	809	31
3 Udgifter til fattigvæsenet	314	83
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	35	10
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	190	00
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	271	34
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	643	07
8 Udgifter til Telefonvæsenet	118	48
9 Udgifter til Børn af Enker	500	91
10 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	754	65
11 Bestyrelsesudgifter	239	40
12 Renter og Afdrag paa Laan	1413	20
13 Beholdning den 31. Decbr. 1925	802	21
Summa Udgift...	7813	01

40.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Skaalevig Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	1308	42
2 Indtægter i H. t. Sønseringsloven	10	00
3 Indtægter til Veje, Broer og Landingssteder	500	00
4 Indtægter ved Paaligging	5861	50
5 Gæld den 31. Decbr. 1925	635	55
Summa Indtægt...	8315	47

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	835	42
2 Udgifter til Skolevæsenet	817	58
3 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	157	47
4 Udgifter til Jordemødervæsenet	166	25
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	199	40
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	614	50
7 Udgifter til Telefonvæsenet	319	50
8 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	1080	00
9 Bestyrelsesudgifter	225	42
10 Renter og Afdrag paa Laan	1419	98
11 Beholdning den 31. December 1925	2229	95
Summa Udgift...	8315	47

41.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Skopen Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	2767	33
2 Indtægter ved Paaligning	10008	80
3 Indtægter ved Optagelse af Laan	2550	00
4 Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	5128	91
Summa Indtægt...	23455	04

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	9078	60
2 Udgifter til Skolevæsenet	1239	85
3 Udgifter til Fattigvæsenet	239	08
4 Udgifter til Jordemødervæsenet	168	59
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	185	34
6 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	113	05
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	831	56
8 Udgifter til Telefonvæsenet	400	00
9 Udgifter til Børn af Enker	625	55
10 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	1384	80
11 Bestyrelsesudgifter	415	88
12 Renter og Afdrag paa Laan	2136	62
13 Beholdning den 31. December 1925	6636	12
Summa Udgift...	23455	04

42.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sand Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>kr</i>	<i>ø</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	1307	86
2 Indtægter ved Paaligning	14569	25
3 Indtægter til Understøttelse til Børn af Enker	310	27
4 Gæld som føres til Udgift i næste Regnskab	1942	28

Summa Indtægt... 18129 60

Udgift:

	<i>kr</i>	<i>ø</i>
1 Gæld fra forrige Aar	2052	82
2 Udgifter til Skolevæsenet	1718	19
3 Udgifter til Fattigvæsenet	190	30
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	196	06
5 Udgifter til Jordemødervæsenet	254	91
6 Udgifter til Veje, Bænk og Landingssteder	99	74
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1500	61
8 Udgifter til Vandvæsenet	1832	50
9 Udgifter til Telefonvæsenet	400	00
10 Understøttelse til Børn af Enker	310	00
11 Bidrag til Amtsrepartitionsfonten	2287	75
12 Bestyrelsesudgifter	404	58
13 Renter og Afdrag paa Lån	2970	87
14 Beholdning den 31. December 1925	3011	27

Summa Udgift... 18129 60

43.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Skuø Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	<i>kr</i>	<i>ø</i>
1 Beholdning den 1. Januar 1925	408	46
2 Indtægter ved Paaligning	4388	95
Gæld som føres til Udgift i næ. e Regnskab	1909	79

Summa Indtægt... 6707 20

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	1186	66
2 Udgifter til Skolevæsenet	975	09
3 Udgifter til Jordemodervæsenet	75	00
4 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	604	40
5 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1033	54
6 Udgifter til Kirkegaarde	15	00
7 Udgifter til Fattigvæsenet	100	00
8 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	50	00
9 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	593	95
10 Bestyrelsesudgifter	226	59
11 Renter og Afdrag paa Laan	464	68
12 Beholdning den 31. December 1925	1363	29
Summa Udgift...	6707	20

44.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Kvalbø Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning fra forrige Aar	971	69
2 Indtægter til Fattigvæsenet	501	10
3 Indtægter ved Paaligning	15612	17
Summa Indtægt...	17084	96

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	0	00
2 Udgifter til Skolevæsenet	2776	14
3 Udgifter til Fattigvæsenet	500	00
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	519	89
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	925	00
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	296	86
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	1559	11
8 Udgifter til Telefonvæsenet	643	30
9 Udgifter til Børn af Enker	3655	90
10 Udgifter til Kirker og Kirkegaarde	9	00
11 Udgifter til Amtsrepartitionsfonden	3590	00
12 Bestyrelsesudgifter	302	53
13 Renter og Afdrag paa Laan	1662	50
14 Beholdning den 31. December 1925	644	73
Summa Udgift...	17084	96

Ekstrakt
af
Regnskabet for Frodebø Sogn
for Aaret 1925.

Indtægt:

	K ²	B ²
1 Beholdning den 1. Januar 1925	6300	29
2 Refusion fra Havnævsesnet	4321	72
3 Indtægter i H. t. Søsnæring-loven	10	00
4 Indtægter ved Paaligning	74257	23
5 Indtægter ved Optagelse af Laan	16600	00
6 Andre Indtægter	205	83
	-----	-----
Summa Indtægt...	101695	07

Udgift:

	K ²	B ²
1 Gæld fra forrige Aar	0	00
2 Udgifter til Skolevæsenet	23755	35
3 Udgifter til Fattigvæsenet	5352	45
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	4836	98
5 Udgifter til Jordmodervæsenet	579	63
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	4943	04
7 Udgifter til Sundhedsvæsenet	5853	44
8 Udgifter til Kirker og Kirkegaarde	36	00
9 Udgifter til Telefonvæsenet	2401	55
10 Understøttelse til Børn af Enker	2943	36
11 Bidrag til Amterepartitionsfonden	13583	05
12 Udgifter til Hjælpekasser	1720	00
13 Bestyrelsesudgifter	19818	06
14 Renter og Afdrag paa Laan	10192	01
15 Beholdning den 31. December 1925	6654	15
	-----	-----
Summa Udgift...	101695	07

Ekstrakt
af
Regnskabet for Porkere Sogn
for Aaret 1925.

Indtægt:

	K ²	B ²
1 Beholdning den 1. Januar 1925	2100	37
2 Indtægter ved Paaligning	11180	80
3 Indtægter ved Optagelse af Laan	9000	00
4 Gæld den 31. December 1925	0	00
	-----	-----
Summa Indtægt...	22281	17

Udgift:

	kr	Ø
1 Berigtiget Gæld	0	00
2 Udgifter til Skolevæsenet	12454	42
3 Udgifter til Fattigvæsenet	597	00
4 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	326	63
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	295	27
6 Udgifter til Telefonvæsenet	278	30
7 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	756	46
8 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	1971	30
9 Udgifter til Sundhedsvæsenet	2093	97
10 Udgifter til Børn af Enker	64	62
11 Tilskud til Hjælpekasser	308	00
12 Bestyrelsesudgifter	217	93
13 Renter og Afdrag paa Laan	880	85
14 Beholdning den 31. December 1925	1136	42
Summa Udgift...	22281	17

47.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Hove Sogn
for Aaret 1925.

Indtægt:

	kr	Ø
1 Beholdning den 1. Januar 1925	85	58
2 Indtægter i H. t. Sønsringsloven	10	00
3 Indtægter ved Paafigning	4333	90
4 Andre Indtægter	28	00
5 Gæld den 31. Decbr. 1925	1800	00
Summa Indtægt...	6877	48

Udgift:

	kr	Ø
1 Berigtiget Gæld	2085	12
2 Udgifter til Skolevæsenet	1095	70
3 Udgifter til Fattigvæsenet	21	43
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	21	75
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	104	44
6 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	52	00
7 Udgifter til Telefonvæsenet	135	00
8 Udgifter til Sundhedsvæsenet	592	15
9 Udgifter til Kirkegaarde	32	15
10 Udgifter til Amtsrepartitionsfonden	600	20
11 Bestyrelsesudgifter	200	40
12 Renter og Afdrag paa Laan	97	28
13 Beholdning den 31. Decbr. 1925	1845	86
Summa Udgift...	6877	84

48.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Vaag Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Beholdning den 1. Januar 1925	12690	43
2 Indtægter til Sundhedsvæsenet	3019	46
3 Indtægter ved Optagelse af Laan	5000	00
4 Indtægter i H. t. Søneringsloven	10	00
5 Indtægter ved Paaligning	72298	47
6 Andre Indtægter	33	33

Summa Indtægt.... 93051 69

Udgift:

	Kr	Ør
1 Udgifter til Skolevæsenet	8113	28
2 Udgifter til Fattigvæsenet	2894	82
3 Udgifter til Jordmodervæsenet ..	708	55
4 Udgifter til Sognefogden ..	200	00
5 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	10483	81
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	16423	27
7 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	2252	50
8 Udgifter til Telefonvæsenet	2395	49
9 Udgifter til Børn af Enker	2852	57
10 Udgifter til Erhvervelse af Ejendomme	3828	12
11 Udgifter til Kirkegaarde m. m.	129	50
12 Udgifter til Amtsrepartitionsfonnen	7993	15
13 Bestyrelsesudgifter	4743	01
14 Renter og Afdrag paa Laan	14500	95
15 Beholdning den 31. December 1925	15532	67

Summa Udgift... 93051 69

49.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Famlen Sogn

for Aaret 1925.

Indtægt:

	Kr	Ør
1 Indtægter ved Paaligning	3210	73
2 Gæld den 31. Decbr. 1925	0	00

Summa Indtægt... 3210 73

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	33	91
2 Udgifter til Skolevæsenet	816	98
3 Udgifter til Fattigvæsenet	16	43
4 Udgifter til Jordemodervæsenet	72	37
5 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	9	37
6 Udgifter til Telefonvæsenet	60	00
7 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	34	00
8 Udgifter til Sundhedsvæsenet	286	33
9 Udgifter til Kirker og Kirkegaarde	61	25
10 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	633	90
11 Bestyrelsesudgifter	77	04
12 Renter og Afdrag paa Laan	965	29
13 Beholdning den 31. December 1925	140	86
Summa Udgift...	3210	73

50.

Ekstrakt

af

Regnskabet for Sunhø Sogn

for Aaret 1925.

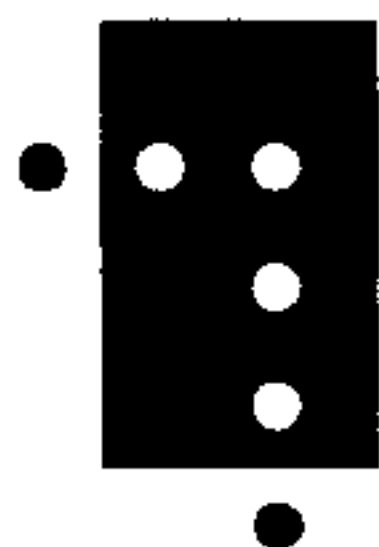
Indtægt:

	Kr	Ør
1 Indtægter ved Optagelse af Laan	2000	00
2 Indtægter ved Paafigning	1509	50
3 Andre Indtægter	30	00
4 Gæld den 31. December 1925	1503	51
Summa Indtægt...	18626	01

Udgift:

	Kr	Ør
1 Gæld fra forrige Aar	1092	01
2 Udgifter til Skolevæsenet	3919	84
3 Udgifter til Fattigvæsenet	767	07
4 Udgifter til Alderdomsunderstøttelse	255	00
5 Udgifter til Jordemodervæsenet	609	13
6 Udgifter til Sundhedsvæsenet	2188	71
7 Udgifter til Telefonvæsenet	200	00
8 Udgifter til Veje, Broer og Landingssteder	411	24
9 Bidrag til Amtsrepartitionsfonden	0	00
10 Bestyrelsesudgifter	311	42
11 Renter af Afdrag paa Laan	3776	71
12 Udgifter til Børn af Enker	413	75
13 Udgifter til Hjælpkasser	1	07
14 Beholdning den 31. December 1925	4190	00
Summa Udgift...	18626	01

RED: 10 X

Nasjonallbibliotek

Nasjonallbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11   Telefax: +47 75 12 12

